Limburgs Dagblad

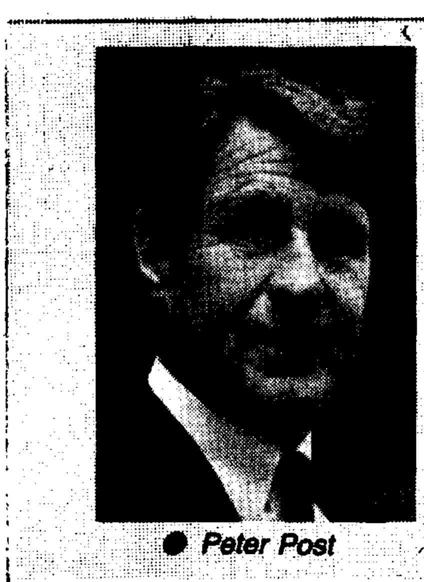
Weg aanleg

aterdag 7 maart 1992 — 74e jaargang nr. 57.

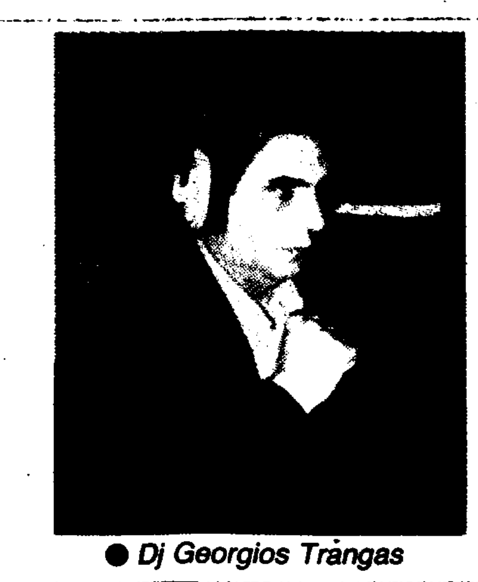
geversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

Peter Post

Dj Georgios Trangas

D-puzzelactie

EERLEN – Bijna 2300 puzzelaars zonden de oplossing van puzzel 12 van de grote Limburgs Dagblad-puzzelactie in. Dat betekent wederom een donatie van etlijke duizenden guldens voor de beide goede doelen, het Franciscuoord in Valkenburg-Houthem en de Stichting Jo Hansenprijs in Meerssen.

Vandaag staat puzzel 14 in de krant. De oplossingen daarvan moeten uiterlijk donderdag 19 maart in ons bezit zijn, wilt u meedingen naar een van de tien weekprijzen, waaronder de prijs van duizend gulden en de hoofdprijs, na twintig puzzels, van vijfduizend gulden.

De oplossingen van puzzel 13, uit de krant van zaterdag 29 februari, kunnen nog worden ingestuurd tot donderdag 12 maart.

ZIE PAGINA 11

het weer

max. 15° C

min. 2° C

ACHT
We beginnen de dag met flinke zonnige perioden. De mistbanken die vannacht plaatselijk zijn ontstaan zullen dan ook snel verdwijnen. In de middag gaat de bewolking door een naderende storing toenemen. In de avond en nacht volgt dan regen. De wind is matig uit zuidelijke richtingen en de temperatuur loopt op tot 15 graden. Morgen is de storing naar het oosten weggetrokken en kunnen we weer zonnige perioden verwachten. In de middag kan er plaatselijk een bui ontstaan. De temperatuur wordt 12 graden. De wind draait naar westelijke richting en blijft matig. In de nacht kunnen er plaatselijk mistbanken ontstaan. De temperatuur zakt tot 2 tot 3 graden en er kan vorst aan de grond voorkomen.

VANDAAG:
zon op: 07.12 onder: 18.30
maan op: 07.37 onder: 22.21
MORGEN:
zon op: 07.09 onder: 18.32
maan op: 07.57 onder: 23.36

Schilderijen van Van Gogh verkleurd

„Ik kom ze even bijkleuren”...

Minister Maij-Weggen wil alsnog een milieu-effectenrapport

Weer vertraging aanleg A73

Van onze verslaggever

DEN HAAG – Er moeten alsnog milieu-effectrapportages (MER) komen voor (delen van) een aantal geplande rijkswegen, waaronder de A73 (Venlo-Maasbracht) en de A2 (stadstraverse Maastricht). Dat heeft minister Maij-Weggen (Verkeer en Waterstaat) gisteren aan de Kamer laten weten.

De minister heeft dit moeten besluiten op grond van de doorwerking van de Europese Richtlijn betreffende de milieu-effectbeoordeling. De richtlijn is in ons land op 1 september 1987 van kracht geworden. Door procedures bij de Europese Commissie en de Raad van State door zes natuur- en milieuorganisaties op basis van deze richtlijn is echter duidelijk geworden dat ook een MER plaats moet hebben voor een aantal tracé-besluiten van voor die datum.

Het opstellen van een MER voor de Rijksweg A73 zal opnieuw leiden tot ernstige vertraging bij de aanleg. Bovendien kan dat betekenen dat ook het eerder afgewezen tracé op de westoever van de Maas opnieuw moet worden bestudeerd. Reeds eerder moest de aanleg van genoemde Rijksweg (kosten 700 miljoen gulden) worden uitgesteld wegens geldgebrek. Het kabinet besloot namelijk tot woede van het provinciebestuur de werkzaamheden uit te stellen tot na de eeuwwisseling.

Afstel

De daaropvolgende gesprekken over de versnelde aanleg van een klein stuk van de weg door een eigen bijdrage van de regio worden nu ook doorkruist. In politieke kringen wordt nu zelfs gevreesd dat het besluit van de minister zal leiden tot afstel.

Voor de stadstraverse in Maastricht (A2) is alleen nog maar sprake van een planning en kan de nieuwe Tracé-wet die bij de Kamer ligt de huidige situatie inhalen.

Azeri's in de aanval

Azerbajdzjaanse militairen zoeken dekking in de loopgraven rondom de stad Sjoesja, het enig overgebleven bruggehoofd van de Azeri's in de Armeense enclave Nagorno-Karabach in Azerbajdzjan. Na het aftreden gisteren van de Azerbajdzjaanse president Moetalibov lijkt de weg vrij voor een groot militair offensief van de Azeri's tegen de Armeense opstandelingen. Met zware tanks en pantserwagens trok het Azerbajdzjaanse leger gisteren dan ook naar de Armeense enclave. Meer nieuws over de strijd in Nagorno-Karabach op pagina 3. Foto: Foto: REUTER

Drie verbrande lijken gevonden

BRIELLE – Langs de Galdam aan de noordwestelijke oever van het recreatiegebied het Brielse Meer zijn gisterochtend de lijken van drie nog onbekende personen gevonden. De lijken, die zwaar waren verminkt, waren in brand gestoken. Volgens een woordvoerder van de politie is er zeker sprake van een misdrijf.

Een medewerker van het Recreatieschap Brielse Meer heeft de stoffelijke resten rond elf uur ontdekt. De man zag dat een gedeelte van het riet in brand stond. Toen hij dichterbij kwam, vond hij bij een boom een lijk dat in brand was gestoken. Later vond hij de twee andere doden. Volgens de woordvoerder van de politie zijn de lichamen van de drie mannen vermoedelijk overgoten met een brandbare vloeistof, die daarna in brand is gestoken. Als gevolg daarvan vormt de identificatie een groot probleem.

Billy P. hoort zeven jaar eisen

MAASTRICHT – In de Maastrichtse rechtszaal heeft Justitie gisteren opnieuw ongenadig uitgehaald naar lieden die zij verantwoordelijk acht voor het produceren van de drug amfetamine in georganiseerd misdadig verband. Ditmaal betrof het een groep van zes man uit Schinveld, Nuth, Brunssum en Landgraaf, die in een loods te Heerlen een professioneel ingericht laboratorium zouden hebben gerund. Officier van justitie mr J. Nabben eiste geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraffen, die varieerden van vijftien maanden tot zeven jaar.

De zwaarste eis kwam neer op het hoofd van de 49-jarige Schinveldenaar Albert ('Billy') P.

Zie verder pagina 15

● Officier acht sprake van 'criminele organisatie'

Rein Hummel op ledenlijst D66

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Rein Hummel heeft zich aangemeld als lid van D66. Maar deze partij accepteert het lidmaatschap alleen als Hummel opstapt als raadslid voor de Groepering Heerlen-Noord.

Eind oktober verscheen de naam van ex-Tweede Kamerlid Rein Hummel op een D66-ledenlijst, die was opgesteld door het landelijk secretariaat. De Heerlense D66-afdeling wees het hoofdbestuur in Den Haag erop dat Hummels lidmaatschap strijdig is met de statuten van D66.

Deze bepalen dat je geen lid van D66 kunt worden als je tegelijkertijd voor een andere partij in een gemeenteraad zit, waarin ook D66 vertegenwoordigd is. En dat is bij Hummel het geval.

Brief

Het hoofdbestuur van D66 stuurde Hummel een brief waarin hij de keuze kreeg: óf uit de raad stappen óf het lidmaatschap van D66 intrekken. Hummel reageerde daar niet op. Wel betaalde hij zijn contributie voor D66.

Deze week kreeg hij opnieuw een brief. Deze keer luidde de strekking: meneer Hummel, als u voor de Groepering Heerlen-Noord in de raad blijft, geeft u ons dan uw bankrekeningnummer, zodat we de betaalde contributie kunnen terugstorten.

Rein Hummel hield zich op de vlakte: „Ik heb daar geen opvatting over. Straks komt een geschikter moment om daarover te praten.”

Verkoopexpositie in kasteel Hoensbroek

Vader en zoon Coenders leefden om te schilderen

DOOR CATHARIEN ROMIJN

HOENSBROEK – De verbeeldingswereld van vader en zoon Coenders grijpt terug naar een vergeten tijdperk. Naar de negentiende eeuw toen Nederland nog niet was volgebouwd en je turend over het wijdse Hollandse landschap in de verte nog de contouren van de stad zag liggen. Een periode van onbedorven bossen, landweggetjes, simpele boerentaferelen en onaangetaste riviergezichten. Eenvoudige onderwerpen die door de kunstenaars van de roemrijke Haagse school in de periode 1870-1885 tot meesterwerken werden verheven. Hun stemmingskunst, gebonden aan de atmosfeer van het alledaagse Hollandse landschap, ingetogen kleurgebruik en losse, impressionistische verftoets beïnvloedden generaties lang de Nederlandse schilderkunst. Groten der aarde als Vincent van Gogh en Piet Mondriaan lieten zich op zoek naar een eigen kunstzinnige identiteit door de Haagse School inspireren. Andere schilders bouwden voort op de artistieke erfenis van onder meer Anton Mauve, Jacob Maris en Jozef Israëls. Velen bleven daarbij echter niet verschoond van naäperij.

Ook Otto Coenders (1883-1952), telg uit een Limburgs notarisgeslacht, en zijn zoon Joop Coenders (1913-1986) bouwen in hun schilderijen voort op traditie van de Haagse School. Tot 22 maart zijn de werken van deze tot nu toe onbekende kunstenaarsfamilie te zien tijdens de verkooptentoonstelling in Kasteel Hoensbroek. Kunsthandelaar Giel Schoonbroodt, die de expositie samen met zijn collega Vervoort heeft georganiseerd, stuitte in 1990 voor het eerst op de collectie Coenders. Kleinzoon en beeldend kunstenaar Ruud Coenders maakte hem attent op de schilderijen, die opgslagen waren op de familiezolder. Schoonbroodt aarzelde geen moment en kocht alle 177 werken aan.

Uit de monografie, geschreven door Willem Laanstra en Marike Wijnand, blijkt dat zowel vader als zoon leefde voor de schilderkunst. Beiden zagen hun baan als een noodzakelijk kwaad. Als het even kon trokken zij geheel in de traditie van de Haagse School met ezel, penseel en verf de vrije natuur in om te schilderen.

Knotwilgen

Deze gezamenlijke schilderstochten in de buurt van Den Haag, maakten dat vader en zoon vaak dezelfde onderwerpen op het doek zetten. Op de tentoonstelling is dat opvallend duidelijk. Weidelandschappen, vergezichten met hooioppers en landschappen met knotwilgen worden diverse malen door het duo Coenders met een trefzekere, spontane toets verbeeld. Vooral bij Otto Coenders zijn daarbij de invloeden van het Franse impressionisme onmiskenbaar. In tegenstelling tot de donkere, sombere kleuren van de Haagse School maakte hij gebruik van een fris, gedurfd kleurgebruik zoals bij één van zijn vroegste en tevens sterkste werken uit cica 1910 waarbij de kunstenaar een molen aan de Vliet in twee stadia verbeeldt. In het ochtendgloren geeft hij zijn onderwerp een zachte mauve-kleurige gloed. Maar in de tweede versie spat de molen in expressief blauw van het doek. Ook enkele latere werken als 'Hooimijten'(1937) en 'Stilleven met vergiet en groenten'(1935-1940) springen door fraai kleurgebruik en losse, schetsmatige verftoets in het oog. Hoewel de kunstzinnige inspiratiebron duidelijk te traceren is, kan hier van slaafse navolging niet worden gesproken.

Dat geldt helaas niet voor alle doeken die in Hoensbroek te zien zijn. In sommige bloemstukken en vergezichten toont Otto Coenders zich een middelmatig schilder die op een stijve, weinig verrassende manier zijn compositie neerzet.

Talentvol

Ook bij de schilderijen van zijn zoon Joop Coenders is er een duidelijk kwaliteitsverschil te zien. Joop, die in tegenstelling tot zijn vader wel het gangbare kleurengamma van de Haagse School hanteerde, toont zich vooral in zijn landschappen met knotwilgen een zeer talentvol schilder. Hij zet zijn onderwerpen met grote trefzekerheid op het doek en geeft zijn schilderijen een expressief, eigentijds karakter mee. Zowel voor vader als zoon geldt dat zij met grote liefde en vakmanschap de schilderkunst beoefenden. Of zoals Otto Coenders ooit tot een familielid zei: „Ik heb geleefd om te kunnen schilderen."

● *'Landschap met een slootje en een kruiwagen' uit 1938 van Joop Coenders.*

Giesen: kleurrijk, dichterlijk en theatraal

DOOR PIETER DEPESCHE

LANDGRAAF – Sinds zijn veertigste toont Hans Giesen, geboren in Kerkrade, opgegroeid in Heerlen, sinds jaar en dag geworteld in Amsterdam, een opvallende activiteit. Het bleef niet bij tentoonstellingen in Amsterdam, overig Nederland, en met opvallende frequentie in zijn geboortestreek: stadhuis Heerlen, cultureel centrum Kerkrade, Galerie Signe, Galerie Dis, Galerie Wanda Reiff; ook verre wereldsteden zagen zijn schilderijen, die in series verschijnen als bijna jaarlijkse dichtbundels, meer dan eens: München, Basel, Lissabon en Athene.

Giesen acht zichzelf een laatbloeier, maar men kan hem niet aanwrijven dat hij zijn tijd heeft verdaan: hij is aan drie academies opgeleid en aan de universiteit van Amsterdam. In het jaar waarin hij vijftig wordt is er een nieuwe tentoonstelling in zijn geboortestreek – ditmaal in Landgraaf, met Kerkrade en Heerlen de derde stad in de Mijnstreek, zoals de bij de laatste herindeling gevormde gemeente zich graag genoemd ziet. Zij ontwikkelt eigen gemeentelijke culturele activiteiten in haar eigen nieuwe centrum en in haar nieuwe burgerzaal, cirkelrond, evenals haar Raadhuisplein, misschien ten teken van een democratische gezindheid: men komt er in ieder geval gemakkelijk binnen en een week geleden hing er nog vrolijke versiering.

● *'De blinde accordeonist en de muze', schilderij van Hans Giesen.*

In een voorgeborchte staan tegenwoordig fraaie spiegelglazen vitrines. Giesen heeft ze gebruikt voor het exposeren van een aantal objecten uit de reeks die hij voor zijn veertigste creëerde en die op hun manier een affiniteit suggereren met theater. "Ik heb er een beetje een retrospectieve tentoonstelling van willen maken," zegt Giesen, misschien bekropen door nostalgische gevoelens nu zijn veertigste verjaardag, destijds gedenkwaardig gevierd gelijktijdig met zijn vriend de Argentijnse dichter Vicente Zito Lema, al weer tien jaar terug blijkt te liggen.

De aard van het werk waarmee hij plotseling verscheen na zijn experimenten met de objecten – er kwam ook muziek aan te pas – is niet meer ingrijpend gewijzigd: hij ... re beeldtaal vóor goed te hebben gevonden.

Zij is uiterst expressief – expressionistisch, zo men wil –, kleurig, vaardig, snel, maar toch zelden onmiddellijk leesbaar. Zijn soms heftige gebaren worden gemaakt als in een naar de kijker toegekeerd theater – maar een theater vol mysterie. Hooggestemd ook, en poëtisch, blijkens de vaak lange titels die zijn verbeeldingen meekrijgen: 'dansen met de hemelen', 'einde van een bijzonder tijdperk' of 'als de diepte van de zee'.

Giesen reist veel en de landschappen gaan hem ter harte. Hij heeft ze altijd blijven schilderen op Kreta, zodat hij toen hij aan zijn eigen nieuwe figuratie begon, beschikte over de vaardigheid om trefzeker grote doeken op te zetten in een fraaie krijt-matte materie. Hij heeft ze nog niet lang geleden geschilderd in Mexico en vooral daar is gebleken hoe hij ze tot leven kan wekken, hoe hij bergen en bomen een antropomorfe rol kan laten spelen – andermaal als bij theater: eeuwig groene populieren of de berg Cuernavaca die slaapt als een vrouw.

Maar toch gaat het altijd om mensen – om hun dromen, hun gemoedstoestanden en om hun gelukkige of problematische relaties. Daarin toont Giesen zich dan de ken bij de tijd. Hij schildert over subjectieve gewaarwordingen, eenzaamheid en drama, zoals zijn vriend Lema erover schrijft.

Behalve door dichtkunst is Giesen gedreven door bewondering voor het danstheater van Pina Bausch. Naast de vele verbeeldingen van dansen – of het nu heet 'Bitte tanz mit mir' of 'dansen met de hemelen' of 'dansen met de dood' – treft men, zoals ook nu weer in Landgraaf, wel de titel 'De dwalende dichter' aan. Het lijkt niet te gewaagd te raden dat daarmee de rol is aangeduid, die Giesen zichzelf toedenkt op zijn schouwtoneel. Veel van zijn schilderijen, die ooit de kijker hebben geïntrigeerd, zijn niet meer terug te vinden, maar de nieuwe blijven elkaar opvolgen, er is blijkbaar geen gebrek aan stof. Dat is in feite ook alles – grote en wereldwijde gebeurtenissen, maar vooral kleine, intieme, dichtbij gevonden in de dagelijksheid of in de droom.

Hans Giessen, Het Raadhuis van Landgraaf; tot en met 25 maart.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19. De Collectie, keuze uit de kunstcollectie 1950-1991. T/m 10/5, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie de Konfrontatie**, Putgraaf 5. Expositie van Lex Timmermans. Van 8/3 t/m 29/3. Open za en zo 14-17 uur. **Thermenmuseum**, Coriovallumstraat 9. Zoals de ouden bouwden. T/m 17/5, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek. Schilderijen van Alphons Winters en Foen Winters. Keramiek van Silvia O'Prinsen. T/m 29/3, open dag. van 10-12 en 13.30-17 uur.

● BRUNSSUM

D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Glicias, fotocollages van Glicia Rodrigues. T/m 29/3, open ma t/m vr 10-12, 14-17 en 19-21 uur, zo 15-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Expositie van de Duitse kunstenaar Frank Ermschel. T/m 19/4, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Gaudi**, Hereweg 83. Werk van Marc Hendriks. T/m 29/3, open do t/m zo 10-17 uur. **Raadhuis.** Werk van Hans Giessen. T/m 25/3, open ma t/m vr 9-12 uur, ma en do ook 14-16 uur, do ook 17-19 uur.

● NUTH

Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Schilderijen van Gerda Haagmans en beelden van Rini Dado. T/m 4/4, open di t/m vr 9-18 uur en za 9-17 uur.

● MAASTRICHT

Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Expositie met werk van André Wilhelmus en Blandina van Rijsewijk. T/m 21/3, open di t/m za van 13.30-17.30 uur. **Galerie Anny van den Besselaar**, Tafelstraat 6a. Expositie van Carina Canton. T/m 15/3, open vr t/m ma van 13-17.30 uur. **Galerie In Situ**, Aylvalaan 10. Expositie van Marlene Dumas. T/m 4/4, open wo t/m za van 14-18 uur. **Galerie Wolfs**, Hoogbrugstraat 69. Werk van diverse kunstenaars. Van 14/3 t/m 19/4, open wo en vr van 14-18 uur, do 18-20 uur, za 10-17 uur en zo 13-17 uur. **Galerie Contempo**, Rechtstraat 96. Expositie met werk van Anton Heyboer. T/m 27/3, open do t/m zo van 11-17 uur. **Galerie Fah**, Brusselsestraat 80. Expositie van Nicolas Wolkenar. T/m 23/3, open vr t/m zo 13-17 uur. **Kunsthandel Felix**, Wycker Brugstraat 16. Computer-schilderijen van Adnan Elmecky. Vanaf 29/2, open ma 14-18 uur, di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur. **Galerie Henn**, St. Nicolaasstraat 26c. Installatie en performance van Walpurga Paueles. T/m 4/5, open wo t/m za 16-20 uur. **Galerie Dis**, Tafelstraat 28. Schilderijen van Doris Becke. Van 14/3 t/m 16/4, open wo t/m zo 13-18 uur. **Theater aan het Vrijthof.** MHAL '92, expositie in kader van opening. Vanaf 14/3, open ma t/m za 11-16 uur.

● GELEEN

Lions, Elisabethstraat 9. Foto-expositie over het straattheater van Cor Weerts. T/m 2/4, open tijdens werkdagen van 8.30-17 uur.

● SITTARD

Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2. 'De Schepping', tentoonstelling van Klaas Hoek. T/m 22/3, open di t/m vr 10-17 uur en za en zo 14-17 uur. **Galerie Michel Knops**, Steenweg 44. Schilderijen van Jo Marx. Van 8/3 t/m 30/3, open di t/m za 11-18 uur.

● LIMBRICHT

Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. Tentoonstelling 'Alle gekheid op een stokje'. T/m 3/5, open di t/m vr 13-17 en za en zo 14-17 uur. Tevens vaste presentatie volksgeneeskunde, religieuze volkscultuur, levensloop en carnaval. **Exlibris galerie**, Allee 1. Exlibris op het thema religie. T/m 22/3, open do en zo 14-23 uur, andere dagen 17-23 uur, ma gesloten.

● ROERMOND

Galerie Wansink, Neerstraat 76. Expositie met recente schilderijen en werken op papier van Gerbrand Volger. T/m 5/4, open wo t/m za van 11-17 uur en zo van 14-17 uur. **Gemeentemuseum**, Andersonweg 4. Werk van Marinus Fuit. Van 14/3 t/m 17/5, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● VENLO

Museum Van Bommel - Van Dam, Deken van Oppensingel 6. Hommage aan Sef Moonen. Van 15/3 t/m 3/5, open dag. 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur, ma dicht.

verder...

... vindt in het Gemeentehuis [...] Stein een tentoonstelling pla[...] getiteld 'Drie vrouwen ... uit [...] kunst'. Phonse van Daalen [...] Lia Kolen tonen beelden en C[...]ry Gisbertz exposeert foto's. [...] tentoonstelling loopt tot en m[...] 22 maart en is geopend maand[...] tot en met vrijdag van 9-12 u[...] woensdag en vrijdag van 14-[...] uur en zaterdag en zondag eve[...]eens 14-17 uur.

... staat in het Goltziusmuseu[...] Goltziusstraat 21 in Venlo, van[...] morgen tot en met 20 april de [...]cheologie in Limburg centra[...] Op drie tentoonstellingen wor[...] een beeld gegeven van de b[...]langrijkste onderzoeken [...] vondsten uit de laatste jaren. H[...] museum is open van maand[...] tot en met vrijdag van 10-16[...] uur.

... exposeert Ger Lataster van[...] morgen tot en met 29 maart [...] Kasteel d'Erp, Baron van [...]plaan 1 in Baarlo tekeninge[...] etsen, litho's, zeefdrukken, gou[...]ches en schilderijen. ... ope[...] Galerie De Konfrontatie, Luciu[...]hof-Putgraaf 5 in Heerlen mo[...]gen om 14 uur de expositie v[...] de Sittardse kunstenaar L[...] Timmermans. De tentoonst[...]ling loopt tot en met 29 maart [...] is iedere zaterdag en zondag [...] bezichtigen van 14-17 uur. T[...]dens de opening is de kuns[...]naar overigens aanwezig.

... begint vanmiddag om 17.[...] uur in galerie Artique, Pri[...] Mauritslaan 105 in Beek, een e[...]positie met werk van Jean[...] Dupuits. T/m 29/3.

Theaterbrunch Klein Carré

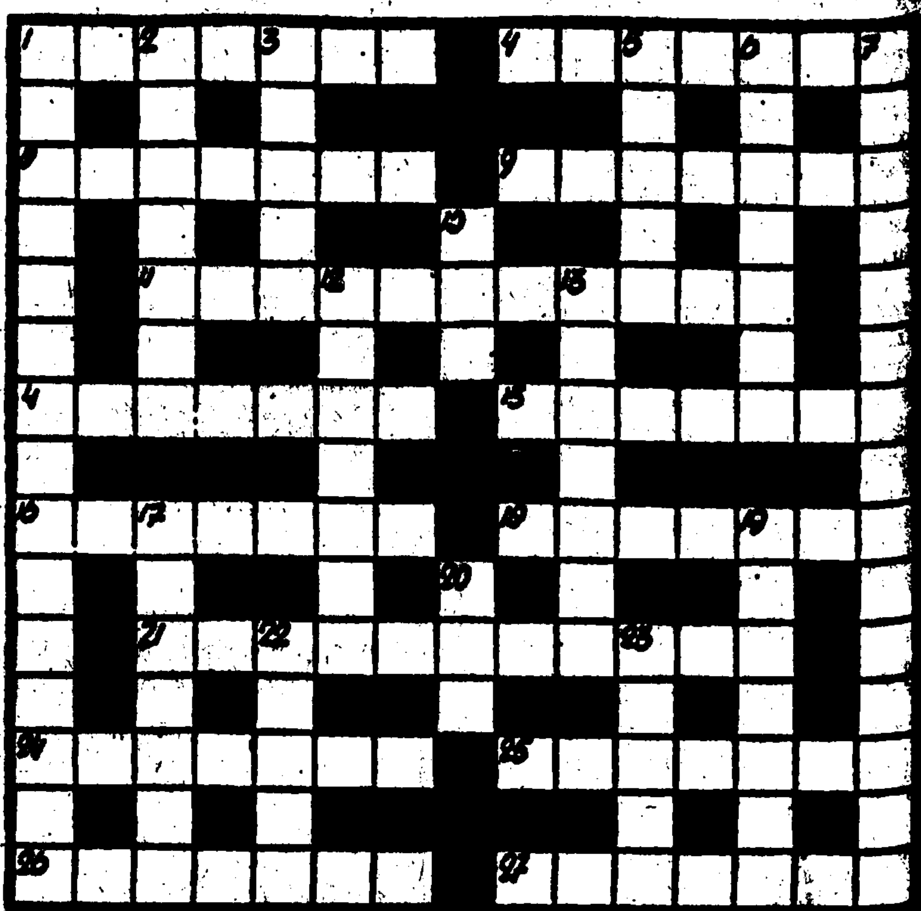
SITTARD – In Theater Kle[...] Carré, Sittard, wordt morgen [...] 10.30 uur een theaterbrunch [...]houden met als thema muzie[...]theater. Dit houdt niet alle[...] verband met het opstarten v[...] een muziektheatercursus, m[...] ook met de geringe aandac[...] voor dit fenomeen. Sjeng V[...]heijden zal belangstellenden i[...]formeren over betekenis [...] mogelijkheden van muziekthe[...]ter.

Op 22 maart is het in Klein Ca[...] Kindertheaterdag. Het 'P[...] Festival' is opgezet voor kind[...]ren vanaf vier jaar. Tussen 11 [...] 17 uur kunnen ze op een plezie[...]ge manier kennis maken m[...] toneel. In die tijd worden o[...] drie kindervoorstellingen ge[...]ven. Feng Alla uit Neer spe[...] 'Matilda', een bewerking van h[...] beroemde boek van Roald Da[...] [...] De Volho[...]ders, Stramproy, brengt 'De Bo[...]ven' van Jacqueline Kerkhof [...] theaterstichting De Toonba[...] uit Bussum 'De koning en h[...] ei'. Jan van Kasteren vertelt e[...] verhaal en Wil van Bree ge[...] voor en met de kinderen e[...]spelles. De entree is gratis.

Oplossing van gisteren

AHORN DEN ABEE
UUR KEI BAR D
END WIJS LAM FE
K PEKEL J FIL
NERO KM BES TE
ARAK A PASTA
TIP ASE S E IO
N INTUITIEF N
AGA K V ARK AD
LEVER R STE
PON ROL RE KER
ROET G POERI L
EGO ZES BEI WI
S VAL MIJL FUN
STERK PIJN TANG

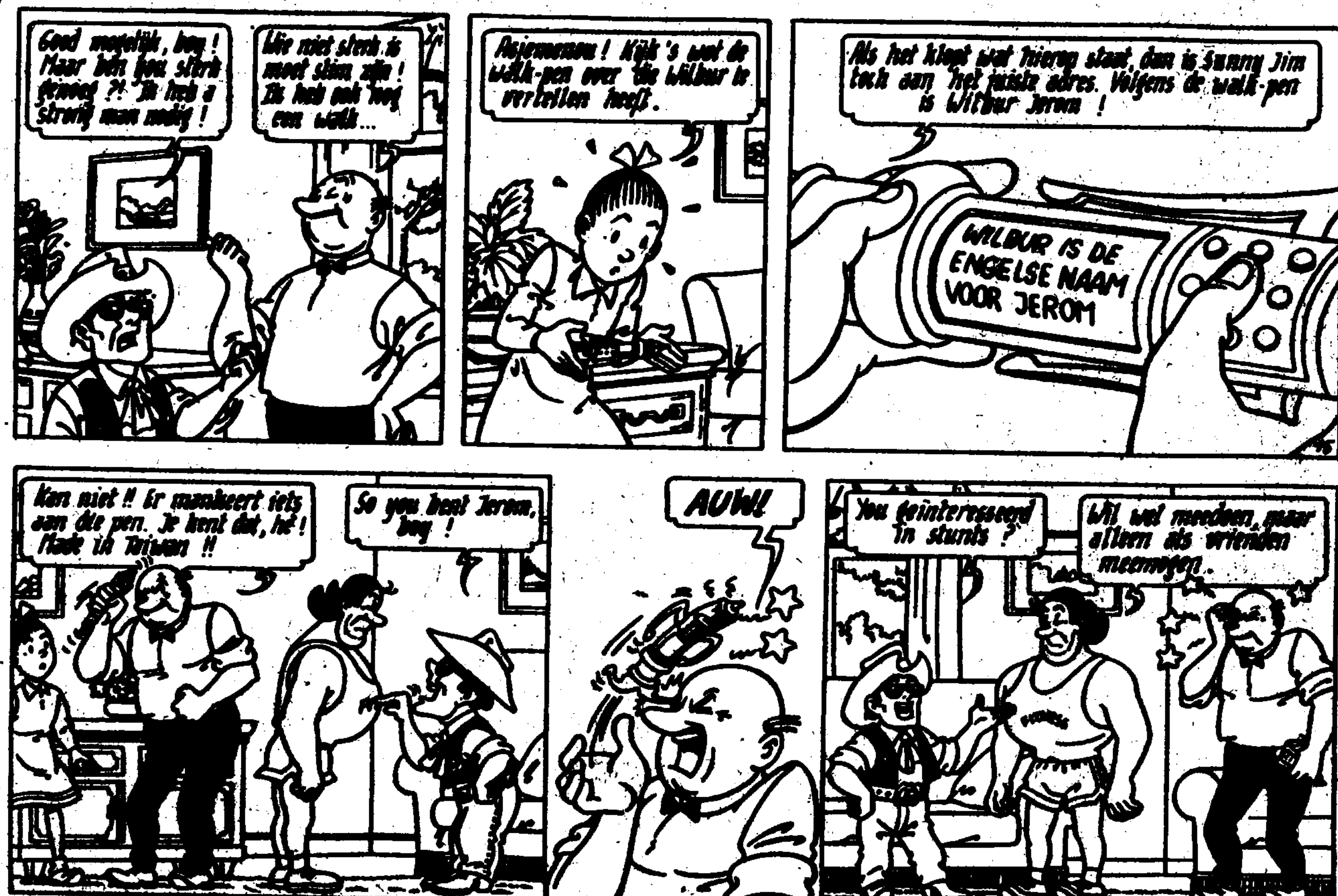
cryptogram

Horizontaal: 1. Hou je grote mond niet dicht als je er voor moet boeten; 4. In de ring ben je gekomen door je inleg; 8. Hoort u de reinen zingen?; 9. Ik zie liever een dierenhuid!; 11. Hevig transpirerende echtgenoot bij het water?; 14. De spotter in de plaagruimte; 15. Ach, tweemaal is de pijn erg geweest; 16. Een lichaamsdeel en lichaamsdelen en nog niet veel; 18. Vorst noch een ram; 21. Nog eens trappen voor de kerk; 24. Hiertegen helpt de vulling; 25. Onervaren om de bibs; 26. Dieren met zere ogen; 27. Het dierenwegje voor de touwslager.

Verticaal: 1. Echtpaar dat van chocol[...] houdt maakt hier een keuze; 2. Het is [...] droevig lot en er komt een boot bij te p[...] 3. Ten eerste is er de mop om de in[...]nieur; 5. Dit zegt de koe: "Ha, wat [...] drukte"; 6. Het is gelijk aan een lier; 7. [...]verds in het dragen van het symbool [...]ner liefde acht ik niet erg hoog; 10. E, [...] achter je man aan; 12. Uit Japan of zo; [...] Zo te horen de winnares van de hand[...] vereniging die de kous op de kop kr[...] 17. Hokjes voor een seinbak; 19. Sla [...] op z'n bolle hoofd; 20. Dat duidt op [...] verrassing; 22. Doop jij het in het wa[...]ter?; 23. Een duw is ons inziens an[...] voor het slachtoffer.

pezige peekah

recept

Maaltijdsoep met rookworst en raapstelen

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 1 gewelde rookworst in plakken, 250 g raapstelen schoongemaakt en in reepjes gesneden, 1 tl kummel, 1 l runderbouillon met 100 g runderpoelet, ¼ l melk, 50 g bloem, 50 g boter, ⅛ l room, 1 à 2 el geraspte kaas, zout, peper en worcestershiresaus.

Kook in runderbouillon met vlees raapstelen met kummel beetgaar. Maak witte roux, brengen aan de kook onder voortdurend roeren en laat even doorkoken.

Verdun deze saus met de groente-kummelbouillon. Laat geheel goed doorkoken.

Doe ongeveer 5 minuten voor opdienen worst, kaas en room erbij. Laat soep niet meer koken en breng op smaak met zout, peper en worcestershiresaus.

Lekker met roggebrood en Zeeuws spek of katenspek.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739284
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 36 935
Postbank 10 36 100

Regiokantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-749999
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-462932/455566
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15945

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen bij automatische betaling:
per maand f 27,45
per kwartaal f 82,35
Per acceptgiro:
per maand f 28,45
per kwartaal f 83,35
losse nummers f 1,00
Nr. 30

Griekse boycot treft vooral zuivelsector

DOOR FRITS SCHILS

ATHENE - De Griekse boycot van Nederlandse ondernemingen en produkten lijkt over zijn hoogtepunt heen te zijn, maar Nederlandse vestigingen in Griekenland - vooral de zuivel - worden onverminderd geconfronteerd met de nadelige gevolgen van de tegen ons land gerichte actie. De bevolking blijft in grotendeels getale gehoor te geven aan de steeds terugkerende oproep van het particuliere radiostation Sky om uitsluitend Griekse produkten te kopen.

Volgens de eerste secretaris van de Nederlandse ambassade in Athene, Harry Molenaar, is het niet doenlijk nu al een overzicht te geven van de kwantitatieve verliezen voor het Nederlandse bedrijfsleven. „Maar dat er schade wordt geleden, staat wel vast," aldus Molenaar. Het zwaarst getroffen is de zuivelsector, temeer omdat de Nederlandse melkprodukten voor de Griekse consument duidelijk als zodanig herkenbaar zijn. Met uit Nederland geïmporteerd vlees is dat niet het geval. Gezien de relatief geringe concurrentie op de Griekse markt schijnen de biergiganten Amstel en Heineken veel minder last van de boycot te hebben.

Ook Italiaanse produkten zijn in Griekenland uit de gratie. Een Fiat-dealer in Athene verklaarde sinds de afkondiging van de boycot, twee weken geleden, geen enkele nieuwe auto meer te hebben verkocht. Enkele klanten annuleerden reeds geplaatste bestellingen.

De directie van het Centraal Ziekenhuis in de Griekse hoofdstad, die onlangs besloot alle vormen van samenwerking op medisch en farmaceutisch gebied met Nederland te verbreken, zei ons desgevraagd zich weldra te zullen beraden over intrekking dan wel voortzetting van de boycot.

Zie verder pagina 25
● Radiopiraat nekt Nederland

Veronica reageert teleurgesteld

Commerciële radio via ether van start

HILVERSUM - Naast RTL 4 hebben Sky Radio en Radio 10 tot het eind van dit jaar de beschikking over een stereo FM-frequentie via de ether. De ministeries van Verkeer en Waterstaat en WVC hebben gisteren laten weten dat zij tijdelijk via de ether mogen uitzenden. Veronica is teleurgesteld over deze ontwikkeling.

Commerciële radio via de ether betekent een doorbraak in de Nederlandse omroepgeschiedenis. De stations reageren verrast op de toewijzing. „Vooral voor radio is het heel belangrijk om via de ether uit te kunnen zenden. Met de kabel bereik je maar een kleine groep, omdat veel mensen naar de radio luisteren in de auto of via een transistortoestel", aldus een woordvoerder van RTL 4.

RTL zendt sinds juli vorig jaar via de kabel non-stop muziek uit. Zo'n 1,7 miljoen huishoudens kunnen het station via de kabel ontvangen. Daar komen dagelijks duizenden aansluitingen bij. Nu RTL 4-Radio ook via de ether ontvangen kan worden, gaat het station de programmering aanpassen.

„We gaan ons richten op een breed publiek. Hoe het programma er precies uit komt te zien, is nog niet bekend. Nieuws en muziek komen in ieder geval aan bod." Programmadirecteur televisie Ruud Hendriks van RTL 4 neemt ook de leiding van het radiostation op zich.

Aanvraag

De drie stations, die een beperkt bereik krijgen, mogen voorlopig tot 1 januari 1993 via de beschikbaar gestelde frequenties uitzenden. Vorig jaar besloten WVC en Verkeer en Waterstaat om geen zenders af te geven, zolang het mediabeleid in Nederland nog in ontwikkeling is. Het College van Beroep voor het Bedrijfsleven heeft daar een stokje voor gestoken en de bevriezing van de afgifte van etherfrequenties veroordeeld.

De vergunningen zijn slechts tot eind dit jaar geldig, omdat verwacht wordt dat kort daarna een nieuw Nederlands mediabeleid van kracht zal zijn. De commerciële stations moeten dan opnieuw een aanvraag indienen voor een etherfrequentie.

Pas actie als patiënt klachten heeft

Huisartsen schieten te kort bij preventie

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Nederlandse huisartsen doen te weinig aan het voorkomen van ziekten. Zolang de klachten geen aanleiding geven tot controle, worden bij patiënten tussen de dertig en zestig jaar geen preventieve maatregelen genomen. Als huisartsen wel preventief onderzoek doen, is dat bij patiënten die juist weinig risico lopen, bijvoorbeeld een uitstrijkje maken bij jonge vrouwen.

Dit blijkt uit een rapport van het Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg (Nivel) dat binnenkort verschijnt. Aan 161 huisartsen met in totaal 335.000 patiënten werd gevraagd gedurende drie maanden hun preventieve ingrepen bij te houden.

De onderzoekers beperkten zich tot het vroegtijdig opsporen van hoge bloeddruk, borst- en baarmoederhalskanker en ziekten bij bejaarden. Een van de belangrijkste conclusies is dat huisartsen niet systematisch preventief onderzoek doen, maar pas actie ondernemen als de patiënt zelf al het idee begint te krijgen dat er wel eens iets mis zou kunnen zijn.

Van de dertig- tot zestigjarige mannen bij wie de bloeddruk wordt gemeten, gebeurt dat voornamelijk omdat de patiënt daarom vraagt of omdat de klacht er aanleiding toe geeft.

Onderzoek naar baarmoederhalskanker wordt te vaak gedaan bij jonge meisjes voor wie dat nog niet nodig is, terwijl huisartsen bij oudere vrouwen nauwelijks aan opsporing doen. Alleen bij mondige, hoogopgeleide dames maakt de huisarts op hun verzoek een uitstrijkje.

In het onderzoek is ook nagegaan in hoeverre de gemiddelde praktijk preventieve activiteiten van de huisartsen toelaat. Het Nivel concludeert dat zij te weinig assistentie hebben om ziekten te voorkomen.

Ontvoerde Anthony vrijgelaten

BRUSSEL - Anthony de Clerck is gisteravond door zijn ontvoerders vrijgelaten. Dat is door de generale staf van de rijkswacht in Brussel bevestigd.

De elfjarige Anthony, zoon van een vermogende Belgische industrieel, werd dinsdag 4 februari bij zijn ouderlijk huis in Belsele ontvoerd. Drie gewapende en gemaskerde mannen sleurden hem in een gereedstaande auto. Details over de vrijlating ontbraken gisteravond nog.

Moslims in gebed

● *In de moslim-wereld is de vastenmaand, Ramadan, aan de gang. Behalve een strikt verbod op eten en drinken tussen zonsopgang en zonsondergang is in deze vastenperiode het gebed en dan met name op vrijdag nog meer verplicht dan het gewoonlijk al is. En dat betekent dat om één uur 's middags het hele openbare leven stil komt te liggen, zoals hier in Dakar, de hoofdstad van Senegal.* Foto: EPA

President Azerbajdzjan treedt af onder zware druk

Azerbajdzjanen vallen Armeense dorpen aan

MOSKOU - Azerbajdzjaanse troepen hebben gisteravond de aanval geopend op de Armeense dorpen Askeran en Nachitsjevanik in de enclave Nagorno-Karabach. De president van Azerbajdzjan, Ajaz Moetalibov, werd gistermiddag tot aftreden gedwongen door nationalistische parlementariërs die hem een zwakke houding verweten.

Eerder deze week trok het voormalige Sovjet-leger zich terug uit Nagorno-Karabach. In Askeran leidde de bestorming tot straatgevechten, melden de persbureaus Interfax en Itar-Tass, die zich baseerden op Armeense bronnen. Er wonen 15.000 Armeniërs in Askeran.

Sinds donderdag eisten tienduizend demonstranten in de Azerbajdzjaanse hoofdstad Bakoe het aftreden van Ajaz Moetalibov. Zij wilden een landelijke mobilisatie om de Azerbajdzjaanse slachtoffers te wreken van de slachtpartij die Armeense troepen vorige week woensdag aanrichtten in het Karabachse dorp Chodzjali. Daarbij kwamen minstens honderd Azerbajdzjanen om het leven.

Moetalibov weigerde aanvankelijk als 'zondebok' af te treden. In de loop van vrijdagmiddag werd echter duidelijk dat de gematigde president niet langer over politieke steun beschikte. Moetalibov sprak zich donderdag in een interview met Komsomolskaja Pravda uit voor een vreedzame oplossing van het Karabach-conflict: „Onder geweervuur zaaien en oogsten de boeren niet".

In zijn ontslagrede gaf Moetalibov toe fouten gemaakt te hebben en wees op misleidende informatie van zijn presidentiële apparaat. Zijn functie zal tijdelijk door parlementsvoorzitter Mamedov worden waargenomen.

Partijdig

Het conflict in Nagorno-Karabach duurt al meer dan vier jaar en kostte naar schatting 2.000 mensen het leven. De provincie op Azerbajdzjaans grondgebied kwam in 1923 onder het bewind van Bakoe. Driekwart van de inwoners zijn van Armeense afkomst. Afgelopen maandag beval GOS-opperbevelhebber Sjaposjnikov de terugtrekking van de neutrale legereenheden. Het voormalige Sovjet-leger werd door beide republieken ervan beschuldigd partijdig te zijn.

Spanningen in Bosnië stijgen

BELGRADO - In de Joegoslavische republiek Bosnië-Hercegovina zijn gisteren de spanningen hoog opgelopen. Uit protest tegen de komst van de uit Servische reservisten bestaande troepen van het federale leger blokkeerden Kroaten bij de plaats Capaljina, ten zuiden van Mostar, het treinverkeer.

Zij uitten daarmee tevens hun verontwaardiging over de arrestatie door het federale leger van vijf Kroaten die onder dubieuze omstandigheden zijn opgepakt en naar Mostar zijn 'ontvoerd'. De Kroaten eisen de onmiddellijke terugtrekking van de Servische militairen uit het gebied. De commandant van het federale leger in Bosnië heeft echter gezegd dat zijn manschappen onder alle omstandigheden in Bosnië zullen blijven.

De leiders van de islamitische meerderheid en de Kroatische en Servische minderheden bevestigden gisteren dat zij dit weekeinde in Brussel zullen deelnemen aan een nieuwe bemiddelingspoging van de Europese Gemeenschap.

Kabinet: meer alternatieve straffen mogelijk

DEN HAAG - Experimenten met alternatieve straffen ter vervanging van gevangenisstraf, zullen de komende drie jaar worden uitgebreid. Het gaat daarbij om leer- en arbeidstrainingsprojecten en intensieve begeleidingsprogramma's. Ook bieden de experimenten de mogelijkheid de verdachte te verplichten tot betaling van een schadevergoeding aan het slachtoffer. Het kabinet is akkoord gegaan met dit voorstel van staatssecretaris Kosto van justitie.

Alternatieve straffen kunnen als straf op zich worden opgelegd, of in combinatie met dienstverlening. De alternatieve sancties zullen maximaal zes maanden gevangenisstraf kunnen vervangen.

Het kabinetsstandpunt druist in tegen de eis van fractieleider Brinkman van het CDA. Die heeft al verschillende malen laten weten dat alternatief straffen niet moet worden uitgebreid.

Rusland wil Honecker ook weg uit ambassade

BERLIJN - De kans dat de vroegere Oostduitse staats- en partijleider Erich Honecker binnenkort de Chileense ambassade in Moskou zal moeten verlaten en aan Duitsland wordt uitgeleverd, is gestegen.

De Russen en Chilenen zijn buitengewoon gepikeerd, omdat gebleken is dat Honeckers gezondheidstoestand bij lange na niet zo slecht is als de 79-jarige en zijn vrouw Margot steeds hebben beweerd.

De woordvoerder van het Duitse ministerie van buitenlandse zaken deelde vrijdag mee, dat de Russische minister van justitie Fjodorow heeft verzekerd dat Honecker na het verlaten van de ambassade direct uitgeleverd zal worden.

Fjodorow had zich officieel tot de Chileense regering gewend met het verlangen dat dit land Honecker niet langer onttrekt aan de greep van de Russische autoriteiten. De handelwijze van de Chileense ambassadeur noemde Fjodorow, volgens buitenlandse zaken in Bonn, een 'uitgesproken onvriendelijke daad'.

De Duitse ambassadeur in Santiago heeft gistermiddag een boodschap van zijn regering aan de Chileense minister van buitenlandse zaken overhandigd, waarin wordt geëist dat Chili Honecker uitwijst. Honecker zocht eind vorig jaar uit angst voor een uitwijzing naar Duitsland zijn toevlucht tot zijn vriend, de Chileense ambassadeur in Moskou Almeyda, die eens politiek asiel genoot in de DDR.

Duidelijk

De boodschap van de Duitse ambassadeur was duidelijk. Zijn regering verlangt dat Chili niet langer een juridische vervolging verhindert van Honecker die is aangeklaagd wegens 'het aanzetten tot doodslag in minstens vier gevallen. In Chili heeft een sterke pro-Honecker-lobby steeds gepleit voor toelating van de oude communist tot het land. Duizenden Chilenen, onder wie vele toppolitici die onder de Pinochet-dictatuur voor hun leven moesten vrezen, hadden toen onderdak gevonden in de DDR. Daarom wilde men voorkomen dat de 'doodzieke man' in de Duitse gevangenis zou belanden. Nu blijkt dat Honecker iedereen voor de gek heeft gehouden, slaat de stemming om.

Daar komt nog bij dat in Duitsland stemmen zijn opgegaan om de ontwikkelingshulp aan Chili (enkele honderden miljoen per jaar) te bevriezen.

Verjaardag

Vandaag komt de Chileense ambassadeur voor overleg naar Santiago. Daarna zal het Chileense kabinet bijeenkomen. Een besluit wordt begin volgende week verwacht. Mochten de Chilenen er niet uitkomen, dan is het zelfs mogelijk dat Honecker in augustus zijn 80ste verjaardag in de ambassade in Moskou zal moeten vieren.

punt uit

● **Douanestaking**

De Nederlandse ambassade in Madrid raadt vrachtwagenchauffeurs en transportbedrijven aan om de komende dagen Spanje en Portugal zoveel mogelijk te mijden. De Frans-Spaanse en de Spaans-Portugese grenzen zullen maandag, dinsdag en woensdag geheel zijn afgesloten vanwege een staking van de douaneagenten. Deze expediteurs protesteren, net zoals veel collega's in andere EG-landen, tegen de openstelling van de Europese binnengrenzen met ingang van 1 januari 1993.

● **Sjevardnadze**

De voormalige Sovjet-minister van buitenlandse zaken Sjevardnadze heeft gisteren bekendgemaakt dat hij naar zijn geboorterepubliek Georgië terugkeert om behulpzaam te zijn bij het oplossen van de politieke en economische chaos. Hij zei er voor onbepaalde tijd te zullen blijven.

● **Abortus**

DUBLIN (RTR) - Het 14-jarige Ierse meisje dat door de vader van een vriendin was verkracht, heeft in Groot-Brittannië abortus ondergaan. Het meisje werd het middelpunt van een bitter debat in Ierland waar abortus is verboden. In het buitenland stak een storm van protest op nadat het gerechtshof in Dublin het meisje verbood het land te verlaten om in Groot-Brittannië haar zwangerschap te laten onderbreken. Het Ierse Hooggerechtshof vernietigde de uitspraak in hoger beroep.

● **Positief**

Het Afrikaanse Nationaal Congres (ANC) heeft zich positief uitgelaten over een voorlopige overeenkomst met het blanke minderheidsbewind over de vorming van een interim-regering. Het akkoord kan ertoe leiden dat Nelson Mandela, de leider van de anti-apartheidsorganisatie, nog dit jaar deel gaat uitmaken van een multi-raciale regering.

● **Bommelding**

Het treinverkeer van en naar Groningen heeft gisteren tussen vijf uur en kwart over zes stilgelegen na een bomalarm. De melding kwam omstreeks 16.40 uur bij de politie van Groningen binnen. Aangekondigd werd dat om 17.00 uur een bom zou ontploffen op het centraal Station van Groningen. Na de melding werd het NS-station ijlings ontruimd. Een intensief onderzoek van de politie leverde geen explosieven op.

● **Gezinszorg**

Zieke bejaarden, gezinnen met een zieke ouder en gehandicapten dreigen zonder thuishulp te raken als er niet snel wordt ingegrepen. Zo waarschuwt de nieuwe beroepsorganisatie voor de thuiszorgwerk(st)ers STING.

● **Opgegeven**

Reddingswerkers hebben gisteren 150 mijnwerkers - waarschijnlijk zijn ze allen dood - moeten achterlaten in een brandende mijn, die inmiddels is afgesloten om de ondergrondse brand te bedwingen. Overlevenden van de Kozlu-mijnramp hebben echter gezegd dat ze pas vrede zullen hebben als de lijken van hun vrienden en familieleden naar boven zijn gebracht.

● **Status aparte**

Premier Lubbers heeft bij zijn bezoek aan het Antilliaanse eiland Sint Maarten laten blijken dat een status aparte voor die eiland geen reële optie is zolang het bestuursapparaat niet naar behoren functioneert. „Er is een grote economische groei geweest, maar de publieke sector, de infrastructuur en het onderwijs zijn daarbij ver achtergebleven", zo constateerde de premier gisteren. Lubbers bezoekt momenteel alle vijf de Antilliaanse eilanden en Aruba in het kader van een werkbezoek.

● **Dode man**

De dode man die gistermorgen gewikkeld in een Perzisch tapijt in Rotterdam werd gevonden blijkt het slachtoffer te zijn van een 24-jarige inwoner van de Maasstad te zijn. Hij is het negende dodelijke slachtoffer van een misdrijf dit jaar in Rotterdam. De politie heeft een recherche-assistentie-team van zestien mensen geformeerd die gistermiddag een buurtonderzoek hield. Vandaag is sectie op het dode lichaam verricht.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Nieuwe Belgische premier Jean-Luc Dehaene

'Brabants trekpaard' komt tussen de schermen vandaan

DOOR HANS DE BRUIJN

BRUSSEL – Aan zelfkennis heeft Jean-Luc Dehaene geen gebrek. "Ik weet dat ik geen charisma heb," zei hij eens in een interview. Dat 'gemis' weerhield hem er in 1988 van om minister-president te worden van de rooms-rode coalitie, die hij na honderd dagen noeste arbeid in elkaar had getimmerd.

In 1988 was er Wilfried Martens, de wel charismatische die, onder meer door koning Boudewijn, overgehaald kon worden aan zijn achtste kabinet na 1979 te beginnen. Maar aan het tijdperk-Martens is nu een einde gekomen. En kan Dehaene eindelijk zelf de kroon opzetten die hem na zijn formatiearbeid toekomt.

Het is niet waarnaar hij met alle macht gestreefd heeft, zoals zijn voorganger. En ook niet wat heel wat oud-gediënden in de Wetstraat, het Brusselse Binnenhof, graag zien. Maar de vooruitzichten van dit noodkabinet zijn niet florissant, en dan houden de echte 'kanonnen' liever nog even hun kruit droog.

Naar verluidt zou ook 'het Hof' hem niet zien zitten. Dehaene heeft niet de gepolijste manieren die koning Boudewijn op prijs stelt. Een 'bulldozer', is een bijnaam. Letterlijk rondborstig, blozende wangen, wat boers, en een (te) luide stem, die recht voor zijn raap zijn politieke opvattingen uitdraagt.

Niet iemand voor diplomatieke onderonsjes met wereldleiders als Bush of Mitterrand. "Ik ben een Brabants trekpaard," zei hij eens. Iemand die blijft zwoegen, niet fraai maar effectief. Eigenschappen die van pas kwamen, toen zijn doorzettingsvermogen en creativiteit in twee formaties op de proef werden gesteld.

Bizar klimaat

De 51-jarige Westvlaamse christendemocraat blijkt de probleemoplosser bij uitstek. En in het bizarre Belgische politieke klimaat is voor zo iemand werk genoeg. Een 'mijnenveger', luidt daarom nog zo'n bijnaam. Of 'de arrangeur'. Die ook het gelukkigst is met een rol achter de schermen van de politiek.

Het is ironisch dat juist Dehaene nu Wilfried Martens opvolgt. Hun politieke carrières liepen immers gelijkop. Al vanaf de studiebanken waren de Bruggeling Dehaene en de Gentenaar Martens boezemvrienden en politiek actief in de jongerenorganisatie van de Vlaamse Christelijke Volkspartij. Zij bleven onafscheidelijk.

In 1979 werd de oud-vakbondsman kabinetschef van de toen net voor het eerst benoemde premier Martens. Hun nauwe vriendschap heeft zeker een rol gespeeld toen de koning (ook Boudewijn en Martens zijn twee handen op een buik) hem in 1988 twee keer toe aanzocht om de totaal vastgelopen formatie los te trekken.

Hij 'ontmijnde' de Voerkwestie (en maakte een eind aan de politieke rebellie van José Happart) en kwam met zeer ingewikkelde, maar voor iedereen te slikken formules voor de staatshervorming, die van België nog meer één federale staat moesten maken. 'Martens-8' voerde daar overigens maar een deel van uit.

Beperkingen

Dehaene had toen al premier kunnen worden als hij werkelijk gewild had. Maar hij kende zijn beperkingen. Martens was, naast de koning, de enige 'nationale figuur' van het land. Alleen Martens was in staat leiding te geven aan het federaliseringsproces, zonder België totaal uiteen te laten vallen.

Dat Martens weigerde met de socialisten te regeren, was dan ook een danige tegenvaller voor Dehaene. Maar samen met Boudewijn wist hij Martens er alsnog toe te bewegen de leiding van het kabinet op zich te nemen. Maar het 'vluchtgedrag' van Martens leidde wel tot koelte in de onderlinge verstandhouding.

Ook in de formatie van 1992 werd Dehaene weer te hulp geroepen toen anderen hadden gefaald. Dehaene kwam al gauw uit op de 'oplossing' van een noodkabinet met een beperkte opdracht, omdat verdergaande coalities - met de tweederde meerderheden, die nodig is voor de staatshervorming - niet haalbaar bleken.

Hij was daarna nu ook de logische kandidaat voor het premierschap. Dehaene heeft niets te verliezen, in tegenstelling tot EG-commissaris Karel van Miert (SP) of justitieminister Melchior Wathelet (PSC), gedoodverfde kandidaat-premiers die zich nu nog niet willen branden aan zo'n ongewis avontuur.

Dehaene is dan ook zeker niet 'de Martens van de jaren negentig'. Hij is een overgangsfiguur, die voldoende gewicht heeft om een aantal van de belangrijke beslissingen waarvoor het verdeelde België staat, door het parlement te jagen. En die, als de federale rust is weergekeerd, weer achter de schermen verdwijnt.

● *Jean-Luc Dehaene: „Ik ken wel degelijk mijn beperkingen."*

Foto: REUTER

Actie orthodoxe joden tegen bouw op kerkhof

DOOR HANS HOOGENDIJK

BERLIJN - „We zullen blijven en we zullen de bouwwerkzaamheden met inzet van ons leven verhinderen." Krasse taal, zacht uitgesproken door de orthodoxe joodse rabbi Abraham Goldmann. Met ongeveer dertig andere orthodoxe joden uit Frankrijk, Groot-Brittannië, België en de VS, probeert deze Londense geestelijke in Hamburg de bouw van een zaken-wooncomplex op een vroeger joods kerkhof te voorkomen.

Zingend bidden de langharige, zwart geklede, hoeddragende orthodoxen voor het zieleheil van hun geloofsgenoten, die nog onder het puin liggen. Juridisch staan ze zwak, want de joodse gemeente in Hamburg heeft het terrein begin jaren vijftig verkocht. Voor de orthodoxen telt dit niet: de joden die hier ooit zijn begraven hebben recht op eeuwige rust, omdat zij eens weer op zullen staan.

De Hamburgse joodse gemeente denkt daar wat genuanceerder over. Dit weekeinde zullen vertegenwoordigers van de orthodoxe groep en de Hamburgse joden onder leiding van Heinz Galinski, de voorzitter van de centrale raad der joden in Duitsland, bijeen komen om te zoeken naar een gemeenschappelijke oplossing.

Het investeringsconcern dat eigenaar van de grond is en hier wil bouwen, houdt vast aan zijn kooprechten. Het Hamburgse gemeentebestuur verschuilt zich nog achter formele argumenten. Veel buurtbewoners hopen dat de streng religieuze joden hun wil door kunnen zetten. Maar hun motieven zijn minder edel: zij willen geen kolossaal centrum in hun wijk. Amerikaanse parlementariërs hebben intussen een beroep op kanselier Kohl gedaan om de voorgenomen bouw te verhinderen.

Veel ruimte voor compromissen lijkt er niet. Er liggen van de [illegible] twee voorstellen op tafel. In de eerste plaats een warenhuis op pilaren, waardoor de grond niet wordt ontwijd. In de tweede plaats een [illegible] centrum met in het midden op een open plaats een monument voor de joden.

Behalve de groep demonstranten en wat [illegible] die over hen discussiëren, wijst niets er op dat zich op deze plaats een 200 jaar oud joods kerkhof bevond. De nazi's bouwden er in 1939 een gigantische schuilkelder. In 1950 verkocht de Jewish Trust Company, die na de oorlog de zorg voor het joodse bezit in Duitsland op zich had genomen, een groot deel van het terrein aan het warenhuisconcern Hertie.

De joodse gemeente in Hamburg ging er mee akkoord, omdat men zich niet kon voorstellen dat er ooit weer een [illegible] bloeiend joods leven in Duitsland zou kunnen ontstaan. Toen Hertie in 1953 begon te bouwen werden de grafstenen en skeletresten die men vond herbegraven op een ander joods kerkhof.

In 1989 verkocht Hertie het terrein plus warenhuis aan de investeringsgroep Büll en Liedtke, die er nu een zaken-wooncomplex wil bouwen. Toen dit de orthodoxe joden ter ore kwamen, reisden zij naar Hamburg om de bouw te voorkomen. Wat de joodse gemeente in de jaren vijftig duldde is voor de orthodoxe joden een misdaad.

Achteraf betreurt de voorzitter van de joden in Hamburg, Heinz Jaeckel, de verkoop. Maar net als de meerderheid van de 1300 gemeenteleden heeft hij een gematigd standpunt. „De joodse gemeente heeft geen bezwaren tegen de bouw van een nieuw zaken-winkel-wooncomplex." De demonstranten zijn echter vastbesloten de bouw te verhinderen. „Dat is onze plicht ten opzichte van de doden. Wij zijn hier niet om compromissen te bedenken," zeggen ze.

Balkanlandje in totale ontreddering naar verkiezingen

Een grote chaos in Albanië

DOOR FRITS SCHILS

ATHENE - Het gaat helemaal fout in Albanië. Zelfs ten tijde van de catastrofaalste overheersingen waren de nood en de ellende onder de bevolking niet zo groot als nu, anno 1992. Bij nadering van de parlementaire verkiezingen nemen anarchie en chaos hand over hand toe. Hongerige mensenmassa's bestormen pakhuizen en slaan het plunderen. In het stadje Pogradec aan het meer van Ohrid vallen zes doden. Ook elders komt het tot inferno's: Tirana, Dürres, Pekin, Lushnja, Shengjin, Elbasan, Librazhd. Op de meeste plaatsen staat de politie volstrekt machteloos. In een poging het oproer de baas te worden, schakelen de autoriteiten de strijdkrachten in.

Griekenland versterkt zijn grenzen met infanterie en tanks. Athene is doodsbenauwd weldra opnieuw te worden overstroomd door een leger van berooiden uit de buurstaat.

Wandelen door Tirana is thans een gevaarlijke bezigheid. Na zonsondergang moet dat al helemaal worden ontraden. Zelfs in Hotel Tirana is de gast niet gegarandeerd veilig. Al herhaaldelijk zijn buitenlanders op hun kamer door criminelen overvallen, mishandeld en beroofd. Per auto door het land rijden is eveneens uitermate riskant. Bij wegblokkades doemen uit het niets roversbenden op, die zich alle tijd nemen om de onfortuinlijke passant van al zijn bezittingen te beroven. Angst en onzekerheid beheersen het dagelijkse leven van de beproefde bevolking.

Desolaat

Ruim drie miljoen Albanezen leiden momenteel een bestaan dat niets meer gemeen heeft met het economische en culturele niveau en de sociale realiteiten in de rest van Europa. De toestand in de GOS is ernstig, maar zij is nog heilig vergeleken bij wat zich deze maanden in Albanië ontvouwt. Des te schandelijker zijn de misdadige praktijken van hele horden oud-communisten, die zich in de huidige crisissituatie verrijken door corruptie en het hamsteren op grote schaal van de schaarse buitenlandse hulpgoederen.

Maffia

Iljaz Mehmeti, de minister die in het verpauperde land over de levensmiddelen gaat, bevestigde vorige week in een interview voor de Albanese televisie dat er door een ongrijpbare maffia uitgebreid gezwendeld wordt. Italië is nota bene voor 600 miljoen gulden aan voedselleveranties bijgesprongen, maar het gros van de hulp is in de grote steden blijven steken. In het onherbergzame achterland van Albanië wordt echte honger geleden en heerst grote armoede. De door de regering in het vooruitzicht gestelde privatisering (verdeling) van de grond onder de plattelandsbevolking is tot dusver een regelrechte flop gebleken. Oud-communistische directeuren van de vroegere gecollectiviseerde bedrijven maken zich bij de verdeling van akkers en bouwgrond schuldig aan bevoordeling van familie en vrienden. Uit woede over hun lot hebben boeren al herhaaldelijk waterreservoirs vernietigd, schoolgebouwen gesloopt en bezittingen van excommunistische functionarissen aan puin geslagen.

Menig sceptische Albanees interpreteert de opleving van het geweld gedurende de laatste weken als een opzettelijk ontketende campagne met het doel het klimaat rond de stembusgang van 22 maart aanstaande grondig te verstoren. 'Men' meent de identiteit van de daders al te kennen: degenen die niet zo veel te winnen hebben, maar wel alles te verliezen; zij die veertig jaar hetzij uit volle overtuiging, hetzij in blinde serviliteit of uit angst om het eigen bestaan achter de meedogenloze stalinist Hodzja zijn aangehold. Wellicht beseft men in die kringen dat wanneer straks de democratische oppositie de tweede electorale krachtmeting sinds de introductie van het politieke pluralisme in haar voordeel beslist, hen - de geprivilegeerden van weleer dus - de afrekening wacht. Wie dan al helemaal het lachen zal vergaan, zijn de tienduizenden leden van de Sigurimi, de gevreesde geheime politie. De communisten van Albanie mogen dan in overgrote meerderheid zijn opgegaan in de Socialistische Partij, de Sigurimi is tot dusver niet officieel ten grave gedragen. Integendeel, de conclusie is gerechtvaardigd dat dit politiekorps met de Sampist als harde kern in stilte nog bijzonder actief is.

Bedrog

Bij de eerste democratische verkiezingen - Pasen 1991 - won de oppositie in vrijwel alle steden het pleit van de communisten. Zelfs president Ramiz Alia werd in zijn eigen kiesdistrict (Tirana) door de opponent van de Democratische Partij verslagen. Op het platteland echter, waar de democratische partijen niet behoorlijk campagne hadden kunnen maken, bleek de bevolking een makkelijke prooi voor de communisten. Wat intimidatie, een enkele gift en een beetje klein geld verzekerden hen van een royale (eind)overwinning.

Opnieuw hebben de Albanese autoriteiten ingestemd met de komst van buitenlandse waarnemers. Dat is ook wel noodzakelijk, want het is hoogst twijfelachtig dat op 22 maart alles naar de regels van de wet zal verlopen. De toezichthouders zullen er zich evenwel voor moeten hoeden niet opnieuw in de fuik van ex-communistische (socialistische) propagandamakers te lopen. Bij de vorige verkiezingen is dat wel gebeurd. Menig buitenlander die toen nog geen etmaal voor de opening van de stemlokalen voor het eerst in zijn leven voet aan wal zette in Albanie, en zich tot zijn verkenning tot Tirana beperkte, prees nadien het eerlijke faire karakter van de verkiezingen. Ook de Nederlandse Tweede-Kamerleden Gerrit Valk (PvdA) en Benk Korthals (VVD) lieten zich destijds voor de Albanese televisie lovend in die zin uit. Het was een beschamende vertoning, die volledig in strijd was met de werkelijkheid.

● *Wegens aanhoudende plundertochten van hongerige mensen zien steeds meer winkeliers in Tirana zich genoodzaakt deuren en ramen van traliewerk te voorzien. Bovenstaande foto werd nabij het Skanderbegplein in het centrum van de hoofdstad gemaakt.*

Foto: EPA

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

MAN-VW truck & bus b.v.
Postbus 51, 4130 EB Vianen. Telefoon: 03473-63211.

MAN-VW truck & bus b.v. treedt al ruim twaalf jaar op als importeur van MAN trucks ten behoeve van de Nederlandse wegvervoermarkt. Binnen deze markt heeft het truckmerk MAN een toonaangevende positie verworven. MAN heeft een grote naam op het gebied van verfrissende en zeer vernieuwende vervoersoplossingen.

Verspreid over heel Nederland bevinden zich ruim dertig MAN-dealerbedrijven, welke op een hoogstaand peil zorg dragen voor de verkoop, onderhoud en reparatie van de MAN-trucks. Kenmerkend voor deze MAN-dealers is de klantgerichte aanpak, waarmee zij de vervoerders in hun regio benaderen.

Deze aanpak heeft succes: de organisatie groeit enorm. Deze voortdurende groei brengt met zich mee, dat een aantal dealerbedrijven hun verkoopafdeling willen uitbreiden met een:

JUNIOR TRUCKVERKOPER

Met name jongeren tussen 20 en 27 jaar, die ambitieus zijn en de potentie hebben om door te groeien in een commerciële functie, komen hiervoor in aanmerking. Een middelbare opleiding is voldoende, mits de persoon affiniteit heeft met commercie en trucks. Daarnaast kunnen personen reageren met werkervaring in de autobranche of in een commerciële functie.

Belangrijke eigenschappen zijn in elk geval: communicatieve vaardigheid, initiatief, inzet, doorzettingsvermogen en inzicht in en feeling voor het economisch en technisch oplossen van vervoersproblemen.

Werken bij een MAN-dealer

Er wordt een dienstverband aangegaan met een MAN-dealer. De kandidaten kunnen hier laten zien dat zij in staat zijn om prestaties te leveren. Het eerste jaar zorgt een mentor voor de nodige begeleiding.

Opleiding tot allround adviseur wegtransport

Om in deze functie goed te kunnen functioneren, is het noodzakelijk om uitstekend opgeleid te zijn. De importeur en de fabriek zorgen daarom voor een uitgebreid opleidingsprogramma. Kandidaten worden in een periode van ongeveer een jaar opgeleid in verschillende vakgebieden, waaronder produktkennis, marketing en [illegible] in Duitsland [illegible]. Daarnaast volgen zij verkooptrainingen en voeren zij praktijkopdrachten [illegible]. De periode wordt afgesloten met een examen. Geslaagden ontvangen het certificaat "Allround adviseur wegtransport".

[illegible]

Kandidaten hebben goede doorgroeimogelijkheden. De opleiding legt een [illegible] basis voor een beroep met toekomst.

[illegible]

[illegible] een brief met curriculum vitae, binnen 8 dagen na het verschijnen van deze advertentie, naar TOP-Personeelsconsultancy, t.a.v. de heer drs. P. [illegible], [illegible] 41, [illegible] Amersfoort. Telefonische inlichtingen: 033-[illegible].

TOP-Personeelsconsultancy

MAN • WIJ WETEN WAAR HET OM DRAAIT

De N.V. Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL Sturing) is een privaatrechtelijke organisatie met als doel de realisatie van een doelmatige afvalverwijdering. De AVL Sturing ontplooit activiteiten op drie fronten: de bevordering en realisatie van een adequate infrastructuur van afvalverwerking, de effectieve en efficiënte sturing van afvalstromen en de stimulering van preventie en hergebruik. Daarbij richt de AVL Sturing zich op zowel overheden als bedrijfsleven. In het Nationaal Milieubeleidsplan is een wettelijke regeling aangekondigd voor het storten van stoffen, inclusief de nazorg van stortplaatsen. Dit laatste zal een van de taken van AVL Sturing zijn. De uitvoering van de nazorgactiviteiten alsmede het beheer van het nazorgfonds worden ondergebracht in een afzonderlijke dochteronderneming B.V. Nazorg. Voor deze B.V. Nazorg zijn wij op zoek naar een (m/v)

Projectleider
voor wie afval een milieuzorg is

De functie:
- In het eindstadium van een stortinrichting vindt overdracht aan de B.V. Nazorg plaats. Uw eerste taak is de cultuur- en civieltechnische voorbereidingen te treffen voor de nazorg.
- De stortplaats wordt ingericht naar de zogenaamde IBC-criteria (Isoleren, Beheren en Controleren). U overlegt daartoe met de vergunninghouder van de stortplaats, die verplicht is waarborgen te stellen voor een milieuhygiënisch verantwoorde nazorg van de stortinrichting.
- Na sluiting van de [illegible] bent u verantwoordelijk voor de [illegible]viteiten en het [illegible] voorzieningen. In de toekomst [illegible] len dit overigens meerdere [illegible]inrichtingen zijn.
- U rapporteert aan de directeur van de B.V. Nazorg.

AVL Sturing vraagt:
- Iemand die een groot project zelfstandig kan afhandelen. Zowel korte als lange termijn visie spelen daarbij een rol.
- Brede milieukundige kennis. Ervaring met milieu[illegible]che aspecten van afvalverwerking c.q. stortinrichtingen strekt tot aanbeveling.
- Opleiding op minimaal HTS-niveau, bij voorkeur [illegible] c.q. cultuurtechnische [illegible].
- [illegible] samenwerkingsvormen [illegible] bedrijfsleven.

AVL Sturing biedt:
- De [illegible] om in een voor [illegible] unieke functie een bijdrage te leveren aan de milieuproblematiek.
- De kans om vanuit een specifieke deskundigheid invulling te geven aan de start en uitbouw van de B.V. Nazorg.
- Een arbeidsvoorwaardenpakket dat in overeenstemming is met de zwaarte van de functie.

Bent u degene die mede de basis wil leggen voor een effectief nazorgbeleid stortinrichtingen? Schrijf dan een korte brief met c.v. aan Mercuri Urval B.V., Vrijthof 50-51, 6211 LE Maastricht, onder vermelding van referentienummer 41.7454. Voor telefonische informatie 043-251291.

Mercuri Urval

Rabobank Dieteren-Roosteren

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in haar eigen gemeenschap.
De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van [illegible]
Wij zoeken een

hoofd beheerstechnische zaken (m/v)

Het hoofd Beheerstechnische Zaken maakt deel uit van de staf van de bank, samen met de directeur, het hoofd Commerciële Zaken en het hoofd Assurantiën. Hij of zij is betrokken bij de beleidsvoorbereiding en levert daarbij met name met betrekking tot het beheerstechnisch beleid een belangrijke bijdrage. Hij of zij geeft leiding aan de medewerkers van de afdeling. Tot het takenpakket behoren:

— [illegible] verantwoorden van de [illegible];
— [illegible] van jaarstukken, [illegible], rapportages en overzichten;
— inventariseren en analyseren van informatiebehoeften;
— opstellen, invoeren en controleren van administratieve procedures;
— beheren en beheersen van geautomatiseerde systemen;
— uitvoering en verzorging van interne diensten zoals post, telefoon, archief en kantine.

Voor deze functie denken wij aan kandidaten met een opleiding op HBO-niveau (HEAO-BE) of vergelijkbare praktijkervaring. Goede organisatorische en leidinggevende capaciteiten evenals kennis van en ervaring met geautomatiseerde systemen en toepassingen zijn onontbeerlijk.
Ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, waaronder een dertiende maandsalaris en een premievrije pensioenregeling.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer W.M. Wagemans, directeur, telefoon (04499) 30 60.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling binnen 14 dagen verwacht door de directeur van de bank, de heer W.M. Wagemans, Postbus 21, 6116 ZG ROOSTEREN.

Rabobank

[illegible] centrum voor reactivering en verpleging te Heerlen [illegible]. Verpleeghuis bestaat uit een A- en een B-kliniek, elk met een dagbehandeling (30 plaatsen). In de A-kliniek worden 264 lichamelijk zieken verpleegd met het accent op reactivering, terwijl in de B-kliniek 152 psycho-geriatrische patiënten worden verzorgd en begeleid.

VKH
CENTRUM VOOR REACTIVERING EN VERPLEGING

Binnen de sector zorg hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor full-time en part-time

ziekenverzorgenden en/of verplegenden (m/v)

op zowel somatische als psycho-geriatrische afdelingen.

Voor deze functie dient u in het bezit te zijn van een diploma ziekenverzorgende of MDGO-VP.

Deze functie is conform FWG ingedeeld in groep 35. Het salaris bedraagt afhankelijk van ervaring (full-time) minimaal f 2449,– en maximaal f 3462,– bruto per maand. Voor kandidaten jonger dan 22 jaar geldt een jeugdsalarisschaal.

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met de leiding van de sector zorg of met Mevrouw G. [illegible], medewerker personeelsfunctionaris (toestel 343).

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie sturen aan het [illegible], ter attentie van het hoofd personeel & organisatie.

Henri Dunantstraat 3
6419 PB Heerlen

correspondentie:
postbus 4441
6401 CX heerlen

telefoon (045) 718418
telefax (045) 710640

BOUWBEDRIJF

Gevraagd voor spoedige indiensttreding:

- Metselaars
- All-round timmerlieden
- Stellers

Gelieve telefonisch te reageren.

Bouwbedrijf Moonen-Lückers bv
Verlengde Klinkertstraat 16
6433 PL Hoensbroek
Telefoon 045-221422

BOUWBEDRIJF

Gevraagd [illegible]:

- Voorlieden
- Uitvoerders

Gelieve schriftelijk te reageren.

Bouwbedrijf Moonen-Lückers bv
Verlengde Klinkertstraat 16
6433 PL Hoensbroek
Telefoon 045-221422

Kabinet niet van plan teugels te laten vieren

Praten over 1993 moet zwaar '92 doen vergeten

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Toegegeven, een echte winter hebben we niet gehad. Medio februari stonden menig boom en struik al in knop, terwijl de sneeuwvlokjes nergens te bekennen waren. Wellicht is de 'vroege lente' er mede de oorzaak van dat in politiek-Den Haag de discussie al is gestart over de begroting 1993.

Let wel: 1992 loopt net twee maanden. En minister Kok (Financiën) moet zijn brief met de hoofdlijnen voor de begroting 1993, de zogenoemde Kaderbrief, nog opstellen. Het stuk moet ergens in april ter tafel liggen.

Van waar deze ongebruikelijke, en on-Haagse, haast? De basis ligt in 1991. Vorig jaar is voor het kabinet financieel gezien erg goed verlopen. Het financieringstekort is een half procent lager uitgekomen dan gedacht. Het niveau dat voor eind 1992 was vastgelegd, is al gehaald. Een meevaller van zo'n 2,5 miljard gulden.

WIM KOK
...erg snel...

Daarnaast bleken de departementen hun uitgaven prima in de hand te hebben gehouden. Er is zelfs een belastingmeevaller van 700 miljoen gulden die doorwerkt in 1992. De banengroei verliep boven verwachting en de werkloosheid kwam op gemiddeld 319.000 uit.

Berichten

Mooie berichten die gemakkelijk de indruk zouden kunnen wekken dat het ons landje voor de wind gaat. Dat de teugels wel wat gevierd kunnen worden. Zeker nu de economische groei terugzakt naar een half procent, de werkloosheid met tienduizenden stijgt en de koopkracht daalt.

Wat is dan mooier dan wat extra stimulansen? Iets meer koopkracht leidt tot meer bestedingen en draagt dus bij tot wat meer groei. En dat alles brengt ook weer meer werkgelegenheid. Bovendien is er geld voor. De belastingmeevaller is er, de gasbaten komen dit jaar een half miljard hoger uit, en de uitgaven voor de WIR vallen honderden miljoenen guldens mee. Al met al toch zo'n 1,5 miljard gulden: vrij besteedbaar geld.

Het kabinet wil daar echter niets van weten. Meer koopkracht, hogere lonen leiden zonder hogere winsten in het bedrijfsleven tot afbraak van werkgelegenheid, luidt de redenering. Bovendien zullen dan ook overheidsdienaren veel meer gaan vragen. Zullen minimumloon en uitkeringen aan de hand van de loonontwikkeling omhoog moeten.

Dat alles kost voor het kabinet veel geld. Geld dat men niet heeft, omdat er koste wat kost voorrang gegeven wordt aan het in de hand houden van de overheidsuitgaven, het verlagen van het financieringstekort en het afbouwen van de staatsschuld. Bovendien moet er nog geïnvesteerd worden in zaken als onderwijs, milieu en gezondheidszorg.

Maar hoe keer je een trend naar meer? Door heel nadrukkelijk de problemen die dit jaar ontstaan, te etaleren. Veel lagere groei, een recessie, problemen bij de werkgelegenheid. Oproepen tot matiging van looneisen. Als dat beeld neergezet is, kun je erop gaan variëren. De somberheid relativeren. Dit jaar gaat het nog wel slecht, maar volgend jaar wordt het beter. In 1993 is er wel weer iets mogelijk. De 'worst' waar iedereen watertandend naar toe moet hollen.

Voorwaarden

Het plaatje voor komend jaar mag echter ook weer niet te mooi lijken. Dus moeten enkele voorwaarden vervuld worden. Dit jaar moet iedereen de financiële discipline vasthouden. Geen extra uitgaven, geen claims voor meer geld. Loonmatiging en geen reparatie van koopkrachtdaling. Dat is ook niet nodig als de inflatie inderdaad terugvalt naar 3,25 procent en ook de premie voor de particuliere ziektekostenverzekering iets daalt.

Daarnaast zal er in 1993 eerst extra bezuinigd moeten worden. Twee tot 2,5 miljard gulden om de financiële effecten van een dalende economische groei dit jaar, op te vangen. De financiën van de rijksoverheid moeten op orde zijn, voordat gesproken kan worden over een lastenverlichting in 1993.

Een andere voorwaarde is sociale rust. Werkgevers en vakbonden moeten beloven in ruil voor lastenverlichting ook lonen te matigen, opdat er meer banen kunnen ontstaan. Iets dat dit jaar met alle vrijblijvendheid mislukt, ondanks alle fraaie intenties en beloften.

Blijft de vraag hoe er bovenop de bezuinigingen uit de Tussenbalans komend jaar nog eens dik 2 miljard gulden gevonden kan worden zonder lastenstijging. De rekening moet immers ergens van betaald worden. De 1,5 miljard gulden die dit jaar 'over' is, is door het kabinet immers al 'snel' besteed. Het gaat naar infrastructurele werken en andere projecten die de economische structuur versterken.

Verschuiving

De nu al in het vooruitzicht gestelde lastenverlichting (of beter: een lastenverschuiving) voor 1993, ook al is die uiterst beperkt en alleen voor bepaalde groepen, heeft wel een functie. Nu doorbijten, want komend jaar wordt het beter. Het oogstjaar voor het kabinet waarin het beeld voor de verkiezingen van mei 1994 gezet moet worden.

Tegelijk kan de nu over de hoge lasten morrende CDA-achterban tevreden worden gesteld. En kan het PvdA-congres van volgende week ervan weerhouden worden eventueel 'lastige' uitspraken te doen. Hoe we de lastenverlichting straks dan vorm geven, is van later zorg. Net als de vraag of er nog wel ruimte voor is bij financiële claims voor salarissen in het onderwijs, knelpunten in de gezondheidszorg, minderhedenbeleid, milieu etcetera, etcetera.

Hedy d'Ancona en de schone kunsten

Al veel eerder BVD-geruchten over financiële banden Sovjetunie en CPN

De les van Van Thijn aan minister Dales

DOOR WILFRED SCHOLTEN

DEN HAAG – De bijbelse waarheid dat er niets nieuws onder de zon is, gaat ook op bij het zoveelste gerucht over vermeende financiële banden tussen het internationaal communisme. De 'indicaties' - zoals minister Dales (Binnenlandse Zaken) het woensdag noemde - dat de Communistische Partij van de Sovjetunie (CPSU) geld heeft doorgechoven naar de Communistische Partij Nederland (CPN) waren er ook al in 1981. Het verschil is alleen dat de toenmalige minister Van Thijn een later uitgelekt rapport van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) naast zich neerlegde, omdat daaruit geen sluitend bewijs was af te leiden.

De kwestie over eventuele financiële banden tussen de CPSU en de voormalige CPN werd weer opgerakeld door het CDA-Kamerlid De Kok. Het is hem niet zozeer te doen om achter die waarheid te komen („Dat zal me worst wezen," liet hij donderdag weten), maar om een zaal in het nieuwe Kamergebouw niet naar de oud-CPN-leider Marcus Bakker te vernoemen.

De Kok was dan ook totaal verrast dat minister Dales meldde dat er 'indicaties' zijn dat 'er incidenteel financiële ondersteuning van de CPSU of andere Oosteuropse communistische partijen heeft plaatsgevonden'. „Ik dacht: aan die vraag waagt ze zich niet. Ik krijg er een grote 0 op." Wel voegde Dales er aan toe dat er geen bewijzen zijn.

Anders dan zijn parlementaire voorgangers in het begin van de tachtiger jaren, zal De Kok verder niet bij de minister aandringen op een onderzoek. „Stel dat er financiële banden zijn, so what?," aldus een laconieke De Kok.

Lasterpraat

Het RPF-Kamerlid Wagenaar was er als nieuw Kamerlid in 1981 echter wel op gebrand dat de waarheid aan het licht kwam. In die tijd was de kwestie van de plaatsing van kruisrakketten een onderwerp dat de politiek danig bezig hield.

De polarisatie die daardoor ontstond werkte door in het debat. Wagenaar, fel tegenstander van de vredesbeweging, vroeg daarom aan de toemalige minister van Binnenlandse Zaken, de huidige burgemeester Van Thijn (PvdA) van Amsterdam, om opheldering over geruchten als zou het Inter Kerkelijke Vredesberaad (IKV) geld krijgen vanuit de Sovjetunie. Hij baseerde zich daarbij op uitlatingen van Luns en de ontwapenings-adviseur en hoogleraar Alting van Geussau. De laatste ging uit van informatie van de CIA en een onderzoek van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden.

Wagenaar stelde destijds een te specifieke vraag. Van Thijn kon naar eer en geweten antwoorden dat er geen bewijs was dat IKV dan ook maar een cent van de Sovjet-communisten ontving. Van Thijn gebruikte de gelegenheid dan ook om zich teweer te stellen tegen de 'lasterpraat' over de Nederlandse vredesbeweging. Hoe het met de vredesbeweging in den brede zat - en de CPN - was geen onderwerp van debat.

Waakzaam

Ruim een jaar later, in december 1982, kwam TROS-aktua in bezit van een geheim BVD-rapport over de pogingen van de Sovjetunie om de Westeuropsese communistische partijen en vredesbewegingen, waaronder die de Nederlandse, te beïnvloeden. Op die manier zou er gepoogd worden de publieke opinie voor de communistische zaak in te nemen. De CPN zou, als oprichtster en gangmaker van het 'Comité Stop de Neutronenbom', ook tot de doelgroep behoren van het Moskouse politbureau van de Communistische Partij.

De nieuwe minister van Binnenlandse Zaken, wijlen Rietkerk (VVD), wilde op aandringen van - opnieuw - Wagenaar niet zover gaan om dat te bevestigen, maar waarschuwde wel 'waakzaam' te zijn voor 'deels heimelijke pogingen' van Sovjet-zijde voor inmenging. Met name noemde Rietkerk de aan de CPN-gelieerde Comité Stop de Neutronenbom als een club die hier vatbaar voor zou zijn.

Rietkerk weigerde het rapport openbaar te maken, maar meldde wel dat het een onderzoek betrof dat tussen 1977 en 1981 was uitgevoerd. Maar verluidt gaat het om een door een BVD'er uitgelekt rapport, genaamd 'De verhulde factor'. Het betreft een gedetailleerde weergave van contacten tussen de CPSU en de Westeuropese communistische partijen.

Van Thijn, op dat moment weer Kamerlid, kende het BVD-rapport. Ter voorbereiding aan het debat had hij het gelezen, zo liet hij weten aan de TROS. Van Thijn had de informatie niet verder gebruikt omdat er geen bewijs in stond dat Moskou 'rechtstreekse invloed had op het reilen en zeilen van het IKV en zelfs die vredesbeweging zou financieren'. Over eventuele andere banden sprak hij opnieuw niet. Bovendien, zo blijkt uit de openhartigheid van Van Thijn, eindigde het rapport 'met een open vraagstelling, niet met een conclusie: het zou mogelijk zijn dat ....' Elk bewijs ontbrak, ook in Amerikaanse studies die Van Thijn toentertijd onder ogen kreeg.

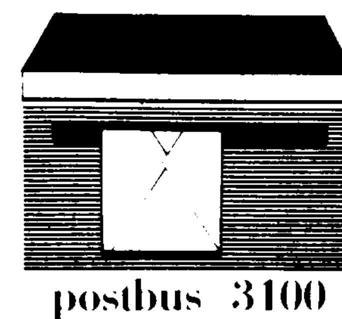
Hoe het dus precies zat tussen de CPSU en de vredesbeweging en de CPN is dus toen niet boven tafel gekomen. En hoe sterk de 'indicaties' waren ook niet. Maar blijkbaar waren ze voor Van Thijn en later Rietkerk niet sterk genoeg om er onverhuld mee naar buiten te komen. Alleen Rietkerk insinueerde nog iets, met zijn waakzame opmerkingen richting het 'Comité Stop de Neutronenbom'.

Het is daarom verbazingwekkend dat minister Dales deze week wel het woord 'indicaties' durfde te gebruiken. Heeft zij inmiddels nieuwe BVD-raporten tot haar beschikking? Dat lijkt vreemd, want in 1984 brak de CPN openlijk met Moskou. Dat na die datum nog geld overgemaakt werd, lijkt zeer onwaarschijnlijk. Overigens is onlangs vast komen te staan - na bestudering van de archieven - dat er in Moskou geen bewijzen zijn dat de CPN of de vredesbeweging geld heeft ontvangen.

Heeft de BVD dan nog iets ontdekt tussen 1981 (toen het BVD-onderzoek 'De verhulde factor' afgesloten werd) en 1984 (toen de CPN officieel de banden verbrak) en waarvan niemand op de hoogte is? Of baseert de minister zich nog steeds op het oude, met een open vraagstelling eindigende rapport?

Van Thijn deed bijna tien jaar geleden een behartigingwaardige uitspraak, die welhaast tot de huidige minister van Binnelandse Zaken gericht lijkt. „Van een minister van Binnenlandse Zaken mag je verwachten, als hij door de Kamer ter verantwoording wordt geroepen over zo'n ernstige zaak als de beïnvloeding van de Sovjetunie van organisaties en publieke opinie in ons land, dat hij die zaak ook buitengewoon serieus neemt en bestudeert."

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Genoeg werk

Wat een klap in het gezicht van de 100.000 werklozen die zich wild solliciteren en maar niet aan de bak komen. In het LD van 26 februari las ik 'Genoeg werk voor iedereen'. Een uitspraak van Elske ter Veld PvdA. Als dat geen dreun is, dan weet ik het niet meer. Het CDA is geen haar beter. Die partij wil bij voorbeeld het minimum loon verlagen met 30 procent. Bezuinigingen, maar altijd aan de onderkant. De gezondheidszorg duurder. Mensen sterven onnodig omdat ze niet op tijd geopereerd kunnen worden om budgettaire redenen. De eerste specialist moet nog geboren worden, die openlijk durft te zeggen, tegen de patiënt en of nabestaanden: „Helaas het geld is op. Had ik genoeg geld gekregen, dan had u nog wel tien jaar kunnen leven".

Bij oogheelkunde precies hetzelfde: 1,5 jaar wachttijd, maar dan hoeft het niet meer. Dan is de patiënt al blind. En of de dommere arbeiders, pardon werknemers, blijven toekijken en laten de vakbeweging het werk doen. En ze blijven profiteren van en parasiteren op het werk van de vakbeweging. Zelfs een vis in de oceaan weet dat als ze in scholen bij elkaar blijven, ze minder kwetsbaar zijn.

SITARD — R. Wijnberg

● Tragikomisch

Zo langzamerhand verbaast mij niets meer in Nederland, het land waar tegenwoordig alles kan, als je maar geld genoeg hebt. Toch slaagde het Limburgs Dagblad er door middel van enkele artikelen weer in mij te verbazen. Zo las ik dat een Duitser in Dordrecht maar liefst 211 kilometer per uur reed op een weg waar 120 was toegestaan. In eerste instantie dacht ik: 'Nou, die is mooi zijn auto kwijt', want dat gebeurt nu er nieuwe regels omtrent snelheidsovertredingen zijn ingevoerd. Ik had het echter mooi mis want deze nieuwe regels schijnen alleen te gelden voor mensen die zich geen al te dure auto kunnen permitteren. Verdient men genoeg om een auto van boven de tachtig mille te kunnen kopen dan hoeft men zich om deze nieuwe maatregel geen zorgen te maken. Het loopt dan af met een sisser (in het geval van de Duitser met 1.100 gulden boete).

Jan met de pet, die een drie jaar lopende afbetalingsregeling met de bank heeft moeten regelen om zijn tweedehands droomauto van 10.000 gulden te kunnen betalen zou in hetzelfde geval helaas zijn auto moeten inleveren omdat deze de 'duurheidsgrens' niet bereikt. Als we dan eens kijken naar de verschillende 'straffen' voor een zelfde overtreding (Jan met de pet betaalt dus 10.000 gulden plus de boete, de Duitser in dit geval 1.100 gulden) dan is er niet echt sprake van gelijke rechten, of zie ik dat misschien verkeerd?

Nog een ander bericht verbijsterde mij. Weet u wat er staat, op 'dood door nalatigheid' oftewel 'dood door schuld'? Veertien dagen schorsing van je werk. Een anesthesist verliet de operatiezaal en liet een buitenlandse collega die de Nederlandse taal niet beheerste aan zijn lot over. De taalverwarring tussen chirurg en anesthesist zorgde ervoor dat een 23-jarige vrouw, die een operatie onderging stierf door gebrek aan zuurstof. Uitspraak veertien dagen schorsing. Als het niet zo tragisch was, dan zou je je doodlachen.

HOENSBROEK — Fr. Hermans.

● Brandenburger

Op donderdag 27 februari 1992, las ik een van uw ernstig te nemen krantekoppen: 'Brandenburger Tor verzakt'. Ik eerst dacht ik, dat het, zo vlak voor carnaval, een scherts zou zijn. Want de Brandenburger Tor in Berlijn is immers het symbool van de Duitse eenheid!

Maar het bericht was serieus. Voor het geval de Brandenburger Tor werkelijk helemaal verzakt, wat zou dan het zichtbare symbool van de Duitse eenheid worden? De Pruisische 'Oude Fritz', nog altijd zittend op zijn paard aan de Berlijnse promenade 'Onder de Linden', in ieder geval niet, omdat die Pruis vroeger oorlog voerde met de Duitse deelstaten.

VAALS — Josef Steffens

● Energie

Minister Alders wil de kosten van energie met honderd procent verhogen. Als compensatie zou dan eventueel de btw wat omlaag kunnen.

Stelt u zich eens voor wat dat voor een huisgezin met een minimum-inkomen betekent. Die moeten dan voor hun toch al zuinig gedrag dubbel gaan betalen. De lagere btw kan deze mensen niet helpen. Ze hebben toch al geen geld voor voldoende inkopen.

Als het dan per se de richting van een hogere energieprijs uitmoet, heb ik wel een goede suggestie voor hem. Laat dan in ieder geval een normale hoeveelheid energieverbruik op de oude prijs. In dat geval zou verlaging van de btw nog enig effect hebben voor de laagst-betaalden. Dat helpt misschien ook nog, via verhoging van de koopkracht, wat werklozen aan een baan.

De grote kleinverbruiker, met tientallen lampen aan en pompen voor het zwembad, kan dan wel meer voor zijn (extra-)energiekosten betalen. Die haalt hij inderdaad wel terug via de btw-verlaging.

ELSLOO — J.G. Schalk

● Wao-aanpak

„Wie aan de wao komt, komt aan mij", beweerde staatssecretaris Ter Veld vorig jaar zomer. Nu komt ze zelf met bikkelharde wao-maatregelen.

Opnieuw een aanval op de wao'ers! Staatssecretaris Elske ter Veld (PvdA) wil 400.000 uitkeringsgerechtigden laten herkeuren volgens strengere normen. Daardoor zal één op elke twee wao'ers met een lagere uitkering uit de strijd komen. Ter Veld voert een beleid van straf en boete maar waar blijft het werk voor de wao'ers? Waar blijven de gezonde werkomstandigheden? CDA en PvdA willen alleen maar bezuinigen.

HEERLEN — B. Tarici

● Roda JC 3

Hier een korte reactie op de ingezonden brief van de heer Bure uit Schinveld. Zijn commentaar op mijn brief van 22 februari geeft aan dat hij het met Ivo op den Camp van het LD eens is. Ik weet zijn mening te waarderen. Supporters als Bure kan Roda JC echter missen als kiespijn. En wat Alemannia Aken betreft: ik heb dat stukje opgestuurd naar het bestuur van Alemannia, mogelijk krijgt hij dan een vrijkaartje om hun wedstrijden te zien in plaats van Roda JC. Ik blijf de club echter trouw.

HEERLEN — H.J. Vestjens
(Discussie gesloten)

● Spijsolieproces

Naar aanleiding van het artikel op 27 februari over het spijsolieproces, moet ik u op enige ernstige fouten attent maken. Mijn echtgenoot en ik woonden van 1979 tot en met medio 1990 in Spanje, en hebben via de Spaanse media deze tragedie van nabij meegemaakt. Ruud de Wit schrijft dat er willens en wetens vergiftigde spijsolie is verkocht en verder dat er afgewerkte motorolie door de spijsolie werd gemengd. Dat is juist. Enige lieden kochten een grote partij olijfolie op, die door toevoeging van kleurstof en andere chemicaliën voor consumptie ongeschikt was gemaakt. Deze olie was voor de industrie bestemd en viel daardoor in een lagere belastingklasse. In een laboratorium slaagden ze erin de kleurstof, de vieze geur en de afschuwelijke smaak, eruit te filteren. Dat er ook gif in zat merkte men pas toen de eerste mensen ziek werden. De daders waren dus profiteurs en belastingontduikers, maar beslist geen moordenaars 'willens en wetens'. De beklaagden in dit proces waren weinig mededeelzaam of hielden helemaal hun mond dicht; er gingen geruchten dat belangrijke mensen achter de schermen er meer van zouden weten. Ook de begeleidende papieren van deze partij olie waren vaag en ten dele zoek. Geleerden uit de hele wereld probeerden het gif te lokaliseren om zo de slachtoffers te kunnen helpen, tevergeefs. Hopelijk heb ik u hiermee een dienst kunnen bewijzen, want wij zijn allen gebaat bij een correcte berichtgeving.

BRUNSSUM — A. Grolle-Klijn

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

gemeente brunssum

De gemeente Brunssum is een middelgrote gemeente met een inwoneraantal van ca. 30.000. De gemeente is gelegen in Oostelijk Zuid-Limburg en maakt daarbij enerzijds deel uit van een sterk verstedelijkt gebied, anderzijds wordt het begrensd door natuur- en recreatiegebieden van formaat. Het gemeentelijk beleid is gericht op het scheppen van een goed woon-, werk- en leefmilieu met oog voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen.

Binnen deze gemeente ligt er een uitdaging voor u. De gemeente verkeert in een stadium, waarin de uitvoering van het milieubeleidsplan in de startblokken staat, de consequenties van rijksbeleid (BUGM en NMP+) op een rij zijn gezet. Hoewel een kentaker discussie nog volop in gang is en een reorganisatie van het ambtelijk apparaat nog niet geheel is afgerond, heeft het gemeentebestuur besloten de huidige sectie Milieuzaken thans 5 medewerkers uit te breiden met 4 medewerkers. Een bewijs, dat de gemeente haar taak op het vlak van milieu uitermate serieus neemt. Aan u om de handschoenen op te pakken.

In de vacature voor 2 administratief-juridisch medewerkers is voorzien. Wij vragen bij de afd. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu:

2 technisch geschoolde milieu-medewerkers op HBO-niveau m/v

(één structurele functie en één tijdelijke voor de periode van 3 jaar, voor 36 uur per week)

Géén mensen die streven naar een rustig en eeuwigdurend dienstverband, maar mensen die enthousiast naar de inhoud van het werk, samen met hun collega's daaronder hun schouders willen zetten en die in een grote mate van zelfstandigheid op een bedrijfsmatige wijze onderdelen van de milieutaak voor hun rekening nemen. Voor deze mensen bieden wij een klimaat, waarin het prettig werken is en waarin een goede beloning voorop staat.

Een van de functies kent een tijdelijk karakter voor de duur van 3 jaar. Een eventuele verlenging hangt samen met ontwikkelingen op het vlak van de intergemeentelijke samenwerking.

Functie-inhoud:
- het opstellen van vergunningen en behandelen van meldingen en kennisgevingen in het kader van de Hinderwet en de Lozingsverordening;
- het uitvoeren van geïntegreerde controles op de naleving van de Hinderwet, de Wet chemische afvalstoffen, de Lozingsverordening riolering en de Wet bodembescherming;
- behandelen van klachten;
- het voeren van overleg met burgers, bedrijven en overheidsinstellingen;
- het verrichten van overige op de afdeling voorkomende milieuwerkzaamheden.

In verband met de intensievere samenwerking in de regio Oostelijk Zuid Limburg met Onderbanken, Landgraaf en Kerkrade zal de structureel aan te stellen medewerker samen met de huidige [illegible]

De tijdelijk aan te stellen medewerker zal daarentegen hoofdzakelijk belast zijn met de uitvoering van de milieutaken in Onderbanken.

Functie-eisen:
- enthousiaste en dienstverlenende instelling;
- een voltooide technische HBO-opleiding, richting:
+ fysische technologie, ten behoeve van de structurele functie en
+ werktuigbouwkunde, procestechnologie ten behoeve van de tijdelijke functie;
- enige jaren ervaring met genoemde werkzaamheden;
- zelfstandig en in teamverband kunnen werken;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- bereidheid tot het verrichten van werkzaamheden buiten kantoortijden;
- aantoonbare kennis van de milieuproblematiek; bereidheid die kennis verder te verbreden;
- ervaring met het gebruik van een personal computer.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring wordt voor beide vacatures functieschaal 9 (max. 36/38 x f 5.057,— bruto per maand) of carrièreschaal 8 geboden.

Overige informatie:
[illegible] psychologisch onderzoek maken eventueel deel uit van de selectieprocedure.
Nadere informatie over de functie kan worden ingewonnen bij de heer R. Dos, Hoofd van de afdeling VROM, tel. 045-278650 of bij de heer B. Lie, coördinator milieuzaken, tel. 045-278671.

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatie, binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan het College van Burgemeester en Wethouders van Brunssum, Postbus 250, 6440 AG Brunssum.

Gezocht
Tandarts-assistente
per 1 mei 1992
Min. opleiding HAVO
Alleen schriftelijke reacties, (binnen 14 dagen) naar:
Tandarts Z.V. SCURIC
[illegible] 60 6416 CK Heerlen

WIKKELBEDRIJF
HENK ANTES b.v.
vraagt:
een WIKKELAAR en een LEERLING-WIKKELAAR
Telefonische reacties tijdens kantooruren, telefoon 045-317264, Landgraaf

---

Randstad heeft volop werk

Secretaresse m/v
Voor een bedrijf in Kerkrade. U heeft ruime ervaring als secretaresse en beheerst de Duitse en Engelse taal in woord en geschrift. U gaat met WP 5.1 werken en een kleine telefooncentrale bedienen. Daarnaast verricht u alle voorkomende secretariële werkzaamheden. Deze full-time baan is van 18 maart t/m 21 april.
Informatie bij Yvonne Martens, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Administratief boekhoudkundig medewerker m/v
Welke pittige dame of heer heeft interesse in een administratieve baan op een boekhoudkundige afdeling? Het bedrijf zoekt naar een ervaren persoon met een afgeronde MEAO-opleiding. Ervaring met tekstverwerking WP 5.1 is een absolute must.
Informatie bij Iny Frins, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streepenstraat 30a.

Gemotiveerde produktiemedewerkers m/v
Voor een groot bedrijf in Kerkrade. Bent u flexibel en wilt u in 3-ploegendienst werken, dan hebben wij de geschikte baan voor u.
Informatie bij Monique van den Berg, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Bakkerijmedewerker m/v
Wij hebben regelmatig werk in een grote bakkerij. De werkzaamheden variëren van brood inpakken tot vlaaien opleggen. U werkt in ploegendienst en bij goed functioneren kunt u lange tijd aan de slag.
Informatie bij Monique van den Berg, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Inpakker m/v
[illegible] opdracht van mei t/m oktober 1992. Interesse?
Informatie bij Monique van den Berg, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Algemeen medewerker m/v
Voor een [illegible]. Bent u ca. 20 jaar, [illegible] opdracht [illegible] iets voor u.
Informatie bij [illegible], Heerlen, Akerstraat 26.

Expeditiemedewerker m/v
Voor een groot [illegible] klaarmaken van [illegible] 15.00-22.00 uur. Bent u [illegible]
Informatie bij [illegible], tel. 045-74 26 26, Heerlen, Akerstraat 26.

Produktiemedewerkers m/v
Voor een fabriek in Hoensbroek. Werktijden zijn in dag- en middagdienst. Als u zowel korte als lange tijd beschikbaar bent, kunt u reageren.
Informatie bij Marleen Ackermans, tel. 045-74 26 26, Heerlen, Akerstraat 26.

Modinette m/v
Bent u ca. 18 jaar en geïnteresseerd in een baan in de confectie-industrie? Dan hebben wij werk voor u in de omgeving van Beek. U wordt binnen het bedrijf opgeleid. Het betreft een opdracht voor lange tijd.
Informatie bij Monique Groen, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Medewerker [illegible] onderhoud en verkoop
Voor een caravanverkoop- en verhuurbedrijf zijn wij op zoek naar een handige, enthousiaste medewerker die kennis of ervaring heeft op het gebied van zowel elektriciteit en houtbewerking als autotechniek. Deze medewerker zal bovendien mee gaan helpen in de verkoop. Spreekt dit u aan en bent u full-time voor lange tijd beschikbaar, dan bent u misschien de geschikte kandidaat voor ons.
Informatie bij Monique Groen, tel. 046-37 87 00, Beek, Markt 64.

Assemblagemedewerker m/v
Heeft u al eens [illegible] en weet u hoe u een soldeertang [illegible] dan op deze oproep. Voor een fabrikant [illegible] zoeken wij nl. mensen die [illegible] werk in dagdienst.
Informatie bij Iny Frins, tel. 045-32 60 38, Landgraaf, Streepenstraat 30a.

Produktiekrachten m/v met een technische achtergrond
Voor een plasticverwerkend bedrijf in Brunssum zijn wij op zoek naar mensen die als produktiemedewerker beginnen en in de toekomst als machinebedienden gaan werken. Het werk is in 5-ploegendienst.
Informatie bij Jos Nelis, tel. 045-22 40 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Nog dienstplichtig?
Bent u het komende half jaar beschikbaar voordat u in militaire dienst gaat, dan kunt u meteen aan de slag bij een broodbakkerij in Brunssum. Het werk is in 3-ploegendienst en de verdiensten zijn zeer goed.
Informatie bij Brigitte Nadorp, tel. 045-27 46 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Nog studerend en toch ervaring willen opdoen?
Volgt u een MEAO-opleiding en bent u derdejaars student, dan kunt u in uw vakantie een aantal weken aan de slag als telefonist/receptionist bij een broodbakkerij in Brunssum. Het [illegible]
Informatie bij [illegible], tel. 045-27 46 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

randstad uitzendbureau

Eureb

Europees Expertise Bureau is een jong, bovenal gestaag groeiende organisatie met een grote expertise op het gebied van motorrijtuigen, schade en ongevals-analyse. In het credo staan, naast actief meedenken met de klant, begrippen als maatwerk, professionaliteit en onafhankelijkheid centraal.

De huidige en toekomstige portefeuille vraagt om versterking. Wij zijn op zoek naar een

SECRETARESSE

U initieert activiteiten, voert ze uit, controleert voortgang [illegible] en onderhoudt contacten met relaties, inzake opdrachtacceptatie/voortgang/rapportage.

Een en ander leidt tot het volgende profiel:
- relevante secretariële opleiding;
- prima contactuele eigenschappen;
- sturende en coördinerende capaciteiten;
- zelfstandige, initiatiefrijke en coöperatieve opstelling;
- stressbestendig karakter.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen een termijn van 10 dagen richten aan:
EUREB B.V., t.a.v. dhr. A.A.T.M. Wagemans, Postbus 137, 6170 AC Stein.

GPdWegvervoer

De Gemeenschappelijke Personeelsdienst Wegvervoer verzorgt werk en scholing voor chauffeurs in het beroepsgoederenvervoer.
Het werk kan zowel op uitzendbasis als in vaste dienst via GPdWegvervoer bij verschillende opdrachtgevers worden verricht.

Wij nodigen uit:
- Kipperchauffeurs
- Chauffeur motorwagen
- Chauffeur gevaarlijke stoffen
- Chauffeur Trekker-Oplegger
- Chauffeur Motorwagen-Aanhanger

Voor meer informatie, bel of kom langs.

GPdWegvervoer
Rijksweg Centrum [illegible], Geleen
Tel. 046-745039 - Paul Schepers

GPdWegvervoer
Kesingaerdesweg 54, Venlo
Tel. 077-547161 - Henk Koenen

PHILIPS

Die Philips GmbH Glasfabrik Aachen ist ein internationales Produktionszentrum für Fernseh-Preßglaserzeugnisse. Wir fertigen Glaskonen und -schirme für Farbfernsehbildröhren.

Für unsere Abteilung Mechanical Engineering innerhalb der Entwicklungsabteilung Factory-Engineering-TV suchen wir einen Diplom-Ingenieur/in der Spitzenklasse der Fachrichtung Maschinenbau mit einigen Jahren Berufserfahrung als

Hauptkonstrukteur

der/dem wir folgende Aufgabenschwerpunkte anvertrauen möchten:

- Erstellen von Entwicklungsentwürfen für Maschinen und Maschinenteile
- Optimierung vorhandener Maschinen
- Detaillierung der Entwürfe und Teilentwürfe des Zeichen-Konstrukteurs
- Unterstützung der Monteure während der Montage- und Installationsphasen von Maschinen sowie Nachbearbeitungsphase
- Leitung von Maschinenentwicklungsprojekten

Anforderungen:

- abgeschlossenes Studium der Fachrichtung Maschinenbau TH/FH
- Berufserfahrung als Konstrukteur
- Kenntnisse im Bereich Datenbanken
- analytische und konzeptionelle Denkfähigkeit
- Fähigkeit zur Teamarbeit
- gute Englischkenntnisse
- niederländische Sprachkenntnisse wären von Vorteil

Wenn es Sie reizt, in einem dynamischen Team anspruchsvolle Aufgabenstellungen zu lösen, sollten wir miteinander reden. Dabei würden wir auch gerne auf Ihre beruflichen Perspektiven in unserem international tätigen Unternehmen eingehen. Wir fördern verstärkt Frauen für die Zukunft von Philips durch betriebliche Projekt-Teams und durch spezielle Weiterbildungsmaßnahmen.

Wir freuen uns auf Ihre Bewerbung, die uns unter nachfolgender Anschrift erreicht:

Philipsstraße 8
5100 Aachen - Rothe Erde
Personal- und Sozialwesen
Telefon: 0241/536-2786
Herr Wenderoth

Mit Philips reden!
[illegible]

Philips GmbH
Glasfabrik Aachen

Linguists

[illegible]
and English.
University degree desired.
Send CV to:
Linguaphone Institute [illegible] 6161 [illegible]

INFOLIJN KINDERMISHANDELING
06-8381*
[illegible]

---

walram college sittard

Binnen de Sector Techniek (mts) van het Walram College Sittard zijn met ingang van 1 april 1992, ter vervanging tot uiterlijk 1 augustus 1992 beschikbaar:

64 lesuren werktuigbouwkunde (theorie en praktijk)

Van de aan te stellen docenten wordt verwacht dat ze over theoretische en/of praktische vaardigheden beschikken om aan mbo-leerlingen adekwaat onderwijs in de werktuigbouwkunde te verzorgen.

Belangstellenden [illegible] wordt verzocht binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie hun schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae richten aan de:

Centrale Directie, t.a.v. de directeur Personeel en Organisatie de heer J.Nijst
Postbus 5280, 6130 PG Sittard

Nadere informatie is verkrijgbaar bij de voorzitter van de Sectordirectie Techniek drs. L.Curvers
tel. 046 - 51 49 43 of 046 - 521667 (privé)

walram college 'n wereld aan mogelijkheden

PARTNERS IN INDUSTRIËLE MONTAGE EN ONDERHOUD

Machinebouw
Apparatenbouw
Constructiewerk
Plaatwerk
Leidingwerk
Dienstverlening

Sproncken B.V. is met 120 vaste medewerkers actief in uiteenlopende takken van industrie, zoals de petrochemie, chemie, keramiek, cement, papier en procesindustrie.
Wij hebben ruime ervaring in de werktuigbouwkundige montage van complete fabrieksinstallaties o.a. [illegible] equipment enz.
Onze werkplaats is gespecialiseerd in het fabriceren van [illegible], constructiedelen, [illegible], opslagtanks enz. in tal van typen, [illegible].

Een [illegible], een goed geoutilleerde [illegible] met [illegible] en moderne computer[illegible] bieden de juiste condities voor een adequate beheersing en voortgang van de werkzaamheden.

In verband met groei van onze afdelingen Montage en Werkplaats willen wij ons team uitbreiden met:

BANKWERKERS
PIJPMONTEURS
LASSERS

Belangstelling? en voldoende vakkennis, schrijf u dan binnen 14 dagen een briefje naar:
M.C.A. Sproncken B.V.,
Postbus 12, 6240 AA Bunde
t.a.v. de heer G.C.J. Blom - Afdeling PZ.

Sproncken bv
[illegible] 30 6241 ND Bunde, Postbus 12 6240 AA Bunde
Telefoon 043-645500 Telefax 043-[illegible]
Behorend tot de Schelde Groep

PGEM mag 60.000 spaarlampen niet op markt brengen

ARNHEM – De Energiemaatschappij Gelderland en Flevoland (PGEM) zit met zestigduizend elektronische spaarlampen uit de voormalige DDR in haar maag. De lampen zijn bestemd voor de Nederlandse markt, maar ze maken inbreuk op de octrooien van gloeilampenfabrikant Philips. Daarom mag de PGEM ze niet verkopen.

Het probleem ontstond nadat de PGEM besloot niet mee te doen met een landelijke spaarlampenactie. Die actie is opgezet door alle Nederlandse energiebedrijven, Philips en Osram. Volgens het leveringsschema van de gloeilampenfabrikanten zou de PGEM pas eind 1992 aan de beurt zijn met haar regionale lampenverkoop en dat duurde te lang, vond de maatschappij. De PGEM heeft toen op eigen houtje elektronische spaarlampen besteld bij Narva, een gloeilampenfabrikant in Berlijn.

Na het sluiten van het contract merkte het energiebedrijf pas dat deze fabrikant de spaarlampen niet in Nederland mag verkopen. Als de PGEM de Narva-lampen nu in Nederland gaat verkopen, zal Philips een kort geding aanspannen tegen Narva.

De PGEM had honderdduizenden Duitse spaarlampen van 27 gulden per stuk besteld. Narva heeft er inmiddels zestigduizend geleverd. De lampen liggen op dit moment in Arnhem te wachten tot de Berlijnse fabrikant ze weer komt ophalen. Of dat ook gebeurt, is de vraag; het bedrijf wacht eerst tot een nieuwe koper zich meldt. En dat wordt moeilijk, nu Philips zich verzet tegen inbreuk op zijn octrooien.

Volgens H. Rutgers, woordvoerder van de PGEM, lijdt het energiebedrijf door de affaire geen financiële schade.

Ook concurrent Transavia wil landingsrechten

Lijndienst Martinair naar Zuid-Afrika

SCHIPHOL – De Nederlandse chartermaatschappij Martinair wil begin november starten met een lijndienst naar de Zuidafrikaanse havenstad Durban. Martinair heeft bij de Zuidafrikaanse autoriteiten al een aanvraag ingediend voor passagiers- en vrachtvluchten naar Zuid-Afrika.

Dit heeft een woordvoerder van Martinair gisteren desgevraagd bevestigd. Ook Transavia voert onderhandelingen over het verkrijgen van landingsrechten.

Daarmee zijn de chartermaatschappijen al vooruitgelopen op de nieuwste politieke ontwikkelingen. Staatssecretaris Y. van Rooy van buitenlandse handel verklaarde gisteren na een gesprek met de Zuidafrikaanse minister voor Transport P. Welgemoed dat Nederlandse chartermaatschappijen binnenkort op het zuidelijk deel van Afrika zullen gaan vliegen.

Martinair begint begin november met een lijndienst naar Durban. Twee keer per week wordt het vliegveld bediend met een Boeing 767. Volgens een woordvoerder van Martinair staan de reisorganisaties in Nederland te dringen voor vluchten naar Zuid-Afrika. „We krijgen die vliegtuigen zonder veel problemen vol. Durban ligt in de buurt van het Paul Kruger natuurpark."

Per week denkt de chartermaatschappij ruim 500 passagiers te vervoeren. Verder wil de onderneming twee DC-10's inzetten voor vrachtvluchten.
Collega en concurrent Transavia heeft eveneens belangstelling voor Zuid-Afrika. „We voeren onderhandelingen met de overheid. Verder is onze president-directeur P. Legro in het land", aldus een woordvoerder.

Transavia denkt dat Zuid-Afrika een aantrekkelijke markt is vanwege ondermeer de historische banden tussen Nederland en Zuid-Afrika. Wanneer de concurrent van Martinair de onderhandelingen kan afsluiten, is nog niet bekend.

Transavia krijgt binnenkort de beschikking over een Boeing 757 waardoor Zuid-Afrika binnen het bereik van de KLM-dochter kan komen.

Super Club lijdt verlies van ruim 230 miljoen

Bankroet bedreigt videotheek-gigant

Van onze redactie economie

ANTWERPEN – De Philips-deelneming Super Club, die zich bezighoudt met videoverhuur, heeft weer hoge verliescijfers gepubliceerd. Daardoor dreigt de onderneming verder in het financiële moeras weg te zakken. Door de te hoge rentelasten en herstructureringskosten heeft Super Club in de eerste negen maanden van het boekjaar 1991/92, dat eindigt op 31 maart, een verlies geleden van omgerekend f 236 miljoen. Dit heeft Super Club gisteren bekendgemaakt.

In 1990/91 behaalde Super Club een nettoverlies van omgerekend f 808 miljoen, waarvan de herstructureringskosten f 485 miljoen uitmaakten. Super Club en grootaandeelhouder Philips, die 51 procent van de aandelen in handen heeft, onderhandelen met de banken en obligatiehouders over een herschikking van de schulden 'om het bestaan van de onderneming te garanderen.' Super Club is de banken en obligatiehouders ongeveer f 330 miljoen schuldig.

Door de steeds verder oplopende verliezen is het eigen vermogen verder gedaald naar omgerekend f 550 miljoen negatief. Aan het eind van het boekjaar 1990/91 noteerde Super Club een negatief eigen vermogen van f 330 miljoen. De Philips-deelneming verwacht dat de resultaten, zonder een eventueel akkoord met de geldschieters, 'voor langere tijd' negatief worden beïnvloed door de te hoge rentelasten.
De woordvoerder van Super Club ontkent dat de onderneming op de rand van het faillissement balanceert.

Uitkopen

Philips zet de financiële partijen onder druk door te verklaren de schulden die nà een schikking overblijven te garanderen. Of Philips zonder een akkoord zijn handen van Super Club dreigt af te trekken waardoor de banken met miljoenenstroppen blijven zitten, wil de woordvoerder niet bevestigen.

Het Eindhovense concern wil alle aandeelhouders uitkopen onder de voorwaarde dat er een akkoord met de banken en obligatiehouders kan worden bereikt. De activiteiten van Super Club zijn ondergebracht in de Zwitserse holding Super Club Holding & Finance. Philips wil alle bezittingen kopen en daarna de holding ontbinden.
Bij Super Club werken na een sanering nu nog 4.000 werknemers tegenover 6.000 in 1991.

Stille getuige faillissement

● *Het van z'n marmeren pilaar geschroefde bronzen hoofd van mede-oprichter Albert Goudriaan behoort vanwege de Rotterdamse rederij-historie die eraan vastzit eigenlijk in het Maritiem Museum Prins Hendrik. Maar als nummer 755 van de faillissementsverkoping komt het volgende week woensdagmiddag gewoon onder de veilinghamer. Want het hoofd moet geld opleveren, voor de schuldeisers van de in april vorig jaar failliet verklaarde rederij Van Nievelt Goudriaan en Co.* Foto: AP

Promotiecampagne winkelbedrijf loopt gevaar

Geen basis-cao in detailhandel

UTRECHT (ANP) - De dienstenbonden van FNV en CNV hebben gisteren te horen gekregen dat de middenstandsorganisaties KNOV en NCOV toch niet akkoord kunnen gaan met een basis-cao voor de detailhandel waarover eind vorig jaar een principe-akkoord is bereikt. Ze zijn daar zo boos over dat ze misschien zullen vragen het Hoofdbedrijfschap Detailhandel (HBD), een publiekrechtelijk orgaan, op te heffen. De komende dagen gaan ze zich op een dergelijk verzoek beraden.
Volgens de twee bonden komt daarmee een grootscheepse campagne om het winkelbedrijf als aantrekkelijke plek om te werken naar voren te brengen, op losse schroeven te staan. Ook een grote promotieweek voor de detailhandel, van 6 tot 11 april, dreigt in het water te vallen.

De bonden zijn zeer teleurgesteld over de rol van de werkgevers in het midden- en kleinbedrijf in het HBD. Volgens hen weigeren KNOV en NCOV ondanks eerdere toezeggingen medewerking aan een minimumregeling van de arbeidsvoorwaarden voor branches in de detailhandel waar nog geen cao geldt.

Twee jaar geleden hebben alle partijen in het HBD tot een grote promotiecampagne besloten omdat een groeiend aantal vacatures steeds moeilijker te vervullen blijkt. Door de nieuwe basis-cao zouden 150.000 werknemers in het winkelbedrijf per 1 april 1992 voor het eerst een 'echte' cao krijgen.

Ze moeten het tot nu toe doen met een HBD-verordening inzake secundaire arbeidsvoorwaarden die niets regelt over de lonen.

Doordat de werkgevers toch niet instemmen met de basis-cao valt het winkelpersoneel in ondermeer schoenenzaken, dierenspeciaalzaken, doe-het-zelf-winkels en bij juweliers volgens de bonden terug op het minimumloon.

Britse bierdrinker hoeft geen schuim meer te betalen

LONDEN – De Britse regering komt met een nieuwe wet tegemoet aan de sinds mensenheugenis bestaande klachten over schuimkragen op de in pubs getapte biertjes. Wie een pint (0,57 liter) bier bestelt, zal vanaf 1 april 1994 ook daadwerkelijk een pint krijgen, zo heeft de Britse minister van Consumentenzaken, Edward Leigh, aangekondigd.
De nieuwe wet betekent geen verbod op schuim, maar zorgt ervoor dat bierdrinkers de hoeveelheid vocht krijgen waarvoor zij betalen, aldus Leigh. Uit onderzoek is gebleken dat gemiddeld vijf procent van een pint tapbier bestaat uit schuim. In een aantal gevallen was dat zelfs 17,5 procent.

Volgens de Britse brouwersvereniging zal de nieuwe wet de 115.000 pubs en clubs in het land gemiddeld 3.500 pond (f 11.300) kosten voor de aanschaf van nieuwe glazen en mogelijk ook nieuwe tapinstallaties. Uiteindelijk zal de bierdrinker daarvoor waarschijnlijk moeten opdraaien, zo voorspelde een woordvoerder.

Werknemers Akzo krijgen eenmalige loonsverhoging

ARNHEM – De 22.500 werknemers van Akzo Nederland kunnen dit jaar een iets grotere loonsverhoging tegemoet zien dan de directie van het chemieconcern en de vakbonden in het principeakkoord over een nieuwe cao waren overeengekomen. In een overleg tussen directie en bonden heeft Akzo een eenmalige uitkering van 0,33 procent van het jaarinkomen, op 1 april, toegezegd. Het principe-akkoord behelsde een loonsverbetering van 4 procent per 1 februari van dit jaar. Daar komt op 1 januari 1993 nog 1,2 procent bij. De leden van de Industriebond FNV vonden dat te mager voor een cao voor 15 maanden. Akzo is aan die bezwaren enigszins tegemoet gekomen. Ook op het gebied van de vut heeft Akzo iets meer ruimte toegestaan.

beurs

Uitschieter

AMSTERDAM – Op een ongeanimeerde Amsterdamse effectenbeurs was Heineken gisteren de uitschieter met een nieuw hoogtepunt. Door de hogere winstcijfers en ondanks de flinke uitbreiding van het aandelenkapitaal schoot Heineken omhoog naar f 177, een winst van f 10,40. Ook zorgde de optiebeurs voor enige vraag naar dit fonds. Bij drukke handel bereikte Heineken een tweede plaats op de omzet top-30 lijst. Er werd voor f 61 miljoen verhandeld, bijna tien procent van de totale beursomzet in aandelen.

Daarmee was eigenlijk al het kruit op de beursvloer verschoten. Het merendeel van de fondsen moest omlaag ondermeer door de lagere koersen in Londen en Frankfurt. De CBS-stemmingsindex daalde bescheiden van 128,1 naar 128 punten en de koersindex schoof eveneens naar beneden van 206,90 naar 206,30. Er werd een redelijke omzet behaald. Aandelen waren goed voor f 654 miljoen en obligaties namen f 644 miljoen voor hun rekening.

Platenboer Polygram, die donderdag hogere winstcijfers publiceerde, lag gisteren in tegenstelling tot donderdag goed in de markt. De Philipsdochter trok in deze zwakke markt f 0,40 aan tot f 45. Bührmann-Tetterode die onlangs flink lagere cijfers bekendmaakte, stond in de belangstelling. Beleggers vinden dat het aandeel goedkoop is geworden waardoor de vraag naar de stukken kon aantrekken.

De verliezen van Super Club lieten de koers van Philips sterk zakken. De internationals werden getroffen door de lagere koersen op Wall Street donderdag. Koninklijke Olie gaf f 1,40 af op f 141,80. KLM moest een verlies van vijf dubbeltjes accepteren op f 37,90.

Hoofdfondsen

ABN Amro	47,50e	47,60
ABN Amro A.in F.	80,70	80,50
ABN Amro Obl.Gr.f.	176,80	176,80
AEGON	128,00	127,40
Ahold	87,90	88,00
Akzo	151,00	150,00
Alrenta	193,50	193,50
Amev cert.	58,30	57,90
Bols cert.	47,10	47,50
Bührm.Tet. c.	45,60	46,40
CSM cert.	92,30	93,00
DAF	26,30	26,10
Dordtsche Petr.	133,60	132,50
DSM	111,50	112,30
Elsevier cert.	114,00	113,80
Fokker cert.	35,50	35,30
Gist-Broc. cert.	35,00	34,30
Heineken	166,60	177,00
Hoogovens nrc	55,90	55,80
Hunter Douglas	73,30	72,00
Int.Müller	62,50	62,20
Int.Ned.Gr. c.	51,90	52,00
KLM	38,40	37,90
Kon.Ned.Papier	48,80	49,20
Kon. Olie	143,20	141,80
Nedlloyd	63,70	63,60
Océ-v.d.Gr.	74,80	75,00
Pakhoed cert.	48,90	48,90
Philips	37,30	36,50
Polygram	44,60	45,00
Robeco	101,00	100,10
Rodamco	53,60	52,70e
Rolinco	100,10	99,40
Rorento	72,40	72,30
Stork VMF	47,80	47,80
Unilever cert.	188,00	187,20
Ver.Bezit VNU	82,40	83,10
VOC nrc	44,50	44,00
Wessanen cert.	91,10	90,40
Wolters-Kluwer	72,00	72,10

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 150,20 (150,00)
Kon.Olie 141,00-141,80 (141,80)
Philips 36,20-36,40 (36,50)
Unilever 187,00-187,50 (187,20)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	54,50	55,00
ABN AmroHld.prf.	6,11	6,11
ABN AmroHld.div.	45,80	45,80
ACF-Holding c.	33,20	33,30
Aegon div.92	–	–
Ahrend Groep c.	130,50	131,00
Asd Options Tr.	10,70	10,80
Asd. Rubber	3,50	3,50
Ant. Verff.	420,00	–
Atag Hold. cert	119,50	119,00
Athlon Groep	47,50	47,50
Athlon Groep nrc	45,50	45,50
Aut.Ind.R'dam	90,00	90,00
BAM Groep	90,00	89,50
Batenburg	122,50	122,50
Beers	119,80	119,80
Begemann	108,00	108,20
Belindo	323,00	323,00
Berkel's Patent	1,16	1,17
Blydenst.-Will.	37,80	37,80
Boer De. Kon.	225,00	223,00
Boer De Winkelb.	71,30	70,40
Borsumy Wehry	65,30	65,40
Boskalis Westm.	24,00	23,90
Boskalis pref.	26,50	27,00
Braat Beheer	35,00	35,00
Breevast	10,20	10,30
Burgman-Heybroek	2500,00	–
Calvé-Delft pref	817,00	817,00
Calvé-Delft cert	1191,00	1190,00
Cindu Intern.	163,00	163,00
Claimindo	309,00b	309,00b
Content Beheer	24,20	24,20
Credit LBN	32,20	32,20
Crown v.G. cert.	123,50	122,00
CSM	93,80	93,10
DAF cert.	18,90	18,90
Delft Instrum.	27,90	27,70
Desseaux	42,50	42,50
Dorp-Groep	41,50	41,50
Draka Holding	23,40	24,00
Econosto	29,50	29,50
EMBA	214,00	–
Eriks Holding	79,50	79,90
Flexovit Int.	57,50	57,50a
Frans Maas cert.	81,40	81,00
Gamma Holding	104,20	104,00
Gamma pref.	5,65	5,65
Getronics	35,10	34,90
Geveke	40,00	40,00
Geveke div'92	38,00	37,50
Giessen-de N.	110,00	110,00
Goudsmit	35,50	36,00
Grolsch	192,00	196,00
GTI-Holding	224,00	224,00
Hagemeyer	149,50	149,00
idem div'91	145,00	145,00
HAL Trust B	14,10	13,90
HAL Trust Unit	13,90	13,90
HBG	218,50	218,00
HCS Technology	1,00b	1,00
Heineken Hold.	152,00	162,80
Hoek's Mach.	239,00	236,00
Holl.Sea S.	0,49	0,48
Holl. Kloos	455,00	455,00
Hoop Eff.bank	7,70	7,60
Hunter D.pref.	2,70	–
IHC Caland	61,00	60,70
Kas-Associatie	36,30	36,30
Kempen & Co	9,70	9,60
Klene's Suikerw	1089,00	1089,00
Kondor Wessels	32,00	32,00
KBB	77,80	77,80
KNP div.	46,00	46,50
Kon. Sphinx	52,70	53,00
Koppelpoort	388,00	388,00a
Krasnapolsky	244,00	240,00
Landré & Gl.	53,80	53,80
Macintosh	42,00	41,50
Maxwell Petr.	116,70b	116,80
Moeara Enim	1174,00	1171,00
M.Enim OB-cert.	15200,00	15100,00
Moolen Holding	38,50	38,30
Mulder Boskoop	52,00	54,00
Multihouse	5,40	5,30
Mynbouwk. Werk.	360,50	360,50
Naeff	525,00f	–
NAGRON	57,30	56,50
NIB	617,00	618,00
NBM-Amstelland	8,90	9,20
NEDAP	346,00	348,00
NKF Holding	199,00	199,50
Ned.Part.Mij	57,30	57,10
Ned.Springst.	7200,00	7200,00
Norit	22,40	23,00
Nutricia GB	166,50	167,00
Nutricia VB	174,00	175,00
Nutricia VB div92	168,00	–
Nijv.-Ten Cate	103,00	105,00
Océ vd Gr.div92	73,40	73,60
Omnium Europe	8,50a	–
Orco Bank cert.	70,00	70,00
OTRA	339,00	339,00
Palthe	63,00	63,00
Philips div.'92	36,90	36,00
Pirelli Tyre	21,10	20,90
Polynorm	145,00	145,00
Porcel. Fles	146,00	146,00
Randstad	47,70	47,90
Ravast	27,00	27,00
Reesink	74,60	74,60
Samas Groep	40,00	40,00
Sarakreek	14,90	15,00
Schuitema	1610,00	1610,00
Schuttersveld	49,60	49,60
Smit Intern.	45,00	45,30
St.Bankiers c.	15,40	15,40
Stad Rotterdam c	42,70	42,90
Telegraaf De	84,50	85,50
Textielgr.Twente	87,50	87,00
Tulip Computers	24,10	24,30
Tw.Kabel Holding	126,00	126,00
Ubbink	73,80	73,80
Union	70,70	71,00
Un.Dutch Group	3,10	3,20
Vereenigde Glas	528,00	527,00
Verto cert.	30,20	30,80
Volker Stevin	62,30	62,30
Volmac	29,00	28,80
Vredestein	15,50	15,50
VRG-Groep	46,70	47,10
Wegener	63,60	63,80
West Invest F.	17,50	17,50
West Inv.F. wb	116,50	116,50
Wolters Kluwer	280,00	280,00
Wyers	28,80	28,80

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	82,00	81,00
ABN Amro Amer.F.	71,20	70,20
ABN Amro Eur. F.	74,70	75,40
ABN Amro Far EF.	53,10	53,50
ABN Amro Liq.Gf.	162,30	162,20
ABN Amro Neth.F.	86,70	87,40
Aegon Aandelenf.	35,60	35,70
Aegon Spaarplus	5,35	5,35
ABN Beleg.fonds	63,50	63,80
Albefo	49,00	48,90
Aldollar BF $	26,50	26,50
Alg.Fondsenbez.	237,00	235,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amba	11,60	11,80
Amro North Am.F.	70,60	70,00
Amvabel	85,10	84,70
Asian Tigers F.	66,50	66,00
Asian Select. F.	60,80	60,40
Austro Hung. F.	5,30	5,30
Bemco RentSel.	56,00	56,00
Bever Belegg.	3,10	3,10
CLN Obl. Div. F.	110,40	110,40
CLN Obl.Waardef.	114,20	114,20
Delta Lloyd Inv.	30,30	30,50
DP America Gr.F.	37,00	36,10
Dp Energy.Res.	39,30	–
EGF Investm.	132,90	132,90
EMF Rentefonds	68,60	68,60
Eng-Holl.Bel.T1	10,20	10,20
Envir.Growth F.	53,60	53,60
Esmeralda part.	35,10	35,00
Eur.Ass. Trust	6,50	6,50
EMS Growth Fund	105,20	105,20
EMS Income Fund	107,10	107,10
EMS Offsh. Fund	104,70	104,70
EOE Dutch St.IF	329,00	328,00
Euro Growth Fund	50,00	49,80
Euro Spain Fund	7,70	–
Far East Sel.F.	57,40	57,40
Gim Global	53,80	54,00
Groeigarant	1,51	1,51
Holland Fund	73,60	73,00
Holl. Eur. Fund	49,50	49,30
Holl. Obl.Fonds	125,50	125,50
Holl. Pac. Fund	99,00	99,00
Holl. Sel.Fonds	84,30	84,30
Innovest	67,00	66,00
Interbonds	510,00	510,00
Intereffekt 500	31,60	31,40
Intereffekt wt	98,20	98,20
Investa part.	74,00	74,30
IS Himal.Fund $	9,80	–
Jade Fonds	154,50	153,70
Japan Fund	18,30	18,10
Jap.Ind.Alpha F.	8100,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6500,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,20	–
Mal.Capital F.$	7,10	7,10
Mees Obl.Div.F.	118,60	118,20
Mexico Income F.	22,00	–
MK Int.Ventures	10,30	10,30
Mondibel	76,90	76,90
Nat.Res.Fund	1205,00	1195,00
Nedufo A	118,00	116,00a
Nedufo B	119,00	119,00
NMB Dutch Fund	45,70	45,50
NMB Geldmarkt F.	54,40	54,42
NMB Global Fund	46,50	46,50
NMB Oblig.F.	36,50	36,50
NMB Spaard.F.	102,27	102,29
NMB Rentegr. F.	118,20	118,20
NMB Vast Goed F.	37,80	37,80
New Asia Fund	6,50	–
Nomura Warr. F.	0,68	0,68
Obam, Belegg.	260,00	258,50
OAMF Rentefonds	11,10	11,05
Orange Fund	21,50	21,50
Pac.Dimensions	94,20	94,20
Pac.Prop.Sec.F.	31,70	31,50
Pierson Rente	113,60	113,60
Postb.Belegg.f.	57,50	57,60
Postb.Verm.gr.f.	54,10	54,10
Prosp.Int.HIP $	3,90	–
Rentalent Bel.	151,40	151,40
Rentotaal NV	35,70	35,70
RG America F.	108,50	108,00
RG Divirent F.	49,30	49,30
RG Europe F.	100,10	99,80
RG Florente	114,00	114,00
RG Pacific F.	95,30	95,00
RG SP Groen	54,70	54,60
RG SP Blauw	51,80	51,70
RG SP Geel	49,10	48,90
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	80,00	–
Schrod.Int.Pr.F	29,40	29,40
Sci.Tech $	14,25	14,25
Suez Liq.Grf.	180,40	180,50
Technology Fund	19,20	19,20
Tokyo Pac.Hold.	196,00	191,00
Trans Eur.Fund	84,00	83,90
Transpac.F.Yen	295,00	293,00
Uni-Invest	15,50	15,50
Unico Inv.Fund	78,00	78,30
Unifonds DM	32,20	32,20
Vaste Waard.Ned	64,80	64,80
Vast Ned	112,60	112,60
VIB NV	56,40	56,30
VSB Mix Fund	53,60	53,60
VSB Rente Fonds	109,80	109,80
WBO Intern.	69,30	69,00
Wereldhave NV	116,50	116,50
Yen Value Fund	81,70	81,60
ZOM Florida F.$	39,00	38,50

Parallelmarkt

Alanheri	29,80	29,80
ABF	112,00	112,00
Berghuizer Papier	45,00	44,70
Besouw Van cert.	51,20	52,20
Biogrond Belegg.	10,80	10,90
Comm.Obl.F.1	98,70	98,70
Comm.Obl.F.2	98,80	98,80
Comm.Obl.F.3	98,90	98,80
De Drie Electr.	16,10	15,10
Delta Ll.Dollarf.	65,80	66,10
Delta Lloyd ECU	64,60	63,60
Delta Lloyd Mix	62,00	62,00
Delta Lloyd Rent	59,30	59,20
Delta Lloyd Vast	57,00	57,00
Dico Intern.	91,60	91,60
DOCdata	5,70	5,50
Dutch Take Ov.T.	46,00	46,00
Ehco-KLM Kleding	40,20	40,20
E&L Belegg.1	70,80	70,80
E&L Belegg.2	75,00	75,00
E&L Belegg.3	106,20	106,20
E&L Belegg.4	78,10	77,90
E&L Kap.Rente F.	105,50	105,50
Free Record Shop	32,30	32,30
Gaia Hedge I	103,50	104,70
Geld. Papier c.	71,50	71,20
German City Est.	39,50	39,50
Gouda Vuurvast	77,10	77,10
Groenendijk	46,00	45,70
Grontmij	56,20	56,20
HCA Holding	47,30	47,90
Helvoet Holding	38,80	38,80
Hes Beheer	45,70	46,20
Homburg cert.	1,05	1,05a
Inter.View Eur.	3,70	3,70
Kühne+Heitz	47,00	47,20
LCI Comput.Gr.	5,70	5,60
Melle, van nrc	42,50	42,50
Nedcon Groep	50,00	50,00
Nedschroef	85,50	85,70
Neways Elec.	7,00	7,00
New Eur.Htls DM	19,10	19,10
Newtron Hold.	1,70f	1,70
Pan Pac. Winkel	10,70	11,00
Pie Medical	4,90	4,90
Simac Techniek	14,00	14,00
Sligro Beheer	55,70	55,70
Suez Gr.Fund	54,00	54,00
VHS Onr. Goed	1,40	1,50
Vilenzo Int.	39,20	39,00

Wall Street

	05/03	06/03
allied signal	49¼	49¼
amer.brands	43¼	43½
amer.tel.tel	37½	37¾
amoco corp	43¾	43⅞
asarco inc.	27⅜	26¼
bethl. steel	15¼	14⅝
boeing co	46⅝	46⅛
can.pacific	17⅜	–
chevron	61¼	61⅝
chiquita	32⅞	33⅜
chrysler	16¾	16⅛
citicorp	16½	16⅛
cons.edison	25½	25⅛
digit.equipm.	57⅞	58¼
dupont nemours	44⅜	44
eastman kodak	43⅝	43⅜
exxon corp	55⅝	55⅝
ford motor	36⅜	35⅞
gen. electric	77¾	77½
gen. motors	37	36⅞
goodyear	62⅛	60⅛
hewlett-pack.	76	73⅞
int. bus.mach.	86½	86⅜
int. tel.tel.	66	63⅞
klm airlines	20¼	20⅛
mcdonnell	64¾	65¼
merck co.	151¼	150
mobil oil	59½	59½
penn central	24	23¾
philips	19⅝	19¼
primerica	41½	40¼
royal dutch	75½	75¼
sears roebuck	45½	45⅞
sfe-south.pac.	11¾	11⅝
texaco inc.	56⅞	57
united techn.	51⅞	51⅛
westinghouse	20¼	19⅝
whitman corp	14⅞	14½
woolworth	29⅛	28¾

Advieskoersen

amerik.dollar	1,815	1,935
austr.dollar	1,35	1,47
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,515	1,635
deense kroon (100)	27,50	30,00
duitse mark (100)	109,80	113,80
engelse pond	3,09	3,34
finse mark (100)	39,65	42,15
franse frank (100)	31,45	34,20
griekse dr. (100)	0,85	1,05
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,90	15,60
jap.yen (10.000)	138,00	144,00
joeg.din.t/m 100	–	–
noorse kroon (100)	27,20	29,70
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,20	1,38
spaanse pes. (100)	1,70	1,86
turkse pond (100)	0,0265	0,0385
zweedse kr. (100)	29,50	32,00
zwits.fr. (100)	120,75	125,25

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,87535-1,87785
antill.gulden	1,0335-1,0635
austr.dollar	1,4131-1,4231
belg.frank (100)	5,4685-5,4735
canad.dollar	1,58075-1,58325
deense kroon (100)	29,005-29,055
duitse mark (100)	112,4800-112,5300
engelse pond	3,2235-3,2285
franse frank (100)	33,090-33,140
griekse dr. (100)	0,9260-1,0260
hongk.dollar (100)	23,9250-24,1750
ierse pond	2,9995-3,0095
ital.lire (10.000)	14,985-15,035
jap.yen (10.000)	142,655-142,755
nwzeel.dollar (100)	1,0234-1,0334
noorse kroon (100)	28,685-28,735
oostenr.sch. (100)	15,9840-15,9940
port. escudos (100)	1,2870-1,3270
spaanse pes. (100)	1,7805-1,7905
surin.gulden	1,0315-1,0715
zweedse kr. (100)	31,000-31,050
zwits.frank (100)	123,515-123,565
e.c.u.	2,2995-2,3045

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	206,90	206,30
id excl.kon.olie	205,10	205,20
internationals	206,60	204,70
lokale ondernem.	209,10	209,90
id financieel	149,10	149,10
id niet-financ.	267,10	268,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	294,60	293,70
id excl.kon.olie	275,90	276,00
internationals	306,60	303,80
lokale ondernem.	280,70	281,80
id financieel	219,80	219,80
id niet-financ.	339,30	341,30

CBS-stemmingsindex (1990=100)

algemeen	128,10	127,90
internation	143,10	141,70
lokaal	125,30	125,40
fin.instell	131,30	131,10
niet-financ	124,10	124,30
industrie	132,80	133,30
transp/opsl	140,70	139,90

Goud en zilver

AMSTERDAM - Prijzen van 14.00 uur: Goud onbewerkt 20,900-21,500, vorige 20,900-21,500, bewerkt 23,100 laten, vorige 23,100 laten, zilver onbewerkt 215-285, vorige 215-285, bewerkt 330 laten, vorige 330 laten.

Dow Jones

Industrie 3221,61
-19,89

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	p j95	45,00	194	2,50	2,70
buhr	c apr	45,00	175	2,00	2,40
buhr	c jul	47,50	402	1,40	1,60
d/fl	c mrt	190,00	342	1,50	1,25
dsm	c apr	105,00	206	8,00	8,80b
dsm	c apr	110,00	267	4,20	4,60b
dsm	c apr	115,00	590	1,70	1,90
dsm	c apr	120,00	565	0,60a	0,70
dsm	c jul	115,00	200	2,60	2,80
dsm	c okt	115,00	449	3,20	3,50b
dsm	p apr	105,00	429	1,80	1,80
eoe	c mrt	305,00	176	6,70	6,20
eoe	c mrt	310,00	604	3,20	2,90
eoe	c mrt	315,00	175	1,30	1,20
eoe	p mrt	285,00	510	0,10a	0,10
eoe	p mrt	300,00	233	0,30	0,50
eoe	p mrt	305,00	415	1,30	1,20
eoe	p mrt	310,00	725	2,80	3,00
eoe	p apr	300,00	194	1,60	1,60
eoe	p apr	305,00	224	2,70	2,70
eoe	p jul	250,00	1000	0,40a	0,30
gist	c apr	35,00	371	1,20	1,00
gist	p okt	35,00	183	2,90a	2,90
hein	c apr	170,00	191	3,50	8,80
hein	c apr	175,00	391	1,80	5,50b
ing	c j94	47,80	445	7,50	7,70
klm	c jul	40,00	180	2,20b	2,00
klm	p jul	40,00	268	2,80	3,10
knp	c apr	47,50	217	2,50	2,70
knp	c apr	50,00	1605	1,10	1,40
knp	c jul	50,00	284	1,70	1,90
nedl	c apr	60,00	323	5,10	5,00
nedl	c jul	60,00	372	8,00	7,50
nlv	c aug	102,00	500	1,05a	0,70
nlv	p aug	100,00	500	0,70a	0,50
phil	c mrt	37,50	467	0,60	0,30
phil	c apr	35,00	284	2,70	2,20b
phil	c apr	37,50	209	1,00	0,80
phil	c jul	35,00	193	3,50	3,10b
phil	c jul	37,50	570	2,10	1,70
phil	c o93	30,00	860	10,30	9,80
phil	c o94	45,00	1075	3,60	3,30
phil	c o95	20,00	588	18,60	17,90
phil	c o96	35,00	656	9,70b	9,40
phil	p apr	32,50	1184	0,20	0,30
olie	c apr	150,00	520	1,00	0,80
olie	p jul	145,00	293	6,10	7,40
olie	p okt	140,00	173	4,80	5,70
olie	p o95	135,00	452	8,20	8,50
top5	p mrt	580,00	205	1,90	2,50

a laten	g bieden + ex-div.
b = bieden	h laten + ex-div.
c = ex-claim	k gedaan + h
d = ex-dividend	l gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk slotkoers vorige dag
f gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Ranpak

Dochteronderneming van een buitengewoon succesvol Amerikaans bedrijf, dat zich bezighoudt met de produktie en distributie van een geheel nieuw en milieuvriendelijk verpakkingssysteem op de Europese markt. Om onze konstante groei mogelijk te maken, zoeken wij:

een ervaren voorheftruck-chauffeur

voor het laden en lossen van vrachtauto's.
Opleidingsniveau: L.T.S. met vorkheftruckdiploma. Leeftijd: 22-25 jaar.

een administratieve kracht m/v voor de afdeling verkoop

met als taak het verzorgen en het onderhouden van de kontakten met onze afnemers in een landengroep.
Opleidingsniveau: M.E.A.O. of H.E.A.O. met een goede beheersing in woord en geschrift van de Nederlandse, Engelse en Duitse taal. Kennis van Wordperfect 5.1 en Lotus 1, 2, 3 is vereist. Leeftijd: 20-25 jaar.

4 produktiemedewerkers

voor de assemblage van onze gepatenteerde verpakkingsmachines.
Opleidingsniveau: L.T.S. elektrotechniek. Leeftijd: 20-25 jaar.

een machine-operator

voor het bedienen van een eenvoudige papierverwerkingsmachine.
Opleidingsniveau: L.T.S., ervaring in het bedienen van een vorkheftruck is gewenst. Leeftijd: 20-25 jaar.

een tekenaar/werkvoorbereider
(machineassemblage-afdeling)

met als taak het maken van technische tekeningen van onze gepatenteerde machines met behulp van een C.A.D.-systeem.
Opleidingsniveau: M.T.S. werktuigbouwkunde, tevens diploma C.A.D.-systeem. Leeftijd: 25-30 jaar.

Onze gedachten gaan uit naar enthousiaste medewerkers die willen meewerken aan de op- en uitbouw van een snelgroeiend bedrijf. Wij zijn bereid deze functies goed te belonen en bieden uitdagende mogelijkheden in een bedrijf met toekomst.

Schriftelijke sollicitaties aan de direktie van Ranpak B.V., postbus 139 - 6400 AC Heerlen.

VERPLEEGHUIS SCHUTTERSHOF BRUNSSUM

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Verpleegtehuis Schuttershof

Verpleeghuis Schuttershof start in samenwerking met een zestal bejaardenverzorgingstehuizen in de regio Brunssum een driejarig project.
In dit project geven een ziekenverzorgende en een aktiviteitenbegeleider gedurende een aaneengesloten periode van 6 maanden, begeleiding en ondersteuning aan groepsverzorging voor zwaar verzorgingsbehoeftige bejaarden.

Voor dit project zijn wij op zoek naar een

ziekenverzorgende m/v
fulltime

en een

aktiviteitenbegeleider m/v
fulltime

Functie-eisen:
Voor beide functies is het een vereiste dat de kandidaten met een grote mate van zelfstandigheid kunnen functioneren en tevens goed kunnen samenwerken met anderen. Voorts dienen de kandidaten te beschikken over ruime ervaring opgedaan in hun werkveld en mobiel te zijn i.v.m. meerdere werkplekken.

Voor de functie van ziekenverzorgende dient men in het bezit te zijn van het diploma ziekenverzorgende of MDGO-VP.
Voor de functie van aktiviteitenbegeleider dient men in het bezit te zijn van het diploma MDGO-AB.

Het salaris is voor beide functies gebaseerd op FWG-functiegroep 35 (minimaal ƒ 2449,–, maximaal ƒ 3462,– bruto per maand op fulltime basis). Voor het overige is de CAO-ziekenhuiswezen van toepassing.
De fulltime arbeidsovereenkomsten worden aangegaan voor bepaalde tijd, in het kader van het project, voor de duur van 3 jaar.
De arbeidsovereenkomsten worden met de Stichting GOZL aangegaan, de werkzaamheden vinden volledig plaats bij de aan het project deelnemende verzorgingshuizen.

Informatie over deze functies kan worden ingewonnen bij mevr. L. Garritzen-Lemmens, tel. 045-279542.

Schriftelijke sollicitaties dienen vóór 20 maart a.s. gericht te worden aan de afdeling personeelszaken, t.a.v. mevr. Y. Dassen, personeelsfunctionaris, postbus 255, 6440 AG Brunssum.

---

kuron

Kuron Europe B.V. maakt deel uit van het Japanse Kuron-concern met vestigingen in Japan, USA, Mexico, Taiwan en Maleisië. Kuron ontwikkelt en produceert remote controls (RC's) voor audio en video en printed circuit boards (PCB's) voor eigen gebruik en diverse afnemers. Belangrijke afnemers van Kuron zijn o.a. Sony, Mitsubishi en Toshiba. Vanaf maart 1991 is de produktie-plant in Heerlen operationeel. In Heerlen richt men zich op de produktie van RC's en PCB's. Deze produktie vindt plaats op zowel handmatige als semi-automatische produktielijnen. Tevens beschikt Kuron Europe B.V. over een afdeling voor het plaatsen van chips en diskrete componenten. Om te kunnen voldoen aan de groeiende vraag naar onze produkten zoeken wij:

2 OPERATORS S.M.T.-MACHINES m/v

De functie:
Tot de werkzaamheden behoren onder andere:
- bedienen SMT-machine;
- leiding geven aan ploeg (op termijn);
- administratieve verwerking dagelijkse produktie- en kwaliteitsinformatie;
- dagelijks onderhoud.

Kuron vraagt:
- een adequate opleiding op LBO E- of W-niveau;
- bereidheid tot het werken in 3- en/of 5-ploegendienst;
- de bereidheid zich in de omgeving van Heerlen te vestigen.

Kuron biedt:
- een resultaatgerichte internationale werkomgeving;
- een bij het bedrijf en zijn ontwikkeling passend arbeidsvoorwaardenpakket;
- gedegen interne opleiding.

Degenen die aan de gestelde eisen voldoen, kunnen hun sollicitatie richten aan:
Kuron Europe B.V.
Postbus 2595, 6401 DB Heerlen
Sourethweg 11, 6422 PC Heerlen
Nadere telefonische informatie bij dhr. C. Schoonenberg 045-427337.

D4784

HORECA GROOTHANDEL CENTRUM — JAAP VAN RENNES B.V. VALKENBURG

Gevraagd voor directe indiensttreding:

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V

voor de afdeling factuurcontrole.

De werkzaamheden zullen o.a. zijn:
- controle inkoopfacturen en codering daarvan;
- prijscalculatie;
- computerinput-werkzaamheden.

Vereisten:
- M.E.A.O.-diploma richting BE/BA;
- goed cijfermatig inzicht;
- ervaring met computer strekt tot aanbeveling.

Voor inlichtingen [illegible]
M. Lemmens, toestel 21.

Sollicitaties alleen schriftelijk met vermelding van „Adm. Medewerker" op enveloppe.

Beekstraat 13, 6301 HV Valkenburg a.d. Geul

Tel. 04406-40642

Vogelzang, met vestigingen in Eindhoven, Heerlen en Maastricht, is de grootste speciaalzaak in Zuid-Nederland op het gebied van beeld, geluid en elektronika. Vogelzang Maastricht zal binnenkort enorm uitbreiden. Om onze verkoopteams in Maastricht te versterken, zoeken we enthousiaste mensen die het verkopen in de vingers hebben. Die mensen kunnen bij ons full-time aan de slag. Dus

Ben jij het verkooptalent waar wij niet omheen kunnen?

[illegible] werksfeer, goede secundaire arbeidsvoorwaarden en een uitstekend salaris dat past bij je vakkennis en inzet. Daarnaast volg je bij ons regelmatig kursussen om vakkennis en verkooptalent op het hoogste niveau te houden. Spreekt dit je aan,

Dan kun jij niet om Vogelzang heen!

Zeker niet als je voldoet aan de volgende eisen. Van een full-time verkoper verwachten we, naast een afgeronde middelbare schoolopleiding, verkoopervaring en goede kontaktuele eigenschappen. Je bent niet ouder dan 30 jaar. Stuur je sollicitatiebrief, voorzien van een recente pasfoto, naar Vogelzang, Akerstraat 19, 6411 GV Heerlen, ter attentie van de heer H. Duineveld.

HTS-er bouwkunde en MTS-er bouwkunde

---

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

Secretaresse m/v
voor een aluminium-fabrikant in Kerkrade. U verricht, administratieve ondersteunende werkzaamheden, naast de huidige secretaresse. Omdat 50% van de correspondentie in de Duitse taal wordt gevoerd, is beheersing van deze taal in woord en geschrift vereist. Onderdeel van de selectie is een Duitse grammaticatest. U hebt een opleiding op MEAO-niveau. Leeftijd: 30 tot 40 jaar. Deze baan is voor langere tijd. Bel ons!
Informatie: 045 - 46 56 56, Marieke de Ridder
Kerkrade, Grupellostraat 35

INDUSTRIE

Laborant(e) m/v
voor een plastic-verwerkend bedrijf in Kerkrade. Hebt u een MLO-diploma en bent u bereid in 2-ploegendienst te werken? Bel ons!
Informatie: 045 - 46 56 66, Tineke Tullemans
Kerkrade, Grupellostraat 35

INDUSTRIE

Medewerker m/v
voor een slachterij in de omgeving van Kerkrade. Het werk is in dagdienst. Bij gebleken geschiktheid kunt u voor langere tijd aan de slag.
Informatie: 045 - 46 56 66, Tineke Tullemans
Kerkrade, Grupellostraat 35

Bouwbedrijven Jongen BV is de moedermaatschappij van een aantal aannemersbedrijven in de provincies Limburg en Noord-Brabant.
Een daarvan is Aannemersbedrijf Jongen BV in Landgraaf.

Wegens uitbreiding van onze werkzaamheden, hebben wij momenteel plaats voor een

KALKULATOR
(M/V)

funktie-eisen:
- een opleiding M.T.S.-bouwkunde;
- enige ervaring is een pré doch niet vereist;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- akkuratesse;
- affiniteit met of kennis van geautomatiseerde kalkulatie.

en een

UITVOERDER
(M/V)

Voor deze funktie is een ruime ervaring in de woning- en utiliteitsbouw als uitvoerder vereist, of een M.T.S. of H.T.S. diploma Bouwkunde met relevante ervaring als uitvoerder.

Inlichtingen omtrent deze funktie van kalkulator kunnen worden ingewonnen bij de heer J.H. Geurts tijdens kantooruren 045-700200 of na kantooruren 04754-82877.
Inlichtingen omtrent de funktie van uitvoerder kunnen worden ingewonnen bij de heer J.M.G. Bastings tijdens kantooruren 045-700200 of na kantooruren 04457-1336.

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze funkties, dan kunt u uw schriftelijke sollicitatie, binnen 14 dagen richten aan onze afdeling Personeelszaken.

Aannemersbedrijf Jongen BV
Hompertsweg 34 – 6371 CX LANDGRAAF
Postbus 31007 – 6370 AA LANDGRAAF
Telefoon 045-700200

LINGUAPHONE

Het Linguaphone Instituut is de gevestigde leider in taalonderwijs met het hoofdkantoor in London en kantoren in meer dan 100 landen. Vanuit onze vestiging in Geleen bieden wij 39 verschillende talen aan, van Afrikaans tot Zweeds.

Hier op de Heiweg ontwikkelt en voert een hecht team van 12 personen onze marketing en verkoopactiviteiten uit voor de Nederlandse markt. Om ons team te versterken zoeken wij met onmiddellijke ingang:

TELEMARKETERS m/v

Deze nieuwe team-leden zullen na een grondige inwerkperiode aan ons telefonisch verkoopteam toegevoegd worden.

Functie-eisen:
* **Goede beheersing van het Nederlands. Kennis van Engels en Duits een pré.**
* **Goede contactuele en verbale eigenschappen**
* **Goede organisatorische eigenschappen**
* **Goede typevaardigheid**
* **Doorzettingsvermogen**
* **Zelfstandig en in teamverband kunnen werken**
* **Telefonische verkoop ervaring of bereidheid om intern opgeleid te worden**
* **Alleen niet-rokers hoeven te reageren**

Deze uitermate verantwoordelijke posities bieden alle mogelijkheden voor het ontplooien van eigen creativiteit en initiatief. Het salaris en de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de functie. Part-time mogelijk.

Sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van **vertrouwelijk** te richten aan:
Linguaphone Instituut,
Heiweg 8, 6161 DA GELEEN

BOBEMA
Bouw- en Betonmaatschappij BV

Bobema is sinds tientallen jaren aktief in de utiliteitsbouw, woningbouw, renovatie en restauratie in Nederland en Duitsland. Ter versterking van onze technische staf zoeken wij gegadigden voor de funktie van:

I PROJEKTLEIDER M/V

voor projekten in Limburg

Funktie-eisen:
- diploma MTS-bouwkunde;
- enige jaren ervaring in soortgelijke funktie;
- kennis van automatisering strekt tot aanbeveling;
- leeftijd bij voorkeur 30-40 jaar.

II PROJEKTLEIDER M/V

voor projekten in Duitsland binnen een straal van 100 km vanaf Heerlen.

Funktie-eisen:
- diploma HTS-bouwkunde;
- ervaring met uitvoering van bouwprojekten in Duitsland gewenst;
- beheersing van Duitse taal;
- leeftijd bij voorkeur 30-40 jaar.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan de direktie van Bouw- en Betonmaatschappij Bobema B.V., Postbus 84, 6400 AB Heerlen, tel. 045-413530.

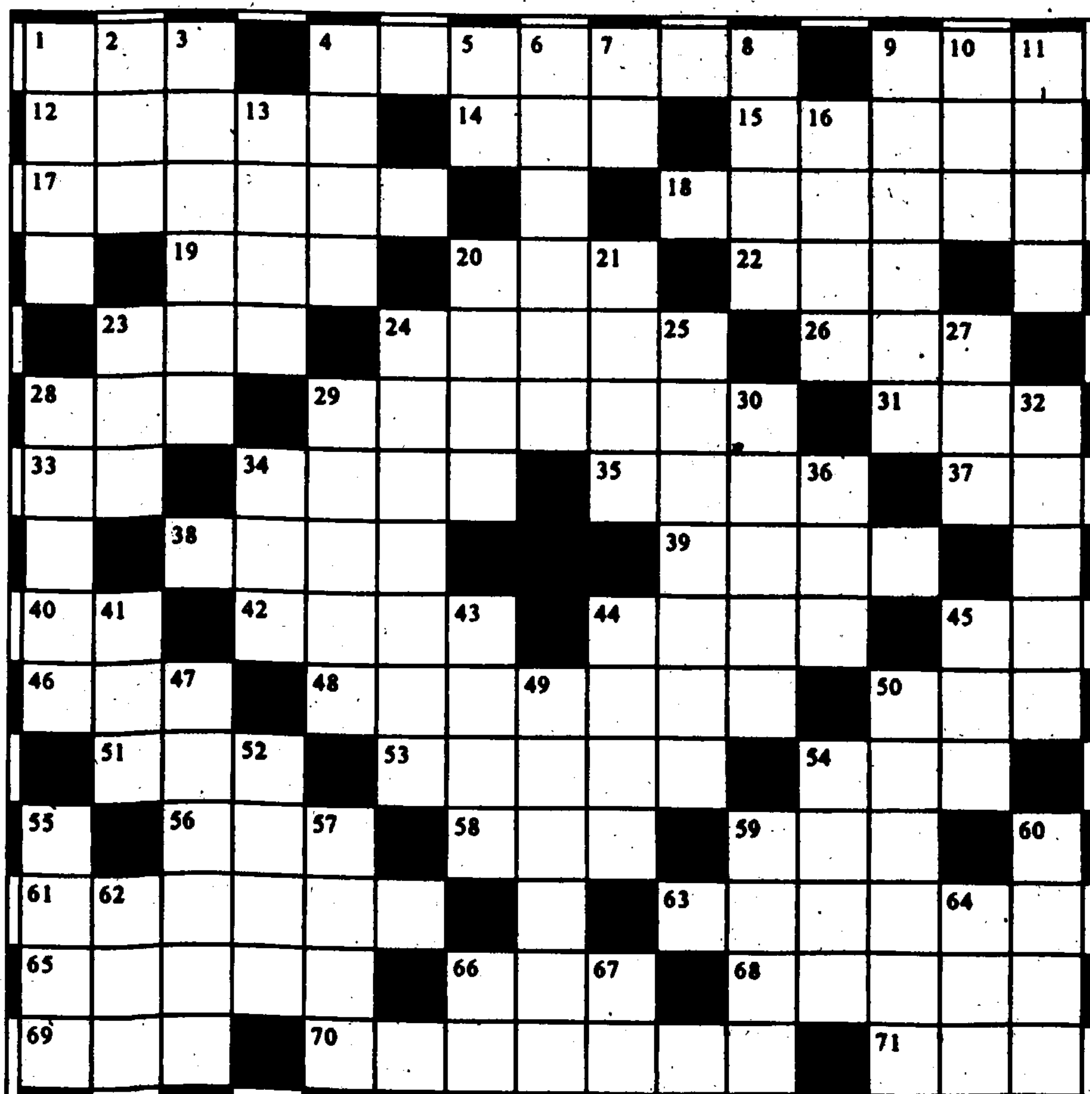
St. Gregorius-Ziekenhuis en Verpleeghuis Schuttershof

De Wever-Ziekenhuis

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs f 5000,- (eindoplossing)

PUZZEL NUMMER 14

Horizontaal: 1. plakmiddel; 4. barmhartig; 9. oude vochtmaat; 12. nobele; 14. behoeftig; 15. interest; 17. vrucht; 18. zwijn; 19. laagte; 20. voertuig; 22. schil; 23. slag; 24. landstreek in Frankrijk; 26. ontkenning; 28. kerel;29. gelijkenis; 31. wagenspoor; 33. oosterlengte; 34. geneesheer; 35. enthousiasme;37. Amsterdams Peil; 38. stel; 39. Engelse universiteitsstad; 40. kiem; 42. land in Azië; 44.kelner; 45. nummer; 46. vreemde munt; 48. gluurder; 50. keukengerei; 51. Amerikaans schrijver van griezelverhalen; 53. uitvlucht; 54. schrijfgerei; 56. bar; 58. Europeaan; 59. duw; 61. dooier; 63. mopperen; 65. afscheiding tussen twee landen; 66. hevig; 68. rolgordijn; 69. voorzetsel; 70. bonbon; 71. troefkaart.

Verticaal: 1. klipgeit; 2. lofdicht; 3. aankondigen; 4. kleur; 5. achter; 6. oorlogsvloot; 7. lengtemaat; 8. mop; 9. korte sok; 10. onheilsgodin; 11. redelijk wezen; 13. vergrootglas; 16. loven; 20. vrucht; 21. jurk; 23. dwaas; 24. lid van de bemanning; 25. Indonesisch eiland; 27. tijdperk; 28. voorbeeld; 29. pracht; 30. verder in de tijd; 32. afgezonderd; 34. vis; 36. gevangenis; 41. boom; 43. half (in samenstellingen); 44. rivier in Duitsland; 45. kloosterzuster; 47. verbinden; 49. Russische munt; 50. stoep op een station; 52. loven; 54. sterke drank; 55. echtgenoot; 57. sluiting; 59. houding; 60. vlug; 62. verboden Iers leger; 64. lof; 66. zangnoot; 67. Chinese munt.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en, een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van f 5000,-**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen,75% is bestemd voor Het Limburgs Instituut voor kinderrevalidatie 'Franciscusoord' te Valkenburg en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Stichting Jo Hansenprijs te Meerssen

Inlichtingen:

Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045 - 739911.**

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 2 december 1991 aan het bestuur van het Limburgs Instituut voor Kinderrevalidatie "Franciscusoord" te Valkenburg vergunning verleend onder nummer L.O. 910/130/188.91.

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-

Tweede prijs f 300,-

Derde prijs f 150,-

Vierde prijs f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:

Schrijf de oplossing op een giro/bank-overschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal f 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:

Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste f 3,- aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

Voorwaarden: om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per giro of bank ten minste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto ten minste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze Puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede van de Puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

Oplossing puzzel nr. 14

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 49 - 16 - 65 - 35 - 71 - 31 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord, dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel,** want u hebt dit nog nodig aan het einde van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing van puzzel 14 moet vóór 19 maart 1992 in ons bezit zijn.

Prijswinnaars puzzel no. 12 Oplossing: ONDIER

1e prijs, f 1000,-
H. Plettenberg
Chaineuxstraat 8
6161 HX KERKRADE

2e prijs f 300,-
F.J. Smitsmans
Borenburgstraat 12
6367 TZ VOERENDAAL

3e prijs f 150,-
Mevr. W. Daenen-Eckmans
Everstraat 21
B-3630 MAASMECHELEN (B)

4e prijs f 100,-
L.A.W. Erven
Ranzaerstraat 2
6311 AK RANSDAAL

5e prijs f 50,-
Fam. Wetzels-Baltissen
Dormigstraat 7
6371 VX LANDGRAAF

6e prijs f 50,-
Mevr. M. Hoftjer-Haas
Magnoliastraat 18
6413 JA HEERLEN

7e prijs f 50,-
N. Hollanders
Oude Tunnelweg 42
6467 EM KERKRADE

8e prijs f 50,-
M. Deliège
Eschberg 12
6291 NK VAALS

9e prijs f 50,-
Fam. W. Rutten-Bartholomeus
Breinderweg 13
6171 TX STEIN

10e prijs f 50,-
Mevr. R. Bucher
Nullanderstraat 118a
6461 GE KERKRADE

● *Annemie Plettenberg ontvangt de hoofdprijs van duizend gulden uit handen van Karel van Knippenberg, hoofd PR en Promotie van het Limburgs Dagblad.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Puzzelprijswinnaar: 'Het werd tijd!'

KERKRADE – „Het werd tijd", riep Henk Plettenberg uit de Chaineuxstraat in Kerkrade blij toen hij de kamer binnenkwam en zijn echtgenote Annemie hem vertelde dat er duizend gulden was gewonnen.

„Wij doen al jaren aan allerlei acties voor het goede doel mee, de puzzel van het Limburgs Dagblad sturen wij al meer dan twintig jaar in en toch hebben we nog nooit iets gewonnen. Maar het goede doel spreekt ons aan en daarom doen we mee", vertelt Annemie. Puzzelen is niet haar grote hobby. Ze heeft een ijzeren geduld voor het maken van grote merklappen, haar echte liefhebberij. Soms is zij wel enkele jaren met zo'n lap bezig, voordat die geheel is afgewerkt.

Haar man Henk, technisch-onderwijsassistent aan het College Sancta Maria, besteedt zijn vrije tijd aan zijn grote hobby, amateur-archeologie. Eenmaal op dit thema aanbeland, kan hij wel veertien dagen aan een stuk vertellen over zijn belevenissen als archeoloog en woelrat in oude archieven.
Met veel overgave vertelt hij ook over nog een bijzondere 'hobby-tik', het verzamelen van oude inktpotten. Als hij vertelt over een exemplaar dat hij in zijn hand houdt, krijg je het gevoel dat hij voor elke inktpot een bepaalde liefde koestert en met enkele uit zijn collectie zelfs een heel speciale band heeft.
Het gewonnen geld zal het echtpaar uit Kerkrade dan ook goed weten te besteden, zo vertelt Henk. „Wij hebben gelukkig nog wensen."

Leren overleggen om problemen op te lossen

Lessen sociale vaardigheden voor jongeren

DOOR WELMOED VAN DER GOOT

HEERLEN – Al joelend, met verhitte hoofden, spurten docenten in kleine groepjes naar het café van een vormingscentrum, waar de koffie al klaar staat. Ondertussen is presentatiegroep 4 driftig in de weer met grote vellen papier en viltstiften. Na de koffiepauze gaat deze groep in op de vraag hoe ouders en hun kinderen kunnen leren thuis een verschil van mening op te lossen. Na drie dagen intensief luisteren, gevoelens verwoorden en meningsverschillen oplossen kunnen de leerkrachten weer terug naar school. Met goede kennis van de sociale vaardigheden. Nu de leerlingen nog, want voor hen waren alle inspanningen tenslotte bedoeld.

Het draait op scholen langzamerhand om méér dan alleen onderwijs. In deze tijd waarin steeds meer ouders beiden werken en er minder eensluidende waarden en normen gelden, hoort er volgens sommige leerkrachten op school genoeg gelegenheid te zijn voor persoonlijke opvoeding en vorming. De stichting Lions-Quest International heeft met dit doel lesmateriaal ontwikkeld voor eerste en tweede klassen van het voortgezet onderwijs. Het materiaal is in Nederland op de markt gebracht onder de naam 'leefstijl voor jongeren'.

Voordat docenten deze lessen op school kunnen geven, moeten ze eerst zelf een training volgen. Er gaat het nodige aan vooraf om het goede voorbeeld te kunnen geven. Kortgeleden sloten 34 leraren van middelbare scholen zich drie dagen vrijwillig op in conferentiecentrum De Glind, vlakbij Barneveld. Sommigen met de nodige scepsis, anderen duidelijk met het idee om te proberen „de leerlingen op school iets extra's mee te geven".

Kritisch denken

Dit 'extra's' bestaat uit een gedegen programma, met als vaste onderdelen: rekening houden met anderen, (meningen van) anderen respecteren, omgaan met gevoelens, kritisch denken en zelfstandig beslissingen nemen. Het oorspronkelijk Amerikaanse programma legt sterk de nadruk op het tegengaan van voortijdig schooluitval en criminaliteit die daar vaak mee samengaat. Vooral het voorkomen van drugsgebruik is een belangrijk doel van de Amerikaanse Lionsclub.

Piet Ransijn is een van de vertalers en bewerkers van de 'leefstijlmethode', die haar voor de Nederlandse situatie heeft aangepast. De methode gaat ervan uit dat een kind zelfvertrouwen krijgt als het zich door de ouders ondersteund en geborgen weet. Hierdoor voelt hij zich fijn en functioneert daardoor beter in de maatschappij. De school kan dit zelfvertrouwen versterken.

Gevoelens

Ransijn licht de onderdelen van de lessenserie toe, die in maximaal tachtig en in minimaal twintig lessen kunnen worden gegeven. „Je kunt leren je zelfvertrouwen te ontwikkelen, onder andere door goed te luisteren naar anderen en hen aandacht te geven. Het onderkennen en verwoorden van de eigen gevoelens is ook belangrijk. Wie goed met zijn gevoelens kan omgaan, leert betere contacten te leggen met vrienden en familie. In de lessen wordt tevens ingegaan op groepsdruk en weten wat je zelf wilt. Wat me tot nu toe is opgevallen, is dat docenten in het Noorden het vak leefstijl meer oppikken dat in het Zuiden. Hoe dat komt weet ik niet".

De trainer van de vormingsdagen, Fré Steen, spreekt van een betere sfeer op school, nadat hij met de lessen is begonnen. Hij geeft het echter zelf al aan: „Het is een wat gevaarlijke uitspraak, want je kunt heel moeilijk bewijzen dat het door leefstijl komt".

Een van de deelnemers, die werkzaam is bij het spijbelproject in Den Haag, ziet duidelijk de noodzaak in van de lessen. „Het aanleren van goede sociale vaardigheden is tegenwoordig noodzakelijk, want daar kom je verder mee in de maatschappij. Bij leerlingen die van school worden gestuurd zie je vaak, dat het hen ontbreekt aan een sociale opstelling. Ze hebben niet geleerd om problemen te verwoorden en er oplossingen voor aan te dragen. Ze kennen vaak alleen gewelddadig en vandalistisch gedrag, dat in hun eigen nadeel werkt".

Studielessen

Studielessen of mentoraatsuren zijn geschikte uren voor 'onderricht' in leefstijl. Via spelletjes, rollenspelen en gespreksgroepen wordt een beroep gedaan op het sociaal functioneren in een zeer diverse groep. Als je leraar botweg aankondigt, dat hij morgen een proefwerk wil geven, hoe praat je hem dat uit zijn hoofd?
Leren overleggen is dan heel leuk en aardig, maar het moge duidelijk zijn: de leefstijlmethode heeft alleen kans van slagen als leraren en ouders er ook bij worden betrokken.

Voor meer informatie over het vak leefstijl kunt u bellen met de organisator Piet Ransijn, Rivierenlaan 157, 8226 LE Lelystad, telefoon 03200-55262.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Medio juni opent PLUS MARKT Bruls
Haar deuren in Schinveld

SPERWERGROEP

Kwaliteit en service staan hoog in ons vaandel

Voor ons managementteam zoeken wij:

EEN CHEF AGF M/V

Wij denken aan mensen die in het bezit zijn van de vereiste vakdiploma's en goed kunnen funktioneren in teamverband.

Funktie-inhoud:
- verantwoordelijk voor het wekelijkse exploitatieresultaat slagerij en vleeswaren c.q. AGF-afdeling, waartoe behoren: personeelsplanning, bestellen, verwerken en presenteren;
- consumentgericht denken en handelen;
- het verrichten van diverse administratieve werkzaamheden.

Tevens zijn wij op zoek naar vriendelijke medewerkers voor onderstaande afdelingen.

VERKOPERS/STERS

full-time of parttime, voor de afdelingen
- brood, gebak en bake-off;
- vers vlees en vleeswaren;
- kaas;
- AGF;
- kruidenierswaren.

CAISSIÈRES

full-time of part-time, voor scanningkassa's.

Gevraagd wordt:
- goede omgangsvormen;
- zelfstandig kunnen werken;
- bereidheid om in teamverband te werken;
- klantgericht ingesteld;
- ervaring is niet noodzakelijk.

Geboden wordt:
- beloning naar prestatie conform levensmiddelen-CAO;
- interessante opleidingen;
- doorgroeimogelijkheden;
- aangename werksfeer in eigentijdse supermarkt.

Wanneer u interesse heeft, kunt u uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van pasfoto, richten aan:

plusmarkt Bruls
p.a. Dr. Mostardstraat 21
6114 EX Susteren

Wir brauchen dringend Verstärkung im Verkauf!

Verkäufer/innen

Wir - das junge Verkaufsteam in der Pfeiffer Galerie: Das Fashion Haus mit Shops für starke, junge, aktuelle Kollektionen. Hier zu arbeiten macht Spaß, denn hier tut sich echt was in punkto Mode.

Wer will dabei sein? Wir suchen

Verkäufer/innen

für unseren

ESPRIT-Shop

und

CALYPSO

die junge Mode-Boutique für Sie und Ihn.

Modehaus

Pfeiffer

Rufen Sie uns an, oder schreiben Sie uns:

Modehaus Pfeiffer z.Hd. Herrn Dr. Jost Pfeiffer
Großkölnstr. 57-72 · 5100 Aachen · Telefon 0241/3 43 45.

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen Limburgers. Het bedrijf heeft de afgelopen jaren een snelle groei doorgemaakt, vooral door de overname van een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven. De komende tijd zal de energie er vooral op gericht zijn de veranderingen die deze groei met zich heeft meegebracht, te consolideren. Tegelijkertijd zal de continuering van een optimale drinkwatervoorziening alle aandacht blijven krijgen.

De sector Nieuwbouw & Onderhoud ressorteert onder de Technisch Adjunct-Directeur en bestaat uit een viertal afdelingen, waaronder de afdeling Bouw.
Voor deze afdeling zijn wij op zoek naar een:

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) verzorgt met 33 pompstations de drinkwatervoorziening in vrijwel de gehele provincie Limburg. Jaarlijks wordt 82 miljoen m^3 water geleverd aan 390 000 afnemers via een distributienet van 6 750 km. Het bedrijf heeft een jaaromzet van 130 miljoen gulden en een jaarlijkse investering van 75 miljoen gulden. Er zijn 500 medewerkers in dienst.

hoofd afdeling bouw (m/v)

De betrokken functionaris rapporteert aan het Hoofd van de Sector Nieuwbouw & Onderhoud. De taakstelling van de Afdeling Bouw omvat de ontwikkeling, voorbereiding, begroting en realisatie van bouwkundige voorzieningen voor nieuwbouw, renovaties en uitbreidingen. Bovendien verzorgt de afdeling de inrichting van gebouwen (c.v-installatie, sanitair, stoffering, meubilair) alsmede het groot onderhoud aan gebouwen en inrichting.

FUNCTIE-INHOUD:
- leiding geven aan de 5 medewerkers van de afdeling Bouw;
- bijdrage leveren aan de voorbereiding en de ontwikkeling van nieuwbouw- en renovatieprojecten;
- verzorgen van de volledige projectuitvoering van nieuwbouw- en renovatieprojecten (planning, aanbesteding, toezicht op uitvoering, kostenbewaking etc.);
- [illegible]den van [illegible]vergaderingen.

FUNCTIE-EISEN:
- een opleiding HTS-Bouwkunde of vergelijkbaar, aangevuld met enkele jaren relevante ervaring;
- ervaring in het werken met projectplanningssystemen;
- leidinggevende kwaliteiten;
- goede contactuele eigenschappen;
- leeftijd ± 35 jaar.

ARBEIDSVOORWAARDEN:
Onze arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de waterleidingbedrijven in N.V. vorm.
Wij bieden een go[illegible] een welvaart [illegible] middels he[illegible] [illegible] de [illegible]acht.

INLICHTINGEN:
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer ing. F.C.A.M. Etman, Hoofd van de Sector Nieuwbouw & Onderhoud, tel. 043-217841.

SOLLICITATIES:
Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturenr. 1.4.92.02 dient u bi[illegible] richt[illegible] N.[illegible] [illegible] Organisatie, [illegible] 1060, [illegible] BB Maastricht

---

Gemeente Susteren

De bestuurscommissie van Openbare Basisschool "de Springdonk" te Susteren roept sollicitanten op voor de functie van

GROEPSLEERKRACHT (M/V)

aan genoemde school. Sinds de start in 1989 is de school gegroeid van twee naar vier groepen.
In verband met de snelle groei is er een tijdelijke vacature ontstaan van 22 uur per week. Met ingang van het nieuwe schooljaar [illegible] op grond van de laatste teldatum 13 uur per week.
Naar verwachting zal de functie op termijn [illegible]

Wij verwachten dat de kandidaten:
- voorstander zijn van openbaar onderwijs;
- de doelstellingen en de uitgangspunten van de school daadwerkelijk onderschrijven, waaronder:
  - een positieve keuze voor combinatiegroepen;
  - een actieve rol en inbreng van de ouders;
  - grote inzet en bereidheid tot verdere professionalisering;
- breed inzetbaar zijn met een lichte voorkeur voor de jongste groepen;
- op den duur full-time willen werken.

Gezien de samenstelling van het team gaat bij gelijke geschiktheid de voorkeur uit naar een mannelijke collega, ook kandidaten uit de minderheidsgroeperingen worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen [illegible], Sjaan van der Zee (tel. 04499-4956 na 13.00 uur of [illegible]) of de heer Pustjens, ambtenaar Onderwijs (tel. 04499-2890 tst. [illegible]).

Belangstellenden worden uitgenodigd hun [illegible] maart 1992 te richten aan:
Bestuurscommissie O.B.S. "de Springdonk", [illegible] secretarie Susteren, postbus 12, 6114 ZG Susteren. Op [illegible] in de linkerbovenhoek te worden vermeld "Sollicitatie [illegible]".

Bouwbedrijven Jongen BV is de moedermaatschappij van een aantal aannemersbedrijven in de provincies Limburg en Noord-Brabant.
Een daarvan is Aannemersbedrijf Jongen BV te Landgraaf.

Wegens uitbreiding van onze werkzaamheden kunnen wij enige

– TIMMERLIEDEN
– STELLERS/
MAATVOERDERS
– VOORLIEDEN

plaatsen.

Voor bovenstaande funkties is relevante ervaring in de bouw vereist.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer J.G.J. Moonen tijdens kantooruren 045-700200 of na kantooruren 04950-37787.

Indien u geïnteresseerd bent in deze funktie, dan kunt u uw schriftelijke sollicitatie, binnen 14 dagen, richten aan onze afdeling Personeelszaken.

JONGEN

Aannemersbedrijf Jongen BV
Hompertsweg 34 – 6371 CX LANDGRAAF
Postbus 31007 – 6370 AA LANDGRAAF
Telefoon 045-700200

EXPORTSLACHTERIJ benedik

A. BENEDIK & ZOON B.V.
EXPORTSLACHTERIJ LANDGRAAF

Voor onze afdeling export zoeken wij op korte termijn een

PART-TIME

ADMINISTRATIEVE KRACHT (m/v)

voor het invullen van de exportdocumenten.
Werktijden vanaf 16.00 uur n.m. en 's zaterdags morgens.

Vereist:
- goede type-vaardigheid;
- praktische kennis van de Franse, Duitse en Engelse taal is een pré;
- zelfstandig kunnen werken;
- goede contactuele eigenschappen;
- enige ervaring gewenst.
- [illegible]
- ruime mate van zelfstandigheid.

Sollicitaties te richten aan: A. Benedik & Zn. B.V.
Vogelzankweg 245, 6374 AC Landgraaf.
Telefoon: 045-325600

Hoofdagent VOLVO - bedrijfsauto's

L.A.S.-GELEEN

De Limburgse Automobiel Service B.V. te Geleen verzorgt het onderhoud van het totale wagenpark van internationaal transportbedrijf A.L. Langen B.V.
Wij zijn druk doende met kwaliteitszorg en zoeken daarom op korte termijn:

AUTOMONTEURS

Wij vragen van u behalve een vakgerichte opleiding vooral een flexibele en service-gerichte instelling, alsmede de bereidheid om in een [illegible] en op zaterdag te werken.
Wij bieden van onze kant een uitdagende werkkring en een passend salaris.

Belangstellenden kunnen contact opnemen met de heer W. de Jong, personeelsmanager, tel. 046-75[illegible]

L.A.S., Borrekuilstraat 70, 6163 AE Geleen

DABOMA dak- & bouwmaterialen bv

Daboma, een bouwmaterialenhandel voor de professionele bouwwereld, is een [illegible]

Gezien het feit dat in onze vestiging Landgraaf dhr. Dijk als vertegenwoordiger gaat werken, is hier een vacature vrijgekomen voor een ambitieuze

medewerker m/v

die marktgericht denkt en handelt.

Zijn of haar taak bestaat o.m. uit kontakten met afnemers, het bezorgen van bestellingen, het op orde houden van de vestiging en lichte administratieve werkzaamheden.

Leeftijd achten wij van minder belang dan enthousiasme, werklust en inzicht. Bereidheid tot het volgen van cursussen op vakgebied achten wij vanzelfsprekend.

Salariëring, sociale voorwaarden enz. zijn in overeenstemming met de zwaarte van de funktie.

Wij zien uw sollicitatie, al of niet handgeschreven, onder toevoeging van een recente pasfoto met belangstelling tegemoet.

Elke sollicitant krijgt uiteraard antwoord.

Richt uw sollicitatie aan:

Daboma B.V.
t.a.v. de directie
Antwoordnummer 19531
5600 WE Eindhoven

---

beek

* Een dynamische gemeente met ± 16.500 inwoners.
* Een fijne plaats om te wonen, te rekreëren en te werken.
* Met binnen haar grondgebied een expanderende luchthaven en het bedrijvenpark "TechnoPort Europe".

Algemene informatie:
De gemeentelijke organisatie bestaat uit 3 afdelingen (Burgerzaken, Grondgebiedzaken en Faciliteiten) en een Beleidsburo. De afdeling Burgerzaken is onderverdeeld in de sektoren Sociale Zaken, Bevolking, Maatschappelijke Zorg (Welzijn, Edukatie en Rekreatie) en Administratie & Ondersteuning.

Voor de afdeling Burgerzaken, sektor Administratie & Ondersteuning wordt gevraagd:

MEDEWERKER ADMINISTRATIE & ONDERSTEUNING (M/V)

Funktie-inhoud:
- verricht en begeleidt werkzaamheden [illegible] ten behoeve van de afdeling;
- het periodiek toetsen van de budgetten [illegible] doen van voorstellen tot het aanpassen van de begroting;
- adviseert subsidieverzoeken;
- maakt bedrijfsekonomische analyses;
- berekent/verrekent rijks- en provinciale subsidies.

Funktie-eisen:
- een werk- en denkvermogen op HBO-nivo;
- een op de funktie gerichte opleiding (HEAO-BE/SPD);
- kennis en ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking;
- [illegible] funktie strekt tot aanbeveling [illegible];
- goede redactionele en kontaktuele vaardigheden.

Salaris:
Afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal ƒ 4492,- (max. nivo-8).

Procedure:
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektieprocedure. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de chef van de sektor Administratie & Ondersteuning, de heer J.C.M. Gerards, tel. 046-389228, of het hoofd van de afdeling, de heer J.M.G. [illegible], tel. 046-389219.
Belangstellenden worden uitgenodigd hun sollicitatie binnen 14 dagen in te zenden aan het kollege van burgemeester en wethouders van Beek, Postbus 20, 6190 AA Beek, onder vermelding van vak.nr. 50 in de linkerbovenhoek op de enveloppe.

GEMEENTE BEEK

Gevraagd [illegible]
in particuliere praktijk voor fysiotherapie in de Oostelijke Mijnstreek

fysiotherapeut(e)

Full-time [illegible]

Onze voorkeur [illegible]

Schriftelijke sollicitaties vóór 15 maart met c.v. onder nummer [illegible] L.D., Postbus 2610, [illegible] Heerlen.

Tijdig begrip kan veel ellende voorkomen

Ook in uw omgeving kan het voorkomen

Reageer: (030) 33 15 49
[illegible], Antwoordnummer 9089, 3500 ZA Utrecht

ISOLATIEBEDRIJF

H.J. CROMBACH BV

Ubachsberg

zoekt op korte termijn:

- **all-round isoleerder m/v**
- **isolatieplaatzetter m/v**
- **all-round isoleerder**
  voor onderhoudsisolatiewerkzaamheden (eventueel part-time)
- **leerling-isoleerder m/v**

Wij bieden: vast werk, goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Voor tel. informatie: 045-751818 of 753048.

Sollicitaties schriftelijk aan:
Isolatiebedrijf H.J. Crombach BV,
Colmont 19 [illegible] HE Voerendaal.

ONDERWIJS GEEFT WERK

VOOR MEER INFORMATIE

[illegible]

TEL. 070-363 79 40

GIRO 649000

GEZONDHEIDSCENTRUM HOENSBROEK NOORD

Het Gezondheidscentrum verzorgt in Hoensbroek en omgeving een [illegible] eerstelijns hulp- en zorgaanbod. Patiënten en cliënten kunnen er terecht voor o.a. huisartsenhulp, wijkverpleegkundige zorg, algemeen maatschappelijk werk en verloskundige hulp. Deze zorg en hulp worden in [illegible] zoveel mogelijk afgestemd op de behoefte van de patiënt of cliënt.

Om ons team te versterken zoeken wij voor 27 uur per week een

CENTRUM-ASSISTENTE (m/v)

Werkzaamheden: binnen het takenpakket van de assistente vallen
- opvang en intake van patiënten en cliënten
- assisteren van huisartsen bij medische ingrepen
- laboratoriumwerk
- zorgdragen voor geautomatiseerde registratie van patiënt- en cliëntgegevens
- deelname aan overleg in [illegible] en taakgroepen.

Positie: wij vragen van u een gerichte opleiding tot doktersassistente (bv. MDGO).
De CAO-Gezondheidscentra is op de functie van toepassing.

Inlichtingen: wilt u nader informatie, dan kunt u kontakt opnemen met Marian [illegible], centrum-assistente (045-214921).

Sollicitaties: heeft u belangstelling voor deze functie, dan zien wij graag uw schriftelijke sollicitatie binnen 8 dagen tegemoet. U kunt uw brief richten aan Gezondheidscentrum Hoensbroek Noord t.a.v. Dhr. H. Jonker, koördinator, Akerstraat Noord 74, 6431 HM Hoensbroek.

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg
Zaterdag 7 maart 1992 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Alle instanties in stadscentrum werken samen

Grootscheepse aanpak graffiti in Heerlen

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – In het stadscentrum van Heerlen begint nog deze maand een grote actie tegen graffiti. In het gebied binnen de cityring worden op grote schaal muren behandeld met een 'anti-graffiti'-stof. Ondernemers, waaronder grote bedrijven als het ABP, woningcorporaties en het Nutsbedrijf laten hun eigendommen tot een hoogte van twee meter bewerken met een speciale coating, waardoor de graffiti gemakkelijk te verwijderen is.

Bedrijven die een contract tekenen met de gemeente krijgen de garantie dat de graffiti binnen drie dagen wordt verwijderd. Racistische en schunnige teksten zelfs binnen 24 uur. Er komt een speciaal telefoonnummer voor het melden van bekladde wanden. De bedoeling is dat hierdoor de sociale controle toeneemt. Daarom is het graffitiproject ook betrokken bij de Sociale Vernieuwing.

Graffitidaders worden met een 'lik-op-stuk'-beleid geconfronteerd. Slachtoffers van graffiti worden gemotiveerd om meteen een schadeclaim tegen hen in te dienen. Aan het graffitiproject is bijna twee jaar van voorbereiding vooraf gegaan door een werkgroep waarin onder meer het stadsbestuur, de politie, justitie en het welzijnswerk zitting hebben. De gemeente, die zelf jaarlijks voor een ton aan graffitischade lijdt, coördineert de preventieve aanpak. De bedoeling is dat het snelle weghalen van graffiti ontmoedigend werkt op de daders.

De kleinere ondernemers, die hun pand op deze manier hebben bewerkt, kunnen zich door het betalen van een vaste contributie verzekeren van een snelle verwijdering van graffiti. De grote bedrijven, zoals het ABP, kiezen ervoor om zonder zo'n contract te werken. Ze betalen per keer dat graffiti weggehaald moet worden.

Het schildersbedrijf Bijsmans gaat het technische gedeelte van de graffitibestrijding uitvoeren. Bij meldingen van graffiti rukt een busje uit. Dat wordt onder meer bevolkt door banenpoolers. Deze langdurig werklozen worden gedetacheerd bij het schildersbedrijf. Als ze na een jaar interesse hebben voor het schildersvak, kunnen ze ze in vaste dienst treden.

Als onderdeel van groot Europees project

Limburgse ziekenhuizen onderzoeken infecties

Van onze verslaggever

HEERLEN – De ziekenhuizen van Maastricht, Weert en Roermond doen mee aan een grootschalig Europees onderzoek naar het infectiegevaar op de afdelingen intensive care. Op honderden van deze icafdelingen in zestien Europese landen wordt op 29 april bekeken wat de relatie is tussen het toedienen van antibiotica en de kans op infecties. Het registratieonderzoek duurt precies een dag.

Wie op een intensive care-afdeling van een ziekenhuis moet worden opgenomen, loopt een aanzienlijke kans op infecties. Volgens de Gezondheidsraad raakt in Nederland maar liefst een op de vier patiënten op deze afdeling met een of andere bacterie geïnfecteerd. Op andere ziekenhuisafdelingen is dat maar drie procent.

Volgens internist Wirtz van het Roermondse St Laurentiusziekenhuis geeft het onderzoek een reële indruk van de gangbare praktijken: „Het is een 24-uurs doorsnede van het infectiegevaar. Door de grote aantallen ziekenhuizen en patiënten die meewerken heeft het onderzoek beslist zijn waarde".

De coördinator van het onderzoek in Nederland is dr H.A. Bruining, als hoogleraar heelkunde verbonden aan het Rotterdamse Dijkzigtziekenhuis. Hij verwacht dat de studie zal aantonen dat misbruik van antibiotica op de intensive cares een gevaarlijke zaak is. „Als het om infectie op de afdelingen intensive care gaat zijn er duidelijke verschillen tussen landen. Vooral in Turkije en Griekenland wordt met antibiotica gesmeten. Het is bijna zeker dat ziekenhuizen in Nederland veel zorgvuldiger met antibiotica omgaan. Het onderzoek zal daar duidelijkheid in brengen."

Om infecties zoveel mogelijk te voorkomen moet de weerstand van de patiënt op peil blijven. Goede voeding is daarbij essentieel, en een matig gebruik van antibiotica voorkomt dat bacteriën snel resistent worden. Tot nu toe hebben de ziekenhuizen van Weert, Maastricht en Roermond toegezegd aan het onderzoek mee te werken. Heerlen en Brunssum doen niet mee. In Kerkrade moet er nog over gepraat worden, terwijl ook in Sittard nog wordt nagedacht over deelname.

Zeventig hectare doorgesluisd naar Afvalverwerking

Grondtransactie moet Recreatieschap redden

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg heeft een stuk grond van bijna zeventig hectare doorgesluisd van de afdeling Recreatie naar de afdeling die zich bezighoudt met afvalverwerking. Met deze transactie van 5½ miljoen gulden moet het tekort van het voormalige Recreatieschap grotendeels gedicht worden.

De transactie heeft betrekking op grond van het huidige stort, grond voor het nieuw aan te leggen stort en terreinen in de omgeving van Schrieversheide. Volgens Streekgewest-voorzitter Piet van Zeil bedraagt de prijs per vierkante meter grond voor het vuilstort ongeveer acht gulden. „Dat is volstrekt normaal voor grond als deze."

Met de opening van het nieuwe stort moet de grond overgaan in handen van de NV Afvalverwerkingsinrichting Landgraaf (AVIL). Dit wordt een geheel overheidsgedomineerde naamloze vennootschap, waarin dezelfde gemeenten zitten als in de Taakopdracht Afvalverwerking. De boekwaarde van 5½ miljoen gulden moet dan (onder meer) opgebracht worden via de afvalstoffenheffing.

Van Zeil legt uit waarom dat Recreatieschap in de problemen is gekomen. „In de tijd dat de bomen nog tot in de hemel groeiden, heeft het Recreatieschap veel subsidies ontvangen. Later ontstonden problemen met de exploitatie van zo gestarte projecten. Daarom is voor bijna negen miljoen gulden geleend."

Het Streekgewest heeft het bedrag van 5½ miljoen nu geboekt als 'ingestering afvalverwerking'. Samen met de verkoop van de golfbaan en het Schutterspark aan Brunssum voor nog eens vier miljoen, komt het Recreatieschap op dit moment grotendeels uit de financiële zorgen.

„Maar nu moeten we nog een oplossing vinden voor de rijksbezuinigingen die het Recreatieschap gaan treffen," aldus Van Zeil.

Er wordt daarom gestudeerd op een regionaal Steunpunt Milieueducatie op Schrieversheide. Dat zou een aparte stichting moeten worden, waar onder meer de stichting Natuurmonumenten en het Limburgs Landschap aan meedoen.

Zie verder pagina 15
● Commentaar

● VALKENBURG – *Aan alles is te merken dat het lente wordt. Crocusjes en sneeuwklokjes bloeien; over sommige bomen zoals de treurwilgen hangt al een groen waas; de zon warmt al aardig bij; en 's avonds is het merkbaar langer licht. Welhaast symbolisch voor een nieuwe lente is het jonge leven onder de diersoorten: huppelende en spelende lammetjes in de wei. Op verschillende plaatsen in de provincie kan men de jonge diertjes al van verre horen blaten. Schapenhouder Caelen in de Valkenburgse wijk Broekhem heeft sinds enkele dagen zeven lammetjes bij zijn overigens bescheiden kudde kunnen voegen. Zoals met alle leven op aarde zijn er witte en zwarte exemplaren bij. In dit geval telt de schapenfamilie twee zwarte lammeren. De kleur zegt overigens niets over hun karakter, want de zwarte lammetjes dartelen even lustig en onschuldig mee met de witte.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Moulin Blues mikt op 5000 bezoekers

Van onze verslaggever

WEERT – Canned Heat en Melvin Taylor zijn de bekendste namen die prijken op het affiche van de zevende editie van het Moulin Bluesfestival in Ospeldijk, gemeente Nederweert. De organiserende stichting verwacht dat op zaterdag 2 mei 5000 bluesliefhebbers naar het Midden-limburgse zullen komen. Vanaf 12.00 uur 's middags betreden acht acts het podium van de festivaltent. Eén van de attracties is ook de pas 11-jarige Guitar Jake Andrews uit Austin, Texas. De organisatie heeft een gevarieerd programma samengesteld waarin naast enkele bekende namen vooral plaats is ingeruimd voor opkomend talent. Tot die categorie behoren de Australische slidegitarist David Hole en de Belgische rhythm & bluesgroep Blue Blot uit België. Verschillende stijlen als cajun, Chicagoblues en countryblues komen aan bod. Het programma bestaat verder uit The Belvederes, Uncle Ben Perry & Jon Morris, Robert Ward en Lou Ann Barton.

Het festivalterrein is met 0,5 hectare uitgebreid. De organisatie is van mening dat 5000 bezoekers het maximumaantal is dat op die lokatie kan worden toegelaten. Anders zou het ten koste gaan van de sfeer van Moulin Blues. Het evenement groeide in zeven jaar tijd gestaag van 950 naar 4500 bezoekers. De voorverkoop begint 16 maart. Kaarten kosten 35 gulden, aan de dagkassa zijn ze 7,50 gulden duurder.

Van Dijk bij installatie:

'Politie moet in Vaals blijven'

VAALS – Het nieuwe rayonkantoor van de rijkspolitie groep Krijtland (de voormalige groepen Vaals, Wittem en Gulpen) moet in Vaals gevestigd worden. „Het kan niet zo zijn dat na douane en marechaussee ook nog het politiebureau uit Vaals verdwijnt", zei John van Dijk gisteren bij zijn installatie tot burgemeester van Vaals.

Volgens Van Dijk zijn er nauwelijks zakelijke argumenten aanwezig om het rayonbureau van de onlangs nieuw geformeerde basiseenheid van de politie ergens anders dan in Vaals te vestigen.

Hoewel uit een vertrouwelijk rapport is uitgelekt dat Vaals pas op de tweede plaats komt als het gaat om de komst van een nieuw politiebureau, rekent Van Dijk erop dat de zaak zeker nog niet beslist is. „Er is nog niets verloren."

Van Dijk toonde zich gisteren wel, zoals hij zelf uitdrukte, 'een beetje bedroefd': „Al sedert 1981 wordt gesproken over nieuwbouw in Vaals, rekening houdend met het samengaan van de drie politiegroepen. Nu het zover is zou alles uit Vaals verdwijnen. Dit kan niet echt serieus zijn."

Oplichters verkopen nepsigaretten

Van onze verslaggever

SITTARD – De kopers dachten een lucratieve deal te kunnen afsluiten, maar kwamen lelijk op de koffie. In plaats van een grote partij sigaretten bleken de in Sittard gekochte dozen slechts één slof sigaretten te bevatten. De overige dozen waren leeg of bevatten enkele stukken omwikkeld hout. De totale schadepost bedraagt ruim 8.500 gulden.

Twee slachtoffers, inwoners van respectievelijk Winkel en Didam, hebben bij de Sittardse politie aangifte gedaan van de oplichting. De politie vermoedt dat nog meer personen benadeeld zijn.

De oplichters werkten in beide gevallen volgens dezelfde methode. Zij benaderden hun slachtoffer telefonisch en boden hem een grote partij sigaretten voor een aardig prijsje aan. Nadat de benadeelden gehapt hadden, werd een ontmoetingsplaats op een NS-station in Weert of Maastricht afgesproken. Daar wachtte een man de klant op. Met de auto van de koper reden beiden naar Sittard waar een tweede persoon klaar stond. Een van de twee verkopers nam de auto mee om de spullen over te laden.

Eenmaal thuis zagen de kopers hun winstgevend handeltje in rook opgaan, toen zij slechts één slof sigaretten aantroffen. In de beide gevallen die tot nog toe bij de politie bekend zijn, gebruikten de oplichters dezelfde namen: Peter en Hendrik. De signalementen die de slachtoffers van hen gaven, zijn echter dermate afwijkend dat de politie vermoedt dat er meer personen bij de oplichtingspraktijken zijn betrokken. De politie waarschuwt eventuele aspirant-kopers om niet met 'Peter en Hendrik' in zee te gaan.

Roofoverval in Stadspark

MAASTRICHT – Een 52-jarige Maastrichtenaar is op 29 februari 's avonds meerdere malen met een mes gestoken en vervolgens beroofd in het park gelegen tussen het hertenkamp en de berenkuil in Maastricht. De man, die door de DGD werd overgebracht naar het AZM is op 3 maart uit dat ziekenhuis ontslagen. Dat heeft een woordvoeder van de politie gisteren meegedeeld. De man moest van zijn overvaller zijn jas en colbert afgeven. Tijdens het onderzoek dat de politie instelde, werd de sleutelbos van het slachtoffer en enige andere spullen teruggevonden. Het colbert en de jas zijn echter spoorloos. Volgens de politie bestaat de mogelijkheid dat iemand tijdens de carnavalsdagen de jas en het colbert heeft gevonden en meegenomen. Mensen die iets over de jassen weten of getuigen van de roofoverval worden verzocht zich te melden bij de gemeentepolitie Maastricht.

'Vloeken mag op Raad van de Kunst'

MAASTRICHT – Cultuurgedeputé Ger Kockelkorn neemt het vanmiddag op de Vara-radio op tegen een vertegenwoordiger van de Raad van de Kunst. Samen met de burgemeester van Enschede treedt hij in het strijdperk over de plannen om het Limburgs Symphonie Orkest en Opera Forum op te heffen. Tijdens het programma, Spijkers met koppen op Radio 2, 'mag gevloekt worden', aldus een provinciewoordvoerder. Aanvang 12.04 uur.

Geen verhuisplicht voorzitter

SITTARD – Gedeputeerde Staten van Limburg hebben drs F. Laarakker herbenoemd als voorzitter van het Waterschap Roer en Overmaas voor een termijn van zes jaar. Bij de herbenoeming is geen sprake meer van een verhuisplicht, aldus een woordvoerder van de provincie. Die verhuisplicht was wel een uitdrukkelijke voorwaarde bij de eerste benoeming in 1986. Laarakker, woonachtig in Grubbenvorst, diende te verhuizen naar een gemeente binnen het beheersgebied van het Waterschap Roer en Overmaas. In maart 1990 sommeerde de provincie Laarakker om binnen drie weken te verhuizen. Op aandringen van het bestuur dat niet langer langer vast wilde houden aan de eis tot verhuizing, kwam de provincie daarop terug. Het wonen buiten het beheersgebied was volgens het bestuur niet van invloed op het functioneren van Laarakker, aldus de provinciewoordvoerder. Dat is ook de reden waarom bij de herbenoeming geen gewag meer wordt gemaakt van de verhuisplicht.

Bijeenkomst van scholen

LUIK – Veertig scholen uit Luik, Maastricht en Aken komen donderdag 12 maart bijeen om te praten over mogelijke vormen van samenwerking. De conferentie vindt van 9.30 tot 16.30 uur plaats in het gebouw van de dienst openbaar onderwijs van de stad Luik aan de Quai de la Batte 10.

Treinen naar Stille Omgang

HEERLEN – Vanuit Zuid- en Midden-Limburg zal in de nacht van zaterdag 21 op zondag 22 maart een speciale trein rijden naar de processie Stille Omgang in Amsterdam. Het thema van dit jaar staat in het teken van de éénwording van Europa en luidt: 'Dat de volkeren van Europa zich in Christus en Zijn evangelie verbonden weten'. Mgr. A. Castermans, hulpbisschop van Roermond, zal de pelgrims vergezellen. De prijs voor de speciale NS-vervoersbewijzen bedraagt dertig gulden per persoon. De vertrektijden van de trein zijn: Maastricht 21.00 uur, Heerlen 21.48 uur, Sittard 22.24 uur, Roermond 22.46 uur en Weert 23.02 uur. De aankomst in Amsterdam is om 00.50 uur en om 09.07 uur is de trein weer in Maastricht terug. Voor meer informatie over vertrektijden en vervoersbewijzen kunt u bellen: 046-511414 of 046-517414.

Informatie over Natuurmonumenten

ROERMOND – De vereniging Natuurmonumenten houdt op 16 maart een informatieavond met als onderwerp 'natuurontwikkeling langs de Grensmaas'. Beleidsmedewerkers van Nederlandse en Belgische provincies en M. Molle, inspecteur van Natuurmonumenten, zullen hun visie geven op natuurontwikkeling en grindwinning langs de Grensmaas. Het grensoverschrijdende karakter van deze plannen krijgt daarbij nadrukkelijk de aandacht. Aansluitend zal er een discussie volgen. De bijeenkomst vindt plaats in Zalencentrum De Oranjerie, Kloosterwandplein 12-16 in Roermond. De avond begint om 19.45 uur en eindigt rond 22.15 uur. De toegang is gratis en iedereen is welkom.

Geboren:

DORIEN

dochter en zusje van:
Wim en Marjo
Vreuls-Dreuw
Robert

Datum: 6-3-1992

Giesenlaan 5
6373 GG Landgraaf

Langs deze weg willen wij iedereen hartelijk danken voor de felicitaties, bloemen en kado's ontvangen bij gelegenheid van ons

gouden huwelijksfeest

Het was voor ons een onvergetelijke dag, ook namens kinderen en kleinkinderen.

H. Loo
C. Loo-Lemmens
Maastrichterstraat 98
6444 GJ Brunssum

---

†

Met droefheid geven wij kennis, dat na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende, onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, vader, schoonvader, onze broer, zwager, oom en neef

Jo Kobben

echtgenoot van

Lies van Westerop

Hij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Leenhof: **E. Kobben-van Westerop**
Jo en Helga
Familie Kobben
Familie van Westerop

6372 HH Landgraaf, 5 maart 1992
Plein 7

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op maandag 9 maart a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Schaesberg-Leenhof, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Onze dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de h. missen heden, zaterdag, en maandag a.s. in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is u allen persoonlijk te bedanken voor uw medeleven bij het overlijden en de begrafenis van onze vader, schoonvader en opa

Bernard Hoenen

willen wij u langs deze weg laten weten dat wij voor alles zeer erkentelijk zijn en dat het ons tot steun is geweest.

Kinderen en kleinkinderen
Hoenen

Voerendaal, maart 1992

De zeswekendienst zal worden gehouden heden, zaterdag 7 maart, om 18.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade.

Enige en algemene kennisgeving

†

Looft de Heer, zingend al wat leeft.
Looft Hem, al wat adem heeft!
Ps. 150

Na een leven van trouwe toewijding en grote dienstbaarheid aan God en de mensen, is ons heden, 5 maart 1992, in de vrede van Christus voorgegaan

zr. Maria Juditha

geb. Anna Elfriede Schlösser

Zij was 80 jaar oud en in het 55e van haar religieuze professie.

Wij vieren de h. eucharistie op 9 maart a.s. om 11.00 uur in de kapel van ons moederhuis, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het kloosterkerkhof.

Zusters Franciscanessen v.d. H. Jozef
Kloosterweg 34
6301 WK Valkenburg a/d Geul

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan onze lieve en zorgzame vader en opa

Gerardus Martinus Boelen

sinds 1 november 1987 weduwnaar van

Anna Gerarda Maria Bressers

op de leeftijd van 64 jaar.

Huis ter Heide: **Jeu en Mirjam**
Sebastiaan
Christiaan
Gerald
Hoogeveen: **Lucie**

Hoogeveen, 5 maart 1992
Corr.adres: Mantinghstraat 28,
7908 AX Hoogeveen

Onze vader en opa is opgebaard in de aula van het Uitvaartcentrum Hoogeveen, Alteveerstraat 136 te Hoogeveen.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 10 maart om 12.45 uur in de r.k. kerk O.L. Vrouwe Visitatie, Blankenslaan Oost 2a te Hoogeveen, waarna de begrafenis zal plaatsvinden.

Gelegenheid tot condoleren vóór de dienst vanaf 12.15 uur in bovengenoemde kerk.

Geen bloemen.

Op 5 maart 1992 overleed

Antje Collaris-Schoemans

Voor de bewoners van het Verzorgingstehuis de Dormig heeft zij jarenlang veel betekend door de aktiviteiten die zij ontwikkelde en haar voorzitterschap van de bewonerscommissie.

Zij blijft in dankbaarheid in onze herinnering.

Bewoners, medewerkers [illegible]

De plechtige eerste jaardienst voor mijn lieve man, pap en opa

Guus Klein

zal werden gehouden op zondag 8 maart a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen.

Mevr. Klein-Stienen
kinderen en kleinkinderen

---

†

Dankbaar dat hij nog zo lang in ons midden mocht zijn, is toch nog geheel onverwacht van ons heengegaan mijn lieve man, zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Tjeu Schrooten

★ Broek-Sittard 27-7-1910 † Broek-Sittard 6-3-1992

echtgenoot van

Tilla Hausmanns

begiftigd met de eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau in zilver, Pauselijk onderscheiden met het erekruis Pro Ecclesia et Pontifice en ere-voorzitter van voetbalvereniging RKVV Almania.

Broek-Sittard: **Tilla Schrooten-Hausmanns**
Munstergeleen: **José en Harrie**
Hilinde en Hans
Christan en Daisy
Grevenbicht: **Ton en Anny**
Maurice, Sabrina
Broek-Sittard: **Julia en Michel**
Stein: **Anja en Wil**
Kim
Familie Schrooten
Familie Hausmanns

6137 TB Broek-Sittard
Achter de Kerk 31

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 10 maart a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk Onze Lieve Vrouw Geboorte te Broek-Sittard, warna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats Broek-Sittard.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis, tot intentie van de overledene, maandag 9 maart om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met leedwezen hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze erevoorzitter, de heer

M. Schrooten

Zijn inzet en belangstelling voor de vereniging zullen steeds in dankbare herinneringen voortleven.

Bestuur en leden
RKVV Almania

Daar het mij onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die ik mocht ontvangen tijdens het overlijden en de crematie van mijn lieve vriend

Jan van Elburg

betuig ik hierbij mijn oprechte dank.

A. Ackens

Dankbetuiging

[illegible]

overgrootmoeder

Elisabeth Maria Bronzwaer

Familie Bronzwaer
Familie Broers

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 maart 1992 om 18.30 uur in de parochiekerk St. Martinus te Welten-Heerlen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede, dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Mientje van der Weerden

op de leeftijd van 70 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen: **Agnes en Louis**
Brouns-de Hommel
Henry en Wilma
Sean
Wiel en Jolanda
Hub en Angelina
Brunssum: **Wielie Bartal**
Familie van der Weerden

Brunssum, 6 maart 1992
Corr.adres: Hermelijnstraat 2, 6414 EB Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 11 maart om 11.00 uur in de St. Vincentius à Paulokerk te Rumpen-Brunssum, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

U kunt afscheidnemen in het mortuarium van het Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een zorgzaam leven is heden, stil en bescheiden zoals zij was, van ons heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Johanna Köfeler

weduwe van

Sjeng Schepers

Zij overleed in de leeftijd van 84 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Heerlen: **Jeanny Wesdorp-Schepers**
Pierre Wesdorp
Waubach: **Harry Schepers**
Enny Schepers-Schurer
haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Köfeler
Familie Schepers

Amstenrade, 5 maart 1992
Bejaardenverzorgingstehuis Elvira,
De Gyzelaar 10
Corr.adres: Ganzeweide 176, 6413 GK Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 10 maart a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk Maria Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

Avondwake ter intentie van onze dierbare overledene maandag 9 maart a.s. om 18.30 uur in de kapel van het bejaardentehuis Elvira te Amstenrade.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel [illegible] Heerlen, dagelijks van 19.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

[illegible], 71 jaar, weduwe van [illegible], [illegible] 13, Thorn. Corr.adres: [illegible], 6017 [illegible] Thorn. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden maandag 9 maart a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Thorn.

Je wilde zo graag bij ons blijven
en je hebt gevochten zolang het kon.
Maar deze strijd was niet te winnen.
Voor ons blijft de vraag, waarom?
Zeg nooit „het is voorbij".
Slechts je lichaam werd van ons afgenom
niet wat je was en ook niet wat je zei.

Vanmiddag hebben we voorgoed afscheid g men van mijn Elly en mijn mam

Elly Melissen-Dam

43 jaar

Wij zullen haar missen.

Loek Melissen
Marlies en Mark

6904 DE Zevenaar, 5 maart 1992
Brahmstraat 44

Elly is thuis opgebaard. Gelegenheid to scheidnemen heden, zaterdag, van 14.00 17.00 uur.

De crematieplechtigheid vindt plaats op m dag 9 maart om 14.30 uur in het cremato Moscowa, Waterbergseweg 18, Arnhem.

Samenkomst voor de plechtigheid vanaf uur in de ontvangkamer van het cremator waar dan gelegenheid is tot het tekenen va condoléanceregister.

Gelegenheid tot condoleren aldaar na af van de plechtigheid.

Liever geen bloemen, gaarne een gift in de lectebus tijdens de crematieplechtigheid t de kankerbestrijding.

Met leedwezen hebben wij kennis genomen het overlijden van onze hardwerkende m werkster en erelid, mevrouw

Ria Brassé-van den Boogaard

Wij wensen de familie alle sterkte toe.

Bestuur en leden
vriendenkring Fortuna Sitt

Een jaar is voorbij van intens verdriet,
door de leegte die

Fien Smeets

achterliet.

Bij het leven had ze vrienden nodig,
missen en jaardiensten vond ze overbodi
Al wat ze deed en wat ze zei,
blijft altijd in ons hart nabij.

J. Roeb

Brunssum, 8 maart 1992

---

†

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je open hebben ons [illegible] gezocht,
maar als het leven een lijden is
komt de dood als een vriend.

Heden is toch nog onverwacht van ons heengegaan, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 78 jaar, mijn lieve en zorgzame echtgenote en onze dierbare moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Catharina (Keeth) Höppener

echtgenote van

Winandus Johannes Hubertus Vrancken

Weert-Moeraasen: **Sjeng Vrancken**
Mechelen: **Marjes van Houtem-Vrancken**
Jules van Houtem
Annemarie
Saskia
Bunde: **Wim Vrancken**
Marja Vrancken-[illegible]
John
Lieo
Groesveld: **Marion Thomassen-Vrancken**
John Thomassen
Rafke
Ankje
Weert-Moeraasen: **W.P. Vrancken**
Familie Höppener
Familie Vrancken

6031 RE Weert-Moeraasen, 6 maart 1992
Weert 56

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op woensdag 11 maart a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Agnes te Bunde.

Gelegenheid tot condoleren vanaf 10.30 uur achter in de kerk.

Dinsdagavond om 19.15 uur rozenkransgebed in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in Mortuarium Walpot, Kerkstraat 17a te Bunde.

Bezoek dagelijks van 19.00 tot 20.30 uur.

[illegible] hebben ontvangen gelieven deze [illegible]

Wethouder neemt formulieren 'onder protest' in ontvangst

2500 handtekeningen tegen plan Strijthagen

● *Wethouder Heinrichs bekijkt sceptisch een pamflet voor een groen Strijthagen.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Van onze verslaggever

ANDGRAAF – 'Onder otest' heeft de Landgraaf- wethouder Wiel Hein- chs gisteren 2.114 in- raakformulieren tegen de uw van een bungalow- rk in Strijthagen in ont- ngst genomen. De tegen bungalowpark gekante praakreacties zijn verza- eld door de stichting Na- urbehoud Strijthagen.

arnaast verzamelde de Socialis- se Partij nog ruim driehonderd cties en is direct bij de gemeente n onbekend aantal formulieren geleverd.

einrichs beticht Natuurbehoud rijthagen ervan onjuiste informa- te verspreiden over de aard van plannen. „Verhalen over perma- nte bewoning en afsluiting van Landgraafse burgers zijn onzin", lus Heinrichs. Daarom wilde hij leen voor ontvangst van de in- raakreacties tekenen met de toe- eging 'onder protest'.

'als

aul Baur, voorzitter van Natuurbe- ud Strijthagen ontkent de aantij- ngen met kracht. „Van valse voor- hting van onze kant is geen ake. We hebben er op onze eenkomsten wel een mening er gegeven, maar daar is niets erkeerd aan, dunkt me."

'Tussen keuken en onderhandelingstafel'

HEERLEN/SITTARD – Ondanks een jarenlange inhaalstrijd hebben vrouwen nog steeds een grote achterstand op de arbeidsmarkt. In dit land zijn veel minder werkende vrouwen dan in andere Europese landen. Nog altijd bestaan hier 'typische vrouwenberoepen': secretaresse, telefoniste, kapster, verpleegkundige of verkoopster.

Over deze en andere problemen wordt uitgebreid gepraat op de bijeenkomst 'Tussen keuken en onderhandelingstafel' die morgen plaatsvindt in de Sittardse stadsschouwburg. De bijeenkomst wordt gehouden ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag en is georganiseerd door de Limburgse FNV en de bij de FNV aangesloten bonden.

Vrouwen zijn wel hard bezig getalsmatig hun achterstand in te lopen, maar nog altijd zitten heel veel vrouwen met hoge opleidingen op 'te lage' functies. Zeker in vergelijking met hun mannelijke collega's. Dat is niet alleen discriminerend, maar ook verkwisting van kennis. Vooral het moeten combineren van een baan en huishoudelijke taken, breekt veel vrouwen op. Werkende vrouwen doen thuis ook nog eens 30 uur huishoudelijk werk, terwijl mannen na hun werk slechts 6 uur aan huishouden besteden.

Op de manifestatie morgen wordt een gevarieerd programma aangeboden aan vrouwelijke FNV-leden en iedereen die geïnteresseerd is. Als dagvoorzitter is Andrée van Es aangetrokken. De Cabaretgroep 'Huisje op Texel' neemt de achterstand van vrouwen op de arbeidsmarkt op de korrel, 's middags wordt in werkgroepen dieper op het thema ingegaan. De manifestatie wordt afgesloten door de vrouwenband 'De Sanseveria's'.

De werkgroepen hebben titels als: 'Hoe onderhandel ik met mijn baas', 'Wie doet de was en de kinderen' 'Gaan werk, privé en politiek samen' 'Hoe krijg ik het gecombineerd' en (speciaal voor mannelijke bezoekers:) 'Voorrang voor vrouwen... en mijn carrière dan?'.

Stadsschouwburg Sittard, aanvang 12.00 uur, einde 17.30 uur. Toegang gratis, kinderopvang beschikbaar, mannen zijn ook welkom.

commentaar

Gepeperd

Het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg zit vreselijk in zijn maag met de Taakopdracht Recreatie. Dit instituut beheert onder meer de Brunssummerheide en het daaraan gekoppelde Bezoekerscentrum Schrieversheide. De Taakopdracht kampt door een veel te optimistisch beleid in het verleden met een schuld van negen miljoen gulden. Het Streekgewest is daarom begonnen met een ingrijpende sanering.

Om de schulden weg te werken is het volgende bedacht: grote stukken grond, met een boekwaarde van 5½ miljoen gulden, worden overgeheveld naar een andere taakopdracht, die van de afvalverwerking. Die heeft een groot deel van de grond straks toch nodig voor de nieuwe stortplaats.

Niets aan de hand, zo lijkt het. Maar dat is zeker niet waar. De overheid doet grond die ze al in haar bezit had over aan zichzelf en hangt daar een prijskaartje aan van 5½ miljoen gulden. Dat bedrag komt bovenop de toch al hoge kosten voor de nieuwe vuilstortplaats. En wie moet daar straks voor opdraaien? Juist, de burger, die een nog hogere rekening Afvalstoffenheffing in zijn brievenbus krijgt.

J. P.

Rotterdams project schoner Maaswater

ROTTERDAM – De gemeente Rotterdam gaat samen met het Waterleidingbedrijf Zuid-Holland Zuid (WZHZ) en het Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB) de vervuiling van het Maaswater aanpakken. Dat moet al in het jaar 2000 leiden tot een zodanige kwaliteit van het Maaswater dat slechts met eenvoudige en vooral natuurlijke zuiveringsmethoden goed drinkwater uit deze rivier komt.

Het Rotterdamse college van burgemeesters en wethouders heeft vrijdag zijn fiat gegeven aan het zogenoemde projectplan POM, Project Onderzoek Maas.

Ongeveer vijf miljoen mensen, onder wie alle Rotterdammers, betrekken hun drinkwater uit de Maas. Het Waterleidingbedrijf WZHZ en de Waterwinning WBB schatten dat zij jaarlijks ongeveer 20 miljoen gulden moeten uitgeven als extra kosten voor het bereiden van drinkwater uit de vervuilde Maas. Uiteindelijk worden die kosten betaald door de afnemers en dat noemt de stad niet in overeenstemming met het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt. Schoner Maaswater leidt tot lagere zuiveringskosten.

Poging

Jarenlange pogingen van de overheid, de samenwerkende Rijn- en Maaswaterleidingbedrijven (Riwa) en de Vereniging van exploitanten van waterleidingbedrijven in Nederland (Vewin) hebben totnutoe niet geleid tot een betere kwaliteit van het Maaswater. POM denkt dat wel te bereiken door gebruik te maken van de privaatrechtelijke positie van WZHZ en WBB als geschade partij. De drukmiddelen zijn dan publiciteit en zonodig juridische stappen.

In de eerste fase (kosten 1,5 miljoen) wordt op een rijtje gezet wie welke stoffen die problemen geven in de Maas loost. Dat gebeurt zowel in Nederland als in België, Duitsland, Luxemburg en Frankrijk. Het gaat dan om verontreinigingen met ondermeer zuurstof, chloride, natrium, ammonium, nitraten en fosfaten en cadmium. Aan individuele lozers, de scheepvaart en aan overkoepelende organisaties wordt uitgelegd welke problemen zij veroorzaken. Deze fase duurt tot 1993.

Tot 1995 wordt vervolgens de aansprakelijkheid van de lozers onderzocht. Met lozers worden dan ook nog gesprekken gevoerd. De kosten van deze fase worden geschat op tussen de 3 en 4 miljoen gulden. In de jaren daarop moet het tot definitieve afspraken komen over terugdringing van de lozingen, de controle wordt dan verfijnd en de naleving van de afspraken wordt vastgelegd.

Ook zware eisen tegen zonen van 'Billy' P.

Officier acht sprake van 'criminele organisatie'

Vervolg van pagina 1

AASTRICHT – Van Billy P. gin- de initiatieven uit en bij hem ustte ook de eindregie, meende Nabben in zijn requisitor voor echtbank in Maastricht. De man s reeds eerder driemaal wegens rtreding van de Opiumwet ver- deeld. Ook twee zonen van Al- t P. hoorden forse straffen tegen h eisen. De officier achtte het ndeel van de 26-jarige I.P. uit hinveld goed voor vijf jaar gevan- nisstraf en dat van diens 27-jarige broer H.P. uit Nuth voor drie jaar. Drie jaar luidde ook de eis tegen de 26-jarige A.V. uit Landgraaf en twee jaar tegen de 24-jarige Brunssummer A.B. Diens 27-jarige plaatsgenoot J.de R., mocht de laagste eis incasseren: vijftien maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

Organisatie

Officier Nabben had drie-en-eenhalf uur nodig om bewijsmiddelen op te diepen uit bevindingen van telefoontaps, observaties en huiszoekingen. Het bracht hem tot de conclusie, dat het zestal had behoord tot een criminele organisatie welke zich ten doel stelde de drugs amfetamine en 'extasy'(XTC) te produceren en in het buitenland af te zetten. Ieder van de verdachten werd hoofdelijk aansprakelijk geacht voor deelname aan deze organisatie. Kon hij nagenoeg geen bewijs aandragen om sterk vermoede verkoop van drugs hard te maken, met des temeer stelligheid hamerde de officier op het aambeeld van de produktie. Hij verweet Albert P. en zijn medeverdachten in een loods aan de Pater Beatusstraat te Heerlen installaties in bedrijf te hebben gehad met een produktiecapaciteit van 920 kilogram amfetaminesulfaat. Zowel in dat laboratorium als op twee adressen in Brunssum en Simpelveld trof de politie grondstoffen en tussenprodukten aan en, in ruwe vorm, ook een kleine hoeveelheid van het eindprodukt.

Uitvoerig stond de officier stil bij de gevolgde werkwijze in de 'buitendienst'. Volgens hem was er sprake van een zekere structuur en van hiërarchische verhoudingen binnen de organisatie. Veelvuldig werd gebruik gemaakt van semafoons om codes door te seinen. Driemaal-nul zou volgens mr Nabben hebben betekend 'neem contact op met Albert' en driemaal-zes zou hebben gediend als alarmsignaal. De officier maakte zich boos over suggesties van de kant van de verdediging, dat bij het afluisteren van 'huiskamergesprekken' gebruik zou zijn gemaakt van zogenaamde richtmicrofoons. 'Een verdachtmaking aan het adres van de politie en indirect ook aan dat van mij!',zo meende hij. Verontwaardigd voegde hij daaraan toe: 'Ik acht dat beneden alle waardigheid en tevens een bewijs van onvermogen om de verdediging op juridische gronden te voeren'. Volgens mr Nabben zouden de gewraakte gesprekken zijn afgeluisterd terwijl in huize-P. de hoorn naast de haak lag.

Naast de collectieve beschuldiging van deelname aan een misdadige organisatie achtte de officier ieder van de verdachten nog in uiteenlopende maat schuldig op onderdelen. Over veertien dagen volgt de uitspraak van de rechtbank.

Korting IKOL gaat door

DEN HAAG/ROERMOND – Het staat definitief vast dat het Instituut voor Kategoriaal Overleg Limburg(IKOL) uit Roermond dit jaar 188.700 gulden subsidie minder krijgt van de provincie dan voorgaande jaren.

Het instituut heeft in een spoedprocedure bij de Raad van State in Den Haag getracht onder de korting uit te komen. De provincie heeft de korting doorgevoerd omdat gebleken is dat het IKOL geld kreeg voor taken, die het IKOL niet hoeft en wenst uit te voeren. Vanuit het IKOL is aangevoerd dat de gelden de afgelopen jaren echter wel voor andere (nuttige) doelen zijn aangewend. De Raad van State heeft nu uitgesproken dat de provincie niet verplicht is de extra gelden altijd te blijven verstrekken.

Het IKOL is een orgaan dat zich bezighoudt met het bevorderen van sociale vernieuwingen, vooral ten behoeve van achterstandsgroepen.

● *Met een druk op de knop werd de meldtafel van de nieuwe brandweerkazerne bij Afcent in gebruik genomen*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Concentratie diensten op hoofdkwartier in Brunssum

Nieuwe gebouwen op Afcentcomplex

BRUNSSUM – Op het Afcentcomplex aan de Akerstraat in Brunssum zijn onlangs de nieuwe administratie-gebouwen van de Duitse en Belgische delegatie opgeleverd. Daarnaast is ook nog een nieuw gebouw voor de brandweer van Afcent gereedgekomen. Dat werd gisteren met een klein feestje in gebruik genomen. Het nieuwe onderkomen kostte ongeveer 500.000 gulden. Een bedrag dat woordvoerder Wientjen van Afcent, liever elders had besteed. „Want welke grote administratieve instelling in Nederland heeft een eigen brandweerkorps?"

Sinds 1984 heeft Afcent ongeveer 60 miljoen gulden in nieuwbouw geïnvesteerd. Daaronder is ook een behuizing voor de staf waar, het burgerpersoneel inclusief, negenhonderd mensen werken. Dat project wordt eind 1993 opgeleverd. Begin deze week verhuisden enkele honderden militairen van het voormalige Emmacomplex, dat nu te koop wordt aangeboden, naar het hoofdkwartier aan de Akerstraat in Brunssum. Wat er met de vrijkomende grond en opstallen van de voormalige Staatsmijn Emma gaat gebeuren is nog niet duidelijk, aldus een woordvoerder van Domeinen.

Op dit moment liggen plannen klaar voor het project Lima. Een lange termijnplanning (10-15 jaar)voor verbetering van de infrastructuur bij de Allied Forces Central Europe. „Uitvoering daarvan is op dit moment moeilijk. Het wachten is op politieke beslissingen", aldus Wientjen.

Ook de diensten die nu nog in de Tapijnkazerne in Maastricht zijn ondergebracht, zouden aanvankelijk naar Brunssum worden verplaatst. Daarover zijn intensieve onderhandelingen geweest met een belegger en de gemeente Maastricht. De laatste besloot uiteindelijk voor handhaving van de oude kazerne. Bij afbraak zou daarvoor uitgebreide civiele nieuwbouw in de plaats moeten komen met alle nadelen voor het aangrenzende park en de groenvoorziening in de buurt. „Deze concentratie is mislukt. Maar op termijn is het zaak om beide plaatsen te combineren, want een kazerne midden in een stad blijft een slechte lokatie." Voorlopig blijft volgens de Afcentmanager de Tapijnkazerne gewoon functioneren en zijn zelfs wat verbouwingen en een stukje nieuwbouw gepland.

Ger Essers, lid van districtsbestuur afdeling Limburg:

'FNV moet meer aandacht besteden aan de Euregio'

DOOR LUC SOMERS

SUSTEREN – De landelijke FNV moet meer aandacht besteden aan regionaal en Euregionaal beleid. Dat zegt Ger Essers, lid van het districtsbestuur van de FNV Limburg. „In Amsterdam heerst een veel te traditionele en centralistische denktrant. Men denkt daar nog steeds dat regionaal economisch en Europees beleid tot stand moet komen via Den Haag, Brussel en Straatsburg. Dat moet echt veranderen om alle bestaande obstakels in de Euregio uit de weg te ruimen."

● *Ger Essers bij de Duits-Nederlandse grensovergang in Susteren. „Overheidsbeleid is allesbehalve regiovriendelijk."* Foto: PETER ROOZEN

Naar de mening van de 45-jarige vakbondsman uit Susteren is het ontwikkelen van een 'Eurostrategie' van het grootste belang. Daar is volgens hem nog te weinig sprake van, niet alleen bij de FNV, maar ook bij de nationale en regionale overheden. „Alleen door meer samenwerking kan optimaal gebruik worden gemaakt van de economische mogelijkheden die zeker in Limburg ontstaan bij de aanstaande Europese eenwording."

Te defensief

Hij vindt dat de rijksoverheid een veel te defensief regionaal economisch beleid voert. In plaats van te investeren in de kansrijke 'groeipool' Euregio Zuid-Limburg worden de resultaten van jarenlang vechten tegen een 'achterstandbeleid' ongedaan gemaakt, zo concludeert Essers. „Het idee dat regio's buiten de Randstad ook een bijdrage kunnen leveren aan de groei van het Bruto Nationaal Produkt wordt nauwelijks onderkend."

Maar ook de Limburgse beleidsmakers krijgen er van langs. Essers verwijt het provinciaal bestuur een gebrek aan visie op sociaal-economisch beleid. „Men gebruikt bijvoorbeeld nog steeds de verouderde regionale werkloosheidscomponent. Deze is geen juiste indicator meer om de werkloosheidssituatie te beschrijven. Terwijl een jaar geleden werd aangekondigd dat er een Limburgs Deltaplan voor de Arbeidsmarkt moest komen, is tot op heden nog geen enkel beleidsvoornemen verwezenlijkt."

Commissie

Essers vindt dat het regionale sociaal-economisch beleid binnen de FNV breder moet worden georganiseerd. Hij is dan ook een groot voorstander van het opzetten van een districtsadviescommissie die zich daarmee bezig gaat houden. „Die commissie komt er ook. We zijn er in elk geval mee bezig."

Verder pleit hij voor het opzetten van een 'syndicaal Euro-ombudsteam', dat de samenwerking en kwaliteit moet stimuleren van 'Euroloketten' van arbeidsvoorziening, ziekenfondsen, gemeenten, bedrijfsverenigingen, regionale dienstencentra voor studie en beroepskeuzewerk en van studiefinancieringspunten.

Hij benadrukt dat er inmiddels initiatieven zijn genomen om op vakbondsgebied Euregionaal samen te werken in de vorm van de Interregionale Vakbondsraad (IVR), maar dat er in de praktijk vaak nog sprake is van een ondertoon van eigenbelang.

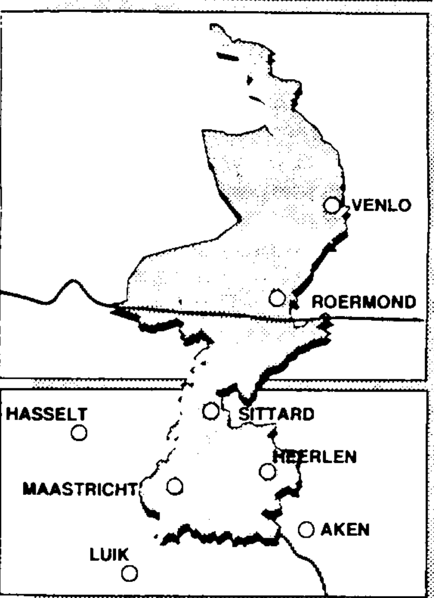
Cultuur

Dat is volgens hem eenvoudig te verklaren door het feit dat bijvoorbeeld binnen het gebied van de Euregio Maas-Rijn, waar circa 3,7 miljoen mensen wonen, heel wat vakorganisaties actief zijn met elk een eigen taal, vakbondsstructuur en cultuur. „Uitgangspunt voor pragmatisch vakbondshandelen zal de werken woonsituatie van de Euregionale werknemers moeten zijn. En uitgaande van de realiteit van de Euregionale arbeidsmarkt zullen er prioriteiten moeten worden gesteld."

In het verlengde daarvan stelt de FNV'er dan ook dat het stelt de Europese programma's in de toekomst beter op elkaar moeten worden afgestemd. „De beleidsvoorbereiding is nu sterk gebureaucratiseerd en er is nauwelijks aandacht voor doelgroepen." Essers kan zich niet aan de indruk onttrekken dat het aantal 'modieuze projecten' groot is.

„De draagkracht kan worden verbeterd als ook de sociale partners en branche-organisaties bij de EG-projecten worden betrokken."

over de grenzen

De bestaande Euregio's krijgen straks een eigen parlement. Dat zegt Europarlementariër Kurt Malangré (CDU) uit Aken. Volgens de oud-burgemeester van de Domstad zullen de leden voor dat parlement al in 1995 kunnen worden gekozen. „Dan zal het ook mogelijk zijn dat de burgers in de Euregio, veel meer dan nu het geval is, direct bij de besluitvorming op allerlei gebied worden betrokken," zo verwacht hij.

de mening van

Naar de mening van Malangré is het daarbij van het grootste belang dat die besluitvorming grensoverschrijdend plaatsvindt. „Alleen op die manier zijn de huidige knelpunten in de Euregio op economisch, verkeers- en milieugebied op te lossen."

Malangré benadrukte onlangs tijdens een spreekbeurt in Vaalserquartier dat het wegvallen van de Europese binnengrenzen met ingang van januari aanstaande geen schrikbarende toename van de criminaliteit in de grensstreek hoeft te betekenen. „Criminelen laten zich heus niet door grensposten tegenhouden," zo betoogde hij. „Veel belangrijker is het, dat er een betere samenwerking tot stand komt tussen de politie-instanties in de diverse EG-lidstaten."

Tienjarenplan voor afvalverwijdering

HEERLEN – Een tienjarenprogramma zal de basis gaan vormen voor de aanpak van de afvalproblematiek. Het tienjarenplan wordt om de drie jaar opgesteld door het Afval Organen Overleg (AOO). De hoofdtaak van het AOO is de landelijke sturing van afvalverwijdering voor te bereiden. Niet alleen op landelijk niveau, maar ook regionaal wordt samengewerkt tussen provincies en gemeenten in vijf regionale afvaloverlegorganen.

Het is de bedoeling dat het afvaloverlegorgaan regio Zuid, waartoe Limburg behoort, deze zomer het eerste tienjarenprogramma vaststelt. Daarna geven de overheden die in het overleg vertegenwoordigd zijn aan hoe het plan gerealiseerd zal worden en hoe het gebruikt wordt als uitgangspunt voor hun beleid. De commissie milieu, verkeer en waterstaat van de provincie Limburg praat over het plan tijdens de vergadering van 13 maart.

Verwerking

Het eerste meerjarenplan richt zich op de programmering van de eindverwerking van afval. Het heeft betrekking op acht soorten afval: huishoudelijk afval, industrieel container afval, bouw- en sloopafval, kantoor-, -winkel- en dienstenafval, reinigingsdienst afval, grof huishoudelijk afval, shredder afval en niet-specifiek ziekenhuisafval. De acht soorten hebben met elkaar gemeen dat ze voor een groot gedeelte worden gestort, maar delen bevatten die geschikt zijn voor hergebruik en indien dat niet meer mogelijk is, verbrand kunnen worden.

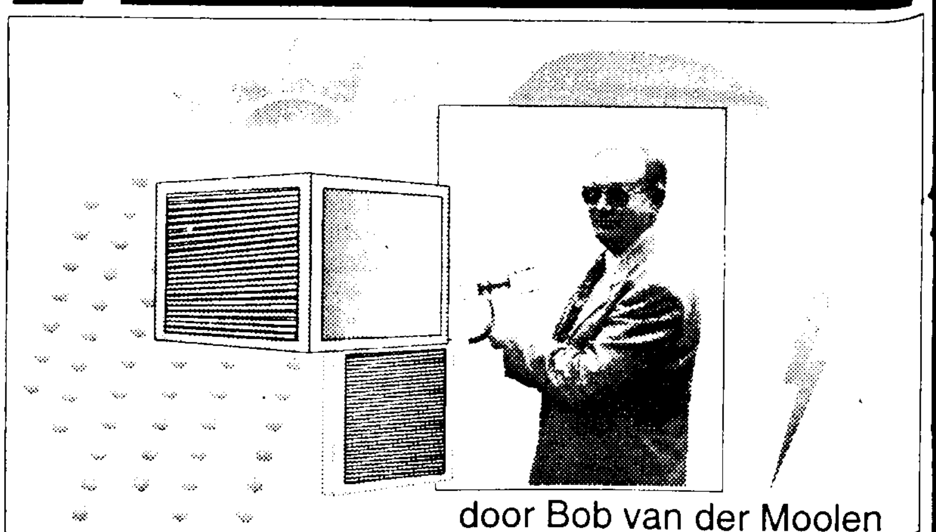
Mer-plicht

Het vaststellen van het Tienjarenprogramma Afval is niet Mer-plichtig, maar gezien het enorme belang dat de landelijke sturing en planning van afvalverwijdering heeft, heeft het AOO besloten het plan vrijwillig te toetsen.

Ondanks maximale inspanningen ten aanzien van de preventie en hergebruik is het onvermijdelijk dat een deel van het afval gestort of verbrand wordt. Uitgangspunt in het beleid is dat verbrandbaar afval ook daadwerkelijk verbrand wordt. Alleen het niet brandbare en niet herbruikbare afval zouden moeten worden gestort. De huidige capaciteit in Nederland is echter ontoereikend om aan het uitgangspunt te voldoen. Van het gestorte afval in 1990 bestond 6,7 miljoen ton uit brandbaar afval. De huidige verbrandingscapaciteit bedraagt circa 2,8 miljoen ton op jaarbasis. Het grootste deel hiervan bevindt zich in Zuid-Holland. Momenteel zijn plannen in de maak voor tien nieuwe verbrandingsinstallaties.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Fraaie start van de lente

De lente, die meteorologisch gezien op 1 maart van start ging (astrologisch op 20 maart) heeft zich de afgelopen week van zijn beste kant laten zien. Schrikkelzaterdag verraste in zeer positieve zin. Dat het carnavalsweekeinde mooi en zacht weer zou brengen lag in de lijn der verwachting, maar dat zaterdag een topdag zou worden met 17,7 graden, gevolgd door 16,9 graden op zondag zal zelfs de meest optimistische carnavalist niet hebben durven hopen. In De Bilt werd zelfs een nieuw record gevestigd: het werd de warmste schrikkeldag sinds 29 februari 1960. In de loop van de nacht van zondag op maandag werd de zachte lucht verdreven. Het bijbehorende regengebied deerde niemand, omdat het in de nanacht passeerde. Wel moest de temperatuur een flinke stap terugdoen en werd het 8 graden kouder. Dat was duidelijk voelbaar, maar toch bleef de dagtemperatuur op 'Rosenmontag' nog ruim boven normaal.

Het zou een tijdelijke inzinking betekenen, want ondanks dat de zon dinsdag vrijwel geheel verstek liet gaan, maakte het kwik met 10,2 graden al een opwaartse beweging. Woensdag slaagde de zon er evenmin in om er een echt zonnige dag van te maken, maar het voelde met 14 graden toch lente-achtig aan. De opklaringen zorgden de daarop volgende nacht voor een behoorlijke afkoeling. Menige automobilist moest donderdagmorgen zijn auto van een dun ijslaagje ontdoen omdat het 1 graad had gevroren. Alle weerkundigen waren het er echter over eens dat het donderdag een heel mooie dag zou worden en dat werd het ook. Enkele temperaturen: Oost-Maarland 18,9 graden, Beek 17,9 en Hoensbroek 17,4. Een hogedrukgebied lag op de juiste plaats en de zon zorgde voor een snelle opmars van het kwik. In ieder geval kon weer een echte lentedag worden genoteerd.

De regen, die donderdagnacht viel, was vermengd met Saharazand. Veel automobilisten hebben gistermorgen een dun laagje roestbruine stof op hun wagen aangetroffen, die afkomstig was van enorme stofstormen boven Noord-Afrika. Het zand werd met een zuidelijke bovenstroming tot boven ons land aangevoerd. Plaatselijk viel 5 tot 8 mm regen. Gisteren kwamen we in wat koelere lucht terecht, want het maximum bedroeg 11,7 graden.

Maart lentemaand?

Begin maart staat bekend om zijn koude dagen, het zogenaamde nawinteren. De middagmaxima vertonen weliswaar stijgende tendensen, maar in de nacht kan het even koud zijn als in februari. Tien of meer nachtvorsten zijn in maart beslist geen uitzondering, zelfs matige vorst is mogelijk. Het jaar 1971 is daar een goed voorbeeld van. Nederland werd in maart van dat jaar geteisterd door een ongekende koudegolf met veel sneeuw en op 7 maart vroor het in Wageningen maar liefst 18,7 graden. Lage temperaturen zijn in maart meer regel dan uitzondering en het koude Noordzeewater is er mede oorzaak van dat de overgang van lente naar winter vaak traag verloopt. Maart roert zijn staart is een bekende weerspreuk: heerlijk voorjaarsweer wordt afgewisseld door gure en buiige dagen.

Maart is een vrij droge maand, met 55 mm neerslag als gemiddelde. In '90 en '91 viel veel minder, maar in '89 kwam bijna het dubbele naar beneden. Vooral in de tweede helft van de maand kan het kwik al boven de 20 graden uitkomen. Zelfs een zomerse dag behoort tot de mogelijkheden, want op 29 maart 1968 werd het met 25,8 graden in Venlo al zomers warm.

weerspreuk

Een droge maart is goud waard, als het in april maar regenen wil.

De zomercollectie was net binnen en 'vloog letterlijk de deur uit'

'Smedenstraat' ongerust na brutale kledingdiefstallen

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – „Wanneer ben ik aan de beurt?" Dat is volgens Karel Smeekes, die als woordvoeder van een aantal ondernemers van de Maastrichter Smedenstraat optreedt, de vraag die nogal wat winkeliers in de Smedenstraat en de Stokstraat bezighoudt nadat op 18 en 20 februari twee kledingzaken in die straten werden leeggeroofd. De totale buit bedroeg ruim tweehonderdduizend gulden. Van de daders ontbreekt elk spoor.

Smeekes maakt zich vooral druk om het optreden van de politie bij beide kraken. „In een geval was de politie voor een deel zelfs getuige van de inbraak, maar desondanks konden de daders ontsnappen door tegen en langs de politiewagen te rijden. Een verhaal dat vele getuigen kunnen bevestigen."

De Maastrichtse zakenman had gisteren een gesprek met hoofdinspecteur Dolmans van de gemeentepolitie over het gewraakte optreden. „Als wij niet meer op de politie kunnen rekenen moeten we zelf een oplossing zoeken", vindt Smeekes.

Dolmans heeft Smeekes uitgelegd hoe de politie werkt en wat ze in de toekomst wil doen om dergelijke incidenten te voorkomen: „Medio dit jaar wordt een binnenstadcoördinator aangesteld die de contacten met belangengroepen in het centrum moet verbeteren. Winkeliers, studenten en anderen groepen moeten dan weten wie ze kunnen aanspreken als er problemen zijn of

● *De zomercollectie was amper binnen of ze was alweer weg* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

dreigen. Ook krijgt de politie dit jaar nog drie benzine-auto's die minder lawaai maken dan de huidige dieseltjes. Nu horen verdachten ons soms gewoon aankomen. Verder zal het aantal patrouilles in het centrum, vooral die te voet, toenemen."

Rolluiken

Voor de gedupeerden mevrouw Broekhuizen en Christian Jongen van de exclusieve modezaken 'Jaguar Mode' en 'Christian' komen al die maatregelen te laat.

De eigenaresse van 'Jaguar Mode' waar truien van duizend gulden en leren jassen van vierduizend gulden per stuk verdwenen: „De zaak draait nu twee jaar en net nu we een klantenkring beginnen op te bouwen is de halve zomercollectie al weg. Dat is verschrikkelijk. Iets nieuws bestellen is zeer moeilijk: normaal moet je dat minstens een half jaar vantevoren doen. Sinds de inbraak hebben we gewapend glas in de etalageruiten". De eigenaresse heeft inmiddels via een expertisebureau een beloning uitgeloofd voor tips.

Christian Jongen van modezaak Christian aan de Smedenstraat die ook ongewenst bezoek kreeg, heeft dezelfde problemen. „De zomercollectie was pas binnen, maar is nu al niet meer compleet.

De restanten doe ik weg voor de halve prijs. Het is nu hard werken om een nieuwe collectie te kunnen bestellen".

Jongen, bij wie nu twee keer is ingebroken in vijf jaar tijd, heeft ook zijn brievenbus al dichtgetimmerd. „Met een afgebroken antenne is eens een compleet kostuum via de brievenbus weggehaald!" Hij is van mening dat de dieven goed op de hoogte zijn van wat kostbaar is in een zaak en dat het zetten van een kraak slechts minutenwerk is. „Banken en de juwelierszaken zijn goed beveiligd, daarom zijn wij zeker aan de beurt. Als wij maatregelen hebben getroffen, zoeken ze wel weer andere slachtoffers. De verzekering zal nu eisen dat ik maatregelen ga nemen, maar ik hoop niet dat Maastricht uiteindelijk een stad wordt van rolluiken. Het moet geen tweede Amsterdam worden"

Computervirus Michelangelo heeft in ons land nauwelijks schade aangericht. De angst voor het virus dat gisteren -de geboortedag van de 16e eeuwse Italiaanse beeldhouwer, schilder, architect en dichter-genadeloos zou hebben moeten toeslaan, bleek ongegrond. Vrijdag 6 maart wordt een rampdag, zo werd vooraf door sommige computerdeskundigen voorspeld. Ze zaten er helemaal naast: Michelangelo hield zich in Nederland koest. Volgens een voorlopige schatting zijn hooguit tien computers door het virus aangetast. Bedrijven en instellingen gaven Michelangelo geen kans zijn vernietigend werk te doen. Zij controleerden hun computersysteem ruim van tevoren met speciale diskettes die virussen kunnen opsporen én vernietigen.

Nederland niet geteisterd door computervirus

Michelangelo bleef slapen

● *Michelangelo kreeg in Nederland vrijwel geen kans om toe te slaan. Bedrijven en instellingen hadden zich gewapend tegen het gevreesde computervirus.*

Foto: EPA

in het nieuws

DOOR FRANK SEUNTJENS

HEERLEN – Medio februari luidde de Amerikaanse computerdeskundige John McAfee de noodklok. Op een conferentie over computers kondigde hij het ontwaken van Michelangelo aan. Het virus zou wereldwijd al zeker vijf miljoen computers hebben geïnfecteerd, maar zich slapende houden totdat de inwendige klok de datum van 6 maart zou hebben bereikt. Om klokslag twaalf uur zouden al die computers op tilt slaan. Michelangelo zou dan tot leven komen en alle gegevens van de harde schrijf wissen.

McAfee overdreef schromelijk, zo werd gisteren duidelijk. Er kwamen weliswaar meldingen binnen dat Michelangelo had toegeslagen in de Verenigde Staten, Nieuw-Zeeland, China, Japan en Duitsland, maar bij lange na niet op de schaal die de Amerikaan had voorspeld. In Nederland kwamen dertien schademeldingen binnen. „En de bedrijven die het is overkomen, hebben het aan zichzelf te danken", zegt de Limburgse computerdeskundige Kurvers. „Daar hebben ze echt zitten slapen. Er is volop voor het virus gewaarschuwd. Bovendien is Michelangelo gemakkelijk onschadelijk te maken met een opsporingsprogramma".

In Limburg stichtte Michelangelo voor zover bekend helemaal geen onheil. Bedrijven als DSM, ABP, CBS en het Academisch Ziekenhuis in Maastricht onderzochten hun computersystemen eerder al intensief op de aanwezigheid van het virus en meldden gisteren geen problemen. Een woordvoerder van DSM: „We controleren onze computers altijd al zeer regelmatig. We zijn erg alert op virussen, niet alleen op Michelangelo". Het AZM beperkte zich niet louter tot een eigen onderzoek. Het ziekenhuis gaf medewerkers die thuis wel eens op een personal computer werken ook een opsporingsdiskette mee. Michelangelo werd niet gesignaleerd.

Taiwan

Het Michelangelo-virus dook in april vorig jaar voor het eerst op in Zweden en Nederland. Vermoedelijk is het uit Taiwan geïmporteerd, weggemoffeld op illegale kopieën van het besturingsprogramma MS DOS 4.01. De politie onderschepte de laatste maanden achthonderd 'besmette' MS DOS-pakketten, maar heeft geen enkel idee hoeveel er nog in omloop zijn.

Andere bekende computervirussen zijn Cascade, Stoned, Jerusalem, Frodo en Tequilia. Die blijken niet uit te roeien omdat veel pc-gebruikers te laks zijn om regelmatig een opsporingsdiskette in hun computer te stoppen. Floppy's kunnen zo gemakkelijk worden geïnfecteerd en zodoende ook andere computers 'besmetten'.

Wereldwijd zijn er op dit moment ongeveer 1300 virussen actief. Maar het aantal groeit zo snel dat er in 1992 waarschijnlijk al 2500 tot 3000 virussen zijn. Deskundigen maken zich over deze ontwikkeling zorgen. Computervirus-specialist Van der Landen van de Erasmus Universiteit in Rotterdam: „Het wordt zo langzamerhand een echte plaag. De makers van de virussen worden steeds slimmer en moeilijker te ontdekken. De opsporingsdiskettes moeten constant worden aangepast. De laatste tijd komen veel virussen uit Oost-Europa. Werklozen of mensen met een oninteressante baan die zich vervelen, puur voor de lol een virus schrijven en het vervolgens loslaten. Er staat ons nog heel wat te wachten".

Het volgende virus dient zich komende week al aan. De naam klinkt onheilspellend: Vrijdag de Dertiende. Maar ook voor dit 'onheil' is een opsporingsdiskette in de handel.

Handelsonderneming koopt oud klooster in Schimmert

Huize Op de Bies wordt opslagruimte

Van onze verslaggever

SCHIMMERT/NUTH – Huize Op de Bies in Schimmert wordt door de Stichting St. Anna verkocht aan handelsonderneming Rödiger uit Nuth. Beide partijen hebben onlangs een mondeling akkoord bereikt. Binnen een maand wordt de verkoop schriftelijk bekrachtigd.

Het voormalige klooster, dat heeft gefungeerd als centrum voor verstandelijk gehandicapten, wordt door de nieuwe eigenaar Jo Rödiger voornamelijk gebruikt als opslagruimte van veilingartikelen en opgekochte winkelvoorraden.

De 239 bewoners, die jarenlang zijn gehuisvest in huize Op de Bies, verhuizen volgende week definitief naar een nieuw complex aan de Hereweg/Delleweg in Landgraaf.

De gemeente Nuth is erg ingenomen met de snelle verkoop van huize Op de Bies.

Ervaring

„De ervaring heeft geleerd dat grote, leegstaande gebouwen zoals klooster Aalbeek en de Agnesschool binnen de kortste keren worden vernield of illegaal worden betrokken door daklozen of verslaafden. Snel handelen heeft verpaupering tegengehouden," aldus een woordvoerder van de gemeente Nuth.

De omwonenden van huize Op de Bies in Schimmert hebben inmiddels van de gemeente Nuth een uitnodiging ontvangen voor een bijeenkomst op het gemeentehuis in Nuth.

Burgemeester Elly Coenen-Vaessen geeft dan een nadere toelichting op de verkoop van het voormalige klooster, dat een vloeroppervlakte heeft van 12.000 m2. Ook de aangrenzende landerijen, in totaal vijf hectare, worden verkocht aan Rödiger.

● *Huize Op de Bies in Schimmert wordt na de verhuizing van het centrum voor zwakzinnigen naar Landgraaf gebruikt als opslagruimte voor veilingartikelen.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Ideeënbus Nedcar levert 2 miljoen op

BORN – De ideeën die werknemers via de ideeënbus aandroegen, leverden Nedcar het afgelopen jaar twee miljoen op. Die opbrengst is vier keer zo hoog als de besparing in 1990. Dat meldt het blad Radar, een uitgave van het autoconcern. Het afgelopen jaar kwamen 1.042 ideeën binnen in de bus, waarvan er 739 zijn behandeld. 188 van de ingezonden plannen waren goed voor een beloning.

Het hoogste bedrag ging naar Bram Hoving, die het concern ruim 75.000 gulden bespaarde met de simpele suggestie bij de levering van auto's de (derde) service-sleutel weg te laten. Hoving 'ving' voor zijn idee 11.437 gulden.

De meeste suggesties (meer dan de helft) krijgt Nedcar aangereikt uit de montage-afdeling. De meest winstgevende ideeën komen echter uit de pershal: die was met 'maar' 186 ideeën goed voor 1,1 miljoen 'winst'.

Ondanks een versnelde 'afwerking' van de ideeën ligt nog een aantal vondsten op behandeling te wachten. Twee daarvan dateren nog van '87, 5 van '89 en maar liefst 49 van 1990.

Gemeente wil Meinweg sluiten voor auto's

HERKENBOSCH – De gemeente Melick en Herkenbosch gaat de verharde Meinweg, die dwars door het gelijknamige natuurgebied loopt, afsluiten.

De Meinweg wordt de laatste jaren steeds meer gebruikt als sluiproute waardoor geluidhinder en luchtverontreiniging is toegenomen, evenals de recreatiedruk. Hierdoor dreigen waardevolle natuurelementen in het Nationaal Park in spé verloren te gaan. Ook de herintroductie van de das dreigt er door te mislukken.

De afsluiting vindt plaats zodra de nieuwe parkeerplaats nabij de spoorwegovergang klaar is. De verharde Meinweg is in het begin van de jaren vijftig aangelegd voor de ontsluiting van de nooit in exploitatie genomen staatsmijn Beatrix. De weg ontsluit tevens de tien woningen en boerderijen in het landbouwgebied Wolfsplateau.

De afsluiting geldt straks voor alle gemotoriseerd verkeer, inclusief bromfietsen. Alleen bestemmingsverkeer en fietsers mogen er straks rijden. Om invaliden de gelegenheid te geven het gebied te bezoeken wil de gemeente enkele parkeerplaatsen van het af te breken parkeerterrein aan de Meinweg.

Maharishi koopt gemeentehuis

VLODROP – Het voormalig gemeentehuis in Vlodrop wordt door de gemeente voor ruim drie ton verkocht aan Mahedco Holding, een dochteronderneming van Maharishi Resources Development Corporation in het voormalige College Sankt-Ludwig. De onderneming heeft plannen om het gebouw voor administratieve doeleinden te gebruiken.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: JFK, dag. 20 uur, vr zo ook 14.30 uur, za ook 15.30 uur. Nachtmarathon met: Bugsy, The pope must die, Cape Fear en The last boy scout, za 24 uur. **Rivoli:** De Johnsons, dag. 18.45 en 21 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, vr t/m zo en wo 14 uur. **Maxim:** Billy Bathgate, dag. 18.30 en 21 uur, vr t/m zo ook 15 uur. **H5:** The prince of tides, dag. 14 18.30 en 21.15 uur. The Addams Family, dag. 14.15 19 en 21.30 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. 18.45 en 21 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. De Notenkraker, vr t/m zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Fievel in het Wilde Westen, vr t/m zo 14.30 en 16.30 uur, wo 14.30 uur. Ricochet, dag. 21 uur. Curly Sue, dag. 14.30 en 18.45 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. Dead again, dag. 18.45 en 21 uur, ma di do ook 14.30 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Don't tell Mom the babysitter 's dead, vr za 20 uur, zo 20.30 uur. Hot Shots, vr za 22.15 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: Meeting Venus, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: JFK, dag. beh. za 20 uur, za 14 en 19.30 uur, vr t/m zo ook 14 uur. Cape Fear, za 23.30 uur. Frankie & Johnny, vr t/m zo 18.30 en 21.15 uur, ma t/m do 21 uur. Babar, vr t/m zo en wo 14.30 uur. Hot shots, vr za 14.30 18.30 en 21.15 uur, ma t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur. De Johnsons, vr za 14.30 18.30 en 21.15 uur, ma t/m do 21 uur, wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** Baton Fink, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The prince of tides, dag. 18 en 21.15 uur, vr t/m zo en wo ook 14.30 uur. Dead again, dag. 19 en 21.30 uur, vr t/m zo ook 16.30 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, vr t/m zo 16.30 19 en 21.30 uur, vr t/m zo en wo ook 14 uur. Fievel in het Wilde Westen, vr t/m zo en wo 14 uur. Shattered, ma t/m do 19 en 21.30 uur. **Lumière:** Goodfellas, dag. beh. di 20 uur. The Hit, dag. beh. di 20.30 uur. Der Amerikanischer Freund, dag. beh. di 22 uur. The Untouçhables, vr za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Hot Shots, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. Harley Davidson and the Marlboro Man, dag. 20.30 uur. Babar, vr t/m zo en wo 15 uur.

● SITTARD

Forum: De Johnsons, dag. 20.30 uur. Frankie & Johnny, dag. 20.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, vr t/m zo en wo 14 uur. **Filmhuis Sittard:** Bij nader inzien, ma (1) di (2) 20.30 uur. Dead Poets Society, wo 19.30 uur. The Third Man, do 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: The Addams Family, vr t/m zo 20.30 uur, zo ook 15 uur. Hot Shots, vr t/m zo 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● ROERMOND

Royal: The Addams Family, vr t/m zo 19.30 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 14.30 uur. **Royaline:** Doc Hollywood, vr t/m zo 21.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Mamma Mia, za 14.30 uur. Gebroken Spiegels, zo 16 uur. Romeo, zo 19 uur. Camille Claudel, di 20.30 uur. The Matchfactory Girl, do 20.30 uur.

● VENLO

Perron 55: Dead Poets Society, za 20 uur, di 20.30 uur.

in de theaters

HEERLEN:

– **za. 7/3:** 'Is dit nu later', theaterconcert met Stef Bos.
– **ma. 9/3:** Sessie door Leonie Jansen & Nils Christe als inleiding op de voorstelling Scapino Ballet Rotterdam (19 uur).
– **ma. 9/3:** Scapino ballet Rotterdam, balletten van Ed Wubbe, Nils Christe en Itzik Galili (20.15 uur).
– **di. 10/3:** uitlegavond van de Opera van Krakow. I Pagliacci/Cavalleria Rusticana, opera's van Leoncavallo en Mascagni (19.30 uur.
– **wo. 11/3:** Opera Forum met Pelléas et Mélisande, opera van Claude Debussy.

KERKRADE:

– **za. 7/3:** Nederlands Dans Theater II.
– **zo. 8/3:** Harmonie/fanfare concert St. Callistus & St. Caecilia Eygelshoven.

MAASTRICHT:

– **vr. 6/3 en za 7/3:** 'Boste', komedie van Arne Sierens, gepeeld door de Blauwe Maandag Cie.
– **di. 10/3:** het toneelstuk 'Wanneer wij doden ontwaken' van Henrik Ebsen, gespeeld door de toneelgroep Amsterdam.
– **wo. 11/3:** lunchconcert met Saskia Kingma, harp en Josine Buter, fluit (12.30 uur).

SITTARD:

– **di. 10/3:** de rockmusical Hair.

ROERMOND:

– **ma. 9/3:** 'Hotel Terminus' van Filip Vanluchene door Theater De Korre.
– **di. 10/3 en wo. 11/3:** Revue Revue! musical van Jos Brink en Frank Sanders.

WEERT:

– **di. 10/3:** Lamda London brengt 'On the Razzle', een luchtige komedie van Tom Stoppard in de Engelse taal (20.15 uur).
– **wo. 11/3:** tweede cabaretprogramma van Vincent Bijlo, getiteld 'De knal van half zeven' (20.15 uur).

AKEN:

– **do. 5/3, za. 7/3, di. 10/3 en wo. 11/3:** 'Karate -Billi kehrt zurück, Klaus Pohl.
– **za. 7/3, zo 8/3 (19.30 uur) en wo 11/3 (20 uur):** Wiener Blut, operette van Johann Strauss.
– **ma. 9/3:** Einführung in die Oper Tosca.

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20.00 uur.

Bungalowparken in gevarenzone

Van onze verslaggever

VAALS/HAAMSTEDE – De bezettingspercentages zijn nog altijd buitengewoon hoog. Althans dat beweren de directies van de diverse Nederlandse bungalowparken. Maar de achterdocht over de verschafte cijfers stijgt met de dag. Je hoeft maar drie, vier dagen rond te lopen in een van de vele vakantiedorpjes die ons land kent, of het wordt duidelijk dat de huisjes lang niet allemaal bewoond zijn en dat misschien zeven, hoogstens acht van de beschikbare plaatsen zijn bezet. Het heeft er alle schijn van dat - over het hele jaar genomen - de negentig procent nergens meer wordt gehaald.

Bungalowparken in Nederland zijn een fenomeen op zich. Piet Derksen komt de eer toe het produkt groot te hebben gemaakt. Met zijn Sporthuis Centrum-parken (later Center Parks) trok hij onvoorstelbare contingenten vakantiegangers die niet alleen geporteerd waren van de op zich vrij karig ingerichte bungalows, maar veel meer nog van het televisietoestel met 16 kanalen en het tropisch zwemparadijs.
Binnen een luttel aantal jaren verrees het ene na het andere park waarbij naar de lokatie niet werd gekeken. De IJsselmeerpolders, een stuk braak liggend terrein in Noord-Limburg; het deed er niet toe. Het ging om het park.

Derksens idee werd uiteraard binnen de kortste keren gekopieerd. Met als gevolg dat het aantal vakantiebungalows in Nederland per jaar soms met vijftig procent steeg en nu nog steeds een groei kent van twintig procent.

Op 31 december 1991 stonden er in ons land 209.000 luxueuze huisjes. Geen probleem zolang de vraag navenant was gestegen, maar dat nu is niet het geval. Groeipercentages van vijfentwintig procent - zoals in de glorietijd van Piet Derksen en zijn vrouw Trude - worden al lang niet meer gehaald. Han Verheyden, senior adviseur van Adviesbureau Zandvoort Kappelhoff en nauw betrokken bij het toeristisch beleid van het ministerie van Economische Zaken resoluut: „De vraag vlakt duidelijk af".

● *Rust en sfeer op het Resort Hoog-Vaals*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Reden waarom Bohemen Resorts - eigenaar van twee parken in respectievelijk Haamstede en Vaals - onder meer hèm heeft gevraagd hoe het tij te keren. Verheyden heeft daar wel ideeën over. „De vakantieparken onderscheiden zich over het algemeen te weinig van elkaar. Het is teveel hetzelfde. De potentiële klant raakt uitgekeken op de oude formule, gaat liever naar hotels of maakt korte trips naar het niet te verre buitenland. Het klinkt misschien cru, maar het produkt bungalowpark zit duidelijk in de gevarenzone".

Een opmerking waarin Clé van Beurden, marketing en sales manager van Bohemen Resorts, zich wel enigszins kan vinden. Twee jaar geleden begon Bohemen Resorts een park in Vaals en echt het is hard werken om de mensen hier naar toe te krijgen.

Van Beurden: „We hebben duidelijk last van een overvolle markt. **We hadden het eerste jaar een be**zettingsgraad van zestig procent, het tweede van tweeenzeventig en dit jaar hoop ik de tachtig te halen. Maar dat gaat echt niet van zelf, die tijd is voorbij. De concurrentie is enorm".

Van Beurden probeert zich met zijn Bohemen Resort in Vaals te onderscheiden door het nog meer opkrikken van de kwaliteit. Zo staat de keukenbrigade onder leiding van een kok die vorig jaar voor zijn voormalige baas nog een **Michelinster verdiende, ligt er** achter de huisjes een 9-holes golfbaan, wordt in schitterend uitgevoerde brochures steeds weer gewezen op de prachtige omgeving met steden als Aken en Maastricht en is het overige equipment van het park van een dusdanige kwaliteit (fitnessruimte, overdekte en open tennisbanen, quashbanen, schoonheidssalon) dat de prijs voor een nachtje logeren op z'n zachts gezegd aan de hoge kant is.
Van Beurden: „Ja, dat is zo, maar **wij kiezen nu eenmaal voor een** bepaald publiek".

Toch houdt hij dat publiek (welstandsklasse A, B1 en B2 - een enquete onder de bezoekers wees uit dat 52 procent een gezinsinkomen heeft van meer dan een ton per jaar en dat 71 procent een universitaire opleiding heeft genoten), toch houdt hij dat publiek niet vast door middel van alleen maar de steeds verdere uitbouw van de toch al zo uitgebreide 'accessoires'.

Van Beurden: „Mensen besluiten welliswaar naar ons toe te komen om de faciliteiten die we bieden, maar ze beoordelen ons uiteindelijk om de service die we verlenen".

Met andere woorden: de dienstverlening moet nòg beter, nòg vriendelijker; de - zoals Van Beurden dat noemt - 'software' moet centraal komen te staan. Vandaar de spelende radio als je in Vaals in je bungalow komt. Vandaar de gratis annuleringsverzekering. Vandaar de gedekte bedden en de aanwezigheid van hand- en vaatdoeken. Vandaar een bezorgde ochtendkrant elke dag.

Han Verheyden: „Ik geloof dat goede service een van de weinige opties is om te overleven. Doe je dit niet, dan kom je in de prijzenoorlog terecht waarin sommige parken al zijn beland".

Buitenland

Hoe lang duurt het nog voordat de eerste bungalowpark-bezitter de pijp aan maarten geeft? Verheyden waagt zich niet aan voorspellingen, maar constateert zonder namen te noemen wel dat de eerste gegadigde zich al heeft aangediend. „Die bouwt af, doet niets meer aan het park, pakt z'n winst en stapt eruit".

Om in het buitenland opnieuw te beginnen? Want daar groeit de belangstelling voor een bungalowvakantie als nooit tevoren. Tijdens een bijeenkomst van het Gilde van Toeristisch Toeristen, deelde de Godfather van de Belgische reisbranche, Rudolf Vanmoerkerke, nog mee dat hij de activiteiten in z'n SunParks met vernieuwd elan voortzet - 'Ik zie daar een geweldige markt in' - en vorige week nog kondigde Center Parks aan dat het op een terrein van een oude steenkolenmijn in de Kempen het derde Belgische park gaat bouwen.
Verheyden: „Gelijk hebben ze. Zo lang ze maar niet in Nederland **gaan beginnen. Want echt, hier** wordt het heel, heel erg moeilijk".

Spectaculair ongeluk in Beringen

BERINGEN – Bij een spectacu ongeval op de E313 ter hoogte Beringen in Belgisch-Limburg Leo Kunders uit Nieuwstadt en 14-jarige Wesley Snijders uit Sit gewond geraakt.
Een trekker met oplegger slipte teren in de vroege ochtend te een andere vrachtwagen. De t ker vloog daarbij tegen de vang en ramde twee electriciteitspa Die knakten af en vielen over autoweg. Twee automobilisten den tegen die palen op. Kort da ontstond er een kettingbots waarbij zes voertuigen betrok waren. Uiteindelijk reed er ook een auto in op een combi van rijkswacht. Zeven takeldiens moesten ter plaatse komen om ravage op te ruimen.

Twee chauffeur mogen naar hui

HASSELT – Een van de drie Be sche chauffeurs die in Polen vri laten is maar zonder papieren in Pools motel zit, mag vandaag n huis. Vermoedelijk wordt ook tweede chauffeur in de loop van weekeinde in vrijheid gesteld. derde vrachtwagenbestuur wordt nog een tijdlang vastgeh den in het belang van het gerecht lijk onderzoek.
De drie chauffeurs van een Hass transportbedrijf werden op 12 bruari in Polen aangehouden verdenking van alcoholsmokkel.

Matig inspanne vermindert kans op hartinfarct

UTRECHT – Matig inspannen beweging, zoals regelmatig wand len en recreatieve sportbeoefenin vermindert de kans op een herse of hartinfarct. Zeer inspannende b weging heeft geen extra besche mend effect.

Ook blijkt een cholesterolverlagen dieet (soms gecombineerd met e medicijn) vernauwingen in d kransslagader te remmen. Daardo vermindert het aantal dodelijke e niet dodelijke incidenten rond ha en vaatziekten.
Dat blijkt uit twee studies die zat dag worden gepubliceerd in de B se medische vakbladen. De Ned landse Hartstichting is verheu over de resultaten. Het blijkt d dat simpele methoden als meer b wegen en gezond eten al een gu stig effect hebben op het ontsta van hart- en vaatziekten.

Landgraafse start melkgeithouderij

José Quaedvlieg begon in 1987 klein, met één geitje omdat haar kinderen alergisch bleken voor koemelk. Nu staan er achter haar huis aan de Haanweg in Landgraaf al twintig stuks. De dagelijkse melkproduktie van circa veertig liter is voor eigen gebruik en voor een steeds groter deel voor de verkoop. En voor het maken van kaas. Na een vijf jaar lange aanloop waagt Quaedvlieg nu de sprong naar een grootschaliger, professioneel opgezet bedrijf met zeventig geiten. „Maar voor mijn geiten geen hormoonspuiten die de dagelijkse produktie opvoeren. Daar kies ik nadrukkelijk niet voor."

DOOR RIK VAN DRUTEN

LANDGRAAF – Melkveehouders hebben de superheffing, varkensmesters het mestoverschot, pluimveeboeren de ammoniak. Geitenhouders daarentegen hebben de wind mee. Geen overschotten of milieuoverlast en bovendien – in het noordelijk deel van Europa – nog nauwelijks concurrentie en een groeiende afzetmarkt.

Economische motieven speelden echter aanvankelijk bij José Quaedvlieg geen rol. „Eigenlijk bij toeval ontdekten we dat onze kinderen alergisch waren voor koemelk: exceem, maag- en darmkrampen, spugen. Als ze geitemelk dronken, verdwenen de klachten. Kinderen groeien daar meestal wel overheen, maar als alternatief kochten we toen een melkgeit. Geitemelk kan je ook in de reformwinkel kopen, maar dat vonden we te duur."

De kinderen Quaedvlieg bleken niet de enigen die overgevoelig zijn voor koemelk. „Via onze huisarts kwamen allerlei mensen bij ons terecht die met hetzelfde probleem zaten. Van lieverlee kwamen er daarom steeds meer geiten bij om aan de vraag te kunnen voldoen. En van de melk die we niet verkopen of zelf opdrinken – ongeveer de helft – maak ik kaas." Van een aardigheidje voor eigen gebruik werd de geitenhouderij zo steeds meer een bedrijf. Er kwam een melkinstallatie (Quaedvlieg: „Een aangepaste machine voor koeien: geiten hebben geen vier, maar twee spenen en die zijn ook wat kleiner"), de kaasproduktie verhuisde van de keuken naar een betegelde kaasmakerij en de geiten verhuisden naar een plastic tunnelloods.

„'s Zomers is het nauwelijks te harden onder dat plastic", vertelt Quaedvlieg. „Als je een geit hebt gemolken, moet je razendsnel met de melk naar de koelruimte, anders is-ie al bedorven."

● Geitemelk voor kinderen tegen allergie — Foto: CHRISTA HALBESMA

Het luistert bovendien allemaal erg nauw, in de geitenhouderij, weet Quaedvlieg nu. „In het begin hebben we veel fouten gemaakt. Geiten zijn erg gevoelig voor bijvoorbeeld vocht. Als het gras 's morgens nat is, worden ze snel ziek. Als je dat weet, kan je dat eenvoudig voorkomen door ze iets later naar buiten te laten."

„Voor rundvee- en varkenshouders zijn allerlei instituten die je precies kunnen vertellen wat je wel en niet moet doen. In Limburg is niet eens een organisatie van geitenhouders. We zijn nu aangesloten bij de Geitenhoudersvereniging Brabant en die hebben ons enorm geholpen. We zitten hier toch te ver weg om met hen te concurreren", lacht ze. „En we hebben gelukkig een veearts die veel van geiten afweet."

Ook het vakblad De Geitenhouder bevat volgens Quaedvlieg veel nuttige informatie. „Een koe eet in vergelijking met een geit bijna alles. Maar een geit hoeft haar voer niet meer, als de kat er overheen is gelopen."

Vooral het kaasmaken baarde Quaedvlieg in het begin zorgen. „Ik heb een cursus gevolgd aan de landbouwschool in Horst en de kunst afgekeken bij verschillende geitenboeren in Brabant.

Stal

Maar desondanks is in het begin ontzettend veel kaas mislukt. Er zijn zoveel factoren die de kwaliteit van de kaas beïnvloeden. Van de conditie van de geiten en kleine verontreinigingen in je apparatuur tot de temperatuur van de buitenlucht."

Aan de werkant van de Haanweg liggen nu bijna de funderingen klaar van een nieuwe stal die zeventig geiten kan huisvesten. „Maar we gaan als de stal klaar is, niet meteen vijftig geiten erbij kopen", zegt Quaedvlieg. „We bouwen het aantal melkgeiten op uit de eigen fok."

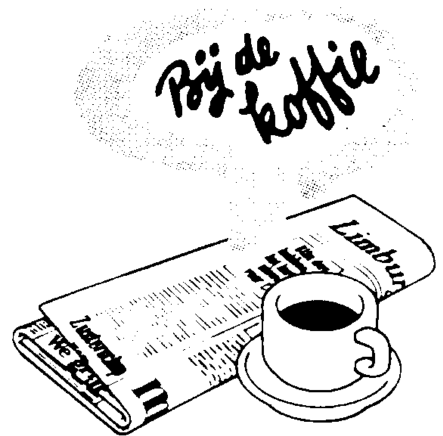
Hoe snel dat dat zal gaan, hangt af van moeder natuur. Quaedvlieg: „Dit jaar hebben we bijna veertig lammeren, maar driekwart daarvan zijn bokjes. Die gaan tegen pasen naar de slacht." Quaedvlieg vindt het niet de leukste gebeurtenissen uit haar bestaan als geitenhouder, maar het is nou eenmaal een bedrijf. „Ook als je een vijf dagen oud lam weghaalt bij de moeder, is dat hartverscheurend. De hele dag staan ze dan naar elkaar te blèren. Maar je weet dat als je het niet doet, je ook geen melk krijgt. En bovendien gedijen die lammeren uiteindelijk best op het mengsel van melkpoeder dat ze dan krijgen."

Het meeste werk in de geitenhouderij komt op de schouders van José Quaedvlieg neer. „Mijn man heeft een full-time baan, maar in zijn vrije tijd doet hij de zware klussen. De kinderen steken ook de handen uit de mouwen en bovendien vinden veel jongeren uit de buurt het leuk om hier af en toe mee te helpen."

Bang dat het werk haar met ruim drie keer zoveel geiten als nu boven het hoofd zal groeien, is Quaedvlieg niet. „We richten de stal zo in dat het werk juist lichter wordt. Minder sjouwen met hooi, een veel efficiënter ingerichte melkstal en meer ruimte.

Met de huidige melkapparatuur kan ik acht geiten tegelijk melken. Straks zullen we gewoon meer melkmachines moeten aanschaffen, maar het werk wordt daar niet zwaarder door."

ontmoeting

Grapje

● Een grapje van Paul Bracke van het bekende café te Heerlen, heeft menige cafébezoeker de stuipen op het lijf gejaagd. Direct na de carnaval bleken de ramen van het café dat doorgaans door veel jongeren wordt bezocht, dichtgeplakt. Verder kondigde een groot stuk papier aan dat het café dicht zou gaan en een vishandel 'Atlantis' er gevestigd zou worden. In die winkel zou je dan ook nog mooie tropische vissen kunnen kopen. Tevens werd melding gemaakt van een telefoonnummer in Zürich (Zwitserland) waar Paul Bracke bereikbaar zou zijn voor eventuele inlichtingen. „Zie je wel, die is met het geld dat hij met carnaval verdiend heeft richting Zwitserland vertrokken. Die is binnen en hoeft niet meer te werken." reageerde menigeen geheel volgens verwachting. Een logische gedachte, maar niets is minder waar. Café Bracke wordt verbouwd en gaat over veertien dagen weer open. „'t Blijft een bruin café dus er wordt niets veranderd aan de stijl, die blijft zoals 'ie is", aldus een nog steeds van zijn grap genietende P. B.

Verjaard

● Dat de meeste carnavalsprinsen dit jaar even uit de koelkast gehaald werden had een plausibele verklaring. De Golfoorlog was de oorzaak, weten we allemaal. Maar dat het ingekochte snoepgoed van verleden jaar ook bewaard is gebleven in Heerlerheide was nog niet bekend. Een lezer belde met de mededeling dat de zoetigheden die zijn kinderen tijdens de optocht bezijden de wielen van de prinsewagen weggplukten nogal verjaard waren. Op de wikkel stond een houdbaarheidsdatum: tot 20.4.1991. „Het is de eerste keer dat mijn kinderen accuut stopten met snoepen", vertelde hij. Of je van oude snoepjes ziek kunt worden, weten we niet. Want we hebben onze eigen toffees van de optocht zekerheidshalve ook maar weggegooid.

Pastoor

● De inwoners van de Brunssumse parochie Langeberg nemen zondag afscheid van pastoor Louis Cordewener. Deze verruilt Brunssum voor Voerendaal. Cordewener neemt zondag officieel afscheid met een dankmis in zijn parochiekerk om 10.30 uur. Aansluitend is er een receptie in gemeenschapshuis In 't Ven aan de Van Ruysdaelstraat.

Kater

● De vermoeidheid is verdwenen, we zijn weer topfit. De carnavalskaters zijn echt helemaal verdrongen. Eigenlijk was dat woensdagavond al het geval. Toen werd namelijk de geur van drank in diverse Mergellanddorpen ingeruild voor een ietwat andersoortige geur. Een flink aantal boeren besloot er woensdag namelijk maar eens een flink vaatje tegen aan te gooien. Of beter gezegd: men besloot er een vaatje uit te gooien als u begrijpt wat we bedoelen. Van die prachtige wandeling op die bijna zomerse avond kwam dus weinig terecht. De indringende stank was erger dan de geur van vele legen vaten bier. En bijna voldoende om een nieuwe kater op te roepen. Gelukkig bleven de meesten van ons sterk. Een fris ruikend harinkje steunde ons daarbij zeer!

Weekeinde

● Blijft natuurlijk de bepaald niet makkelijk te beantwoorden vraag wat we komend weekeinde gaan doen. Zoals gezegd, katers zijn verdwenen, vermoeidheid kennen we niet meer. Eerlijk gezegd: We zijn opnieuw klaar voor een 'bruisend feest'. We willen het de komende drie dagen dan ook uit laten swingen, afgewisseld met een goed gesprek waarin wij nader tot onze medemens komen. Helaas blijken maar weinig verenigingen of exploitanten of andere instanties dat goed aan te voelen. De agenda vermeldt immers weinig mogelijkheden tot uitbundig feesten. Gewoon kijken wat ervan komt dus, en misschien komen we dan wel tot de conclusie dat dit nog veel leuker is dan welk gepland groots feest ook.

NCO verhuist naar andere lokatie in Brunssum

Afcentclub weg uit Treebeek

Van onze correspondent

BRUNSSUM – De NCO-club, de Afcentclub voor onder-officieren te Treebeek, zal uit die wijk vertrekken. De club is gehuisvest in het oude beambtencasino aldaar.

„We zijn in overleg met de gemeente Brunssum voor het zoeken naar oplossingen. Maar in principe moeten we weg", zei Afcent ARP-manager T. Wientjen gisteren. Nieuwbouw voor de militaire club ziet het Brunssumse hoofdkwartier het liefst binnen de eigen poorten gebeuren.

De geluidoverlast die feestvierende militairen veroorzaken is al geruime tijd een doorn in het oog van omwonenden in de dichtbevolkte Brunssumse wijk. Daarvan is de Afcentleiding zich bewust.

Een genomen maatregel zoals bijvoorbeeld het installeren van electronische geluidsbegrenzer voor orkesten bleek niet afdoende te zijn. „De mensen blijken ook last te ondervinden van 's nachts startende auto's en kletterende colablikjes", aldus Wientjen.

Afcent bekijkt nu op korte termijn waar nieuwe club voor de onderofficieren gesitueerd kan worden.

● Wil Houben: wethouders moeten durf tonen. Foto: CHRISTA HALBESMA

Brunssum wacht op plan voor Koutenveld

Bibliotheek vraagt geld voor verhuizing

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De Brunssumse bibliotheek kan een eventuele verhuizing van het Lindeplein naar het Koutenveld niet zelf betalen. Dat heeft directeur H. Janssen laten weten.

Belegger ABP onderzoekt momenteel de haalbaarheid van een woningbouwproject in het Koutenveld. Daar zou ook nieuwbouw voor de bibliotheek aan vast worden gekoppeld.

Volgens Janssen heeft de Openbare Bibliotheek geen geld voor stoffering, nieuw meubilair, een aangepaste inrichting en de verhuiskosten. „Wanneer de gemeente niet met extra geld over de brug komt, is de bibliotheek direct na de verhuizing failliet", meent Janssen.

De Stichting Openbare Bibliotheek heeft over de kwestie een brief aan de gemeenteraad gestuurd. Wethouder Rinus de Bruin wilde daarop gisteren nog niet reageren, omdat de uitslag van het ABP-onderzoek nog niet bekend is.

Verhuizing

„We wachten eerst het ABP-rapport af, dan weten we of de verhuizing door kan gaan. Daarna zullen de problemen van de bibliotheek eerst door de commissie Burgerzaken en dan door de raad onder de loep worden genomen."

Eind vorig jaar legde de gemeente de bibliotheek een forse bezuiniging op. De jaarlijkse subsidie liep terug van 834.000 naar 670.000 gulden. Janssen: „De bibliotheek kost sowieso al een half miljoen, en dan is er nog geen cent aan salarissen uitgegeven. We krijgen dus echt te weinig."

Directeur Janssen ziet geen mogelijkheden meer om op de bibliotheek te bezuinigen. „We hebben nu nog maar zeven formatieplaatsen, dat is een absoluut minimum." Vorig jaar werkten er dat nog tien gediplomeerde mensen.

De bibliotheek heeft zesduizend leden. Ook een verdere stijging van de extra contributie op boeken is voor de bibliotheekdirectie onbespreekbaar. Janssen: „Er wordt per 1 januari van dit jaar een kwartje leengeld per boek gevraagd. Daar zitten we op de grens, meer willen onze leden niet betalen. We krijgen al genoeg klachten over de verhoging."

Documentaire Strijthagen op lokale omroep

LANDGRAAF – Omroep Landgraaf zendt morgen om 15.00 uur de documentaire Strijthagen, natuur- en recreatiegebied uit. Het programma is gemaakt in opdracht van de gemeente en duurt een half uur.

Het programma wordt van maandag tot en met woensdag herhaald om 19.00 uur.

in gesprek

● Sjpassemig

De schlager 'Je hoeft niet aan de boom te hangen om een eikel te zijn', slaat volgens mij op die man uit Eindhoven die in een ingezonden brief in het Limburgs Dagblad (donderdag 5 maart pag.15) de grote optocht van Heerlen afkraakte.

Hij keek 's avonds in Eindhoven naar de tv en zag de optocht van Heerlen zoals hij schrijft en zag tot zijn stomme verbazing dat er meer wagens en groepen aanwezig waren dan hij 's middags in Heerlen gezien had. Waar heeft deze persoon dan gestaan om naar de optocht te kijken? Volgens mij langs de autobaan. Verder vraag ik me af of hij wel uit Eindhoven komt, want hij heeft wel geluk gehad dat hij op tijd thuis was om naar de tv te kijken.

Ik wil Van de Laar nog een goede tip geven voor het geval hij nog eens carnaval wil vieren: breng wat meer humor mee naar Limburg en informeer goed waar de optocht langs trekt.

HEERLEN — H. Lippens

Naschrift redactie: bij ons bestond de indruk dat de Eindhovense briefschrijver de Heerlense carnavalsoptocht 's avonds nog in Heerlen via de kabel heeft kunnen aanschouwen.

VVD-fractievoorzitter roept op tot maken van keuzes

'Gebrek aan moed in politiek Heerlen'

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – „De Heerlense wethouders beschermen hun eigen toko. Ze durven geen impopulaire maatregelen te nemen, waardoor ze hun eigen ambtenaren en kiezers tegen zich in het harnas jagen."

VVD-fractievoorzitter Wil Houben spreekt duidelijke taal en vindt dat hij vanuit een redelijk objectieve positie kan oordelen. „Als kleinste coalitiefractie wordt de VVD niet geremd door oneigenlijke politieke motieven. Simpelweg omdat we geen wethouder leveren."

Houben constateert een gebrek aan durf. „Vooral de CDA-wethouders zijn als de dood om ingrijpende keuzes te maken. Kijk, in totaal zouden we vanaf 1993 tien miljoen gulden moeten bezuinigen. Daar zijn de 5½ miljoen PNL- bezuinigingen bij die vooral op het dak komen van PvdA-wethouder Dorien Visser van Welzijn."

Bij Financiën, de afdeling van PvdA'er Jos Zuidgeest valt volgens Houben niet veel te halen. „De resterende 4½ miljoen aan bezuinigingen moet dus opgebracht worden door de afdelingen van de CDA-wethouders Hub Savelsbergh, Jeroen van Gessel en Jo Evers."

Begerig

En daar zit volgens de VVD-fractievoorzitter de pijn. „De CDA-wethouders kijken zeer begerig naar de extra miljoenen aan onroerend goed-belasting die de gemeente binnen kan halen. Door de Heerlense huishoudens gemiddeld vijftig gulden per jaar meer te laten betalen, hopen de wethouders voor een belangrijk deel van hun problemen af te zijn."

Met deze uitspraken neemt Houben duidelijk stelling in het politieke debat dat dezer dagen veel stof doet opwaaien. De Heerlense huizen zijn de afgelopen jaren ruim 12 procent meer waard geworden. De burger zou dus ook 12 procent meer og-belasting moeten betalen. In dat geval glijdt jaarlijks maximaal drie miljoen gulden meer in het gemeentelijke laatje.

„Maar tijdens de begrotingsbehandeling hebben VVD en PvdA gezegd geen nieuwe lastenverzwaringen meer te accepteren, buiten een overeengekomen ogb-verhoging ten behoeve van het centrumplan. Het CDA was het daar 'in principe' mee eens. Het collegeprogramma is wat dat betreft glashelder", brengt Houben in herinnering.

En daarmee is het politieke dilemma getekend. Het op deze manier oplossen van de eigen problemen is strijdig met het waarmaken van de gedane beloftes.

Daar komt bij dat hertaxatie van de woningen voor de Heerlense burgers ook nog een flinke belastingtegenvaller oplevert, terwijl de woonlasten door hogere milieuheffingen toch al flink stijgen. Houben neemt een voorbeeld over van CDA-raadslid en belastingdeskundige Wim Beuken.

„Door de waardestijging van de huizen, wordt het huurwaardeforfait flink hoger. Stijgt de waarde van het huis van een AOW'er bijvoorbeeld van 93.000 naar 108.000 gulden, dan betaalt hij 1220 gulden per jaar meer aan inkomstenbelasting."

Tarieven

Het zal duidelijk zijn dat Wil Houben deze variant afwijst. De VVD wil dat de huishoudens niet meer og-belasting gaat betalen. De gemeente moet dan de tarieven verlagen, waardoor de al genoemde drie miljoen 'teruggegeven' worden aan de burger.

„De gemeente moet de eigen financiële problemen zélf oplossen. Er moeten eindelijk keuzes gemaakt worden. Al jarenlang is gewerkt aan de efficiency, daar is de rek uit. Er zijn allerlei potjes ingeleverd, daar valt niks meer te halen. Door de vacaturestop bij het gemeentelijk personeel heeft de limiet bereikt. Dat zorgt ervoor dat het natuurlijk verloop de limiet bereikt. Dat helpt allemaal niet meer."

De gemeente moet kortom, zo vindt Houben, bepaalde organisaties of taken wegsnijden of zelfs gemeentelijke afdelingen opheffen. „De gemeente moet sommige dingen gewoon niet meer doen."

„Het college heeft de eigen ambtelijke diensten gevraagd om aan te geven welke taken kunnen vervallen. Maar die komen niet met ideeën op de proppen. De politiek moet dus Salomons-oordelen vellen. Dat vereist veel politieke moed en daadkracht, dat betekent het nemen van impopulaire maatregelen. Maar het is de enige oplossing."

Keuzes

Voor dit soort zware keuzes staat de Heerlense politiek. Zelfs de tijd om er nog eens goed over na te denken, ontbreekt. De aanslagen onroerend goed-belastingen moeten al eind deze maand de deur uit. De beslissing moet de komende week vallen.

Het vergaderschema is indrukwekkend: maandag komen eerst de coalitiepartijen CDA, PvdA en VVD bijeen. Vervolgens vergaderen burgemeester en wethouders. Deze laten hun standpunt nog dezelfde avond bezorgen bij alle raadsfracties.

De volgende dag om vijf uur is een extra commissievergadering Financiën, een uur later gevolgd door de raadsvergadering. Daar zou de knoop moeten worden doorgehakt.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING 'PANORAMA WEST', bung. en app. te h. in de duinen van West-Terschelling. Vrij voor 4-7 en na 22-8. Res. G. Bergsma-Steenhuizen. (05620) 3040. WA-61R

TERSCHELLING app.boerderij „De Groede" bij natuurreserv. „De Boschplaat". Luxe app. geschikt tot 4 pers. Vrij tot 11-7 en na 22-8. Tel. (05620) 9099. WA-61R

TERSCHELLING/AMELAND. T.h. gr. luxe sta-caravans 2 en 3 slp.kmrs, w. water, kl.tv., radio, vrij voor 4-7 en na 22-8. Tel. 05180-1581, b.g.g. 05620-2582. WA-61R

AMELAND. T.h. st. vakantiebungalows en stacaravans. TERSCHELLING t.h. stacaravans, alles voll. inger. Vrij voor 11-7 en na 15-8. Inl.: 05180-1206 (niet op zond.). WA-61R

AMELAND. Te huur luxe LANDHUIS. Rustig gelegen bij zee in duinen. Voorzien van alle comfort. Vrij voor 11/7 en na 22/8. Tel.: 085-246480. WA61R

VLIELAND Vliestroom app. Kom uitwaaien op ons prachtige eiland! Arrangementen mogelijk. Gehele jaar geopend. Inl. 05621-1370. WA-61R

SCHIERMONNIKOOG T.h. 2- tot 5-pers. volledig ingericht appartement voor weekend, midweek of langer. Inl. 05195-31272. WA-61R

Texel De Koog, *** hotel BOSCHRAND, 4 dgn. arr. luxe kamer d/t + tv, hp f 225 in mrt. gratis 1x subtr. zwembad + 1x tennis of squash + 1 dag fiets, 02220-17281. WA-61R

GRONINGEN

ZUIDLAARDERMEER
Kampeerterrein - Jachthaven 'Meerwijck'
over ontspanning gesproken...
verdraaid leuk... verrassende vakantie
Strandweg 2, 9608 PR Kropswolde.
Vraag folder: (05980) 23659. GR-61R

Er gaat niets boven Groningen
voor een keur aan
CAMPINGS, DAGATTRACTIES, GROEPSVERBLIJVEN
Vraagt u de gratis folder aan
Naam: ...
Adres: ...
PC/woonplaats: ...
VVV Groningen, Naberpassage 3, 9712 JV Groningen. GR-61R

FRIESLAND

FRIESE MEREN. Verhuur van bungalows en open zeilboten. Bij het huren van een bungalow van 3-4 tot 25-5; 13-6 tot 10-7; 21-8 tot 30-10 een zeilboot of visboot gratis. De zeilboot met dekzeil is ook ideaal voor het maken van trektochten. Vraag kleurenfolder: Sjerp de Vries Terherne, 05668-265. FR-61R

Vraag het 32 full-colourpagina's tellende GAASTERLAND SLOTEN MAGAZINE aan bij: VVV Gaasterland Sloten, De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum, tel. nr. 05147-1767. FR-61R

Gaastmeer: te huur NIEUWE STENEN BUNGALOWS, 8-pers., vrijstaand met privé aanlegplaats. Rustig gelegen, direct aan open vaarwater in uniek merengebied. Ook verhuur platbodemschepen. Inl. (05154) 3386. FR-61R

EEN TOP-ZEILVAKANTIE IN HEEG
Genieten van schone lucht en fris water bij de ANWB erkende zeilscholen, NJHC herberg 't Beaken' (voor jeugd en gezinnen) en zeilschool Heegermeer (v.a. 21 jr.). Bel voor een folder 05154-2258/2363. FR-61R

BALK: t.h. ***** vakantiebungalow, 5 pers. Tel. (02290) 13289. FR61R

DRENTHE

HUNZEDAL BORGER
Omdat uw vakantie een hoogtepunt moet zijn! Vijf sterren bungalows (4- en 6-pers.) en uniek gelegen kampeerterrein in het hart van Drentse Hondsrug, vlakbij dorp Borger.
VOOR ALLE GASTEN GRATIS TOEGANKEL. SUBTR. ZWEMPARADIJS MET BUITENZWEMBASSIN.
Veel andere voorzieningen: o.a. uitstekend rest., sauna, zonnestudio, recreatiezwemplas met strand, tennis- en midgetgolfbanen. Ideale omg. voor fietsen en wandelen. Camping geopend vanaf 1 april. Bungalows bezet van 10/7 tot 21/8. Met Pasen, Hemelv. en Pinksteren nog enkele bungalows vrij. Camping vol van 25/7 tot 8/8 en tijdens Hemelvaart en Pinksteren. Informatie en folder: 05998-34698 of Pb. 77, 9530 AB Borger.

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk., bung.'s. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. Inf. en kl.folder: Heemraadschapsln. 85, Amstelveen, (020) 6459541/6413940. DR-61R

Stacaravans v.a. f 200,- Gezell. camp., zwembad, 4-sterren, ANWB. Info: De Zorg Vliedt, Wateren gem. Diever, 05612-1368 b.g.g. 05212-7258. DR-61R

GEEN PRETPARK. Luxe 5*-bung's met grote tuin aan bos. Ideaal wandel/fietsgebied voor rustzoekers. Maart t/m mei f 378 t/m f 448. Tel. 05280-65803. DR-61R

OVERIJSSEL

OMMEN. T.h. inger. stacar.'s op vak.centr. Bestmenerberg in de bossen m. verw. buiten- en overdekt zwembad. Recr.team aanwez. Inl. of folder 05274-1267. OV-61R

In de paasvakantie naar VAKANTIEPARK COLLENDOORN nabij PONYPARK SLAGHAREN. Gezellige vakantiehuisjes met gratis rijpony en rijles voor de kinderen, overdekt verwarmd zwembad, gezellige familieavonden, incl. entree PONYPARK SLAGHAREN met gratis gebruik van alle unieke attracties, nieuwe wildwaterbaan, westernshows, etc. 3 dagen met 2 overnachtingen voor slechts f 338 per vakantiehuisje. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231-3000. OV-61R

TWENTS VOORJAARSFIETS ARRANGEMENT. Maak kennis met het geheel vernieuwde HOTEL TUBBERGEN in het mooie Twents-Duits grensgebied. Div. HP-arr. à f 70,- p.p.p.d. Maand mrt. tot 30% korting. Kamers met bad-douche-toilet. GRATIS FIETS, Tubbergen, Grotestr. 34, tel. (05493) 1480. OV-61R

GELDERLAND

CAMPING DE SCHERPENHOF TERWOLDE, een ideale vakantie voor het hele gezin a.d. rand v.d. Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwembad, div. attr., bowling, bistro en disco. VERHUUR VAN STACARAVANS f 575.- p.wk. GEHEEL VERNIEUWDE TOILET/DOUCHEGEBOUWEN. Zie ook VVV of ANWB-gids of bel voor een folder (05717) 1731. GE-61R

RECR. CENTR. 'HET EIBERNEST' EIBERGEN (ACHTERHOEK). Verh. van 2-11 pers. bung's/sta-caravans en kampeerpl. Inl. + gr. folder: Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen (05454) 71268/71269. Fax.nr. 76331. GE-61R

WINTERSWIJK. Staanplaatsen en toeristische plaatsen tegen Duitse grens gelegen in schitterende natuur. Alle comfort, rest., snackbar, disco, tennis, kegelen, zwemmen, surfen enz. Tev. verhuur van groepstent tot 45 pers. Camping en kegelcentrum 't WIESKAMP, Henxel nr. 4, 7113 PA, 05430-14612. GE-61R

CAMPING DE VLINDERHOEVE **** Gorssel (GLD.) grens Veluwe Achterhoek, voor vakantie of seizoen, ook stacaravans te huur. Folder? 05733-1354. GE-61R

NOORD HOLLAND

ST. MAARTENSZEE t.h. bung's/app. aan zee nabij subtropisch zwemparadijs. Spec. paasarr. Ook week/midwk. Vrij voor 25/7. 02246-1596. NH-61R

DE IDEALE VAKANTIESTEK voor het hele gezin. Gelegen in prachtige omgeving aan vis- en vaarwater, 15 minuten van zee met zwembaden/gezellige kantine - solarium/fitness en ruime kampeerplaatsen. Te huur: 6-pers. stacaravans. Ook in hoogseizoen plaatsen vrij. Ook wonen in natuur, alles in informatie en/of folder 02260-12785. NH-61R

ST. MAARTENSZEE PARK DUINLAND. Bung. gratis zwemparadijs/attractiepark voor w'kend/midweek en voorseizoenarrangementen. Tel. (02246) 3109. NH61R

HEILOO - BUNGALOWPARK 'HET CAENDORP' vrijst. 6-pers. bungalows, ANWB, veel privacy, speeltuin, speelweide, kinderboerderij vrij voor 18-7 en na 15-8. Inl./folder: (072) 330512. NH-61R

ZUID HOLLAND

NOORDWIJK. Fam. hotel Duin en Dal. Voll. verz. v.a. f 275 p.w.p.p. Kind. korting. Vr. folder (01719) 12712. ZH-61R

ZEELAND

VVV BROUWERSHAVEN voor de leukste voorjaarsarrangementen o.a. beautyfarm, creatief-div. korte cursussen, sportduiken ook voor beginners, natuurexcursies, zeilen of het kennismakingsarrangement. Vraag folder 01119-1940. ZE-61R

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voordelige huurprijs. Info (01119) 1866 of fax 1356. ZE-61R

NOORD BRABANT

4**** Camping 'Strandbad Oostappen'
7 dagen per week open!
Ideale ANWB-gezinscamping, op de grens Brabant/Limburg. Mooie jaar- en toeristische plaatsen in de bossen of aan zwem/surfwater. uitgebr. dag-/avondactiviteitenprogramma, ook v.d. allerkleinsten. Watergolfbaan. Speelcombinatie. Modern en comfortabel: eleidra, watertappunt, riolering, kabel-tv. Vraag snel de uitgebreide folder: Fam. Gillis, Kraaibevenweg 23, ASTEN-OMMEL. Tel. 04939-6230.

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE 4-6 of 12 pers. vakantiehuisjes in land. boer. omgev. Hoogseizoen f 485 p.wk. Kamp. tegen aantrekkelijke tarieven. Nog vrij voor 17-7. Fam.park met voor elk wat wils! Tel.: (04249) 9246. NB-61R

RECREATIE-OORD DE PEEL: Hutten 5, 5763 PL Milheeze. Ideale gez.camp., gelegen in uniek natuurgebied. Toer-, seiz.- en jaarpl. op weide of in bos. T.h.: vrijst. stenen bung's tot 17-7 en na 21-8. 4/6 pers. Gratis zwem- en kleuterbad, kant., winkel, wass., speelt., midgetgolf, voet- en volleybalv., disco, 500 m v. recr.plas. In hoogs. recr.team aanw. Kom eens kijken of bel voor gr. inl.: (04924) 1225. Zat. en zon. geopend. NB-61R

LIMBURG

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG v.a. f 495. Heen- en terugreis per touringcar, HP, 3 bustochten. Kmrs. t. en d. +t., zonder bus v.a. f 370 p.p. Alléén 3 bust. v.a. f 445. Gr. folder: 3-sterrenpension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-13017. LI-61R

"Meer Dan Alleen Maar Kamperen"
Op Recreatiepark Hommelheide te Susteren een gezinscamping bij uitstek. Natuurbad met strand, visstelgers, roeien, waterfietsen, surfles, tennis, grote speeltuin, midgetgolf, jeugddisco, kantine en veel meer. Gunstige tarieven speciale arrangementen. Tevens nieuwe jaarplaatsen. BEL VOOR GRATIS FOLDER 04499-2900 li-61r

Gulpen V.V.V. Wijlre
voor een fijne vak. in 't Zd-Limb. heuvelland. pr. gel. in Geul- en Gulpdal. Ook welkom in de krokus. Vr. de gids. pb 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444. LI-61R

GEZINSCAMPING 'De Ruige Hoek'. Verw. zwem- en speelbaden, speeltuin, tennisbaan, recreatieteam. Ook t.h. 5-pers. chalets. Maasbree (bij Venlo), 04765-2360. LI-61R

HOTEL 'DE OUDE HOEVE' ARCEN (NRD.-L.) EEN BOURGONDISCHE ERVARING IN HUISELIJKE SFEER. Na een ingrijpende verbouwing vanaf 14 maart: een sterretje meer door meer luxe, meer ruimte, meer comfort, meer privacy. BEL EVEN VOOR DE KLEURENFOLDER: (04703) 2098. LI-61R

4-6-pers. sta-caravans te huur
camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. VOORDEEL van 27 juni tot 11 juli en van 22 aug. tot 5 sept. 2 weken v.a. f 550. Inl. 04492-2044. LI-61R

HOTEL - LAMERICHS - GEULHEM - VALKENBURG a/d GEUL (L.)
Is gelegen in rustige bosrijke geuldalnatuur. 3 km van centrum Valkenburg. Geulhemmerweg 27, 6325 P. H. Berg-Terblijt (L.). Wij verzorgen voor U een weekvakantie naar ons hotel. Dit houdt in: afhalen en terugbrengen v.a. hotel naar Z. Limburg, Duitse Eifelgebergte, Ardennen en Luxemburg. De prijs is f 540.- per persoon per week alles inbegrepen. Per eigen auto tot hotel +3 bustochten v.a. hotel f 490.- per persoon p.w. of per trein tot Maastricht, alwaar U per auto aan station wordt afgehaald + 3 bustochten v.a. hotel f 490.- per persoon p. week. Enz... Natuurlijk inbegrepen voor dit arrangement een week volledig pension in hotel! Alle kamers zijn voorzien v. bad of douche en toilet! Vraagt prospectus of bel nu! tel. 04406-40555. LI-61R

ERMELO, Veluwe en Zeeland. Stacar. en vak.huizen, v.a. 80+ kort. 02520-17129. DB-61R

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen: toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kunt je eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u, ook als u alleen opgave voor uw woning zoekt. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8180 AH Epe. Tel. (05780) 14235. VW-61-R

ACTION ADVENTURES org. aktie w'ends/doevakanties. Bel v. kl. br. 073-570679. AV-61R

BELGIË LUXEMBURG

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. f 190 p.w. all-in (04459) 1598. BL-61R

T.h. 6-PERS. STACARAVANS douche/wc, kl.tv. Nog vrij voor 18-7 en na 22-8 en compl. inger. bung.tenten nog vrij voor 18-7 en 8-8 op 4-sterren camp. in de Ardennen. Inl. Eliens 02510-40618 b.g.g. 37602. BL-61R

CARAVANS te huur. Prachtige natuur bij La Roche (Ardennen) op ideale camping 100 km van Maastricht. Ook met eigen tent of caravan. Tel. 01172-1446. BL-61R

FRANKRIJK

ONBEZORGDE KAMPEERVACANTIES voor gezinnen. In Zuid-Frankrijk: compl. inger. caravans en bung.tenten + sport/spelprogramma's. Aantrekkelijk en betaalbaar. EUROSPORVAC 078-414652. FA-61R

TOPIC TRAVEL autovakanties
comfortabele huizen, villa's, bungalows en appartementen in Frankrijk, Spanje, Tsjechoslowakije, Karinthië en Toscane. Bel u voor onze gids: 070-3503309 Lid SGR FA-61R

COMFORTABEL KAMPEREN *** SOLAIRE Int. Holid. Stacaravan of tent op kwaliteitscampings t. aantr. prijzen! Reisb. SCHNEIDERS *05910-15075. FA-61R

SÉJOUR EN FRANCE
Goede vakantiewoningen, bung.parken en stacaravans. Nog plaats 20/6-18/7 en v.a. 1/8. Zeer aantr. prijzen. Gratis gids: 085-257800, lid SGR. FA-61R

Parijs busreizen, 3 dg. v.a. f 158.- p.p. Info GEBO REIZEN. 038-544968. FA-61R

Z.Fr. ons zr. comf. CHALET t.h. aan gr. meer Raviège-TARN privacy-eig.strand w.sport, uniek gebied, vrij vóór 18/7 na 8/8. Doc.+foto's 03430-14609. FA-61R

Busreizen elke vrijdag vertr. v.a. f 225 (020) 6202919. FA-61R

Jongerencamping in Côte d'Azur, 10/17 dgse busreizen v.a. f 245. Tent huur mog. (020) 6202919. FA-61R

ZUID-FRANKRIJK, vak.huizen t.h. aan zee en binnenland, 030-315039. Fa-61R

TENTSETTERS
Kant-en-klaar kamperen in 'n compleet inger. bungalowtent op unieke campings in Frankrijk. Folder? (071) 146431. FA-61R

ZUID FRANKRIJK
Verbluffend voordelig! 3-sterren appartement, 100 m van het strand in Cannes! Kan al v.a. f 775.- per week.
Bel 01650-55855
Teletravel, lid ANVR/SGR FA-61R

Op 40 prachtig gelegen campings CHALETS, stacar. of bung. tenten. Camp Contact 02507-14746 FA-61R

ARDÈCHE
Chalets Pasen 16/4-27/4 f 395.- all-in!
Chalets Hemelv. 27/5-6/6 f 465.- all-in
Caravans periode 16/4-27/6 2 wk. voor de zonnige prijs van f 395.- all-in. Idem 3 wk. v.a. f 575.- all-in.
Inl. Natuurreizen 04406-42428. FA-61R

I.R.S.: vakantiehuizen v. particulieren Z.O.-Frankrijk, Ardèche, Gard Vaucluse, Drôme, tel. Nl. 040-570619, tel. Fr. 09-3375391652. fax: 75391049 Ned. spr. FA-61R

DUITSLAND

Comfortabele vakantiewoningen, gastvrije pensions! Brochure via reisburo Schnieders. Tel. 05910-15075. DU-61R

Vakantie in Eifel. SIËSTA CAMPING. Mendig Am Laacher See, ± 300 km vanaf Utrecht. Gezellige Holl. gezins-camping tussen Rijn, Moezel en Eifel. Voor verhuur, reservering een correspondentie. Aanvr. doc: met f 2,- aan postzegels bijgesloten: Siësta, Postbus 123, 7003 AC Doetinchem. Du-61R

OOSTENRIJK

KARINTHIË a/d Wörthersee Klagenfurt, te huur 30 compl. inger. stacaravans van mei t/m sept. Op de camping, strandbad. Vol van 18-7 tot 15-8. Ned. gastechtp. aanw. ZELL AM SEE zomer- en wintercaravans t.h. op camp. Woferlgut Bruck, compl. inger. m. voortent. Ideaal v. kind. Vol van 11-7 tot 15-8 CARAVAN INTERLAND (02158) 25533. Os-61R

Comfortabele vakantiewoningen, gastvrije pensions! Brochure via reisburo Schnieders. Tel. 05910-15075. OS-61R

TIROL
10 dagen vanaf Fl. 375,- p.p.
Haal de zomergids pendelbusvakanties van ARKE

Stap over die drempel! Goed verz. 7-dgse reis voor ALLEENSTAANDEN naar O'rijk. Vertr. 21-3. Info Samen Uit, Duiven, 08367-67028. OS-61R

SPANJE

Busreizen elke vrijdag vertr. v.a. f 225 (020) 6202919 SP-61R

Costa Brava v.a. f 225.-
Barcelona v.a. f 225.-
Salou v.a. f 240.-
Costa Blanca v.a. f 265.-
Reisverprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen. Luxe bussen Toilet - video - airco - royal class
Iberbus
(020) 6241010 SP-61R

JONGERENCAMPING in Playa d'Aro, 10/17 dgse busreizen v.a. f 245. Tent huur mog. (020) 6202919. SP-61R

COSTA BRAVA - Blanes Vakantiewoningen te huur Auto • bus • trein • vliegtuig
CodaB Reizen: 050-415210. SP-61R

Gratis gids BUSPENDELS 10 d. 2x p. wk. app. v.a. f 199, Camping v.a. f 319. Hotel Marski** 13+20+27-3 f 249. Boosten Reizen, lid SGR 045-227777. SP-61R

Van Hulst/Montemar
Het beste aan de Costa (Pineda de Mar). Luxe touringcarreizen; Hotel/app. van april t/m okt. elke maandag en vrijdag 10-, 13-, 14- en 17-dgse. reizen. Vraag gratis brochure: 073-124171 SP-61R

Moderne bussen, vast gereserveerde plaatsen (dringen is niet nodig). Wel/niet roken. Meer dan 40 goede hotels in populaire plaatsen. Zeer voordelig door rechtstreekse verkoop. Openingsaanbieding nieuwe zomerseizoen, 10-dgs busreis, b.v. Hotel Cartago Nova Malgrat (2ster), halfp. 27/3, 3-6/4 f 279. Hotel Europa Park in Salou (3ster) 20/3 f 299. Apphtl Playamar Malgrat halfp. 13-20/4 f 279. Htl Helios in Lloret 3-6-4 f 335. Htl Las Vegas in Salou (3ster) mei v.a. f 349 Sorra Daurada in Malgrat volp. in juni f 360, enz., enz. Royal Class slechts f 40 retour. Vraag gratis folder SOLMAR TOURS 040-460560. SP-61R

Spanje busreizen 10 dg. v.a. f 395.- p.p., 17 dg. v.a. f 614.- p.p. Gratis folder GEBO REIZEN 038-544968 Sp-61R

ITALIË

Noorditaliaanse meren
Zwemmen - surfen - fietsen - bergen - cultuur - steden
200 persoonlijk bezochte vakantiewoningen en hotels
Vakantie Valsugana, 03463-51161 (gratis gids).

EXCURSIEREIZEN met bus zoek aan o.a. Rome, Florence, Venetië en Ravenna. Hotel met zwembad. 10 dgn. v.a. f 684,- Vertrek wekelijks op vrijdag. Vraag de gratis folder bij: Winnemuller Reizen (ANVR, SGR) 08880-52245. It-61R

Gezell. 4-p. ZOMERHUIS ... part. Tel. 09-457441... Ned. spr. DE-61R

DENEMARKEN

DENEMARKEN
* Het enige complete reisprogramma voor Denemarken van Scandinaviëspecialist Info Skandic (ANVR/SGR)
* Catalogi voor vakantiewoningen via gerenommeerde organisaties als Dansommer en Novasol.
INFO SKANDIC
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, tel. 050-143200. DE-61R

SCANDINAVIË

Limburgs Dagblad

sport

Utrecht leidt weer in strijd om Nederlands kampioenschap

Verlenging fataal voor Eaters

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

UTRECHT – Het venijn zat gisteravond voor Meetpoint/ Eaters in de staart. In de verlenging van de derde wedstrijd om de Nederlandse ijshockeytitel tegen Pro Badge/ Utrecht ging de Geleense ploeg onderuit. Het werd 4-3 voor de Utrechtenaren. De respectievelijke periodestanden waren 1-1, 2-0, 0-2, waarna de extra-speeltijd met 1-0 werd afgesloten.

Morgenmiddag om vier uur staat de return op het programma. Als Utrecht ook in Geleen de volle winst pakt is de strijd beslist en kunnen de domstadbewoners zich nationaal kampioen noemen. Wint Meetpoint/Eaters daarentegen, zal volgende week woensdag in Utrecht de vijfde ontmoeting tussen beide teams bepalen wie titelwinnaar wordt.

Achtentwintig seconden vóór het einde van de gewone speeltijd had Meetpoint/Eaters nog een voorsprong van één doelpunt, maar toen verbrijzelde Antoine Geesink van de gastheren de illusies van de tegenstander. Geesink hield vervolgens zijn team helemaál in de race om de titel door ook het beslissende doelpunt in de verlenging voor zijn rekening te nemen.

De eerste periode was amper een minuut oud toen Brant al op de strafbank belandde. Gelukkig voor de Geleners kon Utrecht geen voordeel halen uit deze numerieke meerderheid. De thuisclub begon nu offensief te spelen, waardoor de Eaters-verdediging in het nauw kwam. Een keer moest keeper Vijfschaft krijgen van verdediger Van Steen, die de puck van de lijn haalde. Toch kwam Meetpoint/Eaters hierna langzaam onder de druk uit en men kon enkele kansen creeëren. Echter Houben, Boh en Brant konden de juiste richting niet vinden. Nadat Chris Brant vervolgens vier minuten de strafbank in moest, profiteerde Utrecht in de tiende minuut Utrecht van deze numerieke meerderheid. Verdediger De Vries knalde de puck achter Vijfschaft: 1-0. Meetpoint/Eaters raakte niet aangeslagen door deze achterstand en bleef haar eigen spel spelen. Met succes. In de 19e minuut rondde Marçel Houben de Eaters-aanval af die hij samen met Brant en Saris afrondde: 1-1.

● *Keiharde strijd in Utrecht tussen Pro Badge/Utrecht en Meetpoint/Eaters. De Limburgers verloren uiteindelijk in de verlenging.*

De Geleense ploeg begon in de tweede periode sensationeel. Nadat Herman de Klein voor twee minuten naar de strafbank moest, onderbrak Brant de Utrechtse aanval en soleerde naar de 1-2 score toe. Utrecht had vervolgens alle moeite om overeind te blijven, maar toch kon Meetpoint/Eaters verder uitlopen. Het was Paul Brakke, die uit een scrimmage 1-3 voor zijn rekening nam. Eaters kon plotseling alles. De Utrechtse doelman Kambeitz had alle geluk nodig om een grotere achterstand te voorkomen.

Met een florissante 1-3 stand kon Eaters aan de derde periode beginnen, zelfs nog in numerieke meerderheid omdat een Utrecht-speler op de strafbank zat. Coach Stewart zei bij het begin van deze derde periode nog: „Blijven spelen zoals wij gedaan hebben en zorgen, dat wij uit de strafbank blijven." Zijn ploeg hield zich aan de opdracht, maar toch slaagde Utrecht er in om uit de omsingeling te komen. Keeper Jeff Vijfschaft van de Eaters kon nog geruime tijd zijn doel voor doorboring vrijwaren, maar uiteindelijk moest hij zwichten voor een afstandsschot van Acquooy: 2-3. Hierna werd het spel feller en nog harder. Aan beide zijden ging men tot het uiterste. Geleen kwam nu onder zware druk. De spanning steeg ten top, de nervositeit bij Meetpoint/ Eaters nam toe en 28 seconden voor het einde scoorde Geesink de gelijkmaker, waarna hij ook voor de gouden Utrechtse treffer in de verlenging zorg droeg.

Michel Visschers in de prijzen

BREE – In het Belgische plaatsje Bree worden vanavond de prijzen uitgereikt van het Limburgs Cross Criterium. Michel Visschers (Unitas) eindigde in de eindrangschikking bij de veteranen op de derde plaats met 380 punten. Winnaar werd de Belg Leo Brusselmans met 500 punten, voor zijn landgenoot Valentin Nassen met 390 punten.
Bij de mannen won Alex Persoons, winnaar van de Abdijcross te Rolduc, voor André Decolfmaeker en Maurice Swennen, allen uit België. De zes crossen die voor een klassering in de eindstand van het LCC in aanmerking kwamen werden achtereenvolgens gehouden in Bree, Genk, Dilsen, Lanaken, Tongeren en Kerkrade. Ook voor het komend winterseizoen staat het LCC op het programma, mogelijk aangevuld met een zevende veldloop.

sport kort

ZEIST – Marco Boogers (Fortuna Sittard) is voor één wedstrijd uitgesloten na zijn zevende gele kaart. Barry van Galen (Haarlem), zondag in de bekerwedstrijd Telstar - Haarlem door scheidsrechter Bakker van het veld gestuurd, is door de tuchtcommissie van de KNVB voor drie wedstrijden geschorst.

● ATLETIEK – AV Weert houdt morgen de Posno-marathon. Start kwart marathon om 13.00 uur, halve marathon 13.30 uur. Start en finish bij Martinuskerk.

● BRIDGE – In het kader van 60 jaar bridgeclub Mijnstreek Heerlen wordt vandaag in de aula van het Bisschoppelijk College te Sittard-West het 19e Mijnstreektoernooi gehouden. Aanvang 10.30 uur.

sport in cijfers

SKI

Isny, Duitsland. Kampioenschap lage landen. Mannen, 4x10 km estafette: 1. Italië 1.53.10, 2. Nederland (Stevens, Puijk, Vermeulen, Krouwel) 1.54.58, 3. Frankrijk 1.58.27. Junioren, 3x5 km: 1. Nederland 39.57, 2. Hongarije 41.06. Vrouwen, 3x5 km: 1. Italië 42.02, 2. Nederland (Van de Bunt, Ten Bosch, Van Schijndel) 44.56, 3. Hongarije 49.09.
Panorama, Canada. Wereldbeker mannen, afdaling: 1. Besse (Zwitserland) 2.05,33, 2. Mader en Mahrer, beiden 2.05,34, 4. Kitt 2.05,52, 5. Fivel 2.05,61, 6. Ortlieb 2.05,62, 7. Stock 2.05,75, 8. Heinzer 2.05,80, 9. Arnesen 2.06,05, 10. Alphand 2.06,11. Stand algemeen: 1. Accola 1478, 2. Tomba 1162, 3. Girardelli 859, 4. Furuseth 797, 5. Heinzer 713, 6. Wasmeier 591, 7. Mader 541, 8. Strolz 512. Stand afdaling: 1. Heinzer 551, 2. Kitt 361, 3. Ortlieb 359, 4. Mahrer 337, 5. Stock 305.

BIATHLON

Oslo, wereldbeker, 15 km vrouwen: 1. Restsova (GOS) 1.06.56,4 (7 missers bij schieten), 2. Briand 1.07.29,2 (5), 3. Nykkelmo 1.07.43,9 (4). Stand wereldbeker: 1. Schaaf 138, 2. Briand 124, 3. Restsova 120.

TENNIS

Indian Wells, 1,8 miljoen gulden, mannen: derde ronde: Chang-Krajicek 6-3 6-7 (4-7) 7-6 (7-4), Clavet-Novacek 6-2 4-6 6-3, Sjesnokov-Courier 6-4 7-5, Stich-Rostagno 6-2 6-4, Sjerkasov-Gustafsson 6-3 6-3, Bruguera-Korda 7-5 4-6 6-0, Hlasek-Sampras 6-4 3-6 7-5, Emilio Sanchez-Agassi 6-3 6-1. Kwartfinales: Stich-Bruguera 6-1 6-2.
Boca Raton, 1 miljoen gulden, vrouwen: derde ronde: Garrison-Schultz 7-5 4-6 6-3, Tauziat-Zrubakova 6-2 7-6 (7-40, Martinez-Date 6-1 7-6 (7-3), Mary Joe Fernandez-Gildemeister 6-3 7-5, Coetzer-Wiesner 6-3 6-1, Ritner-Meski 6-2 6-3. Kwartfinales: Coetzer-Sabatini 4-6 6-1 6-2. **Kopenhagen. Mannen,** 250.000 gulden, kwartfinales: Jarryd-Eltingh 6-1 6-2, Nargiso-Kenneth Carlsson 7-5 7-6.
Amstelveen, Open Amstelveense Indoor: J16: 2e ronde: Smeets-Boom 6-3, 6-0; 3e ronde: Smeets-Opperhuizen 4-6, 4-6.
Zevenbergen, Krokustoernooi: J14: 3e ronde: Pechler-Bestebroer 6-2, 6-3; Lemmens-Burgstede 1-6, 0-6; Martens-Stemerdink 6-2, 6-4; Van Nispen-Jongepier 6-2, 5-6, 0-6; Paas-Coumans 6-1, 6-2; Koomen-Dijkstra 6-0, 4-6, 3-6; Hendriks-Kwats 6-0, 4-6, 6-3; Hagenaars-Van de Vet 6-3, 6-2; Van der Linden-Huppes 0-6, 3-6.

SCHAKEN

Linares, Spanje, grootmeestertoernooi, afgebroken partij: Speelman-Illescas 0-1. Stand na acht ronden: 1. Kasparov 6 p, 2. Beljavski 5 1/2 p, 3. Karpov en Timman 5 p, 5. Ivantsjoek en Illescas 4 1/2 p, 7. Gelfand en Joesoepov 4 p, 9. Anand en Salov 3 1/2 p, 11. Short en Barejev 3 p, 13. Speelman 2 1/2 p, 14. Ljubojevic 2 p.

PAARDESPORT

Dortmund, Grand Prix dressuur: 1. Theodorescu, met Ganimedes 1670, 2. Nathhorst, Dante 1662, 3. Theodorescu, Grunox 1646, 4. Werth, Fabienne 1641, 5. Balkenhol, Goldstern 1606.

GOLF

Santa Ponca, Spanje. Balearas Open, stand na twee ronden: 1. Brand jr. 134 slagen (68-66), 2. McFarlane 138 (68-70), Riley 138 (68-70) en Lane 138 (67-71), 5. Hallberg, Day, Fernandez, Luna, Bennett 139, 31. o.a. Van der Velde 143 (72-71).

AUTOSPORT

Viseu. Rally van Portugal, 2211 km, Stand na 30 van 40 klassementsproeven: 1. Kankkunen/Piironen (Finland, Lancia) 4.23.08, 2. Biasion/Siviero, Ford 4.24.26, 3. Sainz/Moya, Toyota 4.24.45, 4. Aghini/Farnocchia, Lancia 4.25.31, 5. Schwarz/Hertz, Toyota 4.26.53.

Post verzekerd van zes jaar sponsoring

Van onze sportredactie

HEERLEN – Peter Post hoeft zich geen zorgen meer te maken over de voortzetting van zijn professionele wielerploeg. De directeur/manager van het Panasonic-team is naar verluidt na 1992 verzekerd van zes jaar sponsoring.
Post heeft inmiddels zijn belangrijkste renners op de hoogte gebracht van deze nieuwe garanties. Hij wil echter nog niet vertellen of het om een verlenging van het dit jaar aflopende Panasonic-contract gaat, of dat hij een nieuwe kapitaalkrachtige sponsor aan de haak heeft geslagen.

Daarentegen zijn Jan Raas (Buckler) en Jan Gisbers (PDM) er nog steeds niet in geslaagd nieuwe geldschieters voor 1993 te vinden. Zoals bekend stoppen Buckler en PDM einde dit jaar met de sponsoring van hun gelijknamige profploegen. TVM (Cees Priem) blijft ook in 1993 actief als wielersponsor.

Krajicek niet langs Chang

INDIAN WELLS – Richard Krajicek is na zijn opzienbarende overwinning op Ivanisevic in de achtste finales van het toernooi van Indian Wells gestuit door de laatste Amerikaanse vertegenwoordiger Michael Chang. De nummer twaalf van het schema nam met 6-3 6-7 (4-7) 7-6 (7-4) revanche voor de nederlaag, die hij bij de Open Australische kampioenschappen had geleden. Krajicek had weliswaar een matchpoint, maar benutte dat niet.
Van de zestien Amerikanen in het schema van 56 spelers was Chang de enige, die doorging naar de kartfinales. Lijstaanvoerder Jim Courier vond voor de vijfde achtereenvolgende maal in zijn carriere geen gat in het tennismuurtje dat de GOS-vertegenwoordiger Andre Sjesnokov optrok: 4-6 5-7.
Bij het toernooi van Boca Raton miste Brenda Schultz de kans haar krachten te meten met Steffi Graf. De Nederlandse verloor met 5-7 6-3 3-6 van de als zevende geplaatste Amerikaanse Zina Garrison. Gabriela Sabatini, door het blad People gekozen tot als één van de mooiste vrouwen ter wereld, won met 6-2 6-2 van de 16-jarige Chanda Rubin. Mary Joe Fernandez ontdeed zich van Laura Gildemeister: 6-3 7-5.

Zege Meijers

GELEEN – In de landelijke eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie heeft H. Meyers gisteravond de derby tegen 't Brikske met 4-2 gewonnen. Door dit resultaat behoudt de Geleense ploeg kansen op een promotieplaats.
Tot aan de rust was de stand nog gelijk, 1-1, vooral doordat de thuisclub te veel kansen miste. Diep in de tweede helft kwam Meyers op 3-2 waarna 't Brikske met spelende keeper ging opereren. Dat strafte de thuisclub onmiddellijk af. Voor Meyers scoorde Virdis twee maal, Schaekens en Van Lieshout, voor 't Brikske Bachaus en Winkens. In de tweede divisie F werd FCD Roermond weer alleen koploper door een grote overwinning, 7-1, op EJA.

Overige uitslagen: Bunga Melati-Schoenenreus 5-2; Hooghuys Sport-Tongelreep 4-1. **De stand:** 1. Bunga Melati 17-29 (67-30); 2. Schoenenreus 17-21 (64-52); 3. Hooghuys Sport 17-21 (54-43); 4. Bouwfonds 17-20 (54-34); 5. ZVV Wierts/Haantjes 17-20 (50-42); 6. Molier 17-20 (15-52); 7. H. Meyers 17-18 (49-33); 8. Van der Zande 17-15 (53-60); 9. Dousberg Parc 17-14 (43-50); 10. Tongelreep 17-13 (28-53); 11. 't Brikske 17-9 (35-60); 12. FC Brunssum 17-4 (23-68).

Motorola-ploeg aan dood ontsnapt

HEERLEN/OUDENAARDE – De Motorola-wielerploeg is gisteren tijdens een groepstraining op het parcours van de Ronde van Vlaanderen bij een verkeersongeluk aan de dood ontsnapt. In de buurt van Oudenaarde werden liefst zeven renners van het team van Hennie Kuiper door een vrachtwagencombinatie van de weg gemaaid. Het ongeluk liep als een wonder nog goed af.
De verwondingen van Steve Bauer, Dag-Otto Lauritzen en Michel Dernies bleven beperkt tot schaafwonden. Eerstejaarsprof Greg Moens was het zwaarst gewond. De man die vorig jaar bij de amateurs vijftig wedstrijden won, liep kneuzingen aan knieën, schouders en ellebogen op. Bovendien had hij verwondingen in het aangezicht en een lichte hersenschudding. Moens zal minstens tien dagen volledige rust moeten nemen.

Vermeule in Parelloop

BRUNSSUM – John Vermeule en Bert van Vlaanderen zijn de nationale toppers die van de partij zijn tijdens de Parelloop, die zaterdag 29 maart in Brunssum wordt gehouden. Vandaag beslist Tonnie Dirks of hij zal deelnemen.

Handballers goed uit startblokken

SCHIEDAM – Het Nederlands herenhandbalteam heeft de eerste van drie oefenwedstrijden tegen Japan verrassend ruim gewonnen. In een sfeervolle ambiance werd het 25-14 nadat onze landgenoten bij de rust al een 16-7 voorsprong hadden. Nederland presenteerde zich in de gewenste WK-vorm en verdedigde erg sterk. De jonge Japanse ploeg, die het vooral van snelheid moest hebben kreeg weinig ruimte en had in de snelle tegenaanval zijn beste wapen.
Na de wederzijdse verkenningen was de score in de vijftiende minuut 6-5. Vervolgens, liep Oranje snel uit naar 10-5, om bij rust de kloof al op negen doelpunten te hebben gebracht: 16-7.

Ook in de tweede helft bleef Nederland, nu met Josten op de plaats van Mastenbroek in het doel, geconcentreerd spelen. Afgezien van een kleine inzinking rond de 45ste minuut bleef de doelpuntenmachine, met Claus Veerman aan de knoppen (7 treffers), goed draaien. De 25-14 overwinning was allerminst geflatteerd.

De Nederlandse doelpunten kwamen op naam van: Veerman (7), Hagreize (4), Schuurs (3), Groener, Nijdam, Jacobs, Tummers, Portengen (2) en Van Olphen (1). Robert Fiege ontbrak wegens een blessure, terwijl Ruivenkamp, Nusser, Aalmoes en Van de Broeck niet werden ingezet.

Rooks, Theunisse en Wijnands door ziektes of blessures getroffen

Peloton strijdt op vier fronten

Van onze sportredactie

HEERLEN – Met de Belgische openingsklassieker Omloop Het Volk en enkele kleinere koersen achter de rug, is het even stil geweest in de mondiale profwielersport. Daaraan komt nu een einde. Parijs-Nice, waarvoor morgenmiddag het startschot klinkt, luidt een bijzonder drukke week in. Op een gegeven moment strijdt het peloton zelfs op minstens vier fronten tegelijk. Behalve de „rit naar de zon" (8-15 maart), vermeldt het programma immers ook nog Ronde van Murcia in Spanje (10-15 maart) en Tirreno-Adriatico (11-18 maart) in het zuiden van Italië, naast de wedstrijden op de nationale kalenders.

In deze laatste categorie zijn weliswaar geen punten voor het FICP-klassement te verdienen, maar de (internationale) bezetting en het gehalte van de parcoursen mogen allesbehalve onderschat worden, zoals morgen de Omloop van de Vlaamse Ardennen in Ichtegem.

Alle vier grote Nederlandse formaties geven acte de presence met een selectie in Tirreno-Adriatico. Buckler en TVM zijn daarnaast met een afvaardiging in Parijs-Nice van de partij. Daarentegen hebben PDM en Panasonic op hun beurt de Ronde van Murcia als tweede rittenkoers in deze periode op het programma gezet.

● *TVM-renner Ad Wijnands, die ondanks een blessure de Omloop Het Volk uitreed, moet verstek laten gaan in Parijs-Nice. Op 23 maart hervat de Eijsdenaar in de Catalaanse Week.* Foto: DRIES LINSSEN

Buckler zou normaliter met Rooks als kopman in Parijs-Nice gestart zijn, maar de Noordhollander is ziek. De Vries, etcetera zullen het derhalve zonder hem moeten doen. Mogelijk dat Rooks wel over een paar dagen in Tirreno-Adriatico kan starten, waar Maassen overigens als kopman van de ploeg fungeert. Chef d'equipe in Italië is Jan Raas. De ploeg in Parijs-Nice wordt geleid door Joop Zoetemelk.
TVM heeft Theunisse (longontsteking) en Wijnands (geïrriteerde aanhechting van de hamstring aan de achterkant van het bovenbeen) moeten schrappen van de deelnemerslijst in respectievelijk Tirreno-Adriatico en Parijs-Nice.
Ad Wijnands: „Ik had al last van deze blessure tijdens de Omloop Het Volk, maar ik reed de wedstrijd uit. Dokter Sala uit Eindhoven heeft mij naderhand onderzocht. Van hem kreeg ik het advies om rust te nemen in plaats van te starten in Parijs-Nice. Mijn plan om eventueel enkele dagen later in Tirreno-Adriatico van de partij te zijn, werd door ploegleider Priem afgeblazen. Hij vond het beter, dat Theunisse en ik binnenkort naar Spanje trekken om aldaar te trainen in de aanloop naar de Catalaanse Week, waaraan wij van 23 tot 27 maart met een ploeg deelnemen."

Belangrijkste niet-Nederlandse deelnemers aan Parijs-Nice zijn Indurain, Rominger (winnaar vorig jaar), Mottet, Fignon, Gölz, Le Mond, Millar, Museeuw en Gayant.

In Tirreno-Adriatico is vanzelfsprekend de Italiaanse inbreng groot (Bugno, Fondriest, Argentin, etcetera), naast Maassen, Kelly, Alcala, Breukink. Toppers in de Ronde van Murcia zijn onder meer Delgado, Bouwmans en Chiappucci. Het aantal deelnemers aan alle koersen schommelt tussen honderdvijftig en tweehonderd.

De meeste Nederlandse, Belgische en Franse renners die niet in Parijs-Nice starten, nemen morgen deel aan de Omloop van de Vlaamse Ardennen, als laatste test voor de Italiaanse of Spaanse campagne.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

SCANDINAVIË

Lente Troef Trip
NOORWEGEN 549,- p.p.
9 DGS FJORD- EN BERGPENSION AUTORONDREIS HALFPENSION, INKL. OVERTOCHT
Bel nu voor alle Lente TroefTrips onze Brochurelijn 072-611580 of schrijf naar Buro Scandinavia Postbus 20020, 1000 HA Amsterdam.

De specialist voor Scandinavië
(incl. IJsland, Groenland en Noord-Rusland)
- vakantiehuisjes aan de Zweedse en Finse meren, Noorse fjorden of Deense duinen
- rondreizen per auto Hurtigrute of Götakanaal
- alle boot- en vliegverbindingen
- avontuurlijke, cultuur- en familievakanties

Vraag voor deze zaken (en meer) naar de zomerfolders van:
INFO SKANDIC
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen, tel. 050-143200. SK-61R

Avontuurl. rondreis door Skandinavië, 05941-1445. AURINKO REIZEN. SK-61R

GR. BRITTANNIË IERLAND

KING'S SCHOOL OF ENGLISH
Engels leren in Engeland. Ied. leeftijd. Intensive-Summer-Teenagers Residential-Junior-Courses met sport en excursies. Info: 040-833743. GI-61R

COTTAGE HOLIDAYS. Vak.woningen in Schotland, Engeland en Wales. Vraag brochure. 072-121783. GB-61R

POLEN

Polen, 'n vakantieland met voor elk wat wils. POESTA REISWINKEL stuurt u graag haar progr. met pensions en huisjes in vak.parken en georg. reizen naar Warschau. Bel: 055-412114. PO-61R

POLEN, 10-daagse perfect verzorgde rondreis voor slechts ƒ 999. Dat kan alleen bij de Speciale Reizen Centrale. Vraag onze gratis reisgids: 050-145800///020-6202121 lid ANVR. PO-61R

TSJECHOSLOWAKIJE

RONDREIZEN en excursiereizen naar Tsjechoslowakije is onze specialiteit! 10-daagse excursiereizen naar Moravië en Bohemen v.a. ƒ 599.- HP, incl. div. excursies en een uitgebreid bezoek aan Praag. Wekelijks vertrek op dinsdag en vrijdag (vanaf 17 april). 13-daagse rondreizen v.a. ƒ 999.- HP incl. excursies. Tevens op diverse data Nietrokers reizen en Comfort Class reizen. Vraag de gratis brochure bij: Winnemuller Reizen (SGR, ANVR), 08880-52245. TS-61R

PRAAG
SRC biedt verrassend andere busvakanties die bovendien opvallend voordelig zijn.
f. 299.-
f. 498.-
f. 799.-
In onze nieuwe reisgids staan, nu ook, reizen naar Moravië en Zuid-Bohemen!
SRC SPECIALE REIZEN CENTRALE

PRAAG IS ONZE SPECIALITEIT. Maak kennis met deze prachtige stad 6 en 7 dgn. uitstekend verzorgd v.a. ƒ 275.- incl. HP en excursies. Ook rondreizen 8 dgn. Praag en 2 d. Bohemen geheel verzorgd. Vraag de gratis brochure bij M.C.E.T., Moonens Cars Europa Tours, tel. (04406) 13661. Voor scholen en bedrijven org. wij reizen op maat. TS-61R

VAKANTIEWONINGEN v.a. ƒ 359 tot ƒ 779 per week. Folder? Bel Speciale Reizen Centrale: 050-145800/020-6202121 lid ANVR. TS-61R

VAKANTIEHUIZEN/APP. ook in Praag. Kmrs. in Praag v.a. ƒ 25.-. B.o.B. Travel (02290) 39762 tot 21.00 uur. TS-61R

PRAAG 8 dagen, bus, prima hotel, l/o v.a. ƒ 335.- Mevo-Reizen Holten, 05725-1547 TS61R

Voor wie eens wat anders wil..............
TSJECHOSLOWAKIJE
gastvrij, grenzeloos mooi en... dichtbij!
Vraag onze gratis autoreizen magazine met 36 pag. verbluffend voordeel in bungalows, hotels, appartementen en op campings 05700-35188.
EURODYNAMIC (GARANTIEFONDS) TS-61R

HONGARIJE

BALATONMEER
vanaf Fl. 290,- p.p.
Haal de zomergids pendelbusvakanties van ARKE

NIEUW! Poesta Reiswinkel heeft nu ook georganiseerde reizen. Bel voor meer info 055-412114. HO-61R

Dé beste spec. voor Hongarije POESTA REISWINKEL, biedt hot., pens., appt., vak. huizen, camp. en ruiter-/menvak. op alle nivo's voor de indiv. reiziger. Unieke rondreis langs pensions, 14 dgn. à ƒ 375,- p.p. met eigen vervoer. Weekl. pendelbus ƒ 225,- retour. Vliegreizen. Gratis folder: (055) 412114. HO-61R

VRIJSTAANDE VAKANTIEHUISJES aan het water te huur aangeboden in prachtig recreatiegebied, 50 km ten zuiden van Budapest. Vele mogelijkheden. Voor informatie belt u: 05960-80515. HO-61R

BALATONMEER
vanaf Fl. 290,- p.p.
Haal de zomergids pendelbusvakanties van ARKE

BALATON TRAVEL LID SGR (grootste Hongarije-specialist). Goedkope vak. huizen, hotels en kuurhotels overal in het land. Vak.huis in het hoogseiz. bij het Balatonmeer v.a. ƒ 560,-; bij Velencemeer v.a. ƒ 385,- p.w. Tel. 073-425736/416028 HO-61R

BUDAPEST, 7-daagse busreis v.a. ƒ 329. 8-daagse verzorgde excursiereis v.a. ƒ 599. 5-daagse vliegreizen v.a. ƒ 849. Vraag onze gratis reisgids met alle informatie over Verrassend Andere Vakanties. Speciale Reizen Centrale: 050-145800//020-6202121 of vraag uw ANVR-reisadviesburo! HO-61R

Aantr. groepsreizen naar Hongarije. POESTA REISWINKEL biedt reizen v.a. ƒ 885.- p.p. naar Budapest en een reis speciaal voor alleengaanden v.a. ƒ 1.175.- p.p. Vele vertrekdata en opstapplaatsen. Bel voor info: 055-412114. HO61R

Div. VAKANTIEWONINGEN t.h. in Hongarije. Prijzen v.a. 35 DM p. woning. Info 046-334006. HO-61R

GRIEKENLAND

CORFU. VAKANTIEWONINGEN 2-8 pers., aan zee v.a. ƒ 145.- p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 530.- p.p. Vraag de meest uitgebreide kleurige GRATIS BROCHURE. Ross Holidays 05908-10019 SGR. GC-61R

TURKIJE

De mooiste vakanties voor de laagste prijs:
Wekelijks naar 8 badplaatsen/ 5 steden, keuze uit 70 hotels/app.
*** Vlucht va. ƒ 495,-**
bijv. Bodrum, hotel Halis l/o. kamer/badkamer/balcon bij strand. In voorjaar en najaar:
*** 1 week maar ƒ 648,-**
in juni/juli/aug/sept
*** 1 week maar ƒ 698,-**
verlengingsweek va. ƒ 100,- p.p.
Vraag grote aanbiedingsgids Turkije
Super - Reizen 040-436600.
TU-61R

Aktieve rondreis West-Turkije 22 dgn. ƒ 1695,-. Oost-Turkije 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 10-4. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR. TU

RUSLAND

ST. PETERSBURG en Scandinavië, prachtige 10-daagse busrondreis nu al v.a. ƒ 1199. Vraag onze bijzondere reisgids met veel betere busreizen. Speciale Reizen Centrale: 050-145800///020-6202121 lid ANVR. RU-61R

INDONESIË

23 dgn. elke week in 1992 een onvergetelijke vakantie in Bogor, Lembang, Djokja, Kalibaru en Bali + vol pens. + excursies + retourticket KLM-GA. Voor maar ƒ 2750.-. Inl. St. 'HET SCHONE STREVEN' L'wd., 058-137706. IN-61R

Aktieve rondreizen Sumatra, Java, Bali, Lombok, Sunda eilanden, Sulawesi 22-34 dagen v.a. ƒ 2995,- incl. vliegreis, vervoer, eenvoudige hotels etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR IN-61R

AZIË

MALEISIE
8-15-22 dgn. vanaf Fl. 2185,- p.p.
Haal de Verre Oosten gids van ARKE

GOEDKOPE TICKETS AZIË O.A. THAILAND/FILIPIJNEN. Nieuwe reiskrant 1992 met 15 dg. Thailand ƒ 1.529.-; 15 dg. Manila ƒ 2.149.-; 15 dg. strand/duikvak. Filip. ƒ 2.289. Incl. Ticket/Hotels. Grote keus rondreizen in Azie.---RAINBOW TOURS. Tel. 085-454918/430992.--- AZ-61R

THAILAND: v.a. ƒ 1339; 15-dgn. ***hotel ƒ 1795. Sri Lanka: v.a. ƒ 1425; 20-dgn. hotel L/O ƒ 1895; 8-dgs. tour ƒ 2495. Schakel Travel & Tours, tel. (085) 649548. AZ-61R

19 d. THAILAND-rondreis incl. jungle tocht al v.a. 2099,- Gratis folder SRC 020-6202121 (ANVR)

CHINA

Avontuurlijke China reizen, van rugzakkenreis tot luxe rondreis v.a. 1995,- Gratis folder SRC 020-6202121 (ANVR) CH-61R

MAROKKO

Aktieve rondreis Marokko 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdat. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR. MA-61R

AFRIKA

KENIA
9-16-23 dgn. vanaf Fl. 1375,- p.p.
Vertrek op 23 en 30 maart
Haal de Kenia/Tanzania gids van ARKE

ISRAEL

Israël reizen
vanuit Bijbels perspectief en Solidariteit met Israël en het Joodse volk. Vraag de reisgids van: Christenen voor Israël, Ambachtsstraat 15, 3861 RH Nijkerk. Tel. 075-311341. IS61R

Goed hoeft niet duur te zijn! 10-daagse rondreis ISRAEL nu al v.a. ƒ 1799. Vraag onze reisgids met alle informatie over Verrassend Andere Vakanties. Speciale Reizen Centrale: 050-145800/// 020-6202121 lid ANVR. IS-61R

OOST-EUROPA

PANNONIA Travel heeft inger. tenten-car.-campings, vak.won.-app. in Hongarije en Tsjechosl. 08347-83988. OE-61R

EGYPTE

EGYPTE, prachtige 10-daagse rondreis Cairo, Luxor, Aswan. Nu al v.a. ƒ 1499 incl. goede toeristenklasse hotels, alle excursies, volpension, 1e klas Wagon-Lits en rechtstreekse vlucht. Ook Speciale Reizen Centrale. Vraag gratis reisgids: 050-145800/020-6202121 lid ANVR. EG-61R

Akt. 15-dgs RONDREIS; 17/5, 14/6, 12/7 Kl. groep, enth. reisleiding, leuke hotelletjes, excursies, felouka zeilen, etc. ƒ 1575.-. Rosetta 080-227087. EG-61R

ZUID-AMERIKA

A C A T R A V E L Latijns Amerika Specialist van ticket tot pakket 020 - 66 333 79 Lid SGR.

„BRAZILIË op maat met „Toekan Turismo Brasil." Per Van, Jeep, motor, bus of airpass. Tel. (02207) 18950.

VER. STATEN / CANADA

Campers/autotours, hotels + vliegreizen enz. Tevens compl. pakketreizen. Info CADUSA REIZEN, Vinkeveen. Tel. 02949-1635/3544. VC-61R

CARIBBEAN

DOMINICAANSE REPUBLIEK
9-16-23 dgn. vanaf Fl. 1850,- p.p.
Haal de Amerika/Caribbean gids van ARKE

DIV. BUITENLAND

AVONTUURLIJKE REIZEN MET BAOBAB
Met Baobab dichter bij natuur en bevolking door actieve manier van reizen met kleine groepen en mooie wandelingen. Hotelrondreizen, kampeerexpedities en safari's.

Indonesië, Maleisië, Thailand, Vietnam, China, India, Sri Lanka, Midden-Oosten, Kenia, Tanzania, Malawi, Zimbabwe, Botswana, Mali, Sahara / West-Afrika, Mexico, Guatemala, Ecuador, Galápagos

Baobab wandeltrektochten met bagagevervoer door niet-toeristische gebieden.

Madeira, Spanje, Gomera, Turkije, Tsjechoslowakije, Bulgarije, Sinaï, Marokko, Algerije, Nepal, Costa Rica, Kenia.

BAOBAB RONDREIZEN en BAOBAB WANDEL gidsen vraagt u aan bij:
TERRA TRAVEL
Haarlemmerstraat 24-26 / 1013 ER Amsterdam.
Tel.: 020-6275129 / Fax: 020-6245401 / Lid SGR / VAR

Naturistische zomervakanties
Internatuur, 085-617134
DB-61R

ASHRAF
organiseert meer dan 40 verschillende aantrekkelijk, avontuurlijke reizen naar verre bestemmingen van 2 tot 35 weken van ƒ 1550 tot ƒ 6900, gezellige, kleine groepen van 12 tot 17 personen. Bel voor de nieuwe folder 020-6232450
AZIË
AFRIKA
ZUID-AMERIKA
CHINA
lid VAR/SGR

STRAND
vanaf
FLOTTIELJEZEILEN CORFU 369
8 dagen logies op boot, exkl. vlucht
PELOPONNESOS FLY DRIVE 625
inkl. vlucht en 8 dagen autohuur
AGADIR MAROKKO 795
8 dagen logies in appartement, inkl. vlucht
LESBOS JUBILEUMREIS 865
15 dagen logies in appartement, inkl. vlucht
TURKIJE JUBILEUMREIS 965
15 dagen logies & ontbijt in hotel, inkl. vlucht
SOSUA DOMINICAANSE REPUBLIEK 1595
9 dagen logies in appartement, per vliegtuig
Haal de Strandbrochure bij de NBBS Reiswinkel in Maastricht, of bel 043-212737.
NBBS Reizen
Al 65 jaar een eigen kijk op vakanties

ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 46 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN.
VAKANTIE & RECREATIE
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314 / 206 / 292, fax: 072-113295

DUITSLAND

EDERBERGLAND Huis uit, bos in Ontspanning voor iedereen in Gasthaus zum Burgwald, D-3559 Burgwald 1, tel. 09.49.6451/8302. Kmrs. meestal m. do/wc, balkon, solarverwarming. Zwembad, binnenbad op 5 km afstand, mooie wandelwegen, kegelen in oord. VP va. DM 36,-, HP va. DM 29,-, LO va. DM 22,-. Afhalen mogelijk. Brochure aanvragen. Voor senioren bijzonder geschikt.

Hotel Simon
Uw familiehotel i.h. zuidelijke Zwarte Woud.
Kamers m. do/wc, deels m. balkon.
LO DM 30,- t/m DM 42,-.
Korting in voor- en naseizoen op aanvraag.
Familie Weiland, D-7865 Todtmoos, tel. 09.49.7674/402

Uitnodiging
Wanneer u alles over Dethleffs caravans en kampeerauto's wilt weten, bezoekt u ons.
tillemans rekreatie b.v.
Haefland 19
Brunssum
tel. 045-270388
Dethleffs
Kwaliteit vol doordachte ideeën

HEILIGENHAFEN
Vakantiewoningen en part.kamers vrij. Speciale termijnen aanvragen. Tel. 09.49.4362/7388.

Eiland Föhr
Vakantiewoning mei en juni vrij. Tel. 09.49.4683/332.

LANDGASTHOF ALT AUE
Bad Berleburg, Aue 2, kmr. m. do/wc, binnenbad in huis, sauna, zonnebank, fitnessruimte, kegelbaan en openhaardvertrek.
Aanbieding 1 wk HP DM 239,-. Tel. 09.49.2759/345.

Comfortabele vakantiewoningen in Haus Berghof
i.h. Schwäbische Wald. Mooie, rustige ligging, vrijstaand aan bergrug, m. heerlijk vergezicht, slechts 200 m. naar het bos. Binnenbad 28°, sauna, sol., gr. terras m. ligwei, kinderspeelplaats, tafeltennis, eigen meer om te vissen. Huisfolder. Eerst kijken en testen, dan boeken. E. Munz, Berghof, D-7062 Obersteinenberg. Tel. 09.49.7182/531 en 09.49.7183/6526.

Voorjaarsvakantie Gasthof Adler
Moderne kmrs. do/wc, nieuwbouw vak.woningen en een heerlijk wandelgebied zorgen voor een aangenaam vakantieverblijf. Tel. 09.49.8262/1579. D-8931 Mittelneufnach. Kirchweg 2, Bayerisch-Schwaben.

Ruitervakantie
v. kinderen en jongeren. Ponyhof in de Eifel, rustige bosrijke ligging, vrijstaand. VP DM 50,- incl. 2 lesuren, nu boeken. Reiterhof: Zungenhof D-5443 Eppenberg-Eifel. Tel. 09.49.2653/6646.

De onvervalste natuur v.d. Noord-Eifel biedt voor elk jaargetijde een betoverende coulisse voor uw vakantie. Kmr. m. do/wc, tel., tv, deels m. dakterras, keuken machtig tot fijn. Hohe Venn en Rursee i.d. buurt, casino in het nabije Aachen. LO va. DM 44,-.
Hotel-Restaurant Nelissen
Frackersberg 1, D-5190 Stolberg-Zweifall
Tel. 09.49.2402/71138, fax 09.49.2402/72384.

OOK ALS HET DROOG IS REGENT 'T PRIJZEN...

Limburgs Dagblad

MAASTRICHT AIRPORT
DIRECTE LIJNVLUCHT
MAASTRICHT-LONDEN
* Introductietarief geldig t/m 15 maart 1992. Retour Hfl. 398,-
* Uitsluitend voor directe vluchten met Air Exel
INTRODUCTIE-TARIEF Hfl. 199,- ENKELE REIS
* Reserveer via uw reisburo of bel 06-874774
A I R E X E L

RONGEN
kampeerauto's, caravans en voortenten, kampeerartikelen, zeiljachten, scheepsaccessoires
St. Jobserstr. 5102 Würselen Gewerbegebiet Aachener Kreuz

U gaat toch ook naar
LOURDES
met "de Limburgse"!

Trein	6 t/m 13 mei, 4 t/m 11 juni, 3 t/m 10 sept, 11 t/m 18 okt.
Bus	5 t/m 13 mei, 3 t/m 11 juni, 2 t/m 10 sept., 10 t/m 18 okt.
Vliegtuig	5 t/m 10 juni, 4 t/m 9 september

Belt u even voor gratis folder:
LIMBURGSE BEDEVAART NAAR LOURDES
Bredestraat 13
6211 HA Maastricht
Tel. 043-215715
LIMBURGSCHE BEDEVAART NAAR LOURDES

REIS-ADVIES
Met AQUASUN naar **Tunesië**
Tunesië met zijn prachtige stranden, sprookjesachtige hotels, rijke cultuur en uitgebreide watersport- en golffaciliteiten biedt legio mogelijkheden voor een geslaagde vakantie.
Vertrek 14 en 21 maart vanaf Maastricht Airport
8 DGN. HOTEL HP v.a. ƒ 528,- p.p.
15 DGN. HOTEL HP v.a. ƒ 609,- p.p.
Uw reisadviseuse:
SABINE TEHEUX: 045-226655
Reisadviseuse:
Kupers Reis Info
Weert - Noordkade 49 - 04950-38333
Weert - Muntpassage 19 - 04950-36660
Venlo - Vleesstraat 84 - 077-543322
Hoensbroek - Kouvenderstr. 11 - 045-226655
Roermond - Stationsplein 1 - 04750-11711
Geleen - Groenstraat 4a - 046-754466
Stein - Haalbrugskensweg 28 - 046-337666

GLENN MILLER ORCHESTRA
o.l.v.
WIL SALDEN

VRIJDAG 20 MAART, 20.00 uur
WIJNGRACHTTHEATER KERKRADE

De uit Limburg afkomstige Wil Salden kreeg op 16 maart 1990 voor Europa officieel de leiding van het Glenn Miller Orchestra toegewezen door de president van Glenn Miller Productions. Het orkest brengt een avondvullend programma met alle klassiekers van de legendarische trombonist en bandleider. Wie kent niet de suksesnummers „In de Mood", „Pennsylvania 65000" en „Moonlight Serenade" het nummer waarmee naar de traditie van Glenn Miller ieder concert geopend wordt. 16 Topmusici brengen u de originele sound uit de veertiger jaren.

VRIENDENKORTING ƒ 4,00 p.p.

Op vertoon van uw vriendenpas en bij inlevering van onderstaande bon betaalt u geen ƒ 27,50 maar ƒ 23,50. Kaartverkoop aan de kassa van het Wijngrachttheater.

BON: GLENN MILLER ORCHESTRA
Naam: ....
Pasnummer: ....
Aantal pers.: .... (max. 4)

Vrienden van het Limburgs Dagblad

Wilt u lid worden van de vereniging „Vrienden van het Limburgs Dagblad"? Neem dan contact op met onze Service-afdeling: tel. 045-739881 (tijdens kantooruren). Voor lezers van het Limburgs Dagblad is dit lidmaatschap geheel gratis.

Edgar Thimister naar Stockholm

DEN HAAG – De Nederlandse ploeg, met Maastrichtenaar Edgar Thimister, voor de achtlanden jeugdwedstrijd zwemmen op 18 en 19 april in Stockholm bestaat uit: Karen Wammes, Naomi van der Woerd, Fleur Bakker, Sabrina Fortes, Saskia Stoteler, Andrea Nooij, Hylke Berk, Marieke Ruysink, Martine Janssen, Madelon Baans, Mariska van Harn, Olga Olde Olthuis, Rob Nijweide, Christian Fischer, Jeroen van de Loosdrecht, Stefan Aartsen, Edgar Thimister, Christian de Groot, Chong Woo Chiang, Jos Middelberg, Bart Heggelman, Olof van Gelder, Roy Meyboom, Etienne Grootenboer, Rob Ondewijzer en Remco Hitzert.

Roy vervangt Ronald de Boer

DEN HAAG – Ronald de Boer van FC Twente heeft afgezegd voor het Olympisch elftal, dat woensdag aanstaande in Utrecht uitkomt tegen Zweden. Hij heeft last van een liesblessure. Bondscoach Nol de Ruiter heeft Brian Roy alsnog aan de selectie toegevoegd. De Ajacied was in eerste instantie afgevallen.

Ton Pattinama naar Den Haag

ALMELO – Ton Pattinama zal het seizoen voltooien bij FC Den Haag. De 35-jarige verdediger werd door de degradatiekandidaat gehuurd om problemen rond blessures en schorsingen op te vangen. De laatste man van Heracles zal aan het einde van dit jaar zijn loopbaan in het betaalde voetbal beëindigen. Hij gaat als amateur verder bij ROHDA Raalte.

La Coruna haakt af

ENSCHEDE – Deportivo La Coruna en FC Twente hebben geen overeenstemming bereikt over de transfer van Joeri Mulder. De speler, wiens contract in Enschede dit jaar afloopt en de Spaanse club waren het onderling volledig eens. FC Twente ging akkoord met de transfer, mits gisteren voor twaalf uur de complete transfersom zou zijn overgemaakt, of een bankgarantie voor het gehele bedrag zou voorliggen. La Coruna wilde echter een betaling in termijnen en daarvoor voelde de Nederlandse club niets.

Bindemann ontkent suggesties Krabbe

HAMBURG – In de affaire-Krabbe blijkt geen getuige à décharge te zijn gevonden. De Zuidafrikaanse arts Ellen Bindemann heeft namelijk nadrukkelijk ontkend dat zij gesuggereerd heeft dat de atlete onschuldig zou zijn. „Er zijn verkeerde conclusies getrokken. Ik heb niet gezegd dat één van de drie urinemonsters een afwijkende kleur had, maar één van de vier. Er zijn in Stellenbosch bij dat onderzoek namelijk stalen van vier sporters ingenomen."

As Van Klaveren niet uitgestrooid

ROTTERDAM – De as van de vorige maand op 84-jarige leeftijd overleden Rotterdamse bokser Bep van Klaveren mag niet over het voetbalveld van Excelsior worden uitgestrooid. Dat heeft burgemeester Peper geschreven aan Van Klaverens vaste begeleider, Aad Veerman. Van Klaveren had kort voor zijn dood de wens geuit om zijn as over de grasmat van zijn favoriete voetbalclub uit te laten strooien. Peper schrijft in de brief dat uitgebreid onderzoek van de nieuwe Wet op de lijkbezorging en overleg met het ministerie van binnenlandse zaken heeft uitgewezen dat de wet geen mogelijkheden biedt om aan het verzoek tegemoet te komen.

Rode Ster naar Sofia

BELGRADO – Rode Ster Belgrado zal zijn volgende thuiswedstrijd in het toernooi van de landskampioenen spelen in de Bulgaarse hoofdstad Sofia. De Europese voetbalunie heeft ingestemd met het verzoek van de Joegoslavische voetbalbond de wedstrijd tegen Panathinaikos in het stadion van CSKA vast te stellen.

Drouguet bestraft voor kopstoot

BRUSSEL – Doelman Pierre Drouguet van KV Kortrijk is door een Belgische rechtbank veroordeeld tot een boete van 450 gulden. Hij gaf de assistent-trainer van AA Gent na afloop van de vorig jaar gespeelde en door Gent met 2-1 gewonnen wedstrijd een kopstoot, waarbij de coach zijn neus brak. Volgens een woordvoerder van de rechtbank moet Drouguet bovendien een schadevergoeding van ongeveer 1100 gulden betalen aan de assistent-trainer van de club, die woensdag in Europees verband 0-0 speelde tegen Ajax.

Roda JC wil opmars voortzetten tegen De Graafschap

Vergoossen waarschuwt voor overdreven optimisme MVV

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Na de verrassende 1-2 overwinning uit bij Vitesse, lijkt alles erop dat MVV met een gerust hart aan de laatste fase van de competitie kan beginnen. De Maastrichtenaren, die zich ondanks het carnavalsgedruis, uitstekend voorbereid hebben op het duel van vanavond in de Geusselt (aanvang 19.30 uur) tegen Volendam, zullen bij eventuele winst een plaats in de middenmoot innemen. Ondanks de optimistische geluiden uit het Maastrichtse kamp, blijft MVV-trainer Sef Vergoossen met beide benen op de grond staan.

„Na het goede resultaat tegen Vitesse, verwacht gewoon iedereen dat we tegen Volendam wel even de punten zullen pakken. Ik denk dat dit niet het verhaal is", merkt de MVV-coach op. Hoewel Vergoossen op de geschorste Ivo Joordens na over een complete fitte selectie kan beschikken, is hij ervan overtuigd dat het vanavond geen gemakkelijke klus zal worden. „Wij weten dat Volendam een moeilijk te bespelen tegenstander is, die zeer gevaarlijk op de counter speelt. Toch meen ik dat we vanavond wel in staat moeten zijn iets af te dwingen", aldus Vergoossen.

● *Gène Hanssen (midden) en zijn teamgenoten van Roda JC gaan in Doetinchem aan de slag tegen De Graafschap.* Foto: FRANS RADE

Adrie Koster

Roda JC reist vandaag naar Doetinchem, waar vanavond het competitieduel tegen De Graafschap begint. De Kerkraadse club speelde 19 februari zijn laatste competitiewedstrijd tegen Vitesse (1-1) en vorige week woensdag schakelde Roda JC in de bekerstrijd Utrecht uit. De huidige nummer vijf van de eredivisie presteert al geruime tijd uitstekend. „In de laatste zeven wedstrijden hebben we niet meer verloren. We zijn dus aan een behoorlijke reeks bezig," benadrukt trainer Adrie Koster, die met uitzondering van de geblesseerden Verhagen, Senden en Diliberto tegen De Graafschap kan beschikken over een nagenoeg complete selectie. Niettemin wil Koster niet te hard van stapel lopen. „Want De Graafschap is op eigen terrein een moeilijke tegenstander. Voor eigen publiek kan die ploeg altijd voor spektakel zorgen. Bovendien is het voor hen de laatste kans om aansluiting te krijgen met Fortuna en Den Haag. Ik heb mijn spelers daar nadrukkelijk op gewezen."
Niettemin ziet Adrie Koster tegen degradatiekandidaat De Graafschap kans op succes voor zijn elftal. „Ook voor ons is dit duel heel belangrijk, want willen we in de race voor Europees voetbal blijven, dan moeten we winnen in Doetinchem."

VVV

Tijana Babangida, de 18-jarige Nigeriaanse aanwinst van VVV die twee weken geleden naar zijn vaderland gegaan om de benodigde papieren (transfer-certificaat en visum) op te halen, is nog steeds niet teruggekeerd in Venlo. „Alles is geregeld, zelfs het vliegticket. Hij zou een week geleden al bellen met welk vliegtuig hij op Schiphol aankomt, maar tot vandaag is geen levensteken van hem vernomen. Als hij komt, kan hij meteen spelen", aldus een woordvoerder van de Venlose club. Trainer Henk Rayer zou enige aanvulling van de selectie best kunnen gebruiken. Naast de langdurig geblesseerde Rutten en Verbeek ontbreken ook Janfada, Rayer en Polman. Voor de uitwedstrijd tegen FC Groningen hoopt de VVV-trainer dat zijn ploeg de nipte uitschakeling voor de beker door Sparta mentaal heeft verwerkt. „Met één puntje zou ik al vreselijk blij zijn".

Tennisverlies

SAARBRüCKEN - Het duo Rogier Wassen-Sjeng Schalken, dat Nederland vertegenwoordigt bij de tennisstrijd om de Wintercup voor jongens tot en met 16 jaar, heeft in de halve finale tegen Frankrijk een 2-3 nederlaag geleden. Niettemin bleef Wassen in de beide enkelspelen ongeslagen. Tegen de Franse nummer een Maximilian Escude waarvan hij drie weken geleden in het Franse Lille verloor, won hij nu met 6-3, 5-7, 6-3. Tegen Boyer won hij de beide tiebreaks (7-6, 7-6). In het dubbelspel wonnen Wassen en Schalken de eerste set.
Schalken, die van coach Ad Luttikhuis de voorkeur boven John van Lottum had gekregen, verloor in zijn eerste partij van Boyer met 6-3, 6-4. Tegen Escude was hij dicht bij een beslissende set. De uitslag werd 6-3, 7-6 voor de Franse topspeler.
In de strijd om de derde plaats tussen Duitsland en Nederland is de stand na twee enkelspelen 1-1. Voor winst zorgde Wassen, die Schmidt versloeg met 7-5, 6-1.

● *Gunda Niemann: „Op 16 maart wordt de strategie voor de toekomst bepaald."* Foto: ANP

Duitse schaatsenrijdster topfavoriete in WK

Twijfels Gunda Niemann over verdere loopbaan

HEERENVEEN – Gunda Niemann besluit nog deze maand of zij haar schaatsloopbaan voortzet. De 25-jarige Niemann is het komende weekeinde in Heerenveen de voornaamste kandidate voor het wereldkampioenschap allround. De Duitse is tevens titelverdedigster.

Op 16 maart is er in haar woonplaats Erfurt een bespreking waarbij Niemann haar besluit bekend maakt. „Dan evalueren we het seizoen en zette we de strategie voor de toekomst uit", zegt bondscoach Gaby Fuss. Na het succes van Niemann en stadgenote Heike Warnicke in Albertville - Niemann was goed voor twee gouden en een zilveren medaille, Warnicke behaalde twee keer zilver - kreeg Fuss een contract tot 1994. Bij aankomst in Albertville beschikte zij over een verbintenis tot 1 april. Dat kan een doorslaggevende reden zijn voor Niemann om te blijven schaatsen. In Albertville verklaarde ze de beslissing tot na het seizoen uit te stellen.

Fuss liet in Heerenveen weten dat het Duitse viertal - naast Niemann en Warnicke schaatsen dit weekeinde Jacqueline Börner en Claudia Pechstein in Thialf - zich zo goed als mogelijk was op het laatste titeltoernooi van het seizoen heeft voorbereid.
„We hebben heel wat feestjes na de Spelen moeten afzeggen." Een uitzondering werd gemaakt voor Bernard Vogel, de minister-president van Thüringen die het trio Niemann-Warnicke-Fuss maandag ontving.
Geen van de WK-deelneemsters deed vorige week mee aan de Duitse kampioenschappen in Inzell. Tijdens de Winterspelen behaalden de Duitse vrouwen drie goud (Börner op de 1500 meter), drie zilver en drie brons (Pechstein op de vijf kilometer). De Nederlandse deelneemsters bleven buiten de plakken.

Loting

De loting voor het WK bij de vrouwen gaf op de 500 meter het navolgende resultaat: eerste rit: Dascalu (Roe) - Zijlstra (Ned), 2. Ye (Chi) - Warnicke (Dui), 3. Börner (Dui) - Voetelink (Ned), 4. Van Schie (Ned) - Yttredal (Noo), 5. Polozjkova (GOS) - Niemann (Dui), 6. Prokasjeva (GOS) - Hashimoto (Jap), 7. Boiko (GOS) - Uehara (Jap), 8. Kline (VSt) - Wasilewska (Pol), 9. Kaeriyama (Jap) - Krohn (Zwe), 10. Belci (Ita) - De Vries (Ned), 11. Docter (VSt) - Antal (Oos), 12. Yoda (Jap) - Pechstein (Dui), 13. Hordobetiu (Roe) - Hunyady (Oos), 14. Laszlo (VSt) - Bazanova (GOS), 15. Tönsberg (Noo) - Van Helden (Fra), 16. Yla-Sulkava (Fin) - Felicetti (Ita).

Loting 3000 meter: 1. Börner - Ye, 2. Niemann - Hashimoto, 3. Yttredal - Van Schie, 4. Prokasjeva - De Vries, 5. Boiko - Dascalu, 6. Zijlstra - Warnicke, 7. Docter - Kaeriyama, 8. Bazanova - Kline, 9. Krohn - Uehara, 10. Wasilewska - Belci, 11. Voetelink - Yoda, 12. Antal - Laszlo, 13. Felicetti - Pechstein, 14. Hunyady - Van Helden, 15. Yla-Sulkava - Hordobetiu, 16. Polozjkova - Tönsberg.

Anti Discriminatie Raad krijgt donatie van Den Braven

DORDRECHT – Het Openbaar Ministerie kan SVV/Dordrecht kan voorzitter Den Braven vervolgen wegens smaad. Vier groeperingen tegen rassendiscriminatie hebben de daarvoor benodigde klacht tegen Den Braven ingediend bij officier van justitie Van Zon. Begin volgende week wordt besloten of tot strafvervolging wordt overgegaan. Overigens kan de Anti Discriminatie Raad Dordrecht een donatie van Cees den Braven, de voorzitter van SVV/Dordrecht'90, tegemoet zien. Hij kondigde dat gisteravond aan.

Den Braven zou vorige week in een gesprek met een journalist racistische uitlatingen over spelers van zijn club hebben gedaan. Eerst ontkende Den Braven de uitlatingen en later verontschuldigde hij zich voor zijn opmerkingen. De KNVB wacht de resultaten van het onderzoek af, wat de politie op verzoek van het Openbaar Ministerie instelt.

Cees den Braven heeft zich volgens Jan van Eyck, de voormalige hulptrainer van Dordrecht'90, vaker schuldig gemaakt aan racistisch gedrag. De huidige trainer van hoofdklasser Rheden kaartte dat ruim een jaar geleden aan in een rapport aan het bestuur van Dordrecht en werd prompt op staande voet ontslagen. Het conflict belandde uiteindelijk niet op tafel bij de arbitragecommissie van de voetbalbond. Een uur voor de zitting kwam Dordrecht met een schikking.

oefenvoetbal

Zondag 8 maart
Miranda-Minor, 11.30 uur

trainerscarrousel

BUNDE - Oud-Fortunees Rob Hutting heeft bij tweedeklasser VV Bunde een contract getekend voor een jaar.

Michel Vonk naar Manchester City

DORDRECHT – Michel Vonk heeft een contract voor tweeënhalf seizoen getekend bij Manchester City. De voorstopper van SVV/Dordrecht maakte deze week tijdens een trainingsstage van vier dagen indruk op manager Peter Reid. Hij vertrekt na het weekeinde naar Engeland.

Mountainbike Worldcup in Landgraaf

LANDGRAAF – Als de schade aan de natuur voldoende binnen de perken blijft, krijgt Landgraaf jaarlijks de organisatie van een van de tien Worldcupwedstrijden mountainbike toegewezen. Dat heeft Marcel Beckers, bestuurslid van de Landgraafse mountainbikeclub Discovery gisteren meegedeeld.
De Draf- en Renbaan Limburg en de steenberg van de Wilhelmina zijn op 29 en 30 april voor de eerste keer het toneel van een Worldcupwedstrijd. „Bij toeval", vertelt Beckers, „want oorspronkelijk zou de wedstrijd in Groesbeek plaatsvinden."

Functionarissen van Grundig, hoofdsponsor van de Worldcupwedstrijden, en de internationale wielerfederatie UCI waren zo enthousiast over de lokatie dat ze volgend jaar weer in Landgraaf willen terugkeren.
Zoals reeds gemeld wordt in juni het Nederlands kampioenschap Mountainbike ook in Landgraaf verreden.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
MVV-Volendam
PSV-Vitesse
De Graafschap-Roda JC

Morgen 14.30 uur:
RKC-SVV Dordrecht'90
FC Groningen-VVV
FC Utrecht-FC Den Haag
FC Twente-Sparta

PSV	26	18	7	1	43	58 – 22
Feyenoord	26	17	7	2	41	44 – 14
Ajax	27	18	5	4	41	55 – 18
Vitesse	26	12	8	6	32	40 – 25
Roda JC	26	10	9	7	29	32 – 29
Groningen	24	10	8	6	28	34 – 25
FC Twente	25	10	6	9	26	43 – 37
Sparta	25	8	10	7	26	38 – 42
Willem II	26	10	6	10	26	37 – 31
RKC	25	7	11	7	25	43 – 38
FC Utrecht	26	6	13	7	25	26 – 28
MVV	25	8	8	9	24	26 – 34
Volendam	27	8	7	12	23	28 – 37
SVV Dordr	26	8	4	14	20	35 – 53
Fortuna S	26	3	10	13	16	26 – 42
Den Haag	27	4	8	15	16	25 – 51
Graafschap	26	3	7	16	13	20 – 46
VVV	25	2	6	17	10	22 – 59

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
AZ-Zwolle
BVV Den Bosch-Heracles
Wageningen-Heerenveen
NEC-Veendam
RBC-Helmond Sport
Emmen-TOP
Cambuur-Eindhoven
VCV Zeeland-GA Eagles

Morgen 14.30 uur:
Excelsior-Telstar
Haarlem-NAC

Cambuur L	29	17	7	5	41	53 – 34
NAC	29	14	9	6	37	51 – 32
Heerenveen	30	16	5	9	37	68 – 41
NEC	30	15	7	8	37	57 – 36
RBC	28	13	9	6	35	52 – 36
Den Bosch	30	14	7	9	35	45 – 36
Haarlem	30	14	6	10	34	47 – 49
Wageningen	30	12	9	9	33	33 – 28
Veendam	30	12	8	10	32	38 – 40
Telstar	29	12	7	10	31	64 – 48
GA Eagles	29	13	5	11	31	48 – 44
Heracles	30	11	9	10	31	49 – 43
AZ	30	10	8	12	28	47 – 38
Eindhoven	30	9	10	11	28	36 – 39
Helmond Sp	30	9	8	13	26	40 – 56
Emmen	30	7	11	12	25	30 – 4[illegible]
Excelsior	30	9	5	16	23	47 – 68
FC Zwolle	30	6	9	15	21	36 – 58
TOP	30	4	9	17	17	32 – 60
Zeeland	30	4	4	22	12	30 – 75

Heracles, Cambuur en GA Eagles periodekampioenen

knvb-beker

KWARTFINALES
Morgen 17.45 uur:
Feyenoord-Ajax

mvv - fc volendam

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Schuurmans

MVV: (selectie): Agu, Linders, Thal Benneker, Reijners, Delahaye, Libregts Visser, Bucan, Meijer, Hofman, De Haan, Verhoeven, Lanckohr, Dikstaal Franssen.

FC Volendam (selectie): Zoetebier, Van Loon, Kromheer, Binken, Sier, Peters Stuyt, Daman, Steur, Clayton, Smeets Schilder, Den Ouden, De Leeuw, De Freitas en Kras.

graafschap - roda

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Luinge

De Graafschap (selectie): Olyslager, Hulshof, Kraay, Redeker, Trentelman, Vreman, Godee, Ten Hag, Van Kessel, Lukassen, Polak, Smit, Hofstede, Jansen, Koolhof, Peters.

Roda JC (opstelling): Bolesta, Broeders, Luijpers, Hanssen, Trost, Van de Luer, Boerebach, Ter Avest, Hofman, Arnold, Huiberts. Wisselspelers: Smits, Stefan en Paul Janssen, Romero en Aja.

fc groningen-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Van Riel

FC Groningen (selectie): Lodewijks, Migchelsen, Boekweg, Zygmantovitsj, Holband, Zuurman, Veenhof, Wilson, Olde Riekerink, Huizingh, Roossien, van Duren, Meijer, Djurovski en Zuurman.

VVV (selectie): Roox, Smits, Verberne, Weerts, Braem, Driessen, Vanderbroeck, Orie, Haan, Venetiaan, Van der Kaay, Gerestein, Van Leenders, Minten, Teeuwen. Reservedoelman: Custers.

buitenland

DUITSLAND
Schalke'04 - Wattenscheid 1-1
Dyn. Dresden - Mönchengladbach 1-2
Hansa Rostock - MSV Duisburg 0-0

Vandaag 15.30 uur
1.FC Köln - Borussia Dortmund
Stuttgarter Kickers - Eintr. Frankfurt
Kaiserslautern - Bayern München
Werder Bremen - Karlsruher SC
Fortuna Düsseldorf - Bayer Leverkusen
VfL Bochum - VfB Stuttgart

Morgen 19.00 uur
Hamburger SV - 1.FC Nürnberg

BELGIË
Vandaag 20.00 uur
Antwerp FC - FC Luik

Amateurs bekeren en halen in

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN - Door enkele algehele en vele incidentele afgelastingen is er binnen het amateurvoetbal sprake van wanorde. Er moeten zelfs nog wedstrijden uit de eerste periode worden afgewerkt. Morgen vindt om die reden een uitgebreid inhaalprogramma plaats. Een greep hieruit: hoofdklasse C Meerssen (naar Wilhelmina'08) en SVN (naar Geldrop) staan voor belangrijke duels. Beide clubs gooien in de tweede periode hoge ogen en willen die graag winnen om het seizoen in ieder geval te laten slagen.
In 1F speelt Limburgia thuis tegen koploper Vinkenslag. De Brunssummers zijn bezig aan een sterke serie en kunnen in de periode een rol van betekenis spelen als ze er in slagen Vinkenslag beentje te lichten. Schuttersveld en RVU (2A) moeten nog 71 minuten tegen elkaar strijden bij een 0-0 stand. De winnaar komt in de periode gelijk met koploper RKVCL. In 3C heeft DESM de tweede periodetitel op zak als de uitwedstrijd in en tegen Buchten wordt gewonnen. GSV'28-Zwart Wit'19 (4B) is vooral voor de gasten van belang. Bij winst kan in de laatste wedstrijd voor de periode de titel worden bewerkstelligd.

In 4C spelen SVK en Schinveld het restant (68 minuten) van het duel uit de eerste periode. Deze wedstrijd werd destijds gestaakt wegens een beenbreuk van SVK-doelman Guus Moonen. Heidebloem (naar Kluis) in 4D en IVS (naar Maasbracht) in 4E komen bij winst erg dicht bij de titel voor de tweede periode. Verder wordt een zestal bekerwedstrijden in de vierde ronde afgewerkt, waarbij zowel Waubach als Chevremont thuis spelen tegen de tweede elftallen van achtereenvolgens MVV en VVV.

Twintigjarige RFC'er nu al in bezit diploma oefenmeester 1

Schattorie: ambities te over

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

VENLO - Nog niet zo lang geleden slaagde Swalmenaar Eelco Schattorie voor het diploma oefenmeester 1. Op zich niet zo opmerkelijk, want die prestatie wordt wel door meer mensen geleverd. De persoon in kwestie is echter pas twintig jaar oud en dan is het niet meer zo'n alledaagse prestatie. De Cios-student, die volgende maand in Sittard wil afstuderen, traint op dit moment al op part-time basis de C-jeugd van FC VVV. Daarnaast is hij actief bezig bij eersteklasser RFC Roermond. Hier kan de jeugdige Swalmenaar echter nog geen basisplaats afdwingen. Theorie en praktijk liggen dus duidelijk toch nog een heel stuk uit elkaar. Eelco: „Ik heb zeker de kwaliteiten om op dit niveau mee te kunnen.

Technisch en tactisch ben ik daar sterk genoeg voor, maar mijn geliefde stek, een plaats vlak achter de spitsen, kan ik nog niet veroveren. Voor mij onbegrijpelijk."

● *Eelco Schattorie peinst over zijn toekomst. Ambities heeft de twintigjarige oefenmeester 1 echter genoeg.* Foto: JEROEN KUIT

Al vrij vroeg kwam Eelco Schattorie in de jeugdselectie van Fortuna Sittard terecht. De combinatie Cios en Fortuna was voor hem ideaal. Hij kwam in de A-selectie, maar een meniscus-operatie wierp hem terug. Eelco: „Na die operatie werd de druk om terug te komen te hoog. Ik haalde mijn oude niveau niet meer." Schattorie vertrok bij de Sittardse club en keerde terug naar Swalmen. Daar moest hij in de A-jeugd gaan spelen. „Ik had toen al liever in het eerste gespeeld, want die overgang naar het lagere jeugdniveau was te groot. Vorig seizoen klopte RFC aan de deur en dat leek mij een goede opstap om weer hogerop te komen."

De eerste maanden speelde hij sterk, maar droeve omstandigheden gooiden roet in het eten, waarna hij zijn plaats kwijt was. „Het overlijden van mijn moeder was uiteraard een behoorlijke klap. Dat verwerk je niet zo vlug. Toch had ik verwacht met mijn capaciteiten weer snel mijn plaats op te eisen. Technisch en tactisch ben ik goed, maar ik weet ook, dat ik kracht te kort kom. RFC mist echter een spelverdeler. Die zou ik kunnen zijn, maar dan moet de speelwijze op het middenveld daar wel aan worden aangepast."

Trainer Jac Weeres over deze situatie: „Eelco is een goede voetballer, maar hij is nog jong. Hij mist nog de kracht om het verdedigend ook aan te kunnen. Hij heeft leuke acties in huis, maar de voortzetting is nog te weinig doelgericht. Het verlies van zijn moeder heeft hem parten gespeeld en natuurlijk is hij door studie en trainerszaken wat erg veel met andere dingen bezig. Op zijn leeftijd zou hij zich eerst een tijdje alleen op het voetbal moeten richten. Als hij daar presteert, heeft hij straks waarschijnlijk grotere keuzemogelijkheden. Ik hoop in elk geval dat hij bij ons blijft voetballen."

Voetballen bij RFC, trainen bij FC VVV, cursus oefenmeester I in Zeist en de Cios-studie in Sittard. Neemt Schattorie niet te veel hooi op zijn vork? „Ik geloof het niet. Ik was tenslotte altijd met voetbal bezig en dat kan toch niet slecht zijn? Volgend jaar ga ik full-time in Venlo aan de slag, een baan is er dus. Maar ik richt me nog niet op een trainersloopbaan. Ik wil laten zien wat ik in mijn mars heb. Ik wil op het veld ook nog doorbreken. Ik heb in ieder geval voldoende ambitie en ik ben daarnaast ook nog jong genoeg."

amateurs
Redactie: Willy Wingen
op zaterdag

FC Vinkenslag-spits staat in de belangstelling

Harry Vroegop uitgeslapen kerel

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - Mocht FC Vinkenslag erin slagen om de hoofdklasse te bereiken, dan zal het twijfelachtig zijn of spits Harrie Vroegop dan nog wel tot de selectie zal behoren. Het 'afdankertje' van MVV heeft onder andere al gedurende enige tijd contact met het Belgische Racing Mechelen en er zijn al een aantal afspraken gemaakt. Duidelijk dus dat Vroegops opbloei onder trainer Jo Gerards niet onopgemerkt is gebleven. Vroegop heeft wel zin in zo'n avontuur. „Het zou toch schitterend zijn als je van je hobby je beroep kunt maken," meent hij.

De kans om bij MVV aan de slag te gaan, heeft Vroegop laten schieten. „In de eerste plaats lag trainer Frans Körver mij niet. Daarnaast was de vergoeding, die ik zou krijgen voor mij onoverkomelijk. Het contract leek nergens op. Het had meer weg van een aalmoes. Ik heb niet overvraagd. Het enige dat ik wilde, was het minimum-jeugdloon. Maar zelfs dat kon er niet van af. Jammer, maar dan zeg ik 'nee'. Per slot van rekening moet je wel kunnen leven. Ik vond het overigens wel fijn, dat men met een argument kwam als 'We weten nog niet precies wat we aan je hebben'. Als je in één seizoen in het C-team twintig doelpunten scoort, dan heb je toch wel iets bewezen. Als Sef Vergoossen destijds trainer was geweest, speelde ik nu gegarandeerd in de eredivisie!"

Het vertrek uit De Geusselt viel Harrie Vroegop bijzonder zwaar. Vanaf zijn zevende jaar speelde hij al bij MVV'02 met slechts één doel voor ogen: betaald voetbal bij het echte MVV. Vinkenslag-voorzitter Sjeng Scheffer wist Vroegop over te halen om bij zijn team te komen spelen. „En daar heb ik geen seconde de spijt van gehad," zegt Vroegop.

„Het zijn vijf bijzonder mooie jaren geweest. Kijk maar eens wat Vinkenslag in die periode gepresteerd heeft? Alleen het begin van dit seizoen was minder leuk, maar dat lag aan trainer Groenewegen. Die dacht, dat hij vijf trappen hoger stond dan wij. Met Jo Gerards als verantwoordelijke man gaat het weer fantastisch. Ik durf rustig te stellen dat hij de beste trainer is, die ik ooit heb meegemaakt. Onder zijn leiding maakte ik in zeven duels zeven doelpunten, om van de voorbereiding van andere treffers maar te zwijgen. Daar krijg je enorm veel zelfvertrouwen door."

Profiteren

De wat bonkig ogende spits stond voorheen wat statisch in de spits. Hij kreeg vaak klappen en zijn spel werd ondergewaardeerd. Vaak liet hij al na enkele mislukte acties het hoofd hangen. In de laatste duels van FC Vinkenslag is zijn loopvermogen veel groter geworden en zal hij minder snel het hoofd laten hangen. „De mensen zien nu ook, dat ik meer kan, dan alleen maar koppen. Zij zien, dat ik ook nog iets met de bal aan de voet kan doen. Ik mag van Jo Gerards ook voetballen en daarvan profiteer ik ook."

Betaald voetbal

FC Vinkenslag komt voor Vroegop nog steeds op de eerste plaats. „Maar voor mijzelf is het beter omdat ik, naar nu blijkt, de aandacht van betaalde clubs trek. Ik wil het liefst naar het betaalde voetbal. En zou dat op een of andere manier spaak lopen, dan is er nog altijd de uitdaging van de hoofdklasse. Dat is per slot van rekening nog altijd de hoogste amateurklasse in Nederland. Ik heb er vertrouwen in dat FC Vinkenslag het dit jaar haalt. Er zit redelijk veel voetballend vermogen in dit team. Toch moeten we niet te voorbarig zijn. Waubach is dichtbij. Maar dat team moet het toch meer van werkers, dan van echte voetballers hebben."

Zaalvoetbalinternational Eric Merk bezig aan laatste EHC-seizoen

'Voorzichtig zijn en graag zonder blessures verder'

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

HOENSBROEK - Onder toeziend oog van trainer Piet Hermans laat EHC'er Eric Merk zich op een gewone donderdagavond door verzorger Bert van Beusekom in de watten leggen. Merks enkel is vorige week zondag namelijk niet helemaal ongeschonden uit de strijd in Breda gekomen (1-5 winst bij Baronie). „Vandaar dat die nu eventjes moet worden 'vastgezet'," legt Merk uit. EHC speelt die avond een oefenduel tegen derdeklasser Heksenberg en Hermans wil Merk, vooral ook omdat hij voor de winterstop langdurig geblesseerd is geweest, er per sé bij hebben. „Belangrijk om weer ritme op te doen," aldus de EHC-coach. „Eric moet zelf dan maar bepalen hoe lang hij speelt. Nu geeft hij tenminste aan wanneer het niet meer kan, maar dat is niet altijd zo geweest. Af en toe toch een tikkeltje eigenwijs."

„Soms," repliceert Merk. „Niet altijd." Een belangrijk verschil echter met voorheen. Merk luisterde namelijk niet altijd naar zijn lichaam en een langdurige blessure was dan het gevolg. Zo verdween Merks naam na het duel tegen Wilhelmina'08 (24 november) uit de EHC-opstelling. „Een flinke zwelling in het bovenbeen resulteerde in een verharding, een soort verkalking, en dat heeft veel langer geduurd dan eigenlijk nodig was. Mede ook door het niet luisteren en niet behandelen zoals het eigenlijk had moeten gebeuren," licht hij toe.

Als creatieve speler loop je in de hoofdklasse nogal eens het risico dat je zonder aanziens des persoons 'gepakt' wordt. Merk ontkomt daar dan ook niet aan, want zijn speelwijze vraagt daar als het ware om. „Ik ben iemand die probeert om iets anders te doen dan de bal breed te leggen. Je probeert iets extra's te brengen; niet te doen wat iedereen doet. En dan word je nogal eens hard aangepakt. Met dat hard aanpakken heb ik niet zo'n problemen. Niet de klap bezorgt je de blessure, maar veel meer het verkeerde neerkomen. Dat is nu ook het geval. Ik schoot op doel, kreeg een duw en verzwikte prompt mijn enkel, met als resultaat een flinke zwelling. Vandaar de behandeling door Bert."

EHC is dit seizoen net een barometer. Het kan vriezen of dooien. Goede prestaties (o.a. winst bij Meerssen) worden afgewisseld met uitermate zwakke vertoningen (verlies op eigen veld tegen Baronie). „Een te kleine selectie," meent Merk. Het moge bekend zijn, dat EHC al jaren probeert een prijs in de wacht te slepen, iets dat na de titel in 1985 niet meer is gelukt. De verwachtingen voor dit seizoen waren hoog gespannen. Klinkende namen zouden als push-factor moeten dienen. Maar Roger Raeven, Mario Eleveld, Raymond Smeets en Frits Nöllgen kwamen om uiteenlopende redenen niet naar EHC. „Een blessure of schorsing kan dan niet worden opgevangen. Dat blijkt dus wel en dat kost je dan punten," aldus Merk.

Als alles naar wens verloopt is Eric Merk bezig aan zijn laatste volledige seizoen als veldvoetballer. In november worden namelijk in Hong Kong de wereldkampioenschappen zaalvoetbal gehouden. „En het is toch wel de bedoeling dat ik daar bij ben. En dan speel ik vanaf 1 augustus niet meer op het veld. Daarna zie ik wel hoe de situtatie ligt en in overleg met de trainer kijk ik dan wel, of ik weer actief kan worden." Merk houdt een slag om de arm, want het Nederlands team is nog geenszins zeker van kwalificatie. „Als we ons niet kwalificeren, verandert de zaak natuurlijk." Pas in april weet Merk, wat de rest van het jaar hem gaat brengen. Dan namelijk speelt het Nederlands team in Catania op Sicilië in toernooivorm tegen gastland Italië, Portugal en België. Dan pas wordt ook bekend welke twee teams het ticket naar Hong Kong hebben verdiend. Merk optimistisch: „Dat zou moeten lukken. Dus nu voorzichtig zijn en geen blessure oplopen."

● *Eric Merk is bezig aan een goed seizoen. Samen met de andere EHC'ers schoot hij flitsend uit de startblokken. Het doelpunt, gemaakt in de openingswedstrijd op 7 september tegen SVN, getuigt daarvan.* Foto: FRANS RADE

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Wilhelmina'08-Meerssen
Geldrop-SVN
Venray-Margriet
Baronie-DESK
Longa-TSC

Eerste klasse F
Sittard-Eijsden
Blerick-Roermond
Limburgia-Vinkenslag

Tweede klasse A
Kolonia-Heerlen Sport
Schuttersveld-RVU
(restant 71 min. 0-0)

Tweede klasse B
PSV'35-Lindenheuvel
(terrein Lindenheuvel)
Belfeldia-VVV'03
Venlosche Boys-FCV

Derde klasse A
RKMVC-SV Berg'28
SVM-LHB/MC

Derde klasse B
Hoensbroek-Vaesrade
Vijlen-VKC
Weltania-Heksenberg

Derde klasse C
Crescentia-Brevendia
EVV-Obbicht
Swift'36-Merefeldia
Buchten-DESM
KVC-FC Oda
Megacles-Rios'31

Derde klasse D
MVC'19-Helden
HBSV-RKDEV
SSS'18-IVO
Tiglieja-Sparta'18

Vierde klasse B
GSV'28-Zwart Wit'19
Sportclub'25-Klimmania
Simpelv.-Geertruidse B.

Vierde klasse C
Centrum Boys-Laura
Hopel-Helios'23
SVK-Schinveld
(restant 68. min. 1-0)

Vierde klasse D
Kluis-Heidebloem
OVCS-RKSNE
SVE-KEV
Passart-RKDFC

Vierde klasse E
Roosteren-Urmondia
Armada-Stevensweert
Linne-Holtum
Maasbracht-IVS

Vierde klasse F
SC Leeuwen-Beegden
Victoria-Leveroy
Nunhem-RKSVO
Eindse Boys-Haelen
EMS-Moesel
RKESV-RKVB

Vierde klasse G
BEVO-Egchel
Roggel-VOS
GFC'33-VCH
Reuver-Swalmen
Quick Boys'31-RKSVN

Vierde klasse H
Achetes-Ysselsteyn
Koningslust-Stormv.'28
Melderslo-Oostrum
RKDSO-Leunen
Montagnards-Wanssum
Swolgense B.-Wittenh.

Beker, 4e ronde
Waubach-MVV 2
Haslou-Panningen
Chevremont-VVV 2
RKBSV-SVME
Iason-SCG
Vilt-De Ster

Collectief sterk SVN bezig aan opmerkelijke rush

Willy Dautzenberg heeft zijn draai gevonden

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

LANDGRAAF - Het Nieuwenhaagse SVN is in de hoofdklasse C bezig aan een opmerkelijke rush. Na een zwakke start staat de formatie van Math Schaepkens momenteel stevig in de middenmoot geposteerd. Als rechterspits fungeert Willy Dautzenberg. De 25-jarige in Schaesberg geboren en getogen speler, lijkt eindelijk zijn stek gevonden te hebben en is momenteel van groot belang voor zijn teamgenoten. Schaepkens heeft het al meerdere keren vermeld: „Heb je gezien wat Dautzenberg in verdediging werk heeft opgeknapt. Het is klasse, als je dat als spits kunt," waren zijn woorden na afloop van de met 3-0 gewonnen wedstrijd tegen Wilhelmina'08 uit Weert.

Dautzenbergs carrière liep niet over rozen. Geconfronteerd met deze uitspraak reageert hij bevestigend. „Ik heb inderdaad door omstandigheden enkele, in feite verloren seizoenen gekend." Tot 1987 was hij actief bij Kolonia. Ontdekt door Piet Hermans, de toenmalige trainer van SVN, verkaste hij voor twee seizoenen naar Nieuwenhagen. Twee, qua sportieve hoogtepunten, mislukte jaren.

„Het eerste jaar kreeg ik niet meteen een basisplaats. Ik verbleef namelijk voor militaire dienst in Duitsland en was geregeld twee tot drie weken afwezig.

Hoe verder het seizoen vorderde, hoe vaker ik echter speelde. Het jaar daaropvolgend, begon ik sterk, maar liep na enkele weken een zware knieblessure op. Resultaat: een half jaar uit de roulatie. Toch vocht ik terug. Een plek bij de selectie werd door trainer Vleugels echter niet meer voor mij ingeruimd," aldus Dautzenberg die hierdoor zo teleurgesteld was, dat hij op het verzoek van Wim Vrösch inging om naar Waubach te switchen.

Bij die vereniging kende hij twee redelijke seizoenen. Toch besloot hij in mei om terug te keren naar SVN, dat hem graag zag komen. Voor die welbewuste stap heeft hij een duidelijke verklaring. Hij: „Bij Waubach had ik het gevoel te zeer op een eiland te spelen. Ik kreeg te weinig bruikbare ballen. SVN zag ik wel zitten, want daar lopen jongens op het middenveld, die wel in staat zijn om de spitsen constant aan het werk te zetten."

Die overgang heeft hem tot nu toe geen windeieren gelegd. Acht treffers heeft hij gescoord en hij is daarmee de meest productieve speler van de ploeg. Hij is dan ook tevreden, al heeft hij genoeg zelfkritiek om te stellen, dat door hem nog teveel kansen worden gemist. „Maar," zoekt hij naar een oorzaak, „het is ook een gevolg van het feit, dat ik zoveel moet meeverdedigen. Op het moment dat ik dan moet afwerken, ben ik vaak uitgeblust. Het loopt echter lekker, met mij en met de hele ploeg. Ik hoop dan ook nog jaren in de hoofdklasse te kunnen spelen en geregeld te kunnen scoren, want daarvoor ben ik immers ingehuurd."

'Macedonië' drijft tien miljoen Grieken op één hoop

door

FRITS SCHILS

● Gifspuiter Georgios Trangas – de man achter de boycot – tijdens een van zijn anti-Nederlandse uitzendingen voor radio Sky. Deze particuliere zender, eigendom van de mediamagnaat Ioannis Alafousis, dankt zijn populariteit vooral aan de satirische programma's, waarin legio persoonlijkheden over de hekel gaan. De huidige premier, Mitsotakis, moet het vrijwel dagelijks ontgelden. De taal van Sky is vaak vulgair en banaal, herhaaldelijk ook tegen het lasterlijke aan. Grieken die Sky niet kunnen pruimen, leggen er de nadruk op dat een Griekse zuivelgrootheid zakelijke belangen heeft in de zender, daarmee nauwelijks verholen suggererend dat met de boycot ook een tegen de Nederlandse concurrentie gericht, economisch doel wordt nagestreefd.

Foto: FRITS SCHILS

„Beste luisteraars, de Nederlandse produkten liggen ons bijzonder zwaar op de maag. Onze kinderen zijn er mee grootgebracht, maar nu is het welletjes. Basta, uit! Wij zeggen nee, wij kopen niets meer van hen, geen blikjes melk en Goudse kaas, geen bloemen en bier, zelfs geen kauwgum of snoepje. Moeders van Griekenland, onze maag komt in opstand tegen alles wat made in Holland is..."
Georgios Trangas trekt alle registers open. De kolossaal populaire presentator van het particuliere radiostation Sky 100,4 weet zich elke ochtend weer verzekerd van een miljoenengehoor. Het volk smult van zijn vondsten. Geroutineerd doet Trangas z'n voor de Nederlandse belangen in Griekenland vernietigende werk. Demagogisch bespeelt hij de gekrenkte natie. „Van den Broek en De Michelis hebben een lesje verdiend. Welnu, we zullen hen betaald zetten. Lieve mensen, Griekse spaghetti smaakt ook goed en Griekse bloemen zijn zeker zo mooi als *'Hollandikes tulipes'*.

Radiopiraat nekt Nederland

Niemand van de tien miljoen Grieken is nog om te praten. Voor hen staat onomstotelijk vast dat 'onze minister van Buitenlandse Zaken', Hans van den Broek en de Italiaan De Michelis zich tijdens de EG-ministerraad van 17 februari te Lissabon in tegenstelling tot hun collega-bewindslieden sterk hebben gemaakt voor rappe erkenning van de republiek Macedonië onder die benaming. Daarmee heeft het Nederlands-Italiaanse duo zich in Griekenland blijvend onbemind gemaakt. Nederlandse ontkenningen maken geen indruk. Met zijn verklaring dat hij de boycot een malle, droevige vertoning vindt, gooit Lubbers in Griekenland nog olie op het vuur.

Gifspuiter Trangas grijpt het 'gebrek aan Nederlandse solidariteit voor een gerechtvaardigde Griekse strijd' gretig aan.

„Willen de Hollanders ons soms komen vertellen dat Alexander de Grote een Joegoslaaf was en Aristoteles ook al? Te gek voor woorden. Wij zullen de Nederlanders aan het verstand brengen dat Macedonië al drieduizend jaar Grieks is. Honderd procent Grieks en orthodox. Pas als dat tot hen doorgedrongen is, zullen we weer hun melk drinken. Heb je dat gehoord, *kyrië Van den Broek*? Eerder beslist niet. Zeg nou zelf, *agapiti fili*, beste vrienden, we zouden er toch onpasselijk van worden".

Over ziek zijn gesproken. Tijdens een rondgang door een supermarkt in Maroussi, aan de rand van Athene, word ik in de hoek van de gebrandmerkte Nederlandse produkten aangesproken door een plattelandsvrouw. Zij blijkt afkomstig van Ptolemaîs, Grieks Macedonië dus. Trots schettert zij in mijn oor dat haar vierjarig kleindochtertje heeft overgegeven, nadat het kind als gevolg van de boycot tegen Nederland voor het eerst in haar leven Griekse melk uit blik had gedronken in plaats van de politiek besmette *Nounou*. Maar Stella, zo heette de peuter, was dapper geweest, legde haar grootmoeder me uit. *'To ekane yia tin Makedonia'*, oftewel: 'de peuter had gebraakt voor Macedonië'.

Griekse pers

De Griekse pers laat zich niet onbetuigd en schaart zich zonder uitzondering achter de boycot. Insiders, onder wie de in Athene gestationeerde eerste secretaris van de Nederlandse ambassade Harry Molenaar, zijn van mening, dat Nederland mede wegens zijn vermeende 'turkofiele' opstelling door de Grieken als bestraffingsobject is uitgekozen. Turkofiel, dat wil namelijk ook zeggen anti-Grieks. Al eerder in het verleden hebben Griekse kranten geprobeerd aan te sturen op een boycot van Nederlandse ondernemingen en produkten, 'omdat dit de enige taal is die deze kooplieden verstaan'. Een jaar geleden had Van den Broek het bij de Grieken al totaal verbruid, doordat hij als enige Europese bewindsman hindernissen opwierp voor toetreding van Griekenland tot de Westeuropese Unie.

Enkele serieuze Atheense kranten slaan een relatief gematigde toon aan. Zij stellen zich ten aanzien van de Macedonische kwestie op het standpunt dat Nederland respect moet tonen voor 'onwrikbare historische realiteiten', maar vragen zich gelijktijdig af of de bevolking zich wel realiseert wat de gevolgen kunnen zijn als de Nederlanders de Grieken straks met gelijke munt betalen. Voor radio Sky verwoordt een ondernemer in Kalamata zijn huiver voor zo'n ontknoping. Op een vraag van Trangas zegt de man: „Natuurlijk, ik ben patriot, ik steun de boycot, maar je moet weten dat wij in Kalamata van het toerisme leven. Onder onze gasten zijn veel Nederlanders. Allemaal beste mensen." Deze realistische ontboezeming past niet in het straatje van de agitator Trangas. „Muziek..!" En weg is de man van Kalamata.

'Belaging'

Macedonië is dit moment het allesoverheersende politieke onderwerp in Griekenland. De 'belaging' van buitenaf heeft tien miljoen Grieken op één hoop gedreven en tot een uitbarsting van nationalisme en patriottisme geleid. Noordelijke vliegvelden en verscheidene oorlogsschepen zijn herdoopt. Zij hebben namen gekregen als Alexander de Grote, Philips van Macedonië en Aristoteles. Alexander de Grote is ook de codenaam van een geheime militaire operatie.

Uit gesprekken met Grieken – politici, historici en militairen – doemt het beeld op van een land dat zich omringd weet door potentiële vijanden, waarop het geen grip heeft. Voor de Grieken is dit een traumatische ervaring en alarmerende ontwikkeling tegelijk.

De vijanden zijn achtereenvolgens Albanië – in 't bijzonder wegens de benarde positie van de etnisch Griekse minderheid in het zuiden van de verpauperde republiek – vervolgens 'Skopje', dat zich naar de opvatting van Athene 'wederrechtelijk' de naam Macedonië heeft toegeëigend, Turkije en Bulgarije.

Griekse sceptici proeven achter de snelle erkenning van Macedonië door Sofia het gevaar voor een Bulgaarse interventie in Macedonië, als straks zou blijken dat deze republiek economisch niet levensvatbaar is. In dit verband zij er aan herinnerd dat het zuidwesten van Bulgarije deel uitmaakt van het historische Macedonië.

Skopje

De republiek Macedonië bestaat niet voor de Grieken. Athene hanteert consequent de benaming Skopje. Dat is tevens de naam van de hoofdstad. Bewoners van de 'Joegoslavische' republiek Macedonië zijn Skopjanen en zij spreken het Skopjaans.

Vorig jaar december besloot de EG op fel aandringen van Griekenland erkenning van Macedonië pas in overweging te nemen, als Skopje vooraf aan drie basisvoorwaarden heeft voldaan: de grondwet van de nieuwe republiek mag geen bepalingen bevatten die gevaren voor een buurland inhouden, vijandige propaganda tegen derde landen moet worden gestaakt, en de republiek mag geen gebruik maken van een naam, waaruit de mogelijkheid van territoriale aanspraken jegens een naburig land van de Gemeenschap (in dit geval Griekenland) kan worden afgeleid.

Feit echter is dat de Grieken in hun binnenste fel gekant blijven tegen onafhankelijkheid en erkenning voor Macedonië. 'Die daarboven' zijn immers niet te vertrouwen is de eensluidende mening. Een 'Skopjaans' bankbiljet met de Witte Toren van Thessaloniki erop is voor de Griek net zo onverteerbaar als de in Joegoslavië gedrukte landkaart van Groot-Macedonië en een in Skopje in omloop zijnde vakantiefolder van de stranden van de republiek, terwijl de enige Macedonische stranden op het Griekse schiereiland Chalkidiki, rond Thessaloniki en zuidelijk van deze havenstad tot voorbij Katerini te vinden zijn. Wat voor de Grieken de deur helemaal dicht doet, is dat Skopje het nooit over Grieks-Macedonië heeft, maar dit gebied steeds aanduidt als *'Egeska Macedonija'*, een term die – volgens Griekenland – impliceert dat de machthebbers in 'Joegoslavisch' Macedonië Noord-Griekenland als deel van een uitgestrekte Slavische identiteit zien.

Gevaren

De Grieken ontwaren nog andere gevaren. Wat zij niet kunnen verkroppen is de Turkse opmars in de Balkan. Een omsingeling in halve-maanvorm. Brigade-generaal Georgios Chryssikakis : „De groeiende moslim-invloed in onze buurlanden – Bulgarije, Zuid-Joegoslavië en Albanië – is onmiskenbaar. Ik vind dat een zorgwekkende ontwikkeling". De generaal staat met deze mening niet alleen.

Ook Ankara was er snel bij om Macedonië te erkennen. De Turken ontplooien bovendien legio activiteiten in Albanië, waar hun invloed na de ondergang van het Ottomaanse rijk en ondanks de jarenlange stalinistische dictatuur van Enver Hodzja relatief groot bleef. Tirana heeft de deur opengezet voor Turkse industriëlen en Turkse moefti's. Bovendien zijn tientallen Turkse officieren belast met de reorganisatie van de Albanese strijdkrachten. Wél moefti's en katholieke priesters, zelfs een apostolische nuntius, terwijl orthodoxe popes buiten de deur worden gehouden, foeteren de Grieken, die bovendien geïrriteerd toezien hoe Italië stelselmatig zijn invloed in Albanië vergroot. De relaties tussen Tirana en Athene zijn de laatste tijd zienderogen verslechterd, nadat de Albanese regering de politieke partij van de Griekse minderheid in Zuid-Albanië, Omonia – thans met vijf zetels in het nationale parlement vertegenwoordigd – van de naderende verkiezingen (22 maart) heeft uitgesloten. Steeds manifester wordt de druk op de regering Mitsotakis om de 'onderdrukte broeders en zusters' in Noord-Epirus (het zuiden van Albanië) krachtdadiger dan tot nu toe terzijde te staan. Militant actief in dit opzicht is de orthodoxe bisschop van Konitsa (Epirus), Sebastianos. Die kan maar geen afstand doen van de nostalgische expansiedroom: (her)inlijving bij Griekenland van het Albanese gebied ten zuiden van de rivier de Shkumbini. Dat is iets minder dan de helft van het huidige Albanië. Niet zo'n realistische eis. Athene beweert dat de Griekse minderheid in zuidelijk Albanië minstens 400.000 zielen omvat. Tirana houdt het op maximaal 60.000. De waarheid ligt waarschijnlijk ergens in het midden. Wat men in de kolommen van de Griekse dagbladen niet terugvindt, is dat de aanslagen op etnische Grieken in Zuid-Albanië sterk in aantal zijn toegenomen, nadat de Griekse politie op grote schaal in Griekenland ronddolende Albanezen, onder wie – het zij gezegd – enkele honderden zware criminelen, over de grens had gezet. Bij de aanslagen lijkt het derhalve om wraakacties te gaan.

Op drift

De totale desintegratie van de Joegoslavische eenheidsstaat heeft op de Balkan tot aardverschuivingen geleid, zowel in staatkundige als in geopolitieke zin. Oude ruzies herleven, de internationalisering van het conflict is volop gaande.

Geen twijfel mogelijk, ook deze verontrustende aspecten hebben gewicht in de schaal gelegd bij het ontstaan van de Griekse opwinding en verontwaardiging over de vermeende afwijkende houding van Nederland en Italië, waar het de erkenning van Macedonië betreft.
Resteert de vraag of Den Haag de anti-Nederlandse uitbarsting had kunnen voorkomen door de Grieken eerder met een geruststellende verklaring tegemoet te komen.

Onaangeroerd

In de meeste supermarkten zijn de tegen Nederland gerichte opschriften verdwenen, maar in de schappen blijven de blikjes hoogwaardige melkprodukten *Nounou* en *Mikri Hollandeza* (het kleine Nederlandse meisje) nagenoeg onaangeroerd.

De Grieken hebben hun keuze gemaakt. De boycot is officieel dan wel op z'n retour, maar Nederland is voor onbepaalde tijd gestigmatiseerd. Italië ook. Fiat-dealers in Athene raken al dagen geen of nagenoeg geen nieuwe auto's meer kwijt. Reeds geplaatste bestellingen worden geannuleerd. En voor radio Sky blijft Georgios Trangas zijn gehoor bewerken: koop alleen Grieks.

Wie heeft aswoensdag in witte Renault, voor Café Bijmans, groene suede JAS en OV-kaart gevonden. Tel. 045-419253.

Bibi
15 mei is onze grote dag en nog steeds zo verliefd als op de eerste dag. ROB.

KOERIER zoekt koerierswerk, zeer voordelig en aangesl. bij de KvK, gev. te Echt en gaat door de gehele Benelux. Tel. 04754-85779.

Te k. lang. COMMUNIEJURKJE iets apart, mt. 134 ƒ 250,-. Tel. 04498-56912.

Te k. COMMUNIEJURKJE met jasje mt. 140. Tel. 046-523514.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Te k. COMMUNIEJURK mt. 134, Sissy-model, nw.pr. ƒ 1.150,- voor ƒ 450,-. Tel. 045-420554.

Bouwvak personeel

Friday BV Uitzendwerk
is een uitzendbureau voor lager- en middelbaar- technisch personeel

Voor een gerenommeerd industrieel bedrijf zoeken wij op korte termijn:

* Stralers- constructieschilders
* Isolatieplaatopzetters

De werkzaamheden zijn voor langere duur.
Wil je een eerlijke job met een goed salaris, bel ons dan!! Tel. 06-0222229 (gratis) en vraag naar Miran of Ron.

Bouw en metselbedrijf J. Wouters vraagt 2 à 3 erv.
Metselaars
voor werkzaamh. in Limburg Correcte afdraging RBS. Tel. 045-230945.

Bouw- en ingenieursburo Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, betontimmerlieden en METSELAARS (liefst coll.). Hoog loon, wekelijkse betaling. Duits verzekerd. Sollicitaties na tel. afspraak 045-232100

Aannemersbedrijf Belo vraagt voor Duitsland erv. METSELAARS en betontimmerlieden. Hoog loon. Tel. 045-250930/250236.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ervaren BETONTIMMERLIEDEN. Tel. tot 13.00 uur 045-214500 na 13.00 uur 04405-1236 of 045-319271.

Gevr. allround VAKMAN voor het oprichten van een B.V. Br.o. nr. B-0742, L.D. P.B. 2610, 6401 DC Heerlen

Met spoed gezocht persoon i.b.v. B- en U PAPIEREN, met event. handwerkskarte. Tel. 046-524067.

Gevr. ervaren METSELAARS voor nieuwbouw in Limburg. Melden tel. 045-443173, na 18.00 uur.

Chauffeurs

CHAUFFEUR voor het Int. vervoer Duitsland, Belgie, Frankrijk, Italie, Spanje. Liefst met ervaring gezocht. Tel. 0949-2403-31537.

Full-time TAXICHAUFFEURS en chauffeurs voor groepsvervoer. Pers. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf

Gevr. OPROEPCHAUFFEUR voor koeriersdienst, rijbewijs BE. Tel. inl. 045-244847. Transportbedrijf Wim Maar, Meijsstr. 3, Wijnandsrade.

Part-time CHAUFFEUR met klein rijbewijs voor koerierwerk. Tel. 045-427444.

Horeca personeel

Hotel Hermens te Valkenburg
vraagt voor a.s. seizoen
Leerling serveerster
leeftijd plusm. 20 jaar.
Voor soll. en info: 04406-13020. Bln. tijd. kantooruren.

Hotel Heineken Hoek vraagt voor haar cafe met dagelijks levende muziek: MEDEWERKERS voor de bar en bediening/service. Leeft. min. 18 jr. Eigen vervoer vereist. Full-time of 20 uur. Aanm. na tel. afspr. 04406-12795, Grotestraat C 13, Valkenburg.

Counterrestaurant/friture 't Cadeltje, vraagt voor de counter/balie VERKOOPMEDEWERKERS en leerling counterbedienden, min. 18 jr. Eigen vervoer vereist. Aanm. na tel. afspraak 04406-13649, Grotestraat C 5, Valkenburg.

Exploitatie mij in horeca, zoekt een MEDEWERKER als bedrijfsassistent, voor dagelijkse leiding en admin. taken. Min 23 jaar. Schriftelijke sollicitatie richten aan: Directie Geromi b.v., De Guascostraat 1, 6301 CT Valkenburg.

Gevr. FRITUREHULP (vr.) met ervaring. Geen zwart werk 045-723764 of 229037

Hotel restaurant De Oude Geul te Gulpen, vraagt BEDIENEND personeel m/v. Gelieve tel. contact op te nemen met Mevr. v. Tilburg. 04450-1254

Met SPOED gevr. restaurant kelner of serveerster met erv., lft. 18-23 jr., jaarbetrekking. Soll. na telef. afspraak 046-516815. Rest. De Koning, Markt 4, Sittard.

BUFFETHULP (vrouwelijk) gevraagd met diploma, voor door de week. Tel. 045-451524.

Hotel Heuvelzicht, Schin op Geul vraagt medewerksters voor HOTELWERKZAAMHEDEN voor de ochtenduren, én afwashulp voor de avonduren. Tev. vakantiehulp gevraagd. Werkt.n.o.t.k Tel. 04459-1324.

Rest. in Valkenburg vr. MEDEWERKER(STER) voor de bediening in vaste dienst. Tel. aanmelden: 04406-16893 na 19.00 uur.

Huishoudelijk personeel / Oppas

Gevraagd voor het poetsen van onze kantoren:
2 dames
van maandag t/m vrijdag in de avonduren.
Bouwbedrijf Moonen-Lückers, Hoensbroek.
Tel. 045-221422, vragen naar mevr. H. de Jongh.

free-lance UITZENDBURO

Voor het schoonmaken van onze vestigingen in Sittard, Maastricht en Heerlen vragen wij enkele

Interieurverzorgsters M/V
voor 2 ochtenden in de week.

Sollicitaties richten aan:
Vestiging Sittard, Roermolenstr. 18, 6131 HX Sittard. Inlichtingen: Tel. 046-572272.
Vestiging Maastricht, Grote Gracht 10, 6211 SW Maastricht. Inlichtingen: Tel. 043-258555.
Vestiging Heerlen, Dr. Poelsstr. 21-23, 6411 HG Heerlen. Inlichtingen: Tel. 045-717131.

Nette eerlijke HULP in de huishouding gevraagd, voor de maandag en de vrijdag. Br.o.nr. B-0722, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. met spoed nette HUISHOUDSTER 50-60 jr. met inwoning omgev. Maastricht, auto beschikbaar. Gaarne reacties met volledige informatie, tel.nr. en referenties naar Br.o.nr. B-0737 LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. INTERIEURVERZORGSTER voor 4 uur per week, omg. Hoensbroek. Br.o.nr. B-0782 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Gevraagd huish. HULP voor 2x 4 uur p. wk., bet. volgens AAW norm. 04406-12990.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Medisch personeel

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Laborant (e)
voor een bedrijf in Sittard. U gaat zelfstandig aan de hand van recepturen siroop maken en testen evenals afstandaardiseren. Het werk is in 2-ploegen. Bij gebleken geschiktheid bestaat de mogelijkheid tot een vast dienstverband. Hebt U MLO of MAS afgerond? Dan is dit de baan voor U.
INFORMATIE: 046 - 51 42 22, Gabby Lückers
SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4.

Gevr. FYSIOTHERAPEUTE voor Duitsland omgeving Heinsberg met 2 jaar beroepservaring, zelfst. werkende. Br.o.nr. B-0822, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

KEIEN GEVRAAGD

Vedior Uitzendbureaux heeft direct werk voor:

MEDISCH PERSONEEL
Voor diverse instellingen in Maastricht, Sittard, Heuvelland, Geleen, Heerlen en Brunssum zoeken wij met spoed gediplomeerde bejaarden-/ziekenverzorgenden en verpleegkundigen. Het gaat om zowel full- als part-time banen. De ... Chris Godfroy, Maastricht of Monique van Swam, Heerlen.

BANKMEDEWERKERS
Voor diverse banken in Zuid-Limburg zijn wij op zoek naar balie-, assurantie- en administratief medewerkers met relevante werkervaring binnen het bankwezen. Informatie: Chris Godfroy, Maastricht.

VERPLEEGKUNDIGEN
Voor een organisatie met lokaties in o.a. Heerlen, Hoensbroek, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade zijn wij op zoek naar gediplomeerde verpleegkundigen met bijvoorkeur ervaring in de verpleging. De werkzaamheden zijn op oproepbasis, voornamelijk part-time. Ook herintreders worden verzocht om te reageren. Informatie: Monique van Zwam, Heerlen.

OPLEIDING TEKSTVERWERKING WANG
Vedior verzorgt een cursus tekstverwerking Wang voor ervaren directie-secretaressen op ons kantoor in Heerlen. Wanneer u deze opleiding met goede resultaten afsluit, zijn er waarschijnlijk mogelijkheden bij een van onze relaties in Heerlen. Informatie: Anna Di Bella, Heerlen.

DOKTERSASSISTENTE
Voor een relatie in Hoensbroek zoeken wij een ervaren doktersassistente. Laboratorium ervaring, goede teamgeest en kennis van Micro-HIS zijn vereist. Variabele werktijden tussen 08.00 en 18.00 uur. Zowel full- als part-time mogelijkheden. Informatie: Monique van Zwam, Heerlen.

TECHNISCH PERSONEEL
Voor een relatie in Maastricht zijn wij op zoek naar gemotiveerde its'ers Vapro-techniek die bereid zijn in meerdere ploegen te werken. Informatie: Anneke Schüler, Maastricht.

Alle functies m/v. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de onderstaande filialen.

VEDIOR UITZENDBUREAUX
Helmstraat 2a, Maastricht, 043 - 256768
Dr. Poelsstraat 14, Heerlen, 045 - 741744

Technisch personeel

Ervaren metaalvaklieden en gemotiveerde halfwas-bankwerkers zijn bij ons steeds welkom! Wij bieden interessant en gevarieerd vast werk in moderne werkplaatsen, met goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.
Neem contact met ons op!
Staalbouw Permeca B.V.
Galjoenweg 19, 6222 NS Maastricht.
Tel. 043-632569 (Dhr. Lieben).
Gevraagd:
Metselaars
Kalkzandsteenlijmers
Aann.bedrijf P.J. Gelissen
Tel. 04498-53354.

Van Daal-Dieteren Groep
vraagt op korte termijn
Constructie Bankwerkers
Constructie Monteurs
Pijpfitters en A en E lassers
in het bezit van geldige certificaten.
Liefst met ervaring en rijbewijs, interessant loon.
Bellen tijdens kantooruren: Van Daal-Dieteren Groep
Oud-Roosteren 33, 6116 AB Roosteren. Tel. 04499-3182.

Wij vragen:
Ervaren all-round Elektromonteur
die kwaliteit kan leveren in woord en daad.
Ook ervaring heeft met of bereid is tot klantenwerk en servicewerkzaamheden W-installaties.
Wij bieden:
Loon naar werk. Zelfstandigh. Afwisseling. Kollegialiteit.
Geïnteresseerd? Bel of schrijf naar:
GKP ELEKTROTECHNISCH BEDRIJF B.V.
Postbus 357, 6460 AJ Kerkrade
t.a.v. Frank Geraerts
Tel. 045-454715 of na 19.00 uur 045-462972.

Uitzendbureau's

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt met spoed:
Medewerkers stadsreiniging m/v
voor het ophalen van huisvuil in de gemeente Heerlen. De werkzaamheden vinden plaats op maandag van 8.00-16.30 uur. Leeftijd: vanaf 19 jaar. Wilt u naast uw studie iets bijverdienen? Kom dan langs of bel ons.
Informatie: 045-71 83 66, Marielle Muijlkens of Germaine Petit
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Boekhouder (m/v)
voor een relatie in de regio Heerlen. U hebt minimaal een MBA-opleiding en meerdere jaren boekhoudervaring. Leeftijd: 35 tot 40 jaar. U gaat leiding geven aan een kleine afdeling en bent eindverantwoordelijk voor de hele financiële administratie.
Informatie: 045-71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Produktie-medewerkers (m/v)
voor een bedrijf in Roermond. Voor vervoer wordt gezorgd en de verdiensten zijn goed. Bent u een flinke aanpakker en wilt u voor lange tijd aan de slag? Kom dan maandag langs of bel ons.
Controle-medewerkers (m/v)
voor een bedrijf in de omgeving van Sittard. Leeftijd: 25-35 jaar. Hebt u minimaal een LBO-opleiding? Dan hebben wij een interessante baan in ploegendienst. Bij gebleken geschiktheid bestaat de mogelijkheid tot vast dienstverband.
Informatie: 046-514222, Gabby Lückers
SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Constructiebankwerkers m/v
voor een dienstverlenend bedrijf in Stein. U hebt ervaring en kunt geheel zelfstandig relingen en bordessen maken. Tekening kunnen lezen alsmede snijbranden en CO2-lassen zijn evenens noodzakelijk. De opdracht is van korte duur.
Informatie: 046-752970, Harry Hollanders
GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1A

Winkelpersoneel

Lampenpaleis Beek B.V.
zoekt gegadigde voor de functie van
Ass. bedrijfsleider
welke belast zal worden met de dagelijkse gang van zaken en de begeleiding van de medewerkers.
FUNKTIE-EISEN:
* Opleiding op HAVO-niveau
* Leidinggevende capaciteiten
* Stressbestendigheid
* Ervaring in de detailhandel
* In bezit van diploma NIMA A
Wij bieden U een zelfstandige werkkring, een goed salaris en dito secundaire voorwaarden.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan:
Lampenpaleis Beek BV, Postbus 36, 7160 AA Neede.

JUMBO SUPERMARKTEN
JUMBO vraagt voor haar filiaal te Oirsbeek:
Medewerkster(er)/Kassiér(re)
voor minimaal 32 uur per week.
zaterdag- en koopavond medewerkers(sters)
voor diverse afdelingen
Inlichtingen telefonisch te verkrijgen bij onze bedrijfsleider Dhr. R. Hoeppe. Tel. 04492-1406.
Grachtstraat 11, 6438 HL, Oirsbeek.

Diversen personeel

Euro Cruise Line b.v.
zoekt voor passagiersschepen op de Europese rivieren van de rederij AB-Travel S.A. in Montreux: per direkt
Kamermeisjes
Geïnteresseerd?
Bel maandag dan naar:
Europa Cruise Line b.v., Rijnkade 34, 6811 HA Arnhem.
Tel. 085-457611 en vraag om een sollicitatieformulier.

Limburgs Dagblad
vraagt voor
Sittard, Munstergeleen en Nieuwstadt bezorg(st)ers
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Baandert 16, Sittard. Tel. 046-515577.

AIR EXEL

Air Exel Netherlands is de jongste luchtvaartmaatschappij in Nederland. Vanaf Maastricht Airport worden er dagelijks vluchten uitgevoerd naar Amsterdam en Londen. Onze doelgroep is primair de zakelijke passagier in de Euregio.

In de nabije toekomst zal Air Exel een lijnverbinding naar Berlijn openen.

Ter versterking van ons jong en enthousiast team, zoeken wij kandidaten voor de functie van:
Stewardess M/V
(op freelance basis)

Om in aanmerking te komen voor deze functie verwachten wij dat je voldoet aan het onderstaande profiel:
* Je maximale lengte is 1.68 meter
* Je bent een gastvrouw pur sang: gastvrijheid én klantvriendelijkheid zijn je eigen
* Je handelt kordaat, bent flexibel en spontaan en hebt een opgeruimd karakter
* Je hebt goede communicatieve vaardigheden
* Je draagt representativiteit hoog in het vaandel
* Je hebt minimaal een HAVO-diploma
* Je maximale confectiemaat 40
* Je bent niet ouder dan 25 jaar
* Je woont in de omgeving van Maastricht Airport en bent telefonisch bereikbaar
* Je mondelinge vaardigheid in Nederlands, Engels, Duits en Frans is goed

Vind je dat jouw karakter en voorkomen beantwoordt aan bovenstaand profiel, schrijf ons: Air Exel Netherlands BV, t.a.v. mevrouw M. Overwater, Postbus 300, 6236 ZN MAASTRICHT AIRPORT.

Dameskoor Canto Vivo te Ubachsberg vraagt per 1-8-'92
Een dirigent(e)
Sollicitaties te richten aan Secr. Mostardstr. 24, 6367 HT Voerendaal. Tel. 045-752506.

Import Cojabé b.v. 1940 Export
Afd. Reiniging- en onderhoudsprodukten vraagt:
Actieve Agenten
voor verkoop o.a. aan grootverbruikers, waaronder vaste kliënten en pionieradressen. Onder zeer gunstige provisievoorwaarden. Brieven te richten aan:
Cojabé b.v. Postbus 128, 3760 AC Soest.

Ons bedrijf is actief in het ontwerpen, aanleggen en onderhouden van tuinen bij particulieren, bedrijven, instellingen en overheid. Wij zijn een groeiend bedrijf en door uitbreiding van onze onderhoudswerkzaamheden zoeken wij een
Vakbekwaam hovenier
FUNCTIE-INHOUD:
* Het onderhouden van tuinen bij bedrijven en instellingen;
* Het uitvoeren van beplantingswerken;
* Het bijhouden van werkadministratie
FUNCTIE-EISEN:
* Opleiding vakbekwaam hovenier of vergelijkbaar;
* Enkele jaren ervaring op onderhoudsgebied;
* Zelfstandig kunnen werken;
* Goede contactuele eigenschappen;
* Goede motivatie en inzet;
* Rijbewijs BE noodzakelijk.
Leerling hoveniers
FUNCTIE-INHOUD:
* Het assisteren bij het onderhoud en aanleggen van tuinen
FUNCTIE-EISEN:
* Bezig met opleiding aankomend hovenier volgens het leerlingstelsel of bereid deze te volgen.

Het salaris is afhankelijk van opleiding/ervaring. Arbeidsvoorwaarden volgens CAO Kring T&L.

Schriftelijke sollicitatie, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie, richten aan:
HOVENIERSBEDRIJF JOS HEUTS
Kuileneindestraat 6, 6231 KG Meerssen,
tel. 043-641681 b.g.g. 642570.
Lid Vereniging Kring Tuin- en Landschapsvoorzieningen.
Aanleg en onderhoud van tuinen, groenvoorzieningen, vijvers, waterpartijen en sierbestratingen.

Gevraagd BALIEMEDEWERK(ST)ER voor Cinerent Videotheek, vereist: MAVO-opl. Ontspannende werkzaamh. Sollicitaties met pasfoto: Singel 17, 6433 AW Hoensbroek.

BOUW Expl. Mergelland BV te Gulpen vraagt adm. medewerkster en metselaars voor Dl. Tel. 04450-4565.

DAMES gevraagd voor het verkopen van dagelijkse lingerie, hoge verdiensten. Info 045-720032.

Vrouw gevr. voor PRIVÉ. Tel. 045-423881.

Gevr. DAMESMODELLEN voor leerl. kapster in examen-jaar. Tel. 045-256251.

Op zoek naar leuke collega's en een betaald werk. St. Gez. Lich. zoekt nog een HULPKRACHT. Tel. soll. 045-352044.

Voor de verkoop van dierproef vrije natuur cosmetica zoeken wij nog enkele AD-VISEURS/adviseuses. Info: Claudio Nosengo, PB 792, 5900 AT Venlo. 077-518116

Voor onze excl. LINGERIE zoeken wij nog verkoopsters voor in de avonduren. Zelf tijd indelen, geen investering goede verdiensten en begeleiding. Voor meer informatie bellen mevr. kantoor 046-529012 of naar Erica Kuiper 04130-63236.

Video-sexclub in Maastricht vraagt nog enkele leuke MEISJES. Ook voor het weekend. Intern mogelijk. Tel. 043-211620.

Gevr. CO-2 LASSERS voor Limburg, goed loon. Tel. 04754-88745.

AUTOMONTEUR, leerlingmonteur, poetser voor direct ook part-time. Tel. 045-456863.

VOORJAARS AANBIEDING
Piccolo's en reuzepiccolo's plaatsen kan nu nóg voordeliger!
Voor piccolo's geldt
2x plaatsen, 1½x betalen en
voor reuzepiccolo's
3x plaatsen, 2x betalen
(m.u.v. enkele rubrieken).
BEL NU 045-719966

Afcent International Housing Office
zoekt onmiddellijk als bemiddelaar huizen voor verhuur (rij- duplex- en vrijstaande huizen)
Kandidaten beschikbaar
ƒ 1.000,-/ƒ 2.500,- tel. 045-262862/282017, 04493-7416/04493-7345

Alleenst. zkt. met spoed woonr. in MERGELLAND i.v.m. overplaatsing werk. 045-727427 t. 8.30-10.00

Werkende vrouw, zoekt appartement omg. HEERLEN, max. huur ƒ 650,- incl. Tel. 045-742447.

APPARTEMENT te huur gevr. in Heerlen. 04406-15997 tussen 10.00-18.00

Academisch echtpaar zkt. WOONHUIS, omg. Weert/Roermond of Sittard, liefst 4 slaapkamers en garage. Per 1-7-'92. Tel. 06894-23206.

Werkende vrouw m. 3 kinderen zkt. m. spoed woonruimte. Omg. Kerkrade-Landgr.-Hrl. en Hrl-Hbroek. Huur n.o.t.k. 045-220627.

Gezocht ATELIERRUIMTE omg. C-Heerlen. Tel. 045-717589.

Ouder echtpaar zoekt per 20-3-'92 zelfst. woonruimte, liefst gemeubileerd, omg. HOENSBROEK, max. huur ƒ 700,-. Tel. 045-228734.

Gez.: WOONRUIMTE v. Ned. echtp. v. middelb. lft. Huur tot ƒ 650,-. 09-49-2251.71374 of schrijven n. Fam. Smit, Frauenbergerstr. 105, 5350 Euskirchen D.

Te huur gevr. WONING of appartement voor alleenst. dame. Tel. 045-317794.

Te huur gevr. in Landgraaf; medio '92, WERKPLAATS met opslag Tel. 045-453303

Rustig echtp. zkt. APPARTEMENT of kleine woning te huur in Z-Limb. Pr. ƒ 700,- - ƒ 1.100,-. Tel. 04406-12440

Werkende vrouw zoekt woonruimte in VALKENBURG. Tel. 04406-10094.

Nette heer zoekt WOONRUIMTE omg. Landgraaf/Heerlen. Tel. 045-323239.

Te huur gevr. WOONHUIS voor ca. 1 jaar omgev. Landgraaf Heerlen. Huurpr. tot ca. ƒ 1.500,-. Tel. 045-327576 tijdens kantooruren.

Journaliste zoekt woonruimte in MAASTRICHT of omg. 045-245618, tijdens kantooruren: 045-739279.

Gevr. 1-GEZINSWONING, particulier, huur plm. ƒ 560,-. evt. of te ruil tegen benedenflat in Kerkrade 045-462771

Werkende vrouw zoekt WOONRUIMTE zo spoedig mogelijk. Reacties Heerenweg 262, Heerlen. Tel. zat. van 13 tot 18u. 045-429113.

MEDEBEWOONSTER gezocht, stud. of werkend, voor eengezinswoning te Landgraaf. Na 18.00 uur 045-321643.

Kamers

Te h. te HEERLERHEIDE zit/slaapk. in bungalow, met gebr. van keuk., douche en eig. opgang, ƒ 110,- of ƒ 125,- p. wk., info tuss 21-22 uur 045-223482

Meisje, 23 jaar, zoekt met spoed (gemeubileerde) kamer voor ca. 3 maanden, lfst. centrum MAASTRICHT. Tel. 040-420385.

Thermostatische MENGKRANEN met temp.begrenzer, modern design in chroom; v. douche ƒ 185,-, v. bad ƒ 215,-, een hendelmengkraan voor wastafel en douche ƒ 120,-, ook voor bad, bidet en keuken. Uitsluitend onder rembours. Tel. bestelling 045-454658.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 TEBBEN koeltechniek Geen voorrijkosten rantie. 045-460471

Winkel & Kantoor

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor- en directie-meubilair goede kwaliteit. Nieuwe bureau's in diverse kleuren modellen. Tegen fabrieksprijzen. Zeer mooi directie bijna niet zeer hoge korting. Nieuwe 2-deurs kasten v.a. ƒ 255,-. Gebruikte bureau's v.a. ƒ 95,-. Diverse soorten gebruikte kantoorkasten vanaf ƒ 150,-. Lade blokken voor hangmappen (merk) Ahrend-Asmeta- 2 laden v.a. ƒ 150,-. Tekening laden kasten A1 en A0 ƒ 595,-, magazijn en archiefstelling v.a. ƒ 75,- per Brandvrije archiefkasten - brandkasten met extra korting. Burostoelen v.a. ƒ 50,- per st. Nieuwe burostoelen zeer hoge korting, tekentafels A1 en A0 van ƒ 675,- overs-Wipeborden-Rolbloken. Steekwagens ƒ 109,-. Industrie boormachines 16mm 220 Volt Verder nog 1001 artikelen, te veel om op te noemen 1000 m2 showroom, 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar. Ook verhuur bedrijfsinventaris.
ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. 045-723142.
Open maand. - vrijd. 9.00-18.30 uur. Zat. 10.00-16.00

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443...

Piet van Heugten
Speciaalzaak in tapijttegels
(Voorraad 10.000m2)
Ook voor projecten.
Pr. Bernhardstraat 34a, Roermond.
04750-15188

Speciale AANBIEDING Nieuwe buro's en stoelen Rock Type ƒ 395,- nu ƒ ... Type 4050 adv. ƒ ... ƒ 295,-. Zeer mooie ... en gestoffeerde stoelen tot 40% korting deren conferentie ... van ƒ 795,- voor ƒ ... Conferentie fauteuil 240 adv. ƒ 375,- nu ƒ ... Alles uit voorraad leverbaar Rockmart Kissel 46A, ... len. Tel. 045-723142.

TOONBANK met 20 laden, 2.70 l, 0.60 br. Tel. 045-710978.

Te k. WINKELINVENTARIS van een modeboetiek. Inl. 043-476258/053211303857

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Gevonden

AANGIFTEBILJET A... invullen. Snel, correct vergezd. Tel. 045-216...

Inv. BELASTINGFO... LIEREN per computer f 30,-. Tel. 045-210931

Bedrijven / Transakties

Zelfstandig ondernemen
via een franchise-organisatie, die zich bezighoudt met directe verkoop van geneeskundige ... bij de klant aan huis.
Bel "Unifast" tijdens kantooruren
08340-33998
Fabriekstraat 24,
7005 AR Doetinchem.

Ter overname gevraagd.
Gunstig gelegen privehuis/club. Reacties met de nodige inf. aan: Br.o.nr.B-0801, L-D, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen

Byouterie GIO
Bongerd 10, Heerlen. Tel. 045-717648.
Opheffingsuitverkoop
Modeaccessoires en inventaris

Franchise-organisatie zoekt: VERKOPERS/Franchisers (m/v) die direct aan de slag kunnen. Geboden: excl. produkten in beschermd gebied en zeer hoge verdiensten. Gevraagd: aantoonbare verkoopervaring en financiële draagkracht ƒ 10.000,-. Produkten: handsfreedrukmachine, video-foto-automaat, de kleinste drukkerij ter wereld Solarhuis, travelpilot. Alles nieuw. Info: 04750-35562/35563.

Ter overname aangeboden goedlopend CAFE met ... Te. Tel. 04747-2992.

Ter overname aangeboden NIGHTCLUB, Exclusief België/Limburg (auto Zolder), tropisch ingericht zwembad, bubbelbad ... Hills, tel. 09-32.3248...

Ter overname aangeboden Dicotheek, zeer ... (Tavemo), tuinterassen fontein, volledig nieuw ... richt, op afrit 26 A2 ... Limburg. Off. geopend ... april weg. Alles ... ƒ 150.000,-. Inl. ... Tel. 09-32.32313078.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Landbouw

Steeds te koop:
Melkquotum op pachtbasis
van 4,06% tot 4,35% vet, afkomstig uit Brabant, Gelderland en Limburg! Voor informaties:
Van Willigen Vuren
Tel. 01830-30066 en 30345.

Te koop
-Fendt voorlader
-Fendt-106-LS
-Fendt 106-S
-Same Explorer 70 DT en 80 DT
-Steyer 8160
-Vicon kuilvoerasnijders UZ-165
-Redrock uitkuilbak voor voorlader
-Vicon getrokken maaier OM-240
-Welgerpers AP-61 en AP-71
-PZ-cyclomaaier CM-165
-Lely kunstmeststrooiers 21 M
-Mengele ladewagen LW-360.
Mechanisatiebedrijf
Frissen B.V.
Vroenhof 92, 6301 KJ Valkenburg-Houthem
Tel. 04406-40338
Tel.vert. 04406-13233.

Te koop
-Amazone 10 tons kalkstrooier
-Amazone schudegg RE-Vario 301
-3 en 4 schaar wentelploegen
-Cultivators
-3m nokkenzaaimachine
-Douven veldspuit 15 m.
-Rabewerk verkruimelrol 12,90 m.
-Grimme 2 R. bunkerrooier
-Fäse 4 R melsplanter met kunstmeststrooier z.g.a.n.
Mechanisatiebedrijf
Frissen B.V.
Vroenhof 92, 6301 KJ Valkenburg-Houthem
Tel. 04406-40338
Tel. vert.04406-13233

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

WEIVEE te koop gevraagd, ook stieren en zoogkoeien. F. Weerts, Wijlre, tel. 04450-1577.

Te koop jonge HENNEN ... gen de leg. Vaesrade... Nuth. Tel. 045-241284.

Voor het bijvoeden S... kunnen onze klanten ... U heeft wat aardige ... Bolk Gusters b.v., ... 04499-1941. Alle ... intensieve veehouderij.

Te k. hooi- en VOE... BIETEN. Tel. 04409-1...

Te koop HOOI. Tel. 04... 2908.

ZITMAAIER 11 ... ƒ 1.250,- en tractor ... ƒ 2.250,-. Beide 100% ... orde, tel. 045-325819.

Regelmatig te koop ... STIERKALVEREN. ... 04457-3248.

LANDBOUWERS op... Voor het zaaien van ... den bemesten van ... erving of voor het ... den bemesten van ... zaamheden. Belooft ... bevoorbeeld. F. Jeurissen ... ren. Tel. 04499-2651.

T.k.a. 1.23.50 ha. WEI... in Eckelrade aan ... straat Krajebosje ... C.654 goed bereikbaar ... mooi gelegen. Mond. ... tel. 043-217745.

WEILAND te h. of te k. omg. SPAUBEEK, ... stalling voor pony's. 045-782334 van 9-17 ...

Te k. STIERTJES ... meeste 4 tot 6 mnd ... Tel. 04459-1729.

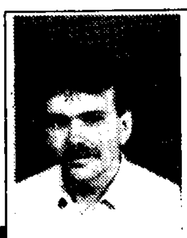
Te koop HOOI. Tel. 04... 5001.

Te k. SCHAPEN ... meren. Winthagen 28, ... rendaal. Tel. 045-751...

Te koop TRACTOR ... Super 7, 35 PK, ƒ 2.75... Tel. 04492-3255.

Voor Piccolo's zie verder pagina 28

Als de Algemene Ledenvergadering er op 23 mei – de Dag van de Muziek – mee instemt, wordt voormalig CDA-politicus en blaasmuziekliefhebber Sjoof Drummen (65) de opvolger van Theo Rongen als voorzitter van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen. Als tussenpaus krijgt de ex-duputé de ondankbare opgave in de voetsporen te treden van een man, die op unieke wijze leiding heeft gegeven aan de Limburgse blaasmuziek. Zonder Rongen was de stormachtige ontwikkeling die deze tak van kunstzinnige en culturele bedrijvigheid het laatste decennium heeft doorgemaakt, niet mogelijk geweest. Zit er nog muziek in het post-Rongen tijdperk? De oude en nieuwe voorzitter geven antwoord.

door JOS FRUSCH

De voorzitters van de Limburgse blaasmuziek

Theo Rongen gaat, Sjoof Drummen komt

Je moet over bestuurlijke èn muziek-inhoudelijke kwaliteiten beschikken, affiniteit hebben met de blaasmuziek en een ingewijde zijn. Verder moet je de keuze willen maken de muziek steeds te laten prevaleren, andere zaken naar de achtergrond te schuiven; ook je gezin. Je moet dus een beetje gek zijn."

Rongens profielschets van de voorzitter van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen liegt er niet om. Is het verwonderlijk dat zijn opvolger moeilijk te vinden is? Wie is tegenwoordig nog 'zo'n beetje gek' om uit hobby en idealisme zijn hele ziel en zaligheid te stoppen in een goede zaak. En is het verwonderlijk dat hij het na achttien tropenjaren voor gezien houdt? Eén jaar penningmeester, zes jaar secretaris en elf jaar voorzitter; er is niemand die meer voor de Limburgse blaasmuziek heeft gedaan en betekend dan de in Grubbenvorst wonende topambtenaar van de gemeente Venlo.

Heilig vuur

Theo Rongen heeft de liefde voor muziek, de gedrevenheid, het enthousiasme, de kennis, kortom het heilig vuur van huis uit meegekregen. Zijn vader was ongeveer 25 jaar als secretaris de vaste steunpilaar van de Limburgse muziekbond. Zo werd hij met muziek en met de bond grootgebracht. Mede daarom heeft Rongen het zo lang kunnen opbrengen met ongekende ijver de kar te trekken. Hij liep altijd voorop: bij het ontwikkelen van ideeën, bij het uitzetten van beleidslijnen, bij het leggen en onderhouden van contacten met overheden en koepelorganisaties. Onder zijn bewind kreeg de bond een professioneel ambtelijk secretariaat, een eigen kantoorgebouw, een nieuwe bestuursstructuur in regio's, een nieuw reglement van toezicht op het ledenbestand van de verenigingen, een nieuwe afdeling binnen het concourssysteem, een nieuw leerplan Hafa-opleiding – Limburg werd in de nationale en internationale muziekwereld een trendsetter.

Bedrijf

Theo Rongen stapt op voordat zijn derde zittingsperiode van vier jaar om is: „Ik heb al meteen gezegd dat ik deze periode niet vol maak. Dat is beter voor het functioneren van het bestuur, de kans dat je persoonlijke opvattingen doordrukt, wordt anders te groot. Bovendien kost het voorzitterschap te veel van je energie en trekt het een zware wissel op je privé-leven. Dan moet je, hoe pijnlijk ook, een keuze maken. Je kunt de muziekbond vergelijken met een middelgroot bedrijf. Het voorzitterschap zou eigenlijk een betaalde functie moeten zijn. Daar komt de excentrische ligging van Grubbenvorst nog bij. Ik maakte meer dan 25.000 kilometer per jaar voor de bond, voor een vergadering van twee uur was ik vaak zes uur onderweg."

Rongen beseft dat het moeilijk is geschikte èn beschikbare mensen te vinden, die op dezelfde voet verder willen gaan. „Ik weet niet of je dat van anderen kunt verwachten. Er zijn weinig mensen die veel tijd willen stoppen in vrijwilligerswerk dat niets oplevert." Van de andere kant beseft hij dat degene die moeilijk is. „Daarvoor moet je op een bepaald beleidsterrein ingewijde zijn. Dat is soms een probleem, maar ik heb vertrouwen in de toekomst."

Roerig

De periode Rongen zal niet alleen de geschiedenis in gaan als een tijd van spectaculaire ontwikkelingen, maar ook als een roerige tijdperk. Als het eerst deden fenomenen als kort geding en juridisch steekspel hun intrede in de blaasmuziek. Het welles/nietes-spel tussen advocaten van Boxtel en Bleyerheide over het landskampioenschap en het nietig verklaren door de rechter van de diskwalificatie van Broekhem zijn daarvan de meest opmerkelijke voorbeelden.

● THEO RONGEN
...inhoudelijke kennis...

Rongen: „Die zaken hebben me in hoge mate aangegrepen. Je moet accepteren dat het grootste recht vaak het grootste onrecht is. Dat is niet altijd gemakkelijk. Ook met de affaire rond de Commissie van Toezicht heb ik persoonlijk veel problemen gehad. Het valt moeilijk te accepteren dat mensen, met wie je jarenlang in goede verstandhouding hebt samengewerkt, opstappen door een bestuursstandpunt dat in het belang is van de hele bond."

Rongen wordt wel eens verweten te veel oog te hebben voor de muziekinhoudelijke aspecten en te weinig voor de maatschappelijke functie van de blaasmuziek. „Onze wereld is traditioneel, ik heb dat proberen te doorbreken. Vooral door de muziek meer mogelijkheden te geven. De sociale functie van de verenigingen vind ik zeer belangrijk. Kijk maar eens naar wat ik daarover in de voorwoorden van de programmaboekjes heb geschreven. Maar ik vind dat je als bond geen aandacht hoeft te schenken aan datgene, wat je lokaal veel beter kunt regelen. Die maatschappelijke rol is zo plaatselijk gekleurd, de bond moet daarin terughoudend zijn. Het is de taak van de muziekbond blaasmuziek als kunstvorm te stimuleren, als cultureel fenomeen ontwikkelt zich dat vanzelf wel."

Dadendrang

Theo Rongen heeft de ingeslapen Limburgse muziekbond een nieuw gezicht gegeven, de afstand tussen bond en lidverenigingen verkleind, de beeldvorming naar de eigen achterban en de burger verbeterd. De muzikale ontwikkeling heeft in zijn beleid altijd voorop gestaan. Het verbeteren van de contacten met de muziekscholen en het daaruit voortvloeiend leerplan, het institutionaliseren van de Concertafdeling om tegemoet te komen aan de wensen van de topkorpsen; het zijn voorbeelden van Rongens dadendrang op dit gebied. Ook de versoepeling op het toezicht van het ledenbestand van korpsen die aan concoursen deelnemen, valt daaronder. „Anno 1992 kunnen we de verenigingen niet meer voorschrijven wie wel en niet lid is. Dat moet je aan de verantwoordelijkheid van de verenigingen zelf overlaten. In het kader van de landelijke eenheid en het internationaliserings-proces binnen de blaasmuziek, was het niet meer mogelijk met andere spelregels te blijven werken. Je moet je oogkleppen durven af te zetten, hoe moeilijk dat soms ook lijkt."

Dat Rongen daarbij zelf het goede voorbeeld wil geven, blijkt uit zijn oordeel over de regionale indeling van de bond, die onder zijn bewind gestalte kreeg. „Die structuur heeft tot op bepaalde hoogte goed gewerkt, maar de besluitvorming verloopt zeer moeizaam. Het bondsbestuur, de algemene ledenvergadering, de bondsraad, de regiobesturen en hun achterban; ze moeten allemaal hun zegje doen. Het is overdemocratisch georganiseerd en je vergadert je wezenloos.

De discussie over inhoudelijke zaken verloopt soms via een circuit, dat niet altijd even goed op de hoogte is van de ontwikkelingen. Dan worden besluiten genomen die je eigenlijk niet wil nemen. De macht van het getal weegt te zwaar."

Zoals bekend zijn Rongen en vele bondsbestuurders voorstanders van een categoriale indeling, maar de algemene ledenvergadering heeft de voorstellen daartoe steeds verworpen. Te elitair, alleen de super-korpsen krijgen aandacht, was de veelgehoorde klacht. „Onzin," vindt de scheidende voorzitter. „Oog hebben voor de specifieke problemen van de doelgroepen, dat is categoraal. Korpsen in de afdeling superieur hebben nu eenmaal andere problemen dan die in de tweede afdeling. Zulke specifieke problematiek kun je beter met een categoriale structuur het hoofd bieden. In onze beleidsnotitie voor de jaren 90 die binnenkort zal verschijnen, zullen onze plannen duidelijk worden geformuleerd."

Beleidsnotitie

Een beleidsnotitie voor de jaren 90? Is Rongen bang dat de continuïteit verloren zal gaan als hij is vertrokken? „Ik vind dat je ook binnen het vrijwilligerswerk beleidsmatig moet werken," is zijn ontwijkend antwoord. Hij vervolgt, na enig doorvragen: „Wel is het zo dat enkele onderwerpen een nieuwe uitdaging voor mij zouden zijn geweest. Die staan nu geformuleerd in het beleidsplan zodat het bestuur, als het wil, daarmee aan de slag kan. De genoemde categoriale indeling, het internationaliseringsproces van de blaasmuziek, de landelijke eenheid, de aandacht voor de buiten-optredens van de verenigingen, de promotie van de bond, het creëren van geschikte concertaccommodaties, de externe contacten; al deze zaken moeten worden begeleid en verder ontwikkeld."

Theo Rongen heeft ook nog andere wensen, al zijn die niet in de beleidsnotitie terug te vinden. „Ik zou willen dat de Limburgse muzikanten meer naar elkaar zouden luisteren en ook meer oog en oor zouden hebben voor de collega's buiten Limburg. Ik heb achttien jaar alle korpsen, die op concours gingen en een kampioenswedstrijden deelnamen, beluisterd. Uit respect voor andermans prestaties. Ook de vooringenomen houding van de Limburgers ten opzichte van muzikanten uit andere delen van Nederland heeft mij altijd gestoord. Daarom ben ik zo blij dat er een Frysk Fanfare Orkest is. Nu kunnen ze eens horen dat ook op andere plaatsen goede muziek wordt gemaakt."

Gemis

Het vertrek van Rongen betekent een gemis voor de blaasmuziek in Limburg. Al is hij er zelf van overtuigd dat het beleidsplan en de kwaliteiten van het bestuur de garantie vormen dat de lijn kan worden doorgetrokken. Rongen is trouwens niet helemaal voor de Limburgse blaasmuziek verloren, hoewel hij benadrukt dat hij zich niet met bestuurszaken zal gaan bemoeien. „Ik ga geen mensen voor de voeten lopen, je moet anderen de ruimte geven. Wel ben ik bereid zitting te nemen in een platform, een soort denktank, een klankbordgroep die wil meedenken over diverse onderwerpen."

In juni gaat Theo Rongen – als enkele plooien zijn gladgestreken – Henk Roels opvolgen als voorzitter van de Federatie van Katholieke Muziekbonden (de FKM), het overkoepelend orgaan waartoe ook de Limburgse muziekbond behoort. „De benadering is anders, je kunt zaken op afstand bekijken, grootschaliger," aldus Rongen over zijn nieuwe functie. „Hier in Limburg was ik er veel emotioneler bij betrokken." Rongen, al 12 jaar vice-voorzitter van de FKM, ziet haar als een verlengstuk van zijn voorzitterschap van de Limburgse muziekbond: „De lijnen die ik in Limburg heb uitgezet, ga ik elders doortrekken. Zie je de blaasmuziek als een vorm van kunst, dan moet je haar over regionale grenzen heentillen en landelijk behandelen. Er zijn in FKM-verband mogelijkheden genoeg om de ontwikkelingen in Limburg naar nationaal niveau te laten doorstromen. Maar je mag daarbij niet uit het oog verliezen, dat niet iedereen al even ver is. Je kunt wel regeltjes maken, maar als het op bestuurlijk niveau niet goed zit, als de muziekinhoudelijke kennis ontbreekt, als de ideeën niet worden opgepakt, dan schiet je daar niets mee op. Hetzelfde geldt voor de nieuwe cluster, waarin de vier landelijke federaties zijn vertegenwoordigd. Op bepaalde gebieden – concoursreglementering, exameneisen, Buma-rechten, juryhonoraria, subsidieregelingen – kun je samenwerken. Maar de autonomie van de federaties moet worden gehandhaafd, anders gaan ze verloren in een groot, log, onherkenbaar systeem. Zo'n cluster staat of valt bij de sterkte van de componenten. Je kunt wel coöperatief zijn, maar je mag niet vervreemden van de basis. Het cultureel erfgoed dat in Limburg is opgebouwd, kun je niet prijsgeven en in één pot gooien. Daartegen zal ik mij steeds blijven verzetten."

Tussenpaus

„Het is heel moeilijk om een man van dergelijk niveau op te volgen. Hij heeft veel meer inhoudelijke kennis dan ik. Daar staat tegenover dat ik het verenigingsleven goed ken en veel ervaring heb op bestuurlijk niveau." Sjoof Drummen (65) weet waaraan hij begint. De voormalig CDA-politicus, ooit burgemeester/secretaris van Bingelrade, lid van Provinciale Staten, 12 jaar fractievoorzitter van het CDA en op het einde van zijn loopbaan nog een paar jaar gedeputeerde, beschouwt het voorzitterschap van de Limburgse muziekbond als een uitdaging. Als die kwalificatie staat voor kort, intensief en zorg dragend voor continuïteit, wil hij wel een tussenpaus genoemd worden. Temeer daar hij niet langer dan één zittingsperiode – vier jaar dus – aan het roer wil blijven.

Sjoof Drummen heeft er zin in, hoewel hij lange tijd getwijfeld heeft de functie op zich te nemen. „Zien ze je – in verband met mijn leeftijd – niet als een noodoplossing omdat ze niemand anders kunnen vinden? En kun je het wel aan om in de voetsporen van Rongen te treden, met name op inhoudelijk gebied? Dat soort vragen heb ik mij de afgelopen tijd wel gesteld. Dat ik uiteindelijk toch ja heb gezegd, komt omdat ik het een enorme uitdaging vind een beleid voort te zetten en tegelijkertijd voor een goede opvolging te zorgen."

● SJOOF DRUMMEN
...verenigingsleven...

Sjoof Drummen is een blaasmuziekliefhebber in hart en nieren. Sinds 1938 is hij lid van de fanfare van St. Geertruid, zijn geboortedorp. Tot 1976 als saxofonist, vanaf 1945 ook als secretaris. Ongeveer tien jaar lang was hij als regio-afgevaardigde lid van het bondsbestuur, vanaf vorig jaar als vice-voorzitter. Drummen kent dus alle in en outs van het Limburgs blaasmuziekwereldje. „Ik hoef mij inderdaad niet te oriënteren. Met uitzondering van het jaartje GS-lidmaatschap, heb ik de laatste jaren de ontwikkelingen binnen de blaasmuziek intensief gevolgd. Zeker vanaf 1982 toen ik fulltime fractievoorzitter van het CDA ben geworden. Dat was een halve dagtaak, de rest van mijn tijd kon ik besteden aan andere dingen, vooral aan de muziek."

Liberaal

Dat Drummen het beleid van Rongen zal gaan voortzetten en geen radicale koerswijzigingen wil doorvoeren, was te verwachten. Uit zijn plannen en denkbeelden blijkt dat hij een liberale koers gaat varen: enerzijds ontwikkelingen niet tegenhouden, anderzijds rekening houden met de traditie. „Het ene doen en het andere niet laten, de vrijheid/blijheid gedachte spreekt mij wel aan," aldus Drummen. En hij vervolgt, lachend: „Ook al ben ik geen liberaal."

Ook de nieuwe bondsvoorzitter deelt de interne kritiek op de bondsstructuur. „Die regionale indeling was wel een verbetering. Vóór die tijd voelde men zich nauwelijks betrokken bij de bond, het leefde niet bij de verenigingen. Maar de belangen van de leden kunnen niet altijd op een alerte manier behartigd worden." Drummen is voorstander van een koppeling tussen regionale en categoriale indeling en wijst de kritiek dat dan alleen nog maar de top aan bod zou komen resoluut van de hand. „De lagere afdelingen blijven onze aandacht krijgen. Er is trouwens nooit sprake van geweest dat ze worden benadeeld. Dat is een opvatting die leeft bij de verenigingen en die moeilijk valt te ontzenuwen. Het heeft er waarschijnlijk mee te maken dat er nog maar zo weinig korpsen in de lagere afdelingen zijn. En dat de meeste aandacht van de media naar de hogere afdelingen uitgaat. De laatste tijd wordt de afdeling uitmuntendheid al beschouwd als de lagere afdeling. Dat zie ik niet. Ik denk dat het de taak van de Bond is te waken dat dit niet verder escaleert."

Sjoof Drummen is van mening dat de bond best een actieve en stimulerende rol mag spelen bij het proces dat het sociale functioneren van de verenigingen moet bevorderen. „Daarvoor zijn ze per slot van rekening opgericht," vindt hij. „Op dit gebied ligt voor de regiobesturen een enorm terrein bloot. Zij staan het dichtst bij de verenigingen. Wat niet wil zeggen dat je het muzikale peil zou moeten terugdraaien. Beide zaken kunnen samen gaan. Maar het mag niet zo zijn dat dirigenten met minder ziel aan een processiemars repeteren dan aan een of ander aansprekend werk."

Weldaad

Dat neemt niet weg dat Drummen de komst van de Concertafdeling heeft toegejuicht. „We beschikken nu eenmaal over de weldaad van een aantal verenigingen die qua niveau niet meer met andere korpsen te vergelijken zijn en een uitzonderingspositie zijn gaan innemen." En ook het gedeeltelijk afschaffen van de controle op het ledenbestand vindt hij positief. „We hebben de reglementen slechts aangepast aan de bestaande praktijk. We mogen niet belemmeren dat de meer geschoolde muzikanten bij meer verenigingen spelen. Al hebben we als bond ook niet de taak te bevorderen dat er regionale korpsen gaan ontstaan."

Drummen beseft dat de mensen die aan de wieg stonden van de strenge reglementering op het gebied van de ledencontrole hierin een onheilsboodschap zien; de doodssteek voor de kleinere verenigingen. Zelf is hij minder pessimistisch. „Ik voorzie nu meer sociale controle. In de trant van: Het korps had 300 punten, maar wel tien geleende krachten."

Een speerpuntenbeleid heeft Sjoof Drummen nog niet ontwikkeld. En het nieuwe beleidsplan kent hij ook nog niet. Maar de komende weken zal hij zich intensief met de muziekbond gaan bezig houden. „Het belang van de verenigingen zal ik in ieder geval niet uit het oog verliezen," belooft Drummen. „Daarvoor ben ik nog te veel actief in het plaatselijk verenigingsleven. Daar word je met je neus op andere feiten gedrukt. Het blijven functioneren in eigen vereniging, dat is een goede rugdekking, denk ik."

---

ander-zijds

Ondergronds

DOOR PETER STIEKEMA

Als ik me niet vergis krijgen de mollen in deze provincie binnenkort behoorlijke concurrentie en kunnen ook de mijnwerkers weer aan de slag. Een hoge ambtenaar bij Rijkswaterstaat in Den Haag, ir W. Leeuwenburg, heeft in dit herdenkingsjaar namelijk het zoveelste 'Ei van Columbus' ontdekt. Hij vindt dat het gedeelte van de omstreden Rijksweg 73 tussen Venlo en Maasbracht het best ondergronds kan worden aangelegd. Een tunnel van een kilometer of dertig derhalve.

Nu is de bouw van die weg al heel lang onderwerp van discussie. Eigenlijk had de A73 er al jaren moeten liggen, maar het geld ontbreekt. In plaats van de ruggegraat van Limburg is de geprojecteerde weg verworden tot een soort hernia, om maar niet te spreken van een alles verlammende dwarslaesie. Bovendien wordt er geruzied met milieugroeperingen over het te kiezen tracé, dat hier en daar door een dassenhol schijnt te lopen.

Om voor die weg zelf nog diepere holen te graven, lijkt daarom zo gek nog niet en bovendien kunnen de mijnwerkers in deze provincie weer aan de gang, wat weer goed is voor de tanende werkgelegenheid.

Professor Barabas, bekend uit Suske en Wiske – voor het schrijven van dit soort stukken hoor je je klassieken te kennen – heeft trouwens jaren geleden al een graafmachine ontwikkeld die dat werk in een vloek en een zucht kan doen, dus waar wachten we eigenlijk nog op?

Nu zitten er natuurlijk toch nogal wat haken en ogen aan zo'n tunnelproject. Er moeten bij voorbeeld op- en afritten – of spreek je in dit geval van in- en uitritten? – worden aangelegd en dient de verontreinigde lucht uit de tunnels te worden gezogen, maar als voordelen staan daar verminderde geluidsoverlast en luchtverontreiniging tegenover. Ook hoef je niet tot onteigening over te gaan en is het niet nodig huizen te isoleren, wat dus weer een smak geld scheelt.

Het is dat de aanleg van de Kanaaltunnel tussen Engeland en Frankrijk zoveel problemen met zich meebrengt en alsmaar duurder wordt, anders zou je toch zeggen: doen, die ondergrondse A73, die we dan met het gemak maar meteen T(unnel) 73 zullen noemen.

Als een en ander een succes wordt, zijn de mogelijkheden overigens schier onbegrensd. Spoorwegen, busbanen, vervuilende industrieën, ja zelfs hele steden, alles kan de grond in, mits er goede afzuig- en zuiveringsinstallaties ter beschikking komen. Het leven verdwijnt van boven-de-grond naar diep daaronder. Ons land wordt weer schoon en agrarisch, met groene bossen en wuivende korenvelden. Een gebied ook, waarin schone, brede rivieren door een oneindig laagland stromen.

Limburg heeft, voor wat de bouw van al die ondergrondse activiteiten betreft, een geweldige voorsprong. Hier liggen immers kilometerslange mijngangen onbenut en met een beetje planning zijn die straks voor gigantische ondergrondse verbindingen te gebruiken. Dan kan de omstreden verbindingsweg Heerlen-Schaesberg met recht en reden Zwart 6 worden genoemd. En de steenkool, die onderweg wordt weggegraven, kun je als bijprodukt aan de industrie of aan elektrische centrales verkopen.

Ook voor het meest omstreden project in deze provincie biedt de tunnelbouw een ideale oplossing: de Oost-westbaan van Maastricht Airport. Op een diepte van circa vijfhonderd meter dient een gigantisch hoge en brede tunnel te worden aangelegd met een lengte van enkele kilometers. Maar, zegt de oplettende lezer, dan kunnen vliegtuigen toch niet landen en opstijgen? Dat klopt inderdaad, maar die baan ligt er dan tenminste, want ik kan me soms niet aan de indruk onttrekken dat het uitsluitend daar om gaat.

Landbouw

Gebr. MACHINES: Lemken en Rabe zaaibedcombinaties, Lely kopeg 3,5 mtr., Kärcher warmwater reiniger, Audureau en Holaras voederdoseercontainers, weidesleep 4 mtr., Amazone kunstmeststrooier, PZ en Fahr cyclomaaiers, mengmestverspreider 4200 ltr., aardappelsorteerder, 4- en 8-tons kiepwagens, perfect klepelmaaier, Kongsgilde schoffelmachine, triltandcultivator, 2-3-4-schaar wentelploegen, Rumpstadt vastetand cultivator, Hardi nevelspuit. Collé Sittard, tel. 046-519980.

Te k. Ford TRACTOR smalspoor en hefmast. Tel. 043-641297.

Gebr. TRACTOREN: David Brown 990; Deutz D 4006, D 6206, D 8006, IHC 724, IHC 955, IHC 1055; John Deere 2140; MF 130 smalspoor, MF 158. Collé Sittard, tel. 046-519980.

CASE 7120 4WD, 185 pk, slechts 150 draai-uren. Tevens nog enkele nieuwe Zetor tractoren voor speciale prijzen. Collé Sittard. Tel. 046-519980.

MURATORI rotorkopeggen, frezen, klepelmaaiers en hefmasten door eigen import zeer gunstig geprijsd. Tevens diverse gebruikte machines. Collé Sittard. Tel. 046-519980.

Profiteer nú van onze speciale voorjaarsactie GOLDONI tuinfrezen van 3 tot 19 pk. Ruime keuze uit maar liefst 25 verschillende type's met een compleet programma aanbouwwerktuigen. Tevens doorlopend ruime sortering gebruikte tuinfrezen. Collé Sittard. Tel. 046-519980.

Te koop een 2-paards TRAILER en een 1-paards trailer met alle papieren. Tel. 04746-1865.

TUINMACHINES gebruikt o.a.: 2-wielig: plusm. 20 stuks o.a.: Carraro 14 pk. diesel met frees 80 cm.; Ferrari 71 8 pk. benzine met frees en ploeg; Ferrari 7 pk. benzine met frees 60 cm. Zitmaaiers, 9 stuks; Nieuw: Dynamark maaitraktor 10 pk met vangbak nu ƒ 3.895,-; 4-wielig Bungartz smalspoortrekker. Bezoek onze showroom. Lozeman Tuinmachines b.v. Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

WEI gevr. voor 5 limousin runderen. Te bevr. tel. 046-519300.

Te koop Gerst en tarwe STRO, en 2 Ha kuilmais. Tel 045-440251 na 20.00 uur.

Autoverhuur

JURGEN Autoverhuur. Tel. 045-463333 Langheckweg 36, Kerkrade (ind.terrein Dentgenbach)

AUTO'S

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS
verderop in deze rubriek en let ook
op onze advertentie op maandag en woensdag!
St. Maartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

Te k. AUDI 80, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-325397

AUDI 80, diesel, bwj. '88, wit getint glas, ƒ 17.750,-. Tel. 046-524256.

AUDI 100 CC Avant 8-'84, schuifd., metallic-beige, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

AUDI 100 2.3 E roodmet., get. glas, c.v., dig. airco, 1e eig., '89, ƒ 31.700,-. Auto Limburg Stein. 046-338474.

AUDI 100cc, 2.3i, bwj.'84, i.z.g.st., tel. 045-232321

Te k. AUDI 80 bwj. 10-'89, kl. rood, 42.000 km, onderh. boekje aanw. pr. ƒ 26.500,-. Tel. 045-752215.

AUDI 80 Diesel, in nw.st., 69.000 echte km, bwj. '89, Tel. 046-581320.

Alfa

ALFA 33 1.3 Junior '87. Garage Swentibold. Susteren. Tel. 04499-3300.

ALFA 164 3.0 Quadrifoglio bwj. '90, 39.000 km, rood. Tel. 045-722844.

ALFA 75 1.8 IE, LPG, rood, 1990, ƒ 18.750,-. Tel. 040-515556.

Te k. Alfa SUD 1.3 SC, bwj. nov. '84, 85.000km, bijz. mooi ƒ 4.250,-. 045-255784

BMW

komt binnen
BMW 520i
1989 (mei)
77.000 km
ƒ 39.950,-
Alpine wit
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
045/250675

Te k. BMW 520i, m '83, in z.g.st. Nwe 2.3 motor, vele extra's, vr.pr. ƒ 5.900,-. Tel. 045-324708.

Te koop BMW 316, 1800 cc, bwj. 13-'8-'85, kl. wit, trekhaak, electr. spiegel, w.w. glas, dec. '92, auto in nw.st., pr. ƒ 10.250,-. 046-513603.

Te koop BMW 316 Alpine wit, 6-'85, LPG, sportvlg., i.z.g.st., ƒ 11.000,-. Tel. 045-226242, Rect. Bonselstr. 13, Hoensbroek.

BMW 323i bwj. '78, i.z.g.st., verl., spoiler, APK 2-'93, vr. pr. ƒ 2.450,-. 045-453054.

BMW 524 TD, oud model, shadow line, lichte voorschade, 1988, ƒ 17.500,-. Tel. 040-515556.

Te k. BMW 316 '79, verl., sportwielen, vr.pr. ƒ 2.750,-. Schoolstr. 24, Hulsberg.

Te k. BMW 320i recaro-int., zeer mooi, bwj. '84, APK '93. Beukstr. 15, Passart/Hrl.

BMW 318i, 4-drs., bwj. dec. '86 LPG i.z.g.st. ƒ 14.750,-, evt. inr. 045-316940.

Te koop zeer mooie BMW 318i, bwj. 10-'83, div. acc., ƒ 11.000,-. Tel. 045-272781

Te k. BMW touring 2002 bwj. '74, APK 6-'92, in pr. staat. Tel. 045-417742.

BMW 732 E bwj. '83, automatic, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 10.500,-, inruil mogelijk Golf GTI, tel. 045-425662.

Te koop BMW 320 6-cyl., met div. extra's, ƒ 4.000,-. Jan de Witplein 8, Landgraaf-Kakert.

BMW 730i, nw. model, t. '88, in abs. nw. st., vele extra's, kl. d.blauw, pr. ƒ 36.500,-. Evt. inr. mog. 04498-55824

BMW 316, nieuw model, bwj '83, bordeaux-rood, pr. ƒ 7.950,-. Tel. 046-526047.

Te koop BMW 525i, bwj. '88 i.z. g.st., kleur zwart-antraciet, kw.rapp. beschikbaar. Vr.pr. ƒ 34.000,-. Inl. 04746-2849 na 18.00 uur.

BMW 316i, gr.met., gasinstallatie, vele extra's, bwj. '86, vr.pr. ƒ 20.000,- (incl. BTW). Tel. 04493-4688.

Te k. BMW 323i, t.'81, APK okt. '92, met nw. motor, 5-gang, bordeaux-rood, uitgebouwd, pr.n.o.t.k. Tel. 045-320268

Te koop BMW 735i, model '86, autom., sportb., leer, veel extra's. Tel. 045-416422 b. g.g. 220186.

Te koop BMW 320, bwj. '78, ƒ 650,-. Tel. 045-255922.

Te koop BMW Turbo Diesel M-'85, in zeer mooie en goede staat. Div. extra's, 5 versn., metal. lak, sportvelgen, c.v., get. glas, enz. APK tot '93, elke keuring toegest. Pr.n.o.t.k. G. Verhoevenstr. 8, Roermond (Zijstr. Bredeweg).

Te k. BMW 316i, bwj. febr. '92, Calypso rood, ABS, stuurbekr., radio voorber. Nw.pr. ƒ 58.000,-. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-454743.

BMW 323i, bwj. '85, grijs/blauwmet., schuif/kanteldak, electr. ramen, Recaro int., lm-velgen 7½x16x225, pr. ƒ 15.000,-. Tel. 045-258885

BMW 316 1800cc, wit, LPG, 1985, ƒ 11.750,-. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

BMW 320i diamantzwart-metallic, get. glas, schuifdak armst. voor, cruise contr., 4 hoofdst., c.v., alarm enz. 1e eigen., dec. '89, ƒ 34.500,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

Te k. BMW 320, 6-cyl. coupé met extra's, vr.pr. ƒ 8.000,-. 045-271845.

Te koop BMW 525i, bwj. '83, met lichte schade. Tel. 04498-58370.

Te k. BMW 320i 6 cyl., bwj. '85 met schuifd., lm velgen, nw. banden, nw. uitlaat boordcomp. ƒ 12.750,-. Tel. 046-524319.

Te k. BMW 525i, 6e mnd. '86, blauw metall., getint glas, TRX sportvlg., 5-bak, st.bekr., electr.spiegels, centr.lock, auto is 100%, 046-752559 (inr.mogelijk).

Cabriolet

Cabriolet VW GOLF 1600 GLS autom. 1980 met.grijs, ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

Chevrolet

Chevrolet CORVETTE, bwj. 11-'84, kl. rood, i.z.g.st. Tel. 04498-57287.

Te koop CHEVY Pick-Up '54, opknapper belg. pap. pr.ƒ 5.500,- tel.043-640898

Citroën

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROËN BX 16 TRS bwj. '83, APK, pr. ƒ 4.500,-, inr. mog. Tel. 046-522132.

CITROËN AX Plaiser, kl. rood, 5-'91, prijs ƒ 14.000,-. Tel. 046-580821.

CITROËN BX 14 E 6-'85 met.grijs, LPG, ƒ 5.950,-. Tel. 04906-1387.

CITROËN BX 19 diesel, station, 10-'86, met.blauw, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TRS station 11-'89, stuurbekr., met. grijs, LPG, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

CITROËN BX diesel station, 4-'88, rood, ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387.

Te koop CITROEN BX 1.9 diesel bwj. '85, APK 3-'93. Tel. 045-414866.

CITROËN BX 1400 bwj. '86, nw. model, grijsmet., APK '93, 1e lak, 5-drs., i.z.g.st., ƒ 7.250,-. Piet Heinstr. 22, Geleen.

Te k. EEND ƒ 300,-. Kouvenderstr. 153, Hoensbroek.

CITROËN BX diesel stationcar, bwj.'89, pr. ƒ 27.500,-. Tel. 045-229960

CITROËN BX Leader, '87, i.st.v.nw., 80.000 km., zonnedak, ƒ 11.800,-. Tel. 045-242787

EEND 2 CV 6, 1983, 58.000 km., APK gek. door RDW, ƒ 2.250,-. 043-649632

Daihatsu

Te koop Daihatsu CUORE TX 850 bwj. '87. Tel. 045-417081.

Te koop MINIBUS Daihatsu 850, 3 cyl. APK febr. '93, i.z.g.st., pr. ƒ 4.250,-. Rooseveltstr. 55, Brunssum.

Te k. Daihatsu CUORE TX bwj. '86, rood, 53.000 km APK 10-'92, i.z.g.st. Vr.pr. ƒ 6.100,-. Tel. 046-511143.

Fiat

FIAT

Fiat Klankstad
Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916
Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven ƒ 7.500,- 1 jaar bovaggarantie
Inruilauto's
Diverse Fiat Panda's type 34 en 45 '85/'86
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van '86 t/m '90
Diverse Fiat Uno's 45 van '83 t/m '90
Fiat Uno 60 S 3-drs. '88
Fiat Uno 60 S 3-drs. automaat '88
Fiat Uno 5-drs SX '88
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Fiat Tipo 1.4 DGT '91
Tipo Base 1.4 '88/'89
Fiat Regatta stationcar t. '85 bwj. '88
Austin Mini 1000 E zwart '89
Citroën 2 CV6 '85
Opel Corsa 1.2 S '83
Renault 11 TXE '85
Suzuki Swift 1.3 GL '88
Lada 1500 combi '83
Jaquar 4.2 6-cyl. '85
Seat Marbella '89

Fiat Uno 45S
bwj. '89, 1e eig. 5-versn. antracietmet. 35.000 km. ƒ 10.450,-. Inl. 043-216509.

Fiat RITMO 60 bwj. '84, vr. pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-326818 b.g.g. 06-52981666

Fiat CROMA Turbo diesel, intercooling, bwj.'90, met schade, ƒ 6.250,-. Tel. 045-315095

Fiat RITMO, bwj. '81, 50.000 km., sportvlg.; nwe. banden. Tel. 045-321553.

Fiat RITMO 65 CL, bwj. '82, APK 10-'92, nwe.banden, ƒ 1.050,-. Tel. 045-459545.

Te k. Fiat PANDA 45, bwj. '82, APK 9-'92, ƒ 1.250,-. Tel. 045-456756.

Te koop als nieuw Fiat PANDA 750 CL '87, 36.000 km. Tel. 04454-2876.

Fiat UNO 45S, rood, bwj. '87 extra's, pr. ƒ 7.250,-. Tel. 046-526047.

Fiat PANDA 1000 CL, bwj. '87, kl. rood, i.z.g.st. Tel. 04498-57287.

Fiat UNO 45 S, 1e eigenaar, bwj. april 1985, weg. sterfgeval, 46.000 km, ƒ 5.500,-. Tel. 045-751387.

Te koop FIAT 500 stationcar in prima st. Tel. 045-425255 na 13.00 uur.

Fiat RITMO 60, bwj.'83, APK mrt.'93, vr.pr. ƒ 1.750,- Tel. 045-228513

FIAT 127 Sport 1300, m.'83, uitbouwset zwart, 3-drs, APK '93, pr. ƒ 2.450,-. Pr. Bernhardstr. 15, Nieuwenhagen.

Fiat RITMO bwj. '84, APK 3-'93, i.z.g.st., ƒ 2.750,-, inruil mogelijk. Tel. 045-459133.

Fiat UNO 60 S 1987, 5-drs., 60.000 km, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-255784.

Ford

Te k. Ford SIËRRA 1800 Laser, bwj.'85. Swier 31, Wijnandsrade. 045-243546

Ford ORION 1.6 Ghia '87. garage Swentibold. Susteren. Tel. 04499-3300.

Te koop Ford ESCORT RS turbo, bwj. '89, APK, alle extra's. Tel. 04455-1213.

Ford ESCORT 1.6 CL, grijs/blauw metallic, RS-pakket, 1989, 54.000 km., ƒ 18.500,-. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

Ford ESCORT 1.4 Bravo, z.g.a.n. okt. '87, weg. auto zaak, APK 12-'92, brede metalen velgen, metallic-blauw, km.st. 58.000, 1e eig, Tel. 045-717787.

Ford SIËRRA 2.0 CL Sedan, wit, getint glas, c.v., 50.000 km., 01-'89, ƒ 20.500,-. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

Ford SIËRRA 20 GL, 4-drs. Sedan, 5-bak, kl. zilvergr. met. m.'89, alle extra's, sportvlgn. schuifd. radio-cass. enz. Geen 2e zo apart, verk.i.st.v.splinter.nw. ƒ 15.750,-. Inl. 043-254462.

Ford ESCORT CL diesel 8-'87, 70.000 km, 5-bak, wit, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

Ford SIËRRA 1600 CL 8-'85 LPG, 115.000 km, ƒ 6.950,-. Tel. 04906-1387.

Ford ESCORT 1.3 GL t.'81, APK dec.'92, veel extra's, pr. ƒ 2.700,-. Buttingstr. 40, Hoensbroek, 045-217392.

Te koop voor liefhebber FORD Capri 2.3 V6, bwj. '79 APK 2-'93, i.z.g.st. Zeer aantrekkelijke prijs. Tel. 04498-55958.

Te k. Ford FIËSTA 11 CL '86. APK, 79.000 km, in pracht staat. ƒ 8.450,-. Tel. 04959-3203.

Ford ESCORT 1.3 L Bravo '82, zeer mooi, APK nov. '92 ƒ 3.500,-. Tel. 045-218925.

Ford FIËSTA nw. model '84, i.nw.st., APK, blauwmet., vr. pr. ƒ 6.250,-. 046-513277.

Ford ESCORT 1.3 GL, bwj. '80, prima auto, pr. ƒ 1.000,- 045-229067/046-516201.

Zeldz. mooi, TAUNUS 16L, 80.000 km. ƒ 1.950,-. Herlongstr. 43, Heerlerbaan.

ESCORT 1.3L Bravo, '84, als nw. 1e lak, ƒ 4.950,-. Kerkraderweg 166, Hrl.

Te k. Ford ESCORT bwj. '78 wit, mooi en goed onderh. auto, 1e eigenaar, vr.pr. ƒ 1.700,-. Tel. 043-436082.

Ford TAUNUS, bwj. '81, APK, klein defect aan motor, ƒ 500,-. Tel. 04498-54293.

Ford SIËRRA XR4i, m. '85, inruil mogelijk, pr. ƒ 13.250,- Tel. 046-525489.

Apart mooie Ford GRANADA 2 ltr., w.w.glas, electr. ramen, centr. deursluizing, stuurbekr., 1985, 90.000 km kl. grijsmetalic. Inruil mogelijk. Autobedrijf Boschker, Heerlerweg 67, Voerendaal. Tel. 045-751605.

Te k. Ford CAPRI 2.0, '78, i. g.st. 121.000 km. APK 2-'93 vr.pr. ƒ 1.500,-. 045-740427

Ford ESCORT 1.6 CL diesel bwj. '88, vr.pr. ƒ 14.250,-. Heerenweg 83, Heerlen.

Te k. Ford ESCORT 1.6 i- bwj. '86, i.z.g.st., pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-462107.

Te k. Ford CAPRI 1600 GT '79, groenmet., i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 046-748922.

SIËRRA 2.0 GL, bwj. '84, 5-drs., ƒ 6.900,-. Tel. 046-516678.

Ford SIËRRA Laser, bwj. '86, grijsmet. centr. vergrend i.z.g.st., elke keur. toegest., ƒ 8.950,-. Tel. 045-724331.

Ford ESCORT 1.4 CL nw. type, 70.000 km, '87, ƒ 12.500,-; Ford Escort 1.3 CL nw. type, 52.000 km, '86, ƒ 11.000,-; Ford Escort 1.6 L 5-drs., '83, ƒ 5.500,-. Autobedr. Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen. 04493-2211.

Ford SIËRRA 2.0 Special blauwmetallic, getint glas, c.v., 5-bak, 5-drs. bwj. '90, ƒ 22.750,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

Te k. Ford ESCORT 1.6i, rood, bwj. '87, zeer mooi, 1e eig. vele extra's, pr. n.o.t.k. Tel. 045-419874

Te k. Ford TAUNUS 1.6 L, 2-drs., bwj. '81, APK 11-'92, vr.pr. ƒ 1.250,-. 045-423199

Ford FIËSTA 1100, bwj. '83, ƒ 4.250,-, i.z.g.st. Tel. 045-725984.

Ford Taunus STATION '81, i.g.st., APK mrt. '93, schuif/kanteldak, niewwe banden, ƒ 1.250,-. Tel. 046-513697 / 527667.

Te k. Ford SIERRA 16 CL Sedan, bwj. eind '87, kl. wit, km.st. 63.000, trekh., vr.pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-245683

Ford SIËRRA 2.0 GL, bwj. '88, LPG, in nw.st. Inruil mog Tel. 046-754895.

Te koop Ford ESCORT 1.1 L, bwj. '84, APK tot 4-'92, 5-drs., 5-bak, ƒ 5.800,-. Tel. 04454-2092.

Te k. Ford ESCORT XR3i, kleur metalicblauw A.B.S. centr deurvergr., bwj. 6-'86, vr. pr. ƒ 12.750,-. Tel. 045-211875 of 215993.

JURGEN HEERLEN

Nissan Micra 1.2 SL rood	'90	ƒ 16.750,-
Nissan Sunny 1.6 SLX sedan	'91	ƒ 28.750,-
Nissan Bluebird 2.0, autom., 1e eig.	'85	ƒ 8.450,-
Nissan Sunny 1.4 LX div. extra's	'89	ƒ 18.750,-
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé, div. ex.	'88	ƒ 18.450,-
Citroën AX 1.1 TRE wit	'88	ƒ 11.850,-
Mazda 626 2.0 GLX	'85	ƒ 9.250,-
Mazda 626 GLX coupé	'83	ƒ 6.500,-
Opel Ascona 1.8 S grijs	'88	ƒ 15.900,-
Renault 19 TR groen	'89	ƒ 16.900,-
Opel Kadett 1.3 LS, LPG	'89	ƒ 18.450,-
Opel Kadett 1.3 LS, 42.000 km	'87	ƒ 14.900,-
Opel Kadett combi 1.6 GL rood	'87	ƒ 16.900,-
Peugeot 309 XRD diesel, 1e eig.	'88	ƒ 14.850,-

JURGEN KERKRADE

Nissans Micra v.a.	'87,'88,'89	ƒ 10.900,-
Nissans Sunny v.a.	'87,'88,'89	ƒ 12.900,-
Nissan Bluebird diesel	'90	ƒ 23.900,-
Nissan Florida SLX, zilver	'89	ƒ 19.950,-
Nissan Florida SLX rood	'88	ƒ 17.250,-
Alfa Romeo 33 1.3, wit	'89	ƒ 17.900,-
Audi 80 1.8 S, wit	12-'88	ƒ 25.900,-
Audi 90 2.3 E, zwartm.	'89	ƒ 42.500,-
BMW 525i, d.grijsm.	'89	ƒ 47.500,-
Ford Escort 1.4 Bravo, wit	'88	ƒ 17.500,-
Honda Civic 1.5 GL sedan	'89	ƒ 23.900,-
Mazda 323 1.6 i GLX 4-drs. wit	'87	ƒ 14.750,-
Mitsubishi Colt 1.5 GLXi	'89	ƒ 20.750,-
Opel Kadett 1.3 S 3-drs. wit	'87	ƒ 13.750,-
Volvo 360 2.0, rookzilver	'87	ƒ 14.900,-
Volvo 340 diesel 4-drs. groen	'89	ƒ 18.950,-
VW Polo, groenmet.	'88	ƒ 12.900,-
VW Jetta 1.6 4-drs. groen	'89	ƒ 24.250,-

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.

4×4 en bedrijfswagens

Nissan Patrol Wagon TD	'87	ƒ 37.500,-
Mercedes 300 GD (Van), wit	'85	ƒ 34.900,-
Nissan Patrol Turbo Highway	'92	demo

SPORTWAGENS

Nissan 300 ZX autom. rood	'90	ƒ 112.500,-
Nissan 300 ZX zilv.met.	'91	ƒ 135.000,-
Nissan 300 ZX T-bar wit	'84	ƒ 24.500,-
Nissan 100 NX spoilerset, geel	'91	ƒ 36.500,-
Nissan Sunny GTI-R rood	'92	demo
Nissan Sunny coupé zwart	'88	ƒ 20.500,-
Nissan Sunny coupé rood	'88	ƒ 18.450,-
Mazda RX 7, leer, blauwmet.	'88	ƒ 42.500,-
VW Corrado 16V paarsmet.	'92	ƒ 59.900,-

Heerlen: Huisbergerstraat/hoek Schelsberg 045-723500
Kerkrade: Langheckweg 32-40, industrieterrein Dentgenbach 045-452570
NISSAN

Te koop Ford SIËRRA 2.0 i Dohc Stationcar, bwj. 10-'89 kl. wit, vele extra's, 19.750,-. Tel. 046-375448 / 752581.

Te k. Ford FIËSTA 1.8 diesel, bwj. '91, kl. zwart, spec. uitv. o.a. get. glas, trekh. en CD-speler etc. pr. t.e.a.b. Info. 04498-59602.

ESCORT 1.1 5-bak, '85, 78.000 km, ƒ 7.500,-. Gar. van bovagbedr. 045-244947

Te koop FORD Siërra 2.0i S, i.z.g.st. prijs ƒ 12.500,-. Tel. 043-640898.

Ford ESCORT 1300 L, zilvermet., automaat, bwj. '80, APK 2-'93. Tel. 045-424484

Te koop Ford ESCORT L i. g.st., m. '84, APK '93, pr.n.o.t.k. Tel. 04492-5954.

Van part. te k. Ford SIERRA bwj. '86, met LPG-install., APK 3-'93, pr. ƒ 7.950,-. 046-740785.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '82, APK 3-'93. Dr. A.Kuyperstr. 76, Brunssum.

Ford ESCORT 1.3 Bravo, bwj. m'1984, zeer mooi. ƒ 3.750,-, 045-727169.

Honda

Te k. Honda ACCLAIM '82, in licentie Engeland. Als nw. ƒ 2.250,- APK 12 mnd, Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Honda ACCORD Aero-Deck, 2 L EX, blauw met., 10-'88, ƒ 16.900,-. Event. inruil mogelijk. Lampisteriestr. 2, Hoensbroek.

Honda CIVIC 16V 1.4 GL nieuw mod. '89, z.g.a.n., ƒ 15.750,-. 046-529307.

Honda ACCORD Aerodeck 2.0 EX 3-'89, met.beige, 59.000 km, ƒ 21.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. HONDA Civic, 4-drs. bwj. '78, APK 8-'92, i.z.g.st. Tel. 04498-55958.

Te koop Honda JAZZ 1.2, bwj. '84, i.z.g.st., 68.000 km, ƒ 4.950,-. Tel. 045-453572.

Te koop Honda INTEGRA, bwj. '88, kl. zilvermetallic, i.z.g.st., 68.000 km, pr.n.o.t.k. Tel. 04746-2856.

Te k. Honda PRELUDE, bwj '79, i.z.g.st. rood, LPG, APK, ƒ 3.000,-. Italiaan 9. Tel. 045-221843.

Hyundai

Hyundai PONY 1200 TL 10-'82, 3-drs., 90.000 km, ƒ 1.650,-. Tel. 04906-1387.

Jeep

Patrol GR
NIEUW
Hoge korting alle extra's ook div. occasions o.a. Patrols, Suzuki's, Pajero, Trooper. Garantie, inr. mog. 4-WD Center TEXACARS. Tel. 04702-3040.

Daihatsu Rocky, '85, LPG, ƒ 14.500,-; Daihatsu Rocky Wagon 2800 TD, geel en grijs kent. dec. '88, ƒ 26.500,-. 04702-1566.

Izusu TROOPER 2800 turbo diesel, kort model, bwj. 3-'88, ƒ 23.500,-. 04702-1566

Jeep DAIHATSU Rocky 2.8 D grijs kent., 10-'87, wit, 90.000 km, ƒ 21.950,-. Tel. 04906-1387.

Jeep NISSAN Patrol diesel 1984, grijs kent., ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Jeep SUZUKI SJ 413 hardtop, 4-'86, met.groen, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep TOYOTA Landcruiser diesel BJ 45, lang, 8-'80, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep TOYOTA Landcruiser diesel BJ 42, 8-'84, blauw, 90.000 km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. open LEGERJEEP voor restauratie. Tel. 04492-3660.

Te koop SUZUKI Samurai ten cabrio, bwj. '90, grijs kent., km.st. 9.500. Tel. 045-719962.

Lada

Te k. LADA, bwj. '82, APK, nw. banden, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 04405-1962

LADA 2105 GL, 09-'82, weinig km, trekhaak, APK 12-'92, ƒ 850,-. 04498-56328.

Mazda

Mazda Driessen Beek

Wegens enorm succes van deze modellen MAZDA hebben wij voor U een keur aan exclusieve occasions geselecteerd

Mazda 121 HB 1.1 Finish rood	1989
Mazda 323 HB 1.3-16V GLX grijs	1990
Mazda 323 HB 1.6i 8V GLX wit	1990
Mazda 323 HB 1.6i 16V wit	1991
Mazda 323 F 1.6i 8V LX grijs	1990
Mazda 626 HB 1.8 8V LX grijs	1989
Mazda 626 HB 2.0 12V GLX groen	1989
Mazda 626 HB 1.8 8V GLX blauw	1989
Mazda 626 HB exeed groen	1990
Mazda 626 HB 2.0 8V GLX bruin	1990
Mazda 323 HB 1.3 Sport wit	1987
Mazda 323 Sedan 1.6i grijs GLX	1991
Mazda 121 HB cabrio-top wit	1991

Maastrichterlaan 22-26, 6191 AD Beek.
Tel. 046-371920. Fax: 046-372099.

Te koop MAZDA 323 GT 1500 cc, kl. wit, bwj. '82, vr. pr. ƒ 3.750,-. 045-255556.

AUTOMAAT Mazda 323 vr. pr. ƒ 950,-. Tel. 045-326818 b.g.g. 06-52981666.

Te koop MAZDA 626 LX 5-drs., 1.6 bwj. '85, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. 045-323151.

MAZDA 626 GLX 2.2i HB, mei '90, zilverm., bijz. mooi, 12.000 km., 046-334411

Te k. MAZDA 626 GLX 1.6, '87, 5-drs. grijsmet. i.z.g.st. pr. ƒ 11.500,-. 045-225377.

Te k. MAZDA 323 HB 13SS, sport 5-bak, 3-drs, zeer excl 1e eig. in st. v. splinternw., m. '88. pas gekeurd, ƒ 10.950,-. Inl. 043-254462.

MAZDA 323 1.5 GLX HB, nw. mod. bwj. '86, pr. ƒ 8.950,-. 046-525489.

Te k. van part. MAZDA 626 Sedan GLX 2.0 L, '90, in nw. st. Inruil. mogelijk. Tel. 045-351936 b.g.g. 045-320347.

MAZDA 626, bwj. '79, APK, pr. ƒ 650,-, prima lopend! Pr. Margrietstr. 28, Kerkrade

MAZDA 626 HB 2.0 GLX 12V, wit, get. glas, duurste uitv. '88, ƒ 18.750,-. Auto Limburg Stein. 046-338474.

Te k. MAZDA t. 323 HB, 3 DX 1100, 2-drs., bwj. '83, vr. pr. ƒ 3.800,-. 045-423199.

Te k. MAZDA 323, bwj. '80, APK 7-'92, i.z.g.st. ƒ 1.100,- Tel. 045-451136.

Mercedes

Te koop MERCEDES 190 E 2.3 zwartmet., schuifdak, ABS, tempomat, sportbak, notenhouten dashboard, grijs leer, 4 hoofdsteunen, etc. etc. Nieuw model, bwj. 1989. Tel. 046-519980.

MERCEDES 280 SE aut., i.z.g.st., Pullm. bekl., schuifd., trekh., bwj. 08-'82, APK 12-'92, tyep 126. Te bevr. Gruttostr. 19, Heerlen.

MB 190 D 2.5 8-'87, 160.000 km, wit, ƒ 29.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. MERCEDES 300D, bwj. '89, div. access., i.z.g.st Tel. 06-52117824.

Te koop MERCEDES 200 D, bwj. '78, kl. rood, in prima st., t.e.a.b. Tel. 045-462931.

Te koop MERCEDES 190 D, 1984, kl. rood, div. extra's i.z.g.st. Tel. 04492-3321.

DEMONSTRATIE-AUTO'S met fabrieksgarantie. 190 E '90/'91; 260 E '90; 230 CE '90; 300 CE '91; 200 D '91; 250 D '91; 300 E '87; 280 SLC '80; 230 CE '82. Jan v. Cruchten. Tel. 045-722844.

MB 230 TE stat., aut., airco ABS, el. ramen, alarm, '84, 128.000 km, 046-527945.

MB 300 TD station, met. groen, 1985, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Te koop mooie MERCEDES 190 E, bwj. 3-'87, sportvlgn. en diverse extra's, vraagpr. ƒ 27.500,-. Garage Coza Voerendaal.

MERCEDES 190 E 2.3 antracietmetallic, getint glas, schuifdak, c.v., 1e eigenaar, nieuwstaat, 5-bak, dec. '87, ƒ 36.500,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

MERCEDES 250 D, donkerblauw, get. glas, 5-bak, schuif/kanteldak, c.v., alarm, sportvlgn., 1e eig., nw.st., nov. '88 ƒ 47.500,-. Auto Limburg Stein. 046-338474.

MERCEDES 190 D, donkerblauw, get. glas, c.v., sportvelgen, 1e eig., bwj. '88 ƒ 34.500,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

MERCEDES 200D te k. van part., febr. '89, d.blauw, weinig gereden, zeer mooie auto. 046-528708 na 16.00u.

MERCEDES 300D bwj.10-'82 1e eig., 1e lak, veel extra's o.a.:schuifd. 5-versn. trekh. etc. i.z.g.st., d.bl.met., APK tot 3-'93, ƒ 9.900,-. Tel. 04750-30834.

Mitsubishi

GALANT 1.8 TD, met stuurbekr. en centr. vergr., bwj. sept. '89. Tel. 043-479766.

Mitsubishi COLT 1.4 GLX aut. 5-drs. '80, 1e eig. pr. ƒ 2.750,- 045-255784.

In nw.st. Mitsubishi COLT EL, bwj.'80, APK, pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-226773.

Mitsubishi GALANT 2.3 turbo diesel GLX, '84, ƒ 4.500,-. Altaarstr. 2, Schinnen. 04493-2211.

Nissan/Datsun

Te k. Datsun SUNNY coupé, bwj. 1981, APK '93, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 046-513089.

Te k. Nissan LAUREL D, bwj. '83, APK eind okt. '92, veel extra's o.a. elec. ramen en schuifdak, pr. ƒ 4.000,-. Tel. 045-232106.

Te k. Nissan SUNNY 13 SLX, 4-drs., bwj. 10-'87, APK 2-'93, 1e eig., i.z.g.st., ƒ 13.250,-. Tel. 04454-2092

NISSAN Bleu Bird 20 Diesel Hatchback, bwj. '89, 118.000 km., met onderhoudsboekjes, ex directie, div. extra's en trekh., zeer mooi, ƒ 10.750,- incl. BTW. Kissel 46 a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Wegens omstandigheden te koop PRIMERA stationcar 16V, bwj. 6-'91, 3 jaar garantie, ƒ 10.000,- onder nieuwwaarde. 045-464099.

Te koop Datsun SUNNY 140 Y, bwj. '79, APK 2-'92, nwe. onderdelen, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-230751.

Te koop Nissan MICRA bwj. '84, APK, auto is als nieuw, ƒ 5.850,-, tel. 046-338605.

Nissan SUNNY 1.6i SLX, sport-coupé, bwj. juli '89, km.st. 42.000, 1e eig., kl. rood, diverse extra's, inruil mogelijk, vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 046-740621.

Te k. Nissan PATROL R 3.2 D, bwj. '88, grijs kenteken, veel accessoires. Tel. 046-744349, na 19.00 uur.

Te k. Nissan SUNNY 1300 SLX bwj. '88. Tel. 045-719598.

Te k. Nissan SUNNY 1.5 HB kl. blauw, bwj. '85, 5-drs., auto verkeert in abs. nw.st. vr.pr. ƒ 6.750,-. 045-423199

Nissan BLUEBIRD 1.6 GL, bwj. '84, APK. Tel. 045-244590.

Te koop Datsun CHERRY, bwj. '79, pr. ƒ 300,- (geen APK). Tel. 045-740006.

Te k. NISSAN 280 ZXT, turbo, bwj. '85, zeer snel, in nw. st. 04492-1304. Evt.inr.mog

Te koop NISSAN King Cab diesel, spec. uitv., vaste prijs ƒ 14.500,-. Tel. 04492-1047

Oldtimers

4x MATRA Bagheera, bwj. '79, v. rest., v.a. ƒ 1.750,-. 1x in perf. st. ƒ 9.500,-. Incl. gar. v. bovagbedr. Hunnecum 38, Nuth. (Bij texaco).

Te k. AMAZONE, bwj. '68, ƒ 3.100,-. Schumanstr. 14, Brunssum. Tel. 045-255205

AR Junior 2.0 import, '72, pas RDW, ƒ 12.750,-. Gar. van bovagbedr. 045-244947

Uw droomwens te koop! FIAT 500, 600, APK '93, kant en klaar met gar. ƒ 6.500,-. Gar. en inr. mog. V. bovagbedr. 045-244947.

Opel

GÖTTGENS
BEEK
(bij Makado)

Andere merken
Fiat Regatta 70 '86
Fiat Uno 75 '89
Escort 8 st. '83 t/m '89
Siërra 5-drs. '89-'90
Honda Civic 1.5 '89
Ford Scorpio 2.4i '87
Hyundai Pony '90
Lada Samara 1.3 '87
Mazda 323 1.5 '89
Mazda 626 1.6 '83-'89
Mits. Galant '88
Nissan Sunny diesel '89
Volvo 440 4-drs. '89
VW Golf GTi '84
VW Jetta 2-drs. '83
Peugeot 309 diesel '89

Opel
Corsa 2-3-drs. '86 t/m '90
Kadett E 3-4-5-drs '85-'91
Kadett 3-drs. diesel '87
Rekord 4-drs. 2.0 S '86
Vectra 4-5-drs. '89 t/m'91
Ascona 2-4 drs. '84 t/m '88.
Weth. Sangersstr. 1, Beek.

Göttgens Sittard
Haspelsestr. 20.
Tel. 046-516565
Alfa Romeo 33, '87;
Audi 80 1.8 S '87;
Escort '83 t/m '91;
Siërra '87 t/m '90;
Mazda 323 '88;
Ascona '83 t/m '88;
Corsa '85 t/m '90;
Kadett '85 t/m '91;
Omega '87 t/m '89;
Rekord '86;
Vectra '88 t/m '91;
Peugeot 309 '91;
Suzuki Swift '89;
Volvo 440 '89-'90;
Isuzu Trooper '88;
GÖTTGENS SITTARD

Te k. ASCONA 18 LS Sedam, '87, trekh., rechterspiegel. Tel. 045-224071.

Opel KADETT, '80, vr.pr. ƒ 1.000,-, kleur rood. Tel. 045-312287.

Te koop Opel KADETT, bwj. '74, wit, voor liefhebber, vr. pr. ƒ 600,-. Tel. 045-459291

Te k. Opel KADETT E 1.3 S, bwj. '85, GT uitvoering, ƒ 7.750,-. Tel. 045-724928

Te k. Opel ASCONA, bwj. 1978, tel. 045-421568

Opel KADETT Combi 1.2 S, bwj.'80, APK aug.'92, veel nw. onderd., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. [illegible]

Automatiek Opel ASCONA 16 S, 4-drs., bwj. '83, als nw ƒ 4.950,-. Tel. 045-453572.

Te koop Opel MANTA GTE, 3-drs., 5-bak, bwj. '78, ƒ 2.100,-. Tel. 045-316940.

Te k. Opel KADETT 12 S Hatchback, bwj. '80, APK 2-'93, 5-drs., i.g.st., pr. ƒ 3.250,-. Tel. 04454-2092.

Opel KADETT 1.2 S, bwj. '83, in nw st., APK apr. '93, ƒ 4.250,-. Tel. 045-210911.

Opel KADETT 1.6 S sedan '87. Garage Swentibold Susteren. Tel. 04499-3300.

Te k. Opel KADETT 16i Club bwj. '88 kl. staalgrijs, km 53.000, schuif/kanteldak, 045-440663.

Opel KADETT stat.car m. '90, 1.6 i autom., 37.000 km, i.z.g.st. pr. ƒ 17.500,-. Tel. 045-427289. Tev. sportvlgn. 15" x 7 J. banden 195/50 VR ƒ 750,-, voor Opel, BMW en VW.

Te koop KADETT 1.6 Diesel Combi, bwj. '86, in uitst. st., elke keur. toegest., APK '93, vr.pr. ƒ 9.200,-. 04492-5392

Te koop KADETT 1.2 bwj. '82, 1 jaar APK. Dr. Schaepmanstr. 12, Brunssum. Tel. 045-255304

KADETT HB 1200 S vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-726175.

KADETT Coupé nw. APK, nw. lak, ƒ 2.500,-. Te bez. Jurastr. 3, Hrl. (Zesw.)

Te k. Opel ASCONA 1.6, bwj. 11-'86, zeer goed onderhouden, nwe. banden, km.st. 83.000, pr. ƒ 9.000,-. Tel. 04454-2474.

Te k. Opel MANTA uitgeb., opknapper, bwj. '76, vr.pr. ƒ 1.000,-, motor c.o. gemeten 100% in orde. Tel. 045-219955.

Te koop Opel ASCONA 1.6 S, bwj. '87, 2 comp. metalliclak, 5-versnellingen, 4 hoofdsteunen, trekhaak, niveauregeling, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-221338

Te koop Opel KADETT City Berlina 1.6 S bwj. '79, pr. ƒ 2.750,-. 045-227887.

Opel KADETT GS, bwj. '87, km.st. 63.000, i.z.g.st. pr. ƒ 12.900,-. Tel. 045-313484

Te koop Opel CORSA 1300 GT bwj. 1984. Inl. tel. 045-220233 na 17.00 uur.

KADETT City 12 S aut. bwj. 3-'77, 1e lak, APK en wegenbel. ƒ 950,- P. Schunckstr. 630, Heerlerbaan.

Te k. Opel KADETT 1.3 S, bwj. '80, APK 8-'92, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-425985.

Te k. Opel MANTA 2.0 S HB bwj. '79, APK 9-'92, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 04405-3296.

Te koop Opel KADETT, APK 8-'92, pr. ƒ 950,-. Tel. 04499-4529.

Te k. zeer mooie Opel ASCONA bwj. '82, APK gek., op LPG, vr.pr. ƒ 2.650,-. Tel. 045-461475.

KADETT 1.3 S 5-drs., 11-'86, APK, ƒ 11.500,- 62.000 km. Hunnecum 38, Nuth.

Opel KADETT B 1.2 Speciaal, bwj. '72, APK 3-'93, vr.pr. ƒ 850,-. 043-612580.

Te k. Opel ASCONA 1.9 aut. bwj. '79, ƒ 300,-. Tel. 045-272409.

Opel KADETT 3-drs. 1.2 N, kl. rood, bwj. aug. '82, 1e eig km.st. 67.000, nw. banden, 1e lak, i.z.g.st., ƒ 3.950,-. Tel. 046-740382.

Te k. Opel KADETT Sedan 1600, bwj. '86, 61.000 km, APK 5-'93, vaste pr. ƒ 10.900,-. 045-320153.

Opel ASCONA De Luxe, 5-drs., get. glas, nw. model enz., vr.pr. ƒ 3.450,-. Tel. 046-526906.

Te k. weg. omst. Opel KADETT E 1300 LS, bwj. '86, km.st. 32.000. 045-462768.

Opel KADETT hatchback 1.3 N automatic, blauw, i.z.g.st., APK jan. '93, bwj. '81, inr. autom. 4-drs. mog., vr.pr ƒ 3.650,-. Tel. 045-420274.

Opel ASCONA 1.6 S, '83, APK 10-'92, LPG, zilv.met., 4-drs., lm-velg., nw. br. band., enz. ƒ 3.950,-. Tel. 04455-2763.

Opel KADETT 1.2 S, bwj. '85, kleur goudmetallic, pr.n.o.t.k. Heerenlandstraat 23, Guttecoven.

KADETT 1.4i, 7- '91, 11.000 km., schadevrij, ƒ 18.750,-. Tel. 046-516678.

Zeer mooie Opel REKORD 2.0 E, bwj. '83, sportvlgn., sunroof, gar. tot april '92, pr.n.o.t.k. Tel. 045-414793.

Opel Kadett BERLINA 1.3 HB met LPG, bwj. '81, nw. motor. Tel. 045-428566.

Te k. Opel KADETT 1.3 S, 1987, km.st. 64.000, i.z.g.st. Dorpstr. 80, Pey-Echt.

Opel KADETT 1.6 diesel, 10-'88, 80.000 km. met autopas, 5-bak, pr. ƒ 12.500,- incl .BTW. 046-372443.

Te k. Opel VECTRA 1.8i, bwj. '90, 20.000 km. P. Schunckstr. 101 Heerlen. 045-422214.

Opel KADETT 13 LS, 10-'86 APK, i.z.g.st. pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04959-3203.

Te k. Opel KADETT 1.3 N, bwj. '80, 5-drs. open dak, i.g.st. APK 2-'93, vraagpr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-322619.

Opel OMEGA 2.0i GLS automaat, stuurbekr., 4-hoofdst., c.v. enz. '88, ƒ 24.500,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

Te k. Opel KADETT 1.8 met GT-bekled., kl. zwart, bwj. '88, bodempr. ƒ 13.000,-. Tel. 04492-5803.

Te k. Opel ASCONA bwj. '78 defect nokkenas, APK juli '92, ƒ 350,-. 046-580821.

Te koop Opel KADETT, bwj. '79, i.g.st. Tel. 045-321553.

Opel KADETT 12S, 6-'85, 3-drs. 70.000 km. ƒ 6.950,-. Tel. 04906-1387.

KOOPJE! Opel Ascona S, '81, APK, uitgeb., laagd etc., vr.pr. ƒ 1... Mooie auto. 045-72891...

KADETT 1.2 S, bwj. '8... tint glas, nwe. uitlaat ƒ 3.400,-. Tel. 046-522...

ASCONA 1900 bwj. ... zeer mooi, ƒ 1.950,-. P... rystraat 12, Nuth.

Opel CORSA 12 S, ... bwj. '84, ƒ 5.850,-, i.z... Tel. 045-724417.

Te k. Opel CORSA 1.0... '85, APK tot '93, ... 53.000. Tel. 045-741491

Te k. Opel REKORD ... bwj. '78, LPG, ... ƒ 1.250,-. Tel. 045-2588...

Te koop Opel OMEGA ... LS, bwj. '87, APK, i.z... Tel. 045-440802.

Te koop Opel MANTA ... APK tot 3-'93. Pr. ƒ 2.0... Tel. 04459-2429.

Opel KADETT 13S, ... rood 3-drs. LPG ƒ 11... Tel. 04906-1387.

Peugeot

PEUGEOT 505 GL ... dak, blauwmetallic, ... 1987, ƒ 11.950,-. ... Veders, Industriestr. 3, ... tard, 046-510342.

PEUGEOT 309 GL ... 3-'89, met. grijs, ... ƒ 16.950,- Tel. 04906-13...

Te koop PEUGEOT 20... drs., bwj. 29-12-'87, 30... km, i.z.g.st. 043-471425.

PEUGEOT 205 GTi 1.9 ... rood, 1989, ƒ 18.250,-. ... 040-515556.

PEUGEOT 405 GL ... cietmet. nieuwstaat, ... ƒ 15.000,-. 040-515556.

Te k. PEUGEOT 104 ... coupé 1.4L, elctr. get. ... grand comfortpakket, ƒ 1.500,-. Tel. 046-5149...

Te k. PEUGEOT 205 ... bwj. '86, div. extra's, ... ƒ 7.950,-. 045-453572.

Te k. PEUGEOT 205 ... bwj. '87, kl. blauw, ... gebr. als 2e auto, ... ƒ 9.850,-. 045-422870.

PEUGEOT 205 GTi 1.9... kent. bwj. 12-'87, antr. ... ƒ 15.500,-. 045-740609.

Te koop PEUGEOT 405 ... 1e eig., 1990, LPG, in ... staat, ƒ 18.750,-. 04959-3203.

PEUGEOT 405 GR, ... 10-'88, blauw, stuur... ƒ 17.950,-. Tel. 04906-13...

PEUGEOT 505 GTI ... le 7-pers. 10-'88, met.b... ƒ 24.950,-. Tel. 04906-13...

Pontiac

Pontiac FIERO 2.5 inj. ... 5-bak, bwj. '88, kl. ... ƒ 35.000,-. Inr. cabrio ... motor mog. 045-245684.

Porsche

PORSCHE 944 S, ... autom., 8-'84, wit, 80... km.ƒ 31.950,-. 04906-13...

Renault

RENAULT KERRES
Kerkrade 045-452424
Dom. Mijnstraat 25
Heerlen 045-724200
Beersdalweg 97
Topoccasions
Diverse merken met 1 jaar garantie.
RENAULT-DEALER voor de OOSTELIJKE MIJNSTREEK

RENAULT 11 automaat, bwj.'85, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-316390

RENAULT 25 GTX 2.2i met airco, lm.velgen, antraciet-metallic, get. glas, enz. '89 ƒ 26.500,-. Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

Te koop RENAULT type 1.8 GTL, nieuw model, '84, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. 045-413287.

Renault 19 TS CHAMADE Sedan donkerblauw met comf. pakket '90, ƒ 21.750,- Auto Limburg Stein. Tel. 046-338474.

RENAULT 5 TL model, opknapper, t.e.a.b. Ha... str. 44, Schaesberg.

RENAULT 5 TL, bwj. ... auto is als nieuw, APK ... '92, pr. ƒ 2.850,-. Tel. ... 426416.

RENAULT 5 TL, rood, ... leumuitv., nov. '86, ƒ 5... Tel. 045-724417.

RENAULT 5, PARISIEN... bwj. '83, ƒ 3.700,-. Tel. ... 524330.

Voor Piccolo's zie verder pagina 30

Tien hotels lonken naar Service Award

e Service Award? Nooit van gehoord. ...ch wordt Chateau Neercanne, het ...linaire kasteel net buiten Maastricht, op 12 maart voor bestormd door de ...ste hotelliers van Nederland. Van de ...eehonderdtachtig bezochte, drie- tot ...fsterren-hotels in Nederland zijn er ...n uitverkoren. De naam van de 'best ten' zit nu nog in een kloek ...rzegelde envelop.

Wie dit door FilmNet in Nieuwegein en de Hoge Hotelschool in Maastricht bedachte compliment in ontvangst mag nemen, weet blijkbaar het beste om te gaan met de zakenreiziger.

Een ontmoeting met Hans Jacometti, een van de keurmeesters van blinkende badkamers en liefst lang besnoerde telefoons.

De zakenreiziger en het gerief van het extra lange telefoonsnoer

DOOR HANS TOONEN

...d gedacht dat de zakenreiziger ...apan het liefst een hotelkamer ...kt met uitzicht op een golf...n. Dat zijn collega uit de States ...i het meest verkneukelt over ...nachtelijke pornofilm op de ...al-tv. Dat de zakenman uit En...nd en Scandinavië meteen de ...ibar innig omarmt. En dat de ...derlandse zakenreiziger vooral ...p let of de badhanddoek de ...ite van het jatten waard is.

...s Jacometti, 44 en echt een ..., glimlacht. Hij kent ze, deze ...eotypen. Twaalf jaar heeft hij ...e hotellerie gewerkt. Hilton, ...tel: inderdaad, altijd de betere ...rgen. Sinds drie jaar is hij ...ject manager van het manage...nt adviescentrum, onderdeel ...de Hoge Hotelschool in Maas...cht.

...de uit zijn koker komt de Ser...e Award, de hotelvariant op de ...ffelijkheidspluim die de horeca ...rlijks elkaar op de hoed steekt. ...genlijk komt het idee van Film...et. Deze kabel-exploitant van ...elfilms zocht een manier om ...iet al te schreeuwerig te pro...eren binnen de hotellerie. En ...ond de Hoge Hotelschool wat ...[illegible] welgeteld 280 hotels in Nederland jaarlijks de maat te laten nemen met de liniaal van service.

Vragen

Hoeveel extra's stopt u in deze service om de geprangde zakenreiziger nog meer te gerieven? Voor het antwoord op deze vraag hoeven de hotels, uiteenlopend van Van der Valk tot Mariott, slechts een formulier ingevuld te retourneren. Dezelfde vragenlijst wordt verstuurd naar travelmanagers van bijvoorbeeld DSM, Fokker en meerdere ministeries. Kortom, reisvaardige bedrijven en instellingen die weten waar hun 'Willy Lohmannetjes' het liefst overnachten. En vooral wat zij op prijs stellen.

De vijfentwintig hotels met de hoogste score zijn vervolgens incognito bezocht door Jacometti en negen andere keurmeesters. Daaruit zijn nu de volgende tien hotels genomineerd voor de Service Award: Bloemenbeek in De Lutte, Golden Tulips in Leiden en Leidschendam, Barbizon Palace, Krasnapolsky en Altea in Amsterdam, Huis ter Duin in Noordwijk, Nassau Bergen in Bergen op Zoom, Residence Vinkenveen en de winnaar van vorig jaar, hotel De Wiemsel in Ootmarsum.

● *Hans Jacometti, project manager van de Hoge Hotelschool in Maastricht.* Foto: DIJKSTRA

Ritueel

In de lounge van 'Residence Vinkenveen' langs de A2, toevallig trefpunt voor onze ontmoeting, laat Hans Jacometti even zijn cappuccino met rust. Troont me mee naar zomaar een hotelkamer. En loopt meteen door naar de badkamer. Een vast ritueel van menig zakenreiziger. „Altijd eerst kijken of de badkamer ruim en proper is. Dat het toilet – zoals hier – gescheiden is, scoort erg hoog," weet hij. Pakt dan het telefoontoestel op en loopt ermee achteruit tot in de suite. „Ook heel gerieflijk, zo'n extra lange kabel."

Goed, maar dit is een vier-sterrenhotel. Waar de Bokma ijskoud in de minibar klaar staat voor f 6,50 per borrel.

Jacometti pareert: „Bij de waardering van de extra's is uitdrukkelijk rekening gehouden met sterklasse van de hotels. Laat ik een voorbeeld geven. In een drie-sterrenhotel wordt het als extra service beschouwd wanneer er een ochtendkrant voor de hoteldeur ligt. In een vijf-sterrenhotel wordt het op prijs gesteld als reeds bij het inchecken gevraagd wordt welke krant de gast wenst."

Voor een zelf te regelen thermostaat loopt de zakenman meteen warm. Met voldoende kleerhangers trek je je service ook omhoog. En nagenoeg elke zakenreizigers heeft oren naar een telefoon met een directe buitenlijn.

Maar het meest maalt de zakenman om veiligheid. Liefst electronische veiligheidssloten op de deur. En een spion op ooghoogte.

Een veilig gevoel geeft ook een receptionist die niet meteen het kamernummer doorgeeft aan wie bij de balie naar je aanwezigheid komt informeren. „Galanter is, eerst even het kamernummer bellen of meneer/mevrouw bezoek verwacht. Op privacy is en blijft de zakenreiziger zeer gesteld," vat Hans Jacometti samen.

Zelf hecht hij zeer aan een attente receptioniste, een gedienstige ober en een getapte barkeeper, maar dan niet te. Persoonlijke service, dat is de kurk waarop een hotel drijft.

Nachtmerrie

Maar juist die wordt steeds vaker ingeruild voor een gecodeerd kaartje waarmee je je billijk geprijsde hotelkamer kunt openkken. Kijk maar naar Formule I, de keten betonnen slaapschuren in Frankrijk. Weliswaar de nachtmerrie van elke werkloze piccolo, maar buitengewoon populair bij zowel afgezakte zakenreizigers als doorgezeten toeristen. Of neem de Bastion-motels. Altijd volgeboekt, ook al bestaat de minibar uit een Blokker-bakje vol lauwe limonade en licht verbogen repen Verkade.

Jacometti: „Hun opkomst heeft veel te maken met ondernemers die wat langer stilstaan bij de vraag wat het hun kost als een werknemer op pad gaat." Haast zich met het weerleggen van het vooroordeel dat de zakenreiziger altijd in vijf sterren-hotels neerstrijkt. Ondanks Oort betaalt de fiscus toch mee. Welterusten dus.

Jacometti: „Toch is uit ons onderzoek gebleken dat 54 procent van de zakenreizigers in een vier-sterrenhotel overnacht, 26 procent in een 'vijf sterren' en 19 procent in drie-sterren-hotels, met Van der Valk als favoriet."

Wie voorop wil lopen in service, zet vanaf vandaag een pc op de hotelkamer. „Nu is het nog een extraatje, straks is het standaard. Met zo'n pc kan de zakenman nog sneller communiceren. Vanaf zijn hotelkamer heeft hij toegang tot informatie van de aandelenmarkt. Weet hij meteen het laatste nieuws van de beurs en over de wisselkoersen. Dat stelt de zakenman van nu meer op prijs dan het fruitmandje waar veel hoteliers nog bij zweren."

Weg mag de VIP-set vol goedbedoelde hebbedingetjes.

En die pummelige pantoffels kunnen ook voorgoed uit de hotelkamer.

STANDPLAATS:
Washington
Henk Dam

Loterij

Ik woon toch een eind weg, u kunt me dus niet in m'n gezicht uitlachen en daarom kan ik me wel veroorloven een kleine zwakte toe te geven: zo nu en dan doe ik mee aan een loterij.

Dat is in Californië begonnen. Daar was ik twee jaar geleden op reportage. Op de dag dat ik er aankwam, was het gelijk ook de laatste dag dat je loten kon kopen in de wekelijkse staatsloterij daar.

En iedereen deed dat, want de jackpot was opgelopen tot het hoogste bedrag ooit: 69 miljoen dollar, 140 miljoen gulden dus. Laat ik het maar toegeven: in een moment van zwakte kocht ik ook vijf loten van een dollar elk.

Het was zo makkelijk. Je hoefde alleen maar uit de nummers 1 tot en met 51 zes nummers aan te kruisen. Ik gebruikte de leeftijd van mijn vrouw, de geboortedagen van mijn kinderen, andere privé-getallen en dacht: dit zit gerand.

Die nacht kon ik slecht slapen, want de volgende dag zou De Trekking zijn. Wat zou de allerduurste fles wijn zijn die je kunt kopen? Zou het leuk wonen zijn in Costa Rica? Wat kostte dat schilderij met die irissen van Vincent van Gogh ook weer?

Dat soort vragen hield me wakker. Ik had ook een kort onderhoud met de Voorzienigheid waarin ik toezegde eventueel overblijvende fondsen te besteden aan het lenigen van gevarieerd leed, zoals de honger in Afrika en de financiële crisis in het intramurale eerste-lijnswerk waarover ik laatst nog zo'n interessant stuk in de Volkskrant had gelezen.

Helaas, de volgende dag bleek dat mijn vrouw de verkeerde leeftijd had en dat ook mijn kinderen op de verkeerde dagen waren geboren. Want bijna al mijn getallen waren fout.

Sindsdien doe ik zo nu en dan nog wel eens mee aan de loterij, maar alleen als de jackpot een aantrekkelijke hoogte heeft bereikt. Want ik ga geen vijf dollar besteden als ik daar maar 3 miljoen dollar mee kan winnen of zo. Dan kan ik dat geld net zo goed verstandig beleggen. Het moet wel minstens 20 miljoen zijn, want daarmee kun je tenminste iets doen.

Het was daarom dat ik op 13 februari in mijn thuisstaat Virginia voor vijf dollar vijf loten kocht. Want de jackpot – die groeit als een paar keer achtereen niemand zes getallen goed heeft – was opgelopen tot 27 miljoen dollar.

Ik had een nieuw systeem. In plaats van leeftijden gebruikte ik steeds de eerste zes getallen die ik in willekeurige krante-artikelen tegenkwam. Briljant, nietwaar?

Nee, niet echt. Want op de 15e, de dag van de trekking, bleek dat ik helemaal NIETS goed had, wat óók heel knap is, maar waarvoor men helaas geen prijs ontvangt.

Maar nu weet ik hoe het komt. In een artikel in The New York Times van 25 februari staat dat een groep Australische investeerders de markt heeft verziekt.

Want wat is het geval? In Virginia moet je zes uit 44 nummers kiezen. Met zoveel nummers zijn er 7 miljoen denkbare combinaties van zes. En de Australiërs hadden stromannen her en der in Virginia loten met bijna al die combinaties laten kopen.

Ze waren tot 5 miljoen gekomen toen de lottokantoren dichtgingen. Als ze wat meer tijd hadden gehad, zouden ze alle zeven miljoen mogelijke combinaties hebben gekocht. Maar veel gaf het niet, want bij de vijf miljoen zat het winnende lot. Kassa! Vijf miljoen beleggen – 27 miljoen vangen.

Kijk, dus nu doe ik nooit meer mee aan de loterij hier. Voor mij is de lol er goed af. Tenzij een van de lezers toevallig zeven miljoen dollar over heeft.

Netto pensioen: terug naar af

DOOR FLIP DE KAM EN FRANS NYPELS

De vergrijzing wordt duur betaald

Dit jaar staan tegenover elke honderd werkenden negentien bejaarden. In het jaar 2030 moeten honderd werkenden de AOW van bijna veertig bejaarden opbrengen. Ons basispensioen dreigt onbetaalbaar te worden. Werkgevers willen nu al stoppen met vervroegde pensionering (de VUT). Het vroeger goudgerande pensioen van de ambtenaren staat op de tocht. Flip de Kam en Frans Nypels met berichten uit pensioenland.

...veel werknemers leven ...verstanden over de ...sioenrechten die zij in de loop ...hun carrière opbouwen. ...wel er in Nederland ruim ...end verschillende ...sioenfondsen werkzaam zijn, ...t voor vier van elke vijf ...rknemers een zelfde soort ...eling. Veertig jaar trouwe ...st mondt daarbij uit in een ...to pensioen dat – samen met ...aow-uitkering – gelijk is aan ...entig procent van het ...stverdiende bruto loon. Ieder ...erkt jaar bouwt de werknemer ...5 procent van zijn loon aan ...sioen op (veertig jaar maal 1,75 ...0 procent van het laatste loon). ...n eindloonregeling geldt ook ...r het overheidspersoneel. ...chts een op de vijf ambtenaren ...akt overigens de gehele periode ...veertig jaar vol. Gemiddeld ...uwen zij bij het ABP 28 ...sioenjaren op.

...meeste werknemers ...onderstellen dat zij dertig ...ocent in inkomen achteruit ...llen gaan, zodra zij 65 jaar zijn ...worden. Die indruk berust op ...n misverstand. Want wie veertig ...r bij hetzelfde pensioenfonds ...eft gezeten, gaat er op het ...oment van pensionering ...orgaans slechts vijf tot vijftien ...ocent in netto inkomen op ...hteruit.

...n voorbeeld. Een gehuwde ...btenaar met een eindsalaris van ...uto 75.000 gulden per jaar (netto ...900 gulden) kan na zijn ...scheidsfeestje rekenen op een ...tto pensioen van 44.800 gulden. ...t is met inbegrip van de ...w-uitkering van hemzelf en die ...n zijn echtgenote. De aow is ...mers het basispensioen waarop ...ke Nederlander recht heeft. Daar ...omt het ABP-pensioen bovenop. ...dit voorbeeld gaat de ambtenaar ...na zijn pensionering slechts ...0 gulden per jaar op achteruit. ...inkomensverlies is gelijk aan ...f procent van zijn laatstgenoten ...tto wedde.

...iet alleen ambtenaren, maar ook ...e meeste werknemers uit het ...edrijfsleven merken tot hun ...ehaging dat zij er na hun ...nsionering netto nauwelijks op ...hteruitgaan, mits zij veertig jaar ...ij hetzelfde pensioenfonds waren ...ngesloten. Wie in het verleden een tijdlang uit het arbeidsproces is geweest of enkele malen van pensioenfonds is gewisseld, heeft breuken in zijn pensioenopbouw opgelopen. Deze pensioenbreukelingen gaan er bij pensionering netto (veel) meer op achteruit. Gelukkig is de wetgeving onlangs zo veranderd dat toekomstige baanwisselingen aanzienlijk minder pensioenschade aanrichten. Werknemers kunnen de opgebouwde aanspraken en de daarbij behorende spaarpot tegenwoordig meenemen naar hun nieuwe pensioenfonds, waar zij de opbouw van hun aanspraken voortzetten.

Hoe kan een daling van het bruto inkomen met dertig procent resulteren in een netto inkomensverlies van slechts vijf tot vijftien procent? Ten eerste, omdat een gepensioneerde niet langer premie voor zijn pensioen hoeft te voldoen. Ten tweede betalen 65-plussers, die in de marktsector hebben gewerkt, niet langer premie voor de ww, de ziektewet en de wao. Bij ambtenaren valt een daarmee te vergelijken inhouding op het salaris weg. De genoemde regelingen beschermen werkenden tegen inkomensverlies door werkloosheid, ziekte en arbeidsongeschiktheid. Het pensioen maakt die sociale paraplu overbodig. Dan behoeft er dus ook niet langer premie voor te worden betaald. Ten derde betalen 65-plussers, anders dan de rest van de bevolking, geen premie meer voor drie volksverzekeringen. Dat zijn de aow, de aww (uitkering aan nabestaanden) en de aaw (basisuitkering bij arbeidsongeschiktheid).

Toen enkele tientallen jaren geleden een groot aantal pensioenregelingen tot stand kwam, terwijl oudere regelingen aanzienlijk werden verbeterd, lag het in de bedoeling dat bejaarden een pensioen zouden opbouwen, gelijk aan zeventig procent van hun laatste loon. De verzorgingsstaat moest nog tot wasdom komen, daarom werden op het bruto loon weinig premies ingehouden. Bruto was bijna gelijk aan netto. Toentertijd kon niemand voorzien dat de sociale premies zo zouden oplopen, dat een bruto pensioen van zeventig procent tegenwoordig gelijk is aan een netto pensioen van 85 tot 95 procent van het laatstverdiende netto salaris.

Moeten we niet terug naar de oorspronkelijke bedoeling met het pensioen? Is zeventig procent van het laatste netto salaris niet voldoende voor een onbekommerde oude dag? De kinderen zijn immers het huis uit, de hypotheek is nagenoeg afgelost. Gepensioneerden die volop genieten van hun ruime inkomen zullen heftig tegen deze gedachtengang protesteren, vooral de grote meerderheid die door pensioenbreuken netto (veel) minder hoog uitkomt dan in het gegeven voorbeeld. Los daarvan staat niemand te trappelen om ongevraagd een deel van zijn bestedingsruimte in te leveren. Maar nu de grenzen van de verzorgingsstaat zichtbaar worden, en zelfs openlijk wordt gespeculeerd over de vraag of de aow de vergrijzing overleeft, is er in pensioenland niet langer plaats voor heilige huisjes.

In grote beslotenheid spelen sommige politici, topambtenaren en beheerders van pensioenfondsen met de gedachte het netto pensioenresultaat terug te brengen tot de oorspronkelijk beoogde zeventig procent. Dat kan door de aanvullende bruto pensioenen te beperken en/of door bejaarden sommige sociale premies te laten betalen.

Wanneer werknemers in veertig jaar een bruto pensioen van slechts zestig procent van het eindloon opbouwen (veertig jaar maal 1,5 = 60 procent van het laatste loon), ligt hun netto pensioen nog altijd (ruim) boven de zeventig procent van het laatste netto salaris. Dalen de toekomstige pensioenlasten, dan is een bijkomend voordeel dat minder in de fondsen behoeft te worden gereserveerd. Hebben de fondsen minder middelen nodig, dan kunnen de premies omlaag. De voordelen van deze aanpak zijn zonneklaar. Lagere pensioenpremies betekenen voor de werkgever minder arbeidskosten en voor veel werknemers een hoger netto loon. Door lagere arbeidskosten ontstaan meer banen. Hogere netto inkomens zorgen voor meer afzet van het bedrijfsleven.

Kiest de overheid voor deze ingreep, dan mag die niet uitsluitend het eigen personeel treffen. Ook de marktsector kent immers onbedoeld gunstige netto pensioenuitkomsten. De overheid kan zo'n kariger pensioenopbouw moeilijk dwingend aan de bedrijven voorschrijven. Zo'n draconische maatregel zou een enorme inbreuk zijn op de onderhandelingsvrijheid van werkgevers en de vakbonden. De overheid kan echter op een eenvoudige manier haar doel bereiken, door de fiscale aftrek van pensioenpremies te maximeren tot een jaarlijks opbouwpercentage van anderhalf procent. Sociale partners zullen dan in ijltempo eieren voor hun geld kiezen.

Beleidsmakers jongleren tevens met de gedachte het netto pensioenresultaat te verlagen door bejaarden, net zoals alle andere Nederlanders, straks premie voor aow, aaw en aww te laten betalen. Wanneer alle bejaarden, voor zover zij een aanvullend pensioen genieten, daarover premies voor alle volksverzekeringen gaan betalen, maakt dat de financiële grondslag van onder andere de aow een stuk steviger. Naarmate meer bejaarden een hoger en met aow-premie (14,3 procent) belast aanvullend pensioen opbouwen, is de toekomst van de aow beter verzekerd.

Gehuwde ambtenaren die veertig jaar hebben deelgenomen aan de ABP-regeling gaan er na pensionering in de meeste gevallen 5 tot 15 procent in netto-inkomen op achteruit. Onderstaand enkele vergelijkingen tussen de bestaande situatie en mogelijke bezuinigingsvarianten.

□ = Huidige situatie; ▒ = Variant A: indien het opbouwpercentage wordt verlaagd tot 1,5; ■ = Variant B: indien gepensioneerden alle premies voor volksverzekeringen betalen (opbouwpercentage blijft 1,75)

Laatst genoten jaarsalaris:	Netto pensioenresultaat na 40 jaar: Huidige situatie	Variant A	Variant B
bruto f. 30.000 / netto f. 23.450	96 %	96 %	94 %
bruto f. 50.000 / netto f. 35.830	86 %	75 %	80 %
bruto f. 90.000 / netto f. 53.890	95 %	85 %	84 %
bruto f. 150.000 / netto f. 76.500	92 %	83 %	84 %

gpd

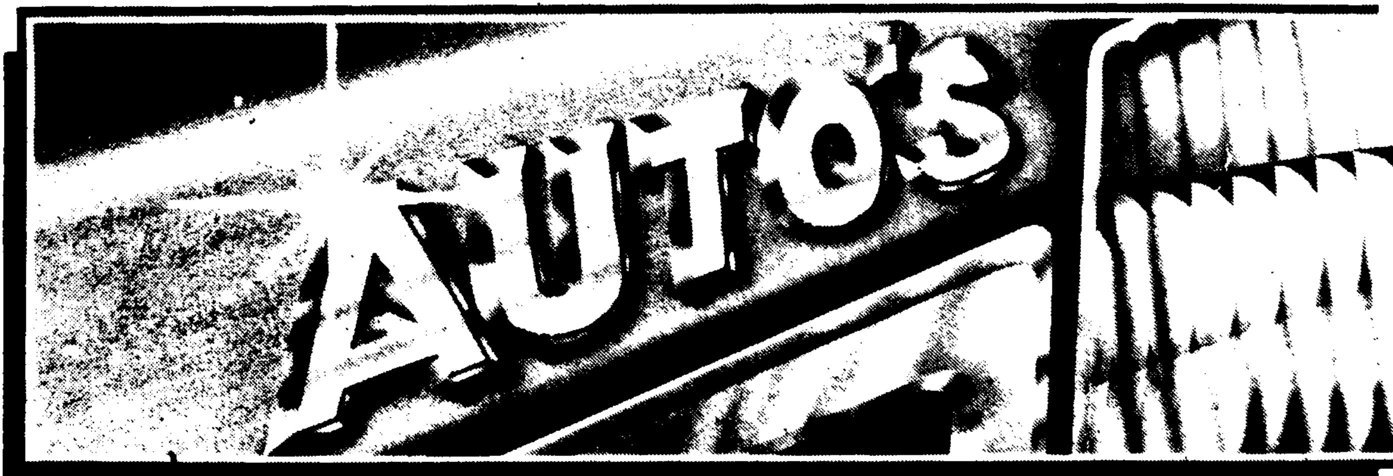
Twee bezuinigingsvarianten

Wanneer een gehuwde ambtenaar veertig jaren heeft deelgenomen aan de ABP-regeling, gaat hij er na zijn pensionering in de meeste gevallen slechts 5 tot 15 procent in netto inkomen op achteruit. De grafiek laat dit zien bij vier bruto-salarisniveaus.

Een voorbeeld. Iemand met een bruto jaarsalaris van 30.000 gulden verdient voor zijn pensionering netto 23.450 gulden. Hij verliest bij pensionering slechts 4 procent koopkracht, omdat zijn netto pensioen gelijk is aan 96 procent van zijn laatste netto salaris.

Geval A geeft de situatie weer, indien het opbouwpercentage zou worden verlaagd van 1,75 tot 1,5 per jaar. De laagstbetaalde ambtenaren hebben van deze ingreep geen nadeel. In de meeste andere gevallen bedraagt de inkomensachteruitgang 15 tot 20 procent (in plaats van 5 tot 15 procent). Het netto pensioenresultaat ligt nu bij de meeste salarisniveaus namelijk tussen de 80 en de 85 procent. Alleen ambtenaren met een bruto eindsalaris tussen 45.000 en 60.000 gulden komen netto uit op ongeveer 75 procent van het laatste netto salaris. Dat is nog altijd iets gunstiger dan de oorspronkelijk met de regeling nagestreefde 70 procent.

Geval B geeft de situatie weer indien gepensioneerden voortaan alle premies voor de volksverzekeringen zouden gaan betalen (het opbouwpercentage blijft 1,75). Het netto pensioenresultaat voor de laagstbetaalde ambtenaren verslechtert hierdoor nauwelijks. Ambtenaren uit de middengroepen zijn beter af dan in geval A, omdat hun netto pensioen 80 procent van het laatste netto salaris bedraagt. Voor ambtenaren met de hogere salarissen leiden de maatregelen in geval A en B tot vergelijkbare resultaten.

Renault

RENAULT 18TS, stationcar, bwj. '80, APK 1-'93, i.g.st., vr.pr. ƒ 975,-. 046-510646

RENAULT 5 TL, bwj. '83, APK 2-'93, ƒ 3.250,-. Tel. 045-255784.

RENAULT 21 GT, diesel, Nevada, station, 12-'88, wit. ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387

RENAULT 25 TS 10-'85, antraciet, LPG 118.000 km. ƒ 6.950,-. Tel. 04906-1387.

Rover

Te k. ROVER 2600, bwj. '80, nw gespoten, nw banden, vr.pr. ƒ 1.500,-. 045-272503

Saab

Saab 3-drs. coupé, schuifd., radio, gas onderb., nw.st., blauw, 1989, optimale cond. Inruil mog. Autobedrijf BOSCHKER, Heerlerweg 67, Voerendaal 045-751605

Te k. SAAB 9000i, autom., 3 jr. km.st. 27.000, i.z.g.st. ABS, elec. schuifd. plus ramen enz. pr. ƒ 38.500,-. Tel. 046-743836.

Seat

RONDA Seat 1600 GLX, 5-gang, bwj. '84, APK 2-'93, vr.pr. ƒ 2.750,-. 043-612580

Te k. SEAT/Fiat 850, bwj. 1970, groen, i.g.st., ƒ 3.000,-. Tel. 045-212662

Seat IBIZA 12 GL K6 Porsche syst., bwj. '87, ƒ 7.950,- rood. 046-527945.

Seat MARBELLA kl. wit, bwj. '87, i.z.g.st., APK '93, 48.000 km, ƒ 5.600,-. Tel. 045-222748.

Seat MARBELLA GL, bwj. '88, kl. zwart, 1ste eig., i.z.g. st., ƒ 7.900,-. 04405-1569

Suzuki

Te k. v. Suzuki Jeep VELGEN met banden, 215x75x 15, nauwelijks gebruikt, vr. pr. ƒ 850,-. 045-720506.

Te k. Suzuki SWIFT GA, bwj.'87, APK ggek.'93, tel. 045-426463 na 16 uur. Zien is kopen!

Te koop gevraagd Suzuki ALTO, bwj '82 tot '88. Tel. 04765-2607/3676.

Talbot

Te k. Talbot HORIZON 1.9 D, trekh., bwj. '83, zw.met., ƒ 800,-. Tel. 04404-2103.

Talbot SOLARA bwj. '81, i.z. g.st., APK 2-'93, ƒ 1.200,-. Tel. 045-415884.

TALBOT Horizon 1.5 autom. bwj. '83, APK 9-'92, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.750,- 046-510646.

Toyota

Te koop Toyota COROLLA 1300 DX, bwj. '85, 12 V, goudmetal., getint glas, trekhaak, sunroof, 175 banden, super zuinig, perf. staat ƒ 8.300,-. Tel. 04455-2789.

Te k. Toyota STARLET Si bwj. juni '91, km.st. 13.500, alle extra's, vr.pr. ƒ 23.500,- Tel. 045-326820.

Mooie Toyota COROLLA liftback SXL, model '88, veel extra's, vr.pr. ƒ 10.950,-, event. inr. mog. 045-423973

Te koop Toyota CELICA 1600 St Coupé, kl. grijsmet., bwj. '81, pr.n.o.t.k. Te bevr. Fossiellenerf 19, Heerlen.

Mooie Toyota CELICA coupé '82, APK '93, ƒ 4.350,-. Tel. 045-225913.

Te k. Toyota COROLLA 1800 diesel, bwj. '88. Tel. 04492-3660.

Te k. Toyota CELICA liftback, bwj. '78, met APK. Tel. 045-212956 na 18.00 uur.

Te koop Toyota COROLLA 1.6 GL LB, bwj. '84, ƒ 6.900,-. Tel. 045-214975 werkdagen na 18.00 uur.

Toyota COROLLA 1.3 DX sedan 74.000 km, '86 ƒ 8.750,-. Autobedr. Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen, 04493-2211.

Toyota STARLET automaat bwj. '86, contr. boekje aanw. km.st. 55.000, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-414933.

Nieuw!! Toyota COROLLA HB 1.3 XL, bwj. '88, rood met extra's, wegens omst. ƒ 15.750,-!! Tel 04409-3574

Volkswagen

VW Golf C
Diesel, bwj. 11-'84, zilvermet. i.z.g.st. 3-drs. ƒ 6.950,- Inl. 043-216509.

Te koop GOLF 1.8 GT, bwj. '87, 95.000 km, rood, alarm, striping, radio, i.z.g.st., pr. ƒ 16.500,-. Tel. 045-273325

Te k. VW KEVER 1300, bwj. '65, platte koplampen, schuifdak, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.950,-. Tel. 046-524685.

Te k. VW GOLF 1300, kl. wit 5-drs., bwj. 6-'86, i.z.g.st. Tel. 045-411864.

VW GOLF CL D 5-speed, spierwit, m. '87, ƒ 10.600,-, APK 3-'93. 046-529307.

Te k. VW GOLF D m. '82, kent. '85, grote achterlichten 1600 gerevis. motor, APK 2-'93, goede auto, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 04750-20049

Te koop VW KEVER 1303 Cabrio, in zeer goede staat. Tel. 045-719272.

Te k. VW GOLF, bwj.'79. Te bevr. Overslagweg 76, Zeswegen-Heerlen.

VW GOLF MX, bwj.'80, APK i.z.g.st., ƒ 2.200,-. Tel. 045-217202

Te koop VW SCIROCCO 1600 GT, bwj. '80, APK 10-'92, sp.velgen, pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-425253.

VW GOLF 1.6 CL diesel, groenmet. sportw. 1990, ƒ 18.000,-. 040-515556.

Te koop VW GOLF Turbo Diesel, 5-drs., bwj. '85, div. extra's. Tel. 043-471425.

Te koop VW GOLF 1.3 CL, bwj. 4-'89, kleur rood. Tel. 045-246029.

GOLF Diesel, '85, 1e eig., 94.000 km, met boekjes, i.z. g.st., ƒ 8.450,-. Tel. 045-725680.

Te koop VW POLO Coupé Sprinter bwj. 9-'86, 66.000 km, optisch en techn. in prima st., APK 9-'92, lm-velgen, vr.pr. ƒ 9.500,-. Tel. 045-321490 na 18.00 uur.

Te koop GOLF GLD diesel, ATS, t. '82, ƒ 3.750,-. Tel. 046-581649.

GOLF 1800 GTi, 5-bak, verlaagd, sportvlgn. enz., i.g.st. pr. ƒ 3.500,-, inruil mogelijk. Tel. 045-232361.

Zeer mooie GOLF diesel, bwj. 6-'85, wit met striping, 2-drs., 5-versnell., diverse opties, vr.pr. ƒ 8.500,-. Van Borrestr. 19, Hoensbroek. Tel. 045-211908.

VW JETTA 1600 bwj. juni '83, 4-drs., kl. groenmet., trekh., nw. banden, i.z.g.st., ƒ 3.850,-. Tel. 046-750506.

Te k. VW GOLF 1800 CC, bwj. '84. Tel. 04492-3660.

Te koop VW GOLF GTi bwj. '78, model '82, antracietgr., alle extra's, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-274198.

Te k. VW GOLF Cabriolet GLi, bwj. '81, stuurbekr. verl. RH 15" vlgn., pr. ƒ 14.500,-. 045-310205 na 16.00 uur.

Te k. VW GOLF diesel bwj. '78, APK '93, ƒ 1.450,-. Tel. 045-453784.

VW GOLF bwj. '78. APK 12-'92. Tel. 045-321553.

GOLF Diesel, bwj. '82, 5-bak, veel extra's, 1 slecht spatbord, met APK, vr.pr. ƒ 3.350,-. Tel. 04750-20049

Mooie VW JETTA 1.6, bwj. '80, APK 10-'92, sportvlgn., ƒ 1.500,-. Tel. 045-425807.

Weg. omst. GOLF GTi 1800 CC, bwj. '83, verl., sportvlgn. Corisbergweg 60, Heerlen.

Te k. VW GOLF 4-drs. APK 12-'92, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-423199.

Te k. VW GOLF GTi, 5-bak. Motor en uitvoering '82, pr.n.o.t.k. Tel. 045-210713.

VW GOLF 1.8i miljoenair, 70.000 km. 1990. Tel. 040-515556.

GOLF 1.6, 5-bak, '77, geen APK, techn. goed, ƒ 775,-. Hunnecum 38, Nuth.

VW-GOLF diesel, grijs kent. 11-'87, wit, 110.000 km. ƒ 10.950,- Tel. 04906-1387.

VW-GOLF 1800 inj. advance 8-'88, met.groen, 60.000 km. ƒ 17.950,- 04906-1387.

VW-PASSAT station variant CL 66 KW, 3-'89, wit, LPG, ƒ 26.950,-. Tel. 04906-1387

Volvo

Te koop VOLVO 460 GL, bwj. 3-'91, van volvo-medewerker. Tel. 04746-3185.

Te k. VOLVO 360 GLS 2.0, bwj.'83, APK 2-'93, ƒ 3.900,-. Tel. 045-723736

Te k. VOLVO 460 GL inj., rood, mrt. '91, km.st. plm. 15.000. Tel. 046-338088.

VOLVO 240 DL, met LPG, bwj. '85, 119.000 km., in prima staat, ƒ 7.250,- incl. BTW. Kissel 46 a, Heerlen. Tel. 045-723142.

VOLVO 440 Turbo smokesilver metallic, 1989, 32.000 km. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 440 DL, div. kleuren plm. 10.000 km., 03-'91. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 480 ES, rood, 1988, 84.000 km. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 440 GLT, wit, 1990, 21.000 km. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 240 GL 2.3 Estate, automaat, donkerblauwmet. LPG, 1990. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 740 GL 2.3i Sedan black line uitvoering, 53.000 km., 08-'89. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 340 1.4, 3-drs., LPG, blauw, 1987. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 340 DL 1.7 Sedan, smoke-silver metallic, 04-'87. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 340 1.4 Winner, 3-drs., groen of donkergrijs, 1986. Volvo Veders, Industriestr 3 Sittard, 046-510342

VOLVO 740 GLE Sedan, schuifdak, turbo-D, blauwmet., 09-'87. Volvo Veders, Industriestr. 3, Sittard, 046-510342.

VOLVO 340 1.4 GL Special, automaat, 5-drs., donkerblauwmet., 5.000 km. 06-1991. Volvo Veders, Industriestr 3 Sittard, 046-510342

Te k. VOLVO 66, bwj. '80, APK 2-'93, aut. 1e lak, i.z.g. st. Tel. 046-379713.

Te k. VOLVO 440 GLT injectie, bwj. nov. '89, mod. '90, kl. zwartmet., km.st. 42.000. Tel. 045-271960.

VOLVO 240 GL Black Line 2.3, 1989, ƒ 21.500,-. Tel. 040-515556.

VOLVO 740 GLE turbo diesel, stationcar, antr. met. schuifdak, 1988, ƒ 32.500,-. Tel. 040-515556.

VOLVO 340 GL 1.7, 5-drs, blauwmet., bwj. nov.'85, i.z. g.st., vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 045-226279.

VOLVO 340 DL automaat, 1986, centrale vergrendeling, tel. 046-334411

VOLVO 240 GL automaat, LPG, trekhaak, zilvermetallic, w.w.-glas, 4 hoofdsteunen, bwj. '84, vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 043-650174.

Te koop VOLVO 340 Winner bwj. '82, APK, in nw.st., pr. ƒ 2.700,-. Tel. 045-229227.

VOLVO 340 '84, 5-drs. met of zonder gasinstall. ƒ 4.250,-. Tel. 046-512138.

VOLVO 740 GL 6 cyl. diesel, bwj. '85, 141.000 km, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 04404-2503

VOLVO 66 DL, APK dec. '92 i.z.g.st., ƒ 875,-. Tel. 045-255784.

Diversen

AutoGarant ster-occasionshow
Audi '80 diesel nov. '88; BWM 520i autom. '86- 316 1.8 '85- 732i '84; Fiat Tipo '88 - Uno 45 S '89 en '86 - Panda '86 - Regatta 85 S '87; Ford Escort 1.4 CL '89 - 1.6i '87 - 1.1 Laser '85; Honda Civic 1.3 '84; Lada 2105 1.5 L okt. '89; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mercedes 250 D m. zeer veel extra's '88 - Jeep 280 GL '84; Nissan Sunny 1.4 SLX '91 - Prairi 4x4 '88; Opel Omega 2.0i autom. '89 - Kadett 1.6 diesel '88 - Kadett 1.3 LS '87 - Corsa 1.2 '87 - Ascona 1.6 '85 - Manta 2.0 '84- Kadett 1.3 autom. '83; Porsche 911 Carrera 3.2 Targa '84; Peugeot 405 GL 1.4 '88 - 505 combi GL okt. '85 - 305 SR '84 - Renault 19 GTS '89 - 11 GTL '84; Seat Malaga 1.5i okt. '89 - Ibiza 1.5 GL '86 - Fura L 900 sept. '85; Subaru Mini Jumbo SDX '91 en '88 - 1.6 DL '89; Toyota Carina 2.0 DX diesel '87; VW Golf 1.3 luxe '88 - Passat diesel '87; Volvo 340 autom. '88 - 340 DL diesel '87; - 360 GLS '85 en '83. Div. degelijke inruilauto's o.a. Lada 1200 '87 ƒ 2.750,-; Peugeot 305 '82 ƒ 2.475,-; Toyota Carina '81 ƒ 1.450,-; Renault R5 '81 ƒ 1.250,-.
AUTOGARANT, de grootste Subaru-Dealer
van de Mijnstreek, Schelsberg 128, Heerlen. (tussen Hendriks en Bristol). Tel. 045-725588.

Wij geven het meeste
voor uw auto!
U belt, wij komen!
045-422610, ook 's avonds.

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,- . Schade of defect geen bezw. Contant geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

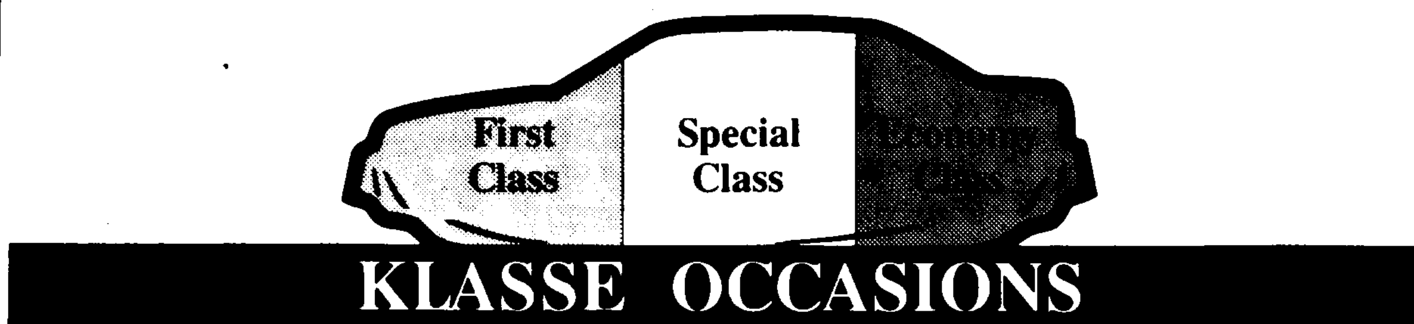
KADETT 12 N, '82 ƒ 3.250,- Panda '82 ƒ 2.950,-; Panda schuifd., APK. 04499-3398.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto! 045-411572.

Toyota CELICA coupé 5 st. 1600 '80 ƒ 1.750,-; klassieker Simca 1501 special i.z.g. st., pr.n.o.t.k. 045-318998

DE TOYOTA-DEALER BRENGT DRIE NIEUWE TYPEN OP DE MARKT.

KLASSE OCCASIONS

Tevreden rijders hebben een Toyota-dealer.

O.K. Cars
Ford Siërra 1.8 CL '87
Ford Siërra 1.6 '83
Ford Escort 1.6 XR3i '85
Ford Escort 1.6 L '85
Ford Escort 1.1L '83
Ford Capri 2.0 6-cyl. '79
Fiat Panda t. 34 '85
Fiat Panda 750 '86
Honda Civic 1.3 '84
Suzuki Samarai 4x4 Cabrio '88

Rancho Matra '83
Nissan Sunny aut. '85
Volvo aut. 343 GL '81
Opel Kadett 1.3 aut. '82
Opel Kadett 1.3 '82
Opel Kadett 13S HB '86
Opel Kadett stat.car '81
Opel Kadett 1.3S stat.car '84

Opel Ascona 1.6 S '84
Opel Corsa 1.2 S '86
Opel Corsa TR 1.2 S '84
Inruil, financiering mogelijk
Verl. Lindelaan 23, Oirsbeek
Tel. 04492-5782.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

Autocentrum VEENSTRA: Toyota Corolla 1300 XLi 3-drs. bwj. '90 ƒ 19.900,-; Nissan Micra 1200 GL bwj. '91 ƒ 16.900,-; BMW 318i t. '88 ƒ 19.750,-; Mazda 626 LX 1.8 stationcar t. '89 ƒ 20.500,-; VW Golf 1800 GT BBS-uitv. '88 ƒ 23.500,- VW Golf 1300 CL bwj. '87 ƒ 13.900,-; VW Polo '87, ƒ 9.900,-; Mazda 626 LX 5-drs. '89 ƒ 20.900,-; Mazda 626 GLX 2.0, autom. '88 ƒ 18.500,-; Mazda 323 GLX 1.5 '87 ƒ 11.500,-; Fiat Tipo 1600 DGT '88 ƒ 16.500,-; Ford Escort 1600 i type '88 ƒ 14.250,-; Ford Escort 1400 CL '87 ƒ 12.250,-; Ford Siërra 2.0 stationcar '86 ƒ 13.900,-; Opel Corsa 12S 4-drs. '86 ƒ 8.750,-; Volvo 340 bwj. '84 automaat ƒ 4.750,-; Nissan Micra GL '89 ƒ 12.750,-; Lada 2105 1200 '88 ƒ 5.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13 Voerendaal. Tel. 045-752999

VW Passat CL Variant 1.8i met veel acc. '91; Suzuki Jeep SJ 413 VJX Hard-Top '85; Suzuki Jeep Samurai Softtop geel kent. '89; Mitsubishi Pajero Jeep turbo intercooler '90; Mercedes 190 benz. als nieuw '88; Mitsubishi Colt turbo '84; Austin Metro 1300 Surf GT '87; Demo auto: Rover 216 GSI als nieuw 4.000 km. '91; Rover 111 L 3-drs. '91. Autobedrijf HAVÉ, Industriestraat 312, Sittard. 046-515195.

Autohandel De ANJELIER heeft voor u: Mazda 626 gas; Puegeot 205 bwj. '86; Renault 5 LS bwj. '85; Fiat Ritmo bwj. '87; Nissan Sunny diesel bwj. '87; Fiat Croma 2L bwj. '87; Kadett SR bwj. '81; Kadett LS bwj. '83; Kadett diesel bwj. '83; BX 1400 bwj. '87; Renault Fuego uitbouw bwj. '81; Opel Kadett bwj. '81; Datsun Cherry GL bwj. '81; Samba bwj. '82; Manta 2.0 bwj. '79; Mazda 323 bwj. '82; Toyota Corolla bwj. '83; mazda 626 bwj. '81; Hunday pony bwj. '81. Inruil-financiering mog. Anjelierstr 123a Heerlerheide. 045-231448.

AUTO RUYL
ELSLOO

Audi 80 1.8iS, vuurrood, 15" sportvlg. 1989; Audi 80 1.8i S, wit, 15" sportvlg., div. opties 1989; BMW 520i, airco. c.v. zw. glas, boordcomp. 1989; BMW 628 CSi, 16" sportvlg., verl., wit, nw.st. 1983; BMW 316, 2-drs., 60.000 km, zw. glas, sportvlg., 1e eig. 1987; BMW 315, 15" sportvlg. i.z.g. st. 1983; BMW 2002, 15" sportvlg. in nw.st. z. apart, 1973; VW Golf 1.8i GL, 5-bak, zw. glas, 15" sportvlg. 1989; VW Golf 1.6 Memphis, verl. 15" sportvlg. 1988; VW Golf 1.6 Manhattan Turbo diesel, zw. glas, 1989; VW Golf 1.6 C diesel, i.z.g.st. 1986; VW Golf 1.6 GT, 15" sportvlg. verl. 1984; VW Kever 1302, geheel gerestaureerd 1971; Porsche 944, vuurrood, fuchs sportvlg. 1982; Ford Escort 1.6 CLX EFi, zwart, 9.000 km 1991; Ford Escort 1.4 CL, zw. glas, 5-bak 1988; Ford Escort 1.3 CL, 3-drs. en 5 drs. 1987 en 1984; Ford Escort 1.3 stationcar 1981; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs. 1990; Ford Siërra 1.6 CL Sedan 1987 en 1988; Ford Siërra 1.8 Laser, 5-drs. 1986; Ford Siërra 1.8 Laser, stationcar 1986; Ford Scorpio 2.0 CL, dohc motor, zw. glas, 1989; Opel Kadett 1.3 S, 3-drs. sportvlg. 1988; Opel Kadett 1.2 S, 4-drs. Sedan 1985; Opel Kadett 1.6 D, stationcar 1988; Opel Kadett 1.2 S, 3-drs. 1984; Opel Kadett 1.3 SR, wit, 3-drs. 1983; Opel Rekord 2.0 LS stationcar 1985; Alfa 33, rood, sportvlg. 1987; Renault 19 TR, 3-drs. 1989; Nissan Sunny 2.0 LX, diesel Sedan, nw.st. model 1991; Nissan Sunny 1.6i SLX, 3-drs. 1989; Nissan Bluebird 2.0 LX Trend 1988; Honda Accord 2.0 EX 1988; Honda Civic 1.3 DL, autom. nw. model 1984; Toyota Corolla 1.6 XL 16V Liftback 1988; Toyota Corolla 1.8 GL Liftback, diesel 1986; Toyota Corolla 1.3 DX Hatchback 1985; Toyota Corolla 1.3 GL Sedan 1984; Mitsubishi Galant 1.8 EL Hatchback 1989; Mitsubishi Galant 1.8 GL Sedan 1988; Mitsubishi galant GL 1986; Mazda 626 2.0 GLX HB, st.bekr. 1990; Mazda 626 2.0 GLX HB, diesel 1987; Mazda 626 2.0 LX HB diesel 1989; Mazda 626 2.0 LX Sedan 1989; Volvo 340 GL 1.7, zw.glas, 5-bak, nw.st. 1989; Fiat Panda 45 CL 1986; Lada Samara 1300 1987;

Cabriolets
Fiat Europa Spider 2.0 inj. vuurrood 1984; VW Kever 1303 S, origin. Karmann 1.6 Z, apart 1972.
STATIONSSTRAAT 85 - ELSLOO - TEL. 046-371766.

Renault 25 V6 aut. '89 1 eig. 50.000 km ƒ 31.500,-; 25 TX 190 1e eig. ƒ 23.750,-; Peugeot 405 GR/GRi 19 '88-'90 1e eig. va ƒ 16.500,-; 309 GTi 1.9 '89 1e eig. ƒ 22.500,-; 205 14 green 12-88 ƒ 14.750,- Renault 19 GTR/GTXi '89 1e eig va. ƒ 17.500,-; 21 TS/GTL/RX 87-89 v.a. ƒ 9.000,- 21 GTD/GTS Nevada '88-'89 v.a. ƒ 16.500,-; 25 GTX '85-'90 v.a. ƒ 8.750,-; Citroën AX 1.0E '88 1e eig. ƒ 10.750,-; BX 14/16/19 D '83-'89 v.a. ƒ 3.750,-; Visa '85-'86 v.a. ƒ 3.750,-; CX GTi '84 ƒ 7.750,-; Alfa 164 TD '89 1e eig. ƒ 34.500,- 75 1.6/1.8 '86-'89 v.a. ƒ 11.500,-; Sprint '80 ƒ 2.750,-; Fiat Tipo ie '90 1e eig. ƒ 17.500,-; Panda '88 1e eig. ƒ 8.750,-; Croma CHT '87 1e eig. ƒ 12.500,-; Opel Vectra 1.8 GLS HB '89 1e eig. ƒ 23.750,-; Kadett 1.6i Combi '89 1e eig. ƒ 19.000,-; Kadett 12/13/16/16 D '84-'89 v.a. ƒ 5.000,-; Corsa '84-'87 va. ƒ 7.000,-; Omega combi '88 1e eig. ƒ 19.750,-; Omega 1.8/2.0i/2.0 GLi aut. '88-'90 v.a. ƒ 14.000,-; Senator '84-'89 v.a. ƒ 8.000,-; Ford Scorpio 2.8i Ghia/2.9i '87-'89 v.a ƒ 16.500,-; Scorpio 201/24i sedan '90-'91 v.a. ƒ 24.500,-; Scorpio 2.0 CLi '85-'89 v.a. ƒ 9.500,-; Siërra 2.0i sedan '90 v.a. ƒ 20.000,-; Siërra 2.0/2.3 D/2.3 D Combi '84-'90 v.a. ƒ 5.500,-; Escort 1.8 diesel Combi '88 1e eig. ƒ 13.750,-; Escort 1.3/1.6/1.6 D/1.6 aut. '82-'89 v.a. ƒ 3.000,-; Capri 2.3 '78 ƒ 3.750,-; Audi 80 Turbo D '88 1e eig. ƒ 22.750,-; 80 S '88-'89 v.a. ƒ 19.750,-; BMW 524 TD '88-'89 1e eig. ƒ 37.500,-; 525i/525 E '82-'84 v.a. ƒ 7.000,- 316/320i '84-'86 v.a. ƒ 9.500,-; Mercedes 190 D m '89 1e eig. ƒ 34.500,-; 240 TD Combi '82; ƒ 12.500,-; VW Passat Combi/Combi TD '86-'88 v.a. ƒ 12.500,-; Golf GLD '85-'89 v.a. ƒ 10.000,-; Golf 1.3/1.6/1.8 '84-'89 v.a. ƒ 8.250,-; Passat D '84 ƒ 7.250,-; Volvo 440 GL/GLT '88-'89 1e eig. v.a. ƒ 18.750,-; 480 ES '87 ƒ 20.750,-; 740 GLE '84-'88 v.a. ƒ 11.000,-; 240 GL '82-'85 v.a. ƒ 4.000,-; 345 GL 2.0 '85 ƒ 8.500,-; Honda Accord 2.0 '86-'88 v.a. ƒ 11.000,-; Prelude EX/aut. '84-'86 v.a. ƒ 9.750,-; Nissan Sunny LXD '88 ƒ 13.500,-; Colt GLX '85-'87 v.a. ƒ 8.500,-; Micra '85 ƒ 6.500,-; Sunny Combi D '85-'86 v.a. ƒ 7.000,-; Bluebird '88-'89 v.a ƒ 12.500,-; Mitsubishi Galant TD '85-'87 v.a. ƒ 8.250,-; Galant GL '88 ƒ 16.750,-; Starion EX '83 ƒ 7.500,-; Lancer D '87 ƒ 8.750,-; Hyundai Sonata 1.8 GLi '89 1e eig. ƒ 16.750,-; Stellar '85 ƒ 4.500,-; Suzuki Swift GLX aut. '88 1e eig. ƒ 13.750,-; Mazda 929 2.2i aut. airco '88 1e eig. ƒ 17.500,-; 626 GLX/GLXD/GLX 2.2i '88-'90 v.a. ƒ 14.500,-; 323 GLX '85-'87 v.a. ƒ 7.000,-; RX7 '80 ƒ 7.750,-; Toyota Camry '84 ƒ 8.500,-; Celica '83-'84 v.a. ƒ 7.000,-; Lada Samara 1.3 '88 1e eig. ƒ 7.500,-; 2105 '89 1e eig ƒ 5.750,-; Skoda 105 '87 1e eig. ƒ 3.500,- Saab 900 '84-'86 va ƒ 6.000,-; Nissan Patrol D/Turbo D '85-'86 va. ƒ 20.500,-; Suzuki Jeep z. en w. kap '84 ƒ 9.750,-; Isuzu Trooper DLX '88 1e eig. ƒ 22.500,-; Buick Century '82 ƒ 6.750,-; Volvo 245 GL Combi '82 ƒ 6.750,-; Peugeot 205 GTi '85 ƒ 13.750,-. Plm. 30 goedkope inruil-auto's v.a. ƒ 250,-. Direkte 100% financiering en leasing mogelijk.
Han van Sintmaartendijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

Audi 80 1.8i S '90 ƒ 29.750,- Chevrolet Corsica LT excl. autom. airco enz. '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 31.000,-; Ford Scorpio 2.0 GL autom. '86 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan autom., '91, ƒ 31.500,-; Ford Siërra 2.0 Sedan Spec. '89 ƒ 19.750,-; Ford Siërra 2.0 L 5-drs. '84 ƒ 7.500,-; Ford Siërra 1.6 Sedan Spec. '90 ƒ 21.750,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '89 ƒ 19.500,- Ford Siërra 1.6 CL 3-drs. '89 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6 CL '87 ƒ 11.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL 3-drs. '90 ƒ 16.900,-; Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 25.000,-; Opel Omega 2.0i '87 14.000,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 20.750,-; Renault 25-TXi '88 ƒ 21.000,-; Citroën BX 1.4 RE '88 ƒ 13.000,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 11.000,-; Volvo 360i GLE 4drs '84 ƒ 8.500,-; Peugeot 405 GLi LPG '90 ƒ 23.000,-; Peugeot 205 XS div. acces. '90 ƒ 21.500,-; Mazda 626 LX HB '90 ƒ 22.500,-; VW Polo Pointer 2-drs. '87 ƒ 10.500,-; Lancia Y10 Elite '89 ƒ 12.000,-; Ford Escort XR3 '81 ƒ 6.250,-; Opel Kadett 1300 S Club '86 ƒ 10.500,-. Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn, Hompertsweg 33 Landgraaf. Tel. 045-311729.

Opel Corsa '89; Opel Omega 2.0i '87; Mazda 626 '84; Porsche 924 '78; BMW 315 '83; BMW 316 '84; BMW 318i '85; VW Polo '86; Fiat Panda 5-bak '87; Nissan Sunny SLX '89; Honda Accord '88; Ford Fiësta 1100 '85; Ford Fiësta '85; Alfa 33 1.5 '88; Audi 80 '88; Suzuki Swift '89; Suzuki Alto '86. Autobedrijf REUBSAET, Op de Vey 47-49 Geleen. Tel. 046-744944. Uw adres voor APK keuring en alle autoreparaties.

Gebrs. DOMINIKOWSKI autobedrijf biedt aan: Opel Manta 400 Irmscher 2.4 L 136 PK wit '87; Rekord 2.0S 4-drs roodmet. '84; Opel Ascona 1.6 5-drs rood '84; Kadett Caravan Van grijs kent. wit '86; Opel Kadett 1.3 LS 3-drs. rood '88; Opel Kadett 1.6 5-drs. bruin '83; Golf CL div. extra's antr. '88; Golf GTi-look wit '86; VW Jetta Diesel wit '85; VW Passat Combi Diesel 5-drs. wit '86; VW Passat 4-drs. groenmet. '84; Mercedes 190 E div. extra's wit '87; Mercedes 190 E div. extra's blauwmet. automaat '84; Ford Siërra 2.0 GL Sedan div. extra's wit '87 Ford Siërra Combi beige '83 Ford Escort XR3 1.3, 1.6, '83-'85-'86-'87; Ford Orion 1.3 4-drs. wit '84; Fiësta 1.0, 1.1 '83-'84; Ford Fiësta 1.6 Diesel blauwmet. '86; Mazda 626 GLX 2.0 12V groenmet. '88; Volvo 360 GLE 5-drs. wit '88; Volvo 340 automaat rood '83; Fiat Ritmo blauw '84; Seat Ronda 1.6 GLX goudmet. '84; Renault 11 GTX 5-drs. blauwmet. '84; Citroën Axel 1.2 TRS rood '86; Nissan Kingcab Diesel '86; Nissan Sunny Diesel 4-drs. zilvermet. '88; Nissan Cherry blauwmet. '82; Talbot Solara 1.6 SLX rood '82; Renault Fuego GTL blauwmet. '81; Ford Escort Van grijs kenteken, wit '82. Div. inruilers va. ƒ 1.000,-. Autobedrijf Gebrs Dominikowski Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

auto limburg

Audi 100 2.3E airco c.v. enz. roodmet.	1989	ƒ 31.750,-
Mercedes 250 D schuifkanteldak c.v. 2x	1988	ƒ 47.500,-
Mercedes 200 aut. schuifdak, c.v. alarm	1988	ƒ 37.500,-
Mercedes 200 sch.kanteldak, c.v., get.gl.	1987	ƒ 34.750,-
Mercedes 190 D d.blauw get.gl. sportv.	1988	ƒ 36.500,-
Mercedes 190 wit get.glas c.v.	1988	ƒ 32.500,-
Merc. 190 E rookzilver get.gl. 5-bak c.v.	1986	ƒ 28.500,-
Mercedes 190 D d.blauw get.gl. 5-bak	1986	ƒ 26.500,-
Mercedes 200 D wit st.bekr. schuifd.	1980	ƒ 5.900,-
BMW 520i zwartmet. schuifd. c.v. cruisecontrole	1988	ƒ 34.500,-
316i M-style 15" sportv. verl. schuifd. enz	1988	ƒ 22.500,-
318i bronsmet. get.glas c.v. november	1986	ƒ 13.900,-
Alfa 75 1.8 IE alfa-rood nw. type	1989	ƒ 18.900,-
Renault 25 GTX airco lm-velg. enz.	1989	ƒ 26.500,-
25 TX antracietmet. get.glas model	1989	ƒ 22.500,-
19 Chamade GTS Comfort-pakket blauw	1990	ƒ 21.750,-
21 GTS grijsmet. 5-bak nw.st.	1988	ƒ 15.500,-
11 GTX 1.7 roodmet. get.gl. 5-bak model	1988	ƒ 12.750,-
Peugeot 405 SR 1.6 sportv. stuurbekr	1988	ƒ 18.750,-
Opel Omega 2.0i LS antracietmet.	1989	ƒ 23.500,-
Opel Omega 2.0i GLS autom. alle extra's	1988	ƒ 24.500,-
Opel Omega 1.8 S LS antrac.met. get.gl	1987	ƒ 17.500,-
Corsa 1.3 SR HB wit sportv. 5-bak	1985	ƒ 10.900,-
Ford Siërra 2.0 ghia schuifd. alle extra's	1988	ƒ 19.750,-
Ford Siërra 2.0 HB special blauwmet.	1990	ƒ 22.750,-
Ford Siërra 2.0 HB Coupé nw.st.	1986	ƒ 10.900,-
Ford Siërra 1.6 Laser HB blauw 5-drs.	1985	ƒ 8.750,-
Ford Siërra combi VAN rood	1984	ƒ 6.900,-
Citroën BX 1.9 TRD stuurbekr. schuifd	1989	ƒ 20.750,-
19 TRD wit nw.st.	1988	ƒ 18.750,-
16 TRi wit schuifkanteldak enz.	1988	ƒ 16.750,-
16 TRi blauwmet. get.gl	1987	ƒ 15.000,-
14 RE grijsmet. get.gl. 5-bak	1988	ƒ 13.900,-
Mitsubishi Galant 20 GL zeer compleet	1988	ƒ 12.750,-
Mitsubishi Galant 16 GL wit get.gl. 5-bak	1986	ƒ 8.750,-
Lancer Wagon 1.8 GLD stuurbekr. combi	1987	ƒ 15.750,-
Lancer Wagon 1.5 GL wit get.gl. combi	1987	ƒ 15.250,-
Nissan Bluebird 20 D combi st.bekr.	1989	ƒ 19.750,-
Bluebird 20 SLX roodmet. st.bekr.	1988	ƒ 15.500,-
Sunny 16SLX coupe knalr. get.gl. 5-bak	1988	ƒ 16.750,-
Volvo 340 GL HB antraciet 5-bak	1988	ƒ 14.750,-
Fiat Panda 750 CL wit 20.000 km	1988	ƒ 9.000,-
Mazda 626 20 GLX HB 12V wit get.gl.	1988	ƒ 18.750,-
626 HB 20 LX 12V rookzilvermet. get.gl.	1988	ƒ 17.750,-
626 Coupé 20 GLX st.bekr. antracietmet.	1986	ƒ 12.500,-
Toyota Carina HB 20-D bl.met. st.bekr.	1989	ƒ 19.500,-
Carina 1.6 XL sedan grijsmet. get.gl.	1989	ƒ 19.500,-
Carina 16 DX sedan blauwmet. 5-bak	1988	ƒ 14.900,-
Corolla 16 GTi Twin Cam Coupé grijs/zwart, model	1985	ƒ 11.750,-
Accord 20 EX edition rood elec ram.	1989	ƒ 21.900,-
Honda Accord sedan wit get.gl. 5-bak	1986	ƒ 12.750,-

Inruil en discrete financiering mogelijk.
Uw vertrouwd adres:
Auto Limburg
Mauritsweg 126, Stein, 046-338474 (naast Superconfex).

Te koop gevr. AUTO'S en schadeauto's v.a. ƒ 500,-. Tel. 045-423199 / 427835.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Opel CORSA 5-drs. sept. '87; Honda Accord 2.0 EX mei '86; Ford Siërra Stationcar 5-drs. 1.8 5-bak '86; Lada 2105 '87 ƒ 5.000,-. Tel. 045-453487 b.g.g. 315226.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

HALOMAG F-55, met meubelbak, APK, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.000,-. Tel. 04454-1979.

MAZDA 2000 B Pick-Up, 7-'88, model Hi-lux, enkel cab. 32.000 km. ƒ 11.000,- ex. BTW. Tel. 04702-1566.

MAZDA gesloten bus, '83, APK '93, ƒ 4.750,-; Citroën C25 '82 5-bak, diesel, motor '86, ƒ 6.250,-. Beide gar. v. bovagbedr. 045-244947.

Ford SIËRRA diesel station, 7-'89, grijs kent. ƒ 15.950,- incl. Tel. 04906-1387.

MAZDA 323 diesel station, grijs kent., 12-'87, wit, ƒ 9.950,- incl. 04906-1387.

MAZDA E2200 diesel 8-'87, 60.000 km, wit, ƒ 12.950,- incl. Tel. 04906-1387.

MERCEDES 307 D oprij-auto met 2 tons Ramsiey lier auto verk. in uitst. staat. Lotbroekerweg 14, Hoensbroek Tel. 045-225255.

PEUGEOT J5 diesel 9-pers. bus, 1988. ƒ 15.950,- incl. Tel. 04906-1387

PEUGEOT J5, diesel, 8-'88, 80.000 km. ƒ 14.950,- incl. Tel. 04906-1387

RENAULT Trafic 8-'86, lang hoog, 60.000 km., wit, ƒ 9.950,- incl.04906-1387

RENAULT Trafic, diesel, 8-'88, hoog, ƒ 14.950 incl. Tel. 04906-1387

VW-TRANSPORTER pick up 1980 APK LPG ƒ 1.950,- incl. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 205 diesel, grijs kent. 5-'88 blauw ƒ 12.950,- incl. Tel. 04906-1387.

Onderdelen/acc.

VELGEN; BMW, Opel, VW, King 7x15 ET 13 band Pirelli 215/50 serie nw.pr. ƒ 3.000, Nu ƒ 1.000,-. 045-428503.

Ink. verk. goede gebruikte AUTOBANDEN Passartweg 39, Heerlen. 045-222675.

Te k. MOTORBLOK VW Golf, 1800i, electronic, bwj. '90, ƒ 1.750,-. 045-310760.

VW Golf l.m. SPORTVELGEN 14" 6 J, met nwe banden, ƒ 850,-. 045-753053.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Gesloten AANHANGER 2.20 x 1.25 x 1.70, i.z.g.st. Tel. 045-254043.

Te koop AANHANGWAGEN 90x150, vr.pr. ƒ 150,-. Tel. 045-729947.

Motoren

YAMAHA TT 350, bwj.'89; Kawasaki Z 750 L4, bwj.'89, t.e.a.b. Tel. 04455-1316.

Te koop KAWASAKI Z 900, pr. ƒ 4.800,-. 04454-5754.

Te koop SUZUKI T 500, bwj. '73, zeer mooi, vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-321541.

Te koop FZR 400 bwj. '86, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-728832.

Te k. YAMAHA, type XT 500 vraagprijs ƒ 1.750,-. Tel. 045-319359.

HONDA XL 250 RF, bwj. '86 rood, ƒ 4.800,-, i.z.g.st., 19.000 km. Tel. 045-426959 na 18.00 uur.

Motor-rijders OPGELET! WA- of casco-verzekering incl. winterstop regeling, bonus-malus bescherming en internale motorpech-service kortingen tot 75%. Vrijbl. info De Jong, Assurantiën. Tel. 045-222651. 7 Dagen in de week tot 21.00 uur.

Te koop YAMAHA XT500, bwj.'88, tel. 045-245297

HONDA 400 Custom shopper bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-326818 b.g.g. 06-52981666.

KAWASAKI Zhefier 550, 10 maanden oud, nw.pr. ƒ 12.200,- vr.pr. ƒ 9.000,-. Rooseveltstr. 2, Landgraaf, 045-312680.

HONDA CX 500 Twin, waterkoeling en cardan met Krauser kofferset, 26.000 km, in perf. st., pr. ƒ 4.250,-. tel. 045-741723.

Te k. YAMAHA XZ 550, bwj. 1984, cardan, V2., watergek., vr.pr. ƒ 4.800,-. Tel. 045-319483.

SUZUKI 850 GS met kuip, windsch. en radio, bwj. '81, i.z.g.st. 045-213872.

HONDA 750 NightHawk, 1984, 20.000 km. ƒ 6.400,- i.nw.st.; Honda XL 125, 4-takt off road i.z.g.st. ƒ 1.750,-. Tel. 04702-1566.

APRILA Enduro motorfiets 600 cc, bwj. '91, met brandschade. Tel. 04492-3660.

Te koop SUZUKI 550 GS, bwj. '83. Burg. Jongenstr. 33 Landgraaf.

Te k. HONDA Dominator, bwj.'89, 10.000 km, kleur rood. Tel. 046-528195.

HONDA CB 350, 2 cylinder, bwj. '70, origineel en mooi, ƒ 2.000,-Tel. 045-322650.

Te koop YAMAHA RD 350, bwj. '81, techn. 100%. Tel. 04498-57135.

Off de Road HONDA XR 600, bwj. '85, i. z.g.st. vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04498-57821

Te k. mooie SUZUKI GS 1000, bwj. '78, vaste prijs ƒ 4.000,-. Tel. 046-744263.

Te k. KAWASAKI Z 1000, bwj. '82. Tel. 045-455609.

YAMAHA XT 600, bwj. '87, ƒ 5.750,-. Inruil Chopper mog. Tel. 045-327557.

Te k. KAWASAKI GPZ 1000 HX Spec. ƒ 10.000,-. 045-462099. Grensstr. 25 K'rade

Te k. YAMAHA XJ 600 toermotor, bwj. '90, 19.000 km., v. pr. ƒ 8.500,-, i.z.g.st. Tel. 04498-59069.

Te k. HONDA CR 125 R, bwj '89, i.z.g.st. Hoofdstraat 214, Hoensbroek.

SUZUKI GSX 400 F met kuip, bwj. '82, 38.000 km. i. z.g.st. Tel. 04499-4587.

Te k. HONDA CB 750 K 4 in 1, kuip, kofferrek, i. st., bwj. '82, vr.pr. ƒ 4.85 Tel. 045-726613.

Te koop CHOPPER Su 550 CC en Zundap KS Tel. 045-353396.

Te k. 4 CABURATEU oud type Suzuki GS 750. 045-225141.

(Brom)fietsen

Koopje! PUCH Maxi, sterwielen, 3.500 km., 1 oud, als nieuw, pr. ƒ 90 Tel. 045-270347.

Te koop GEVRAAGD P Maxi. Tel. 045-311518.

Te k. Vespa CIAO met s wielen, pr. ƒ 450,-. Pyler Landgraaf.

Te k. Puch MAXI ƒ 35 Tel. 046-749545.

Vespa CIAO, bwj. '91, m verzekering, in nw ƒ 725,-. Tel. 045-315825.

Te k. RACEFIETS Colu busframe mt. 57, naa Campagnola, vlgn. Ma Sun Tour groep. In nw Tel. 045-410115.

Te k. VESPA Ciao met s wielen. Kasteellaan 2 Meezenbroek-Heerlen.

SNORFIETS Peugeot 1 i.z.g.st. vr.pr. ƒ 350,-. T 045-421539.

Te koop YAMAHA DT b '90, zwart/rood, met verz. z.g.st. 045-353379.

Sport & Spel

G.V. Coriovallum vraagt m spoed een vereniging LEIDER/STER voor j gensturngroep. Inl. na 18. uur tel. 045-713849.

Vakantie en Rekreatie

Te koop SURFZEIL North Infinity 4.3. Tel. 045-410395

SPEEDBOOT Vega 40 Pk b.b.motor, compleet. ƒ 4.800,-. Tel. 045-417122.

Zeilen/Boten

Te k. JETSKI merk Kawasaki JS 550, pr. ƒ 4.000,- Tel. 045-310205 na 16.00 uur.

Te k. SURFPLANK (beginners) plus toebehoren, i.z.g. st., t.e.a.b. 046-513697 / 527667.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Zeeland

Te h. STA-CARAVAN Zeeland. Camping Roompot. 09-49241554705

Vakantie dicht bij zee. M OASE 2-4 pers. studio Info: 01172-1636.

Te h. vakantiehuisje 6-p te OOST CAPELLE, april (behalve Pasen); 10 tot 13-06; 27-06 tot 04-0 september. Tel. 011 18858 of 01184-79210.

Te h. zomerwoning VROUWENPOLDER 8-p t/m 10 juli en na 28 augus Veere 4-persoons appar ment met mogelijkheid stalling en weidegang v paarden. Tel. 01181-1517.

Caravans/Tenten

Vouwwagens en Caravans
Trigano, Scout en Combi Camp; Eriba, Gruau en Predom Nu óók de Esterel VOUWCARAVAN! Ridderbeks, Prinsenbaan 180, Koningsbosch. Tel. 04743-2213.

Adria Caravan verhuur
bij de landelijke organisatie met 31 officiële Adria dealers
Prijzen v.a. ƒ 350,- per week
Aan het eind van het seizoen worden de huurcaravans v kocht. Huurders hebben eerste keus en spec. konditie Indien u niets voelt voor huren of het aanschaffen van e huurcaravan, kies dan uit de omvangrijke, snel leverba serie nieuwe Adria's in de showroom van de regiona Adria dealer. U vindt hem in de Gouden Gids of via Adr Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Kampeerders opgelet!
VOOR UW KAMPEER-UITRUSTING van A tot Z
Kamping en Recreatie
Hans Stassar
Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200.

CHATEAU EN HOMECAR
Ralon caravans
verkoop, verhuur, reparatie, onderhoud en taxatie met persoonlijke service voor meer kwaliteit bekijk, vergelijk en kom dan even bij ons voorbij
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

CARAVANSTALLING in Heerlen vanaf ƒ 200,-. Verhard, afgesloten en bewaakt Tel. 09-32.11722307.

Huur uw nieuwe tourcaravan bij Limburgs grootste ANWB bondsverhuurder, va. ƒ 325,- per wk. incl. voortent en verzekering. BARTELS Caravanning, Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870.

Te k. ADRIA 310D, bwj. '85 met nwe. voort. ƒ 4.500,-. Tel. 045-320064.

Te koop Chalet/CARAVAN met w.c. en douche, vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 043-434229

Te koop Caravan KIP Tourist, 4.70 mtr., rode band, bwj. '81, met voortent, kachel en ijskast, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 04405-3783.

Te k. HOBBY Luxe 420 TM, bwj. '90, vast toilet, nw. voortent. Tel. 04498-54664.

TOUR CARAVANS. Beyerland Vitesse in diverse afmetingen en indeling, hout of grijs, perfecte wegligging door stijlvolle airodinamische vormgeving en breedspoor as met verlengde dissel, incl. koelkast-kachel-rollo's-omvormer-dubbel ramen-zij gasflesbak-bagage-disselbak etc. etc. v.a. ƒ 16.350,- bij de Olde Caravan. Dr. Nolenslaan 141, Ind Park Noord Sittard. Tel. 046-513634.

TOURCARAVAN Wilk Safari de Luxe, opbouw, 5.30 m, 4-pers., aparte slaapkamer, ringverw., afzuigkap, ijskast, voortent, w.w.-glas. Heerlerweg 67, Voerendaal.

TOUR CARAVANS. W een begrip onder de ervar caravan liefhebbers. Vo hen die meer willen als ee gewone caravan en kwalit prijs verhouding weten waarderen. 10 Verschille de modellen op show bij d Olde Caravan. Dr. Nolens laan 141 Ind. Park Noo Sittard. Tel. 046-513634.

TOUR CARAVANS. Beye land Quartz en Award. G heel compleet met Prim vloeistof verwarming vo de verwende wintersporte (Award met Boiler) in dive se afmeting en indelinge hout of grijs met perfect wegligging door stijlvolle a rodinamische bouw m breedspoor. Delta S as. b de Olde Caravan. Dr. No lenslaan 141. Ind. Par Noord Sittard. 046-513634.

TOUR CARAVANS. Beye land, Sprinter in diverse a metingen en indeling, hou of grijs perfecte wegliggin door stijlvolle airodinam sche vormgeving en bree spoor as met verlengde dis sel incl. koelkast-omvo mer-dubbel ramen etc. et v.a. ƒ 13.245,- bij de Old Caravan, Dr. Nolenslaa 141, Ind. Park. Noord Sittar Tel. 046-513634.

Te k. VOUWWAGEN mer Travelsleeper, geh. compl. ƒ 500,-. Tel. 045-425507.

Te koop caravan KIP Cava lier t. 1200, met voortent, ij kast, electr. kachel, gew 490 kg. Inl. 045-273012.

STACARAVAN te koop, inc vaste voort. en stal. Staanp in België. Info: 045-411720.

Te k. BÜRSTNER 500, 198 toiletr. voort. SSK kopp. 77 kg. Tel. 046-581717.

Te k. HOBBY de Luxe 400T eindkeuken en vaste w.c 1989. Tel. 04498-54390.

Paradiso VOUWWAGEN met grote voortent ƒ 1.000,-. Autobedr. Havé Industriestraat 31, Sittard Tel. 046-515195.

Campers

Nieuw!!! Camperverzekering
Gebruik de volledige No-Claim korting van Uw personenauto óók op Uw Camperpremie. Uitstekende voorwaarden o.a. eigen hulpdienst - gratis taxatie - mog. tot verhuur - pannepas enz. Voor meer inf. 04405-3960.
M. UBAGS Assurantiën.

Voor Piccolo's zie verder pagina 32

HET OOSTINDISCH KAMPSYNDROOM ALS LAAKBARE MYTHE

DOOR SANTE BRUN

Een van de nuttigste activiteiten in het leven is het ontzenuwen van mythen en legenden. Zo heb ik zelf wel eens nagedacht over een campagne tegen de theologische faculteiten aan Nederlandse universiteiten. Sterker dan tot nu toe word ik daarvan weerhouden na het lezen van Rudy Kousbroeks 'Het Oostindisch kampsyndroom'. Want dat boek toont weer eens zonneklaar dat degene, die zich ten doel stelt mythen en legenden omver te werpen, en dat bovendien nog goed doet ook, geen eenvoudig leven leidt. Enkele artikelen in dat dikke boek laten dat doorschemeren, het zijn de stukken die verweer tegen rechtzettingen van tegenwerpingen op terechtwijzingen behelzen. Maar de meeste van de stukken in het boek getuigen vooral van een grote eruditie, een superieur soort zekerheid van zijn zaak, en zijn geschreven in een zakelijk, maar lucide proza, met een steeds maar ingehouden woede om zoveel domheid en eigenwaan.

De stukken in het boek zijn in de loop van twintig, dertig jaar gepubliceerd, vaak in de vorm van columns in NRC-Handelsblad of Vrij Nederland, en ook wel in eerdere bundels columns en essays. Ze zijn op aandrang van anderen nu gebundeld, soms ook nog van naschriften voorzien. Ze herhalen zich vaak (maar dat werkt verhelderend) en door de eigenaardige chronologie grijpen ze soms vreemd terug, maar goed: de lezer wordt ook gewaarschuwd dat het hier een 'pak van Sjaalman' betreft, en uit zo'n pak is ook ooit de Max Havelaar te voorschijn gekomen.

De mythe die Kousbroek onderuit wilde halen is die van de Nederlanders die in Nederlands Oost-Indië 'iets groots' verricht zouden hebben, en vooral: de mythe dat Nederlandse geïnterneerden in Indonesië minstens zo zwaar onder de Japanse 'kampbeulen' zouden hebben gezucht als de mensen die door de Duitsers in concentratie- en vernietigingskampen waren geplaatst. De titel van Kousbroeks boek moet dan ook worden begrepen als een verwijzing naar 'Oostindisch doof'.

De verspreide plaatsing van de artikelen heeft het effect tot nu toe vermoedelijk sterk gereduceerd. Wie er nu voor het eerst kennis van neemt krijgt wel een klap met een moker. Dat is mede een gevolg van de enorme belezenheid van Kousbroek, zijn kennis van zaken op basis van eigen ervaring als 12-jarige in een Japans kamp op Sumatra, en zijn karakterstructuur die geen genoegen wenst te nemen met handige, maar op leugens en bedrog gebaseerde mythes, zoals zovele 'ook zeer bekwame' Nederlanders (want Wim Kan is er een van, er blijft werkelijk geen spaan van hem heel) wel bereid waren te doen.

Kousbroek haalt genadeloos uit naar de Nederlanders die Oost-Indië exploiteerden: 'Wij zijn al veertig jaar bezig ons te beklagen over de Japanners, maar waarin verschillen (de wederwaardigheden van de Indonesiërs die in dienst van Nederlanders op plantages werkten) eigenlijk van het optreden van de Japanners? De sterfte (onder Nederlanders) en de mishandelingen aan de Birmaspoorweg hebben we tot de kleinste details uitgezocht, ... maar over al deze door onszelf vermoorde en omgekomen Indonesiërs maakt niemand zich ooit druk en hun namen zijn voorgoed vergeten.' Of: 'De geschiedenis die verteld wordt in (een boek over Nederlandse internering van Indonesische nationalisten) betekent het onherroepelijke einde van iedere illusie omtrent onze eigen rol als bewakers, interneerders en vervoerders van gevangenen. In lafheid, onbarmhartigheid, parmantigheid, oneerlijkheid en bruut geweld tegen weerloze mensen doen wij voor niemand onder.'

De gevolgen van dat gedrag bleven in Kousbroeks visie niet uit: 'Je zou kunnen zeggen dat deze mensen ... tijdens de Japanse bezetting ... de rekening gepresenteerd kregen voor alle negatieve aspecten van de koloniale overheersing. De vraag is niet of zij dat verdiend hadden... Het feit is dat ... het een keer gebeuren moest.'

Het grootste deel van het boek is nodig om uiting te geven aan Kousbroeks woede over de wijze waarop de in 'Indië' geïnterneerde Nederlanders per se even zwaar geleden willen hebben als bij voorbeeld de Nederlandse joden in de Duitse vernietigingskampen. 'Het is alsof je tegen iemand van wie alle botten zijn gebroken en die verlamd in een invalidewagentje zit, zou zeggen: „Ik weet wat het is, ik heb ook een keer mijn enkel gebroken. En toen begrepen de mensen ook niet wat ik doormaakte".' Kousbroek: '... wij waren geïnterneerd. (Maar) die mensen (de joden) werden uitgeroeid... De overlevenden (van de Duitse kampen)... zijn ergens geweest waar wij nooit geweest zijn... wie dat voor zich wil claimen heeft ieder gevoel voor proporties verloren.'

In een enkele malen herhaald scherp betoog legt Kousbroek de vinger precies op de wonde plek: het grootste probleem dat de Nederlandse geïnterneerden met hun verblijf in het kamp hadden was van 'raciale' aard. Dat Nederlanders, nee erger nog, Nederlandse vrouwen, moesten buigen, nog wel op hun blote voeten, voor bijziende gele mannetjes met kromme beentjes (zoals de Japanners in vrijwel alle gedenkboeken werden omschreven, en zelfs nog, onweersproken, in een interview met een overlevende van de Slag in de Javazee in de Volkskrant van 22 februari jongstleden).

Heel typerend is de steeds weer terugkerende frase: 'Wij werden behandeld als koelies'. Kousbroek legt uit dat daarmee bedoeld werd: wij werden behandeld zoals wij meer dan honderd jaar koelies (dat wil zeggen de bewoners van Indonesië) hebben behandeld; dat vonden we normaal, maar het was een behandeling die je een blanke onmogelijk kon doen ondergaan, en zeker niet als je zelf een (ook alweer inferieure) 'Jap' was.

Misschien wel erg veel begrip heeft Kousbroek voor de positie van keizer Hirohito kunnen opbrengen, maar ook daarvoor zijn de door hem aangedragen argumenten van een grote overtuigingskracht.

Terecht veegt hij de vloer aan, niet alleen met degenen die desnoods wachttorens en spijkerlaarzen voor de Japanners fantaseerden, en verkrachtingen en moorden (zoals Jeroen Brouwers in 'Bezonken Rood') maar eveneens met de tweede en inmiddels zelfs derde generatie nakomelingen van geïnterneerden die ook al een Japans kampsyndroom blijken te hebben.

Kousbroek zelf is wel beschuldigd van een 'omgekeerd kampsyndroom' en ook die aantijging gaat hij niet uit de weg. 'Als ik iets over de Japanners beweer is de vraag niet of ik lijd aan een omgekeerd kampsyndroom, het enige waar het om gaat is of wat ik beweer waar is of niet.' Zo'n zin tekent de ware ontmythologiseerder.

Wie op dit punt gevoelig is moet het boek van Kousbroek met kleine teugjes savoureren, zou ik willen adviseren.

Het Oostindisch kampsyndroom – Rudy Kousbroek; Uitg. Meulenhoff Amsterdam, f 49,50.

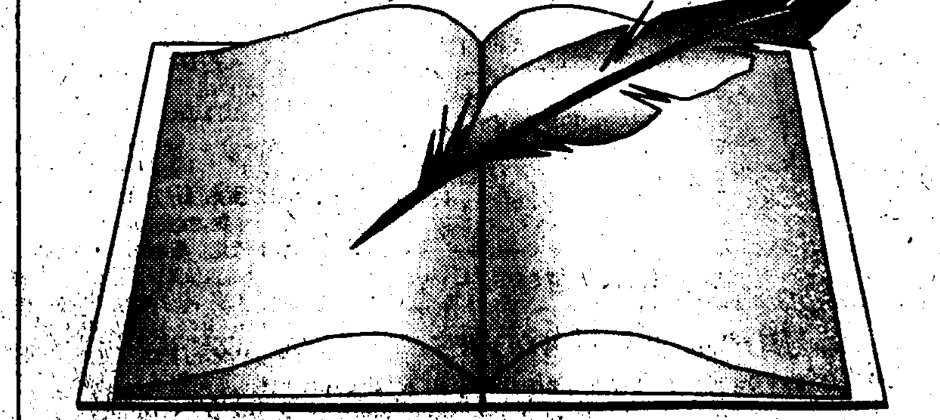
Rudy Kousbroek

BOEKENWEEK

Deze Boekenpagina van het Limburgs Dagblad staat geheel in het teken van de komende Boekenweek, die van woensdag 11 tot en met vrijdag 21 maart gehouden wordt. Het thema van de Boekenweek van dit jaar is 'Het prachtige rijk van Insulinde'.

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken

VERMETELHEID ROND DE KAMPONG

DOOR EMILE HOLLMAN

Indonesië, inzet van de boekenweek 1992. „Zij die de geschiedenis vergeten, zijn veroordeeld tot het herhalen ervan," sprak Salman Rushdie niet zo lang geleden in New York. Aan de Nederlandse literatuur zal het niet liggen. Ga maar eens kijken in de boekhandels komende dagen.

Zoek en vindt daar het Verzameld Werk van Vincent Mahieu, alias Tjalie Robinson, alias de in '74 gestorven Jan Boon, Indische Nederlander, leraar in het Javaanse Batavia, KNIL-voorlichter, journalist, voorvechter van een eigen Indische identiteit, weergaloos schrijver.
Het verzameld werk van Vincent Mahieu bestaat uit de boeken Tjies ('58), Tjoek ('60), de posthuum uitgegeven bundels 'Schuilen voor de regen' en 'Schat, schot, schat', niet eerder gebundelde verhalen en gedichten.

Het zijn vaak jongeren die deze verhalen bevolken. Mahieu wekt eerst hun omgeving, vaak de kampong, tot leven en laat hen de strijd aanbinden met de ondoorgrondelijke wetten van leven, geeft hun wapens om mee te jagen, laat hen veelvuldig op de vuist gaan, schuift hun motoren onder de kont, geeft hun een geschiedenis, leert hun de vriendschap met leeftijdgenoten, huisdieren, zwervers, maakt hen strijdbaar.
Zo verliest wildebras Leo in 'Geen boeken voor de levenden' een arm en een been maar verdubbelt hij zijn vermetelheid. Hij moet dat met de dood bekopen.

Zo is de bokser Little Nono buiten de ring weer in dat idiote leven dat wij het Werkelijke Leven noemen. Zo de jongeman Macaré, die de steps van zijn motor verliest als hij tussen twee auto's doorraast op de brug, die de liefde bedrijft met zijn meisje. Zoals in het meesterlijke verhaal Sonia dat zich grotendeels afspeelt in het Jappenkamp waar iedereen zich voorbeeldig gedraagt, voorbij gevoelens van vernedering, haat en angst.
In Tjoek bouwt Mahieu drie eenzame huizen, nabij het Chinese kerkhof weg van de stad. De muziek van de cellist die in een van de huizen woont komt het meisje Tjoek als een bruidegom tegemoet, een nachtvogel buitelt als een bezeten nar om zijn eigen schrille kreet. Meisje Tjoek en jongen Man hebben nog geen eigen bestaan, Het Bestaan deelt zich aan hen mede. Man woont in een grafkelder en stelt zich tot doel Sri Badak, de ongrijpbare rinoceros te schieten. Hij raakt er zo vervuld van dat hij Sri Badak wordt en het alleen maar logisch is als Tjoek Man en Sri Badak niet meer uit elkaar kan houden. Een gelaagd verhaal, dat ontroert en meeslepend is.

Ook: de schrijver is God en rechter. In 'Een bloedbad voor Ferdi' mag Ferdi van een Japanse majoor zijn collega's (vijf Indo's, zes Hollanders) berechten. Ze moeten hun leven rechtvaardigen. Zijn vetgevreten chef Kuildert roept 'Ik hou van dit land'. 'Schijnheilig gekwijl,' zegt Ferdi en schiet hem dood. Ferdi is medogenloos, hoewel, „Kuildert was niet schuldig, maar het maatschappelijk systeem dat deze man toegestaan had te klimmen en te klimmen tot hij uit zijn geestelijk evenwicht was geraakt." De dominee zegt dat hij zal sterven als God het wil. „Ik wil het," zegt Ferdi. De ene collega blijft hardnekkig zwijgen, de ander blijft oreren en Ferdi schiet: „De finale slag van de dirigeerstok na een ondraaglijk geworden coda." „Wie goed leeft is elke dag klaar," zegt de majoor. „Als je ziet hoe benepen de leventjes van deze mensen zijn en je weet hoe ontzettend bang en verscheurd ze sterven dan moet je wel tot de conclusie komen dat deze mensen niet voor zichzelf sterven, niet voor zichzelf verantwoordelijk zijn. Ze sterven met de zonde van de hele beschaving op hun nek," weet Ferdi.

Achtendertig verhalen, geschreven in zeer korte tijd, in een zo levende taal, sprookjesachtig soms, altijd spannend, versierd met prachtige vergelijkingen die nooit teveel zijn, met oog voor sublieme details, tijdloos ondanks Rushdie. Wat een werk, wat een schrijver...

Verzameld Werk – Vincent Mahieu; Uitg. Querido, f 49,50.

HELLA HAASSE SCHRIJFT MEESLEPEND OVER PLANTERS IN INDIË

DOOR PIETER DEFESCHE

Hella Haasses naam verscheen in de literaire wereld, kort na de bevrijding, verbonden aan een bundel gedichten. Die maakte haar niet op slag beroemd. Toen in 1948 haar novelle 'Oeroeg' verscheen als geschenk voor de boekenweek, – anoniem, je moest de schrijver raden, dacht maar drie procent van de respondenten aan haar. De novelle, op iedere school eeuwig op de literatuurlijst, heeft meer tot haar roem bijgedragen dan welk van de zestien boeken ook die erop gevolgd zijn met tussenpozen van twee jaar. Meestal omvangrijke boeken, met het tweede, op veel kennis van de middeleeuwen stoelende 'Woud der Verwachting' als topper met 700 pagina's.

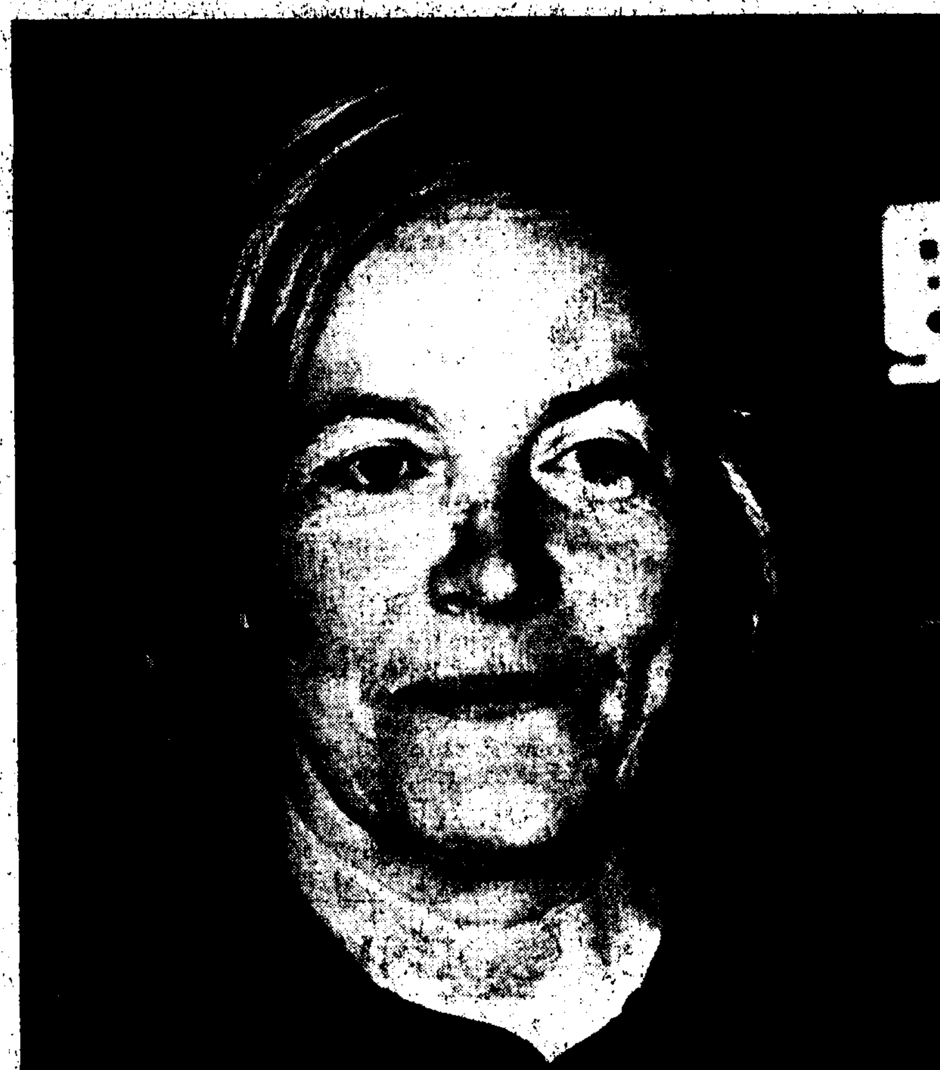
Van meet af aan heeft fascinatie door voorbije tijdperken haar schrijverschap mee bepaald. Haar vermogen om – zoals in 'Scharlaken Stad', over het Rome van de Renaissance-pausen – culturen en personages tot leven te wekken geeft blijkt van een grote verbeeldingskracht en eruditie. Maar het gaat samen met een voortdurende behoefte om die personages met een problematiek te beladen die eigenlijk aan geen tijdperk is gebonden: die van een zoektocht naar een eigen identiteit, een roeping en een levensdoel.
Daarbij roepen haar boeken in wezenlijke of ondergeschikte passages altijd wel ergens het vermoeden op, dat ook uit eigen gemoedstoestand of ervaring wordt geput.

Intussen behoort zij tot de schrijvers aan wie literaire monografieën worden gewijd onder de noemer 'grote ontmoetingen' en is de verdienstelijkheid van haar oeuvre bevestigd door de toekenning van zeven literaire prijzen. De P.C. Hooftprijs viel haar in 1983 ten deel. Bij die gelegenheid verscheen een interview in boekvorm, op basis van een bezoek van Johan Diepstraten aan haar huidige woonplaats nabij de Cote d'Azur. Het voegt wat actuele gegevens toe aan wat de lezer al was verstrekt door autobiografische boeken als 'Zelfportret als legkaart' en 'Persoonsbewijs'. Dat Nederlands-Indië waar Hella Serafia Haasse in 1918 werd geboren, voor haar leven en werk van groot belang is geweest, is geen nieuw gegeven. Wel de verklaring aan Diepstraten met betrekking tot een bezoek aan Buitenzorg in 1976: 'Wat het voor me betekend heeft is een deel van mezelf geworden – dat kan niet weg. Maar voor mezelf heb ik er een streep onder gezet: je moet er afstand van kunnen nemen'. Zo'n uitspraak doet niet verwachten dat ze er nog zo indrukwekkend op terug zou komen als nu met haar nieuwste boek, nog nauwelijks in de winkel: 'Heren van de Thee', 300 pagina's.

Dat haar schrijverschap nog geenszins was uitgeput voorspelde de jury van de P.C. Hooftprijs al en Diepstraten noteerde, met betrekking tot de ervaring van het ouder worden: 'Maar ik ben ook nog volop bezig!'

Ze zal er ook al haar werklust en haar vermogen om met archivalia om te gaan voor nodig gehad hebben om de familie-archieven van een uit Twente afkomstige plantersfamilie te doorvorsen en om te zetten in een familie-roman over drie generaties, waarin wel dertig figuren, de figuranten – meest Indonesiërs – niet meegerekend, op meeslepende manier tot leven zijn gewekt.

Men kan zich een beeld vormen van hoe dat werk verliep, door lezing van haar herinneringen aan het doorvorsen van misschien nog complexere archivalia voor 'Bentinck en Bentinck' waaruit wij willekeurig citeren: 'Ik legde in een aantal blocnotes voor elk van de personages een eigen dossier aan, terwille van de overzichtelijkheid met verschillende kleuren dunne viltstift geschreven'. Al de eerste bladzij van de 300 zet de geschiedenis van de Kerkhovens van Huize Hunderen krachtig in beweging. Zij roept tevens het gevoel op dat wij weer terug zijn in de sferen van Oeroeg: 'Heren van de Thee' zal haar laatste boek niet zijn maar op de een of andere manier is de cirkel rond. Hella Haasse is terug van weggeweest en haar herinneringen blijken onverflauwd. Zij kan daaruit beschrijvingen putten van landschappen in het bergland van de Preanger – ook het thuisland van Oeroeg – die de lezer het gevoel geven het land uit een vorig leven te kennen.

Hella Haasse

De beschrijving van het leven van planters in het tijdvak van Willem III en de Atjeh-oorlogen gaat aan de negatieve kanten van het kolonialisme en aan Douwes Dekker niet voorbij – maar men zal in het schrijverschap van Haasse tevergeefs speuren naar polemiek. Haar thema is wat het altijd was: de vervulling van taken en de bestemming van mensenlevens – met dat van Ir. Rudolf E. Kerkhoven, gehuwd met J. Roosegaarde Bisschop, op de eerste plaats.

Daarbij behoort een beschrijving van het negentiende-eeuwse leven in negentiende-eeuwse trant: romantisch, woordenrijk, en vol bekommernis om het decorum. Intussen komen genoeg aspecten van het plantersleven van destijds aan de orde om te doen bedenken dat het moed, ondernemingszin en vindingrijkheid eiste en misschien schiet dat in de misschien ook tijdens deze boekenweek weer oplaaiende discussie over het koloniaal verleden wel wat te kort – ten detrimente van de fatsoenlijke en capabele figuren die er waren. Hella Haasse beschrijft ze met hun kwaliteiten, hun feilen en hun grote en kleine dramas met gevoel voor historische juistheid en met de nuchterheid die zij zichzelf heeft voorgeschreven. Dat haar ziel ligt in de beschrijving van Batavia, Buitenzorg, Bandoeng en het land van de Preanger zal niemand ontgaan – en ook niemand betreuren.

'In een onvriendelijke bui' heeft Hans Warren over het proza van Haasse eens geschreven dat het leesvoer was voor betere kringen: 'Ze schrijft als een mevrouw voor andere mevrouwen'. Wie dat vindt kan zijn hart ophalen aan 'de convenances eisten zat zij als nog niet uitgebracht jong meisje in haar moeders nabijheid bleef','de Roosegaardes bleven niet natafelen' en dat soort teksten. Wij zijn bereid die deftigheid toe te schrijven aan het archiefmateriaal: 'Aan de brieven ontleend is voorts het woordgebruik dat afwijkt van het huidige', verklaart de schrijfster althans in een nawoord. Hella Haasse schrijft haar Kerkhoven-sage in een van de ongebruikelijke vormen waarin zij meer van haar composities pleegt te gieten: de volgorde is niet chronologisch en naar het einde toe neemt de historie grotere stappen, verkrijgt de schrijfstijl iets van een collage en het het boek iets van een album.

'Heren van de Thee' is een roman', schrijft zij eveneens in haar nawoord 'maar het is geen fictie'. Men mag dan ook vaststellen dat de 'frictie tussen feit en fictie', die het juryrapport voor de staatsprijs vaststelde, ten faveure van het feit is afgenomen. Het maakt 'Heren van de Thee' niet minder evocatief dan de eerdere romans.

Heren van de thee – Hella Haasse; Uitg. Querido, f 35,- (geb. 49,90).

HET INDONESIË VAN ANANTA TOER

DOOR JOS FRUSCH

Hij zou de 'special guest' van de stichting CPNB tijdens de komende boekenweek zijn geworden, maar wat te verwachten was, gebeurde: Pramoedya Ananta Toer, de belangrijkste vertegenwoordiger van de hedendaagse Indonesische literatuur kreeg geen toestemming zijn vaderland te verlaten. Want de in het buitenland bejubelde auteur is in Indonesië nog steeds taboe.

Meer dan zeventien jaar zat Pramoedya ('De eerste in het strijdperk') Ananta Toer in de gevangenis; tijdens de Nederlandse dekolonisatie, tijdens de regering Soekarno en onder het regime van Soeharto. De in 1925 op Java geboren schrijver kreeg kort na zijn vrijlating (eind 1979) huisarrest en is anno 1992 nog steeds niet vrij in zijn doen en laten. Slechts dank zij het smokkelwerk van medegevangenen konden zijn manuscripten worden gepubliceerd. Recensenten en verkopers van zijn boeken zijn gearresteerd en zitten nu nog in gevangenschap. Toers strijdbare opstelling tegen onrecht en onderdrukking heeft zijn leven gemaakt tot een barre tocht, die wordt beheerst door gevangenschap, deportatie, huisarrest, ballingschap, marteling en publicatieverboden.

Het pas verschenen essay en interview van August Hans den Boef en Kees Snoek geeft hiervan een helder en overzichtelijk beeld. Het 63 pagina's tellend boekwerkje belicht kort en bondig de levensgeschiedenis en het oeuvre van deze schrijver, van wie in Nederland een dozijn titels in de winkels te koop is. Daaronder de in 1952 verschenen, onlangs in het Nederlands vertaalde verhalenbundel 'Wat verdwenen is', waarvan Toer zich later zou distantiëren.

Steeds opnieuw voert Toer in zijn romans en verhalen zijn eigen leven terug op de loop van de geschiedenis van het zich uit de greep van de overheersers bevrijdende Indonesië. Zo ook in 'Wat verdwenen is', waarin een beeld wordt opgeroepen van de Indonesiërs in de geweldadige periode tijdens en vlak na de Nederlandse onderdrukking. Sombere verhalen, niet zelden fatalistisch van karakter, zoals blijkt uit de volgende passage uit 'Wie zich erbij neerlegt'. In het meest aangrijpende verhaal uit de bundel – door Kousbroek een van de meest ontroerende en meeslepende pleidooien tegen fanatisme en onverdraagzaamheid genoemd – laat Toer het meisje Sri tegen haar zusje en broertjes zeggen, die niet alleen hun huis en alle bezittingen verloren hebben, maar ook hun ouders en hun oudere broer en zus: 'Trek je maar niets aan van wat er allemaal is gebeurd. Wat doet het ertoe. We moeten onszelf kunnen wegcijferen. We doen net of we er niet zijn.'

Niet alleen de opportunisten, ook de communisten komen er in deze verhalen slecht van af. Opvallend voor een auteur die als fanatiek communist te boek staat. Toch is Toer nooit partijlid geweest, wel maakte hij deel uit van het aan de partij gelieerde instituut voor de volkslectuur, Lekra, dat begin jaren zestig auteurs verketterde die schreven in de trant van de verhalen uit 'Wat verdwenen is'. In plaats van deze als defaitistisch-bourgeois omschreven literatuur pleitte de Lekra voor een Indonesische variant van het socialistisch realisme.

Die Lekra-periode wordt Pramoedya Ananta Toer tot op de dag van vandaag nagedragen. Het is daarom dat Toer voor Indonesische lezers als schrijver niet of nauwelijks bestaat en dat er ook buiten Indonesië mensen zijn die hem kwalijk nemen dat hij niet uit deze organisatie is gestapt.
Hoe het ook zij, niemand kan Toer ontzeggen dat hij op meeslepende en soms aangrijpende wijze de geschiedenis van Indonesië in een literaire vorm heeft gegoten. „Ik was een echte dromer en dat ben ik altijd gebleven," schrijft hij in 'Lied van een stomme'. Het is deze kwaliteit die steeds in zijn oeuvre is terug te vinden.

Pramoedya Ananta Toer, essay en interview – August Hans den Boef en Kees Snoek; Uitg. De Geus f 3,90.

Wat verdwenen is – Pramoedya Ananta Toer; Uitg. De Geus/Manus Amici f 42,50.

Campers

Te h. 4-6 pers. nieuwe KAMPEERAUTO'S va. ƒ725,- p.w. Hoogseizoen nog enkele weken vrij. 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te h. CAMPERS van DM 80,- tot DM 300,-, 6 verschillende modellen ter beschikking Lux-Mobil. Tel. 0949-24073087 of 0949-245143430.

Te huur nieuwe LAIKA-CAMPERS Bel Bo-Reisemobile. Tel. 0949/2406/62414.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Frankrijk

FRÉJUS (Riviéra) te huur op domaine met zwembad, tennisbanen enz.: luxe prive stacaravan (warm en koud stromend water, douche, toilet enz.). Nog vrij voor 13 juni en na 22 augustus. Inl. 020-6412303.

VW LT 35, bwj. '78, benz. 2 volw. 2 kind. alkoof, omgebouwd '87, als nieuw, ƒ12.500,-. Bierkenstr. 10, Brunssum. Tel. 045-223557

Handtamme en pratende PAPEGAAIEN, ook baby's. Ariane, Bleijerheidestr. 10 Kerkrade. Tel. 045-351340. Inruil voor kweek mogelijk.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hokdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. KLAmerica, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te k. gevr. PAPEGAAIEN. Tel. 09-32.11715340.

Schotse COLLIE pups 7 wkn., ingeënt en ontwormd. Tel. 04992-3166.

BOEMERS, yorksterr. ruwharige tekkels, perz. katjes. Walem 11a, Schin op Geul. Tel. 04459-1237.

Te k. Amerik. STAFFORD-TERRIËR, teef, 7 mnd met stamboom. 04950-21411.

DWERGSCHNAUZERS, Kennel van Jackie's Home, heeft jonge pups, 7 wkn. met stamboom, kl. zwart, ing. en ontw. 046-514659, Sittard.

SCHARRELKIPPEN te k., met hele snavel. Moonen, Einighauserweg 4A, Guttecoven. Tel. 046-524401.

Te k. raskatten, KARTHUIZERS, geb. 08-01-'92, ingeënt en ontw. met stamb. Anjelierstr. 69, Heerlen (Nieuw Einde).

Te k. zwarte DWERGPOEDELS, ingeënt en ontwormd Tel. 04750-16590.

Te k. Golden-Retriever PUPS met prima stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 04138-74218.

Te koop HONDENWAGENTJE en volière t.e.a.b. Tel. 045-255191.

Te k. BULL-TERRIER, teefje, ing., ontw., stamb., wit met zw.oog, 13 wkn. Tel. 045-223643.

Te koop prachtige Golden RETRIEVERPUPS met stamboom, ouders HD en PRA vrij, geb. 28-12-'91, reuen, ƒ550,-. Alles 100%. Tel. 05233-1892.

Te k. jonge wilde en halfwilde konijnen, vrij van myxomatose, tel. 04754-81549

Te k. WEST-HIGHLAND WHITE-TERRIËRTJES. Langstr. 50, Schimmert. Tel. 04404-1527.

PAARDEN: 2-jarige merrie (New.Forest) 1.47 cm., zeer goede gangen v. Priory Prickle v.m. Kahlua, 1 jaarling hengst (E-pony) NRPS v. Luys Rouge v.m. Kahlua, 1 jaarling merrie (D ponny) NRPS v. El Beauty v.m. Ashkar Te bevr.04492-4560

Te k. MASTINO Napolitano, zwart, 7 mnd. met stamboom pr.n.o.t.k 045-226284

Te k. DALMATISCHE pups plus Berner-Sennen pups met stamb. Tel. 08866-2483

Te koop Golden RETRIEVERPUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 04113-2678 b.g.g. 1403.

Te koop hand-tamme KAKATOE met kooi. Vr.pr. ƒ2.000,-. Tel. 045-352461.

Te k. Afghaanse WINDHONDENPUPS, stamb., ingeënt en ontw. 045-456980.

Te koop PUPS van Heidewachtels, Golden Retrievers Collies, Poedels, Malthezers en bastaardhonden. Tel. 04958-92851. Zondag 8 en woensd. 11 Maart gesloten.

Te k. kruising Pyrenese Berghond X Leobergerpup, ontwormd en ingeënt. Tel. 04764-1540.

Te k. Duitse DOGGENPUPS, 4 wit/zwart gevl. harlekijn, 2 zwarte manteldoggen, kamp.afst. Kennel Domino's Dynasty 046-526290

Weg. omst.heden langharige Schotse COLLIE te koop. Tel. 045-726184.

Jonge grijze ROODSTAART papegaaien, ƒ550,- p/st. Hoofdstraat 52, Kerkrade.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vr. naar onze voorwaarden.

Haal uw rijbewijs voor auto in 8, 10 dgn. of 3,6,9 wkn. motor in 8 dgn. of 3 wkn. vrachtauto in 6 dgn. of 6 wkn met aanhangwagen in 10 dgn. of 10 wkn. Tevens theorieopl. A-B C-D en alle chauffeursdiploma's. Duur: plusm. 8 wkn. voor inl. Bovag-erk. verkeersschool Theo v. Bentum 045-217487 in Hoensbroek.

Foto/Film

Videocamera PANASONIC Type F10 en portable recorder VHS-C; compl. 16 mm film uitrusting incl. montagetafel. Tel. 04404-2352.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Maastricht

Shiatsuschool Sei - Mei

cursussen/workshops
Shiatsu; Oosterse meridiaanmassage, bewegingsleer en filosofie. Basiscursus Shiatsu start 31 maart a.s. op dinsdagavond of donderdagochtend. 12 Lessen ƒ250,-

Zaterdag 14 februari a.s. van 10.00-16.00 uur

Shiatsu Workshop

Thema: KI en ontspanning.
Oefenschool De Kier, Fr. Romanusweg 60.
Inl./aanm. Mario Willems 04493-1977.

Simons

Computeropleidingen

Wilt u meer weten over:

* De mogelijkheden- en onmogelijkheden van de PC?
* De inhoud en doelstelling cursus: tekstverwerking (WordPerfect), typen, database, MS-DOS?
* Privé- of bedrijfscursussen?
* Rijkserkende diploma's? enz. enz.

KOM DAN NAAR ONZE

OPEN DAG

OP ZONDAG 15 MAART van 11.00-15.00 uur.
U vindt ons instituut in de:
Eisenhowerstraat 5 te Brunssum (Nrd)
Of bel: 045 - 228094 b.g.g. 045 - 258574

Spaans leren!

Geslaagde methode.
Tel. 045-712653.

FRANS voor beginners en gevord. Ook conversatie bevoegd docent 045-274830.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 046-321721 Landgraaf 8 en 10 daagse opleiding voor personenauto ook mogelijk. Start zaterdagcursus chauffeursdiploma 28-3-'92.

Iedere vrijdag, zaterdag, maandag, dansen voor iets ouder publiek, vanaf 21.00 uur. 's maandags 10 consumptiebonnen voor ƒ17,-.

Bar Dancing De Fontein

Schandelerboord 7, t.o. Kerk Meezenbroek Heerlen.

Homo/lesbisch... en op zoek naar een relatie:

Idemdito

Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrijd.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Nette jonge MAN 36 jr, 1.72 m., leuke baan en vele hobbie's o.a.: verre reizen, muziek, motorrijden zoekt eerlijke, nette levenslustige vrouw. Doel: langdurige relatie, huwelijk. Alle brieven liefst met foto en tel.nr. krijgen antw. o.nr. B-0733 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

MAN zoekt vrouw plm. 60-70 jr. Br.o.nr. B-0734 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Twee veelbelovende jongemannen (28) zoeken leuke VRIENDINNEN, evt. voor ser. relaties. Wie kunnen we uitnodigen voor een avond uit eten? Diskretie gegarandeerd. Br.o.nr. B-0739 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Beslist aardige man, 43 jr. gesch. zkt. lieve, maar vooral spontane VRIENDIN. Br. o.nr. B-0745, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gezocht, VROUW voor een leuke vriendschap/relatie. Zelf ben ik 31 jr., niet onknap en heb een positieve levensinstell. Wie spreekt dit aan en durft mij, Peter te schrijven? Kind is geen bezwaar. Br.o.nr. B-0736 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Goeduitz. j. VROUW, 40 jr, zoekt nette jonge man voor een relatie op te bouwen. Br.o.nr. B-0748 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Poolse vrouw 26 jr. z.k.m. Hollandse MAN t/m 36 jr. om een ser. rel. op te bouwen. Br.o.nr. B-0752, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenstaande vrouw 65 jaar z. kind. zoekt VRIENDIN niet lesbisch. Br. o.nr. met tel. nr. o.nr. B-0761 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Jongeman, 38 jr. zkt. VRIENDIN v. ser. rel. Ik hou van een goed gesprek en heb een ruime interessesfeer, event. kind(eren) welkom. Br.o.nr. B-0778, L.D. P.B. 2610, 6401 DP Heerlen

Weduwnaar, 68 jaar, zoekt een VROUW, 60-65 jr. om samen de eenzaamheid op te lossen. Br. m. foto (o, erew. ret.) o.nr. B-0756, L.D P.B. 2610, 6401 DC Heerlen

ALLEENSTAANDEN: Werkgroep 't Guliks-Hoes, Hoek Agricolastr.-Ophoven 1 Sittard, organ. iedere zondag dans- en contactavond. Bew. verpl. 046-747962.

Heer 65plus homo, vitaal goed gezond, wenst KENNISMAKING met gelijkgezinde, leeftijd onbelangrijk Br.o.nr. B-0760, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe 54 jr. z.k.m. HEER ser. Br.o.nr. B-0750, LD, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

J. MAN 37 jr, z.k.m. lieve vrouw tussen 30 en 40 jaar (kind geen bezw.) Als je vertrouwen, voor mekaar klaar staan en karakter belangrijk vind schrijf dan o.nr. B-0776 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Te koop KINDERWAGEN Teutonia 3 in 1, donkerblauw met witte bloemen. Tel. 045-229642.

KINDERWAGEN combi prod. wit houten babybed. met hemeltje, beide incl toebeh.; Maxi Cosi; baby-uitzet en baby-art. i.z.g. st. zwart bureau. Tel. 045-322537.

Te k. KINDERBED, kinderstoel, autostoel en div. andere artikelen, na 18.00 uur 045-421482.

Bestaande PARKETVLOEREN: schuren, borstelen en verzegelen. Gratis prijsopgave. Tel. 045-740335.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg: Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS werkzaamheden, tevens ontwerp aanleg. Bel vrijbl. 045-726366.

Chassis of koperrot of AFGEKEURD, bel dan 045-251872.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-62939 of 66561.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41 B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te k. eiken EETHOEK rieten zitting, 1 salontafel en notenhouten kastje. Tel. 045-460506.

Te koop eiken BANKSTEL met lederen kussens, t.e.a.b. Tel. 045-312599.

Koopje! goed leren eiken BANKSTEL, ƒ325,-. Tel. 045-722077.

Te koop BANKSTEL 2-3-zits bruin kunstleer en 2 draaiende rotanstoelen. Koopje! 045-210185.

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen

SITTARD OF ECHT

waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard worden verzameld en verkocht

tot 60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen.
Hier enkele voorbeelden:

Mooie kunststof parelmoer hoekkeuken

normale prijs ƒ9.524,-; Hornprijs ƒ7.898,-

Nu slechts ƒ2.298,-

Moderne grijze hoekkeuken

Normale prijs ƒ8.443,-; Horn prijs ƒ6.598,-

Nu slechts ƒ1.998,-

Tijdloze massief naturel eiken keuken

Normale prijs ƒ9.814,-; Horn prijs ƒ7.998,-

Nu slechts ƒ3.998,-

Etna inbouw gaskookplaat

met vonkontsteking, type 010 VBM
Normale prijs ƒ665,-; Horn prijs ƒ469,-

Nu slechts ƒ248,-

Horn

Sittard, Bergerweg 51-53

(Industrieterrein Bergerweg Tel: 046-511775)

ECHT, Loperweg 8

Tel. 04754-86188

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Te koop oud eiken SALONTAFEL 70x125 cm. Prijs ƒ750,-. Inl. 045-414013.

Te k. eiken KAST half hoog en div. andere eiken artikelen. Tel. 045-230914

Donker eiken BUFFETKAST ƒ750,-; donker eiken salontafel ƒ125,-; donker eiken eethoek m. 4 mass. eiken stoelen ƒ500,-. Samen ƒ1.375,-. 045-728866.

Te k. donkerbruine KAST voor in de woonkamer. Tel. 04492-5001.

Antiek BUREAU; eiken salontafel 1.60x.085; inbouwfornuis, electr, met keramiekplaat; div. kleinmeubelen. Tel. 045-241907 of 04493-5557.

Weg. omst. pracht zwaar eiken BANKSTEL met rundleren kuipkussens, ƒ2.950,- (nw. pr. ƒ5.400,-) massief eiken salontafel 8-hoekig ƒ475,- (nw.pr. ƒ1.100,-) alles 1 jr. oud. 045-323830.

Voor al uw 2e hands MEUBELS ook antiek (veel keus) Kouvenderstr. 208 H'broek.

Te k. zeer fraaie EETKAMERTAFEL modern ontwerp, rond glazen blad, doorsnee 1.70m, wit stalen frame, t.e.a.b. 045-427141.

Te k. moderne EETHOEK, wit/grijs, ƒ350,-. Tel. 045-271332.

DRESSOIR 2.5 m, deuren bekleedt met leer, en Barok eetkamertafel en 4 stoelen. 045-251606 na 18.00 uur.

1 pers. SLAAPK., 1 fotocop., kl.tv. Akerstr. 150 M, Kerkrade-West.

Woont u in Limburg

en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.
Wilt U meer weten over de unieke werkwijze?
U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond e.o. mevr. Cremer 04750-10554

Stichting Date

Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.

Liefde op het eerste gezicht

Komt vaker voor dan je denkt.
Slagingspercentage 70%. Min. WVC. Meer weten? Bel:
Heerlen e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman
Roermond e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro
of vraag de GRATIS BROCHURE aan: Postbus 525, 6040 AM Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

STG. MENS EN RELATIE

Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en effectief.
LIMBURGS GROOTSTE BUREAU

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost Nederland voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar U mist die ene partner in Uw leven.

Informatie

Mw. Schiks 043-255448
Postbus 272, 6200 AG Maastricht

Zonnehemels

Grootse sortering, de allernieuwste collectie. Tev. nog enkele showroom modellen met extra korting reeds v.a. ƒ895,- met Wolff lampen. Deskundige voorlichting bij VAN ERP, Limbrichterstr. 18 te Sittard. Tel. 046-513531. Hoofdstr. 12 te Kerkrade. Tel. 045-456999.

Zonnehemels

verhuur, verkoop, leasing, huurkoop, doorlopend krediet.
11 lamps dubbelgebogen incl. statief vanaf ƒ845,-
10 lamps superbreed compleet ƒ989,- / ƒ30,- per maand
20 lamps tunnelsnelbruiner ƒ2.995,- / ƒ78,- per maand
Verhuur ƒ50,- per week met recht op koop.
lampen doormeten en computerpigmentanalyse gratis.
AU SOLEIL, markt 38, Kerkrade. Tel. 045-461417.

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo; 10-lamps gebogen zonnehemel op kantelstatief huur pr. ƒ50,- p/wk. Bez. en pl. ƒ20,-. Inl. 045-312956.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Te koop PC, drive 20 MB hard-disk, monitor, printer, pr.n.o.t.k. Tel. 045-724432

Te k. ATARI 1040 ST, configuratie plus muis, monitoren SM 124, SC 1224, star NL 10-printer, handleiding, 80 diskettes, ƒ1.250,-. Tel. 045-313836.

Te k. COMMODORE PC 10-III met monitor en software. Tel. 045-412611.

PC-XT met 30 mb. HD, kl. monitor en printer. M.L. Kingln. 93, Hoensbroek.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Draadloze telefoons

25 verschillende modellen uit voorraad leverbaar met beveiliging v.a. ƒ139,-. Foto-Video De La Haye, Nieuwstraat 3, (centrum) Hoensbroek. Tel. 045-211875.

AFSTANDSBEDIENINGEN voor uw TV ƒ85,-. E en E Electronica. 045-231340.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer, Elke dag superlage aanbiedingen

OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Seleco kleuren TV

met stereo teletekst, fors beeld formaat, afstandsbediening geen ƒ1.499,- of ƒ1.199,- maar

ƒ698,-

Grundig VHS Videorecorder

met afstandsbediening
geen ƒ1.299,- of ƒ999,- maar

ƒ599,-

Philips compact Disc-speler

CD 624, met afstandsbediening, programmeerbaar geen ƒ599,- of ƒ499,- maar

ƒ299,-

Philips Hifi midi-set

FCD 485, kompleet met CD-speler en boxen geen ƒ1.249,- of ƒ999,- maar

ƒ598,-

WITTE HAL

Sittard

Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-518162

Maastricht

Schamerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ298,-, betaling v.a. ƒ25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ65,-. Afst.bed. v.a. ƒ125,- oa. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's en def. VHS-video's vanaf '83 (typenr. vermelden) en def. Nintendo spelcomp. Tel. 045-723712.

SIEMENS

Bosch, Zanker, AEG, Miele-wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 046-513228 of 514862.

MIELE wasautom. en drogers. Voll. gerev. va. ƒ595,- Toenbreker 045-325819.

IJSK. ƒ95,-; gasfom. ƒ95,- diepvr. ƒ150,-; wasautom.

MIELE wasautomaat 1000 t. voll. gerev., met garantie. Einderstraat 30, Kerkrade.

Te koop Philips DIEPVRIESKIST 320 ltr. ƒ200,-. Tel. 045-228370.

Te koop POTKACHEL incl. 10 M3 hout, prijs ƒ250,-. Tel. 045-325177.

KACHELS, opruiming. Honderden guldens voordeel. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop 40 zakken KOLEN. Tel. 045-716053.

hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen.

Muziek

Nieuw! Yamaha orgels keyboards en electronische piano's!

Door de komst van de nieuwste modellen orgels, keyboards en electronische piano's, div. overige modellen met 10%-30% korting.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open; donderdag koopavond.

De "René Krans Band" (6 pers.) draait al sedert vele jaren mee in het amusementscircuit, gedurende die tijd hebben wij diverse artiesten muzikaal begeleid, zowel in het land, als in radio- en tv-shows. Om deze lijn te kunnen voortzetten zoeken wij met spoed een:

Bas-gitarist m/v

WIJ BIEDEN: * Een professionele opzet
* Optredens in binnen- en buitenland
* Afwisselend repertoire
* Goede, vriendelijke sfeer.
WIJ VERWACHTEN: * Het zonder voorbereiding kunnen lezen en spelen van partituren
* Een positieve instelling
* Affiniteit met dansmuziek
* Een flinke dosis humor.
INTERESSE? Bel: 045-423812.

Goed nieuws voor muzikale PC bezitters:

Midi-interface incl. compositiesequencer programma nu al vanaf ƒ425,-. Ook notatieprogramma's voorradig, Demonstratieklaar!

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist

Donderdag koopavond

Piano te koop

prijs ƒ1.250,-.
Tel. 046-376000 na 19.00u

YAMAHA Clavinova. De beste prijzen van Nederland Bel van Urk Rotterdam 010-4363500.

PIANO'S goede Duitse piano's voor zeer redelijke prijzen. Huurpiano's ƒ45,- p. mnd. Stemmen, repareren. Pianohandel H. Wieland, Heerlerbaan 217 Heerlen. Zat. van 11.00 uur tot 17.00 uur. 045-410043/418373.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

REVOX B77 met afst.bed.; Uher Report incl. microfoon en voeding. 04404-2352.

DANSORKEST met optredens z.s.m. toetsenist/zanger en bassist/zanger. Erv. vereist, tel. 04493-3855 en 045-713685

Te koop HARMONIUM. Tel. 04754-84730.

Te k. JUKE-BOX Wurlitzer begin jaren '60, t.e.a.b., i.z.g.st. Tel. 045-218468.

Te koop goed onderhouden Duitse PIANO. Tel. 045-316782.

WIL BEVERS Saxofoons. Voor nieuwe en gebruikte saxofoons. Huren is ook mogelijk. Tevens, uw adres voor reparatie, revisie, accessoires. Marktstr.19 Linne Tel. 04746-4976. Open wo. en do. van 9.00 tot 12.00 uur Vr. en za. van 9.00 - 17.00u.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne, vindt U bij INTERART Antiek Simpelveld, Irmstr. 64, 045-443161 Eigen restauratie en logerij.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Hebt u hart voor uw waardevolle antieke KLOK? Bel dan voor reparaties/taxaties en vrijbl. advies. Hans Tanis 04754-85026 Antieke klokken, St. Jorisstr. 3, 6101 CA Echt

Ant. BOUWMATERIALEN Dohmen, Klimmenderstr. 65 Klimmen. Tel. 04405-2337. Tev. verkoop van klein antiek, tuindecoraties, marmeren schouwen en hekwerk.

ANTIEK in heel Europa verzameld biedt U Wijshoff Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. 1.500 m2 showroom. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. en zaterdag.

Te k. oud eiken BUREAU met messing opstand, ƒ700,-; antieke salontafel Henri II ƒ600,-; Tel. 046-375851 na 17 uur.

Antieke staande HALKLOK 2.35m hoog, veel snijwerk, prima uurwerk. Heerlerweg 67, Voerendaal.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. Nuth Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond Tel. 045-243437. Een begrip voor de regio!

2 ca. 100 jr. oude ORIËNT-BRÜCKEN, van verzamelaar, tegen ieder red. bod. Tel. 045-217356.

Te k. Luikse EETKAMER iets aparts, mooi houtsnijw., vr.pr. ƒ7.500,-. 04454-5608

Te k. GEVRAAGD antieke meubels en inboedels. P. Cortenraad, Riemst (B). 09-32.12261156.

Snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen, België. Zondag open 10-18 uur en van 10-12 uur gratis toegang Phil Kevin en orkest.

KNIP UIT!! Te huur draaimolen en nieuw luchtkussen Tel. 045-315378.

Te koop gevr.

Te koop gevraagd:

Crossmotortje 80 of 50 CC

Tel. 045-210461

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/ Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Te k. gevr. ROMNEY-LOODSEN, Nissenhutten en units. tel. 01891-15603 of 18368.

Te k. gevr. GOUD en munten, de hoogste prijs. J. Reumkens, Corneliusln. 28, Heerlerheide. 045-228037.

Inkoop GOUD tegen contant geld. Defect of heel geen bezwaar. Verseveld Sarolеastr. 80A, Heerlen. Tel. 045-714666.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Postzeg. munthandel Palm, Akerstr. Nrd 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Prijsgunstige PAARDEN-TRAILER 1½- of 2-paards, opknapper of defect geen bezwaar. Tel. 045-726170.

Diversen

MIGRAINETHERAPIE

Nieuwste methode. Helpt ook bij ernstige klachten.
Eerste kennismaking, incl. behandeling, kostenloos.
Per behandeling v.a. ƒ59,-.
Info.; di. en do. tussen 14.00 en 19.00 uur.
Telefoon 09.49.2456.3264.

Professionele HUWELIJKSREPORTAGE op Video!! Studio Creaplat 045-427117

Hallo handelaren. Te k. T-SHIRTS, top kw., dubb. gestikt, 140 gr., 8 modekleuren á ƒ3,50; badjassen lustvast, 6 kleuren á ƒ24,60; herentruien 30/70 kw. á ƒ16,-; herenhemden; Solingen bestekken en vele andere artikelen. Onze showroom is open do en vr van 10.00-17.00 uur. Kom eens kijken bij Schmeiko Ned. b.v Ridderlaan 20, Pey-Echt. Tel. 04754-87502 of fax 04754-88013.

BARBEQUES, gas lavasteen, voor part. en prof. gebruik. Ook geschikt voor inbouw. Reker, Kluis 28, Geleen, 046-740785.

Gevraagd met spoed KLUSJESMAN. Tel. 04406-12095 na 18 uur.

Te k. div. 2e hands SPIEGELS 1.00 x 1.30 m., ƒ75,- p.st. Tel. 046-755304.

Te k. bolle IJSKAST uit de jaren 30, geheel gerestaureerd, ... baar. 04406-12233/16094

Horeca: vleessnijmachine ƒ800,-, Zwitsers koffie-apparaat ƒ650,- met maalwerk, kijk/koelvitrine teakholz op wielen (nw.pr. ƒ5.000,-) ƒ2.500,-, WMF-koffie-apparaat met water aansl. 240 kopjes/uur ƒ1.550,-, div. bestek/lakens/ servies/potten/pannen. 3 radio-cass. verst. van ƒ100,- tot ƒ600,-. Kl.-TV 5 mnd. oud 51 beeld ƒ480,-, gr. zesh. tafel eiken ƒ650,-, zachthout hoekkast 1.80 mtr. hoog kl. zwart (oud meubel) ƒ1.350,-; 4 tennisrackets ƒ65,- tot ƒ150,-; gitaar ƒ85,-. Tel. 045-452502 Eygelshoven Mgr. Nolensplein 1 (naast café Anker). Alléén na tel.afspr.

Te k. GOKKAST Big Fruit Gambler, vr.pr. ƒ750,-. Tel. 046-748922.

Gebit gebroken? Tandtechn Hoonhout voor nieuwe GEBITPROTHESE en reparaties. Ook 's avonds na afspr. Akerstr. Nrd 328, Hoensbroek. 045-228211.

Let op nieuw! Manicure en ... zonder afspr. 045-351555.

06-lijnen

Striptease Sexspel

Jij bepaalt wat zij uittrekt - 100 ct p/m
06-320.322.80

Erotel 06

Erotel
dat is 't wel
320.320.20
50 ct. p. min.

Nieuw het

Telebordeel

Meisjes doen wat jij wilt en geven ook hun geheime tel. nr. aan je door
06-320.320.85 - 75 ct p/m
(boven de 18 jr)

Bel Lenie op

voor een wild sexgesprek op haar privé-nummer via
06-320.324.96 (75 cpm)

** 06-9603 **

Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen (75 ct).

Vrouwtjes

en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer.
Bel nu 06-9661 (75 cpm)

06-9665

Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (75 cpm)

Wie durft er een stripspel te spelen met

Carolientje

06-320.222.23 (50 cpm)

* Gay Privé *

Wil jij snel een discreet afspraakje maken met een lekkere knul 06-320.322.75
Ook voor sexgesprek (50 ct)

Sexafspraakje

met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. Bel 06-9502 (75 cpm)

Vanavond al een afspraakje!

Altijd succes

Bel voor een leuke vriend(in)
Afspr.lijn: 06-9503 (50 cpm)

06-9511

Duik in bed met 'n hete meid vraag haar tel.nr. (75 cpm)

Evelientje

toen ze haar rokje liet zakken..! 06-9530 (75 cpm)

privé sexkontakt

Je krijgt direkt een heet meisje of knul aan de lijn.
Sex mee 06-9570 (75 cpm)

Pascale bovenop de tafel

Keukensex

Bel 06-9602 (75 cpm)

Meisjes

willen sexervaring opdoen
06-320.330.43 - 50 ct p/m

Meisjes willen bijverdienen

Sexadressen

06-320.330.60 - 75 ct p/m

Sexkontakt

Vele hete meisjes zoeken heren voor 'n sexafspraakje
06-320.330.66 - 50 ct p/m

Dames die zich vervelen

Sexkontakt

06-320.330.79 - 50 ct p/m

Direkt apart

met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (50 cpm)

Homo-jongens

Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (50 cpm)

Partnerruil

direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (50 cpm)

Zoek je een lekkere knul?

Gay dating

06-320.330.95 (50 cpm)

Gewillige meisjes en vrouwtjes willen alles met jou doen. Vraag naar hun tel.nr. voor een hete

Vrijpartij

06-320.326.33 (50 cpm)

Vrije meiden

hebben zin in 'n nummertje
06-320.320.44 (50 cpm).

Homo

Waar gebeurd, echt live
06-320.327.01 (75 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge mannen

SM voor 2

06-320.329.99 (50 cpm)

Slippertjes

meisjes zoeken sexkontakt
06-320.320.75 (75 cpm).

Homokontakt

Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (50 cpm)

Liften in haar korte rokje

Marietje

06-320.320.95 (50 cpm).

De Sexmachien

harde porno v. elke smaak
06-320.326.80 - 100 cpm

lesbi hard Porno

06-320.321.99 - 100 ct p/m

Sex voor twee

direkt kontakt met meiden en hete huisvrouwtjes.
06-320.330.46 (50 cpm)

320.370.00

voor de heetste meiden heel Nederland 06 100

300 meiden

zoeken een heet slippe
06-320.321.44 (50 cp

Sex trek? An

helpt! 100 cpm 06-
320.326.56

SEX Fabriek

doen! 06- 100 ct p/
320.332.99

HogeNoo

06-320.320.89 (ƒ1,- p

Boys Privé

voor een afspraak vana nog of voor een sexges (75 cpm)
06- 9556

Dewipkra

Geen flauwekul, de da vertellen je gewoon zel ze je te bieden hebben waar je ze kunt vinde
06-9559 (75 cpm)

Wiplij

06-955
24 uur p/d 75 cpm

Pornofo

06-320.320.76 (ƒ1,- p

Sex Top 1

De computer kiest de s die jij wilt, 0,75 pm 0
320.320.4
VOOR ELK WAT WIL
1 NUMMER - 10 MEIS

Zedeloos live

Gratis rollebollen op d aparte lijn.
06-320.330.72 - 75 ct

Nymf Lind

Geniet van 2 kanten, 50
06-320.320.1

Nee, nooit!

Een woeste meid leert S.M. te genieten, ja, ga
06-320.323.85 - 50 cp ½

Ik kuste de striemen,

geef me mee

fluisterde ze
06-320.326.73 - 50 cp ½

Homo,

moet het slipje ook u meneer, zeker jongem alles.
06-320.326.91 - 50 cp ½

Femmy betaalt af. Ee maand moet ze zich lat 50 cp ½ m.
06-320.340.3

Je bent moo

De vrouw verleidt een b nat zwemstertje.
06-320.330.17 - 50 cp ½

Sophie's eerste S.M. Zwart leren tanga's e

de zweep

06-350.250.50 - 50 cp ½

Na het joggen voelt Jan hand op zijn... plots

wordt het hom

06-350.350.15 - 50 cp ½

Lesb. SM. Pa

Aan een balk gebonde geniet Alma naakt...
06-320.329.25 - 50 cp ½

Een jonge knu

maakt een blonde vrou gek v. genot, haar man k
06-320.329.23 - 50 cp ½

Echt Lesbisch

of maar zo'n 50%. Voel behoefte aan contact m vrouwen. De box van vro tot vrouw
06-320.327.78 - 50 cp ½

Geboeid ziet Wim hoe D

met 2 meester

over de tafel...
06-320.326.92 - 50 cp ½

Adressen

Ze geven hun adres en foonnummer, vertellen over zichzelf en wachten jij ze belt. 06-320.322.23 - 100 cpm

Adres Privé

Ze willen je verwennen, ontvangen je privé of ko bij je langs, ze geven hun eigen adres en foonnummer. 06-96.85 - 100 ct p/m

Sexy Grieks

Marcha v. achter 50 cp ½
06-9618

Sexy??

Nieuw, Snel, Vol 06.96
Live Discreet 06-320.325
Onervaren 06-320.323.1
Call-Me 100 cpm

06 - Sex

3 Kanten tegelijk 06-96
hetro meisje 06-320.320.
Bisex 06-320.320.07
Jong 06-320.320.08
buurvrouwtje 06-320.323
Live Box 06-320.324.0
Meiden Box 06-320.325.
Meisje 06-320.330.70
ƒ1,- p/min

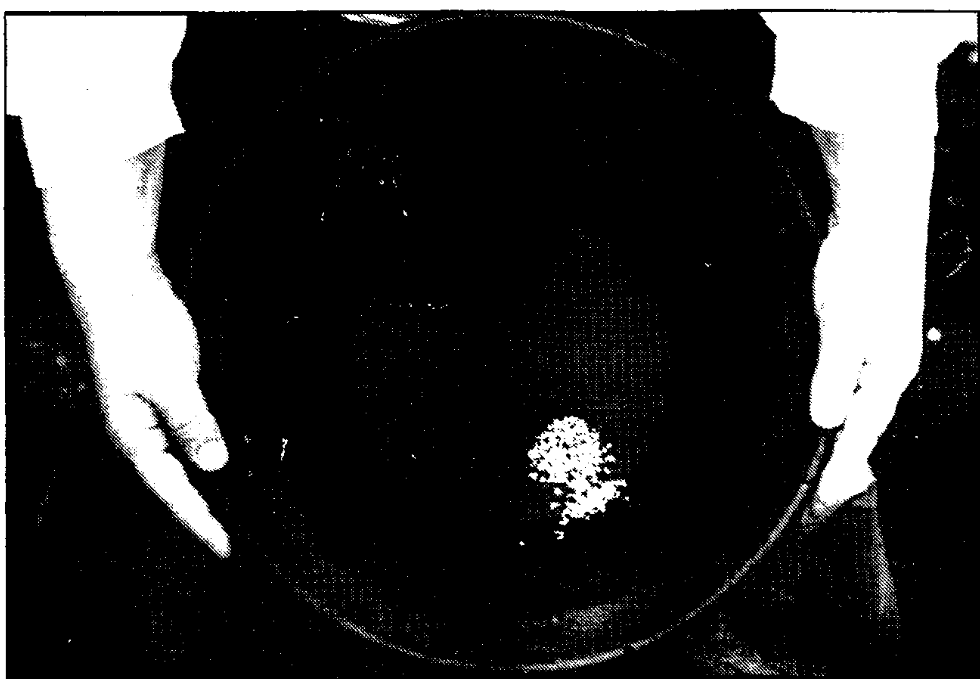
Sex voor 2

hete jongens & meiden direct apart, ƒ1,- pm
06-320.325.00

Voor Piccolo's zie verder pagina 34

De eeuw van de grote goldrushes ligt ver achter ons. Maar de goudvelden die ooit tienduizenden avonturiers aantrokken, zijn er nog. Over de hele wereld verspreid. Op enkele wordt nog altijd op kleine schaal goud gewonnen. En vrijwel allemaal trekken ze nog wel wat gelukzoekers die hopen dat er wat over het hoofd is gezien. Onder de rook van Rotterdam troffen we een Nederlands stel met een passie voor het goudzoeken.

In de ban van het goud

● *Met een beetje geluk blijft wat stofgoud achter in de 'goldpan'.* Foto: GPD

DOOR EVELIEN BAKSE

Stoere mannen in versleten jeans, fysieke ontberingen, lynch- en knokpartijen: als er één wereldje hard en wetteloos is geweest, dan is het wel dat van de goudzoekers. De eerste goldrush mag alweer bijna anderhalve eeuw voorbij zijn, het ruige imago zijn de goudzoekers nooit meer kwijtgeraakt. De huidige generatie bestaat uit een gezelschap avonturiers dat de wereld rondreist op zoek naar het edele metaal. Ze kamperen veelal in de wildernis, hebben nog steeds een dolk op zak om zich de beren van het lijf te houden en maken kampvuurtjes tegen de muggen. Eén ding hebben ze gemeen: wie eenmaal een klompje vindt, raakt gegarandeerd in de ban van het goud.

Koos Schoenmaker en Herma de Kreek uit Klaaswaal zijn voor zover ze weten, Nederlands enige twee goudzoekers. Sinds zes jaar spitten ze her en der rivieren om. Tot dusver tweemaal Oostenrijk, Canada, Finland, Zweden, Frankrijk en Duitsland. Dit jaar reizen ze af naar de Schotse Hooglanden. „Je raakt eraan verslingerd. Elke vakantie gaan we op zoek," zeggen ze.

Goudwassen

Hun belangstelling werd gewekt, toen ze zes jaar geleden een advertentie zagen waarin melding werd gemaakt van de wereldkampioenschappen goudwassen in Oostenrijk. „We waren op zoek naar iets leuks voor onze vakantie en dit leek ons wel wat," leggen ze uit. Nu, zes jaar later, doen ze jaarlijks mee aan de kampioenschappen, die ditmaal begin september zullen worden gehouden in het Schotse Leadhills en Wanlockhead. „Wij zijn meestal de enige Nederlanders die meedoen," zeggen Herma en Koos. „Er zijn soms wat gelegenheidswassers die het eens willen proberen maar daarmee houdt de Nederlandse deelneming wel op."

Het eerste jaar deed alleen Koos mee, een jaar later besloot ook Herma zich aan te melden. Inmiddels zijn ze verknocht aan het goud. Goudwassen doen ze voor de lol, goudzoeken is een ander verhaal. Zodra de twee Klaaswalers bij een daarvoor geschikte rivier arriveren, gaan ze zoeken. „Het is een sport, het hoort erbij. Zoals anderen meteen gaan vissen of een bergwandeling maken, zo gaan wij op zoek naar goud. We weten waar we moeten zoeken. Je hebt kennis van de geologie van een bepaald gebied. En echt, overal is goud te vinden. Mits je weet hoe de rivier oorspronkelijk heeft gestroomd, want daar ligt het goud. Als je dat niet weet, zit je eigenlijk altijd maar een beetje te tobben in wat bagger en andere troep en het enige dat je uiteindelijk vindt, is wat stofgoud."

De twee Nederlanders hebben in de loop der jaren al aardig wat goud bijeen gesprokkeld. De gouddeeltjes worden thuis bewaard in stofvrije buisjes. Veelal minuscule klompjes maar ook bonkjes die groot genoeg zijn om aan een ketting te hangen. „Je hebt zo voor een paar duizend gulden goud in je handen," zegt Koos.

Veel daarvan is overigens te danken aan de kampioenschappen, waarbij het de kunst is om in zo weinig mogelijk tijd zoveel mogelijk goud te vinden. „Je krijgt twintig minuten de tijd om een emmer blubber uit te wassen van een kilo of tien tot twintig. Die zit vol met stenen en een paar hele kleine klompjes goud, ongeveer zo groot als een ballpointpunt. Met een speciale techniek van wassen moet je die stukjes eruit zien te halen. Voor elk stukje dat je verliest, krijg je strafminuten. Maar alles dat je vindt, mag je na de wedstrijd mee naar huis nemen."

Californië

Echte goudzoekers trekken ook nu nog naar het Canadese en Amerikaanse landschap, waar in 1848 een stormloop werd ontketend toen in Californië goud was ontdekt. De jaren daarna trokken ruim een kwart miljoen mannen naar dit 'Eldorado', waar ze voor maar liefst tweehonderd miljoen dollar aan goud opdolven. Ook Australië heeft de nodige goldrushes gekend op gebieden waar in de vorige eeuw rijke vondsten zijn gedaan.

● *Een goudzoeker aan het werk.* Foto: GPD

Herma en Koos zijn tot nu toe tweemaal naar Canada gegaan, waar ze aan de slag zijn gegaan in de Klondike-rivier. „In Canada kun je als buitenlander een claim nemen. Dat kost je tien dollar. Het landsbureau wijst je vervolgens een nummer en een stuk gebied toe. Je zet je nummer in de grond, je doet zes passen naar links en zes naar rechts en alles dat loodrecht op dat nummer staat, is van jou. Dat kan een gebied zijn zo lang als Nederland maar zo breed als zes maal dertig centimeter. Dat is jouw claim en zo kun je er tien of honderd naast elkaar hebben. Elk jaar betaal je voor iedere claim die je hebt, tien dollar plus een soort milieubelasting van zestig dollar voor het gebruik van het natuurwater."

„Vervolgens haal je met een bulldozer alle bomen weg op dat terrein en probeer je erachter te komen hoe de rivier oorspronkelijk heeft gestroomd, want dat is de plek waar het goud ligt. En nog behoorlijk veel ook."

In de jaren twintig werd hier dank zij enorme machines gemiddeld per dag 21 kilo aan goud gevonden, maar door de machine werd even zo veel weer teruggegooid in de steenhopen: „Daar vind je ook nu nog de grote bonken, want die gingen per ongeluk mee met de grote stenen. De grootste die ooit in Canada is gevonden, weegt 21,8 kilo. In Normandië is ooit een klomp gevonden van ruim een kilo."

Spierballen

Kennis van de geologie, laarzen en een speciale goudwasserspan. Dat is alles dat je volgens Koos en Herma nodig hebt. „En spierballen om de grote stenen in de rivier te verwijderen." Elk land zweert trouwens bij zijn eigen pan. De Fransen bij voorbeeld gebruiken er een in de vorm van een Chinese hoed, Italianen en Oostenrijkers hebben veelal een diepe pan of een van hout. Koos: „Maar het gaat natuurlijk om de techniek. En toch zijn het vaak de beginners en 'de dommen', die het goud vinden. Hoe vakbekwamer je te werk gaat, hoe meer goud je verliest tijdens het wassen. Je wilt het te goed doen, je bent gespannen en dat is eigenlijk niet goed. Je zou in feite heel nonchalant te werk moeten gaan." In Canada zijn volgens Koos nog steeds echte bonken te vinden. „Als je genoeg geduld hebt, kom je automatisch goud tegen. In Finland heb je dat ook, maar daar ligt het meer verspreid. Het vinden is trouwens toch vaak een kwestie van geluk."

De haat en nijd uit de tijd van de goldrushes bestaat nog steeds. Niemand verraadt z'n plekje. Iedereen is als de dood dat een ander 'm voor is. „Alle goudzoekers dragen messen en dolken bij zich. Natuurlijk, die heb je in de Canadese wildernis nodig, maar daarnaast moet je je nog steeds bewapenen tegen overvallen. Het komt gelukkig niet zo vaak voor maar het gebeurt wel."

Koos en Herma zeggen hun eigen weg te zoeken. Ze voelen er niets voor op plekken in de rivier te gaan wroeten waar ook anderen zitten. „En dan heb je natuurlijk allerlei slimme figuren die anderen gebruiken om goud op te sporen. In Canada wees iemand bij voorbeeld een van zijn claims aan, hoog in de heuvels. Mochten we allemaal gratis gaan wassen. Daar trappen we niet in. Zodra iemand iets vindt, gaat de eigenaar zelf verder. Daarvoor laten we ons niet gebruiken."

De klomp van hun leven hebben ze nog niet gevonden en het is ook maar de vraag of dat ooit zal gebeuren. „Iedere goudzoeker hoopt ooit een geweldige vondst te doen. Daar gaat het tenslotte om. De kick die dat moet geven, is met geen pen te beschrijven."

Een vrouw die een hoge functie in de industrie wil bekleden, heeft te maken met drie vijanden: haar opvoeding, kleine mannen en andere vrouwen. Deze stelling is van Hanneke Schaafsma (28) uit Leeuwarden, directeur van haar eigen Schaafsma Management and Consultancy bv, momenteel op verzoek van de Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken als manager met winstverantwoordelijkheid voor bepaalde tijd werkzaam bij de KNP Noord Recycling te Marum. Ze gelooft in emancipatie, maar acht dat wel „een individuele zaak". En: „Als je als vrouw iets wilt bereiken, dan kun je dat ook. Maar je moet een behoorlijke portie doorzettingsvermogen hebben, want de rode loper ligt niet voor je uitgerold". Positieve discriminatie acht ze „de grootste onzin die je je kunt voorstellen". Want: „Op de lange termijn zal die tegen ons werken. Als de keus op je valt, omdat je vrouw bent, dan wekt dat wrevel en tegenstand op. Uiteindelijk krijgen we dat terug. Windeieren".

Hanneke Schaafsma: carrièrevrouw op weg naar de top

DOOR JEANETTE STUUROP

Hanneke Schaafsma, een jonge vrouw met een behoorlijke portie humor en zelfspot, een vrouw ook die weet wat ze wil. „Vroeger was mijn ideaal vóór mijn 25ste in een Porsche te rijden. Dat leek me het einde. Dat is er nu wel een beetje af." En: „Carrière maken? Ach, ik weet het niet. Ik heb een ontzettende drang om me te onderscheiden van de grijze massa. En dan zit je voor je het weet op een bepaalde positie. Een terug is er dan niet meer. Ik zou niet meer 'gewoon huisvrouw met twee kindjes kunnen zijn'. Een huisman, ja, dat zou ideaal zijn. Ken je zo iemand?"

Hanneke Schaafsma had haar toekomst zo keurig uitgestippeld. Na haar atheneum-examen in Leeuwarden wilde ze „iets met talen en mensen doen". Ze schreef in voor de vertaalopleiding in Maastricht. Een ideale combinatie dacht ze: een leuke studie en bovenal een aantrekkelijke regio, dat Zuiden. Maar na twee jaar studie haakte ze af, vlak voor het stagejaar. De opleiding was haar „te vrijblijvend, te weinig ambitieus. Daar kon ik me niet in vinden". Schaafsma besloot geen vertaler te worden. Toch acht ze die Maastrichtse jaren zeer nuttig. „De opleiding was streng, er moest hard gestudeerd worden. Wat dat betreft heb ik er veel profijt van gehad."

De advertentie van het Engelse bedrijf Maybank Ltd., waarin kandidaten voor de opleiding tot manager werden gevraagd, kwam toen als geroepen. „Een opleiding in de papierindustrie, die bovendien als een soort stage was te beschouwen. Ja hoor, wat mij betreft was de Porsche binnen handbereik". Maybank is een van de grootste oudpapierbedrijven van Europa. De door Schaafsma gevolgde praktijkopleiding duurde twee jaar. Er waren veel contacten met 'the continent', want een belangrijk deel van de produktie werd onder andere via het eigen verkoopkantoor te Maastricht aan Europese afnemers doorverkocht.

Sorteervloer

De jonge medewerkster begon bij Maybank op de sorteervloer. In overall, tussen de Jamaicaanse vrouwen. Haar taak: houthoudende en houtvrije soorten oud papier uit de industrie en de huishouding te sorteren en gereed te maken voor het recyclingproces dat in de oudpapierverwerkende fabrieken plaats vindt. Zelf heeft ze die periode als heel leerzaam ondervonden. Maar sociaal gezien betekende het nogal wat: „Niemand buiten de mensen van de produktievloer sprak met mij".

Ze is er van overtuigd dat de werknemers van Maybank „te weinig affiniteit met het hele proces hebben" om de doodeenvoudige reden dat iedereen werkt op de plaats waar hij moet werken en nimmer een blik naar onderen werpt of naar boven. Een manier van werken overigens, die in tal van Engelse bedrijven kan worden gesignaleerd. De top interesseert zich niet voor het gewone werkvolk en in omgekeerde richting is eenzelfde houding waar te nemen. Wat ze wel heeft leren waarderen is het geweldige gevoel voor humor van de Britten. „Ze kunnen zichzelf heel goed een spiegel voorhouden."

Een jaar nadien werd ze door het Engelse bedrijf als troubleshooter naar Maastricht gestuurd om orde op zaken te stellen. Naar haar mening is het cultuurverschil tussen Engeland en het vaste land en de daaruit voortvloeiende moeizame communicatie er de oorzaak van, dat dit verkoopkantoor niet functioneerde. Het is dan ook, mede op advies van Schaafsma, opgeheven. Daarna heeft ze op verzoek van Maybank een nieuw verkoopkantoor opgezet, wederom in Maastricht.

„En dan zie je het verschil hè. Toen ik op de sorteervloer werkte, kende niemand mij, later toen ik in Maastricht werkzaam was, werd ik van het vliegveld in Londen in de Jaguar met chauffeur opgehaald. Maar dat laatste heeft me er nooit van weerhouden altijd nog met de jongens in de kantine koffie te drinken."

Sinds 1990 werkt Schaafsma zelfstandig. De oudpapierindustrie is naar haar mening „de laatste tien jaar een volwassen industrie geworden met een mondiaal karakter". Er wordt, zo zegt ze, „gejaagd op specialisten in die branche". Wat dat betreft zit ze dus uitstekend. „Je moet het vergelijken met de computerwereld. Toen die plotseling opkwam, waren de specialisten ook niet aan te slepen. Dus kon je op relatief jonge leeftijd snel carrière maken."

● *Hanneke Schaafsma: „De rode loper ligt niet voor je uitgerold".* Foto: GPD

Mannenwereld

Ze is er zich heel goed van bewust werkzaam te zijn in een mannenwereld. „Ja er wordt wel even raar gekeken, als er een jonge vrouw binnenkomt. Zo van 'wat weet zij daar nou van'. Je wordt absoluut uitgetest. Als vrouw moet je tweemaal zo veel bewijzen, maar daar zul je mij niet over horen klagen. Je dwingt jezelf gewoon tweemaal zo goed beslagen ten ijs te komen." En er is haar nog iets opgevallen. Als ze voor haar bedrijf contracten moet afsluiten, zijn de mededingers meestal mannen. „Mooi strak in het pak en ze hebben een goed verhaal. Maar dan blijkt toch ook wel eens, dat ze hun huiswerk minder goed hebben gedaan dan ik."

Dat haar afnemers, de papierfabrikanten, kritisch zijn, vindt ze heel normaal. „Die mensen stoppen een produkt van jou in hun pulpers om er vervolgens nieuw papier van te maken. Dan is het logisch dat ze willen weten of je je vak verstaat. Of je iets weet van het proces van papier maken. Als dan blijkt dat je wel degelijk beschikt over kennis van zaken, gaan er heel wat deuren voor je open. Maar dat gaat dus niet vanzelf. Je moet in het begin echt doorbijten. Een stukje eelt op je ziel kweken."

Ze acht het als leidinggevende een voordeel „van onderen af begonnen te zijn". De managementtraining bij Maybank was wat dat betreft een uitstekende start. „Je moet doordrongen zijn van alle facetten van het bedrijf, anders kun je het niet sturen. Je goed bewust zijn van wat er gebeurt." In het Marumer bedrijf is men bezig met een drastische herstructurering. Daartoe is voor Schaafsma's komst een aantal plannen opgezet. Haar taak is die plannen te begeleiden, er nieuwe aan toe te voegen en tevens te zorgen voor een goede voortgang. „Gewoon zorgen, dat de zaak goed op de rails komt."

Even terug naar haar vijanden: de opvoeding, kleine mannen en vrouwen. „Ik merk heel vaak dat vrouwen op een bepaalde manier geconditioneerd zijn. Zo van meisjes zijn meisjes en jongens zijn jongens. Vrouwen denken al gauw van zichzelf dat ze voor een leidinggevende functie niet geschikt zijn en durven de verantwoordelijkheid niet aan. Daarnaast vragen ze zich af haar omgeving er wel van zou denken als ze er toch aan zouden beginnen. Dat weerhoudt veel vrouwen er van toch te solliciteren."

Maaiveld

En de kleine mannen? „Dat klein moet je zien in de ruimste zin van het woord. Klein van stuk en klein van geest... Een ramp." Het „met andere vrouwen te maken hebben" noemt ze „doorgaans een 'up hill battle'", want: „Ze proberen je vaak tegen te werken. Je mag niet boven het maaiveld uitsteken. Doe je dat wel, dan word je tegengewerkt. Het is een voortdurende competitiestrijd en die begint al in een vroeg stadium". Bij mannen is naar haar mening sprake van „een solidariteit die blijft tot de eindstrijd om de toppositie". Vrouwen kunnen daar nog heel wat van leren.

Schaafsma draait naar schatting zestig uur per week. „Daardoor houd ik sociaal niet veel tijd over, maar dat offer breng ik bewust. Wie a zegt, moet ook b zeggen, vind ik." En daar komt nog iets bij: „Je moet er heel goed van doordrongen zijn dat je alleen bent. Dat je geen schouder hebt om op uit te huilen. Je hoeft niet eenzaam te zijn, maar je wordt wel op je zelf teruggeworpen. Als je dat niet kunt, red je het niet". Over het aangaan van een relatie is ze kort: „Dat kost tijd en inzet en die tijd heb ik op dit moment niet".

Getrouwde vrouwen maken naar haar mening heel vaak „hun eigen ambities ondergeschikt aan die van hun man. Ook representatieve vrouwen met een behoorlijke opleiding en potentiële managementkwaliteiten. En als je denkt, dat dat andersom ook wel eens gebeurt, dan heb je het mis. No way". Dus vult Hanneke Schaafsma haar weinige vrije tijd met aerobic, joggen, lezen en reizen, waarbij vooral het Verre Oosten trekt. „Nee, niet de andere kant uit. De Verenigde Staten... dat is Mickey Mouseland."

'Iron Annie', zoals ze in Engeland werd genoemd, blikt zonnig naar de toekomst. Nog een paar statements: korte rokken mogen best, een mooi uiterlijk kan tegen je werken en charmant zijn werkt altijd. „Als in die mannenbusiness van driedelig grijs een jonge meid opduikt, die zinnige dingen zegt en ook nog lekker kan keuvelen, wordt dat als heel verfrissend ervaren. Als je het aanvankelijke wantrouwen ten opzichte van je deskundigheid hebt overwonnen, word je als een volwaardig partner geaccepteerd."

06-lijnen

Sexlijn 10
Jarretels 06-320.320.10
Ruige Sex 06.320.320.50
Ondeugend 06.320.321.10
Call-Me 50 cpm

Griekse Sex
Lisa draait z. om 50 cpm
06-320.325.55

06 Gay Café Limburg
De box met al jaren lang de meest spannende afspraken! 50 cpm
06-320.327.55

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan:
SM Limburg 325.18
Jack Off Privé..321.16
Darkroom....324.16
Gay Pervers...329.16
Travestie...325.09
Transsexueel...321.36
Bi-sex....323.36
Jongens-sex....325.19
Studenten-sex...327.56
ƒ 1,- p/m Pb. 75141 A'dam

Lisa
06-320.331.02
Maak je broek los en doe je ogen dicht, Lisa doet de rest....75 ct ct p/m

Kleed-me-aan
en meer! (100 cpm)
06-9574

Rijpe vrouw
volslank, grote cups, ik heb altijd zin in sex. Ik draag dunne lingerie wit of rood. Durf jij? 75 cpm
06-320.320.91

Ze zakte door haar knieen, op z'n Frans lieverd
06-96.46 75ct

Vrouwen heuvel
06-320
327.70 Rijp en blank 50 cpm
324.54 40plus Bizar 100cpm
323.63 40plus hard 100cpm
328.99 Moddervet 50 cpm
329.30 Overrijp 50 cpm

*** Mai ***
06-320.331.09
M'n lichaam glanst, denk maar dat ik bovenop je zit. 75 ct p/m

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! SM 50 cpm
06-320.332.32

06-320*320*62
Op z'n Grieks!
Zij 18 jr. Naakt bukt zè voorover en jij staat achter haar! 75 cpm.

06-320.320.38
Rijpe, keurige klassiek geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jongens die op z'n Russische tussen m'n Bolle willen, 75 cpm

Jouw MEESTERES! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren, 75 cpm
06-320.324.68

Sexy Honey
06-320.320.82 (75 ct.p/m)

Call-girls
06-320.325.05 (75 cpm)

Kontakten/Klubs

Nieuw!!! Nieuw!!! Nieuw!!!
Club Casa Rossa
Eens geproefd aan onze sfeer, dan wilt U niets anders meer!! Ons adres is Rijksweg 594 te Maasmechelen (België) Tel. 09-32.11766494. Leuk meisje altijd welkom.

Club Amorosso
Wanneer je een echt lekker stuk wilt hebben, kom bij ons. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Tel. 046-756335.
Geopend: ma.-vr. 12.00-24.00 uur, zat. 13.00-20.00 uur.

Porky's Pretpark!!
NIEUW KELLY, JENNIFER, CANDY, LINDA EN CINTHY
☎ 045-228481 / 229680
nu ook zaterdags open van 11.00-19.00 uur.

Hotline Escort Service
Een leuk meisje snel en discreet bij u thuis.
Tel. 04498-53403.

Nieuw! nieuw! nieuw! nieuw!
Jacky's escort
24 uur service
Heren wilt u een jonge, rijpere, slanke of volslanke dame, bel ons dan, wij hebben wat u zoekt, voor een vriendelijke prijs. 24-uurs service!
☎ 045 - 21 88 42
ook voor striptease en trio. Tev. chauffeur gevraagd. Tevens leuke assistente gevr. voor dag/nacht, 70/30 basis

!Nieuw! !Privé en escort!
!Bij Angel en Boy!
Simply the best
1000 en 1 mogelijkheden
o.a. Transsexueel en Travestie. Div. shows en massages mogelijk met 3 bloedjonge meisjes (vanaf 20 jr.) Diverse soorten S.M. ook slavin en 5 knapperige jongens (v.a. 19 jr)
Bel voor info ☎ 045-274587
Dringend leuke meisjes gevraagd.

ƒ 50,- all-in
Tel. 045 - 423608

Knappe sexy meisjes in nylonkousjes bij
Yvonne
Kapelweg 4, K'rade. 045-425100 7 dgn. open 11-24 uur, zond. van 15-23 u.

HEDEN LYDIA
Tel. 046-749662, 11-18 uur.

Club 2000
Te mooi om waar te zijn! 5 nieuwe meisjes. Rijksweg N. 22, Geleen. 046-742315.

Sacha's Escort
va. ƒ 100,- all in
06-52980255.

Peggy Privé en escort
ma.-vr. 11-22.30, woensd. tot 19 u. Thaise massage. Tel. 046-374393.

Heike is weer terug in
Club Rustica
v.d. Weijerstr. 9, Spekholzerheide-Kerkrade, tel. 045-412762. Open ma t/m vrij 11-24 uur. Erotische massage door: Conny, Mariska of Gerda.

Shirley privé
ook zond. 045-727538

Angelique
Privé. Tel. 043-639410.

Opgelet!!
Alleen voor de zaterdag, twee verleidelijke meisjes, v. 11-23 uur. 045-254598.

Meisje, 18 jaar
voor escort, 045-427473.

Sexy blondy
af 10 uur ook zat. en zond. 045-721759 meisje gevr.

Video-sex-club
Frimousses, ook met lieve meisjes. Open dag v. 11.00 -02.00u Zond. 14.00-02.00u Kl. Gracht 10, Maastricht.

Altijd diverse leuke meisjes aanwezig al vanaf ƒ 100,- all-in bij
Maastricht Privé
Deze maand tot 18.00 uur sexschommel als gratis extraatje en vandaag gratis erotische massage bij 'n bezoek v.a. 3 kwartier. Open v.a. 12.00-01.00u. Jodenstr. 2 Tel. 043-254183

J.Man 30 jaar
zoekt vriendin of echtpaar voor moderne vriendschap. Br.o.nr. B-0833 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-462257

Boys Escort
excl. en discreet boys voor heren privé, escort, trio, sm. Vanaf 18.00 uur 045-741769.

Ontspanningsmassage door 1 of 2
Jonge meisjes
045-353489

ZONDER

STEUN DE ARTSEN ZONDER GRENZEN
GIRO 4054 AMSTERDAM

RUGKLACHTEN?
Mogen wij eens met u over een oplossing praten.

Een te zacht of te hard matras kan rugklachten verergeren. FOUT | GOED Het OBAS-matras geeft de juiste steun aan ieder van de partners.

JARENLANGE ERVARING
heeft ons geleerd dat rug- en nekklachten vaak het gevolg zijn van een verkeerd matras, want een standaardmatras is niet voor ieder lichaam geschikt. Het kan aan iemand, die zwaar gebouwd is, goede steun geven en bijna zeker ongeschikt zijn voor een minder zwaar persoon, of omgekeerd. Eén van de partners lijdt in dat geval pijn of ongemak.

ONZE OPLOSSING
is een matras van OBAS. Een op uw eisen afgestemd 1- of 2-persoonsbed, met 2 totaal verschillende typen matrassen, die precies voor iedere individuele partner geschikt zijn. Dit unieke OBAS-matras, voor u ontworpen en aangepast aan zijn of haar individuele behoefte en voorzien van uw naam, geeft de beste garantie voor een ongestoorde, gezonde en ontspannen slaap. Uw lichaam wordt behoedzaam in de juiste positie gebracht, zodat de ruggegraat ontspannen en soepel blijft. De druk op beenderen, spieren, zenuwuiteinden en gewrichten wordt weggenomen.

OBAS STAAT VOOR
Orthopaedic Bedding Advisory Service, adviseurs voor bedden en matrassen. Onder medische en orthopedische begeleiding hebben onze technici duizenden OBAS matrassen ontworpen op basis van gewicht-gegevens, lichaamsbouw en de medische achtergrond van onze klanten. De e.v.t. beschikbare diagnoses van artsen kunnen hierin opgenomen worden.

DE DESKUNDIGEN
maken met vakmanschap onze, schijnbaar gewoon uitziende, topkwaliteit matrassen. Schijn bedriegt: uw OBAS-matras is heel bijzonder! Toch berekenen wij geen hoge prijzen, onze bedden zijn niet duurder dan normale 1- of 2-persoonsbedden van goede kwaliteit. Dat komt omdat wij rechtstreeks en zonder tussenpersoon vanaf de fabriek leveren. Dus, als u rugklachten heeft, uw partner zwaarder is dan u, of u lijdt rug-of nekpijn, neem dan kontakt op met OBAS, of vul de bon in, om zonder enige verplichting informatie te ontvangen.

OBAS
OBAS B.V. Tunnelweg 104, 6468 EK KERKRADE, Telefoon 045 - 46 22 11, Fax 045 - 46 19 40.

JA, IK WIL WEER GOED KUNNEN SLAPEN!
en daarom wil ik meer weten over OBAS-matrassen. Ik ga geen enkele verplichting aan.
Naam: ______
Adres: ______
Postcode: ______ Woonplaats: ______
Stuur deze bon in een open envelop aan: OBAS B.V. Antwoordnr.2110, 6460 WB KERKRADE
Een postzegel is niet nodig. LD 10

Perfecte Software

Word Perfect v. 5.1 NL ƒ 875,-
DBase IV v. 1.1 NL ƒ 1545,-
Lotus 123 v. 3.1+ NL ƒ 1165,-
Harvard Graphics v. 3.0 NL ƒ 1090,-

Prijzen op basis van afhalen en kontant betalen. Prijzen ex. btw

buroTronic AUTOMATISERING

Burotronic Automatisering zorgt ervoor dat u meer rendement haalt uit uw hardware en software. Het uitgangspunt van de specialisten van *Burotronic* is dan ook altijd uw specifieke behoefte. *Burotronic Automatisering:* de juiste partner voor een deskundig advies en optimale service.

Wijngaardsweg 22
6412 PJ Heerlen
Tel. (045) 23 14 84
Fax (045) 22 34 63

VOOR MODERN „ZIT" U BIJ ONS GOED

EEN GRANDIOZE NIEUWE COLLECTIE MODERNE BANKSTELLEN, NATUURLIJK INTERESSANT GEPRIJSD, VINDT U IN ONZE ZAAK LOCHT 2 KERKRADE.

Een romantische bank uitgevoerd met echt rundleder. 2-zits va. 2095,-

VEGERS MEUBELEN

Eiken klassiek	Slaapkamers	Moderne Meubelen
Honigmanstraat 47	Heerlerbaan 235	Locht 2
Heerlen	Heerlen	Kerkrade

Wie durft..?

ligne roset

Deze zitgroep van Ligne Roset heeft als enige nadeel dat uw visite wat langer blijft. Het ontwerp is jong en gedurfd en nodigt uit tot zitten en liggen in optima forma.

Een stoel met een eigenzinnig karakter; 'ZEN' in stof of leer.

design HOUSE

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen. Telefoon 045 - 754200.
Openingstijden: maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur.
Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

COPPEN ADVERTISING & MARKETING

Kom honderd bankstellen bewonderen.

Woonkultuur heeft onlangs zijn collectie bankstellen vele malen vergroot. Zoveel fauteuils, zitbanken, salon- en bijzettafels hebt u nog nooit bij elkaar gezien. En van de beste merken.

De selectie gebeurde volgens de hoogste Woonkultuur-normen voor design, afwerking en duurzaamheid. Het leder is subliem, de stoffen bekledingen strelen het oog met nieuwe tinten en dessins.

U mag àl onze bankstellen proberen.
Maar opgelet: daar bent u wel even mee bezig.

U zit goed met de bankstellen van Woonkultuur !

Genk, Sittard, Stein, Zutendaal, Lanaken, Heerlen, Maastricht, Bilzen, Valkenburg
Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

woonkultuur zutendaal

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 011/61.11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 611136.
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Onderzoeker verwacht dit jaar enorme toename van roofcrimiminaliteit

Jongens tussen de 15 en 25 jaar die geld 'nodig hebben' om luxe spullen te kopen, zoals dure sportschoenen, of die gokken en uitgaan, grijpen steeds sneller naar de 'gemakkelijkste' manier om aan geld te komen: een overval op een winkel. Drs Niek Mertens, criminoloog in Vianen weet waar hij het over heeft als hij zegt: „Ik zie dit jaar in alle stedelijke gebieden een enorme toename van het aantal berovingen." Gelukkig heeft hij ook de remedie bij de hand: zorgen dat alleen het hoogst noodzakelijke wisselgeld aanwezig is.

● *Volgens Victor Jammers (rechts) en Nic Mertens neemt het aantal mensen dat bereid is een overval te plegen snel toe.* Foto: DIJKSTRA

Hoogstens nog wisselgeld in de kassa

vervaging van morele normen ...t in hoog tempo tot een sterke ...ging van de zogenaamde 'roof...minaliteit'. En niet alleen dat: ...t is een publiek geheim dat in ...el zaken bedragen van tussen de ...ie- en vijfduizend gulden vrijwel ...beheerd vaak voor het grijpen ...gen. Houd de bediende of ...koper(ster) een vuur- of steek...pen onder de neus en je kunt de ...it in de zak steken.

...oewel een op elke drie roofover...llen van deze aard mislukt, ...dt daar toch steeds gemakkelij...r over gedacht. En zelfs dat hoge ...rcentage mislukkingen is min...r vrolijk dan het lijkt; want ook ...mislukte roofoverval gaat je ...in de kouwe kleren zitten. ...e hebben het hier niet over de ...die goed voorbereide ...vervallen plegen op duchtig be...iligde banken of postkantoren. ...n ook niet over straatroof, meest...l gepleegd door drugsverslaafden. ...et gaat om jongens die waar...chijnlijk ooit begonnen zijn als ...inkeldief, maar zich geleidelijk ...ntwikkeld hebben tot deze vorm ...an roofcriminaliteit.

...r is wel wat aan te doen: toen in ...ecember 1990 en januari 1991 het ...ntal roofovervallen op winkels in ...msterdam enorm toenam (gemid...ld drie per dag, tegen twee 'nor...aal') werd een roofbijstandsteam ...n 180 man geformeerd dat, aldus ...n artikel van Victor Jammers in ...t blad Justitiële Verkenningen, ...ans zag een groot aantal daders te ...akken te krijgen, waardoor het ...ntal overvallen al na enkele ...aanden daalde.

Maar ook een politiekorps als dat van Amsterdam kan niet onbeperkt een dergelijk omvangrijk team laten bestaan – bovendien is deze activiteit repressief, en er moet toch ook preventief iets gedaan kunnen worden.

Bijvoorbeeld, zegt drs Niek Mertens, (van Mertens & Partners bv 'Consultants voor politiemanagement en criminaliteitsbeheersing'), door te zorgen dat er veel minder geld in de winkels beschikbaar is. Want overvallers zijn heel praktische mensen: tegenover de 'inspanning' moet een behoorlijke buit staan.

Terugbrengen van de hoeveelheid direct in de winkel beschikbaar geld is een van de adviezen die Mertens & Partners geeft in het rapport 'Roofcriminaliteit in Nederland', opgesteld in opdracht van de het Bureau Landelijk Coördinator Voorkoming Misdrijven. Mertens analyseerde, ook in opdracht van de politie van Amsterdam, 1200 Amsterdamse roofovervallen, gepleegd tussen juni 1989 en augustus 1991. „Het overvalprobleem is op dit moment: de beveiliging van de kassa," concludeert Mertens. De kans van 'slagen' van de overval wordt bepaald door de schatting die de aanstaande rover maakt van de kans dat hij gepakt wordt, en de hoeveelheid te verwachten buit. „De ondernemer kan aan de pakkans heel weinig doen, hoewel hij wel kan helpen, bijvoorbeeld door een videoband te maken van de overvaller," zegt Mertens. „Maar aan de buitverwachting valt heel wat te doen. Bij de door ons onderzochte overvallen was de buit bij winkels en horeca gemiddeld ruim vijfduizend gulden. En dat is veel te hoog. De dader vindt dat bedrag, afgezet tegen het risico gepakt te worden, voldoende; het ligt blijkbaar gewoon te snel voor het oprapen. Dat zie je ook aan het vervolg, soms komen ze zelfs na een paar dagen terug om het nog eens te proberen."

De gemiddelde buit, vindt Mertens, moet terug naar een bedrag rond de driehonderd gulden. „Ofwel het hoogst noodzakelijke wisselgeld dat de ondernemer voorhanden moet hebben. Je remt de agressie wat af door althans nog een beetje tegemoet te komen aan de buitverwachting van de dader."

De oplossing: in elke winkel een kluis die alleen onder bepaalde condities kan worden geopend. „Het gaat daarbij om tijdvertraging bij het openen, bijvoorbeeld lang genoeg om te politie de kans te geven op het toneel te verschijnen." Het gaat alles bijeen om een investering van rond de drieduizend gulden, en het bureau van Mertens is al begonnen om, samen met de Amsterdamse politie, organisaties van winkeliers – bijvoorbeeld de horeca – te benaderen om hun mensen zover te krijgen die investering te doen.

„Het probleem is daarbij natuurlijk, dat menigeen denkt: zoiets overkomt alleen anderen," zegt Mertens. „Wij hopen met onze cijfers aangetoond te hebben dat de kans voor sommige branches wel erg groot is." De cijfers zijn afkomstig van de politie van Amsterdam.

Het landelijk beeld wijkt daar nogal van af. Niettemin: tankstations hebben per jaar bijna 24 procent kans op een overval, op afstand gevolgd door warenhuizen, die bijna tien procent kans hebben. Hotels zijn ook een belangrijk doelwit (8,5 procent kans), gevolgd door slijterijen, tabakswinkels, juweliers en supermarkten, die nog altijd 5 procent kans maken. Het maakt overigens ook nog veel uit op welke plaats in de stad een winkel gevestigd is.

door SANTE BRUN

Deze cijfers zijn overigens bescheiden bij die van postkantoren (55 procent kans) en postagentschappen (bijna 42 procent), maar daar gaat het om andere soorten daders, die veel minder impulsief te werk gaan.

Als de winkels zich op de gewenste manier beveiligd hebben, zullen de overvallers dan niet sneller overgaan tot het nemen van gijzelaars om alsnog aan een grotere buit te komen?

Mertens gelooft van niet. „Ik geloof niet dat de groep waar we het over hebben dat gauw zal doen. Nu gaat het nog te vaak te gemakkelijk, al realiseren de meesten zich niet, dat de straf voor zo'n beroving al gauw twee, drie jaar cel is. Maar gijzelaars nemen is wel tien stappen verder in de criminele carrière." Daar komt nog bij, dat het alternatief zou zijn: niets doen, geen extra beveiliging. „En dat is ondenkbaar," zegt Mertens, die daar aan toevoegt dat hij dit jaar ook voor gebieden ver buiten Amsterdam een enorme golf van dit soort roofcriminaliteit verwacht – met name omdat het tot grote groepen doordringt hoe 'gemakkelijk' het blijkbaar is.

Hoe komt het dat de drempel steeds lager ligt?

„De normen vervagen, dat is het gewoon. Iedereen vindt het normaal om tien sloten aan de fiets te hangen. Van winkeldiefstal kijkt niemand meer op. Dan ben je zó nog een stapje verder. We hebben gezien dat veel jongelui tegenwoordig een wapen bij zich dragen. Het is maar een klein stapje van dragen naar gebruiken."

Victor Jammers, verbonden aan het Landelijk Bureau Voorkoming Misdrijven, voegt daar aan toe: „Een deel van de groei van dit soort criminaliteit is ook te verklaren uit het feit dat er niet alleen veel meer geld voorhanden is, maar ook dat de behoefte aan geld bij de dadergroep groter is geworden. Bovendien neemt het aantal mensen dat bereid is een overval te plegen snel toe – dat gebeurt altijd in samenlevingen waar randgroepen ontstaan die aan de samenleving nauwelijks meer boodschap hebben."

Mertens is er voorstander van in bepaalde bedrijfstakken beveiliging min of meer dwingend op te leggen. „Via het vakbekwaamheidsonderricht erop attenderen, dan via het bedrijfschap stellen als eis voor het openen van een winkel. Misschien kan het nog aantrekkelijker worden gemaakt door te regelen dat de verzekeringspremies wat omlaag gaan." Hij noemt de parallel met de brandbeveiliging: die is ook dwingend opgelegd. Ook ziet hij wel iets in aparte contracten of convenanten, zoals ook al met organisaties van houders van tankstations zijn gesloten, of zelfs in wettelijke maatregelen in de sfeer van de Winkelsluitingswet of zelfs de Arbo-wet.

Duidelijk op de buitenkant van de winkel vermelden dat binnen de veiligheidsnormen strikt gehanteerd worden, dat kan de overvaller ook wel afschrikken, meent Mertens.

Maar als winkeliers nu eens blijven denken: dat overkomt mij niet – komt dan het moment in zicht dat de politie gaat zeggen, dan helpen wij u ook niet meer zo vlot als u beroofd wordt?

Victor Jammers ziet daar in de praktijk weinig van terecht komen. „Dat zou wel een grote rechtsongelijkheid met zich meebrengen." Hij ziet meer in het maken van betere afspraken tussen politie en ondernemers. Af en toe steekproeven bij de kassa, bijvoorbeeld, om te zien of de veiligheidsdiscipline afneemt. „Het argument dat de ondernemer zich door al die maatregelen onveilig gaat voelen, houdt natuurlijk geen steek. Als ik in Amsterdam aankom verhuist mijn portemonnee ook van mijn broekzak naar mijn binnenzak. Dat is toch normaal? Het handhaven van maatregelen moet voor een winkelier een automatisme worden, dat hoeft geen gevoel van onveiligheid te geven.'

Daar komt nog bij dat een roofoverval de winkelier en zijn personeel psychisch danig aangrijpt. Daar ga je niet schouderophalend aan voorbij. Slachtofferhulp is ook een van de zaken die Mertens samen met de Amsterdamse politie bespreekt. „Ik zou zeggen dat er genoeg mensen zijn met ervaringsdeskundigheid. Daarmee kun je uitstekend slachtofferhulp organiseren. En tenslotte moet je de winkeliers ertoe brengen dat ze elkaars veiligheid samen organisere. Dat je bijvoorbeeld bij agressief gedrag van klanten de buren waarschuwt. Dit werkt niet alleen preventief tegenover de daders maar geeft ook een veiliger gevoel."

---

denkwijzer

„Ik had me weer eens ontzettend geërgerd aan de eeuwig sarcastische opmerkingen van mijn vader. Toen ik door de gang van het verzorgingstehuis waar hij zat naar buiten liep, kon ik alleen maar denken: 'val toch d... man, het is bij jou ook nooit goed'. Een uur later, ik was al thuis, werd er vanuit het tehuis gebeld. Mijn vader die zich natuurlijk weer had moeten bewijzen door de trap in plaats van de lift te nemen, was gevallen en naar het ziekenhuis gebracht. Diezelfde avond nog overleed hij."

IN GEDACHTEN DODEN

DOOR RENÉ DIEKSTRA

De 28-jarige zoon die dit verhaal vertelde was nog niet uitgesproken of een van de andere leden van de gespreksgroep waarin hij zat kwam hem al te hulp. „Maar dat was toch niet jouw schuld? Die twee dingen hebben niks met elkaar te maken!"

Is dat wel waar? Hebben die twee dingen niks met elkaar te maken? Natuurlijk zegt het rationeel denkende deel van onze geest – bij de meeste mensen zit dat in de linkerhersenhelft – dat de doodswens van de zoon niet de oorzaak was van de val van de vader. Als gedachten zo'n magische kracht zouden hebben, dan zouden er dagelijks hele reeksen vaders, moeders, echtgenoten en andere familieleden van de trap of nog erger vallen. Vaders zijn immers niet het exclusieve doelwit van doodswensen. Het in bepaalde kringen populaire strijdlied 'Gooi je schoonmoeder van de trap ... enz.' wijst er bovendien op dat het niet allen op denken maar ook op doen aankomt, als je iets in de familiesamenstelling wil wijzigen.
Toch verandert dit verstandelijke inzicht vaak maar weinig aan de schuldgevoelens die mensen hebben, als een ouder sterft die ze net tevoren hebben dood gewenst. Waarom? Het antwoord moeten we zoeken in de andere kant van onze geest, de kant die niet denkt in objectieve oorzaak-gevolgrelaties maar die situaties in hun geheel – holistisch heet dat – bekijkt.
Het holistische denken en waarnemen zit bij de meeste mensen in de rechterhersenhelft. Die helft bekijkt het verhaal van de vader en de zoon zoals je ook een schilderij in zijn geheel bekijkt. Deze helft heeft minder oog voor de afzonderlijke details en meer voor het totaal. Wat je dan ziet is een beeld met aan de ene kant een zoon wiens laatste gedachte voor zijn dan nog levende vader is dat hij kan doodvallen, en aan de andere kant een vader die via een ongelukkige val inderdaad dood valt!
Zo'n schilderij biedt niet direct een verheffend of optimistisch beeld van hoe mensen – ook mensen die nauw aan elkaar verwant zijn – in deze wereld met elkaar omgaan. Daarom is het ook nauwelijks verwonderlijk dat iemand die actief aan de totstandkominbg van zo'n 'schilderij' heeft meegewerkt zich daarover slecht of schuldig kan voelen.

De man in kwestie vertelde dat hij sinds het gebeuren in zijn dromen zijn vader regelmatig een brief schreef, waarin hij hem om vergiffenis vroeg, maar dat hij nooit een postbus kon vinden om de brief in te doen. Daarna werd hij steeds angstig en verdrietig wakker. Deze droom – eveneens een produkt van zijn rechterhersenhelft – drukte niet alleen het besef uit dat hij iets onvergeeflijks had gedaan, maar strafte hem als het ware ook voor zijn 'vergrijp' via de gevoelens van angst en schuld. De verwerking van de gevoelens van rouw en de dood van zijn vader werd door de schuldgevoelens ernstig belemmerd. Niet in het minst omdat hij tegen niemand over zijn doodswens jegens zijn vader had durven spreken.
Het is een patroon dat ik regelmatig ben tegengekomen bij kinderen die vastliepen in de rouw om een overleden ouder of bij de rouw van iemand om zijn partner. Bij intensief doorvragen bleek er vaak een of meerdere keren sprake te zijn geweest van al dan niet onbewuste doodswensen ten opzichte van de overledene. Die kwamen soms aan de oppervlakte in de vorm van een gevoel van opluchting naast gevoelens van wanhoop en verdriet na het overlijden.
Wat is het eigenlijk voor wereld – zo vraag je je af – waarin kinderen zich over de dood van hun ouders opgelucht voelen en die dood zelfs gewenst kunnen hebben en waarin echtgenoten dezelfde reacties ten opzichte van elkaar kunnen hebben?

Antwoord: het is de 'normale' leefwereld van de mens vanaf het allervroegste begin. Een van de meest ontnuchterende feiten over onze soort is dat als we elkaar naar het leven staan, we dat het meest doen bij mensen in onze directe omgeving (oorlog daargelaten). De meeste moorden worden niet gepleegd door vreemden, maar door mensen uit de naaste omgeving.

Als oudere mensen worden mishandeld zijn meestal hun kinderen of andere familieleden de boosdoeners. Het is veelbetekenend dat de eerste moord waarover de bijbel verhaalt die van het ene familielid op het andere is: Kaïn die zijn broer Abel vermoordt. En verder is de bijbel ook niet karig met moord en doodslag in de familie (denk aan Jozef en zijn broers).
Blijkbaar is het met mensen zo: hoe dichter ze bij elkaar staan, hoe meer ze ook een bron van gevoelens van frustratie, agressie en haat voor elkaar kunnen vormen. Maar het conflict tussen nabijheid en afstand speelt nergens zo sterk als tussen ouders en kinderen. Om zich te ontwikkelen heeft een kind de nabijheid van een ouder nodig. Maar om zich verder te ontwikkelen moet het kind zich weer van die ouder ontdoen. De ouder (lees de voorafgaande generatie) moet als het ware worden opgeruimd om materieel en psychologisch de ruimte te maken die het kind nodig heeft om zelf volwassen te worden en ouder te kunnen zijn.

Vandaar dat ieder kind vroeger of later zijn ouders (als ouders) wegwenst: 'dood' wenst. De belangrijkste verhouding in ons leven is tevens ook de meest ambivalente. Het is daarom ook absoluut geen toeval dat drie van de grootste meesterwerken uit de wereldliteratuur – koning Oedipus van Sophokles, Hamlet van Shakespeare en de gebroeders Karamazov van Dostojevski – zich allen met hetzelfde thema bezig houden, namelijk de vadermoord.

Maar behalve het thema hebben deze drie werken nog een paar andere belangrijke overeenkomsten. Voor alle drie geldt dat in het begin de precieze toedracht van de misdaad noch de misdadigers zelf bekend zijn. Ze moeten worden opgespoord. Het zijn een soort detectives waarin de held zowel speurder als misdadiger kan zijn. Oedipus en Hamlet gaan zelf op zoek naar de waarheid, waarbij ze tenslotte zichzelf als de schuldige, de vadermoordenaar, ontmaskeren.
Bij de gebroeders Karamazov worden de schuldigen via een gerechtelijke procedure opgespoord. Maar in alle drie gevallen blijkt de kern uiteindelijk niet het banale 'wie heeft het gedaan?' te zijn, maar de veel schokkender vraag 'wie heeft het gewild?'

Hoeveel jongens en meisjes en hoeveel volwassenen hebben ooit gewenst of gewild dat hun vader of moeder er niet meer zou zijn? Hoevelen hebben ooit min of meer bewust gedacht aan de voordelen, materieel of anderszins, die het overlijden van hun al dan niet bejaarde ouders hun zou opleveren? Het schuldgevoel van de 28-jarige man uit het beginverhaal bleek niet alleen te zijn veroorzaakt door zijn doodswens op de allerlaatste dag. Het bleek ook te maken te hebben met het feit dat hij sinds zijn vaders dood genoot van een behoorlijke erfenis, die ook al eerder aanleiding was geweest tot fantasieën omtrent zijn vaders dood.

Op dezelfde manier voelen mannen en vrouwen met een buitenechtelijke relatie zich vaak niet alleen schuldig over dat feit maar ook over het feit dat ze (soms) hopen dat hun wettige partner iets overkomt zodat zij de handen vrij krijgen...
De mens is de enige diersoort die in gedachten anderen kan doden of die in gedachten wordt gedood. Als beide feiten ons iets te zeggen hebben, dan is het wel dat we op onszelf moeten blijven letten. Zeker als het waar is wat de Franse schrijver De Balzac beweerde, namelijk dat wat ons onderscheidt van de echte misdadiger niet de gedachten maar de straffeloze gelegenheid is.

In de roman 'Annette en de crimineel' illustreerde hij dat zo. Een priester roept vanaf de kansel tot zijn gelovigen: 'hé, jullie daar beneden... Als jullie met een enkele blik een oude man in China konden doden en niemand zou er ooit achter komen en jullie zouden door deze heimelijke misdaad in het bezit komen van zijn reusachtige vermogen, zouden jullie dan voor de verleiding zwichten?'

Stilzwijgend gaf de gemeente haar antwoord.

In navolging van de Kroaten willen nu ook de Schotten onafhankelijkheid. Bijna drie eeuwen maken ze nu deel uit van het Britse imperium, maar enkele weken geleden spraken de Schotten zich in een opiniepeiling voor het eerst uit voor onafhankelijkheid. De Schotse nationalisten zelf zeggen uitsluitend honger te hebben naar de vrijheid. In Londen wordt verondersteld dat dorst naar olie ook een rol speelt. Maar rekenen de Schotten zich niet te snel rijk? Is het leeuwedeel van de olie niet gewoon van de Shetlandjes?

Heeft Schotland honger naar vrijheid of dorst naar olie?

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

„Mijn baan is niet zo onbeduidend als sommige mensen denken", sprak Malcolm Rifkind niet zonder trots in 1986. „Als minister voor Schotland heb ik bijna evenveel macht als een koloniale onderkoning".

In Engeland is Schotland altijd gezien als een wingewest. Maar in tegenstelling tot India werd Schotland voornamelijk bevolkt door schapen, die weinig aan de welvaart van het imperium bijdroegen. Dat de Schotten in het jaar 1707 bereid werden gevonden zich bij Engeland aan te sluiten, was leuk meegenomen maar verder niet van historische betekenis. „Waarom zouden we zoveel drukte maken over de Unie (met Schotland)?", vroeg een Londense schrijver destijds. „Het voordeel dat wij krijgen, is hetzelfde voordeel dat je hebt als je een bedelaar trouwt".

Tot op de dag van vandaag getuigen de Engelsen van desinteresse voor de altoos in mist gehulde contreien die zich noordelijk van hun beschaving uitstrekken. Zelfs het voornemen van de Schotten om nu, bijna drie eeuwen later, het huwelijk te ontbinden, vermag geen rimpeling in de Theems teweeg te brengen.

Sinds mensenheugnis zijn de Schotten niet bijster gesteld op hun zuiderburen. Als er gevoetbald wordt, steunen de Schotten slechts twee teams: het eigen nationale team en ieder willekeurig elftal dat tegen Engeland speelt.

Toen God bijna klaar was met de schepping was de wereld, sprak hij naar verluidt tot de aartsengel: „En nu wil ik nog een land maken dat in schoonheid alle andere overtreft. Het heeft ongenaakbare bergen, die rijk zijn aan delfstoffen. Het heeft schapen in overvloed en wateren vol vis. En het heeft een zon die in de zomer nauwelijks ondergaat".

„Maar is dat wel eerlijk"? informeerde Gabriel tamelijk naief. „Waarom zou een enkel land al het goede moeten krijgen?".

„Ho, niet zo snel met je oordeel", sprak God. „Wacht maar tot je ziet wie ik het als buren geef".

Hoewel die delfstof ten tijde van deze dialoog nog niet bekend was, schonk God de Schotten ook olie. En boze tongen beweren dat het niet zozeer hun afkeer van de Engelsen is die de Schotten tot seperatisme beweegt, als wel hun dorst naar olie.

De rekensom is snel gemaakt, althans door professor Alex Kemp van Aberdeen University. Devoot gezeten temidden van dossiers die tot het middel zijn opgestapeld, profeteert de bebrilde geleerde: „Ik voorzie een aanzienlijke toename van de olie- en gasproduktie op de Noordzee. De opbrengst kan stijgen van de huidige 7 tot 8 miljard pond tot 14 miljard pond in de tweede helft van dit decennium. Voor een onafhankelijk Schotland zou dat een toename van de belastinginkomsten betekenen tot 5 miljard pond".

Het zijn dit soort rekensommen die de Schotten met geestdrift vervullen voor onafhankelijkheid. De Scottish National Party (SNP) weigert de oliekaart openlijk uit te spelen, maar volgens professor Kemp leidt het geen twijfel dat olie een voorname rol speelt in het streven naar onafhankelijkheid.

Hoewel in de jaren '70 de SNP ook al voor onafhankelijkheid ijverde, heeft zij pas de laatste maanden de wind plotseling in de zeilen gekregen. In twee opiniepeilingen spraken de Schotten zich in januari voor het eerst in meerderheid uit voor onafhankelijkheid. Ruim 50 procent wilde Schotland helemaal losmaken van Engeland en nog eens een kwart was voorstander van autonomie binnen het Verenigd Koninkrijk. Slechts een op de vijf Schotten wilde handhaving van de status quo, die inhoudt dat Schotland vanuit Londen wordt bestuurd.

Thatcher

De vraag is waarom de Schotten, die twintig jaar geleden reeds de eerste olieplatforms voor hun grillige kusten zagen verrijzen, nu pas in meerderheid het onafhankelijkheidsprincipe gingen omarmen. Lindsay Patterson, lector aan de Universiteit van Edinburgh, kan het antwoord daarop in twee woorden samenvatten: Margaret Thatcher. „In de jaren '50 hadden de Conservatieven hier een meerderheid", zegt Lindsay. „Bij de laatste verkiezingen, in 1987, kregen ze nog maar 12 van de 78 Schotse zetels. Thatcher heeft de Schotten van zich vervreemd. Ze hief tal van organen op, waarin de Schotten invloed konden uitoefenen op het bestuur van hun scholen en ziekenhuizen, en ze voerde hier de poll tax een jaar eerder in dan elders. Maar haar beleid deed de Schotten niet alleen in walging afkeren van de Conservatieve regering, maar van heel Engeland".

Hoewel de zucht naar onafhankelijkheid de Schotten nog niet de straat heeft opgedreven, worden de tekenen manifester. The Sun, doorgaans een kritiekloze volgeling van de Conservatieve regering, voert in haar Schotse editie een niet aflatende campagne voor Schotse onafhankelijkheid. Die campagne werd op 23 januari ingeluid met een voorpagina die de Schotse vlag bevatte en de oproep: 'Sta nu op en wees morgen opnieuw een natie'. Volgens James Davidson, SNP-kandidaat voor het Lagerhuis bij de komende verkiezingen, is onafhankelijkheid slechts een kwestie van tijd. „De huidige Unie (met Engeland) is onhoudbaar", zegt hij. „Er zijn slechts 5 miljoen Schotten tegen 52 miljoen Engelsen. Wij liggen in bed met een olifant, en die olifant vertoont koloniale trekjes".

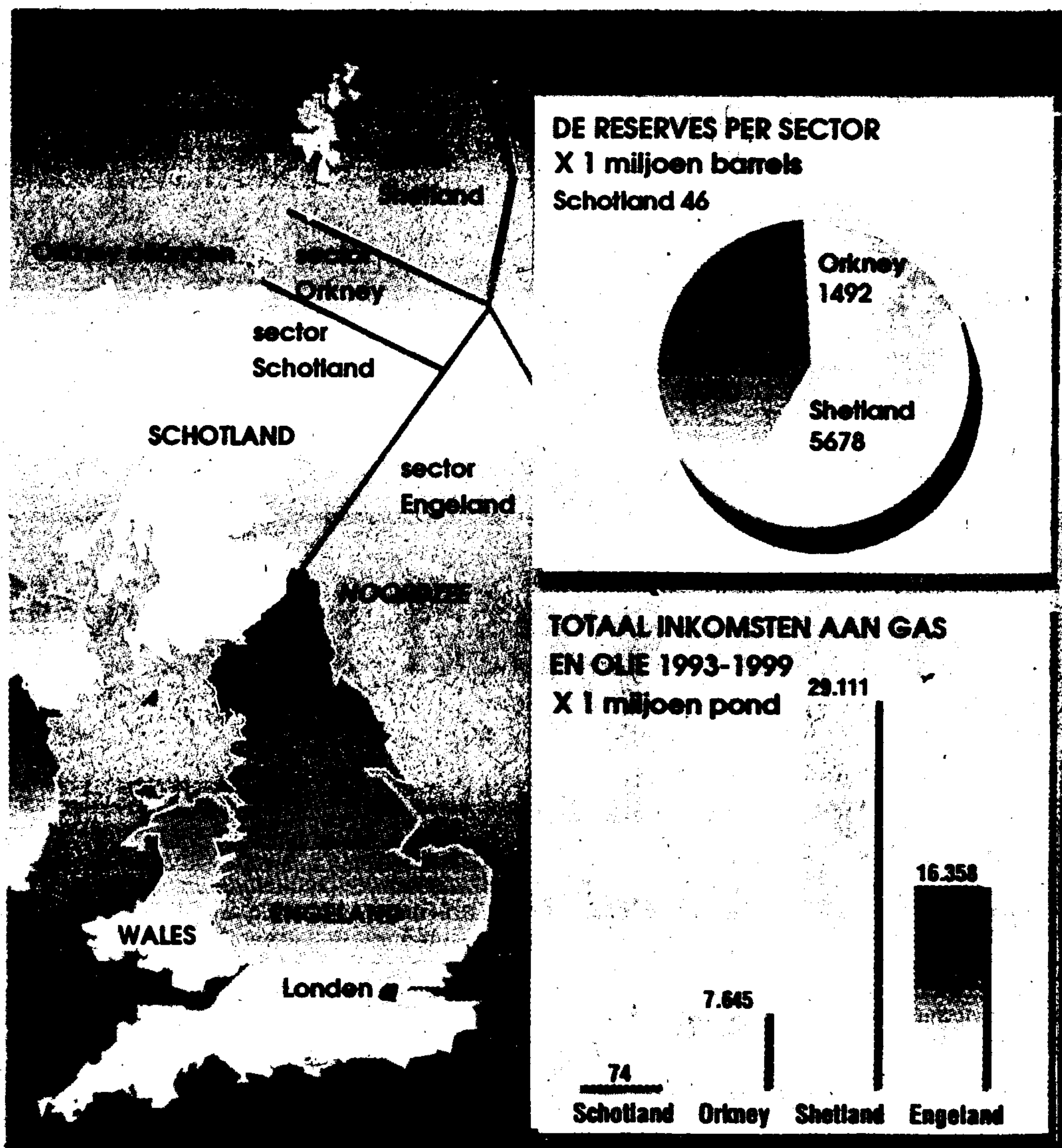
Maar als de dikhuiden in Londen ongevoelig blijken voor de argumenten uit Schotland? „Dan stellen we hier een voorlopige regering in en verklaren ons onafhankelijk", verklaart Davidson fier.

Bob Middleton, die namens de Labour Party de functie van Commissaris van de Koningin voor de regio Aberdeen bekleedt, vindt dit klinklare onzin. „Wij zijn nooit door Londen onderdrukt. Er zitten 78 afgevaardigden uit Schotland in het Lagerhuis, wat per hoofd van de bevolking meer is dan uit Engeland. En in elke directiekamer in Londen is tegenwoordig een Schot te vinden".

Olie

Hoewel verdeeld over het juiste antwoord op de Schotse crisis, zijn Conservatieven en Labour Party het over één ding eens: de olie. Als de Schotten zo nodig onafhankelijk willen worden, zeggen beide partijen, zullen zij voor elke druppel olie moeten vechten.

De SNP gaat er vanuit dat 90 procent van de olierijkdommen in de Schotse wateren ligt, maar daarvan is Londen niet overtuigd. De Britse regering zou er op staan dat de landsgrens, die van zuidwest naar noordoost loopt, in dezelfde richting in zee wordt doorgetrokken (zie kaartje). Daarmee zou bijna de helft van alle gas-en olievoorraden in Engelse wateren vallen. Maar bovendien, zo wordt door Conservatieven en Labour fijntjes opgemerkt, kan Schotland er niet helemaal zeker van zijn dat de Shetland Eilanden onder een regering in Edinburgh zouden willen vallen.

„De Shetland-bewoners zijn erg onafhankelijk", zegt Middleton. „Misschien zeggen ze nu dat ze bij Schotland willen blijven, maar als Schotland onafhankelijk wordt, komt hun vlag er waarschijnlijk anders bij te hangen. Misschien willen ze zich wel aan Noorwegen binden".

Een onafhankelijke Shetland-archipel moet voor iedere rechtgeaarde SNP-nationalist de nachtmerrie zijn die hem, badend in het zweet, doet ontwaken. Als de Shetlandjes zich onafhankelijk verklaren, zullen de naburige Orkney Eilandjes dat voorbeeld zeker volgen en zou Schotland beroofd worden van nagenoeg al zijn olie. De olie-inkomsten voor een Schotse minister van financiën zouden dan worden gereduceerd tot de somma van 2.20 pond per Schot per jaar.

Negorij

Thans zijn de Shetlandjes verre van paradijslijk. Wie na een 14 uur durende boottocht voet aan wal zet in Lerwick, het grootste gehucht, staat in een onbeschrijflijke negorij. Hoge winden maken korte metten met iedere flora die meer dan vijf centimeter boven het door schapen kaalgevreten gras uitsteekt, zodat de ongeveer 50 zeehonden in aantal de bomen overtreffen.

Een beetje extra oliegeld zou op de Shetland Eilanden geen schade kunnen aanrichten. Vijfhonderd jaar geleden werden de eilandjes door een Deense koning met een royaal gebaar aan koning James III van Schotland gegeven. De Deense vorst had net even niet de 250.000 kronen die zijn Schotse collega als bruidschat wilde, maar hij had nog wel een paar onooglijke eilandjes. Die kon James III zolang wel als onderpand hebben. Zelden heeft een vorst een grotere stupiditeit begaan. Een paar jaar geleden deed de Deense regering nog een doorzichtige poging de eilandjes voor 250.000 kronen terug te kopen, maar toen hoefde het niet meer voor de Britten. In de wateren van de eilanden blijkt nu zoveel olie te zitten dat de Shetlanders elk 163.000 pond (ruim een half miljoen gulden) per jaar bij hun inkomen uit de fok van schapen, pony's en ander gedierte kunnen voegen.

De vraag nu is of zij dit willen.

„Voorlopig niet", zegt Edward Thomasson. „Ons ethos is samen werken, niet tegenwerken. Wij zijn voorstander van autonomie voor Schotland, we willen echter geen onafhankelijk Schotland". Thomasson is heerser over de 22.000 Shetlanders. Hij combineert de functies van burgemeester en Commissaris van de Koningin, en heeft een kamer die in vroeger tijden nog dienst heeft gedaan als gevangencel en urinoir. Hij heeft alles wat zijn hart begeert, en lonkt niet naar onafhankelijkheid. Hij heeft zelfs geen hekel aan de Schotten. „Als Engeland tegen Holland voetbalt, juich ik voor Engeland", zo zet hij zijn levensfilosofie uiteen. „Maar als Engeland tegen Schotland speelt, ben ik voor de Schotten".

Zoals zo vele van zijn lotgenoten voelt Thomasson zich iets meer verwant met de Schotten dan met de Engelsen. Maar wat als de Schotten zich onafhankelijk verklaren? „Daar zijn wij niet voor. Met autonomie hebben wij geen problemen, maar onafhankelijkheid? Dan zouden wij ons op onze positie moeten bezinnen".

Ook andere leidende figuren op de Shetlandjes maken niet de indruk onmiddellijk de wapens te willen opnemen tegen de Schotse horde zodra dezen zich van Engeland zouden losmaken. „Het enige wat wij willen, is eigenlijk een goedkopere veerdienst", zegt Magnus Flaws, de trotse voorzitter van de plaatselijke Shetland Movement.

„Als mijn zwager een kalf in Aberdeen verkoopt, houdt hij van de 110 pond er 65 over. De rest is hij kwijt aan transport. Wij willen dat de Britse regering de veerdienst subsidieert."

De meest radicale geluiden zijn nog te beluisteren in de plaatselijke Conservatieve gemeenschap: „Als Schotland onafhankelijk wordt, betekent dat voor ons niet alleen dat we onder Schots bestuur zouden vallen maar ook onder een socialistisch bestuur", meent Grace Halcrow. „Schotland stemt in meerderheid op Labour, en dat benauwt een hoop mensen. Een Schotse onafhankelijkheidsverklaring zou daarom voor ons het sein kunnen zijn voor een campagne tegen de Schotten".

Haalbaar

Terwijl de Shetlanders hun afwegingen maken, wordt in Edinburgh al driftig gerekend. „Op dit moment wordt er door de Britse regering jaarlijks 18 miljard pond uitgetrokken voor Schotland", zegt Lindsay Patterson van de plaatselijke universiteit. „De belastingopbrengst hier is 15,5 miljard, zodat een Schotse regering maar 2 tot 3 miljard te kort zou komen. Dat zou geen overdreven begrotingstekort zijn. Misschien is een onafhankelijk Schotland zelfs haalbaar zonder de olie-inkomsten".

Treinverbinding naar Aken is een puinhoop

● De 'spoor'-verbinding tusen Maastricht en Aken is een puinhoop. Er mag dan wel een 'goede samenwerking' zijn geregeld tussen NS en VSL, het praktisch effect tart elke beschrijving. Een reisje naar Aken per spoor is soms zelfs beangstigend en het lijkt erop of het zuiden van het land wordt gediscrimineerd ten opzichte van de Randstad en wijde omgeving. Die conclusie kan worden getrokken uit een brief die drs J. Loffeld, oud-gemeente-secretaris van Valkenburg a/d Geul, mede namens een twintigtal reizigers een tijdje terug aan de Nederlandse Spoorwegen heeft gestuurd. Mensen die 'het spoor' een warm hart toedragen vragen zich af of het met de spoorverbinding Heerlen-Aken (ingaande einde mei) dezelfde weg gaat als vandaag de dag nog om de haverklap op het traject Maastricht-Aken het geval is, een lijn die 30 mei van dit jaar dus voorgoed verdwijnt.

In het Limburgs Dagblad van vrijdag 15 november verleden jaar op pagina 13 viel onder het kopje 'Treinverkeer Aken-Maastricht hersteld' onder andere te lezen dat de oorzaak van het uitvallen van die treinen, aldus een woordvoerder van de Nederlandse Spoorwegen in Maastricht, gelegen is in het feit dat de twee dieseltjes die het traject berijden de afgelopen dagen tegelijk in reparatie waren. Citaat: 'Bij de ene loc moest de motor verwisseld worden. Door de gladheid van de rails moesten de wielen van de andere loc opnieuw rond geslepen worden. De noodzakelijke reparaties zijn inmiddels afgerond. Om de overlast voor de reizigers te beperken is, in overleg met het streekvervoer (VSL) enkele dagen vanaf het station in Valkenburg een bus-pendeldienst met Aken onderhouden. De verkeersleiding van de NS is vol lof over deze samenwerking'. Einde citaat.

Maar de chauffeurs die die bus reden, wisten niet eens waar het station Aachen-Westbahnhof was te vinden. Tenminste niet op maandagmorgen 11 november 1991. Vraag het ze maar.

Op donderdagmorgen 14 november 1991 stonden twintig potentiële spoorreizigers anderhalf uur op de vervangende bus naar Aken te wachten aan het station in Valkenburg, waar zij de trein van 9.07 uur hadden willen nemen. Er werd gemeld dat de buschauffeur het station van Valkenburg wel had weten te vinden maar op de een of andere manier had 'vergeten' twintig NS-klanten mee te nemen. Vervolgens gebeurde het frequent dat de treinverbiding Maastricht-Aken v.v. met de bus moet worden gedaan.

En inderdaad wordt het bange vermoeden van treinreizigers bewaarheid: op de toekomstige lijn Heerlen-Aken worden echt de dieselboemeltjes ingezet die nog tot en met einde mei van dit jaar de onverschrokkenen van Maastricht naar Aken meenemen. 't Is wat hoor!

Maar nu dit: tussen Herzogenrath en Kohlscheid ligt over een lange afstand een forse helling. Zouden de NS-deskundigen niet bang zijn dat die flinke helling, gezien in het licht van de 'gladheid van de rails' voor nog meer defecten aan het materieel zal gaan zorgen?

● *De inmiddels beruchte dieseltjes. Gefotografeerd op station Maastricht. Binnenkort te zien in Heerlen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zuiderzee

● De kansen op de Zuiderzeespoorlijn van Amsterdam door de polder via Lelystad naar Groningen zijn gestegen. Dat zegt de provincie Groningen op basis van een brief van het ministerie van Verkeer en Waterstaat aan gedeputeerde staten. De minister schrijft in de brief de haalbaarheid van een spoorverbinding tussen Lelystad en het Noorden nader te zullen onderzoeken. Daarbij wil de minister het rapport van de rijksuniversiteit Groningen (RUG) met een beschrijving van de effecten van een Zuiderzeespoorlijn meenemen.

In hun retourbrief vragen GS de minister tijdens de studie eveneens aandacht te willen schenken aan de internationale aspecten van de verbinding Amsterdam-Lelystad-Groningen. „Wij zijn van mening dat de Zuiderzeespoorlijn als een onderdeel van een verbinding Randstad-Noorden-Noord-Duitsland-Scandinavië moet worden gezien", aldus GS in de brief aan de minister.

De voorkeur van Groningen voor een Zuiderzeespoorlijn wordt niet gesteund door de Nederlandse Spoorwegen. Die hebben inmiddels te kennen gegeven meer te voelen voor de Hanzelijn van Amsterdam via Lelystad naar het eindpunt Zwolle.

TGV-perikelen

● Minister Maij-Weggen van Verkeer en Waterstaat wil de mogelijkheden bekijken of de TGV op een nieuw spoor, evenwijdig aan de bestaande treinverbinding tussen de Belgische grens en Amsterdam kan gaan rijden. Ze heeft de Nederlandse Spoorwegen opdracht gegeven dit idee te onderzoeken op zijn haalbaarheid. Een antwoord op de vraag wordt pas in de loop van de komende zomer verwacht.

De NS bekijken ook of het haalbaar is dat de flitstrein in Nederland geheel over bestaand spoor gaat rijden. Dit alternatief maakt echter zeer weinig kans. In Frankrijk is namelijk gebleken dat bestaande baanvakken verzakken, als gevolg van de hoge snelheden waarmee daar wordt gereden. Om het verzakken tegen te gaan moeten er onder de lijn naar Lille speciale funderingsmatten worden gelegd. Zodoende maakt de 'Roosendaal-variant', tot voorbij Roosendaal over bestaand spoor en bij Oud Gastel aansluiting op het nieuwe tracé, evenmin kans van slagen.

Flop(py)

● De Nederlandse Spoorwegen blijven dit jaar zitten met 40.000 spoorboekjes, doordat de NS-reisplanner, het spoorboekje voor op de computer, zo'n enorm succes is. NS heeft inmiddels al meer dan 50.000 spoorboekjes op floppy verkocht. Bovendien wordt iedere reisplanner volgens NS gemiddeld tien keer (illegaal) gekopieerd. Met de reisplanner kan in luttele seconden de snelste reis tussen twee stations worden opgezocht.

Om toch nog wat inkomsten te houden (de illegale floppys leveren NS geen cent op) zal binnenkort ook een elektronisch spoorboekje verschijnen op Videotex. Bezitters van een computer of een speciale terminal kunnen dan (voor 37,5 cent per minuut, waarvan NS een dubbeltje krijgt) online de beste reis uitstippelen. Bovendien wordt eind mei een OV-reisplanner gelanceerd, waarop de dienstregelingen van alle bussen, trams, metro's en treinen in Nederland staat. Voorlopig kan hier alleen telefonisch gebruik van worden gemaakt, omdat de OV-reisplanner niet op een floppy past.

Veilig

● De tevredenheid over de verrichtingen van de Nederlandse Spoorwegen hangt af van de mate waarin reizigers de trein nemen. Vaste reizigers zijn duidelijk minder tevreden dan andere passagiers. Dat blijkt uit uit de „thermograaf", het kwaliteitsonderzoek dat NS sinds vorig jaar maandelijks houdt onder de reizigers.

NS krijgen de meeste klachten over de informatie bij vertragingen, over de punctualiteit en over de aansluiting tussen treinen. Volgens de spoorwegen oordeelt de incidentele reiziger hierover nog redelijk positief. Regelmatige reizigers zijn al minder tevreden, terwijl de frequente passagier „ronduit moppert" over deze zaken.

Over de veiligheid in de trein oordeelt de treinreiziger eensgezind zeer positief: 86 procent zit op zijn gemak in de trein. Er is alleen een klein verschil tussen mannen (89 procent) en vrouwen (83 procent). Voor het opstellen van de thermograaf worden iedere maand gedurende elf dagen 800 reizigers ondervraagd.

Subsidie energiezuinige ketels fraudegevoelig

De vorig jaar ingevoerde subsidieregeling voor zogenoemde hoge rendements verwarmingsketels (hr-ketels), is fraudegevoelig. Het is vooral aan de controleurs van de energiebedrijven te danken dat er tot nu toe geen grote financiële schade is opgetreden. Minister Andriessen (economische zaken) heeft 10 miljoen gulden per jaar uitgetrokken voor de regeling.

Hr-ketels halen een rendement van 95 procent. Dat is veel meer dan 'gewone' verwarmingsketels. Ze besparen zo veel meer energie. De subsidie beloopt minimaal 200 en maximaal 350 gulden, afhankelijk van de prijs van de ketel. De subsidie moet worden aangevraagd bij het energiebedrijf.

Om misbruik te voorkomen, dient de installateur alle technische gegevens over de ketel op het subsidie-aanvraagformulier te vermelden. Bij de subsidieaanvraag moeten kopieën van de rekening en de betaling daarvan gevoegd worden. De ketel moet dus eerst betaald zijn voordat de subsidie afkomt.

Ondanks deze voorwaarden is bij controles van de energiebedrijven gebleken dat er soms ter plaatse helemaal geen hr-ketel is gemonteerd. Het komt ook voor dat er in de plaats van de ultramoderne ketel een totaal verouderd type is geinstalleerd, soms ook nog tweedehands.

In al deze gevallen blijken installatiebedrijven en subsidieaanvragers samen te spannen om ten onrechte subsidie te verkrijgen. Volgens bronnen bij de energiebedrijven komen dit soort pogingen tot fraude op vrij grote schaal voor. Bij ontdekking volgt uiteraard geen betaling van subsidie.

Kantoor boven de snelweg

er de A12 bij Den Haag wordt gend jaar een kantoor gebouwd. t zal twee panden van Nationale derlanden aan weerszijden van snelweg met elkaar verbinden.

n twee nachten wordt er tussen panden een brugconstructie, een ort kleine Van Brienenoordburg, monteerd," vertelt ir R. Ligtvoet, ecteur van Kraaijvanger Architen en ontwerper van de tot aagse poort' gedoopte gebouw.

nder deze 'brug' komt een hulpnstructie die als vangnet moet ngeren in het geval er tijdens de uw iets naar beneden valt. De uw zal ongeveer een jaar in beg nemen. Afgezien van de twee chten die nodig zijn de brugconuctie te monteren, zal het verkeer n hinder van de bouw ondervinn."

poort bestaat aan de onderkant uit glas, zodat mensen in de ruimten boven de weg op de auto's kunnen kijken. Als het donker is komt er dus licht onder uit de poort.

Ligtvoet denkt niet dat automobilisten door het glas worden afgeleid. „De meeste auto's rijden zo hard, dat ze geen tijd hebben om naar boven te kijken. En als automobilisten in de file onder het gebouw doorrijden, is even naar boven kijken een leuke afwisseling."

De mensen in het gebouw zullen volgens de architect op hun beurt ook geen last hebben van de automobilisten, die veel lawaai en vieze uitlaatgassen veroorzaken. Het gebouw is geheel gesloten. „Er kan geen raam open. Een klimaatregelingssysteem garandeert frisse lucht en speciale beglazing zorgt ervoor dat er geen geluid van buiten naar binnen kan dringen."

● *Alleen al in Maastricht worden zo'n negenduizend kamers verhuurd. Vaak voor een te hoog bedrag.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Veel mensen nog bang voor de huisbaas'

Te hoge huur is aan te vechten

Op zich mogen huurder en verhuurder onderling afspreken wat zij willen. Maar dat houdt niet in dat de huurder, na het tekenen van het huurcontract, geen actie kan ondernemen wanneer hij het idee heeft dat hij te veel betaalt. Vooral bij kamerbewoning is dat nog al eens het geval, hoewel in de wet keurig is geregeld wat een verhuurder mag vragen. Het te veel betaalde kun je wel weer terugverdienen. Het bureau voor rechtshulp en de huurcommissie zijn de aangewezen instanties die je kunnen helpen in huurverlagingsprocedures, waarbij het vaak om duizenden guldens gaat.

DOOR CINDY JASPERS

„Veel leed zou bespaard kunnen worden wanneer iedere huurder aan de huurcommissie zou vragen de hoogte van de huur te toetsen. Dan zouden de verhuurders mischien ook een andere instelling krijgen," vindt Philip Laheij, voorlichter van de huurcommissie van de provincie Limburg.

Terwijl de wachttijden bij de woningbureaus en woningbouwverenigingen al snel enkele jaren beslaan, vliegen de huren in de particuliere sector omhoog.

Alleen al bij het Woningburo Maastricht staan meer dan 8.000 woningzoekenden ingeschreven. Meer dan de helft daarvan is jonger dan 35 jaar. Een kwart is niet ouder dan 25. Veertig procent krijgt een uitkering en het inkomen van meer dan de helft ligt beneden de 2.300 gulden. De prijzen die particuliere verhuurders voor een- en tweepersoons woningen vragen gaan in veel gevallen het budget van de jonge woningzoekenden ver te boven; 1.200 gulden per maand wordt zonder schroom gevraagd. Velen zijn praktisch gedwongen dan maar eerst een kamer te huren.

Maar ook daar wordt in veel gevallen een te hoge huur gevraagd. Wie in Maastricht een kamer huurt, moet daar al snel zo'n 500 gulden voor neertellen, terwijl de huur eerder rond de 300 gulden zou moeten liggen.

In 1990 kwamen er bij de huurcommissie 212 verzoeken tot huurverlaging binnen. De getallen voor het afgelopen jaar wijken daar niet veel van af. En dat terwijl in Limburg circa 195.000 huurwoningen zijn, waarvan 21.500 in handen van particulieren en alleen al in Maastricht en omstreken naar schatting 9.000 huurkamers. Je hoeft niet helderziende te zijn om te begrijpen dat het aantal huurders dat zich meldt bij de huurcommissie het topje van de ijsberg is.

Het rijk heeft in het verleden een waarderingsstelsel voor zelfstandige en onzelfstandige woonruimten (kamers) opgesteld. Aan de hand van een lijst kun je uitrekenen hoeveel kale huur je zou moeten betalen. Kamerbewoners betalen vaak een all-in prijs; één prijs voor huur, gas, water, licht en servicekosten. Het puntenstelsel is alleen maar toe te passen op de kale huurprijs, daarom is het vragen van een all-in prijs ook volgens de wet verboden. De huurprijs moet worden gesplitst in kale huurprijs en overige kosten.

„Of er veel mensen zijn die vinden dat ze te veel huur betalen?" Mr. Niek Janssen, juridisch medewerker van het Buro voor Rechtshulp lacht schamper. „Dat soort zaken is aan de orde van de dag. We krijgen hier vooral veel studenten die soms woekerhuren betalen."

● *Mr Niek Janssen van het Buro voor Rechtshulp in Maastricht: „Juridisch is er altijd iets aan een te hoge huur te doen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Maar niet iedereen zet door.

„Juridisch is er altijd iets aan een te hoge huur te doen, maar ook echt verandering in die situatie brengen, dat is weer een heel ander verhaal. Een huurverlaging gaat meestal niet in goede harmonie tussen huurder en verhuurder. Wanneer je bijvoorbeeld bij je huisbaas in huis woont, zul je om de goede vrede te handhaven, niet zo snel een conflict aangaan."

Na ongeveer een jaar beginnen veel huurders eens voorzichtig over een huurverlaging te praten met hun huisbaas. Tot die tijd zijn ze blijkbaar al lang blij dat ze een dak boven hun hoofd hebben. Wanneer de huisbaas geen reden ziet om de huur te verlagen, kun je het beste naar het buro voor rechtshulp stappen. Daar bekijken ze dan welke stappen je moet gaan nemen.

Vaak zal dat neerkomen op een gerechtelijke procedure, die niet van de ene op de andere dag rond zal zijn. „Als het een beetje tegenzit," zegt Janssen, „duurt het ongeveer drie jaar voordat je huur eindelijk omlaag gaat."

Straf

Het puntenstelsel kent een minimaal redelijke huurprijs en een maximaal redelijke huurprijs. Deze prijzen zijn oorspronkelijk bedoeld om huurverhogingen te berekenen. Wanneer de huurprijs beneden de minimale prijs ligt, mag de verhuurder de huur per jaar met een hoger percentage verhogen dan het landelijk vastgestelde. De huurder mag, aan de hand van het puntenstelsel de maximum redelijke huurprijs vragen. Wanneer de verhuurder een all-in prijs (sinds 1986 verboden) vraagt, dan kan hij als straf de minimumprijs opgelegd krijgen, die ongeveer de helft bedraagt van de maximaal redelijke huurprijs

Bij een te hoge huur kun je het best binnen drie maanden na ondertekening van het huurcontract al in actie komen. Voorlichter De Laheij van de huurcommissie in Limburg: „Wij toetsen of de huurprijs deugt. Dat doen we tegen betaling van 25 gulden. Stel, je betaalt te veel, dan gaat de huurverlaging direct, met terugwerkende kracht vanaf de eerste maand in."

Wanneer de termijn van drie maanden is verstreken, kun je alleen nog een zogenaamd huurverlagingsverzoek indienen. De huurverlaging gaat in het 'gewone' geval dan in op de datum die je in de brief aan de huurbaas met het verzoek om huurverlaging hebt voorgesteld. Wanneer je all-in huurt, werkt de huurverlaging, net als in de 'drie maanden' procedure, met terugwerkende kracht naar de eerste huurbetaling.

Aan de laatse procedure zijn, wat de huurcommissie betreft, geen kosten verbonden.

Hoewel succes verzekerd lijkt, maken toch relatief weinig mensen gebruik van de mogelijkheid tot huurverlaging. Judith van Doorn doorliep de 'drie-maandenprocedure' met succes. „Ik betaalde 475 gulden inclusief," zegt Judith „Daar heb ik direct bezwaar tegen gemaakt bij mijn huisbaas, maar die wilde de prijs niet verlagen. Toen heb ik de huurcommissie ingeschakeld. Na twee maanden werden beide partijen, ik dus en de verhuurder, die overigens niet kwam opdagen, op een zitting van de huurcommissie uitgenodigd. Op zo'n zitting kunnen beide partijen hun eventuele bezwaren kenbaar maken tegen het aantal punten die de commissie heeft berekend. De huurprijs kwam toen uit op 325 gulden inclusief. Twee maanden na de uitspraak kon ik beginnen met dat bedrag over te maken in plaats van het oude bedrag. Via de kantonrechter heb ik uiteindelijk, ongeveer een jaar later, het geld dat ik al die tijd te veel heb betaald, teruggekregen." Judith woont in een studentenhuis. „Er zijn maar weinig studenten die een onderzoek voor huurverlaging aanvragen," meent zij. „Ze zijn geloof ik bang om ruzie te krijgen met de huisbaas en misschien uit hun kamer te worden gezet, maar bij mij ging de hele procedure eigenlijk zonder problemen."

Dubben

Jammer genoeg is niet iedereen zo doortastend. Vijf studentes uit de Hoogbrugstraat zijn al bijna twee jaar aan het dubben of ze nu wel of niet naar de huurcommisie moeten stappen. „Ik weet zeker dat ik te veel betaal. Vierhonderdtien gulden inclusief voor een kleine zolderkamer.

„De kale huur klopt wel ongeveer, maar de servicekosten zijn veel te hoog," zegt een studente geneeskunde die haar naam uit angst voor represailles van de huurbaas, liever niet in de krant wil. „We zijn al naar het bureau voor rechtshulp geweest, waar men ons heeft aangeraden om met de huisbaas te gaan praten. Het probleem is dat met die man niet te praten valt. Hij heeft wel een lijst gemaakt waarop de servicekosten zijn gespecificeerd. Daar komen de meest wonderlijke posten op voor, zoals bijvoorbeeld 'onderhoudskosten: fl 47,91', een post die in de kale huurprijs thuishoort, 'kosten bewaking fl 10' en 'huur inboedel: fl 30'. Ik weet dat we door moeten zetten, maar aan de andere kant denk je dan, 'ach, ik zoek wel wat anders', of 'zo lang zit ik hier niet meer', maar eigenlijk is dat helemaal verkeerd."

Duizenden

Wellicht zouden de twijfelende huisgenoten sneller doorzetten, wanneer ze zouden weten om wat voor bedragen het kan gaan.

Niek Janssen van het bureau voor rechtshulp geeft een voorbeeld. „Stel je huurt een kamer van drie bij vier meter vanaf 1 februari 1992 voor 450 gulden all-in. De volgende dag stap je naar de huurcommissie. Ongeveer een half jaar later, zeg 1 augustus, doet deze uitspraak en stelt de huurprijs vast op 170 gulden kale huur. Na twee maanden is dat dan definitief. De kale huur is vastgesteld, maar je betaalt nog steeds 450 gulden all-in, omdat de resterende 280 als servicekosten worden opgevoerd. Je maant de huiseigenaar aan om de servicekosten omlaag te brengen. Hij doet dat niet, dus stap je weer naar de huurcommissie. Die buigt zich er weer over. De praktijk wijst uit dat daar ook al snel een jaar overheen gaat. Servicekosten komen uit op 75 gulden per maand.

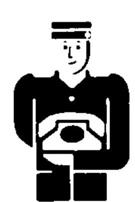
De kantonrechter bekrachtigt de uitspraak van de huurcommissie en zo wordt het april 1994. Al die tijd, sinds februari 1992 heb je meer dan 205 gulden per maand teveel betaald. Zesentwintigkeer 205 is 5.330 gulden."

Wanneer de huurbaas weigert dit terug te betalen, moet je weer de kantonrechter inschakelen om hem daartoe te verplichten. Je moet stevig in je schoenen staan en tegen een stootje kunnen, maar wanneer je met behulp van het puntenstelsel hebt uitgerekend dat je te veel betaalt, is succes verzekerd.

Wanneer je in het tweede jaar van je studie een proces begint, kun je aan het einde van je studie een fors gedeelte van je studieschuld afbetalen.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur aangeboden

Te h. FRITURE te Hoensbroek met overname kosten. Inl. tussen 11.00 en 22.00 uur. Tel. 045-219376.

Te huur per 15-3 STUDIO, 100 mtr. van station Sittard, ƒ 650,- excl. Tel. 046-514861 b.g.g. 04498-57991

Te huur in Susteren 2 etage WOONK/KEUKEN 1 of 2 etage voor 1 of 2 pers. Tel. 04499-3264 na 18.00 uur.

Te huur geheel gerenov. TUSSENWONING te Lindenheuvel. Liefst 1 of 2 pers Tel. 046-748670.

Jongedame vraagt een WOONRUIMTE in Z.Limburg. Tel. 040-859584.

Vrijstaand HUIS of bungalow te huur gevr. Br.o.br. B-0757, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Te huur HUIS, Oudebaan 394, Maasmechelen, huurpr. B.Frs. 23.000. Tel. 09-32.11.765656 na 15 uur.

Te huur C-NUTH, goed onderh. appartement op begane gr. met eigen ingang, woonk./keuken, slpkmr. v.w. enz. huur ƒ 525,- excl. p. mnd. Brieven aan Postbus 5229, 6401 GE Heerlen.

Te h. bungalow nabij SITTARD met 3 slaapk., badk. m. douche en ligb., gr. gar., rondom tuin. Huur ƒ 1.200,- p.mnd. Reacties naar Postbus 131, 6130 AC, Sittard

Te huur WINKELBOUTIEK, gel. in het winkelcentrum Geleen-West, Bloemenmarkt 35, groot ong. 25m2. Huurpr. ƒ 400,- p.mnd. Inl. Offermans b.v. 046-740535.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Hoensbroek

Vrijstaand woonhuis met c.v.- gas, grote garage en tuin. Goed onderh., geheel geïsoleerd, dubb. beglazing. Ind. o.a provisiekelder met extra bergruimte, royale hal, L-vormige woonkamer (44 m2) met parketvloer, tuinkamer, keuken, 3 royale slpkmrs., badkamer, zolder. Prijs: ƒ 265.000,-. k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

*** ONZEKERHEID OVER HYPOTHEEKRENTE ***
Kies 20 jaar, rentevast 8,8% met gemeente garantie.
Ook bijzondere mogelijkheden voor 2e inkomen tot 30 jaar.
Bel tijdens kant.uren: 045-712255 na kantooruren/ weekend 045-440731. Hypotheekadviseur J. Wetsels.

Stienstra Hypotheekservice

Amstenrade

Ruim vooroorlogs woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Recentelijk geheel gerenoveerd. Goed onderhouden. Ind. o.a. provisie-kelder, royale hal, ruime woon- eetkamer ca. 60 m2 met houten vloer, open haard. Keuken met complete keukeninstal. met app. Bijkeuken. 1e verd. 3 slpkmrs, badk 2e verd. 2 slpkmrs., hobbyruimte. Kooppr.: ƒ 198.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Grensland Immobilien Zoekt

met spoed huizen in Kerkrade en omgeving, voor onze duitse klanten.
Geen verkoop, geen kosten. Bln. van ma. t/m zat. 9-20 uur.
☎ 045-453106

**** Spaarhypotheek - 8,9% ****

Hypotheekcentrum Limburg
☎ 045 - 74 16 16

Valkenburg

Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Geheel geïsoleerd. Uitstekend onderhouden. Ind. oa. L-vormige woonkamer met plav.vloer (wit). Compl. aanbouwkeuken met app., bijkeuken, 3 slpks., badkamer, zolder (vaste trap) Grote hobbyruimte. Prijs ƒ 179.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Ubach over Worms

Woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin. Geïsoleerd, dubbele beglazing. Goed onderhouden. Ind.: oa. woonkamer, keuken 3 slpks., badkamer en zolder. Prijs ƒ 139.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Meerssen

Te koop uitstekend gelegen landhuis.
Beg.gr. ruime hall, woonk. 50 m2 met open haard, 3 slaapkamers, badk., woonkeuken, overdekt terras, zonnige tuin. Onderverd.: geschikt voor kantoor of praktijk, studeerkamer, werkkamer 38 m2, wijnkelder, was-, c.v.- en bergruimte. Dubbele garage.
Goede staat van onderhoud, goed geïsoleerd.
Vraagprijs ƒ 495.000,-k.k. Tel. 043-643861.

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Brunssum, Populierenstr. 25

Halfvr. woonh. met gar., c.v. 3 slpkmrs. badk. met douche en 2e toilet, zolder m. vaste trap. Vr.pr. ƒ 166.000,- k.k.

Van Oppen B.V.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de infofolder.

Landgraaf, Leemkoel 1

Rustig gel. halfvr. woonh. met 2 slpkmrs. badk. met douche Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k.

Van Oppen B.V.

Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag de Infofolder.

Landgraaf

Te k. groot woonhuis, ca. 200m2, grote tuin met een bijbehorende bedrijfshal, 200m2. Vr.pr. ƒ 500.000,- k.k.
GRENSLAND IMMOBILIEN. Bln. van ma. t/m zat. 9-20 uur
Tel. 045-453106/428345.

Schinveld, Dr. Poelsstraat

Prachtig aan de rand van de Brunssummerheide gelegen, vrijstaand landhuis met c.v. en royale tuin. Perc.opp. ca. 2.500 m2. Ind. oa.: riante op tuin gerichte living (ca. 65 m2) met open haard, moderne keuken met app., bijkeuken, 4 slaapk., 1 study, 1 kleedk., hobbyk., 2 badk. Aanv. i.o. Prijs op aanvraag.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Eygelshoven, Kwikstaartstr. 1

Halfvrijstaand woonhuis met 3 slpks. en garage.
VRAAGPRIJS ƒ 179.000,- k.k.

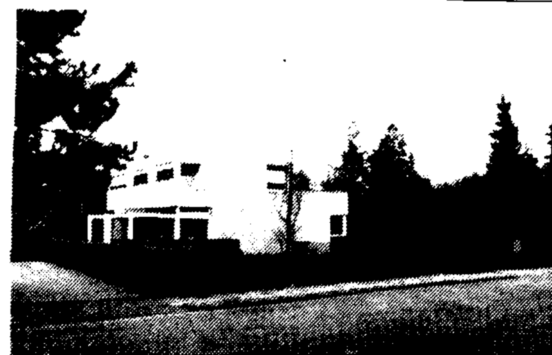
VIJGEN
ONROEREND GOED 045-711617

Huizen gezocht!

Wij beloven u geen fortuinlijke winstmogelijkheden, maar verkopen sinds 1982 in het gehele grensgebied tegen reeële prijzen.
Ons succes van meer dan 700 verkochte panden is daardoor gewaarborgd, doordat wij ons zeer aktief en met veel inzet met de verkoop van elk pand bemoeien.
Als u uw huis zonder enige problemen wilt verkopen, dan belt u ons op.

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Tel. 09-49-2407-3017 van 9.00 tot 13.00 uur.

Heerlen-Zuid:

Vrijstaande villa aan de buitenrand van centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Geïsoleerd. Rolluiken. Ind.o.a. souterrain: ook van buitenaf bereikbaar. Dubbele garage, werkruimte, wasruimte, wijnkelder, grote hobbyruimte, toilet. Begane grond en 1e verdieping: Royale hal, grote speelse living- eetkamer (totaal 78 m2) met open haard. Lux uitgevoerde keuken met app. Werkkamer (t.v.-kamer). 4 slaapkamers, kastenkamer. Luxe badkamer met o.a. douche, ligbad met 2 vaste wastafels. Doucheruimte. Groot dakterras, tuin, terras. Rolluiken. Prijs: ƒ 495.000,-k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

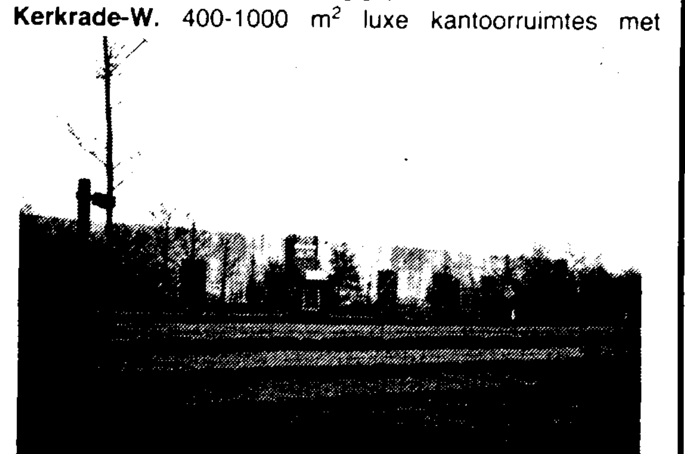
VIJGEN
ONROEREND GOED · BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP · VERKOOP · VERHUUR · BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Telefoon: 045-711617 Telefax: 045-742388

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis, laat u vrijblijvend inschrijven.
Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16 en Oliemolenstraat 3

HOENSBROEK
Kouvenderstraat 184. Beleggingspand, 3 appartementen, huuropbr. ƒ 24.000,-. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k.

KERKRADE
Akerstraat 44. Ruim winkel/woonhuis. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k.

TE HUUR
Kerkrade-W. 400-1000 m^2 luxe kantoorruimtes met

TE HUUR
Heerlen-Cntr. Winkelpand 450 m^2. Inl. op aanvraag.

TE KOOP GEVRAAGD
Woonhuis, vrijstaand/halfvrijstaand, 10/15 km Duitse grens.

Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen. Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijvend! Wij doen meer dan alleen uw huis verkopen. Vraag om inlichtingen.

Essenstraat	Brunssum	**VERKOCHT**
Caumerboord	Heerlen	**VERKOCHT**
Stationstraat	Beek	**VERKOCHT**
Weideklokje	Vijlen	**VERKOCHT**
Teheuxstraat	Wijnandsrade	**VERKOCHT**
Mellesched	Vijlen	**VERKOCHT**
Molenbeekstraat	Voerendaal	**VERKOCHT**
Verzetstraat	Heerlen	**VERKOCHT**
Ruys de Beerenbroucklaan	Heerlen	**VERKOCHT**
Benzenraderweg	Heerlen	**VERKOCHT**
Gerard Bruningstraat	Heerlen	**VERKOCHT**
Laan van Hövel t. Westerflier	Heerlen	**VERKOCHT**
Neerbraak	Landgraaf	**VERKOCHT**
Keizerstraat	Landgraaf	**VERKOCHT**
Porthoslaan	Maastricht	**VERKOCHT**
Frohweinweg	Eys	**VERKOCHT**
Martinusstraat	Vijlen	**VERKOCHT**
Bosbergstraat	Kerkrade	**VERKOCHT**

D4900

HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN
045-711617

Hompertsweg 19

LANDGRAAF: te k. halfvrijstaand woonh. met berging, erf, tuin en verd. aanhorigh. Ind.: woonkamer, keuken, badk. 3 slpkmrs. Totale oppervlakte 616m2. Te bevragen: Caumerweg 38, Heerlen. Tel. 045-411457.

AVAHUIS informatie

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Ubach over Worms, Europaweg 139

Uitstekend onderh. halfvrijstaand uitgebouwd woonhuis met garage en werkplaats op 299 m2 grond, 3 slpks.
VRAAGPRIJS ƒ 235.000,- k.k.

VIJGEN
ONROEREND GOED 045-711617

Hoensbroek, Eikenweg

Goed gel. halfvr. woonhuis met c.v., inpandige garage, kantoor en tuin. Ind.: souterrain: garage, c.v.-ruimte, provisiekelder. Beg.gr.: hal, toilet, keuken met app., woonkr. 1e verd.: 3 slaapkrs, moderne badkr., 2e verd.: zolder te bereiken middels vlizotrap. Ind.: kantoor: wachtruimte, 2 kantoren, toilet, kitchenette. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs ƒ 225.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Hoensbroek:

Vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, grote garage (2 auto's) en rondom tuin. Rustig en blijvend goed gelegen aan de buitenrand van Hoensbroek. Uitstekend onderhouden. Geïsoleerd. Ind. o.a. Sout: garage, hobby- en c.v.-ruimte. Part: royale hal, living (ca. 50 m2), keuken met luxe keukeninst. met compl. app., bijkeuken 1e verd.: 4 royale slpk., badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs ƒ 415.000,-k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Landgraaf ƒ 165.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met garage, bouwjaar 1971, dak is vernieuwd. Ind.: hal, toilet, Z-kamer ca. 38 m2, dichte keuken, terras en tuin. 1e Verd.: 4 slaapkamers, badkamer. Aanvaarding in overleg.

makelaardij ERNENS NVM
Hoolstraat 42 Voerendaal
Tel.: 045-752142

Hulsberg

ƒ 365.000,- k.k.
Vrijstaand landhuis op 2.500 m2 grond. Woonkamer (plm. 70 m2), keuken, garage, kelder, 3 slaapkamers, luxe badkamer en zolder.

Troost Onroerend Goed, Heerlen

Tel. 045 - 71 79 76

Kerkrade, Winselerhofstr. 34

Uitstekend gelegen geschakeld landhuis, woonkamer 90 m2. 3 ruime slpks., geh. onderkelderd. Prijs op aanv.

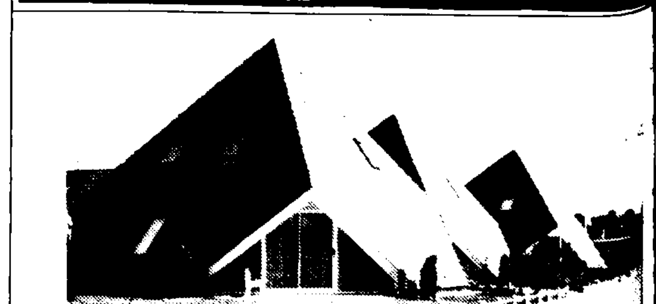
VIJGEN
ONROEREND GOED 045-711617

Klimmen

Prachtig gelegen vrijstaand landhuis met c.v.-ga[s] garages (inpandig); zwembad en grote, goed aange[legde] tuin (totaal 2.091 m2). Ind. o.a. sout: 2 garages, berg- en provisieruimte. Part: royale hal, L-vormige woonk[amer] open haard (plm. 50 m2), eetkeuken, bijkeuken, 2 ka[ntoor]ruimten. 1e verd: drie slpkrs, badk., zolderruimte. Pr[ijs op] aanvraag.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Te koop

bouwgrond

Körversberg Eygelshoven

Gemeente Kerkrade
Nog enkele mooie
percelen vrije bouwgrond te koop
in het nieuw en rustig gelegen plan:
Körversberg in Eygelshoven
gesitueerd tegen een heuvelrug. Kavels vanaf plm. 275
Bel nu voor meer informatie:
04493-5538
Tijdens kantooruren:
043-255175

PROSEL
VASTGOED EN ASSURANTIEBEMIDDELING BV
Sint Servaasklooster 24, 6211 TE Maastricht.

Puth-Schinnen, nieuwbouw

Binnenkort zal worden gestart met de bouw van 3 fra[aie] eigentijdse, vrijstaande landhuizen op een mooie lokatie het bijna voltooide bouwplan "Einder Coolhof". woningen worden gebouwd volgens hout-skeletbouw teem; zeer energievriendelijk in combinatie met hete-lucht verwarming. Percelen tot ca. 440 m2. Prijzen ƒ 265.000,- v.o.n. Inlichtingen:

Paul Crombag Onroerend Goed

Limbricht, tel. 046-580087.

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Heerlen-zuid:

Vrijstaand herenhuis aan de buitenrand van het centrum. Rustig en blijven goed gelegen. Ged. geïsoleerd. stekend onderhouden. Ind. o.a. Sout.: ook van buiten bereikbaar, grote garage, waskeuken, 2 slpk., badk. grond en 1e verd: royale living (ca. 78 m2) met leisten vloer, open haard partij. Luxe keukeninst. met app., 2 slpk. luxe badk. met o.a. ligbad en douche. Prachtig aangelegde tuin (Zuid-Westen) met div. terrassen. Pr. ƒ 465.000,-k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Voor Piccolo's zie verder pagina 40

Van schoenen-voorverwarmer tot suikerspinmachine

Veel nieuws op Domotechnica

DOOR THEA WAMELINK

...at er soms versteld van wat uitvinders allemaal beden... ...et komt regelmatig voor dat zogenaamd praktische vin... ...n weliswaar perfect werken maar driemaal zoveel tijd of ...e vergen als gebruikelijk. Toch blijft het altijd leuk op ...eurs naar echte noviteiten en schijnbaar nieuws te snuf... Op de Domotechnica in Keulen werd weer van alles en ...wat gepresenteerd voor huishoudelijk gebruik. Behalve ...eteringen op het gebied van techniek en vormgeving ook ...antal gewoon leuke produkten en hier en daar zo'n ding 'wat-moet-ik-ermee'. Zo was er bijvoorbeeld een radio met ...bouwde toiletpapierhouder en asbakje. Echt iets voor ...nd die alles al heeft.

...u een machine voor huiselijk ...k om suikerspinnen te ma... ...n drie minuten heb je een ...van een suikerwattendot. Uit ...nd afkomstig is een thuisfa... voor crispies of cornflakes. ...kken worden volautomatisch ...den, geroosterd en door de ...e uitgespuugd. In Groot... ...nnië loopt dit apparaat als een minder primitief. Dus waarom zou je op vakantie wel een tv meenemen, en geen magnetron ?

De ouderwetse provisiekast is weer terug. Tot nu toe vooral als speciale hoekkast in een inbouwkeuken. Maar op de Domotechnica waren nu ook vrijstaande modellen te zien, zowel voor plaatsing recht tegen een wand als in een loze hoek. Het koelelement is in het plafond van de kast aangebracht.

...ense fabrikant van haardka... Pejse brengt een haard met ...eciaal vak waarvan de bodem ...amische stenen bestaat. Daar ...e brood op bakken maar ook ...n of iets warm houden.

...n Amerikaanse stand werd ... gedemonstreerd met de ...master, een uit verscheidene ... bestaand 'oventje', lijkend ...n aantal op elkaar gestapelde ...houdplaten. Op de platen kun ...rlei kruiden, fruit, groente en ...ijke drogen om ze te bewaren. ... aan de gedroogde etenswaren ...weer water toe te voegen krij... hun oorspronkelijke hoeda...den terug zonder verlies van ...

...i-magnetron

...zagen we ook een mini-hete... ...oven, een soort pan met roos... ...fgesloten met een doorzichtig ... In dit apparaat kun je grille... ...aden, bakken, koken, sudde... ...smoren, roosteren en frituren ...r olie). Het gaat bovendien ... snel als in de magnetron. En ...entje is zó klein dat je het on... in een kast kunt opbergen.

... minder klein maar toch nog ...formaat is de Sharp magne... voor camper, caravan of boot. ... is een 12 Volt apparaat dat een... ...dig ingebouwd kan worden. ...peren en varen wordt steeds ...

Wijnkast

Koel is ook de wijnkelder in de vorm van een flinke kast. Op zolder, in de garage, overal waar een aansluiting op het elektrische net is kan zo'n Noorse wijnkelderkast geplaatst worden, en zelf geïnstalleerd. Er gaan ongeveer 400 flessen in.

Achter de aanduiding 'milieuvriendelijke droger' ontdekten we een droogkast zoals in Engeland veel toegepast wordt, maar nu dan met een energiebesparende stroomvoorziening. Wasgoed wordt er gewoon aan lijntjes in opgehangen. Volgens de fabrikant kost het drogen van een was van 5 kg maar ongeveer twee dubbeltjes.

Over drogen gesproken, een exposant uit Taiwan komt met een heel speciaal apparaat, echt iets voor ons regenland: een schoenendroger. Die droogt niet alleen maar kan ook als voorverwarmer gebruikt worden.

Het gaat hierbij om een soort elektrisch verwarmde schoenspanners die voor verschillende schoenmaten instelbaar zijn. Tijdens het drogen worden de schoenen in model gebracht en, zoals de fabrikant zegt, 'gesteriliseerd'. Ook hinderlijke geurtjes verdwijnen.

● *Grote hoekprovisiekast met een vloeroppervlak van slechts een vierkante meter en een capacieit van 1650 liter.*

Waterontharder zonder chemie

De kalkconcentratie in het leidingwater in vele delen van Limburg kan de oorzaak zijn van versnelde slijtage van apparatuur zoals wasmachines, vaatwassers, kranen en douches. Vooral onder invloed van hoge temperaturen hebben kalkmoleculen de neiging zich vast te zetten op vitale onderdelen van dergelijke apparaten.

Tot dusver waren waterontharders vooral gebaseerd op toevoeging van chemicaliën. Een nieuw systeem is ontwikkeld door Domestic Parts Service. De ontkalking van het water geschiedt via het MAIC-systeem langs elektromagnetische weg. De kalkmoleculen in het water worden geneutraliseerd en langs een katalysator gevoerd. De fabrikant stelt dat hierdoor minstens driekwart van de kalkhechting verdwijnt.

Het systeem is verkrijgbaar in twee uitvoeringen. De MAIC-1 kan door een doe-het-zelver tussen bijvoorbeeld kraan en afvoerslang van een (vaat)wasmachine gemonteerd worden. De doorstroomcapaciteit is 500 liter per uur. Prijs: 125 gulden. De MAIC-2 onthardt het totale watercircuit in het huis, wanneer deze direct achter de watermeter gemonteerd wordt. De doorstroomcapaciteit van dit type is 2000 liter per uur, prijs 395 gulden.

Voor meer informatie: Domestic Parts Service, Terheijden, 01693-3550.

...rulvaren verovert huiskamer weer

...anks het feit dat de krul... ...n uit tropische gebieden ...mstig is, waar ze op bo... ... of op de aarde groeit, kan ...ok bij ons thuis 'aarden'. ...moet haar echter wel een ...e naar de zin gemaakt ...en, want ze stelt zo haar ... eisen.

...r, maar niet 'te'. Licht, maar ...elle zon. Hooguit een tikkeltje ...ndzon. Flink wat water in ...aar en zomer, maar ook weer ...e veel. En liefst regenwater ...ze kan niet tegen de kalk in ...leidingwater. In de winter ... ze genoegen met eenmaal ...week een sproeibeurt met de ...iver, maar als ze aan het ...en is wil ze wel elke dag onder ...douche'.

...en haar afkomst zou je denken ...ze zich in onze huiskamer lek... ...zou voelen bij zo'n 20 graden. ...ze houdt het liever op 16 à 18 .... Een kasplantje dus ? Dat nu ...weer niet, hoewel ze het in een ... of een plantenserre heel goed ...

...oeien tot een plant met een ... lange bladeren is in de kas ...aar. Maar bij een goed verzor... ...in de kamer kan dat ook. Bij... ...eeld in de badkamer waar ...olepis exaltata exotische vor... ...n aannemen. Het ras Roose... ...neemt ook daar met weinig ...genoegen. Overigens zijn er ...ergvormen zoals Dwarf Bos...

...manentje

...aad maakt de krulvaren met ...ekrulde blaadjes aan de lange ..., die van onderen kaal blij... ... indruk van een plantaardig ...entje. Heel modern is in dit ... het ras Roosevelti Plumosa, ...roezende blaadjes aan de top... Er zijn heel veel rassen ge... ..., onder andere in de Ver... ...de Staten, vandaar de namen ...ruggaan op ex-presidenten als ...evelt. 'Teddy Junior' is er ook ...

...en is de krulvaren een sterke ...n een harde groeier. Vandaar ... als ze straks verpot wordt ...n ieder voorjaar gebeuren) ...ede voedingsbodem moet .... RHP-potgrond met wat ... zand erdoor en oude koe... ...met een draineerlaag van klei... ...els of potscherven onderin de pot. Na twee maanden moet al weer bijvoeding gegeven worden. Elke week een kleine dosis organische mest, of pokon in het gietwater. Hetzelfde geldt voor planten die niet verpot zijn.

Rust

Het kan toch gebeuren dat de plant ondanks alle goede zorgen gaat kwijnen. De blaadjes worden geel en vallen af. Er verschijnen geen nieuwe in het hart. Dan is de krulvaren aan haar rustperiode toe. Deze duurt ongeveer een maand. In deze tijd geeft u minder water. Zet de plant op een koele plek. De bladeren kunt u wegknippen.

Na die maand ziet u groene puntjes van nieuwe bladeren verschijnen. Dan gaat u steeds wat meer water geven, en mest.

Als er 's zomers een weldadig regenbuitje valt, kunt u haar gerust met de andere planten die daarvoor in aanmerking komen, buiten zetten.

● *Deze 'Teddy Junior' is bezig woonkamers te veroveren.*

VLOERBEDEKKING
3-5 mm
WATERDICHTE AFDEKLAAG
VERWARMINGSELEMENT
LIJM
ONDERVLOER (HOUT-BETON)

● *Een nieuw Noors systeem voor vloerverwarming.*

Flinterdunne vloerverwarming op zwakstroom

DOOR MAR GROEN

Er zijn verscheidene systemen voor vloerverwarming op de markt. Een opmerkelijke toevoeging op dit gebied werd onlangs gelanceerd op de vakbeurs Verwarming, Sanitair en Klimaatbeheersing in Utrecht.
Het is een uit Noorwegen afkomstig systeem, Thermoplast geheten, dat op zwakstroom (24 Volt) werkt. Het bestaat uit afzonderlijke (roostervormige) elementen (34 cm breed en op elke gewenste lengte leverbaar), die van koolstof en polyethyleen vervaardigd worden. Ze zijn flinterdun: slechts 1,2 mm. In de lengtestroken zijn aan beide zijden koperdraadjes 'ingebed' die via een transformator de stroom toevoeren. Omdat koolstof van nature elektrisch geleidend is, verdeelt de opgewekte warmte zich over het gehele element. De opwarmtijd na inschakeling is opmerkelijk kort.
Het Thermoplast systeem kan als bij- of als hoofdverwarming toegepast worden. Dat is eenvoudig een kwestie van het aantal elementen aan die keuze aanpassen. De elementen kunnen zowel op hout- als betonvloeren aangebracht worden. Ze worden daarop gelijmd en over het hele oppervlak wordt dan een waterdichte afdeklaag aangebracht. Vervolgens kan elke gewenste vloerbedekking gelegd worden. De totale dikte van het systeem (element plus lijm en afdeklaag) is slecht 3 tot 5 mm dik, zodat er geen problemen met deuren en dergelijke hoeven te ontstaan.
Aan het installeren komt geen breekwerk te pas, er zijn geen zichtbare of hinderlijke leidingen (slechts een snoer dat naar de transformator voert) en storingen zijn uitgesloten omdat er geen sprake is van mechanische componenten. Alleen wanneer de stroom uitvalt zit je in de kou, maar dat geldt ook voor de gewone centrale verwarming.
Thermoplast is in alle opzichten veilig omdat het een zwakstroomsysteem is. Het kan dus ook zonder bezwaar in de badkamer toegepast worden. Het springt zuinig om met energie, want zodra de eindtemperatuur bereikt is, neemt het stroomverbruik automatisch af. De begrenzing van het vermogen sluit tevens het risico van oververhitting of doorbranden volledig uit.
Tot dusver wordt Thermoplast door de Nederlandse importeur of door hiervoor geïnstrueerde installateurs gemonteerd. Inclusief dit montagewerk komt de prijs van de elektrische vloerverwarming op ca. 125 gulden per vierkante meter wanneer het om bijverwarming gaat, en op ca. 175 gulden voor hoofdverwarming.
Wellicht wordt het in de toekomst mogelijk het systeem als 'dhz-pakket' aan te schaffen, hetgeen een stuk goedkoper zou zijn. Het zou dan een kwestie van 'zelf een vloerverwarming lijmen' worden.
In het land van herkomst wordt het systeem al op grote schaal toegepast, ondanks het feit dat Noorse huizen uiteraard van goede c.v. voorzien zijn. De ervaring is dat men in een stevig verwarmd vertrek toch een gevoel van onbehaaglijkheid houdt als de vloer koud is.
Voor meer informatie: E.P. Vloerverwarming, Rotterdam, 010-4150656.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week:
van zondag: 23 februari t/m zaterdag: 29 februari 1992

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 13 oktober 1991 (meterkaart kolom 5)
800	18	ƒ 10,26	513
900	20	ƒ 11,40	578
1000	23	ƒ 13,11	643
1100	25	ƒ 14,25	710
1200	27	ƒ 15,39	772
1300	30	ƒ 17,10	838
1400	32	ƒ 18,24	905
1500	34	ƒ 19,38	969
1600	36	ƒ 20,52	1033
1700	39	ƒ 22,23	1103
1800	41	ƒ 23,37	1167
1900	43	ƒ 24,51	1232
2000	46	ƒ 26,22	1299
2200	50	ƒ 28,50	1427
2400	55	ƒ 31,35	1558
2600	60	ƒ 34,20	1690
2800	64	ƒ 36,48	1820
3000	69	ƒ 39,33	1950
3300	76	ƒ 43,32	2146
3600	83	ƒ 47,31	2344
3900	90	ƒ 51,30	2538
4200	97	ƒ 55,29	2735
4600	106	ƒ 60,42	2997
5000	115	ƒ 65,55	3266
5500	127	ƒ 72,39	3586
6000	138	ƒ 78,66	3912
6500	150	ƒ 85,50	4238

Tip: Maak goed gebruik van gratis energie: laat het zonnetje naar binnen schijnen

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 25 februari 1992

De rentetarieven op de kapitaalmarkt zijn de afgelopen week nauwelijks veranderd. Dit had ook zijn effect op de hypotheekrentetarieven. Wij noteerden geen wijzigingen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,35	2,74
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,35	2,74
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,70	5,49	2,86
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,70	6,28	5,13
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,07	4,92
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,16	2,60
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,20	5,16	2,60
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,20	5,16	2,60
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,87	4,76
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	9,00	5,87	4,76
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,40	5,33	2,74
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,40	5,33	2,74
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,10	5,11	2,56
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	9,10	5,11	2,56
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	9,10	5,11	2,56
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,80	4,71
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,80	4,71
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,33	2,73
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,40	2,79
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,30	6,07	4,92
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,40	5,28	2,68
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,40	5,28	2,68
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,07	2,50
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,27	2,67
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,10	5,94	4,82
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,87	4,76
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,80	5,51	2,86
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	9,40	5,33	2,73
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	9,40	5,33	2,73
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,35	2,75
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,35	2,75
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,07	4,92
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,31	2,72
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,38	2,78
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,60	5,45	2,84
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,10	5,92	4,72
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,99	4,77
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	5 jaar	1,00	9,50	5,38	2,77
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,50	5,38	2,77
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,50	5,38	2,77
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,50	6,20	5,03
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,30	6,07	4,98
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,27	2,67
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,34	2,73
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,20	5,03
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,00	4,87
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,30	5,23	2,65
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,20	5,17	2,61
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,20	5,17	2,61
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,27	2,67
Bouwf. Hypotheken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,18	2,62
Bouwf. Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,87	4,76

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Margraten / Schreulder Gerendalseweg 20

Schitterend gel. landhuis op 570 m2 met zeer mooi panoramisch uitzicht, woonk. 50 m2, duurzame aanbouwkeuken, 3 grote slpks., inpandige garage.
VRAAGPRIJS ƒ 459.000,- k.k.

Te koop Maastricht-Biesland

Royaal halfvrijst. woonhuis met garage en tuin. Ind.: Hal, toilet, keuken, woonk. 54 m2, verd.: 3 ruime slpkrs., badk., souterrain, waskelder, provisiekelder hobbykamer en royale kamer met tuin kontakt. Ook geschikt als bijv.: praktijkruimte, seniorenwoning e.d. Vr.pr. ƒ 450.000,- k.k. aanv. i.o. Inl. van Oost Ass. v.o.f., Juliana Bernardlaan 8, Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

vlakbij centrum Hoensbroek

Te k. ruim vrijstaand woonhuis. Inh. 900m3. Opp. 700m2. Indeling: Hal, woonk. 60 m2, toilet, ruime complete keuken, kantoor, 3 zeer ruime slaapkamers, 2 badkamers, 2e toilet, 2 garages, groot terras, tuin, omheint, veel privacy. Verwarmd zwembad 9 x 4m. Basisschool op 200m. Moderne cv, prima staat van onderhoud.
Te bezichtigen na afspraak, prijs n.o.t.k.
Tel. 045-210942.

Speciaal voor academici en hbo'ers

FBA Hypotheken

tot 100%, zonder gemeente-garantie.
Rente vanaf 9%, tot 20 jaar vast.
Informatie:
BAC, Heerenweg 316a, Heerlen.
Tel. 045-210101.

Voerendaal

ƒ 400.000,- k.k.
Modern, vrijst. en ruim (plm 900 m3) herenhuis met garage. Bouwjaar 1979, perceeloppervlakte 505 m2. Diverse kelders, woonkamer 55 m2, aanbouwkeuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, complete badkamer en zolder.

Troost Onroerend Goed, Heerlen
Tel. 045 - 71 79 76

Eygelshoven:

vrijstaand ouder woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonkamer, eetkamer, keuken, 4 slpk., douche-ruimte en zolder (vaste trap). Vr.pr. ƒ 140.000,-k.k

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Echt, Hoogstraat 36 A

Vrijstaand landhuis, nieuwbouw, met 4 slpks., met achtergelegen paardenstal 150 m2 met vrij uitzicht op achterkant.
VRAAGPRIJS ƒ 410.000,- k.k.

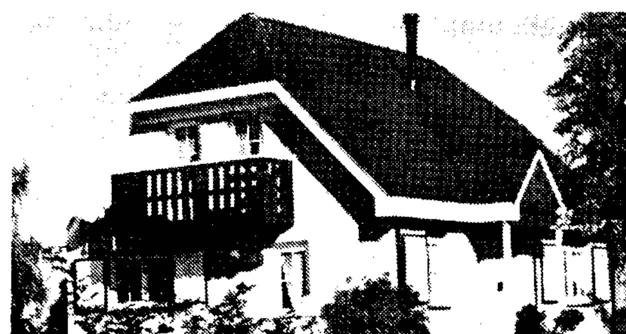

Eygelshoven

Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas en tuin. Ind. o.a. kelder, woonkamer met houten vloer, keuken, bijkeuken. 1e verd.: 2 slpkmrs., badkamer. 2e verd.: vaste trap, grote hobby-ruimte (3e slpkmrs.). Prijs ƒ 138.500,-. k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

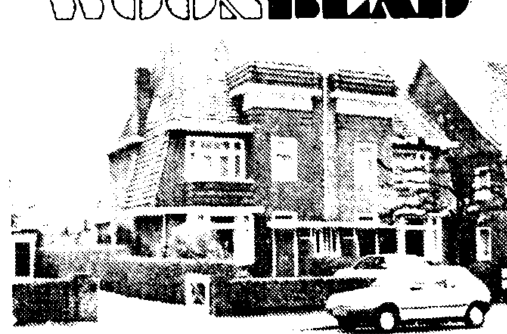

Munstergeleen, Watersleyerweg

Gunstig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, berging en tuin. Ind. oa.: woonk., keuken, bijkeuken, 3 slaapk., vaste trap naar zolder. Pand is tevens geschikt voor kantoor aan huis. Aanv. spoedig. Vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Heerlen

Te koop op 7 min. v. centrum goed onderhouden royaal half vrijst. herenhuis. Ind.: living 45m2, Poggenpohl keuken 6 slpkmrs. grote badk. met ligbad en 2 v. wastafels, apart 2e toilet, zolder, 3 kelders, waterontharder. Zonnige tuin op ZW. Tot. opp. 775m2. Opl. in overleg. vr.pr. ƒ 298.000,- k.k
Inlichtingen: tel. 045-716316.

Voerendaal, Grachtstraat

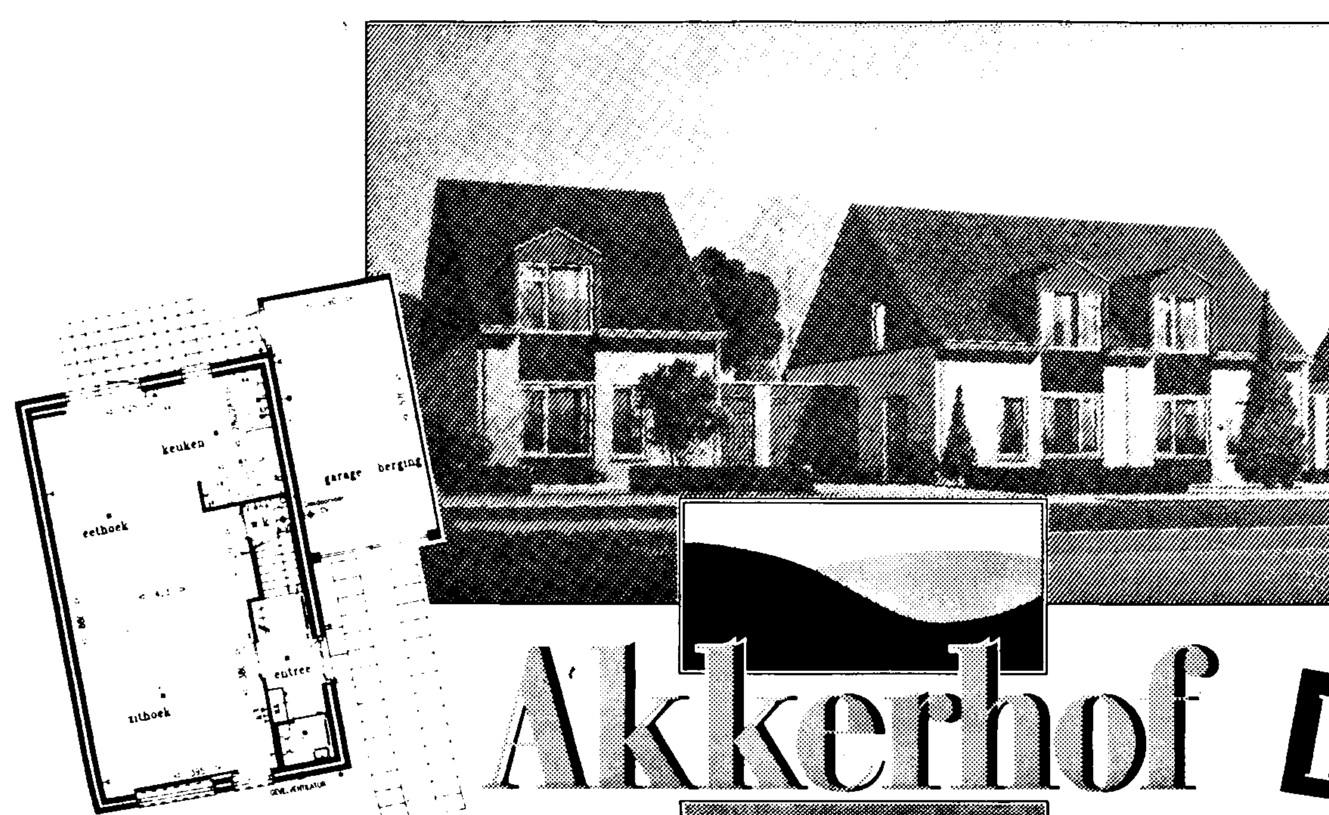
Uitstekend gel. vrijst. geschakeld woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-woonkr. met parketvloer en o.h., luxe keuken, bijkeuken, garage/berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar hobbyruimte en berging. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs ƒ 259.000,- k.k.

makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Wilma Vastgoed

WEGENS SUCCES GEPROLONGEERD!

Tussen Heerlen, Schaesberg en Terwinselen ontwikkelt zich in snel tempo een nieuw stadsdeel. Modern van opzet, gevarieerd van architectuur en met alle voorzieningen in de buurt. Plan Akkerhof maakt deel uit van deze stadswijk. "Heerlerbaan", fase I van dit plan, was al snel totaal verkocht. Daarom gaan we nu starten met de verkoop van Akkerhof II met twee-onder-een-kap woningen in de VSEB klasse Er zijn zelfs een paar vrijstaande woningen bij.

Ruim van indeling (3 slaapkamers) met berging of garage, een flinke zolder en leuk van architectuur. De woningen staan op brede en diepe kavels, dus genoeg tuin voor en achter. De koopprijzen zijn ƒ 169.230,- v.o.n. Bovendien geeft het rijk u belastingvrij ƒ 5000,- subsidie. Een loonvast-hypotheek is mogelijk. **Rente 8,3%.**

LOON VAST

Voor alle verdere informatie:
Aquina Makelaardij B.V.
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Telefoon 045-715566

Wilma

Netto maandlast vanaf ƒ 780,- p. mnd. afhankelijk v. inkomen

BON

Ja, ik ben geïnteresseerd in Plan Akkerhof Heerlen.
O Stuur mij uw documentatie over de woningen.
O Bel mij voor een vrijblijvende afspraak.

Naam: ____________________
Straat: ____________________
Postcode: ____________________
Woonplaats: ____________________
Telefoon: ____________________

LD 07.03

Voerendaal, Tenelenweg 83

Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage, 3/4 slpks., grote woonkamer, plus aparte bedrijfs-/hobby-/atelier-ruimte ca 60 m2, geheel onderkelderd.
VRAAGPRIJS ƒ 239.000,- k.k.

Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Stokkem (B)

Herenhuis in centr. m. tuin en garage, 6,2 are, gesch. v. alle doeleinden. Steenkuil 23. Tel. 09-32.11.756785.

Te koop gevraagd:
woonhuis in Onderbanken of Brunssum
tel. 045-271839

Resid. Heerlen

Te koop luxe studio, een jaar geleden verbouw, plm. 50 m2 verlaagde plafonds en halogeen verlichting, moderne keuken en app., badkamer en toilet wit marmeren vloeren, 4 mtr. kastenwand, geheel wit gestoffeerd. Aan. direkt. Vr.pr. ƒ 140.000,-. Tel. 045-713226/043-218464.

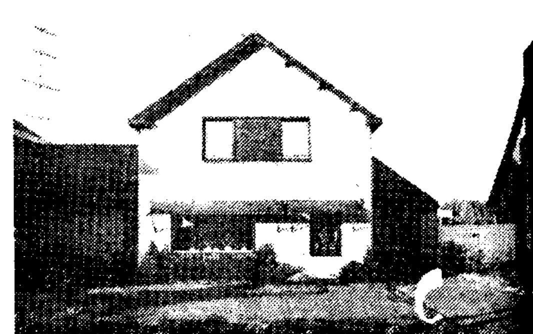

Heerlen,

Cambriumstr. 100
ƒ 125.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
045-728671.

Te koop
groot appartement in de
Residentie De Roef

te Venlo gelegen op de eerste verdieping en met UITZICHT OVER DE MAAS
Nieuwbouw: Ind.: ruime entree, woonkamer (ca. 40m2) open keuken, 2 slaapkamers, bijkeuken/berging, aparte garage en extra berging. Ruim terras met Maasuitzicht. Nog eigen keuze in afwerking mogelijk en spoedig te aanvaarden.
Prijs ƒ 285.000,- v.o.n.
Info: PERFECT bv
Tel. 077-519868.

Hoensbroek van Hövell. tot Westererf Hof 2

Uitstekend gelegen vrijst., zeer ruim landhuis met ga
VRAAGPRIJS ƒ 379.000,-k.k.

Heerlen-Centrum ƒ 89.000,- k.k.

Bovenwoning. Ind.: sout.: kelder. Beg.gr.: hal en be
1e Verd.: woonkamer 8.50x4.00, keuken, 1 slaapkam
badkamer. 2e Verd.: 2 slaapkamers en zolderruimte.
vaarding direct.

makelaardij ERNENS NVM
Hoolstraat 42. Voerendaal
Tel.: 045-752142

Sittard, Elsterweg

Zeer goed onderh. geïsol. vrijst. herenh. met c.v., ga
overdekt terras en tuin. Perc.opp. 365 m2. Ind. oa. ruim
ving, keuken met app., bijkeuken, kelderkast, 4 sla
badk. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523

Riante Flat

met schitterend uitzicht over Limburgs land. 3e etage
ten), gr. hal, 4 kmrs. luxe keuken, compl. badk. douche
2 toiletten, zitbalkon, kelderbox. Huismeester aanwezig.
Buitenkant Vaals. Direct vrij. Vraagprijs ƒ 245.000,-.

Makko Gulpen

Dir. W. Timmermans (beëdigd taxateur/NVM makelaar)
Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Beek, Dr. Beckersstraat

Op goede stand gel. vrijst. bungalow met c.v., kelder,
garage en tuin met veel privacy. Perc.opp. ca. 450 m2.
oa. L-vorm. living, keuken, bijkeuken, 3 slaapk., douc
ruimte. Aanv. i.o. Koopprijs ƒ 249.000,- k.k.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 5233

Schaesberg-Centrum

Voormalig winkelpand met bovenwoning, c.v.-gas, gar
(ook geschikt als praktijk-kantoorpand met bovenwoning
Ind. oa. kelders, winkel/magazijnruimte. 1e Verd.: woonk
mer, keuken, slpk., badkamer. 2e Verd.: 2 slpks., badk
mer, zolderruimte. Prijs ƒ 145.000,- k.k.

Pickée makelaardij bv
hypotheek adviescentrale Taxaties
Heerlenseweg 22 Landgraaf
045-326767

Heerlen-Zuid, Caumerboord 40

Ruim tussengelegen woonhuis met inpandige garage, woonkamer 40 m2 met vide, 3 slpks. uitst. onderhouden.
VRAAGPRIJS ƒ 239.000,-k.k.

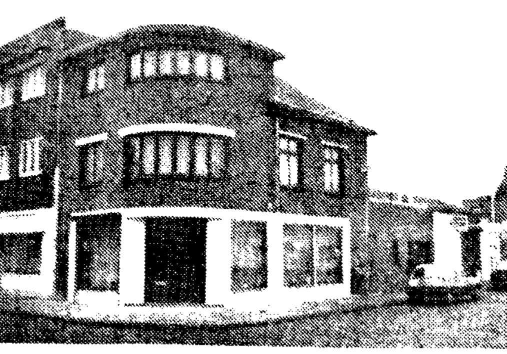

Klimmen ƒ 89.000,-

Woonhuis. Ind.: kelder. Beg.gr.: hal, woonkamer 7.40x4.00/3.25, keuken, hobbykamer 5.25x3.00, binnenplaats en berging 5.25x3.00; 1e Verd.: 4 slaapkamers en badkamer. Aanvaarding direkt.

makelaardij ERNENS NVM
Hoolstraat 42. Voerendaal
Tel.: 045-752142

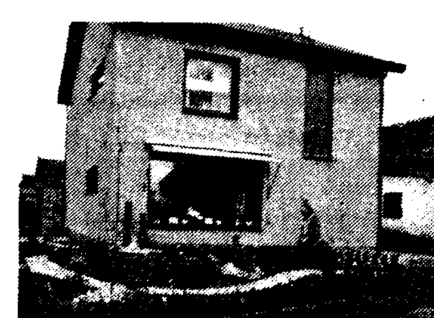
Avahuis, Hamar ☎ 045-210719

Hoensbroek, Oranjestr. 20

Halfvrijstaand woonhuis met garage, grote woonkamer, eiken aanb. keuken, 2/3 slpks., badkamer, ligbad, 2e toilet.
VRAAGPRIJS ƒ 114.000,-k.k.

MEERS-STEIN,

vrijstaande woning (1973) met garage, overdekt terras, en nwe aangelegde tuin. Ind.: woonkamer 32m2, keuken 13m2, bijkeuken, hal. Verd.: 3 slaapkamers, badkamer, vaste trap zolder. Opp. 310m2. Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k. Meerser Koestraat 23, Meers-Stein. Tel. 046-334289.

Sittard, Leyenbroekerweg

Op eerste stand gel. vrijst. landhuis met kelders, garage, carport, zwembad en royale tuin. Perc.opp. 1.000 m2. Ind.: royale living, study, luxe keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badk., zolder. Aanv. spoedig. Prijs op aanvraag.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Nuth, Pastorijstraat

In het centrum rustig gelegen appartement met c.v. Ind.: hal, toilet, woonkamer. ca. 40m2, met dakterras, moderne keuken met balkon. Verd.: 2 slaapkrs, luxe badkr. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud en de afwerking is luxe. Aanv.: i.o. Prijs ƒ 160.000,- k.k.

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Voor Piccolo's zie verder pagina 42

Ralph Inbar verrast onbekende Nederlanders

'TV Masqué bezorgt me veel slapeloze nachten'

DOOR GERARD VAN PUTTEN

HILVERSUM – Nagenoeg heel Nederland kent z'n hoofd, maar telkens weer weet hij vanachter een maskerade van onschuldige list en bedrog anderen te verrassen. Ralph Inbar heeft in al die jaren dat de TROS op tv kiekeboe speelt met Banana Split heel wat mensen een poets gebakken. Sedert gisteravond probeert hij daar met TV Masqué een nieuwe dimensie aan toe te voegen. Ralph Inbar geniet faam als virtuoos met de verborgen camera. Niet alleen zet Inbar mensen te kijk in bizarre situaties, hij zet ze tevens in het zonnetje. „In totaal komen er acht afleveringen op de buis, elke maand één, waarvan vier in het najaar."

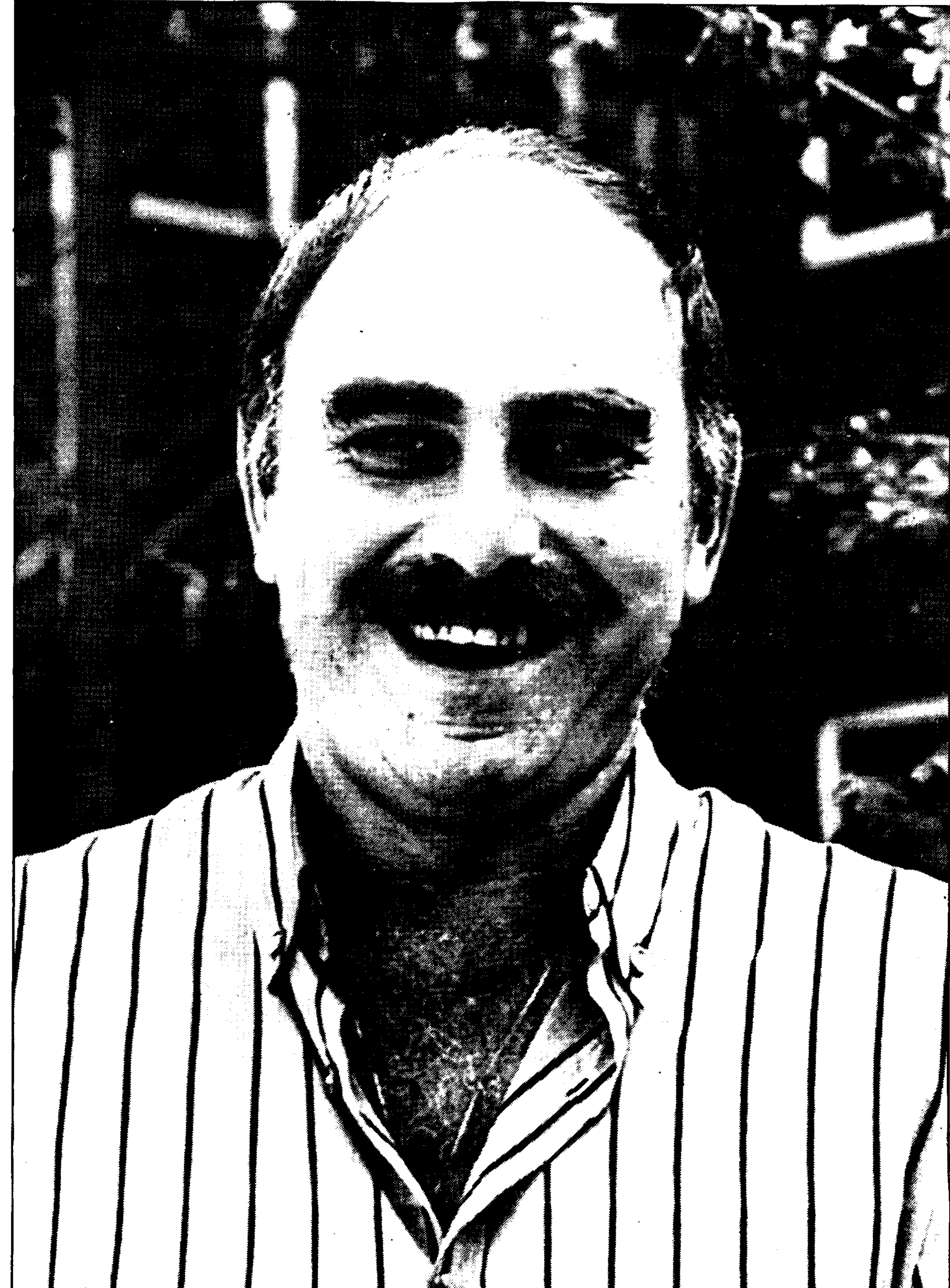
TV Masqué wordt gemaakt volgens een geraffineerde formule, die Inbar zelf heeft verzonnen. „Het is een alternatieve personality-show. Een mengelmoes van, zeg maar, een soort Dit is uw leven en Banana Split."

'Slachtoffer'

Bekende Nederlanders hoeven niet bang te zijn dat er met hen gestunt gaat worden, ze kunnen wat Ralph Inbar betreft rustig slapen. Liever zoekt hij zijn 'slachtoffers' onder de onbaatzuchtige mensen die niet graag te koop lopen met hun verdiensten. Zonder het zelf te weten zijn zij die het vanzelfsprekend vinden „iets bijzonders" te doen voor anderen de beoogde kandidaten om de hoofdrol te spelen in een van de acht TV Masqué's.

„Ik heb zo langzamerhand m'n buik vol van die bekende Nederlanders. Voor mij hoeft het niet meer, zo'n zanger die na een hitje al naar diens visie op de politieke toestand in de wereld wordt gevraagd. Mijn slachtoffers zijn onbekende Nederlanders, gewone bescheiden mensen, die op de een of andere manier iets betekenen of iets betekend hebben voor anderen."

Hoe hij aan de eerste kandidaten is gekomen, daarover wil Inbar niet al te nadrukkelijk uitweiden. Het geheim van de smid, probeert hij in eerste instantie de boot af te houden. Uiteindelijk beaamt Inbar dat een stukje in een krant zijn research-team op het spoor van iemand kan zetten. En zo zijn er uiteraard ook tal van vrijwilligersorganisaties die als bron kunnen dienen. Persoonlijk hoopt Inbar dat de eerste afleveringen van TV Masqué katalyserend werken. In die zin, dat hem na de uitzending van gisteravond tips uit het land bereiken over gewone mensen die op hun manier bijzonder zijn. Zoals die mevrouw in de pilotaflevering op Eerste Kerstdag. „Ze had 40 pleegkinderen opgevoed, ga daar maar es aanstaan."

● Ralph Inbar: „Ik heb zo langzamerhand m'n buik vol van die bekende Nederlanders."
Foto: ROLAND DE BRUIN

Om iemand op een heel speciale manier een hommage te kunnen brengen, deinst Inbar er niet voor terug een complot van familieleden en bekenden te smeden. „Allereerst duiken we in iemands leven. Door goede research te plegen proberen we inzicht te krijgen in iemands doen en laten."

Zodra er via de naaste familieleden zekerheid is verkregen omtrent de bereidheid van de onbekende Nederlander om tijdelijk uit de anonimiteit te treden, gaat het team van TV Masqué met de persoon in kwestie aan de haal. Niets wordt daarbij aan het toeval overgelaten. „Of iemand bestand is tegen emoties, of iemand wel of geen zwak hart heeft, het wordt allemaal vantevoren gecheckt."

Wekenlang wordt de onbekende Nederlander gevolgd en gefilmd, zonder dat-ie daar weet van heeft. De man of vrouw in kwestie wordt telkenmale 'gepakt' op hem of haar vertrouwde locaties. „Ons voornaamste probleem is natuurlijk om het slachtoffer steeds op de plek te krijgen, waar we 'm willen hebben. Reken maar dat we elke keer weer een zucht van verlichting slaken als-ie komt opdagen."

„Tja, en dan breekt de dag aan dat we heel sneaky het huis van de hoofdpersoon gaan ombouwen. Hebben we een dag voor nodig, zodat we die bewuste man of vrouw met veel list en bedrog de woning uit moeten krijgen. Zodra alles gereed is, wordt de hoofdpersoon gebeld met het verzoek naar huis te komen."

Daar wacht het demasqué, de confrontatie met al die onbekenden die hem of haar op de een of andere manier zó na staan. De familieleden, vrienden en de favoriete artiesten leggen daar hun vermomming af. Een en ander gaat gepaard met veel gelach, hilariteit, gezang en met een praatje. Aan het slot krijgt de onbekende Nederlander een cadeau. „Iets dat de betrokkene altijd al had willen hebben. Amerikanen hebben een mooie uitdrukking voor deze vorm van tv-maken, reality-tv noemen ze het. En inderdaad, je kunt met de camera niet dichterbij mensen komen dan in hun huiskamer."

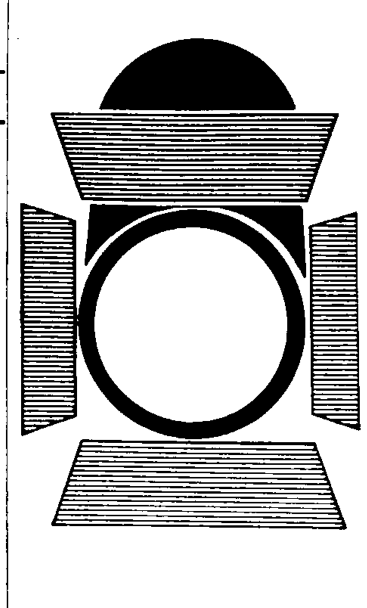
Argwaan

Hoewel pijprokers geen onruststokers heten te zijn, is Inbar er al lang aan gewend dat hij ook buiten TROS-dienst soms met enige argwaan tegemoet wordt getreden. Zo van: mij flik je niet, Ralph. Hij leest geregeld de paniek in de ogen van mensen, zodra hij in een winkel verschijnt om een boodschap te doen. Maar juist dan wanneer Ralph Inbar z'n gezicht laat zien, is de verborgen camera buiten werking. Hij kijkt wel linker uit om, zoals vroeger, te acteren in z'n filmpjes. Zijn kop kennen ze nu wel. „Ik laat me al lang niet meer zien, met veel vernuft volg ik alles op afstand. Kijk, Banana Split is zo ingeburgerd dat je goed op je hoede moet zijn. Daarom probeer ik nog beter dan voorheen mijn huiswerk te doen. Om te voorkomen dat we voor pijnlijke verrassingen komen te staan."

De programmamaker leeft bij de dag, of liever bij de eerstvolgende aflevering. Zijn team ontbeert de mankracht om aan meer dan een TV-Masqué te werken, er liggen geen reserve-afleveringen op de plank. „Ik moet er niet aan denken, maar mocht het onverhoopt een keer misgaan, dan zal de omroepster de kijkers toch echt moeten vertellen dat de aflevering, zoals aangekondigd in de programmabladen, door omstandigheden helaas geen doorgang kan vinden. En dat er in plaats daarvan een mooie dierenfilm zal worden uitgezonden."

Pathos

Met enig gevoel voor pathos roept Inbar dat het maken van TV Masqué zoiets is als het voeren van een slag, die een aanslag pleegt op z'n fysiek en op z'n geest. „TV Masqué hangt van risico's aan elkaar. Ik geef het toe, ik heb al heel wat slapeloze nachten achter de rug. Eigenlijk is het programma slechter voor mij dan voor het slachtoffer, af en toe heb ik het gevoel er 200 jaar ouder door te worden. Maar goed, als alles lukt geeft dat een heerlijk gevoel. Overigens, nu ik er nog eens goed over nadenk, zou het niet eens zo erg zijn als die mooie natuurfilm een keer op het scherm moest worden gebracht. Zien de kijkers meteen dat TV Masqué niet in scène is gezet."

Oostenrijkse interesse voor Palemiger Spatzen

● Palemiger Spatzen: in mei verschijnt hun eerste cd.
Foto: W. Smeets

HEERLEN – De Oostenrijkse platenmaatschappij Tyrolis is in de slag gegaan met 'Die Palemiger Spatzen'. In mei verschijnt van deze Zuidlimburgse formatie een eerste cd met gezellige en eigentijdse volksmuziek. Na Wurmtaler Musikanten en Ruhrtaler Oberkrainer zijn de Palemiger Spatzen de derde Limburgse groep, die nu bij Tyrolis onder contract zijn. Opmerkelijk, omdat in Oostenrijk zelf tientallen groepen in het genre van de volksmuziek actief zijn. De Oostenrijkse firma vindt de prestaties en kwaliteiten van de Limburgse muzikanten echter zeker zo goed.

Voor de Palemiger Spatzen, genoemd naar de kleine buurtschap tussen Heerlen en Landgraaf, begon het verhaal in 1988. Toen werd Peer Heiligers met zijn Steirische harmonika Europees jeugdkampioen. Dat resulteerde in de oprichting van een gelegenheidsgroepje. Samen met Ben Renierkens (gitaar), Frank Spelthaen (toetsenist/bassist) en - in een later stadium - Peter Janssen (drums).

Het vaak succesvolle optreden van de Palemiger Spatzen, met bekend repertoire van formaties als Tiroler Buam, Zillertaler Schürzenjäger en Goldried Quintett, ontging ook talentscout Martin Bouwmans niet. Vandaar dat de Limburgse muzikanten nu in april de opnamestudio binnenstappen voor het maken van een album.

● De muzikanten van The King Zulu's Brass Band verwelkomen de gasten op de Jazz Night.

Feestelijke happening in Casino Brunssum

Vijf orkesten op elfde Jazz Night

BRUNSSUM – Zaterdag 21 maart luidt de 'Oude Stijl' Jazzclub Zuid-Limburg de nieuwe lente in met haar jaarlijkse Jazz Night. Vijf orkesten zullen in het Casino van Brunssum van de partij zijn tijdens deze happening, die inmiddels voor de elfde maal wordt gehouden. Bijzonder is het optreden van een origineel streetparade orkest: The King Zulu's Brass Band, die zal zorgen voor een heel aparte sfeer. Zij verwelkomen de gasten om

20.30 uur wanneer de Jazz Night van start gaat. De Circus Square Jazz Band, het huisorkest van de jazzclub zal daarna de spits afbijten. Voorts zullen in de diverse zalen van het Casino aan het Treebeekplein 133 optreden: Romanesj met jazzy-achtige zigeunerklanken, The Louisiana Rhythm Kings en The Crescent City Jazz Band. Voor meer info: telefoon 045-255171/710787/253545.

Veel belangstelling voor Musikantenstadl

KERKRADE – Er is zeer veel belangstelling voor het programma 'Musikantenstadl', op maandagavond 30 maart in de Rodahal van Kerkrade. Ruim 1400 kaarten werden totnutoe verkocht voor deze naar het populaire tv-programma genoemde show.

'Musikantenstadl Unterwegs', nu als tourneevoorstelling, wordt in Kerkrade voorgesteld door de populaire Oostenrijkse tv-presentator Karl Moik. Uit zijn bekende artiestenstal komen een groot aantal topsterren en groepen uit de wereld van de volksmuziek naar Limburg. Onder hen Patrick Lindner, die als zanger óók afgelopen jaar meerdere malen door radio- en tv-stations werd onderscheiden. Verder Maria en Margot Hellwig (een zingende moeder en dochter, die meerdere programma's van volksmuziek op tv presenteren), humorist Hias (bijgenaamd 'Das Urvieh der Nation'), het Oberkrainer Sextett, zangeres Herlinde, Münchner Zwietracht en Wolfgang Lindner met zijn Stadlmusikanten.
Kaarten (42 en 55 gulden) zijn tijdens de kantooruren nog verkrijgbaar bij o.a. de VVV van Kerkrade, Theaterpassage 2, telefoon 045-454141.

● Karl Moik presenteert in de Kerkraadse Rodahal zijn populaire programma 'Musikantenstadl' met een keur aan artiesten. Foto: KOCH

RTL4 radio ook via de ether

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – RTL4 radio gaat zo snel mogelijk via de ether uitzendingen verzorgen.

De ministeries van WVC en verkeer en waterstaat hebben gisteren een frequentie (101.2 mHz) op de FM-band beschikbaar gesteld. De uitzendingen via de ether zijn voorlopig alleen te beluisteren in de Randstad. De toewijzing van de frequentie heeft vooralsnog een tijdelijk karakter. De programmadirecteur televisie Ruud Hendriks is gevraagd om als manager op te treden. In Limburg is RTL4 radio op meerdere plaatsen via de kabel te beluisteren.

CLT/RTL zendt sinds 1 juli 1991, op RTL4 radio, non-stop muziek uit. Onlangs is met de VECAI, de vereniging van kabelexploitanten in Nederland, een vergoeding afgesproken voor de doorgifte van dit programma. Nu ook etherdistributie een feit is, zal CLT per 1 mei aanstaande de programmering van RTL4 radio aanpassen en uitbreiden.

Door de toewijzing van een etherfrequentie in Den Haag en de VECAI, zal RTL4 radio binnen afzienbare tijd dus een extra groot publiek bereiken.

Vijlen, Aan de Wolf 4

Vrijstaand uitgebouwd woonhuis met garage. Compl. luxe aanbouwkeuken met app., 3 slpks., vaste trap naar zolder waar mog. 4e slpk., hardh. kozijnen, dubbel glas.
VRAAGPRIJS ƒ 289.000,- k.k.

Beek, Proosdijstraat

Uitst. onderh. ruime vrijst. villa en appartement, garage, serre, tuin en royale werkkr., geschikt voor div. doeleinden (zoals arts, notaris, fysioth., gym-dansruimte). Perc.opp. 1.300 m2. Prijs op aanvraag.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Norel hallenbouw, 045-210719

Heerlen, Ambachtsstraat 4

Uitstekend gelegen herenhuis met 4/5 slaapkamers, grote woonkamer met parket.
VRAAGPRIJS ƒ 179.000,- k.k.

Heerlen-Centrum

Ruim appartement met eigen garage. Woonkamer (plm. 50 m2) complete badk., slaapkamer (18 m2) en 2 bergingen.
Koopprijs ƒ 195.000,- k.k.

Troost Onroerend Goed, Heerlen
Tel. 045 - 71 79 76

Heerlen, Litscherboord

Rustig gel. vrijst. bungalow met 2 inpandige garages, c.v. en tuin. Ind.: souterrain: hal, hobby-/kantoorruimte, provisiekelder, c.v.kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., eetkr., keuken, 3 slaapkrs, badkr. met ligb., douche, v.w. en bidet. Algemeen: Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud en is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs ƒ 340.000,- k.k.

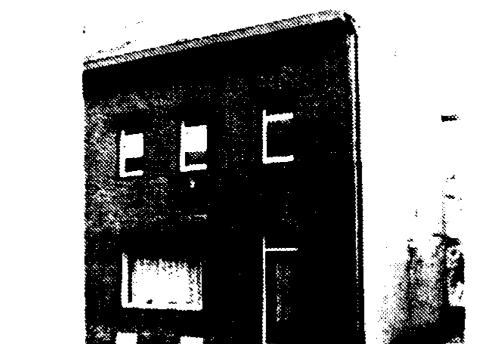

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Klimmen, Ter Maar 7

Panoramisch schitterend gelegen vrijstaand ruim landhuis, 4 ruime slpks., totaal onderkelderd alwaar mogelijkheid voor kantoor appartement, dubb. garage. Prijs op aanvraag

Kerkrade, Kokelestraat

Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, woonkr., eetkr., keuken, bijkeuken, doucheruimte, 1e verd.: 4 slaapkrs. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 130.000,- k.k.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Munstergeleen, Lichtenberg

Uitst. onderh. en geïsol., op goede stand gel. vrijst. landh. met c.v., garage en tuin. Perc.opp. ca. 510 m2. Ind.: hal/entree, L-vorm. woonk. met open haard, mod. keuken met app., 3 slaapk., doucheruimte, badk. met ligbad, toilet, dubb. v.w., c.v.-ruimte, zolder. Aanv. i.o. Prijs op aanvraag.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Exclusief Wonen

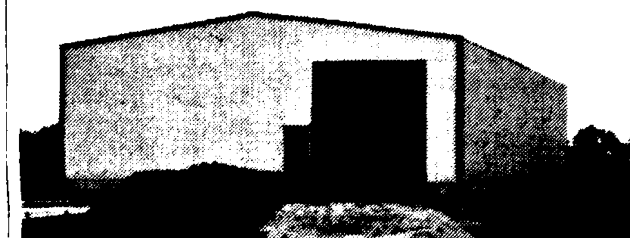
monumentale 17e eeuwse hofboerderij gel. in dorpskern, centraal Z.L. Komf. in stijl aangepast. Omvat ruim woonh. m. extra's, aangel. binnentuin 650 m2 en bijgebouwen. Voor vele doeleinden gesch. Aanv. in overl. Pr.n.o.t.k.
Tel. 043-642962.

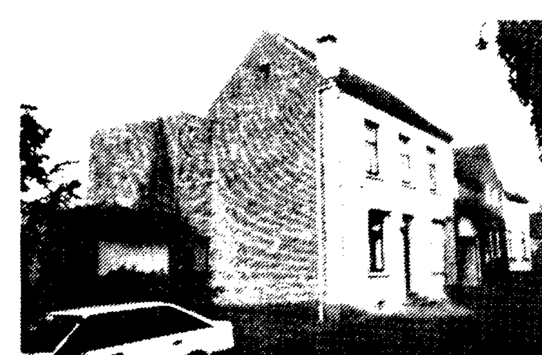
Heerlen, Kruisstraat 26

ruim tussengel. woonhuis, met mooie serre, tuin op zuiden.
VRAAGPRIJS ƒ 198.000,- k.k.

Hamar, ☎ 045-210719

Sweykhuizen, Kerkstraat 7

ruim halfvrijstaand woonhuis, pracht tuin.
VRAAGPRIJS ƒ 204.000,- k.k.

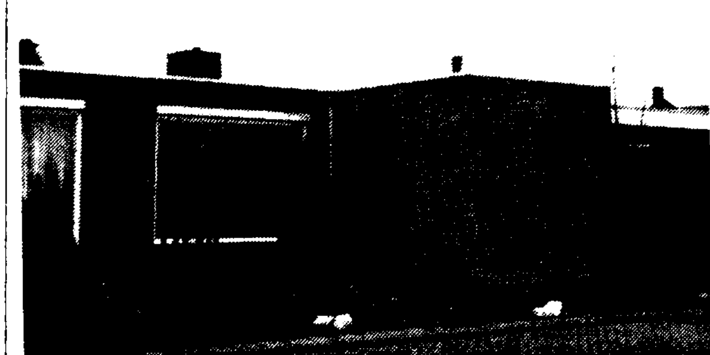

Sittard, Wilhelminastraat

Op zeer goede stand centraal gel. halfvrijst. woonh. met c.v., geheel onderkelderd, garage en tuin. Ind. oa.: L-vorm. living, keuken met aansl. eetk., 4 slaapk., badk. met ligbad, zolderruimte. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 265.000,- k.k.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Heerlen:

Geschakelde bungalow met c.v.-gas, carport en tuin. Gelegen aan de rand van het winkelcentrum (loopafstand). Uitstekend onderhouden; luxe afwerkings-niveau. Geheel geïsoleerd. Ind. o.a.: royale hal met plavuizenvloer (wit). Ruime woonkamer, keuken met plavuizenvloer (wit); keukeninstall. met app.; bijkeuken. Twee slpk., badkamer met o.a. ligbad en douche. Hobbyruimte. Goed aangelegde tuin met terras. Prijs ƒ 259.000,-k.k.

Schin op Geul, Waranda 20

Mooi rustig gel. halfvrijstaand woonhuis, 3 slpks., ruime garage met zolder en mooie tuin op Zuiden.
VRAAGPRIJS ƒ 167.500,- k.k.

Verkoopplannen???

Wij zoeken in prijsklassen van ƒ 250.000,- en (veel) hoger in Zuid-Limburg en vooral OOSTELIJKE MIJNSTREEK EN MERGELLAND. Maak met ons kantoor een afspraak om GEHEEL KOSTELOOS EN VRIJBLIJVEND en vertrouwelijk de verkoopmogelijkheden van Uw pand te bespreken.

Troost Onroerend Goed, Heerlen
Tel. 045 - 71 79 76

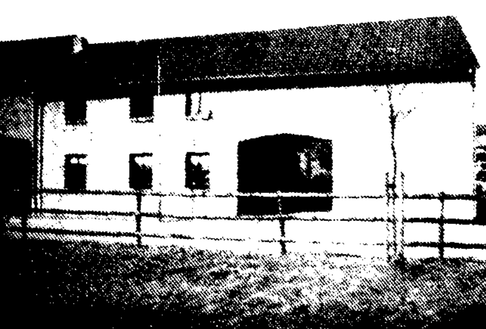

Sittard, K.v.d. Woestijnestraat

Op goede stand gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en tuin met veel privacy. Ind. oa.: living met open haard, keuken, 3 slaapk., mod. badk. met ligbad, douche, v.w., bidet, toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv. i.o. Koopprijs ƒ 175.000,- k.k.

Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344

Merkelbeek

In 1984 geheel herbouwde (boeren)woning met landelijke ligging; perceeloppervlakte 531 m2. Grote entree, woonkamer, keuken, 4 slaapk., complete badkamer en garage.

Troost Onroerend Goed, Heerlen
Tel. 045 - 71 79 76

Nuth, Molenveld 26

Uitstekend gelegen nieuwbouw, riant vrijstaand landhuis op 1200 m2 grond, nabij centrum, bwj. 1990, 4 ruime slpks.
VRAAGPRIJS ƒ 429.000,-k.k.

"Het koopje van Heerlen"

Zondag 8 maart a.s. van 14.00-15.00 uur.

Open Huis

Heerlen, Landvoogdstraat 57.

Koopprijs ƒ 89.500,- k.k.

Het betreft hier een in 1984 zeer degelijk gebouwd en optimaal geïsoleerd modern woonhuis. Het pand is voorzien van gas-c.v., berging, thermopane beglazing, muur- en dakisolatie. Ind.: hal/entree, royale woonkamer met moderne open keuken, 1e verd. 2 zeer ruime slaapkmrs., compl. moderne badkamer, apart toilet.
Ja!!! Kopen is toch veel voordeliger dan huren!!!

Netto maandlast ca. ƒ 569,-

DENIS VASTGOED. Tel. 040-518428.

Heerlen, Drieschstraat

Nabij centrum goed gel. appartement met lift en garage. Ind.: souterrain: berging, garage. App.: hal, toilet, woonk. met balkon, keuken, 2 slaapk. met balkon, badk. met oa. ligbad. Aanv. i.o. Koopprijs ƒ 115.000,- k.k.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Dura Top, Hamar, ☎ 045-210719

Van particulier te koop op 12 km. van Maastricht en 15 km. van Luik prachtig eigendom

Villa "Les Ormes"

Devant-Le-Pont allee verte 63, Visé België.
Zeer mooie ruime villa met park, boomgaard, moestuin en afzonderlijk koetshuis en garage, Opp. ca. 66,20 are.
Voor inlichtingen: Tel. 09-32.12.232293 of schrijven naar: Mevr. M.A. Schoenaers-Tollet, Elderseweg 104, B-3700, Tongeren.

Brunssum, Trichterweg

Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: souterrain: kelder, garage. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met o.h., ruime keuken met app., waranda. 1e verd.: 4 slaapkrs, moderne badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vlizotrap naar hobbyruimte. Aanv.: i.o. Vraagprijs ƒ 247.500,- k.k.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Brunssum, Haselaar 6

Uitstekend gesit. vrijst. landhuis, 4 slpks., luxe badk., woonkamer 60 m2, opp. 379 m2, bouwjaar 1989. Prijs in overleg. Eventueel inruil van patiobungalow mogelijk.

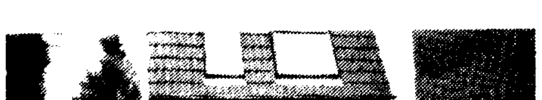

Moresnet (België)

In bungalowwijk prima gel. semi-bungalow met inpandige garage, c.v. en tuin. (perc.opp. 1.483 m2). Ind.: souterrain: garage, c.v.-ruimte, bij-/waskeuken, provisiekelder, 2 slaapk., douche, toilet. Beg.gr.: ruime hal, toilet, luxe keuken, woonkr. met open haard ca. 42 m2, balkon, badkr. met ligbad., v.w., slaapk. Aanv. i.o. Prijs ƒ 325.000,- k.k.

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Heerlen, Gouverneurstraat 81

Halfvrijstaand, met 2 slaapkamers.
VRAAGPRIJS ƒ 108.000,- k.k.

Te koop gevraagd

comfortabele boerenwoning

met tuin/huisweide (prijsindicatie ƒ 300.000,-) gelegen in het Mergelland. Eventueel (met verrekening) te ruil met ruim woonhuis((prijsindicatie ƒ 450.000,-) op uitstekende stand in Maastricht.
Uw schriftelijke reacties ontvangen wij gaarne
Br.o.nr. B-0683, L.D. postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bungalow

Prachtige stand gelegen te Spaubeek in zeer goede staat van onderhoud. Ind.: L-woonk. 45m2, grote hal, w.c. gr. keuken, 3 slpkmrs. badk.-ligb. berging, kelder, doucheruimte, 2e w.c. Dubbele garage, rondom rolluiken. vr.pr. ƒ 349.000,-. Soppestraat 2, Spaubeek. 04493-1646.

Heerlen, Molenberglaan 69

Uitstekend onderhouden karakteristiek mooi herenhuis op 625 m2 grond, met ruime garage.
VRAAGPRIJS ƒ 459.000,- k.k.

Heerlen, Grasbroekerweg 71,

Ruim tussengelegen woonhuis met grote tuin, 3/4 slaapkamers, achterom bereikbaar.
VRAAGPRIJS ƒ 149.000,- k.k.

Te koop in Spa (Belg. Ardennen)

Rand stadcentrum, tegen beboste en zonnige helling gelegen. Klein en gezellig zes-pers. HUISJE eventueel tweede of vakantie woonplaats.
Indeling: kelder, huiskamer en keuken, tuintje, overloop slaapkamer, bad-wc, 2 slaapkamers.
Uitbreiding mogelijk via terras-cour.
Gedeeltelijk ingericht en gerenoveerd.
Gas, warm en koud water, licht, kabel tv, centr.verwarming
Vrije vestiging, prijs ƒ 150.000,- k.k.
Inl. en bezoek Dhr. Van Weel in Spa.
Tel. 's avonds 09-32-87-772414.

Te koop gevraagd ruim woonhuis

met weiland in Zuid-Limburg. Tel. 045-231683.

Eygelshoven, Kwikstaartstr. 1

Halfvrijstaand woonhuis op 208 m2 grond met ruime garage, 3 slaapkamers, badkamer, ligbad.
VRAAGPRIJS ƒ 179.000,- k.k.

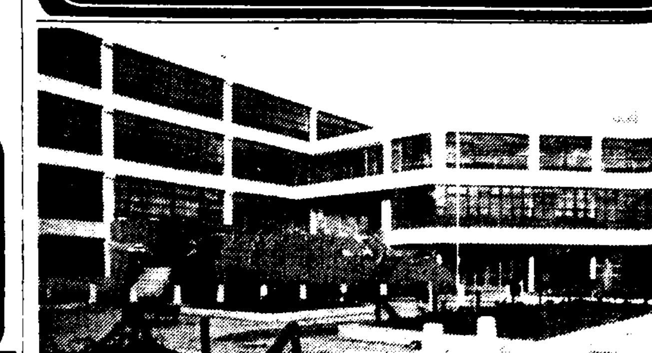

Wahlwiller, Oude Baan 12

Vrijstaand woonhuis, 3 slpks., app., keuken/bijkeuken, opp. 535 m2.
VRAAGPRIJS ƒ 207.000,- k.k.

Dura bouwbedrijven, 045-210719

Heerlen, Pleiweg 25

Halfvrijst. woonhuis met inp. garage, 3 slaapkamers, prachtige tuin, inbouwhaard, parketvloeren, serre.
VRAAGPRIJS ƒ 205.000,- k.k.

Hoensbroek, St. Jozefstr. 11

Keurig onderhouden, gerenoveerd, vrijstaand woonhuis met 5 slaapkamers. U kunt er zo intrekken!
VRAAGPRIJS ƒ 239.000,-k.k.

Voor Piccolo's zie verder pagina 46

Nederland 1

08.00 Studio Trappelzak. Kleutermagazine. **08.20** Naar Timboektoe. **08.25** Robinson.Tekenfilm. **08.39** Een reis naar Australië. Serie. **09.10** De Ko de Boswachtershow. Natuur- en milieumagazine. **13.00-13.12** Nieuws voor doven en slechthorenden. **15.35** Health & Beauty. Cursus make-up. **16.00** ●● Journaal. **16.08** Hollands decor. Een wandeling of fietstocht n.a.v. een boek. **16.20** Heb ik iets gemist? Hoogtepunten. **16.40** Jonge mensen op het concertpodium. Klassieke muziek. **17.05** Disneyclub. Kindermagazine. **18.00** Kruis + munt. Spelprogramma. **18.28** AVRO Sportpanorama. **18.58** Land in zicht. Toeristisch/cultuurhistorisch programma. **19.30** Growing pains. Comedyserie. Afl.: Coughing boy. Na een klein rol in een politieserie wil Mike Seaver zijn studie opgeven voor acteren. **20.00** (●●+TT) Journaal. **20.25** On her majesty's secret service. Engelse speelfilm uit 1969 van Peter Hunt. Met: George Lazenby, Diana Rigg, Telly Savalas e.a. In de Zwitserse Alpen heeft Blofeld een laboratorium gebouwd, waar hij pretendeert een specialist te zijn in het behandelen van zeldzame allergieën. James komt tot de ontdekking dat Blofeld met een virus al het plantaardige leven op aarde wil vernietigen. **22.42** Glamourland. Society volgens Droge. **23.15** Karel. Praatprogramma van Karel van de Graaf. **00.03** State of the union. Amerikaanse speelfilm uit 1948 van Frank Capra. Met: Spencer Tracy, Katharine Hepburn en Angela Lansbury. Bij verkiezingen voor de republikeinse presidentskandidaat schuift Kay vliegtuigfabrikant Grant Matthews naar voren. Door zijn strijd voor rechtvaardigheid komt hij echter in conflict met de belangen van de Republikeinse Partij. **02.03-02.08** ●● Journaal.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden. **15.25** Impact. **16.00** ●● Journaal. **16.05** Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. **16.14** Mijn eigen huis. Jeugdserie. **16.27** Bobbie en Onyx. Belgische tekenfilmserie. **16.40** Dommel. Tekenfilmserie. **17.08** Het meisje uit het jaar 3000. Jeugdserie. **17.32** Man over de vloer. Engelse comedyserie. Afl.: Tou- en voetbalpet. Chrissy en Robin mogen de auto van de Ropers lenen om naar een voetbalwedstrijd te gaan. Ondertussen probeert meneer Roper zijn imago op te vijzelen door een toupet te gaan dragen. (herh.). **18.00** ●● Journaal. **18.19** Vroege vogels. Natuur- en milieumagazine gepresenteerd door Hanneke Kappen. **18.58** Lingo. Woordspel gepresenteerd door Robert ten Brink. **19.28** Jules unlimited. Serie over nieuwe techniek en avontuur. Presentatie: Jan Douwe Kroeske, Pieter Jan Hagens en Mieke van der Weij. **19.58** Flying doctors. Australische serie. Afl.: Gebroken vleugels. Johnno krijgt problemen wanneer hij, bij slecht weer, ongeoorloofd opstijgt van een baan die ook nog eens te kort is. **20.49** (TT) Oppassen!!! Comedyserie. Afl.: Protest. **21.18** Sonja op zaterdag. Talkshow met Sonja Barend. **22.13** Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek. **22.47** Per seconde wijzer. Kennisquiz met Kees Driehuis. **23.24** (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisreportages. **23.57** Alien nation. Amerikaanse sf-serie. Afl.: Partners. Nu Susan zwanger is, besluit George tijdelijk alleen bureauwerk te doen. **00.42** Natuurmoment. De wijngaardslak in natuurmonument de Berghofweide in Gulpen. **00.48-00.53** ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden. **13.00-13.12** Nieuws voor doven en slechthorenden. **15.45-17.30** Studio Sport extra. WK schaatsen voor dames te Heerenveen. **17.55** Nieuws voor doven en slechthorenden. **18.00** ●● Journaal. **18.15** Sesamstraat. **18.30** Jeugdjournaal-extra. **18.55** Trekking van de lottogetallen. **19.00** Liever dwars dan lazy. Documentaire. **19.28** Wilde Ganzen. **19.30** Geestelijke verzorging. Documentaire. **20.00** ●● Journaal. **20.24** Kenmerk. Actualiteiten. **20.55** Martin Kers. Fotograaf, portret. **21.45** 't Is een vreemdeling zeker. Serie over Nederlanders van buitenlandse afkomst. **22.00** ●● Journaal. **22.15** Studio Sport. **22.45** Jaouaz. Speciale uitzending gedurende de vastenmaand Ramadan. **23.30-23.35** Nieuws voor doven en slechthorenden.

● *Zanger Gordon en zijn manager Peter van Asten zijn vanmiddag de kookgasten in het programma van Tineke (RTL4 – 17.30 uur).*

RTL4

07.00 Ochtendprogrammering. **08.00** Telekids. Kinderprogramma. **12.00** RTL4 Classique. **12.35** Get a life, Amerikaanse serie. **13.00** Father of the bride, Amerikaanse speelfilm uit 1950. **14.35** Eurocops. **15.30** Lenny. **15.55** Miniplaybackshow. **17.00** Een eigen huis... een plek onder de zon. **17.30** Tineke. **18.00** Journaal. **18.15** Tineke. **19.30** Journaal. **19.55** Liefde op het eerste gezicht. **20.40** De zaterdagavondshow. **21.40** Hunter. Amerikaanse detectiveserie. **22.30** Playboy late night. **23.20** Journaal. **23.35** Angel of vengeance. Amerikaanse film uit 1981, geregisseerd door Abel Ferrera. Op weg naar huis wordt Thana, een verlegen naaistertje, overmeesterd en bruut verkracht. Geheel overstuur komt ze thuis waar een inbreker haar opwacht. Ook hij probeert haar te verkrachten maar Thana weet hem te doden. Vanaf dat moment zweert ze wraak op iedere man die haar lastig valt. Ze houdt woord en laat een spoor achter van dood en verderf. In de hoofdrollen: Zoe Tamerlis, Steve Singer, Jack Thibeau, Peter Yellen, Darlette Stuto e.a. **01.00** Madhouse. Amerikaanse horrorfilm uit 1974, geregisseerd door Jim Clark. Paul Toombes, een oude filmster, maakt na twintig jaar zijn comeback. Hij werd inderdijd onterecht aangeklaagd voor de moord op zijn verloofde. Deze beschuldiging maakte hem zo impopulair dat hij geen aanbiedingen meer kreeg. Inmiddels is iedereen de affaire vergeten. Maar de geschiedenis lijkt zich te herhalen als er een dode wordt gevonden op de set. Rolverdeling: Paul: Vincent Price. Herbert: Peter Cushing. Quale: Robert Quarry. Faye: Adrienne Corri. Julia: Natasha Pyne e.a. **02.30** Nachtprogramma.

België/TV 1

10.30 Vak-werk. Informatief programma rond arbeid.. **11.00** Bijbenen. **11.30** Sprechen Sie Deutsch? Cursus Duits. **12.00** Babel. Wekelijkse nieuwsbrief voor gastarbeiders. **16.45** Monty Python en de graal. Engelse speelfilm uit 1974. **17.10** Okavango. Amerikaanse jeugdserie. **17.55** Tik tak. Animatieserie. **18.00** Journaal. **18.10** Schoolslag. **18.40** Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Binnenland: Neerpelt. Buitenland: Menorca. **19.20** Joker- en lottotrekking. Paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht. **19.30** Journaal en Sport. **20.00** RIP. **20.30** Perry Mason: De zaak van de wreker. Amerikaanse tv-film van Chris Nyby. **22.05** Night court. Amerikaanse comedyserie over een nachtelijk gerechtshof in Manhattan. **22.30** Sport op zaterdag. **23.00** Vandaag. **23.20** Erik de Viking. Engelse speelfilm uit 1989 van Terry Jones. **00.50-00.55** Coda. Ornithology, van Benny Harris, Charlie Parker en Jack Sels.

België/TV 2

20.00-21.25 Metropolitan Opera 25th Anniversary Gala. Met o.a. June Anderson, Charles Anthony, Kathleen Battle, Dwayne Croft, Barbara Daniels, Justino Diaz, Andrij Dobriansky, Placido Domingo, Nicalai Ghiaurov, Thomas Hampson, Sondra Kelly, Leo Nucci, Luciano Pavarotti, Paul Plishka, Cheryl Studer, Frederica von Stade en het orkest van de Metropolitan Opera o.l.v. James Levine. Deel 1: National Anthem; van Francis Scott Key; Rigoletto (3e bedrijf) van Verdi; Otello (3e bedrijf) van Verdi.

BBC 1

07.35 Open universiteit. **08.25** Nieuws en weerbericht. **08.30** Crystal Tipps and Alistair. **08.35** Wiz bang. **08.45** The Jetsons. **09.05** Eggs 'n' Baker. **09.35** Thundercats. **10.00** Going live!. **13.12** Weerbericht. **13.15** Grandstand. **18.05** Nieuws en weerbericht. **18.15** Regionaal nieuws. **18.20** Stay tooned! **18.45** (TT) Big break. **19.15** Noel's house party. **20.05** (TT) The Paul Daniels magic show. **20.50** (TT) Columbo. **22.00** (TT) Moon and son. **22.55** (TT) Nieuws en sport. **23.15** (TT) That's life. **23.55** Match of the day. **00.55** (ZW) Amazon women on the moon. **02.15** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open universiteit. **16.00** Mahabharat. **16.40** Auntie Mame. **19.00** Late again. **19.35** Nieuws en sport. **19.50** The magic art of Jan Svankmajer. **20.30** Fine cut. **22.00** (TT) Prizzi's honor. **00.05-01.40** Guitar legends - Jazz night.

België/RTBF 1

10.00 Sindbad, magazine voor buitenlandse werknemers. **10.30** Cursus Nederlands. **11.00** Cursus Spaans. **11.30** Si j'étais. **11.35** Coup de film. **11.50** Clips à la une. **12.00** Vidéothèque. **12.55** Weerbericht. **13.00** Journaal. **13.10** Objectif Europe, Europees nieuwsprogramma. **13.45** Peau de banane, Franse politie-komedie uit 1963. **15.20** Ecran témoin, discussie. **16.40** Grand écran. **17.30** Nouba nouba. **17.55** Félix. **18.25** Gourmandises. **18.40** Télétourisme. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.45** Froid comme la mort, Amerikaanse politie-film uit 1986. **22.25** Contacts. **22.30** Match 1. **23.30** Weerbericht en laatste nieuws.

Eurosport

09.00 International motorsport. **10.00** Paardesport. **11.00** ATP-Tennistoernooi vanuit Indian Wells. **12.00** Worstelen. (herh.). **13.00** WK schaatsen voor vrouwen in Heerenveen. **20.00** Indoor motor trial vanuit Parijs. **22.00** Boksen. **23.00** Indoor motor trial vanuit Parijs. **00.30** Skiën.

België/Télé 21

12.30 Tribune économique et sociale. **13.00** (TT) Présence protestante. **13.30** La pensée et les hommes. **14.00** Radjou. **14.30** Théatre wallon. **16.05** Art 21. **17.05** Porte ouverte. **17.40** Les guerres pour l'eau. **18.30** Guerre froide à Cuba. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.00** Concert 21. **21.00** Coup de film. **21.25** Laatste nieuws en weerbericht. **21.55** Shadows in Paradise, Finse speelfilm uit 1986 van Akik Kaurismaki.

Super Channel

06.30 US market wrap. **06.40** Business insiders. **07.05** Business view. **07.30** The mix **08.00** ITN Nieuws. **08.30** All mixed up. **13.45** Super events. **14.00** Prime sport. **15.50** Supersports news. **16.00** World sports special. **16.30** Video travel guides. **17.00** Youthquake. **17.30** Wanted. **18.30** Travel magazine. **19.00** Videofashion. **19.30** Eastern Europe reports. **20.00** One body too many, Amerikaanse speelfilm uit 1944 . **22.00** Nieuws. **22.30** Film Europe. **23.00** Hang loose. **23.30** Absolutely live. **00.30** Supersports news. **00.40** The mix all night.

Duitsland 1

09.00 heute. **09.03** Land dazwischen: Südkorea. Documentaire. **09.45** Sport treiben - fit bleiben. **10.00** heute. **10.03** Heinz Rühmann: Ein Volksschauspieler. **10.45** Urteil des Monats. Juridische tips. **11.00** heute. **11.03** (■+TT) Max, der Taschendieb. Duitse speelfilm uit 1961. **12.35** Umschau. **12.55** Persoverzicht. **13.00** heute. **13.05** Europa magazin. **13.30** Es wäre ein anderes leben. Reportage. **14.15** Nanu, Sie kennen Korff noch nicht? Duitse speelfilm uit 1938 van Fritz Holl. **15.45** Erstens. Gast: Denes Törsz. **16.00** Disney Club. Kindermagazine. **17.50** Tagesschau. **17.55** Sportschau-Telegramm. **18.02** Reclame **19.00** Markt. **19.30** Verstehen Sie Spass? Vandaag: Lokvogel Fred van Geez. **18.07** Sportschau. Sportmagazine met Bundesliga voetbal. **19.58** Programma-overzicht. **20.00** (TT) Tagesschau. **20.15** Mitternachtsspitzen. Amerikaanse thriller uit 1960. **21.59** Tagesthemen-Telegramm. **22.00** Lotto-trekking. **22.05** Tagesthemen. **22.25** (TT) Das Wort zum Sonntag. **22.30** Mary. Amusementsprogramma met als gast: Marianne Segebrecht. **23.00** Tagesschau. **23.03** Brutale Schatten. Frans/Italiaanse gangsterfilm uit 1972 van Jacques Deray. Met: Jean-Louis Trintignant, Ann-Margret, Angie Dickinson, Roy Scheider e.a. Lucien gaat naar Los Angeles om daar de gangsterbaas Vic Kovacs te vermoorden. Na de daad blijken al zijn papieren verdwenen te zijn, en wordt hij op de hielen gezeten door ene Lenny die haar baas wil wreken. **00.45** Tagesschau. **00.50-00.55** Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Lanzarote: Insel des Ursprungs, Abendfriede.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Informatie voor gastarbeiders. **09.00** heute. **09.03** Nachbarn. Magazine voor buitenlanders en Duitsers. **09.45** Sport treiben - fit bleiben. **10.00** Gezamenlijk programma ARD/ZDF. **13.05** Diese Woche. Programmaoverzicht. **13.30** ●● Allegro. Muziekquiz. **14.15** FM. Gevarieerd programma. **15.00** Entscheidung am Fluss. Serie. **15.25** Pingu. Tekenfilmserie. **15.30** Pünktchen und Anton. Duitse speelfilm uit 1953 van Thomas Engel met Paul Klinger e.a.. **16.58** ZDF-Ihr Programm. **17.00** heute. **17.05** Länderspiegel. **17.45** en **18.20** Karl May. Serie over het leven van Karl May. **19.00** heute. **19.20** en **19.50** (TT) Mit Leib und Seele. Duitse serie. Afl. Die armen Teufel. **20.15** ●● Heinz Rühmann zum 90. Geburtstag. Gala-avond vanuit het Prinzregententheater t.g.v. de 90e verjaardag van Heinz Rühmann. **21.15** (TT)Es gibt noch Haselnusssträucher. Tv-spel van Vojtech Jasny. **22.15** heute-journal. **22.30** Das aktuelle Sport-Studio. Sportprogramma. **23.50** SOKO 5113. Duitse politieserie. Afl. Cocaïne en cacao. Rauschenbacht belooft Herle 'schnelles geld'. Is de makelaar een handelaar in verdovende middelen? **00.35** heute. **00.40-02.30** Nacht der Erfüllung. Frans/Italiaanse speelfilm van René Clément uit 1962. Rolverdeling: Thérèse Duthell: Simone Signoret, Flugkapitän Allan Morley: Stuart Whitman, Agathe: Geneviève Page, Antoine: Michel- Piccoli. Een in Parijs wonende vrouw raakt tijdens de oorlog ongewild betrokken bij een actie van het verzet. Tegen haar zin verleent zij onderdak aan de Amerikaanse piloot Allan Morley en besluit hem te vergezellen op zijn treinreis naar het neutrale Spanje.

Duitsland 3 West

09.45 Wer rastet, der rostet. **10.00** This week. **10.15** Actualités. **10.30** Cursus Frans voor beginners. **11.00** Cursus Engels voor beginners. **11.30** Erwachsenwerden ist kein Kinderspiel. **12.15** Von Karachi ins Karakorum, documentaire serie. **13.00** Cursus geschiedenis. **13.30** Cursus wiskunde. **14.00** Rückblende. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** Das war's - diese Woche. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Der Mensch im Datennetz, reportage. **17.45** Meilensteine der Wissenschaft, documentaire serie. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Heim und Garten, informatief magazine. **18.30** (TT) Die Sendung mit der Maus, kinderprogramma. **18.58** Programmaoverzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Tiere suchen ein Zuhause. **20.30** Kalte Hände, toneelstuk van Thomas Baum. **22.10** Mittelmeer 2000, documentaire serie. **22.40** Wolf Vostell, interview met deze kunstenaar. **23.25** Rocklife mit Achim Reichel, muziekmagazine. **00.25** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.30 Cursus geschiedenis. **15.00** Sport 3 extra met tafeltennis, basketball en boksen. **17.00** Nimm's Dritte, magazine. **17.30** Alles Alltag, es läuft doch. Herh. **18.00** Portret van Don Miguel, de armenpriester van Buenos Aires. Film van Gerhard Hofmann over de pater die Florencio arela werkt, een van de armste voorsteden van de grote stad, waar criminaliteit welig tiert. **18.30** Das Südwestjournal am Samstag. **19.00** VIP-Tips, spelprogramma. **19.30** Blumen, Tiere, Träume, natuurfilm over de Vogezen. **20.15** Nomaden auf dem Kaiserthron - Auf den Spuren der Salier, documentaire. Afl.1: over de middeleeuwen. **21.15** Monty Pythons Flying circus, satirisch programma. Afl.1. **21.45** Aktuell. **21.50** Nachtcafé, praatprogramma vanuit Slot Favorite in Ludwigsburg. Presentatie: Wieland Backes. **23.20** Der Halberg ruft! Gipfelstürmer bei Armin Töpel. **00.05** Journaal. **00.07** Ohne Filter extra, muziekprogramma. Met Joe Walker en Band. Presentatie: Fritz Egner. **01.10** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Tekenfilm. **06.15** Gevarieerd ochtendprogramma. Amerikaanse tekenfilms. **08.00** Konfetti.Kinderprogramma. **09.20** Klack:Spelshow. **10.10** Tom und Jerry Kids.Amerikaanse tekenfilmserie. **10.35** Peter Pan.Amerikaanse tekenfilmserie. **11.00** Marvel Universum.Kinderprogramma. **12.30** Michel Vaillant.Amerikaanse tekenfilmserie. **13.05** Teenage mutant hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie. **13.30** Super Mario Brothers. Amerikaanse serie. **14.00** Daktari. Amerikaanse serie. **15.00** Sheriff Lobo. Amerikaanse misdaadserie. **16.00** BJ und der Bär. Amerikaanse avonturenserie. **16.55** Der Preis ist heiss. **17.45** Inside Bunte. **18.15** Gophers. Engelse comedyserie. **18.45** RTL aktuell. **19.15** Full house. Serie. **20.15** Vier Fäuste gegen Rio. Amerikaanse actie-komedie uit 1984. **22.05** Wie bitte?!? Amusementsprogramma. Lachend ontspannen met Geert Müller-Gerbes. **23.00** Hausfrauen-Report. Duitse softsexfilm uit 1973 van Eberhard Schröder, met Rosi Mayr, Elisabeth Volkmann, Rinaldo Talamonti. Vrouwen die zich vervelen op het verkeerde pad. **00.30** Die verdorbenen Mädchen vom Mars. Amerikaanse softsex-film, van Fred Olen Ray met Edy Williams, Brinke Stevens e.a. Als vervanger voor een vermoorde filmster wordt de knappe Emanuelle gecontracteerd. Die heeft binnen de kortste keren een verhouding met iedereen op de filmset. **02.05** Männermagazin. **02.35** Hausfrauen-Report. Duitse sexfilm. Herh. van 23.00 uur. **03.55** Die verdorbenen Mädchen vom Mars. Amerikaanse softsex-film. Herh. 00.30 uur. **05.25** Captain Power. Amerikaanse sf-serie. **05.50** Tekenfilm.

Sat 1

06.00 Quarbeet, kinderprogramma met o.a. Grisu - Der kleine Drache, Potatoe Head Kids, My Little Pony, Ollies total verrückte Farm, Thundercats, Batman. Deel2, Verliebt in eine Hexe,. **10.00** Cagney & Lacey, serie. **10.55** Von Herz zu Herz. **11.50** Glücksrad. Herh. **12.50** Wirtschaftsforum. **13.00** Sat 1 Blick. **13.05** Auf und davon. **13.35** Raumschiff Enterprise. **14.30** Männerwirtschaft. **15.00** Sat 1 Blick. **15.05** Die Feuerzangenbowle, Duitse klassieke film. **16.45** Wunderbilder aus der Tierwelt. **17.15**Klipp-klapp. **17.45** Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. **18.15** Herz ist Trumpf. Spelprogramma. **18.45**Guten Abend, Deutschland. **19.20** Glücksrad. **20.05** WetterNews. **20.15** Grieche sucht Griechin, Duitse filmkomedie. **22.00** SAT.1 Blick. **22.10** Mann-O-Mann. **23.10** Alice, Wild und unersättlich, Zwiterse/Franse sexfilm. **00.30** Tennis. **01.00** Mädels, Mieder, Millionäre. Herh. **02.30** Alice, Wild und unbersättlich, herh. **03.45** Vorschau/Videotext.

● *Liselotte Pulver, één van de gasten op het gala ter ere van de 90-jarige Heinz Rühmann. (Duitsland 2 – 20.15 uur).*

TV 5

07.00 Nieuws. **07.20** Corps accord. **07.45** Cursus Frans. **07.55** Clin d'oeil. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Affiches en weerbericht. **08.30** Nord Sud. **09.00** Quebec inc. **09.30** Le club de l'enjeu. **10.00** Autrement dit. **11.00** Tant que coulent les rivières. **12.00** Nieuws. **12.05** Reflets - images d'aileurs. **13.00** Nieuws. **13.15** Horizon 93. **13.30** Ramdam. **14.00** Divan. **14.30** Petits écrans, grands romans. **16.05** Nieuws. **16.15** Flash varicelle, actualiteitenmagazine voor 8 tot 12-jarigen. **16.45** Génies en herbe, spelprogramma voor scholieren. **17.00** Félix, jongerenmagazine. **17.40** Clips radio 21. **18.15** Correspondances, kijkers ontmoeten TV 5. **18.30** Nieuws. **18.55** Clin d'oeil, Weerbericht en Affiches. **19.00** Autovision, automagazine. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Thalassa, maritiem magazine. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.30** Petit écrans, grands romans: Au plaisir de Dieu, 6-delige serie naar de roman van Jean d'Ormesson. Rolverdeling: Jacques Dumesnil, France Lambiotte, William Coryn, Edgar Grivy e.a. Afl.5: La crise. **23.00** Nieuws. **23.20** Caractères, literair magazine. Presentatie: Bernard Rapp. **00.30** Ramdam, cultureel magazine. (herh.). **01.00** Einde.

RAI UNO

06.55 Tamar, figlia della steppa. **08.15** DSE. **09.00** Quest'uomo non racconta storie. **10.30** Vedrai, tutto quanto è Rai. **11.00** Il mercato del sabato. **11.55** Che tempo fa. **12.00** TG1 flash. **12.05** Il mercato del sabato. **12.30** Check-up. **13.25** Estrazioni del lotto. **13.30** Telegiornale. **13.55** TG1 tre minuti di ... **14.00** Prisma. **14.30** TGS sabato sport. **16.45** Disney club. **18.00** TG1 flash. **18.05** Estrazioni del lotto. **18.10** Piu' sani piu' belli. **19.30** Parola e vita. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** TGUno sport. **20.40** Se il tempo fosse un gambero. **22.20** TG1 linea notte. **22.35** Se il tempo fosse un gambero. **23.40** Speciale TG1. **00.20** TG1 notte. **00.50** Anni 40, film. **02.25** TG1 linea notte. **02.40** I vendicatori. **04.25** S.O.S. Desparus. **05.15** TG1 linea notte. **05.30** Divertimenti. **06.05** Europa, Europa.

Sportnet

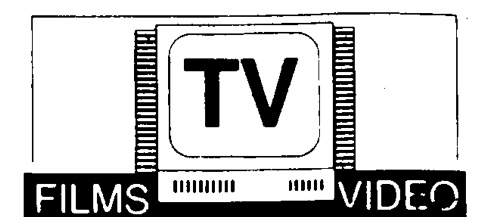
07.00 Boksen. **08.00** Ski-verslag. **09.00** Voetbal. **10.00** Pilote. **10.30** NBA Basketball. **11.00** Kickboksen. **12.00** World sports special. **12.30** NBA Basketball. **14.00** Argentijns voetbal. **15.00** Golf. **17.00** Faszination Motorsport. **18.00** Powersports international. **19.00** Boksen. **20.30** American football. **22.00** WK IJsracen 1992. **23.00** Golf. **24.00** Matchroom pro boksen. **02.00** ATP Tennis tour 1992. **04.00** NHL IJshockey. **06.00** Golf.

MTV Europe

08.00 Awake on the wildside. **11.00** The big picture. **11.30** US Top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** Tears for Fears: The hits. **15.00** Ray Cokes. **17.00** Yo! Raps. **18.00** Week in rock. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live. **22.00** Partyzone. **01.00** Kristiane Backer. **03.00** Night videos. **08.00** Einde.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** International correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Health week. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz this week. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthweek. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** International correspondents. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **03.10** Showbiz this week. **05.10** The Capital gang. **07.10** Einde.

RTL4
13.00 Father of the Bride (1950-USA). Speelfilm van Vincente Minelli, later goed voor een hele serie. Scherpzinnige kijk op het Amerikaanse leven. Liz Taylor trouwt, maar pa zit met de gebakken peren. Verder met: Spencer Tracy en Joan Bennet.

Duitsland 1
14.15 Nanu, Kennen Sie Korff noch nicht? (1938-D). Thriller en parodie-achtig blijspel van Fritz Holl over een fluitist die door gangsters aangezien wordt voor de schrijver van detectiveboeken. Met o.a. Heinz Rühmann en Viktor Janson.

Duitsland 2
15.30 Pünktchen und Anton (1953-D/A). Sabine Eggert in de rol van een pittige dochter van rijke ouders, die zich door niemand de wet laat voorschrijven. Regie: Thomas Engel.

BRT 1
15.45 Monty Python and the Holy Grail (1974-GB). Dolkomische film van Terry Gilliam over de middeleeuwse zoektocht naar de heilige graal. Acteurs in deze tweede film van het Monty Python team: Terry Jones, John Cleese en Eric Idle.

RTL Plus
20.15 Double Trouble (1984-USA). Clichématig gevalletje met Bud Spencer en Terence Hill over randfiguren, die één miljoen aangeboden krijgen om als dubbelgangers van twee zakenlieden door het leven te gaan. Regie is van E.B. Clucher.

Duitsland 1
20.15 Midnight Lace (1960-USA). Lichtelijk hysterisch moordmysterie van David Miller. Ongeloofwaardig plot maar de rolbezetting (Doris Day, Rex Harrison en Myrna Loy) en de decors maken veel goed.

Nederland 1
20.25 On Her Majesty's Secret Service (1969-GB). Gebruikelijke globetrottende James Bond (George Lazenby) in de strijd tegen superschurk Blofeld. Wervelende aktiescènes in deze film van Peter Hunt. Verder met: Diana Rigg en Telly Savalas.

RTL Plus
23.00 Hausfrauen-Report, deel vijf (1973-D). Reporter besluit in de trein een enquête te houden over buitenechtelijke seks. Het komt veel voor. Regie: Eberhart Schröder. Met Rosl Mayer en Elisabeth Volkmann.

Duitsland 1
23.03 Un Homme est Mort (1972-F/I). Ook bekend als 'Outside Man'. Standaard misdaadverhaal van Jacques Deray over een Franse gokker. Met schulden vlucht deze naar Los Angeles, waar hij een oude gangster moet liquideren.

BRT 1
23.20 Erik the Viking (1989-GB). Film met onmiskenbare Monthy Python-elementen van Terry Jones. Erik wil dat de Vikingen van hun onbeschaafde imago afkomen. Hij raadpleegt het orakel. Met o.a.: Tim Robbins, Mickey Rooney Eartha Kitt en John Cleese.

RTL4
23.35 Angel of Vengeance (1980-USA). Vakkundige kruising tussen horror en wraakfilm van Abel Ferrara. Jonge vrouw wordt verkracht, vermoordt daarna haar verkrachter en richt vervolgens bloedbad aan onder de New Yorkse mannelijke bevolking. Met: Zoe Tamerlis en Jimmy Laine.

Nederland 1
00.03 State of the Union (1948-USA). Film van Frank Capra over een presidentskandidaat, gespeeld door Spencer Tracy, en zijn vrouw Katherine Hepburn die voor zijn integriteit vecht. Ook bekend als: The World and his Wife.

RTL Plus
00.30 Bad Girls from Mars USA). Niet bijster originele film van Fred Olen Ray over moordenaar die op de filmset toeslaat tijdens een gemaskerd bal en de ster ombrengt. Haar opvolgster blijkt een nymfomane die zich niet druk maakt over een eventuele herhaling van de moord. Met: Edy Williams en Brinke Stevens.

Duitsland 2
00.40 Le Jour et l'Heure (1962-F). Film van René Clement met Simone Signoret in de hoofdrol. Vrouw houdt zich tijdens de Tweede Wereldoorlog afzijdig van het verzet totdat er een piloot bij haar aan de deur klopt om te kunnen onderduiken.

RTL4
01.00 Madhouse (1974-GB). Onderhoudende kleine griezelfilm van Jim Clarke met Vincent Price in de rol van in razernij ontstoken acteur die ervan verdacht wordt wraak te nemen op de moordenaars van zijn verloofde.

BBC 1
01.00 Amazon Woman on the Moon (1987-USA). Flauwe remake van 'Catwoman on the Moon' door Joe Dante in de stijl van 'Kentucky Fried Movie'. Niet grappig, het geniale is leuker. Met o.a.: Carl Gottlieb en Peter Horton.

radio

Radio 1
07.07 TROS nieuws show. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.05 TROS Aktua. 14.05 TROS Aktua sport. (17.05 TROS Aktua. 17.30 Nws.). 18.10 TROS Aktua. 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.02 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Andere koffie. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 19.30 Leven zonder antwoord. 20.04 Uit het KRO archief. 21.04 The Bands. 22.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.04 Wakker. 8.04 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 De avondspits. 19.04 Forza. 20.04 For those who like to groove. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Muz. voor fluit en piano. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.04 Veronica klassiek: Amsterdamse Bachsolisten met klavecimbel. 14.22 Veronica kamermuziek: Lied. voor sopr. en piano. 14.52 Nieuwe platen. 16.00 Lang leve de opera. 18.00 Nws. 18.04 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek: Strijkkwintet; 20.50 Nederlands Blazers Ensemble. 22.00 KRO-Literair: Camera obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 Muzikale fruitmanddag 1992 (12.00 Nws.). 12.44 EO Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro. 14.00 NCRV-zaterdag sport. 17.00 Muzikale fruitmanddag 1992. 17.46 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavond-uur.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Limburg sport. 9.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St Joost. Regionaal magazine voor de zaterdagochtend. 11.00 De Onderstroom, programma over kunst en cultuur. 12.00 Het evenement, klassieke muziek. 13.00 Overname programma's Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Welkom weekend (6.30, 7.00, 7.30 nieuws, 7.45 In 't spionnetje). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig (met om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.10 Fris van Lefever. Aandacht voor entertainment en vrije tijd met Kurt van Eeghem. (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Wensen en verzoeken van luisteraars (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (Nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
(Nieuws om 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 21.00 uur).
6.35 Radio-ontbijt. 7.15 Verzoekplaten (7.30 uit de regio; 7.45 agenda; 8.10 persoverzicht; overpeinzing). 9.05 LP-Markt. 10.00 Vinko Bicanic live. 12.00 Agenda voor Brussel, aansl. Musik bei Tisch (12.15 agenda Ostkanton; 12.35 persoverzicht). 12.45 Aktueel. 13.00 Hitparade. 16.00 Pro en contra, jeugdmagazine. 17.05 Forum - Cultureel magazine. 18.00 Uit de regio. 18.10 BRF Aktuell. 18.35 Vrije Tribune, politiek forum. 18.45 Evangelium in unserer Zeit. 19.00 Saterday Night Rock Show. 21.05-21.07 Uitslagen Belgische lotto.

RTL Radio
6.00 Guten Morgen Deutschland. 8.00 Radio-Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 Wunschhits zum Nulltarif. Verzoekplaten. 15.00 Sport Shop. Voetbal en andere sportevenementen. 18.00 American Top 40. Aktuele hitparade uit de USA. 21.00 Je t'aime. 24.00-6.00 Kuschelrock. De mooiste lovesongs.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws/ Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavilljon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade. 14.00 Nieuws en economisch praatje. 14.07 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Konzert. Semi-klassieke muziek. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.05 Health & Beauty. Cursus.
15.30 Waar blijf je anders. Praatprogramma n.a.v. internationale vrouwendag.
16.00 ●● Journaal.
16.07 Heb ik iets gemist? Compilatie van de KRO programma's.
17.00 Kiekeboe. Kleutermagazine.
17.10 Oren van je kop. Poppenserie.
17.20 Gezusters Kokkel. Jeugdserie. Afl.: De toegift.
17.40 De sprookjesstoel. Sprookjes van de gebroeders Grimm. Afl.: De laars van buffelleer.
17.55 Kruis + munt. Spelprogramma t.g.v. het 125-jarige bestaan van het Rode Kruis.
18.20 Nummer 28. Serie over zeven jongeren voor het eerst op kamers in de grote stad.
18.30 Hotel Amor. Jeugdprogramma. Afl.: Volle maan. (herh.).
19.00 Perfect Strangers. Amerikaanse comedyserie. Afl.: De huwelijkstest. Balki vindt dat Larry en Jennifer maar eens een trouwdatum moeten vaststellen.
19.27 (TT) Waku waku. Quiz over dieren met Rob Fruithof.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.16 (TT) Vreemde praktijken. Comedyserie. Afl.: Gaat heen en .... Bertus, Lex en Laurens-Jan worden ingeschakeld om als babysitters op te treden.
20.45 Ook dat nog. Satirisch consumentenmagazine. Presentatie: Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam, Gregor Frenkel Frank, Hans Böhm en Bavo Galama.
21.35 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
22.15 The Chief. 6-delige Engelse politieserie. Afl.4. Waarnemer Arthur Quine wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken onder druk gezet om de uitzending over een besmettelijke ziekte onder koeien te verbieden.
23.10 Kruispunt TV. Informatie uit kerk en samenleving.
23.55-00.00 ●● Journaal.

Nederland 2

09.00 Bump. Engelse tekenfilmserie over een onhandig olifantje. Afl.: Bump staat op zijn hoofd.
09.05 De grote dikke beer vertelt. Serie tekenfilms van de auteur en illustrator Janosch. Afl.: De muizenshe-riff.
09.35 Bonk en Beer. 10-delige serie naar het toneelstuk Trappelzak slaapt uit. Afl.4: De hoofdprijs.
09.50 Mannetje & mannetje. Serie. Afl.: Schip ahoy.
09.55 Broertjes. Serie. Afl.: Vieze vel-le. (herh.).
10.10 Watt??! Informatief kindermagazine.
10.30 Kinderdetective bureau. Zweedse jeugdserie. Afl.1: Hond vermist!
11.00 Reiziger in muziek. Live muziekmagazine met Han Reiziger.
12.02 TROS Voetbal Plus. Sportprogramma. Presentatie: Jack van Gelder.
12.50-13.45 ●● De VARA matinee. Images pour orchestre, Debussy. Uitgevoerd door het Rotterdams Philharmonisch Orkest o.l.v. Jukka-Pekka Saraste.
18.00 ●● Journaal.
18.05 Paul Haenen vijf over zes. Cultureel-humoristisch programma vanuit Amsterdam.
18.35 Jongens van De Witt. Magazine over de goede nieuwe tijd.
19.00 The wonder years. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Full Moon rising. Als Ricky zijn rijbewijs krijgt, gaan hij, Kevin en zijn kornuiten op een joyride. Echter niet zonder problemen.
19.25 Onrust! Hyperrealistisch magazine.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Van Kooten en De Bie's Keek op de week.
20.37 Van Dis in de IJsbreker. Literair praatprogramma.
21.30 Let the blood run free. Australische comedyserie. Afl.9.
21.55 Prima vista! Media-magazine.
22.45 25 Cent. Korte documentaire over de toiletten in het Amstelstation.
23.17-23.22 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.30 Aktüel.
11.00 Het allochtoon video circuit.
11.30 Omrop Fryslan Edukatyf.
12.00 Het Capitool.
12.45 Spotje Open Universiteit.
12.50 500 Jaar na Columbus.
13.00 Schoolse zaken.
13.30-14.00 Grieks voor beginners.
15.30 Studio Sport extra.
17.00 Prix Niki 1992.
17.35 Studio sport.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio Sport.
20.00 ●● Journaal.
20.10 De laatste veerboot.
21.34 Intermezzo.
22.00 ●● Journaal.
22.07 Oog in oog. Serie.
22.41 De literatuurmachine.
23.11 De gulden snede. Serie.
23.41 Nieuws voor doven en slechthorenden.
23.46-00.46 Ramadam uitzending.

● *Ann Hasekamp in het tv-spel 'Maman'. (België/TV 1 – 20.30 uur).*

RTL4

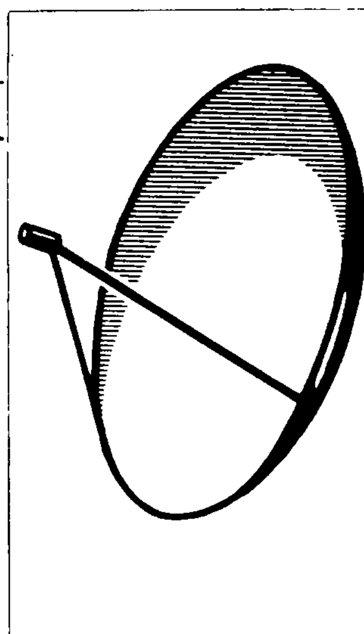
07.00 Ochtendprogramma.
07.30 The world tomorrow. Religieus programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 RTL4 classique.
13.50 Columbo. Amerikaanse politieserie.
15.05 Ron's Honymoonquiz. (herh.).
16.30 Gezondheid. Magazine.
17.00 Match. Sportprogramma.
17.35 Full house. Amerikaanse serie.
18.00 Journaal.
18.25 Bios. Film- en videoprogramma.
19.05 Jake & the Fatman. Amerikaanse serie.
19.30 Journal.
19.39 Jake & the Fatman. Vervolg.
20.00 Match. voetbal.
20.45 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.40 De reis van je leven.
22.30 Ursul de Geer. Talkshow.
23.25 Journaal.
23.40 Studio Rembrandt.
00.30 Dallas. Amerikaanse serie.
01.20 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Voor de jeugd.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de basiliek O.L.V. Bijstand van Brussel.
11.00 De zevende dag. Praatcafé. Met om 11.00 De week in beeld; 11.15 Confrontatie; 12.00 Zeven op zeven.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Sommer des Falken. Duitse jeugdfilm van Arend Aghte.
15.05 Dossier Verhulst. Serie. Afl.2: Het incident.
16.00 1 voor iedereen. Familieprogramma. Met om 16.00 Salades, culinaire rubriek; 16.15 Auto - 3; 16.30 Op verzoek; 16.45 Preisertentoonstelling in het speelgoedmuseum in Mechelen; 17.00 Batibouw '92; 17.10 Look.
17.30 Merlina. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.67.
18.00 Journaal.
18.10 Edison twins. Het spookhuis.
18.35 Straatlawaai. Jeugdfilm.
19.00 De Cosby show. Weekendje thuis.
19.25 Programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Made in Vlaanderen: Maman.
21.25 De andere kant. Portret van radiopresentatrice Lutgart Simoens.
22.00 I.Q. Denk- en weetvragen.
22.30 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat. De zeven kunsten, wekelijks op actuele wijze belicht. Ars musica: een enquete van Johan Thielemans over hedendaagse muziek n.a.v. het festival; Een Vlaamse onderneming: Het Nieuwpoorttheater gaf vier korte theateropdrachten aan Eric de Kuyper, Rita Demeester, Pol Hoste en Guido van Heulendock.
23.30-23.40 Coda - Plastische kunsten. Maria met Jezus en Johannes, van Giulio Romano.(National Gallery of Scotland - Edinburgh).

België/TV 2

15.10-16.30 Veldlopen in Averbode. Rechtstreekse reportage.

België/RTBF 1

12.00 Faire le point. **13.00** Nieuws. **13.20** Le masque de Scaramouche, speelfilm uit 1963 met Michele Girardon e.a. **14.55** Documentaire over haaien. **15.55** Spelprogramma voor scholieren. **16.30** Nouba nouba. **17.25** Jeu des dictionnaires. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Journaal. **20.05** Finale nationale du concours Eurovision 1992. **21.35** Een inconvenient woman, tweedelige Amerikaanse speelfilm. **23.05** Laatste nieuws. **23.30-23.40** Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

12.30 Reflets: Ivoorkust en Senegal. **13.30** Concert 21: Nigel Kennedy, klassieke muziek. **14.30** Cross-country te Averbode. **16.30** Radio 21. **17.50** Félix, jeugdmagazine. **18.20** Histoire du cinéma de Belgique. **19.30** Journaal. **20.00** The young doctors, speelfilm uit 1961. **21.40** Laatste nieuws. **22.15-23.10** Week-end sportif.

TV 5

07.00 Nieuws. **07.20** Corps accord, yoga. **07.40** Méthode Victor, cursus Frans. **07.55** Clin d'oeil. **08.00** Canadees nieuws. **08.20** Affiches en Nieuwsflits. **08.30** Performance. **09.00** Envoyé spécial. **10.00** Planète musique, La lecon de musique. **11.00** Concert de musique baroque Allemande. **12.00** Nieuws. **12.05** Objectif Europe. **12.30** Référence. Invité de TV 5. **13.00** Nieuws. **13.15** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. **14.30** (TT) Policier - serie noire. **16.05** Nieuws. **16.15** Correspondances. **16.25** Autrement dit. **17.30** Grands documents. Tants que coulent les rivières. **18.30** Nieuws. **18.50** Weerbericht. **19.00** Le jeu des dictionnaires. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.30** Spécial cinéma. Les carnisards **23.00** Nieuws. **23.20** Cinérama. Filmmagazine. **00.20** Courts métrages et vidéo.

RAI UNO

06.55 Europa, Europa. **07.45** Il mondo di Quark. **08.30** La banda dello Zecchino. **10.00** Linea verde magazine. **10.55** Santa Messa. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde. **13.00** TG l'Una. **13.30** Telegiornale. **14.00** Toto-tv-radiocorriere. **14.15** Domenica in ... **15.50** Notizie sportivve. **16.00** Domenica in ... **16.50** Notizie sportive. **17.00** Domenica in ... **18.05** TG1 flash. **18.10** 90 minuto. **18.40** Domenica in ... **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** TG Uno sport. **20.40** Solo per dirti addio. **22.20** La domenica sportiva. **23.00** TG1 flash. **23.05** La domenica sportiva. **23.50** Zona Cesarini. **00.30** TG1 notte - Che tempo fa. **01.00** Lisbona: Automobilismo. **01.10** Dolo: Biliardo. **02.10** Gli invasati. **04.00** Un corpo da spiare. **05.25** Divertimenti. **06.05** La camera delle signore.

BBC 1

07.45 Open universiteit. **09.50** Playdays. **10.10** Nieuws en weerbericht. **10.15** Looking for God. **11.00** See hear! **11.30** Deutsch direkt. **11.55** Advice shop extra! **12.00** Business matters. **12.30** Work is a four letter word. **13.00** Bazaar. **13.25** Experiment! **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. **15.00** (TT) Eastenders. **16.00** Match of the day. **18.05** The clothes show. **18.30** (TT) Antiques roadshow. **19.15** (TT) Play it safe. **19.25** Nieuws en weerbericht. **19.40** (TT) Village praise. **20.15** (TT) May to December. **20.45** (TT) Lovejoy. **21.35** (TT) So haunt me. **22.05** (TT) One foot in the grave. **22.40** (TT) Nieuws en weerbericht. **22.55** Mastermind. **23.25** (TT) Heart of the matter. **24.00** Dear John. **00.25** (TT) The shadow. **00.55** Mahabharat. **01.35** Weerbericht.

BBC 2

07.35 Open universiteit. **13.00** Around Westminster. **13.30** (TT) Skin game. **15.05** Jean Batten: Garbo of the skies. **16.00** Cross creek. **17.55** Animation now: Blackberry Subway Jam. **18.05** Rugby special. **19.05** Golden girl: Liz McColghan. **19.35** The money programme. **20.15** (TT) The natural world. **21.05** Follow the money. **22.05** Trying times. **22.30** Did you see...? **23.00** (TT) The common pursuit. **00.25** Lonely hearts. **01.55-02.30** Rapido.

Eurosport

09.00 Trans World Sport. Actueel magazine met sportnieuws uit de hele wereld. **10.00** Tennis, samenvattend verslag van het ATP-toernooi van Indian Wells. **11.30** Sunday alive: met WK Skiën, Formule 1, Atletiek. **18.00** Tennis, verslag van het ATP-toernooi in Rotterdam. **20.00** Snelschaatsen vanuit Noorwegen. **21.00** Hoogtepunten van het Alpine skiën. **22.00** Autosport. Hoogtepunten van de Formule 1 Grand Prix uit Zuuid-Afrika. **00.00** Boksen. Samenvatting van een match in het kader van het Europees of Wereldkampioenschap.

Superchannel

07.30 The mix. **08.00** ITN Nieuws. **08.30** All mixed up. **09.30** Prophecy countdown. **10.00** All mixed up. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **12.30** Video travel guides.**13.00** Die Welt von Morgen. **13.15** All mixed up. **14.50** Supersports news. **15.00** It is written with George Vanderman. **15.30** Touristic magazin. **16.00** World sports special. **16.30** Hang loose. **17.00** Youthquake. **17.30** The world tomorrow. **17.45** Super events. **18.00** Business weekly. **18.30** E.R.F. **19.00** Videofashion. **19.30** The last resort. **20.00** The Sunday movie. **21.50** Supersports news. **22.00** Nieuws. **22.30** Absolutely live. **23.30** Film Europe. **00.00** All mixed up. **00.30** The mix all night.

Sportnet

07.15 Golf. **07.30** Pilote. **08.00** Paardesport. **09.00** Golf. **10.00** World sports special. **10.30** Dansen. **11.30** Matchroom pro boksen. **13.30** Forte snooker league 1992. **16.00** Golf. **18.00** Skiën. **18.30** Go. **19.30** Wielrennen. **20.30** Atletiek. **22.00** Internationaal IJsracen 1992. **23.00** Golf. **00.00** NBA Basketball. **01.30** NBA Basketball.

MTV Europe

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Ray Cokes. **17.30** Tears for Fears greatest hits. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbangers ball. **02.00** Kristiane Backer. **03.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.10** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN World report.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Kindermagazine.
10.00 Kurz-Geschichte(n). Documentaire.
10.15 Deutschland 1918 - 1990. Documentaire serie.
11.00 Kopfball. Spelprogramma.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Kindermagazine.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 Jazz giants. Jazzmuziekprogramma.
13.45 Die Herren des Strandes. Braziliaanse serie.
14.15 Den Armen das Land. Reportage.
15.15 Tagesschau.
15.20 Ich vertraue Dir meine Frau an. Duitse komedie uit 1943 van Kurt Hoffmann.
16.45 Film aktuell.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld. Financieel magazine.
17.30 Laudate.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse familieserie.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Sunset - Dämmerung in Hollywood. Amerikaanse western uit 1987.
21.59 Tagesthemen-Telegramm.
22.00 Kulturreport. Cultureel magazine uit Hamburg.
22.30 Tagesthemen.
22.45 Es war ein Stück von seinem Herzen. Portret van een kast.
23.45 Die besten Jahre. Amerikaanse serie. Afl.: Qual der Wahl. Michael neemt van een oude studiegenoot de opdracht aan om de publicity voor de conservatieve politica Diana McKay te verzorgen, hoewel hij het met haar opvattingen helemaal niet eens is. Hope is niet de enige die zich hierover verwondert.
00.35 Tagesschau.
00.40-00.45 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Lanzarote: Insel des Ursprungs, den Boden bebauen.

Duitsland 2

08.43 Programmvorschau.
08.45 Ruf der Schmetterlinge. Portret van Maria Sybilla Merian.
09.30 Flucht zur aufgehenden Sonne. Documentaire.
10.15 Zur Zeit. Kerkelijk magazine.
10.30 Europa - Erbe und Auftrag. Openingsfeest van de Woche der Brüderlichkeit.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert.
12.45 heute.
12.47 Treffpunkt.
13.15 Damals. Terugblikprogramma.
13.30 Siebenstein. Serie voor kinderen.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Natuurdocumentaire.
14.15 Achterbahn. Kinderserie.
14.45 Umwelt. Milieumagazine.
15.15 Aktion 240.
15.25 heute.
15.30 Telemotor. Verkeersmagazine.
16.10 ZDF Sport extra.
18.15 ML - Mona Lisa. Vrouwenmagazine.
18.57 ZDF-Ihr Programm.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt. Politiek magazine.
19.30 Wunderbare Welt. Documentaire serie.
20.15 Tod auf Bali. Tv-film van Jörg Grünler.
21.15 heute.
21.25 Sport am Sonntag.
21.40 Sophies Entscheidung. Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Alan J. Pakula naar de gelijknamige roman van William Styron. Rolverdeling: Sophie: Meryl Streep, Nathan: Kevin Kline, Stingo: Peter MacNicol, Larry: Stephen D. Newman e.a. Wanneer de jonge schrijver Stingo in 1947 een villa huurt in Brooklyn, raakt hij al gauw bevriend met zijn buren Sophie en Nathan. Als blijkt dat Stingo en Sophie zich tot elkaar aangetrokken voelen, vertelt zij hem over haar lijdensweg die begon in het concentratiekamp Ausschwitz.
00.05 ●● Jazz on Tour, Festa New Orleans Music Ascona, met o.a. de Black Bottom Festival Band, Claude Luther Quintet, Butch Thompson and his King Oliver Centennial Band, Harlem Blues & Jazz Band e.a.
00.50 heute.

Duitsland 3 West

09.00 Cursus Engels. **09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde. **10.30** Cursus biologie. **11.00** Ihre Heimat - Unsere Heimat. Programma voor gastarbeiders. **12.00** Tele-Akademie. Lezing van Prof. dr. Hermann Bausinger. **12.45** Sehen statt Hören. **13.15** Europa-Magazin. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Sonntagsgespräch. **14.00** Streifzüge: Dresden. **14.15** Humanökologie. Begeleidingsprogramma. **15.00** ■ Sterne. Oostduitse speelfilm uit 1959 van Konrad Wolf. **16.30** Wie sie lernen, sich zu wehren. Documentaire. **17.00** Geschichte: Sanfte Riesen. Documentaire. **17.45** Das andere Mallorca. Culinaire reis. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Die Kinder vom Mühlental. Jeugdserie. **18.30** Gott und die Welt. Plattdeutsch auf der Kanzel. **18.58** Programmaoverzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Zwei Mütter, Italiaanse tv-film. **21.38** West 3 Aktuell. **21.48** Schmidteinander, satire. **22.48** Mary, amusementsprogramma. **23.18** Die Karibik: Die neue Welt, 500 Jahre nach Kolumbus documentaire. **00.08** Laatste nieuws. Aansl. Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00** Russisch bitte. **08.30** Cursus wiskunde. **09.00** Cursus Engels. **09.30** Telekolleg aktuell. **10.00** Cursus natuurkunde. **10.30** Cursus biologie. **11.00** Musik um elf. **11.30** W. A. Mozart. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Sehen statt hören. **13.15** Ihre Heimat - unsere Heimat. **14.15** Funkkolleg. **15.00** Sport im Dritten extra. **17.00** Sigmaringen (France). Historische Wirklichkeit und Spiel. **17.45** Die sechs Siebeng'scheiten. **18.30** Das Südwestjournal aus Rheinland-Pfalz. **19.00** Die Schlagerparade der Volksmusik gepresenteerd door Ramona Leiss. **19.45** Alles Alltag. **20.15** Hieroglyphische Reise, documentaire. **21.05** Die Stadt des Jahres: Barcelona, documentaire over Barcelona. **21.50** Flutlicht, sportmagazine. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Weisser Fleck. **00.15** Laatste nieuws. **00.17** Non-Stop-Fernsehen.

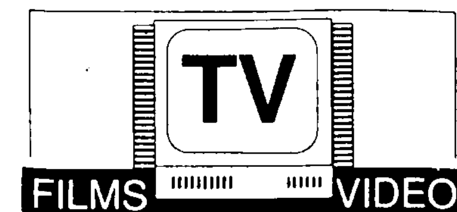
RTL Plus

06.00 Gevarieerd ochtendprogramma. Amerikaanse tekenfilmseries.
08.00 Li-La-Launebär. Kinderprogramma.
09.30 Herr der Sterne. Amerikaanse sf-film uit 1987.
11.10 Kunst und Botschaft. Serie kunstbeschouwingen.
11.15 Die Woche mit Geert Müller-Gerbes.
12.05 edelhart. muziekprogramma.
12.30 Major Dad. Amerikaanse serie.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie.
13.30 Familie Munster. Amerikaanse serie.
13.55 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie.
14.25 Das Bibel Quiz. Spelprogramma.
14.55 MusiCafe. Schlagerprogramma.
16.00 Karate Tiger. Amerikaanse actiefilm uit 1986.
17.45 Chefarzt Dr. Westphall - Das turbulente Krankenhaus. Amerikaanse ziekenhuis-serie.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz.
20.15 Traumhochzeit. Romantische huwelijksshow.
21.50 Spiegel tv. Nieuws-magazine.
22.35 Prime time - Spätausgabe. Reportages.
22.50 Playboy late night show.
23.20 Liebesstunden - das neue Playboymagazine.
23.45 Schloss Pompon Rouge.
00.15 Kanal 4 - Wellenlänge. Muziekmagazine.
00.40 Rendezvous unterm Nierentisch. Duitse collage-film uit 1987 van Manfred Breuersbrosk.
02.10 Die Unversöhnlichen. Italiaans/Spaanse western uit 1966 van Amando de Ossorio. Met: George Martin, Luis Marin, Amando de Ossorio.
03.30 Eins. Duitse speelfilm uit 1971 van Ulrich Schamoni. Met: Ulrich Schamoni, Andrea Rau, Herbert Hamm. De avonturen van twee avonturiers aan de Franse Riviera.
05.00 After hours. Magazine vanuit Amerika.
05.15 Elf 99. Live-magazine.

● *Heinz Rühmann. (Duitsland 1 – 15.20 uur).*

SAT 1

06.00 Quärbeet. **06.55** My little Pony. **07.25** Grisu, der kleine Drache. **08.00** Police Academy. **08.25** Batman. **09.00** Verliebt in eine Hexe. **09.30** Zorro. **10.00** ■ Dick und Doof. **10.30** Drops. **11.00** Grieche sucht Griechin, Duitse filmkomedie uit 1966. **12.40** Kino News. **12.55** So gesehen. **13.00** SAT 1 Blick. **13.05** Vorsicht Kamera! **13.35** Raumschiff Enterprise, Amerikaanse sf-serie. **14.30** Männerwirtschaft, Amerikaanse familieserie. **14.55** SAT 1 Blick. **15.10** Black - der schwarze Blitz, Canadese serie. **15.30** Uns geht's ja prächtig, Amerikaanse film komedie 1938. **17.05** SAT 1 Blick. **17.10** Der Ölprinz, Duits/Joegoslavische western uit 1965. **18.45** SAT 1 Blick. **18.50** SAT 1 Sportclub. **19.20** Glücksrad **20.05** WetterNews. **20.15** Der Pauker, Duitse filmkomedie uit 1958. **22.00** Talk im Turm, talkshow. **23.20** SAT 1 Blick. **23.30** Die hemmungslosen Sechs. Serie met sketches. **00.00** Tennis uit Indian Wells. **01.00** Uns geht's ja prächtig. **02.35** Vorschau/Videotekst.

RTL Plus
09.30 The Knight of the Dragon (1986-E). Kinderlijk aandoende fanasy-film van Fernando Colomo over een ruimteschip dat door de tijd reist en in de middeleeuwen landt in een Spaans meer. Met: Klaus Kinski en Harvey Keitel.

Duitsland 3 West
15.00 Sterne (1959-DDR/BG). Regisseur Konrad Wolf uit de voormalige DDR neemt dapper standpunt in over Duitse soldaat, die faalt zijn geliefde Joodse gevangene in Bulgarije te redden van het concentratiekamp. Met: Sascha Kruscharska en Jürgen Frohriep.

Duitsland 1
15.20 Ich vertraue Dir meine Frau an (1943-D). Film van Kurt Hoffmann met Heinz Rühmann en Lil Adina over man die van zijn vriend het verzoek krijgt op zijn vrouw te passen. Daar heeft de vrouw wel oren naar.

RTL Plus
16.00 No Retreat No Surrender (1986-USA). Middelmatige actiefilm van Corey Yeun die het thema afkeek van 'The Karate Kid'. Familie krijgt veel vernederingen te slikken voordat zoonlief eindelijk ten strijde trekt. Met: Kurt McKinney en Jean Claude Van Damme.

Nederland 3
20.10 Ostatni Prom (1989-PL). Spannende politieke thriller van Waldemar Krzystek. Polen, december 1981, vlak na het uitroepen van de noodtoestand. Lid van Solidariteit schaart zich onder de vluchtelingen, die zogenaamd op zee een plezierevaart gaan maken. De politie aast op de geheime notulen die hij bij zich draagt. Met: Krzystof Kolberger en Agnieszka Kowalska.

Duitsland 1
20.15 Sunset (1988-USA). Verbijsterend slechte western, waarin een moordmysterie van Blake Edwards, gesitueerd in het minder glimmende deel van Hollywood aan het eind van de jaren twintig. Met o.a.: Bruce Willis en James Garner.

Duitsland 2
21.40 Sophie's Choice (1982-USA). Indrukwekkend drama van Alan Pakula. Jonge schrijver huurt kamer boven problematisch stel. Meryl Streep verdiende met haar rol van Poolse vrouw met een kampsyndroom een Oscar.

BBC 2
00.25 uur - Lonely Hearts -

● *Mariel Hemingway en Bruce Willis in 'Sunset'. (Duitsland 1 – 20.15 uur).*

(1981-AUS) Romantische komedie over een ongewoon paar: flamboyante pianostemmer van middelbare leeftijd en zijn pijnlijk verlegen vrouw met kantoorbaan. Regie: Paul Cox. Spel: Wendy Hughes en Mornam Kaye.

RTL Plus
00.40 Rendezvous unterm Nierentisch (1987-D). Compilatiefilm van oude bioscoopreclames van Mandfred Breuersbrock, Wolfgang Dresler en Dieter Fitzke. Vooral aardig voor Duitsers, die na de Tweede Wereldoorlog het 'Wirtschaftswunder' hebben meegemaakt.

RTL Plus
03.30 Eins (1971-D). Opgeblazen melodrama van de egotippende filmer Ulrich Schamoni over een viertal gokkers aan de Côte d'Azur. In de hoofdrol: Ulrich Schamoni.

radio

Radio 1

7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.05 De verbeelding. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.05 Wegwezen. 11.05 Ophef en vertier (12.30 Nws.). 13.10 Hier en nu. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.). 18.10 NOS Aktueel. 19.04 Van 0 tot 80. 20.04 Jazz uit het historisch archief; ca.20.30 NOS Jazzgeschiedenis. 21.04 Appels en peren. 22.04 New age music magazine. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2

8.02 Vroege vogels. 10.04 Tony van Verre ontmoette Fons Jansen (11). Herh. 10.30 Muziekmozaïek. 12.04 Nederlands op AVRO 2. 13.04 AVRO Radiojournaal. 14.04 Café op twee. 15.30 Mezzo. 17.04 De taalmeesters. 17.30 Tour de chant. 18.04 Album. 20.04 3 x bellen. 20.30 The great American songbook. 22.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

7.02 Wakker. 8.02 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 Het steenen tijdperk. 19.04 Forza. 20.04 Leidsekade Live. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4

8.00 Nws. 8.04 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Aspekten van de kamermuziek: Sonates voor viool en piano. 12.00 De Nederlanden: Noordhollands Philharm. Ork. met koor en sopr. 13.00 Nws. 13.04 Diskotabel. 14.15 Concert op zondagmiddag: Rotterdams Philharm. Ork. met koor en viool (in de pauze: Praten over muziek). 16.30 Vokalise. 18.00 Nws. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Pianomuz. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat. 14.00 Radio Romantica. 16.00 Club Veronica Trend. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Het Concert. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws 10.03 De pré-historie. 11.00 Kop of Flet. Personality-show van Michel Follet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. Vlaamse hits van vroeger en nu. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenü. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio

6.00 Sonntag Morgen. 9.00 RTL-Sonntagsfrühstück. 11.00 Radio Shop, muziek en actualiteiten. 12.00 Hits der Woche, Top 30. 14.00 Happy Birthday. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grössten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t'aime. Das zärtliche Magazin. 24.00-4.00 Radio-Nacht. Die Nacht lebt.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf, Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellackschätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen woonhuizen direct zelf aan, 100% zekerheid en geen makelaarskosten. DENIS VASTGOED, bel vrijblijvend 040-518428.

WAT UW HUIS AANGAAT:
Geen verkoop, geen kosten!
(nooit advertentiekosten)
VAN OPPEN B.V., Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

Weg. omst. te koop gedeelt. gerenov. vrijst.
Boerderijtje
met grote garage (80 m2), rustig gel., dir. over de grens te Neeroeteren op 16 are grond. Vaste prijs ƒ 98.000,-. 04498-56525.

Te k. moderne halfvrijst.
drive-in woning
met c.v. gas en tuin. Ruime woonk. (8.60x4.00m) met open keuken, 2 slpkrs 6.50x 4.00m en 4.00x3.50m zolder via vlizotrap. Holstr. 37, Meerssen. Prijs ƒ 195.000,-k.k. Inl. 043-624280 b.g.g 046-751665.

Heerlen
Gouverneurstr. 185
ƒ 129.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
045-728671

Susteren
Broekweg 12
ƒ 229.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
Tel. 045-728671.

Te koop WINKEL, etage-won., woning. Et.won.: 6 kamers, keuken, douche, toilet, kelder en zolder. Won.: 6 kamers, keuken, badk., 2e toilet, kelder en zolder. Winkel: verk.ruimte, kamer, keuken, toilet. Alles met c.v., een pand (verh.) vr.pr. ƒ 250.000,-. 045-721507.

BOUWKAVEL te koop gevraagd in Heerlen of omgev. v.a. 750 m2. Br.o.nr. B-0740 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Born
Prins Bisdomstr. 31
ƒ 155.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
Tel. 045-728671.

Nuth
Reukenderweg 15
ƒ 220.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
045-728671

Heerlen,
Pasteurstr. 12,
ƒ 109.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS.
Tel. 045-728671

Voerendaal,
Kerkplein 41
ƒ 157.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
Tel. 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevr., opknappen geen bezwaar. 040-520558.

Gevraag woonhuis vanaf 140m2 inhoud en ca 300m2 grond in KERKRADE, Bocholtz of Simpelveld tot ƒ 170.000,-. 045-428758.

Te koop of te huur appartement te LIMBRICHT. Ind.: woonk. met open keuken, 2 slpks., badk. met toilet, hal, toilet, berging, 2 balkons en buitenberging. 046-580242.

Meerssen
Huis te koop met uitbouw en kleine tuin. Prijs ƒ 149.000,- k.k. Burg. Binckhorststr. 31. Bezichtiging na tel. afspraak 043-650563 of 043-642754.

Roermond,
Venloseweg 63.
ƒ 98.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
045-728671.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

BOUWKAVEL a/d Heesbergstraat te Heerlen, opp. 822m2. Voor info: V.O.C. 045-740900. Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565

BOUWKAVELS in B.P. Vrusschemig gelegen a/d Zandweg te Heerlen, opp. v.a. 746m2. Prijzen va. ƒ 108.000,- v.o.n. Inl. 045-740900 Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Te koop gevraagd BOUW-LOCATIE'S met of zonder opstallen in de regio Limburg, snelle afhandeling zonder financieringsvoorwaarden mogelijk. Gaarne schriftelijk reageren. Br.o.nr. B-0615, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop Beutenaken
SLENAKEN
nant gel. stijlv. vrijst. herenhuis annex 5 luxe vak. won. voll. inger. in pr.st. en in exploit. uitbr. mog. perc. opp. plusm. 4.000m2, ruime parkpl. incl. mog. tot bebouw parkacht. tuin, aanv. in overl pr. op aanvr. bez. uitsl. op afspr. Tel. 04457-3268 b.g.g Tel. 04406-12118.

Beek
Pr. Mauritslaan
In centrum gelegen winkelpand met verhuurde bovenwoning. Ind. o.m. kelder, 2 winkelruimtes plusm. 18m2 en 83m2, garage, parkeerplaats. Woonged.: woonkmr eetk. 3 slpkmrs. dakterras. Vr.pr. ƒ 349.000,-. Kramer Makelaardij o.g. Tel. 046-373636.

Beek
Langweide
Luxueus landh. met gar. Ind. o.m. ruime woonkamer (46m2) met open haard en park.vl. keuken met compl. inr. bijkeuken, 3 slpkmrs met park.vl. compl. badk. met modern sanitair en tegel werk, zolder. Prijs i.o. Kramer Makelaardij o.g. Tel. 046-373636.

Bingelrade
Dorpsstraat
Goed gelegen halfvr. woonh met gar. en c.v. Ind.: prov. kelder, L-woonk. met parket.vl. keuken, bijkeuken, 3 slpkmrs. douche, vliering, grote garage. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k. Kramer Makelaardij o.g. Tel. 046-373636

Bingelrade
Kruisstraat, vrijstaand woonh. met gar. en tuin. Ind. kelder, entree, keuken, woonk. badk. 1e verd.: 4 slpkmrs. Aanvaarding i.o. Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k. Kramer Makelaardij o.g. Tel. 046-373636.

Wijnandsrade
Brommelen, gerenov. boerderij best. uit boerenwoonhuis en bedrijfsr. Woonh. is uitgev. in "splitlevel". Ind.: woonk. keuken, 3 slpkmrs. badk. bedrijfr. 3 kantoren, schuren, werkplaats, magazijn. Perc.opp. plusm. plusm 2100 m2. Ook geschikt voor paardenliefhebber. Vraagprijs ƒ 375.000,- k.k. Kramer Makelaardij o.g. Tel. 046-373636.

MAASMECHELEN, landhuis, bwj. '91, grote keuken m. app., bijkeuken, eetkamer, zitkamer, hal, toilet, garage, geh. tegelvl. Boven overloop, 4 slaapk. parket, compl. badkamer, geheel onderkelderd, 2 overd. beteg. terrassen, aangel. tuin aan bosrand. Pr. op aanvr. Tel. 0932-11772380.

Brunssum
Leuk gesitueerd halfvrijst. ouder woonhuis met berging en tuin. Ind.; Beg. grond; gang, kelder, toilet, woonk., eetkeuken. Verd.: 3 slpks., douche, pr. ƒ 94.000,-k.k.

Amstenrade
halfvrijst. woonhuis met berging en erf. Ind.: beg. grond; gang, woonkamer met open geinstall. keuken, toilet, mooi badk. Verd.: 3 slpks., vaste trap naar zolder, c.v. pr. ƒ 102.000,-k.k.

Beek
in Geverik halfvrijst. rustiek verb. woonh. met gr. gar. en een prachtige tuin met berging (768 m2). Ind.; beg. gr.; gang, kelder, eetk., bijkeuken, toilet, woonkamer. Verd.: 3 slpks., badk., vaste naar zolder alwaar 4e slpk., c.v., pr. ƒ 178.000,-k.k.

LIVAC bv
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550

Hoensbroek
Oranjestraat 7
ƒ 120.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS
045-728671.

Nieuwenhagen
Hoogstr. 163
ƒ 157.000,- k.k.
WIJMAN & PARTNERS.
Tel. 045-728671.

Bungalow
WIJLRE: vrijstaand, i.z.g.st., opp. 720 m2, uitst. geisol., living 56 m2, luxe keuken, alle app., 3 slpks., luxe badkamer, kelder, garage, veel extra's. Vr.pr. ƒ 349.000,- k.k. Uitbreiding mog. Tel. 04459-2239.

Heerlen
Zomerstr.2. Halfvrijst. karakter herenhuis met veel ruimte, 150 m2 kantoorruimte. Woonh. 3 slpk, zolder (vaste tr.), kelder, grote keuk. 40 m2, ruime eetkeuk. ƒ 149.000,-k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

Heerlen
Zomerstr. 47, (nabij centr) Karakter herenhuis op prima ligging met vrije achterom, zonnig tuintje. Ind.: ruime 55 m2 woonk. met openhaardpartij (uitbouwkamer) aanbouwk. (eiken) met volled. inbouwapp. kelder, centr. vw 3 slpk, badk., ligb., 4e slpk op zolder (vaste tr.) Keuring pand ƒ 159.000,-k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

HEERLEN, Gouverneurstraat 185, goed geisoleerde eengezinswoning met garage, 3 slpkmrs. badkmr. met 2e toilet en vaste trap naar ruime zolder, ƒ 129.000,- k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Te k. te OIRSBEEK halfvrijst woonhuis, woonk. 32 m2, keuken, 3 slpks, douche, zolder bereikb. via vlizotrap, garage 11m lang. Pr. n.o.t.k. Tel. 04492-3269 na 18 u.

Ardennen
te koop vrijstaand huis, opp. 15 Ha. Tel. 09-32.41713571

Te k. oude BOERENSCHUREN met huisweide (800m2) in Ransdaal. Verb. tot woonh. of app. mog. Pr. n.o.t.k. Tel. 04459-2273.

Eengezinswoning te Langeberg-BRUNSSUM met 3 slpkms., zolder, kelder, gar. Hazenkampstraat 119 A, Brunssum.

Te k. gevraagd vrijst. WOONHUIS in Heerlen en omg. Prijs max. ƒ 500.000,-. Br.o.nr. B-0755, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

GELEEN (appartement) appartement, hartje stad met lift, woonk. en eetkamer (50m2) balkon, keuken, slaapk. op verd. 2e slpk. met luxe badk. wasruimte en groot dakterras. Verder berging beg. gr. fietsenstall. en mog. eigen parkeerpl. ƒ 195.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

STEIN, vrijst. woonhuis met gar. woonk. woonkeuken met app. 3 slpkmrs. badk. met ligbad, 2e toilet, zolder en tuin. Goed geisol. en rustige woonomg. vraagprijs: ƒ 225.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

Houdt U van de kust, of geeft U de voorkeur aan het binnenland, ook omg. Hamburg, de heide? Vraagt U vandaag nog onze vrijblijvende lijst aan. Philipp Immobilien. Tel. 09-49.40/862907 ook op Zaterdag van 14.00 tot 19.00 uur!

GELEEN-Z: te k. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, kl. siertuin, 3 slpks., badk. m. ligbad, 2 kelders. Ged. v.v. roll. Aanv. i.o. Vr.pr. ƒ 160.000,- kk. 046-747040

Exclusieve VILLA Spaanse stijl te koop te Hasselt, Limburg, ƒ 1.000.000,-. Tel. 09-3211361754 Mevr. Kerkhofs

HOENSBROEK, Opbraakstraat 26. Modern split-level woonhuis met carport en fraai aangelegde tuin. Ind. hal, toilet, eetkamer/keuken met nieuwe inrichting, woonkamer, studeer/hobbykamer, 3 slpkmrs en badkamer. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeert in een prima staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 158.000,- k.k. Inl. van Oost Assurantiën V.O.F., Juliana Bernhardlaan 8, Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

Te k. in Schinveld goed gelegen BOUWGROND nabij bosrand, ruim 500 m2, vaste pr. ƒ 62.500,- v.o.n. Tel. 045-250701.

GEMMENICH, Bieneheide, gelegen bij het mooie Drielandenpunt, bouwen wij solide prachtige woonhuizen. Kijkdagen zat. en zond. van 14.00-16.00 uur. Aannemer Hens, tel. 09-3287659512.

HOENSBROEK, Lichtenbergstr. 38 halfvrijst. woonhuis met garage en berging. Ind.; hal, toilet, keuken, woonk., 3 slpks., douche, kelder, zolder. Vraagprijs ƒ 119.000,-k.k. Inl. van Oost Assurantiën V.O.F. Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

SPAUBEEK, Op 't Veldje 6, te k. vrijst. woonhuis, perc. 621 m2. Vr.pr. ƒ 175.000,-. Afspr. 04493-1116.

Te k. Welten-Heerlen, De Kommert 71, PATIO-BUNGALOW, ƒ 249.000,- k.k. Tel. 045-713804.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Bedrijfsruimte

Brunssum ƒ 139.000,- k.k.
Winkel / kantoor / woonhuis (voormalig café)
Ind.: sout.: kelderruimte. Begr.gr. 1 ruimte 20 m2, keuken, werkruimte ca. 110 m2; 1e Verd.: woonkamer, 2 slaapkamers en badkamer. 2e Verd.: zolder te bereiken via vaste trap. Aanvaarding direkt.
MAKELAARDIJ ERNENS,
Hoolstraat 42, 6367 GD Voerendaal. Tel. 045-752142.

Te huur te Heerlen (In de Cramer)
Bedrijfsruimte. Indeling: bedrijfsruimte 21.00x31.00 : ca. 650 m2; 3 kantoren, kantine en toilet, buitenterrein ca. 400 m2; 1 overheadpoort 4.00 x 4.00; vrije hoogte ca. 4.20 mtr. Aanvaarding direkt.
MAKELAARDIJ ERNENS
Hoolstraat 42, 6367 GD Voerendaal. Tel. 045-752142.

Te huur in Kerkrade centrum
Winkelpand
ca 50 m2. Modern pand, bijzonder gunstige huurprijs. Inl. 04492-3842.

GENK (België). Gunstig gel. ATELIER 190 m2, buro, magazijn, eetplaats, 2 w.c.'s en garage. Bij industrieterr. en afrit E 313, prijs ƒ 1.900,-. Tel. 09-32.11382269.

Te k. stalen geisoleerde LOODS, opp. 1.800m2, 3.50 mtr. hoog, moet nog gedemonteerd worden. Inl.: 045-419764.

Te huur OPSLAGRUIMTE te Schaesberg 100 m2, huur ƒ 350,- p.mnd. 045-724399.

Bouwen/Verbouwen

Witte ROLLUIKEN te koop. Daslook 40, Kerkrade. Tel. 045-417944 b.g.g. 313212.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

bouwmat./machines

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te k. oud Hollandse PANNEN, veldbrandstenen, div. balkhout, panlatten en kepers. Tel. 045-229999. Handelsond. Wolter B.V., De Koumen 51, Hoensbroek

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

GAZONMAAIERS nieuw en gebruikt tegen zeer scherpe prijzen. J. Hermans BV, Op De Bies 6, Schimmert. Tel. 04404-1224/1333.

Bloeiende heide, primela's, violen, rododendron, azalea's, rozen, vaste planten, coniferen, heesters, fruit- en sierbomen, graszoden. Kweekerij, Tuincentrum DAUTZENBERG, Locht 23, Kerkrade. Tel. 045-428900. Euverum 16, Gulpen. Tel. 04450-2131.

WINTERAANBIEDING! Supergrote houten tuinparasols met naturel doek 3.50 meter diameter! Nu voor de allerlaagste prijs van ƒ 275,- tot 15 maart 1992! Beperkte voorraad. Tel. 046-524563.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen, vlonderplanken en damwand. Houth. Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

MIJNFIETS met spoor te koop, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-352543.

TUINAANLEG/onderhoud tegen redelijke prijs. Na 20.00 uur 045-459848.

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Naar het voortgezet onderwijs

